

Teisinių dokumentų, susijusių su
Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo
įgyvendinimu, rinkinys

I tomas

Teisinių dokumentų, susijusių su
Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo
įgyvendinimu, rinkinys

I tomas

Turinys

Pratarmė Karmenu Vella	7
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 508/2014 2014 m. gegužės 15 d. dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1255/2011 ...	9
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1303/2013 2013 m. gruodžio 17 d. kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006	75

Pratarmė

Karmenu Vella, Europos Komisijos narys, atsakingas už aplinką, jūrų reikalus ir žuvininkystę

Pakrančių ekonomika turi ir nusipelno gauti finansinę paramą. Ši parama turi būti teikiama stiprinti kaip niekada svarbų aplinkos ir ekonomikos ryšį.

Nuo dabar iki 2020 m. pagrindinė priemonė siekiant šio tikslo, yra naujasis Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas, remiantis naujos bendros žuvininkystės politikos ekonominius, aplinkos ir socialinius tikslus: jis palengvina sektoriaus perėjimą prie tvarios žvejybos ir gerina tiek žuvininkystės, tiek akvakultūros produktų pardavimą ir perdirbimą; palaiko duomenų rinkimą ir valdymą, kad būtų didinamos mūsų žinios apie išteklių būklę; suteikia valdymo ir vykdymo priemonių, kurios užtikrina geresnę atitiktį reikalavimams ir vienodas sąlygas; finansuoja skirtingas mūsų jūrų politikos sritis, kad galėtume visapusiškai ir nuosekliai valdyti savo jūras ir vandenyną.

Suderinamumo būtina siekti ir su kitais Europos struktūriniais ir investiciniais fondais. Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas tėra vienas iš penkių. Kiekvienas jų savo dėmesį sutelkia į visiškai skirtingus aspektus, tačiau visi jie siekia vienas kitą papildančių tikslų, susijusių su darbo vietų kūrimu, ekonomikos atsigavimu ir tvarių vystymusi. Mūsų tikrasis siekis yra užtikrinti ne tik šių penkių fondų suderinamumą, bet ir jų sinergiją, kuri padidintų jų poveikį ir, žinoma, padėtų išvengti dubliavimosi.

Natūralu, kad Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas turi savo taisykles, tačiau jam taikomos ir tam tikros bendrosios taisyklės, nustatytos bendrai visiems penkiems fondams. Nacionalinės administravimo institucijos ir suinteresuotieji subjektai turi laikytis abiejų taisyklių rinkinių, kad jų projektai galėtų gauti finansavimą.

Būtent dėl to mes surinkome visus Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikomus teisinius dokumentus į vieną elektroninį leidinį (pateikiamą 24 kalbomis). Tikiuosi, kad tai sumažins vargą mūsų galutiniams vartotojams, ir mes galiausiai galėsime skirti atitinkamas lėšas ten, kur jų reikia, ir tada, kai jų reikia.

Briuselis, 2014 m. gruodžio mėn.

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 508/2014

2014 m. gegužės 15 d.

dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1255/2011

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 42 straipsnį, 43 straipsnio 2 dalį, 91 straipsnio 1 dalį, 100 straipsnio 2 dalį, 173 straipsnio 3 dalį, 175 ir 188 straipsnius, 192 straipsnio 1 dalį, 194 straipsnio 2 dalį, 195 straipsnio 2 dalį ir 349 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomones ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastą teisėkūros procedūrą ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 2011 m. liepos 13 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendros žuvininkystės politikos reforma“ nustatyti potencialūs bendros žuvininkystės politikos (BŽP) po 2013 m. uždaviniai, tikslai ir gairės. Atsižvelgiant į debatus, įvykusius po to komunikato paskelbimo, BŽP reformuota Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1380/2013 ⁽⁴⁾. BŽP reforma apima visus pagrindinius BŽP elementus, įskaitant jos finansinius aspektus. Siekiant įgyvendinti tos reformos tikslus, tikslinga panaikinti Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2328/2003 ⁽⁵⁾, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 861/2006 ⁽⁶⁾, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 ⁽⁷⁾, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 791/2007 ⁽⁸⁾, ir pakeisti juos šiuo reglamentu.

⁽¹⁾ OL C 299, 2012 10 4, p. 133 ir OL C 271, 2013 9 19, p. 154.

⁽²⁾ OL C 391, 2012 12 18, p. 84.

⁽³⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. gegužės 6 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

⁽⁵⁾ 2003 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2328/2003 nustatantis papildomų išlaidų perkant tam tikrus žuvininkystės produktus iš Azorų, Madeiros, Kanarų salų ir Prancūzijos Gvianos bei Reuniono departamentų kompensavimo sistemą, taikomą dėl minėtų regionų atokumo (OL L 345, 2003 12 31, p. 34).

⁽⁶⁾ 2006 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 861/2006, nustatantis Bendrijos finansines priemones, skirtas bendrai žuvininkystės politikai ir jūrų teisei įgyvendinti (OL L 160, 2006 6 14, p. 1).

⁽⁷⁾ 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1198/2006, dėl Europos žuvininkystės fondo (OL L 223, 2006 8 15, p. 1).

⁽⁸⁾ 2007 m. gegužės 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 791/2007, nustatantis papildomų išlaidų, patirtų prekiaujant tam tikrais žuvininkystės produktais iš atokiausių Azorų, Madeiros, Kanarų salų, Prancūzijos Gvianos bei Reuniono regionų, kompensavimo schemą (OL L 176, 2007 7 6, p. 1).

Pripažįstant, kad visi Europos vandenynų ir jūrų reikalai yra tarpusavyje susiję, šiuo reglamentu taip pat turėtų būti remiamas tolesnis integruotos jūrų politikos (IJP) vystymas, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 1255/2011 ⁽¹⁾;

- (2) Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) taikymo sritis turėtų apimti paramą BŽP, kuri teikiama jūrų biologinių išteklių išsaugojimui, tuos išteklius naudojančių žuvininkystės įmonių ir laivynų valdymui, gėlių vandenų biologiniams ištekliams bei akvakultūrai, taip pat žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimui ir prekybai jais, kai tokia veikla vykdoma valstybių narių teritorijose, ją vykdo Sąjungos žvejybos laivai ar valstybių narių piliečiai, nedarant poveikio pirminei vėliavos valstybės atsakomybei, laikantis 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos ⁽²⁾ (UNCLOS) 117 straipsnio nuostatų;
- (3) BŽP sėkmė priklauso nuo kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemos efektyvumo, taip pat patikimų ir išsamių duomenų, tiek susijusių su mokslinėmis konsultacijomis, tiek su įgyvendinimo ir kontrolės tikslais, prieinamumo. Todėl EJRŽF turėtų remti tų sričių politiką;
- (4) EJRŽF taikymo sritis turėtų apimti paramą IJP, įskaitant paramą koordinuojamų veiksmų ir sprendimų dėl vandenynų, jūrų, pakrančių regionų ir jūrininkystės sektorių priėmimo rengimui ir įgyvendinimui, papildant įvairias su šiais klausimais susijusias Sąjungos politikos sritis, visų pirma BŽP, transporto, pramonės, teritorinės sanglaudos, aplinkos, energetikos ir turizmo politiką. Valdant įvairių sektorių Baltijos jūros, Šiaurės jūros, Keltų jūros, Biskajos įlankos, Pirėnų pakrantės, Viduržemio ir Juodosios jūros baseinų politiką reikėtų užtikrinti suderinamumą ir integraciją;
- (5) EJRŽF paramos gavėjai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ⁽³⁾ 2 straipsnio 10 punktą gali būti veiklos vykdytojai, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnio 30 punkte, žvejai arba žvejų organizacijos, jeigu šiame reglamente nenustatyta kitaip;
- (6) pagal 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriomis priimta Sąjungos nauja darbo vietų kūrimo ir pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, pagrįsta 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatu „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija (toliau – strategija „Europa 2020“), Sąjunga ir valstybės narės turėtų įgyvendinti pažangų, tvarų ir integracinį ekonomikos augimą, kartu skatindamos harmoningą vystymąsi Sąjungoje. Išteklių turėtų būti sutelkti siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų ir uždavinių, visų pirma susijusių su užimtumu, klimato kaita ir energetiniu tvarumu, kova su skurdu ir socialine įtrauktimi, ir siekiant padidinti efektyvumą labiau orientuojantis į rezultatus. Tai, kad IJP įtraukta į EJRŽF, taip pat padeda siekti pagrindinių politikos tikslų, nustatytų strategijoje „Europa 2020“, ir atitinka Europos Sąjungos sutartyje (ES sutartis) ir Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nustatytus bendruosius tikslus didinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą;
- (7) siekiant užtikrinti, kad EJRŽF prisidėtų prie BŽP, IJP ir strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo, būtina skirti dėmesį keletui pagrindinių prioritetų, susijusių su ekologiškai tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis pagrįstos žvejybos ir akvakultūros skatinimu, BŽP įgyvendinimo skatinimu, užimtumo bei teritorinės sanglaudos didinimu, prekybos ir perdirbimo skatinimu, taip pat IJP įgyvendinimo skatinimu;
- (8) Sąjunga visais EJRŽF įgyvendinimo etapais turėtų siekti panaikinti nelygybę ir skatinti vyrų ir moterų lygybę, taip pat kovoti su diskriminacija dėl lyties, rasės, etninės kilmės, religijos ar šitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos;
- (9) bendras BŽP tikslas – užtikrinti, kad žvejybos ir akvakultūros veikla prisidėtų prie ilgalaikių tvarių aplinkos sąlygų, kurios būtinos ekonominiam ir socialiniam vystymuisi, kūrimo. Be to, ja turėtų būti prisidedama prie produktyvumo didinimo, deramo gyvenimo lygio žuvininkystės sektoriuje ir stabilių rinkų ir ja turėtų būti užtikrinamas išteklių prieinamumas ir tiekimas vartotojams prieinamomis kainomis;

⁽¹⁾ 2011 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011, kuriuo sukuriamą integruotos jūrų politikos tolesnio vystymo paramos programa (OL L 321, 2011 12 5, p. 1).

⁽²⁾ Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija ir Susitarimas dėl jos XI dalies įgyvendinimo (OL L 179, 1998 6 23, p. 3).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (10) labai svarbu geriau integruoti aplinkos klausimus į BŽP – tai padėtų įgyvendinti Sąjungos aplinkos politikos ir strategijos „Europa 2020“ tikslus ir uždavinius. BŽP siekiama užtikrinti, kad gyvieji jūrų biologiniai ištekliai būtų naudojami taip, kad žuvų ištekliai būtų atkurti ir būtų išlaikytas toks jų lygis, kad, jei įmanoma, iki 2015 m. ir ne vėliau kaip iki 2020 m. būtų pasiektas didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio tikslas. Vykdam BŽP turėtų būti įgyvendinamas atsargus, ekosistema pagrįstas požiūris į žuvininkystės valdymą. Taigi, EJŖŽF turėtų prisidėti prie jūrų aplinkos apsaugos, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/56/EB ⁽¹⁾;
- (11) BŽP ir IJP išlaidų finansavimas per vieną fondą (EJŖŽF) turėtų atitikti supaprastinimo poreikį ir sustiprinti abiejų politikos sričių integraciją. Pasidalijamojo valdymo principo taikymas perdirbimui ir prekybai, įskaitant kompensavimą atokiausiems regionams, kontrolei, duomenų rinkimui ir valdymo veiklai, taip pat IJP, turėtų toliau prisidėti supaprastinant ir mažinant administracinę naštą, kurią patiria Komisija ir valstybės narės, taip pat užtikrinti didesnę suteiktos paramos nuoseklumą ir veiksmingumą;
- (12) BŽP ir IJP išlaidos turėtų būti finansuojamos iš Sąjungos biudžeto per vieną fondą – EJŖŽF, tiesiogiai arba pagal pasidalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis principą. Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis turėtų būti taikomas ne tik žvejybos, akvakultūros ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros paramos priemonėms, bet taip pat perdirbimui ir prekybai ir kompensacijai atokiausiems regionams, kontrolės ir duomenų rinkimo veiklai, taip pat IJP. Tiesioginis valdymas turėtų būti taikomas mokslinėms rekomendacijoms, konkrečioms kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonėms, savanoriškoms įmokoms regioninėms žuvininkystės valdymo organizacijoms, patariamoms taryboms, rinkos tyrimams, veiksams, kuriais siekiama įgyvendinti IJP, ir komunikacinei veiklai. Reikėtų nurodyti veiksmų, kurie atitinka finansavimo reikalavimus pagal EJŖŽF, rūšis;
- (13) būtina atskirti kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonių, bendrai finansuojamų pagal pasidalijamojo valdymo sistemą ir pagal tiesioginio valdymo sistemą, kategorijas. Labai svarbu nustatyti išteklių, kurie priskirtini kontrolei ir duomenų rinkimui pagal pasidalijamojo valdymo principą, tikslinį panaudojimą, tarp tų dviejų priemonių kategorijų, kartu numatant lankstumą;
- (14) pagal Reglamentą (ES) Nr. 1380/2013 Sąjungos finansinė parama pagal EJŖŽF turi būti teikiama su sąlyga, kad valstybės narės ir veiklos vykdytojai laikosi BŽP taisyklių. Šiuo reikalavimu siekiama atspindėti Sąjungos atsakomybę užtikrinti, remiantis viešuoju interesu, jūrų biologinių išteklių išsaugojimą pagal BŽP, laikantis SESV 3 straipsnio;
- (15) jei Sąjungos finansinė parama pagal EJŖŽF būtų skiriama veiklos vykdytojams, kurie *ex ante* nesilaikė reikalavimų, susijusių su viešuoju interesu išsaugoti jūrų biologinius išteklius, būtų kliudoma pasiekti BŽP tikslus. Todėl veiklos vykdytojų pateiktos paraiškos turėtų būti laikomos atitinkančiais reikalavimus finansavimui pagal EJŖŽF tik su sąlyga, kad per tam tikrą laikotarpį iki paraiškos gauti paramą pateikimo atitinkami veiklos vykdytojai nebuvo padarę sunkaus pažeidimo, nusikalstamos veikos ar nebuvo įvykdę sukčiavimo ir nebuvo susiję su žvejybos laivų, įtrauktų į Sąjungos neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą (NNN) žvejybą vykdančių laivų sąrašą, ar laivų, plaukiojančių su nebendradarbiaujančiomis pripažintų trečiųjų šalių vėliavomis, eksploatavimu, valdymu arba nuosavybe, kaip išdėstyta šiame reglamente.
- (16) be to, paramos gavėjai, pateikę paraišką dėl paramos, turėtų toliau laikytis tų priimtino reikalavimų visu veiksmo vykdymo laikotarpiu ir per penkerių metų laikotarpį po galutinio mokėjimo atitinkamam paramos gavėjui;
- (17) jeigu paramos gavėjas neįvykdo su tinkamumu finansuoti ir trukme susijusių sąlygų, tai turėtų sukelti finansines pasekmes ir turėtų būti taikomos finansinės pataisos. Siekiant nustatyti tokios finansinės pataisos dydį, reikėtų atsižvelgti į paramos gavėjo padaryto pažeidimo, nusikalstamos veikos ar įvykdyto sukčiavimo pobūdį, sunkumą, trukmę ir pasikartojimą ir EJŖŽF įnašą į paramos gavėjo ekonominę veiklą svarbą;
- (18) BŽP tikslų taip pat būtų kliudoma siekti, jei Sąjungos finansinė parama pagal EJŖŽF būtų išmokama valstybėms narėms, kurios nesilaikė savo išipareigojimų pagal BŽP taisykles, susijusias su viešuoju interesu išsaugoti jūrų biologinius išteklius, pavyzdžiui, išipareigojimų rinkti duomenis ir įgyvendinti kontrolės išipareigojimus. Be to, jei nesilaikoma tų išipareigojimų, iškyla grėsmė, kad valstybės narės nenustatys reikalavimų neatitinkančių paraiškų ar netinkamų finansuoti veiksmų;

⁽¹⁾ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

- (19) siekiant užkirsti kelią netinkamiems mokėjimams, taip pat paskatinti valstybes nares laikytis BŽP taisyklių, kaip apsauginė priemonė, kurios taikymas laikinas, o taikymo sritis ribota, reikėtų numatyti mokėjimo termino pertraukimą ir mokėjimų sustabdymą. Finansinės pataisos su lemiamomis ir neatšaukiamomis pasekmėmis turėtų būti taikomos tik toms išlaidoms, kurioms poveikį daro išipareigojimų nevykdymo atvejai;
- (20) siekiant pagerinti fondų, iš kurių teikiama parama pagal sanglaudos politiką, visų pirma Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo (ESF) ir Sanglaudos fondo (SF), koordinavimą ir suderintą įgyvendinimą su kaimo plėtros ir jūrų reikalų ir žuvininkystės sektoriaus fondais, visų pirma, atitinkamai, Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir EJŖŽF, visiems tiems fondams (toliau – BSP fondai) bendros nuostatos įtvirtintos Reglamente (ES) Nr. 1303/2013. Be Reglamento (ES) Nr. 1303/2013, šiame reglamente yra numatytos specialios, papildomos nuostatos atsižvelgiant į BŽP ir IJP sektorių ypatumus;
- (21) veiksmų programai ir viso programos ciklo metu turėtų būti taikomas proporcingumo principas, atsižvelgiant į valstybių narių atitinkamų administracijų dydį ir į bendrą viešųjų išlaidų, skirtų veiksmų programai, sumą;
- (22) Komisija turėtų nustatyti metinį turimų asignavimų išipareigojimams paskirstymą pagal valstybes nares, naudodama objektyvius ir skaidrius kriterijus. Tie kriterijai turėtų apimti rodiklius, pagal kuriuos matuojamas žvejybos ir akvakultūros sektoriaus dydis, kontrolės ir duomenų rinkimo atsakomybės mastą, ankstesnius asignavimus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 ir ankstesnį panaudojimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 861/2006;
- (23) BŽP kontekste itin svarbu yra įvykdyti tam tikras konkrečias *ex ante* sąlygas, ypač teikiant ataskaitą apie žvejybos pajėgumus ir akvakultūros daugiametį nacionalinį strateginį planą ir įrodant administracines galimybes laikytis žuvininkystės valdymo duomenų reikalavimų ir užtikrinti Sąjungos kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemos įgyvendinimą;
- (24) vadovaujantis supaprastinimo tikslu, visa veikla pagal EJŖŽF, kuri vykdoma pagal pasidalijamojo valdymo principą, įskaitant kontrolę ir duomenų rinkimą, turėtų būti vykdoma kaip viena veiksmų programa vienai valstybei narei, atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės nacionalinę struktūrą. Programavimo veikla turėtų apimti laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. Rengdamos vieną veiksmų programą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų veiksmų programų turinys ir apimtis atspindėtų supaprastinimo siekį. Kiekvienoje programoje turėtų būti nustatyta strategija, kaip pasiekti tikslus, susijusius su Sąjungos prioritetais pagal EJŖŽF, ir atrinktos priemonės. Programavimas turėtų atitikti tuos Sąjungos prioritetus, kartu jį pritaikant prie nacionalinių aplinkybių, ir papildyti kitas Sąjungos politikos sritis, visų pirma kaimo plėtros politiką ir sanglaudos politiką;
- (25) tam, kad būtų skatinama mažos apimties priekrantės žvejyba, valstybės narės, kurių mažos apimties priekrantės žvejybos segmentas yra svarbus, kartu su savo veiksmų programomis turėtų pateikti mažos apimties priekrantės žvejybos vystymo, konkurencingumo ir tausumo veiksmų planą;
- (26) siekdamas prisidėti prie siekio supaprastinti EJŖŽF įgyvendinimą ir sumažinti kontrolės išlaidas bei klaidų lygį, valstybės narės turėtų kaip galima labiau naudotis galimybe naudoti supaprastintas subsidijų formas, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 1303/2013;
- (27) siekdamas užtikrinti kontrolės išipareigojimų pagal BŽP vykdymą, rengdamos veiksmų programos skirsnį dėl kontrolės valstybės narės turėtų vadovautis Sąjungos prioritetais, kuriuos Komisija nustatė toje politikos srityje. Siekiant pritaikyti veiksmų programą prie kintančių kontrolės ir vykdymo užtikrinimo poreikių, veiksmų programų skirsnis dėl kontrolės gali būti reguliariai peržiūrimas, remiantis Sąjungos prioritetų kontrolės ir vykdymo užtikrinimo politikos srityje pagal BŽP pokyčiais. Tuos pakeitimus turėtų patvirtinti Komisija. Siekiant užtikrinti tęstinį veiklos programavimo lankstumą kontrolės srityje, veiksmų programos kontrolės skirsnis turėtų būti tikslinamas taikant supaprastintą procedūrą;

- (28) valstybės narės, rengdamos veiksmų programos skirsnį dėl duomenų rinkimo, turėtų vadovautis Sąjungos daugiamete programa, kaip nurodyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 199/2008 ⁽¹⁾. Siekdamos prisitaikyti prie konkrečių duomenų rinkimo veiklos poreikių, vadovaujantis tuo reglamentu valstybės narės turėtų parengti darbo planą, kurį turėtų tvirtinti Komisija;
- (29) tiesioginio valdymo lėšos, išskyrus Komisijos teikiamą techninę paramą, turėtų būti iš anksto nustatytos pagal tikslus numatant 5 % lankstumo ribą ir valdomos naudojantis metinėmis darbo programomis;
- (30) siekiant padidinti žvejybos veiklos konkurencingumą ir ekonominius veiklos rezultatus, labai svarbu skatinti inovacijas ir teikti paramą investicijoms į jas. Siekiant paskatinti aktyvesnį dalyvavimą, paraiškų dėl paramos inovacijoms teikimo procedūra turėtų būti supaprastinta;
- (31) investicijos į žmogiškąjį kapitalą taip pat svarbios norint padidinti žvejybos bei jūrinės veiklos konkurencingumą ir pagerinti jos ekonominius rezultatus. Taigi, EJŖŽF turėtų remti konsultavimo paslaugas, mokslininkų ir žvejų bendradarbiavimą, profesinį mokymą, mokymąsi visą gyvenimą, žinių platinimo skatinimą, pagalbą gerinant bendrus veiklos vykdytojų veiklos rezultatus ir konkurencingumą ir skatinti socialinį dialogą. Siekiant pripažinti savarankiškai dirbančių žvejų sutuoktinių ir gyvenimo partnerių vaidmenį žvejybos bendruomenėse, laikantis tam tikrų sąlygų jiems taip pat turėtų būti teikiama parama, skirta profesiniam mokymui, mokymuisi visą gyvenimą, žinių platinimui ir bendradarbiavimui tinkluose, kuriuo prisidedama prie jų profesinio tobulėjimo;
- (32) siekiant padėti jaunimui, užsitęsios finansų krizės metu susiduriančiam su sunkumais patekti į darbo rinką žuvininkystės sektoriuje, EJŖŽF lėšomis turėtų būti remiamos mokomosios praktikos programos ir kursai tausios žvejybos praktikos ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimo temomis;
- (33) atsižvelgiant į galimybes, kurias įvairinimas teikia mažos apimties priekrantės žvejyba užsiimantiems žvejams, ir jų lemiamą vaidmenį pakrančių bendruomenėse, EJŖŽF turėtų teikti paramą investicijoms, kuriomis prisidedama įvairinant žvejų pajamas, pasitelkiant papildomos veiklos plėtojimą, įskaitant investicijas į laivus, žūklės turizmą, restoranų veiklą, aplinkos apsaugos paslaugas, susijusias su žvejyba, ir švietimo apie žvejybą veiklą;
- (34) jauniems žvejams, siekiantiems imtis naujos ekonominės veiklos žuvininkystės sektoriuje ir ją plėtoti, nėra paprasta gauti finansinių išteklių – į tai reikėtų atsižvelgti paskirstant ir tikslingai teikiant EJŖŽF lėšas. Tokie patobulinimai yra būtini Sąjungos žuvininkystės sektoriaus konkurencingumui užtikrinti. Todėl, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas jauniems žvejams naujai įsisteigti, reikėtų numatyti paramą jiems pradėdant žvejybos veiklą. Siekiant užtikrinti pagal EJŖŽF remiamos naujos ekonominės veiklos gyvybingumą, parama turėtų būti teikiama su sąlyga, kad būtų įgyti reikalingi gebėjimai ir kompetencija. Parama verslo pradžiai turėtų būti naudojama tik pirmo žvejybos laivo įsigijimui;
- (35) siekiant atsižvelgti į sveikatos ir saugos poreikius laivuose, EJŖŽF turėtų remti investicijas, skirtas saugai, darbo sąlygoms, sveikatai ir higienai laive, su sąlyga, kad remiamomis investicijomis siekiama daugiau nei pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės reikalavimus;
- (36) reikėtų nustatyti taisykles dėl pašalpų ir finansinės kompensacijos teikimo žvejams ir žvejybos laivų savininkams laikino žvejybos veiklos nutraukimo atvejais, jei toks nutraukimas yra tiesioginė tam tikrų išsaugojimo priemonių, išskyrus žvejybos galimybių nustatymą ir skyrimą, tiesioginė pasekmė, yra numatytas tam tikruose Sąjungos ar nacionaliniuose žvejybos valdymo planuose arba jo priežastis yra Tausios žuvininkystės partnerystės susitarimų ar jų protokolų neatnaujinimas. Tokios taisyklės turėtų taip pat būti nustatytos žvejybos veiklos nutraukimo visam laikui atvejais;
- (37) EJŖF laikantis tam tikrų sąlygų turėtų galėti prisidėti prie savitarpio pagalbos fondų, kurie teikia finansines kompensacijas žvejams dėl ekonominių nuostolių, patirtų dėl pavojingų meteorologinių reiškinių, ekologinės avarijos ar gelbėjimo išlaidų;
- (38) siekiant, kad žvejybos veikla būtų pritaikyta prie žvejybos galimybių, EJŖŽF turėtų galėti remti žvejybos galimybių paskirstymo sistemų kūrimą, plėtojimą, stebėseną, vertinimą ir valdymą;

⁽¹⁾ 2008 m. vasario 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 199/2008 dėl Bendrijos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo (OL L 60, 2008 3 5, p. 1).

- (39) labai svarbu į EJRŽF įtraukti susirūpinimą keliančius aplinkosauginius klausimus ir remti išsaugojimo priemonių pagal BŽP įgyvendinimą, kartu atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos vandenyse egzistuoja skirtingos sąlygos. Dėl to yra itin svarbu plėtoti regionalizuotą požiūrį į išsaugojimo priemones;
- (40) panašiai EJRŽF turėtų galėti remti žvejybos poveikio jūrų aplinkai mažinimą, visų pirma skatinant ekologines inovacijas, selektyvesnius žvejybos įrankius ir įrangą, taip pat naudojant priemones, kuriomis siekiama apsaugoti ir atkurti jūrų biologinę įvairovę bei ekosistemas ir jų atliekamas funkcijas, atsižvelgiant į ES biologinės įvairovės strategiją iki 2020 m.;
- (41) laikantis strategijos „Europa 2020“ pagrindinio tikslo, susijusio su klimato kaitos švelninimu ir energijos vartojimo efektyvumu, EJRŽF turėtų galėti remti investicijas į laivus ir energijos vartojimo auditus;
- (42) siekiant švelninti klimato kaitos poveikį ir didinti žvejybos laivų energijos vartojimo efektyvumą, turėtų būti galima remti pagrindinių ir pagalbinių variklių modernizavimą ir keitimą su sąlyga, kad atrankos procedūroje pirmenybė būtų teikiama mažos apimties priekrantės žvejyba užsiimantiems veiklos vykdytojams, siekiant padidinti jų galimybes gauti finansavimą, ir su sąlyga, kad didesni laivai prisidėtų mažinant variklio galią;
- (43) tam, kad nebūtų pakenkta BŽP reformos tvarumo tikslui, reikėtų apriboti finansinės paramos, kuri gali būti skiriama tokioms laivyno priemonėms, kaip laikinas veiklos nutraukimas bei veiklos nutraukimas visam laikui, taip pat variklių keitimas, dydį ir laikotarpį, kuriuo gali būti teikiama tokia finansinė parama veiklos nutraukimui visam laikui;
- (44) vadovaujantis BŽP nustatyto išmetimų į jūrą draudimu, EJRŽF turėtų remti investicijas į laivus, kuriomis siekiama kuo geriau panaudoti nepageidaujamas sugautas žuvis ir mažai panaudojamas sugautų žuvų dalis. Atsižvelgiant į išteklių trūkumą ir siekiant kuo labiau padidinti sugaunamų žuvų vertę, EJRŽF taip pat turėtų paremti investicijas į laivus, kuriomis siekiama padidinti sugaunamų žuvų komercinę vertę;
- (45) atsižvelgiant į žvejybos uostų, švartavimosi vietų ir priedangų svarbą, EJRŽF turėtų remti atitinkamas investicijas, visų pirma tokias, kuriomis siekiama padidinti energijos vartojimo efektyvumą, pagerinti aplinkos apsaugą, iškrauto produkto kokybę, taip pat saugą ir darbo sąlygas;
- (46) Sąjungai labai svarbu, kad būtų pasiekta tvari pusiausvyra tarp gėlo vandens išteklių ir jų naudojimo. Todėl, deramai atsižvelgiant į poveikį aplinkai ir kartu išsaugant tų sektorių ekonominį gyvybingumą, turėtų būti numatytos atitinkamos priemonės žvejybai vidaus vandenyse remti;
- (47) pagal 2002 m. rugsėjo 19 d. Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos akvakultūros darnios plėtros strategija“ ir 2013 m. balandžio 29 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Strateginės gairės dėl tvaraus ES akvakultūros plėtojimo“, BŽP tikslus ir strategiją „Europa 2020“ EJRŽF turėtų remti aplinkos, ekonominiu ir socialiniu požiūriu tvarų akvakultūros pramonės plėtojimą;
- (48) atsižvelgiant į galimą iš akvakultūros teritorijų pabėgusių jose auginamų gyvūnų poveikį laukinei jūrų populiacijai, EJRŽF neturėtų skatinti genetiškai modifikuotų organizmų auginimo;
- (49) akvakultūra prisideda prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo pakrančių ir kaimo regionuose. Todėl yra itin svarbu, kad EJRŽF būtų prieinamas akvakultūros įmonėms, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), ir prisidėtų prie naujų akvakultūros augintojų įtraukimo į verslą. Siekiant padidinti akvakultūros veiklos konkurencingumą ir ekonominius veiklos rezultatus, labai svarbu skatinti inovacijas ir verslumą. Todėl EJRŽF turėtų galėti remti inovacinius veiksmus, apskritai akvakultūros įmonių, įskaitant ne maistui skirtą ir atviros jūros akvakultūrą, verslo plėtrą ir papildomą veiklą, pavyzdžiui, žūklės turizmą, su akvakultūra susijusias aplinkosaugines funkcijas arba švietimo veiklą;
- (50) investicijos į žmogiškąjį kapitalą taip pat labai svarbios norint padidinti akvakultūros veiklos konkurencingumą ir ekonominius veiklos rezultatus. Todėl EJRŽF turėtų galėti remti mokymąsi visą gyvenimą bei bendradarbiavimą tinkluose, kuriuo skatinamas žinių platinimas, ir konsultavimo paslaugas, kurios padėtų tobulinti bendrus veiklos vykdytojų veiklos rezultatus ir konkurencingumą;
- (51) siekiant prisidėti prie akvakultūros teritorijų ir infrastruktūros plėtojimo, EJRŽF turėtų galėti remti nacionalines ir regionines valdžios institucijas šioms priimant strateginius sprendimus, visų pirma dėl tinkamiausių teritorijų akvakultūrai plėtoti nustatymo bei kartografavimo;

- (52) siekiant skatinti aplinkos, socialiniu ir ekonominiu požiūriu tvarią akvakultūrą, EJŖŽF turėtų galėti remti akvakultūros veiklą, kurią vykdant labai tausojama aplinka, akvakultūros įmonių perėjimą prie aplinkosaugos vadybos, audito sistemų naudojimą, taip pat perėjimą prie ekologinės akvakultūros. Panašiai EJŖŽF taip pat turėtų galėti remti akvakultūrą, kurioje užtikrinamos specialios aplinkosauginės funkcijos;
- (53) atsižvelgiant į vartotojų apsaugos svarbą, EJŖŽF turėtų galėti teikti deramą paramą augintojams, siekiant užkirsti kelią grėsmei visuomenės ir gyvūnų sveikatai, kurią gali sukelti akvakultūros kultivavimas, ir ją sušvelninti;
- (54) pripažįstant, kad investicijos į akvakultūros veiklą yra rizikingos, EJŖŽF turėtų galėti skatinti verslo saugumą, prisidedant prie akvakultūros išteklių draudimo, taip apsaugant gamintojų pajamas, kai, visų pirma, dėl stichinių nelaimių, pavojingų meteorologinių reiškinių, staigių vandens kokybės pokyčių, ligų ar apsikrėtimų kenkėjais, taip pat dėl gamybos įrangos sunaikinimo, prarandama neįprastai daug produkcijos;
- (55) atsižvelgiant į tai, kad bendruomenės inicijuojamas vietos plėtros metodas laikui bėgant pasirodė naudingas skatinant žvejybos ir akvakultūros, o taip pat kaimo vietovių plėtojimą, nes juo visapusiškai atsižvelgiama į daugiasektorių endogeninės plėtros poreikius, paramą ateityje reikėtų toliau teikti ir sustiprinti;
- (56) žvejybos ir akvakultūros sektoriuose vykdant bendruomenės inicijuojamą vietos plėtrą turėtų būti skatinami inovaciniai ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo metodai, visų pirma suteikiant didesnę vertę žvejybos produktams ir įvairinant vietos ekonomiką, orientuojantis į naujas ekonominės veiklos rūšis, įskaitant veiklą, susijusią su mėlynuoju augimu ir platesniais jūrų reikalų sektoriais;
- (57) žvejybos ir akvakultūros sektorių tvarus plėtojimas turėtų prisidėti siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų skatinti socialinę įtrauktį ir mažinti skurdą, kurti darbo vietas ir skatinti inovacijas vietos lygiu. Jis taip pat turėtų prisidėti siekiant teritorinės sanglaudos tikslo, kuris yra vienas iš pagrindinių SESV prioritetų;
- (58) bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą reikėtų įgyvendinti laikantis požiūrio „iš apačios į viršų“, sudarant vietos partnerystes, kurias sudarytų viešojo, privačiojo ir pilietinės visuomenės sektorių atstovai ir kurios tinkamai atspindėtų vietos visuomenę. Tie vietos subjektai gali geriausiai parengti ir įgyvendinti daugiasektorių bendruomenės inicijuotas vietos plėtros strategijas, kurios atitiktų jų vietos žuvininkystės regiono poreikius. Tai svarbu siekiant užtikrinti, kad nei viena interesų grupė neturėtų daugiau nei 49 % balsavimo teisių Žuvininkystės regiono vietos veiklos grupių (ŽRVVG) sprendimų priėmimo organuose;
- (59) vietos partnerystės bendradarbiavimas tinkluose yra itin svarbus to metodo aspektas. Todėl bendradarbiavimas tarp vietos partnerystės yra svarbi plėtros priemonė, kurią turėtų remti EJŖŽF;
- (60) parama žuvininkystės regionams, skiriama per EJŖŽF, turėtų būti koordinuojama kartu su kitų Sąjungos fondų teikiama parama vietos plėtrai ir turėtų apimti visus aspektus, susijusius su ŽRVVG bendruomenės inicijuotų vietos plėtros strategijų ir veiksmų rengimu ir įgyvendinimu, taip pat išlaidas, susijusias su vietos teritorijos aktyviu pritaikymu ir vadovavimu vietos partnerystei;
- (61) siekiant užtikrinti žvejybos ir akvakultūros gyvybingumą labai konkurencingoje rinkoje, būtina nustatyti nuostatas dėl paramos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1379/2013 ⁽¹⁾ įgyvendinimui, taip pat prekybai ir perdirbimo veiklai, kurią vykdo veiklos vykdytojai, siekdami kaip galima labiau padidinti žvejybos ir akvakultūros produktų vertę, teikimo. Ypač reikėtų atkreipti dėmesį į veiksmų, kuriais integruojama gamybos, perdirbimo ir prekybos veikla tiekimo grandinėje arba kuriuos sudaro inovaciniai procesai ar metodai, skatinimą. Reikėtų teikti pirmenybę gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, teikiant paramą. Gamybos ir prekybos planų atveju tik tokios organizacijos ir asociacijos turėtų būti tinkamomis paramai gauti. Siekiant laikytis naujosios išmetimų į jūrą draudimo politikos, EJŖŽF taip pat turėtų remti nepageidaujamo laimikio perdirbimą;
- (62) Reglamente (ES) Nr. 1379/2013 yra nustatyta žmonių maistui skirtų žvejybos produktų sandėliavimo sistema, siekiant skatinti rinkų stabilumą. Siekiant užtikrinti perėjimą nuo intervencijos rinkoje priemonių prie naujo požiūrio į gamybos ir prekybos veiklos planavimą ir valdymą, pagal EJŖŽF teikiama parama turėtų baigtis ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d.;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

- (63) pripažįstant, kad konkurencija, su kuria susiduria mažos apimties priekrantės žvejyba užsiimančios žvejai, didėja, EJŖŽF turėtų galėti remti mažos apimties priekrantės žvejyba užsiimančių žvejų verslumo iniciatyvas, kuriomis suteikiama didesnė vertė jų pagaunamoms žuvims, visų pirma tokias žuvis perdirbant ar tiesiogiai parduodant;
- (64) atsižvelgiant į tai, kad verčiantis žvejybos veikla Sąjungos atokiausiuose regionuose susiduriama su sunkumais, visų pirma dėl jų atokumo ir ypatingų klimato sąlygų, EJŖŽF turėtų galėti atsižvelgti į ypatingas tokių regionų ribotas galimybes, pripažintas SESV 349 straipsnyje;
- (65) siekiant išlaikyti tam tikrų žvejybos ir akvakultūros produktų iš Sąjungos atokiausių regionų konkurencingumą, palyginti su panašiais produktais iš kitų Sąjungos regionų, Sąjunga 1992 m. nustatė priemones, skirtas susijusioms papildomoms išlaidoms žuvininkystės sektoriuje kompensuoti. Šios priemonės, taikytinos 2007–2013 m. laikotarpiu, nustatytos Reglamente (EB) Nr. 791/2007. Nuo 2014 m. sausio 1 d. būtina tęsti paramos teikimą, siekiant kompensuoti papildomas išlaidas, susijusias su tam tikrų žvejybos ir akvakultūros produktų iš Sąjungos atokiausių regionų žvejyba, auginimu, perdirbimu ir prekyba, kad šia kompensacija būtų prisidedama išlaikant veiklos vykdytojų iš tų regionų ekonominį gyvybingumą;
- (66) atsižvelgiant į skirtingas prekybos sąlygas atokiausiuose regionuose, į pagautų žuvų kiekių ir atsargų pokyčius bei rinkos paklausą, reikėtų leisti atitinkamoms valstybėms narėms pačioms apibrėžti žvejybos produktus, už kuriuos galima gauti kompensaciją, jų atitinkamus didžiausius kiekius ir kompensavimo sumas bendroje kiekvienai valstybei narei skiriamoje sumoje;
- (67) valstybėms narėms turėtų būti leidžiama diferencijuoti atitinkamų žvejybos produktų sąrašą ir jų kiekius bei kompensavimo sumą bendroje valstybei narei skiriamoje sumoje. Joms taip pat turėtų būti leidžiama koreguoti kompensavimo planus, jeigu tai pateisinama kintančiomis sąlygomis;
- (68) valstybės narės turėtų nustatyti tokį kompensavimo sumos lygį, kad juo būtų galima tinkamai kompensuoti papildomas išlaidas, patiriamas dėl atokiausių regionų specifinių trūkumų. Kad būtų išvengta pernelyg didelių kompensacijų, ta suma turėtų būti proporcinga papildomoms išlaidoms, kurioms kompensuoti skiriama parama. Tuo tikslu reikėtų atsižvelgti į kitas viešosios intervencijos rūšis, darančias poveikį papildomų išlaidų lygiui;
- (69) labai svarbu, kad valstybės narės ir veiklos vykdytojai turėtų priemones, būtinas siekiant vykdyti kontrolę laikantis aukštų standartų, taip užtikrinant BŽP taisyklių laikymąsi, kartu sudarant sąlygas tausiam gyvųjų vandens išteklių naudojimui. EJŖŽF turėtų galėti remti valstybės nares ir veiklos vykdytojus pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1224/2009⁽¹⁾. Diegiant taisyklių laikymosi kultūrą, ta parama turėtų būti prisidedama prie tvaraus augimo;
- (70) valstybėms narėms pagal Reglamentą (EB) Nr. 861/2006 teikiama parama išlaidoms, patirtoms dėl Sąjungos kontrolės sistemos įgyvendinimo, turėtų būti didinama per EJŖŽF, laikantis vieno fondo logikos;
- (71) atsižvelgiant į Sąjungos kontrolės ir vykdymo užtikrinimo politikos tikslus, tikslinga užtikrinti, kad patruliuojantys laivai, orlaiviai ir sraigtasparniai minimalią laiko dalį skirtų žuvininkystės kontrolei; tai turėtų būti aiškiai išdėstyta, siekiant suteikti pagrindą gauti EJŖŽF paramą;
- (72) atsižvelgiant į valstybių narių bendradarbiavimo svarbą kontrolės srityje, EJŖŽF turėtų galėti tuo tikslu teikti paramą;
- (73) reikėtų priimti priemones dėl paramos žuvininkystės duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui, kaip nurodyta daugiametėje Sąjungos programoje, visų pirma siekiant paremti nacionalines programas ir duomenų, skirtų mokslinei analizei ir BŽP įgyvendinimui, tvarkymą ir naudojimą. Valstybėms narėms pagal Reglamentą (EB) Nr. 861/2006 teikiama parama, kompensuojant išlaidas, patirtas renkant, tvarkant ir naudojant žuvininkystės duomenis, turėtų būti toliau teikiama pagal EJŖŽF, laikantis vieno fondo logikos;
- (74) BŽP kontekste priimami patikimi ir veiksmingi žuvininkystės valdymo sprendimai turėtų būti remiami vykdančiais mokslinių tyrimų ir bendradarbiavimo veiklą, teikiant mokslines ir socialines bei ekonomines nuomones ir rekomendacijas, reikalingas BŽP įgyvendinimui ir plėtojimui, be kita ko, biologiniu ir geografiniu požiūriu pažeidžiamose teritorijose;
- (75) taip pat būtina remti valstybių narių bendradarbiavimą ir, atitinkamais atvejais, bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, renkant duomenis apie tą patį jūros baseiną, taip pat bendradarbiavimą su susijusiomis tarptautinėmis mokslo įstaigomis;

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

- (76) IJP tikslas yra remti tausų jūrų ir vandenynų naudojimą ir plėtoti koordinuotą, nuoseklų ir skaidrų sprendimų priėmimą, kiek tai susiję su politika, kuri daro poveikį vandenynams, jūroms, saloms, pakrančių ir atokiausiems regionams ir jūros sektoriams, kaip nurodyta 2007 m. spalio 10 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Integruota jūrų politika Europos Sąjungai“;
- (77) siekiant įgyvendinti ir toliau plėtoti Sąjungos IJP, būtinas nuolatinis finansavimas, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1255/2011, Tarybos išvadose, Europos Parlamento rezoliucijose ir Regionų komiteto nuomonėse. Tikimasi, kad jūrų klausimų plėtojimas pasitelkiant finansinę paramą IJP priemonėms turės didelės įtakos ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai;
- (78) EJŖŽF turėtų remti integruoto jūrų valdymo skatinimą visais lygiais, visų pirma keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais ir toliau plėtojant bei įgyvendinant jūrų baseinų strategijas. Tomis strategijomis siekiama sukurti integruotą sistemą bendriems Europos jūrų baseinų uždaviniams spręsti ir sustiprinti suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą, siekiant kuo geriau panaudoti Sąjungos finansines priemones ir lėšas ir prisidėti prie Sąjungos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos. Atsižvelgiant į tą kontekstą, veiksmai ir priemonės, kuriais siekiama gerinti valstybių narių bendradarbiavimą, gali apimti tarpvalstybinį ir tarpsektorinį jūrų sektorių bendradarbiavimą, pavyzdžiui, Pakrantės apsaugos tarnybų forumo vykdomą veiklą, kad būtų skatinama keistis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais, siekiant užtikrinti veiksmingumą ir nuoseklumą atitinkamos galiojančios Sąjungos teisės kontekste;
- (79) EJŖŽF turėtų remti tolesnį priemonių plėtojimą, siekiant užtikrinti iniciatyvų, vykdomų įvairiuose sektoriuose ir darančių poveikį jūroms, vandenynams ir pakrantėms, sinergiją. Pavyzdys – integruotas jūrų stebėjimas, kuriuo siekiama padidinti informuotumą apie jūrų padėtį, pasitelkiant intensyvesnį ir saugų sektorių keitimąsi informacija. Tačiau su jūrų stebėjimu susiję veiksmai, patenkantys į SESV V antraštinės dalies taikymo sritį, neturėtų būti finansuojami pagal EJŖŽF;
- (80) siekiant sukurti jungtis tarp tuose sektoriuose eksploatuojamų informacinių sistemų, gali tekti mobilizuoti tų sistemų finansavimo mechanizmus, tai darant nuosekliai ir laikantis SESV. Jūrų teritorijų planavimas ir integruotas pakrantės zonų tvarkymas yra labai svarbūs tvariame jūrų teritorijų, pakrančių regionų plėtojime, taip pat siekiant ekosistema grįsto valdymo tikslų ir plėtojant jungtis tarp sausumos ir jūros. Tos priemonės taip pat svarbios valdant įvairius mūsų pakrančių, jūrų ir vandenynų naudojimo būdus, siekiant sudaryti sąlygas jų tvariai ekonominei plėtrai ir paskatinti tarpvalstybinį investavimą, o įgyvendinant Direktyvą 2008/56/EB bus toliau apibrėžiamos žmonių veiklos, darančios poveikį jūrų aplinkai, tvarumo ribos. Be to, svarbu gilinti žinias apie jūrų pasaulį ir skatinti inovacijas, sudarant palankesnes sąlygas duomenų, susijusių su vandenynų ir jūrų statusu, rinkimui, laisvam panaudojimui, pakartotiniam panaudojimui ir platinimui;
- (81) EJŖŽF turėtų toliau remti tvarų ekonomikos augimą, užimtumą, inovacijas ir konkurencingumą jūrų sektoriuose ir pakrantės regionuose. Ypač svarbu nustatyti reguliuojamojo pobūdžio kliūtis ir trūkstamus gebėjimus, kurie kliudo ekonomikos augimui besiformuojančiuose ir būsimuose jūrų sektoriuose, taip pat veiksmus, kuriais siekiama paskatinti investicijas į technologines inovacijas, būtinas norint padidinti verslo potencialą, susijusį su jūrų ir jūrininkystės programomis;
- (82) EJŖŽF turėtų papildyti ir derėti su esamomis ir būsimomis Sąjungos ir valstybių narių nacionaliniu ir subnacionaliniu lygiu teikiamomis finansinėmis priemonėmis, kuriomis skatinamas tvarus ekonominis, socialinis ir teritorinis vystymasis, vandenynų, jūrų ir pakrančių apsauga ir tausūs naudojimas, padedama skatinti veiksmingesnį bendradarbiavimą tarp valstybių narių ir jų pakrančių, salų ir atokiausių regionų ir atsižvelgiama į nacionalinių ir vietos projektų prioritetų nustatymą ir pažangą. EJŖŽF turėtų būti susijęs su kitomis Sąjungos politikos kryptimis, kurios gali apimti jūrų reikalų aspektą, visų pirma su ERPF, SF ir ESF, taip pat su mokslinių tyrimų ir energetikos politikos programa „Horizontas 2020“, sukurta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

- (83) siekiant BŽP tikslų pasauliniu lygiu, Sąjunga atlieka svarbų vaidmenį tarptautinių organizacijų veikloje. Todėl labai svarbu, kad Sąjunga prisidėtų prie tokių organizacijų veiklos, kuria padedama užtikrinti žuvininkystės išteklių atviroje jūroje ir trečiųjų šalių vandenyse išsaugojimą ir tausų naudojimą. Parama, teikiama tarptautinėms organizacijoms pagal Reglamentą (EB) Nr. 861/2006, turėtų būti toliau teikiama pagal EJŖŽF, laikantis vieno fondo logikos;
- (84) siekiant patobulinti valdymą BŽP srityje ir užtikrinti patariamųjų tarybų veiksmingą funkcionavimą, būtina patariamosioms taryboms suteikti pakankamą ir nuolatinį finansavimą, kad jos veiksmingai atliktų savo patariamąjį vaidmenį BŽP srityje. Laikantis vieno fondo logikos, patariamosioms taryboms pagal EJŖŽF teikiama parama turėtų pakeisti paramą, teikiamą regioninėms patariamosioms taryboms pagal Reglamentą (EB) Nr. 861/2006;
- (85) teikdamas techninę paramą EJŖŽF turėtų sudaryti palankesnes sąlygas veiksmų programų įgyvendinimui, *inter alia*, skatinant inovacinius metodus ir praktiką, kad įgyvendinimas vyktų paprastai ir skaidriai. Techninė parama turėtų taip pat apimti Europos ŽRVVG tinklo įkūrimą, kuriuo siekiama ugdyti gebėjimus, skleisti informaciją, keistis patirtimi ir remti vietos partnerystę bendradarbiavimą;
- (86) siekiant gerai veikiančios partnerystės ir tinkamo Sąjungos paramos skatinimo, reikėtų numatyti kuo platesnį informavimą apie Sąjungos paramą ir Sąjungos paramos viešinimą. Už paramos valdymą atsakingos institucijos turėtų būti atsakingos už tokį informavimą ir viešinimą bei už nuolatinį Komisijos informavimą apie priemones, kurių imtasi toje srityje;
- (87) dėl visų pagal šį reglamentą finansuojamų veiksmų tiek pagal pasidalijamojo, tiek pagal tiesioginio valdymo principą būtina užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą, tinkamai taikant atitinkamus teisės aktus, susijusius su tų interesų apsauga, ir užtikrinti, kad valstybės narės ir Komisija vykdytų tinkamą kontrolę;
- (88) siekiant atitikti konkrečias BŽP sąlygas, nurodytas Reglamente (ES) Nr. 1380/2013, ir prisidėti prie BŽP taisyklių laikymosi, reikėtų priimti nuostatas, papildančias taisykles dėl mokėjimo termino pertraukimo, kaip išdėstyta Reglamente (ES) Nr. 1303/2013. Kai valstybė narė ar veiklos vykdytojas nesilaiko išipareigojimų pagal BŽP arba Komisija turi įrodymų, dėl kurių galima daryti prielaidą apie tokį nesilaikymą, Komisijai turėtų būti leidžiama kaip atsargumo priemonę taikyti mokėjimų terminų pertraukimą;
- (89) greta mokėjimo termino pertraukimo galimybės ir siekiant išvengti akivaizdžios grėsmės padengti netinkamas finansuoti išlaidas, Komisijai turėtų būti leidžiama sustabdyti mokėjimus valstybės narės rimto BŽP taisyklių nesilaikymo atveju;
- (90) veiksmų programos turėtų būti stebimos ir vertinamos, kad būtų pagerinta jų kokybė ir įrodyti jų pasiekti rezultatai. Komisija turėtų nustatyti bendrą stebėsenos ir vertinimo sistemą, kuria, *inter alia*, būtų užtikrinta, kad atitinkami duomenys būtų prieinami laiku. Tuo tikslu turėtų būti sudarytas rodiklių sąrašas, o Komisija turėtų įvertinti EJŖŽF politikos poveikį, atsižvelgdama į konkrečius tikslus;
- (91) atsakomybė už veiksmų programos įgyvendinimo stebėseną turėtų būti bendra vadovaujančiosios institucijos ir stebėsenos komiteto, įsteigtų tuo tikslu, atsakomybė. Tuo tikslu turėtų būti tiksliai nurodyti atitinkami vadovaujančiosios institucijos ir stebėsenos komiteto išipareigojimai. Veiksmų programos stebėseną turėtų apimti metinės įgyvendinimo ataskaitos, kuri turėtų būti siunčiama Komisijai, rengimą;
- (92) siekiant pagerinti informacijos apie finansavimo galimybes ir projekto paramos gavėjus prieinamumą ir skaidrumą, kiekvienoje valstybėje narėje reikėtų sukurti vieną interneto svetainę arba svetainių portalą, kuriame būtų teikiama informacija apie veiksmų programą, įskaitant pagal veiksmų programą remiamų veiksmų sąrašus. Specialios visų valstybių narių interneto svetainės taip pat turėtų būti prieinamos iš vienos oficialios Sąjungos svetainės, kad piliečiams iš skirtingų valstybių narių būtų lengviau gauti prieigą prie visų valstybių narių skelbiamos informacijos. Ta informacija turėtų būti pagrįsta, aiški ir konkreti, kad plačiai visuomenei, o visų pirma Sąjungos mokesčių mokėtojams, leistų suvokti, kaip EJŖŽF kontekste yra panaudojamas Sąjungos finansavimas. Be to tikslo, skelbiant atitinkamus duomenis turėtų būti įgyvendinamas tikslas toliau viešinti galimybes teikti paraiškas gauti Sąjungos finansavimą. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB⁽¹⁾ taikymui, tarp tokių skelbiamų duomenų gali būti fizinių asmenų vardai ir pavardės, laikantis valstybių narių nacionalinės teisės;

(¹) 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/E dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

- (93) siekiant papildyti ir iš dalies pakeisti tam tikras neesmines šio reglamento nuostatas, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguojami priimti aktus dėl paraiškų priimtino kriterijų laikotarpio nustatymo ir atitinkamos to laikotarpio pradžios ir pabaigos datos, procentinių dydžių, susijusių su orientaciniu lėšų paskirstymu tikslams pagal tiesioginio valdymo principą pritaikymo, dėl tinkamų finansuoti higienos veiksmų ir išlaidų, su sveikata ir sauga susijusių investicijų ir investicijų, susijusių su darbo sąlygomis laive arba atskiroje įrangoje, apibrėžties, dėl tinkamų finansuoti veiksmų, skirtų jūrų biologinei įvairovei ir ekosistemoms apsaugoti ir atkurti vykdančią žvejybos veiklą, išlaidų apibrėžties, dėl tinkamų finansuoti išlaidų siekiant remti investicijas į įrangą arba laivą, skirtas mažinti teršalų arba šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir didinti žvejybos laivų energijos vartojimo efektyvumą, apibrėžties, dėl papildomų išlaidų, patirtų dėl atitinkamiems regionams būdingų sunkumų, apskaičiavimo kriterijų apibrėžties, dėl atvejų, kai valstybėms narėms nesilaikant reikalavimų taikomas mokėjimo termino pertraukimas ar sustabdymas, apibrėžties, dėl taikytino finansinių pataisų lygio nustatymo kriterijų apibrėžties ir fiksuoto dydžio sumų arba ekstrapoliuotų finansinių pataisų taikymo kriterijų nustatymo ir dėl bendros stebėsenos ir vertinimo sistemos turinio ir struktūros apibrėžties;
- (94) siekiant, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos perėjimui nuo Reglamentu (EB) Nr. 1198/2006 nustatytos sistemos prie šiuo reglamentu nustatytos sistemos, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų nustatymo;
- (95) priimant deleguotuosius aktus pagal šį reglamentą, ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (96) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl metinio visų išteklių, skiriamų valstybių narių įsipareigojimams įgyvendinti pasidalijamojo valdymo sistemoje, susikirstymo pagal valstybes nares, dėl veiksmų programų patvirtinimo ir jų pakeitimo, dėl duomenų rinkimo darbo planų patvirtinimo, dėl metinių darbo programų, susijusių su technine parama, priėmimo Komisijos iniciatyva, dėl pripažinimo, jog esama įrodymų, leidžiančių daryti prielaidą, kad yra duomenų apie įsipareigojimų pagal BŽP nesilaikymo atvejus, dėl pripažinimo, kad valstybė narė nesilaikė savo įsipareigojimų pagal BŽP, dėl visų ar dalies tarpinių mokėjimų pagal veiksmų programą sustabdymo, ir dėl finansinių pataisų nustatymo, atšaukiant visą Sąjungos paramą veiksmų programai arba jos dalį. Komisija turėtų priimti tuos įgyvendinimo aktus netaikydama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾;
- (97) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl veiksmų programos elementų pristatymo, veiksmų programų patvirtinimui, pakeitimų pateikimui ir pakeitimų patvirtinimui skirtų taisyklių dėl procedūrų, formato ir tvarkaraščių, metinės darbo programos pagal VI antraštinės dalies I ir II skyrius, atokiausiems regionams skirto kompensavimo plano struktūros, skirtingų viešosios pagalbos intensyvumo procentinių punktų taikymo, valstybėms narėms teikiant finansinius duomenis Komisijai naudotinu modeliu, specialiai Sąjungos prioritetams skirtų rodiklių nustatymo, informacijos, kurią turi atsiųsti valstybės narės, duomenų poreikio ir galimų duomenų šaltinių sinergijos taisyklių, metinių įgyvendinimo ataskaitų formato ir pateikimo ir *ex ante* vertinimus įtrauktinų elementų. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamas laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011 ir turėtų būti taikoma nagrinėjimo procedūra;
- (98) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl dabartinių Sąjungos prioritetų vykdymo užtikrinimo ir kontrolės srityje bet kokių pakeitimų priėmimo ir detalizavimo, vadovaujančiųjų institucijų pateiktų duomenų pateikimo taisyklių nustatymo, techninių informavimo ir veiksmų viešinimo priemonių savybių ir nurodymų dėl emblemos sukūrimo ir standartinių spalvų apibrėžimo. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamas laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011. Siekiant užtikrinti paprastesnę ir greitesnę procedūrą, turėtų būti taikoma patariamoji procedūra;

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (99) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, atsižvelgiant į struktūrines problemas, su kuriomis susiduriama plėtojant žvejybos, akvakultūros ir jūrų sektorius, taip pat į valstybių narių ribotus finansinius išteklius, o dėl veiksmų, finansuotinių pagal veiksmų programas, masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, teikiant daugiametę finansinę paramą, skirtą atitinkamiems prioritetams, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;
- (100) šiuo reglamentu numatyta paramos sistema pakeičia paramos sistemas, nustatytas Reglamentu (EB) Nr. 2328/2003, Reglamentu (EB) Nr. 861/2006, Reglamentu (EB) Nr. 1198/2006, Reglamentu (EB) Nr. 791/2007, Reglamentu (ES) Nr. 1255/2011 ir Reglamentu (EB) Nr. 1224/2009 103 straipsniu. Todėl tie reglamentai ir ta nuostata turėtų būti panaikinti nuo 2014 m. sausio 1 d. Vis dėlto, šis reglamentas neturėtų daryti poveikio paramos, kurią Komisija patvirtino remdamasi Reglamentu (EB) Nr. 1198/2006 arba bet kokiais kitais teisės aktais, kurie taikomi tai paramai 2013 m. gruodžio 31 d., tolesniam teikimui arba keitimui.
- (101) tikslinga šio reglamento taikymo laikotarpį suderinti su Reglamentu (ES) Nr. 1303/2013 taikymo laikotarpiu. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ

DALIS DALYKAS, TAIKOMO SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos Sąjungos finansinės priemonės, skirtos įgyvendinti:

- a) bendrą žuvininkystės politiką (BŽP);
- b) atitinkamas su jūrų teise susijusias priemones;
- c) tvarų žvejybos ir akvakultūros regionų ir žvejybos vidaus vandenyse plėtojimą; ir
- d) integruotą jūrų politiką (IJP).

2 straipsnis

Geografinė taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams, jeigu šiame reglamente nenurodyta kitaip.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente, nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai, vartojamų terminų apibrėžtys nustatytos Reglamentu (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnyje, Reglamentu (ES) Nr. 1379/2013 5 straipsnyje, Reglamentu (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnyje ir Reglamentu (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnyje.
2. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
 1. bendra keitimosi informacija aplinka (BKIA) – decentralizuotos struktūros sistemų tinklas, sukurtas naudotojams keisti informaciją siekiant pagerinti informuotumą apie veiklos jūroje padėtį;
 2. tarpsektoriniai veiksmai – tos iniciatyvos, kurios abipusiai naudingos įvairiems sektoriams ir (arba) sektorių politikai, kaip nurodyta SESV, ir kurių negalima iki galo įgyvendinti atitinkamose politikos srityse vykdomomis priemonėmis;
 3. elektroninio duomenų registravimo ir perdavimo sistema (ERS) – sistema, skirta duomenims registruoti ir perduoti elektroninėmis priemonėmis, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1224/2009;
 4. Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas – tinklas, sujungiantis atitinkamas nacionalines jūrų stebėjimo ir duomenų programas į bendrą ir prieinamą europinį informacijos šaltinį;
 5. žvejybos ir akvakultūros regionas – regionas su jūros, upės ar ežero pakrante, įskaitant tvenkinius ar upės baseiną, kuriame daug darbuotojų dirba žvejybos arba akvakultūros sektoriuje, kuris yra funkcinio požiūriu geografiškai, ekonomiškai ir socialiai susijęs ir kuris valstybės narės yra skirtas šiam tikslui;

6. žvejys – asmuo, kuris užsiima verslinės žvejybos veikla, kurią pripažįsta valstybė narė;
7. žvejyba vidaus vandenyse – žvejybos veikla versliniais tikslais vidaus vandenyse, vykdoma laivais arba kitais įrenginiais, įskaitant žvejybai ant ledo naudojamus įrenginius;
8. integruotas pakrantės zonos tvarkymas – strategijos ir priemonės, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje 2002/413/EB ⁽¹⁾;
9. integruotas jūrų valdymas – visų Sąjungos lygio sektorių politikos priemonių, darančių poveikį vandenynams, jūroms ir pakrančių regionams, koordinuotas valdymas;
10. integruota jūrų politika (IJP) – Sąjungos politika, kurios tikslas yra skatinti koordinuotą ir nuoseklų sprendimų priėmimą siekiant maksimaliai užtikrinti valstybių narių, visų pirma Sąjungos pakrančių, salų bei atokiausių regionų, taip pat jūrų sektorių tvarų plėtojimą, ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą vykdant nuosekliai su jūromis susijusią politiką ir pasitelkiant atitinkamą tarptautinį bendradarbiavimą;
11. integruotas jūrų stebėjimas (IJS) – Sąjungos iniciatyva, kuria siekiama padidinti Europos jūrų stebėjimo veiklos veiksmingumą ir rezultatyvumą keičiantis informacija ir bendradarbiaujant tarp sektorių ir valstybių;
12. jūrų teritorijų planavimas – procesas, kurį vykdydamos atitinkamos valstybės narės valdžios institucijos analizuoja ir organizuoja žmogaus veiklą jūrų regionuose, kad būtų pasiekti ekologiniai, ekonominiai ir socialiniai tikslai;
13. priemonė – veiksmų grupė;
14. mažos apimties priekrantės žvejyba – žvejyba, vykdoma žvejybos laivais, kurių bendras ilgis mažesnis nei 12 metrų ir kurie nenaudoja velkamųjų žvejybos įrankių, išvardytų Komisijos reglamento (EB) Nr. 26/2004 ⁽²⁾ I priedo 3 lentelėje;
15. tik vidaus vandenyse plaukiojantys laivai – verslinei žvejybai vidaus vandenyse naudojami laivai, neįtraukti į Sąjungos žvejybos laivyno registrą.

II ANTRAŠTINĖ

DALIS BENDROJI SISTEMA

I SKYRIUS

Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo įsteigimas ir jo tikslai

4 straipsnis

Įsteigimas

Šiuo reglamentu įsteigiamas Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF).

5 straipsnis

Tikslai

EJRŽF padeda siekti šių tikslų:

- a) skatinti konkurencingą, aplinkosaugos požiūriu tvarią, ekonomiškai gyvybingą ir socialiai atsakingą žvejybą ir akvakultūrą;
- b) skatinti BŽP įgyvendinimą;
- c) skatinti subalansuotą ir integracinį žvejybos ir akvakultūros regionų teritorinį plėtojimą;
- d) skatinti Sąjungos IJP plėtojimą ir įgyvendinimą, papildant sanglaudos politiką ir BŽP.

Siekiant tų tikslų nedidinami žvejybos pajėgumai.

6 straipsnis

Sąjungos prioritetai

EJRŽF prisidedama prie strategijos „Europa 2020“ ir BŽP įgyvendinimo. Juo laikomasi šių tvaraus žvejybos ir akvakultūros ir susijusios veiklos plėtojimo Sąjungos prioritetų, kuriais atspindimi atitinkami Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 teminiai tikslai:

⁽¹⁾ 2002 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija 2002/413/EB dėl integruoto pakrantės zonos tvarkymo strategijos įgyvendinimo Europoje (OL L 148, 2002 6 6, p. 24).

⁽²⁾ 2003 m. gruodžio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 26/2004 dėl Bendrijos žvejybos laivyno registro (OL L 5, 2004 1 9, p. 25).

1. Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos žvejybos skatinimas, siekiant šių konkrečių tikslų:
 - a) žvejybos poveikio jūrų aplinkai mažinimo, be kita ko, kiek įmanoma vengiant nepageidaujamo laimikio ir mažinant jo kiekį;
 - b) vandens biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo;
 - c) pusiausvyros tarp žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių užtikrinimo;
 - d) žvejybos įmonių, įskaitant mažos apimties priekrantės žvejybos laivyną, konkurencingumo bei gyvybingumo didinimo ir saugos bei darbo sąlygų gerinimo;
 - e) paramos teikimo technologinės plėtros, inovacijų, įskaitant energijos vartojimo efektyvumo didinimą, ir žinių perdavimo gerinimui;
 - f) profesinio mokymo, naujų profesinių gebėjimų ir mokymosi visą gyvenimą plėtojimo.
2. Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas, siekiant šių konkrečių tikslų:
 - a) paramos technologinės plėtros, inovacijų ir žinių perdavimo gerinimui teikimo;
 - b) akvakultūros įmonių, visų pirma MVĮ, konkurencingumo bei gyvybingumo didinimo, įskaitant saugos ir darbo sąlygų gerinimą;
 - c) vandens biologinės įvairovės apsaugos ir atkūrimo ir su akvakultūra susijusių ekosistemų stiprinimo, taip pat efektyviai išteklius naudojančios akvakultūros skatinimo;
 - d) akvakultūros, kuria užtikrinama aukšto lygio aplinkosauga ir gyvūnų sveikata bei jų gerovė ir visuomenės sveikata bei sauga, skatinimo;
 - e) profesinio mokymo, naujų profesinių gebėjimų ir mokymosi visą gyvenimą plėtojimo.
3. BŽP įgyvendinimo skatinimas, siekiant šių konkrečių tikslų:
 - a) mokslinių žinių gilinimo bei teikimo ir duomenų rinkimo bei tvarkymo gerinimo;
 - b) paramos teikimo stebėsenos, kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonėms, stiprinant institucinius gebėjimus ir viešojo administravimo veiksmingumą, nedidinant administracinės naštos.
4. Užimtumo ir teritorinės sanglaudos didinimas, įgyvendinant šį konkretų tikslą: ekonomikos augimo, socialinės įtraukties ir darbo vietų kūrimo skatinimo ir įsidarbinimo galimybių bei darbo jėgos judumo rėmimo pakrančių ir sausumos bendruomenėse, priklausomose nuo žvejybos ir akvakultūros, įskaitant veiklos įvairinimą žuvininkystės sektoriuje ir kituose jūrų ekonomikos sektoriuose.
5. Prekybos ir perdirbimo skatinimas siekiant šių konkrečių tikslų:
 - a) žvejybos ir akvakultūros produktų rinkos organizavimo gerinimo;
 - b) investicijų į perdirbimo ir prekybos sektorius skatinimo.
6. IJP įgyvendinimo skatinimas.

II SKYRIUS

Pasidalijamasis ir tiesioginis valdymas

7 straipsnis

Pasidalijamasis ir tiesioginis valdymas

1. V antraštinėje dalyje nurodytas priemonės finansuoja EJŖŽF, laikantis Sąjungos ir valstybių narių pasidalijamojo valdymo principo ir Reglamente (ES) Nr. 1303/2013 nustatytų bendrų taisyklių.
2. VI antraštinėje dalyje nurodytas priemonės finansuoja EJŖŽF, laikantis tiesioginio valdymo principo.

III SKYRIUS

Bendrieji pagal pasidalijamojo valdymo principą teikiamos pagalbos principai

8 straipsnis

Valstybės pagalba

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai, pagalbai, kurią valstybės narės teikia žvejybos ir akvakultūros sektoriaus įmonėms, taikomi SESV 107, 108 ir 109 straipsniai.
2. Tačiau SESV 107, 108 ir 109 straipsniai netaikomi valstybių narių pagal šį reglamentą ir laikantis jo nuostatų atliekamiems mokėjimams, kuriems taikomas SESV 42 straipsnis.
3. Visos nacionalinės nuostatos, kuriomis nustatomas viešasis finansavimas, kuriuo siekiama daugiau nei šio reglamento nuostatos dėl 2 dalyje nurodytų mokėjimų, traktuojamos kaip viena visuma, remiantis 1 dalimi.
4. Komisija, remdamasi SESV 108 straipsniu, gali leisti teikti veiklos pagalbą atokiausiuose regionuose, nurodytuose SESV 349 straipsnyje, žvejybos ir akvakultūros produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos sektoriuose tik SESV I priede išvardytiems žvejybos ir akvakultūros produktams, kuriems taikomi Sutarties 107, 108 ir 109 straipsniai, siekiant sumažinti tokiems regionams būdingas kliūtis, atsirandančias dėl jų izoliuotumo, padėties salose ir labai didelio atokumo.

9 straipsnis

Konkrečios ex ante sąlygos

Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikomos konkrečios ex ante sąlygos, nurodytos IV priede.

IV SKYRIUS

Paraiškų priimtumas ir netinkami finansuoti veiksmai

10 straipsnis

Paraiškų priimtumas

1. Veiklos vykdytojo pateikta paraiška dėl EJŖŽF paramos laikoma nepriimtina nurodytu laikotarpiu, kuris nustatytas pagal šio straipsnio 4 dalį, jei kompetentinga valdžios institucija nustatė, kad atitinkamas veiklos vykdytojas:
 - a) padarė sunkų pažeidimą, kaip nurodyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008 ⁽¹⁾ 42 straipsnyje arba Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 90 straipsnio 1 dalyje;
 - b) yra susijęs su Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 40 straipsnio 3 dalyje nustatytame Sąjungos NNN žvejybą vykdančių laivų sąraše nurodytų žvejybos laivų arba laivų, plaukiojančių su nebendradarbiaujančiomis trečiosiomis šalimis pripažintų šalių, kaip išdėstyta to reglamento 33 straipsnyje, vėliavomis, eksploatavimu, valdymu arba nuosavybe;
 - c) padarė sunkų BŽP taisyklių pažeidimą, kuris nurodytas kituose Europos Parlamento ir Tarybos priimtuose teisės aktuose; ar
 - d) padarė bet kurią iš Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/99/EB ⁽²⁾ 3 ir 4 straipsniuose nurodytų nusikaltamų veikų, kai teikiama paraiška paramai pagal šio reglamento V antraštinės dalies II skyrių.
2. Paramos gavėjas po paraiškos pateikimo turi toliau atitikti 1 dalies a–d punktuose nurodytas sąlygas per visą veiksmo įgyvendinimo laikotarpį bei per penkerių metų laikotarpį po galutinio mokėjimo.

⁽¹⁾ 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2008 nustatantis Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir neregamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr. 601/2004 bei panaikinantys reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999 (OL L 286, 2008 10 29, p. 1).

⁽²⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

3. Nustatytą laikotarpį, nustatytą pagal šio straipsnio 4 dalį, nepriimama veiklos vykdytojo teikiama paraiška, jei valstybės narės kompetentinga valdžios institucija nustatė, kad tas veiklos vykdytojas įvykdė su Europos žuvininkystės fondu (EŽF) arba EJŖŽF susijusį sukčiavimą, kaip apibrėžta Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijos ⁽¹⁾ 1 straipsnyje..

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai laikantis 126 straipsnio priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

- a) nustatomas šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytas laikotarpis, kuris turi būti proporcingas rimto pažeidimo, nusikaltamos veikos ar sukčiavimo pobūdžiui, sunkumui, trukmei ir pasikartojimui, ir trunka mažiausiai vienus metus;
- b) nustatomos atitinkamos šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyto laikotarpio pradžios ir pabaigos datos.

5. Valstybės narės reikalauja, kad veiklos vykdytojai, teikiantys su EJŖŽF susijusią paraišką, pateiktą vadovaujančiajai institucijai pasirašytą pažymą, kuria patvirtina, kad jie laikosi šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriterijų ir jie nėra įvykdę su EŽF arba EJŖŽF susijusio sukčiavimo, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalyje. Prieš patvirtindamos veiksmą, valstybės narės patikrina tos pažymos teisingumą, remdamosi turimais nacionalinio pažeidimų registro duomenimis, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 93 straipsnyje, arba kitais turimais duomenimis.

Pirmos pastraipos taikymo tikslais valstybė narė kitos valstybės narės prašymu teikia savo nacionaliniame pažeidimų registre turimą informaciją, nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 93 straipsnyje.

11 straipsnis

Netinkami finansuoti veiksmai

Netinkami finansuoti EJŖŽF lėšomis veiksmai yra:

- a) veiksmai, kuriais didinamas laivo žvejybos pajėgumas, arba įranga, kuria didinamas laivo gebėjimas rasti žuvis;
- b) naujų žvejybos laivų statymas arba žvejybos laivų įvežimas;
- c) laikinas ar visam laikui žvejybos veiklos nutraukimas, nebent šiame reglamente numatyta kitaip;
- d) žvalgomoji žvejyba;
- e) įmonės nuosavybės teisių perleidimas;
- f) tiesioginis išteklų atkūrimas, išskyrus atvejus, kai tai Sąjungos teisės akte aiškiai numatyta kaip išsaugojimo priemonė arba kai tai daroma eksperimentinio išteklų atkūrimo tikslais.

III ANTRAŠTINĖ

DALIS FINANSINĖ PROGRAMA

12 straipsnis

Biudžeto vykdymas

1. Sąjungos biudžetas, skirtas EJŖŽF pagal šio reglamento V antraštinę dalį, vykdomas pagal pasidalijamojo valdymo sistemą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 4 straipsnyje.
2. Sąjungos biudžetą, skirtą EJŖŽF pagal šio reglamento VI antraštinę dalį, tiesiogiai vykdo Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽²⁾ 58 straipsnio 1 dalies a punktą.
3. Komisija panaikina visus arba dalį su tiesioginiu valdymu susijusių biudžetinių įsipareigojimų laikydamasi Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ir, kai tinkama, šio reglamento 123 straipsnio.

⁽¹⁾ Konvencija dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos, parengta vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu (OL C 316, 1995 11 27, p. 49).

⁽²⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

4. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 30 ir 53 straipsnius taikomas patikimo finansų valdymo principas.

13 straipsnis

Pasidalijamojo valdymo biudžeto ištekliai

1. 2014–2020 m. EJŖŽF išipareigojimams, susijusiems su pasidalijamuoju valdymu, skiriami ištekliai – 5 749 331 600 EUR dabartinėmis kainomis, atsižvelgiant į II priede nustatytą metinį paskirstymą.
2. Iš 1 dalyje nurodytų biudžeto išteklių 4 340 800 000 EUR skiriama tvariam žvejybos, akvakultūros ir žuvininkystės regionų plėtojimui, su prekyba ir perdirbimu susijusioms priemonėms ir techninei paramai valstybių narių iniciatyva pagal V antraštinės dalies I, II, III, IV ir VII skyrius, išskyrus 67 straipsnį.
3. Iš 1 dalyje nurodytų biudžeto išteklių 580 000 000 EUR skiriama 76 straipsnyje nurodytoms kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonėms.
4. Iš 1 dalyje nurodytų biudžeto išteklių 520 000 000 EUR skiriama 77 straipsnyje nurodytoms duomenų rinkimo priemonėms.
5. Iš 1 dalyje nurodytų biudžeto išteklių 192 500 000 EUR skiriama kompensacijai atokiausiems regionams pagal V antraštinės dalies V skyrių. Ta kompensacija per metus neturi viršyti:
 - a) Azorų saloms ir Madeirai – 6 450 000 EUR;
 - b) Kanarų saloms – 8 700 000 EUR;
 - c) Prancūzijos atokiausiems regionams, nurodytiems SESV 349 straipsnyje – 12 350 000 EUR.
6. Iš 1 dalyje nurodytų biudžeto išteklių 44 976 000 EUR skiriama 67 straipsnyje nurodytai paramai sandėliavimui.
7. Iš 1 dalyje nurodytų biudžeto išteklių 71 055 600 EUR skiriama V antraštinės dalies VIII skyriuje nurodytoms IJP priemonėms.
8. Valstybės narės turi galimybę tarpusavyje perskirstant naudoti pagal 3 ir 4 dalis turimus išteklius.

14 straipsnis

Tiesioginio valdymo biudžeto ištekliai

1. 2014–2020 m. EJŖŽF išipareigojimams, susijusiems su tiesioginio valdymo priemonėmis, kaip nurodyta VI antraštinės dalies I–III skyriuose, skiriami ištekliai – 647 275 400 EUR esamomis kainomis.
2. VI antraštinės dalies II ir II skyrių tikslais orientacinis lėšų paskirstymas tikslams, nustatytiems 82 ir 85 straipsniuose, yra nustatytas III priede.
3. Nuo 2 dalyje nurodytų orientacinių procentinių dalių Komisija kiekvienu atveju gali nukrypti ne daugiau nei 5 % finansinio paketo vertės suma.
4. Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais pritaikomos III priede nustatytos procentinės dalys.

15 straipsnis

Laikotarpio vidurio peržiūra

Komisija atlieka VI antraštinės dalies I ir II skyrių įgyvendinimo, įskaitant poreikį pritaikyti III priede nustatytą orientacinį lėšų paskirstymą, peržiūrą ir ne vėliau kaip 2017 m. birželio 30 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai gautų rezultatų ir kokybinių bei kiekybinių EJŖŽF aspektų tarpinio vertinimo ataskaitą.

16 straipsnis

Finansinis paskirstymas pasidalijamajam valdymui

1. 13 straipsnio 2–7 dalyse nurodyti ir II priedo lentelėje išdėstyti 2014–2020 m. laikotarpio valstybių narių išipareigojimams įgyvendinti skiriami ištekliai nustatomi remiantis šiais objektyviais kriterijais:

a) jeigu taikoma V antraštinė dalis, išskyrus 76 ir 77 straipsnius:

- i) užimtumo lygis žvejybos ir jūrų bei gėlų vandenų akvakultūros sektoriuose, įskaitant užimtumą susijusiuose perdirbimo sektoriuose;
- ii) gamybos lygis žvejybos ir jūrų bei gėlų vandenų akvakultūros sektoriuose, įskaitant susijusį perdirbimą, ir
- iii) mažos apimties priekrantės žvejybai naudojamų laivų dalis visame žvejybos laivyne;

b) jeigu taikomi 76 ir 77 straipsniai:

- i) atitinkamos valstybės narės kontrolės užduočių apimtis, atsižvelgiant į nacionalinio žvejybos laivyno dydį ir kontroliuotino jūros ploto dydį, iškraunamą žvejybos produktų kiekį ir importo iš trečiųjų šalių vertę;
 - ii) turimi kontrolės ištekliai, palyginti su valstybės narės kontrolės užduočių apimtimi, turimas priemonės nustatant atsižvelgiant į jūroje atliekamų kontrolės veiksmų skaičių ir iškraunamų žvejybos produktų patikrų skaičių;
 - iii) atitinkamos valstybės narės duomenų rinkimo užduočių apimtis, atsižvelgiant į nacionalinio žvejybos laivyno dydį, iškraunamą žvejybos produktų kiekį ir akvakultūros produkcijos kiekį, mokslinės stebėsenos veiklos jūroje mastą ir tyrimų, kuriuose dalyvauja ta valstybė narė, skaičių; ir
 - iv) turimi duomenų rinkimo ištekliai, palyginti su valstybės narės duomenų rinkimo užduočių apimtimi, turimas priemonės nustatant atsižvelgiant į žmoniškuosius išteklius bei technines priemones, kurių reikia norint įvykdyti nacionalinę duomenų rinkimo atrankos programą.
- c) visų priemonių atveju remiamasi ankstesniais lėšų asignavimais pagal Reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 ir ankstesniu panaudojimu pagal Reglamentą (EB) Nr. 861/2006.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato bendrų išteklių metinį paskirstymą valstybėms narėms.

IV ANTRAŠTINĖ

DALIS PROGRAMAVIMAS

I SKYRIUS

Pagal pasidalijamojo valdymo principą finansuojamų priemonių programavimas

17 straipsnis

Veiksmų programų rengimas

1. Kiekviena valstybė narė parengia EJŖŽF bendrai finansuojamų Sąjungos prioritetų, nustatytų 6 straipsnyje, įgyvendinimo bendrą veiksmų programą.
2. Valstybė narė parengia veiksmų programą glaudžiai bendradarbiaudama su Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 5 straipsnyje nurodytais partneriais.
3. Kiek tai susiję su 18 straipsnio 1 dalies n punkte nurodyta veiksmų programos dalimi, Komisija ne vėliau kaip 2014 m. gegužės 31 d. priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato faktinius Sąjungos prioritetus, susijusius su vykdymo užtikrinimo ir kontrolės politika. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

18 straipsnis

Veiksmų programos turinys

1. Be Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnyje nurodytų elementų, į veiksmų programą įtraukiama:
 - a) padėties analizė stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių požiūriu ir nustatyti poreikiai, kurie turi būti patenkinti geografinėje teritorijoje, kurioje taikoma programa, įskaitant, atitinkamais atvejais, jūrų baseinus.

Analizės struktūra nustatoma atsižvelgiant į šio reglamento 6 straipsnyje nustatytus atitinkamus Sąjungos prioritetus ir, atitinkamais atvejais, ji turi būti suderinta su Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 34 straipsnyje nurodytu akvakultūros daugiamečiu nacionaliniu strateginiu planu ir padaryta pažanga siekiant užtikrinti gerą aplinkos būklę plėtojant ir

įgyvendinant Direktyvos 2008/56/EB 5 straipsnyje nurodytą jūrų strategiją. Konkretūs su darbo vietomis, aplinkosauga, klimato kaitos švelninimu bei prisitaikymu prie jos ir inovacijų skatinimu susiję poreikiai įvertinami atsižvelgiant į Sąjungos prioritetus, siekiant nustatyti tinkamiausias priemones kiekvieno su atitinkamomis sritimis susijusio prioriteto lygiu;

- b) strategijos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnyje, aprašas, kuriame įrodoma, kad:
- i) kiekvienam į programą įtrauktam Sąjungos prioritetui yra nustatyti tinkami tikslai, remiantis šio reglamento 109 straipsnyje nurodytais bendraisiais rodikliais;
 - ii) atitinkamos priemonės atrenkamos logiškai pagal kiekvieną programoje pasirinktą Sąjungos prioritetą, atsižvelgiant į *ex ante* vertinimo ir šios dalies a punkte nurodytos analizės išvadas. Žvejybos veiklos nutraukimo visam laikui priemonių pagal šio reglamento 34 straipsnį atveju strategijos apraše turi būti nurodyti su žvejybos pajėgumų mažinimu susiję tikslai ir priemonės, kurių turi būti imtasi pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnį. Taip pat nurodomas kompensacijos, kuri turi būti skiriama pagal šio reglamento 33 ir 34 straipsnius, apskaičiavimo metodas;
 - iii) finansinių išteklių paskirstymas į programą įtrauktiems Sąjungos prioritetams yra pagrįstas ir pakankamas nustatytiems tikslams pasiekti;
- c) atitinkamais atvejais, konkretūs „Natura 2000“ teritorijų, kaip nustatyta Tarybos direktyva 92/43/EEB ⁽¹⁾, poreikiai ir programos indėlis kuriant darnų žuvų išteklių atkūrimo teritorijų tinklą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 8 straipsnyje;
- d) šio reglamento 9 straipsnyje ir IV priede nurodytų konkrečių *ex ante* sąlygų ir, jeigu reikia, Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 19 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų įvertinimas;
- e) veiklos rezultatų plano, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 22 straipsnyje ir II priede, aprašas;
- f) pagal Sąjungos prioritetus sugrupuotų atrinktų priemonių sąrašas;
- g) nustatant žuvininkystės ir akvakultūros regionus pagal V antraštinės dalies III skyrių taikomų kriterijų sąrašas;
- h) V antraštinės dalies III skyriuje numatytų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros strategijų atrankos kriterijų sąrašas;
- i) valstybėse narėse, kuriose daugiau kaip 1 000 laivų gali būti laikomi mažos apimties priekrantės žvejybos laivais – mažos apimties priekrantės žvejybos plėtojimo, konkurencingumo ir tvarumo veiksmų planas;
- j) vertinimo reikalavimai ir vertinimo planas, nurodytas Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 56 straipsnyje, ir veiksmai, kurių reikia imtis, kad būtų galima patenkinti nustatytus poreikius;
- k) finansavimo planas, kuris turi būti parengtas atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 20 straipsnį ir laikantis šio reglamento 16 straipsnio 2 dalyje nurodyto Komisijos įgyvendinimo akto, kuriame pateikiama:
- i) lentelė, kurioje nustatomas bendras planuojamas EJŖŽF įnašas kiekvienais metais;
 - ii) lentelė, kurioje nustatomi naudotini EJŖŽF ištekliai ir bendro finansavimo procentinis dydis pagal šio reglamento 6 straipsnyje nustatytus Sąjungos prioritetus ir techninei paramai; nukrypstant nuo šio reglamento 94 straipsnio 2 dalyje nustatytos bendrosios taisyklės, toje lentelėje, jei taikytina, atskirai nurodomi EJŖŽF ištekliai ir bendro finansavimo procentiniai dydžiai, kurie, taikomi paramai, nurodytai šio reglamento 33, 34 straipsniuose, 41 straipsnio 2 dalyje, 67 ir 70 straipsniuose, 76 straipsnio 2 dalies a–d ir f–l punktuose, 76 straipsnio 2 dalies e punkte ir 77 straipsnyje;
- l) informacija apie papildomumą ir koordinavimą su BSP fondais ir kitomis atitinkamomis Sąjungos ir nacionalinėmis finansavimo priemonėmis;
- m) pasirengimo įgyvendinti veiksmų programą priemonės, įskaitant:

⁽¹⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

- i) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 123 straipsnyje nurodytų institucijų identifikuojamąją informaciją ir informavimo tikslais pateikiamą glaustą valdymo ir kontrolės sistemos aprašą;
- ii) žuvininkystės vietos veiklos grupių (ŽRVVG), vadovaujančiosios institucijos arba paskirtosios įstaigos atitinkamų funkcijų vykdant visas su bendruomenės inicijuotos plėtros strategija susijusias įgyvendinimo užduotis aprašą;
- iii) stebėsenos ir vertinimo procedūrų aprašą ir Stebėsenos komiteto, nurodyto Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 48 straipsnyje, bendrą sudėtį;
- iv) nuostatas, kuriomis užtikrinama, kad apie programą būtų informuojama pagal šio reglamento 119 straipsnį;
- n) partnerių, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 5 straipsnyje, sąrašas ir konsultacijų su tais partneriais rezultatai;
- o) siekiant geresnio atitikties užtikrinimo taikant 6 straipsnio 3 punkto b punkte nurodytą kontrolę ir laikantis faktinių Komisijos patvirtintų prioritetų pagal 17 straipsnio 3 dalį:
 - i) įstaigų, kurios įgyvendina kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemą, sąrašas ir glaustas jų žmoniškųjų bei finansinių išteklių, skirtų žuvininkystės kontrolei, tikrinimui ir vykdymo užtikrinimui, sąrašas, pagrindinė jų turima žuvininkystės kontrolei, tikrinimui ir vykdymo užtikrinimui skirta įranga, visų pirma laivų, orlaivių ir sraigtasparnių skaičius;
 - ii) kontrolės priemonių, įgyvendintinų naudojant bendruosius rodiklius, kurie turi būti nustatyti pagal 109 straipsnį, bendrieji tikslai;
 - iii) konkretūs tikslai, kurie turi būti pasiekti atsižvelgiant į 6 straipsnyje nustatytus Sąjungos prioritetus ir išsamus suskirstymas pagal kategorijas per visą programavimo laikotarpį;
- p) duomenų, skirtų tvariam žuvininkystės valdymui, kaip nurodyta 6 straipsnio 3 punkto a punkte, rinkimo tikslu ir laikantis daugiametės Sąjungos programos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 199/2008 3 straipsnyje:
 - i) duomenų rinkimo veiklos aprašas, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 25 straipsnio 1 dalį;
 - ii) duomenų saugojimo metodų, duomenų tvarkymo ir duomenų naudojimo aprašas;
 - iii) gebėjimo užtikrinti patikimą finansinį ir administracinį surinktų duomenų valdymą aprašas.

p punkte nurodyta veiksmų programos dalis papildoma vadovaujantis šio reglamento 21 straipsniu.

2. Į veiksmų programą įtraukiami supaprastintų išlaidų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktuose, papildomų išlaidų arba negautų pajamų apskaičiavimo pagal šio reglamento 96 straipsnį metodai ir kompensacijos apskaičiavimo pagal atitinkamus kiekvienai šio reglamento 40 straipsnio 1 dalyje, 53, 54, ir 55 straipsniuose, 56 straipsnio 1 dalies f punkte ir 67 straipsnyje išdėstyti veiklos rūšiai nustatytus kriterijus metodus. Atitinkamais atvejais taip pat įtraukiama informacija apie išankstinius mokėjimus ŽRVVG pagal šio reglamento 62 straipsnį.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šio straipsnio 1 ir 2 dalyse aprašytų elementų pateikimo taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

19 straipsnis

Veiksmų programos patvirtinimas

1. Laikydamosi Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 29 straipsnio, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina veiksmų programą.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų priėmimo tikslu Komisija išnagrinėja, ar tikėtina, kad 18 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje nurodytomis priemonėmis būtų veiksmingai sumažintas nustatytas perteklinis pajėgumas.

20 straipsnis

Veiksmų programos keitimas

1. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina bet kuriuos veiksmų programos dalinius pakeitimus.

2. Siekiant prisitaikyti prie kintančių kontrolės poreikių, Komisija gali kas dvejus metus priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose išsamiai nurodomi visi su 17 straipsnio 3 dalyje nurodyta vykdymo užtikrinimo ir kontrolės politika susijusių Sąjungos prioritetų pokyčiai ir atitinkami tinkami finansuoti veiksmų, kuriems turėtų būti teikiama pirmenybė. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

3. Atsižvelgdamos į naujus prioritetus, nustatytus šio straipsnio 2 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose, valstybės narės gali pateikti savo veiksmų programos dalinius pakeitimus. Laikantis proporcingumo principo, tokiems veiksmų programų daliniams pakeitimams taikoma pagal 22 straipsnio 2 dalį priimtina supaprastinta procedūra.

21 straipsnis

Duomenų rinkimo darbo planai

1. Taikant šio reglamento 18 straipsnio 1 dalies p punktą valstybės narės ne vėliau kaip metų, einančių prieš metus, nuo kurių turi būti pradėtas taikyti darbo planas, spalio 31 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 199/2008 4 straipsnio 4 dalį elektroniniu būdu pateikia Komisijai duomenų rinkimo darbo planus, išskyrus atvejus, kai tebetaikomas galiojantis planas – tokiu atveju jos apie tai praneša Komisijai. Tų planų turinys turi būti suderinamas su to reglamento 4 straipsnio 2 dalimi.

2. Komisija ne vėliau kaip metų, einančių prieš metus, nuo kurių turi būti pradėtas taikyti darbo planas, gruodžio 31 d. priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina darbo planus, nurodytus 1 dalyje.

22 straipsnis

Taisyklės dėl procedūrų ir tvarkaraščių

1. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato taisykles dėl procedūrų, formato ir tvarkaraščių, skirtas:

- a) veiksmų programoms patvirtinti;
- b) pasiūlymams dėl veiksmų programų pakeitimų, įskaitant jų įsigaliojimą ir teikimo dažnumą programavimo laikotarpiu, teikti ir patvirtinti;
- c) pasiūlymams dėl 20 straipsnio 3 dalyje nurodytų pakeitimų teikti ir patvirtinti;
- d) duomenų rinkimo darbų planams teikti.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Procedūros ir tvarkaraščiai supaprastinami, jeigu:

- a) veiksmų programų pakeitimai yra susiję su lėšų perkėlimu tarp Sąjungos prioritetų, jeigu perkeltos lėšos neviršija 10 % Sąjungos prioritetui skirtos sumos;
- b) veiksmų programų pakeitimai yra susiję su priemonių arba atitinkamų veiksmų rūšių ir susijusios informacijos bei rodiklių nustatymu arba panaikinimu;
- c) veiksmų programų pakeitimai yra susiję su priemonių aprašų pakeitimais, įskaitant tinkamumo finansuoti sąlygų pakeitimus;
- d) tai susiję su 20 straipsnio 3 dalyje nurodytais pakeitimais, taip pat tolesniais 18 straipsnio 1 dalies n punkte nurodytos veiksmų programos dalies pakeitimais.

3. 2 dalis netaikoma 33 ir 34 straipsniuose bei 41 straipsnio 2 dalyje nurodytoms priemonėms.

II SKYRIUS

Pagal tiesioginio valdymo principą finansuojamų priemonių programavimas

23 straipsnis

Metinė darbo programa

1. Siekiant įgyvendinti VI antraštinę dalį, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato metinės darbo programos atsižvelgdama į atitinkamuose skyriuose nustatytus tikslus. VI antraštinės dalies I ir II skyrių atveju tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Metinėje darbo programoje pateikiama:

- a) finansuotinos veiklos aprašas ir tikslai, kurių siekiama kiekvienos veiklos atveju, kurie turi atitikti 82 ir 85 straipsniuose nustatytus tikslus. Joje taip pat nurodoma kiekvienai veiklai skirta suma, pateikiamas orientacinis įgyvendinimo tvarkaraštis bei informacija apie jos vykdymą;
- b) dotacijų ir susijusių priemonių atveju – pagrindiniai vertinimo kriterijai, kurie nustatomi užtikrinant kuo geresnį tikslų, kurių siekiama veiksmų programa, įgyvendinimą, ir didžiausias galimas bendro finansavimo procentinis dydis;

V ANTRAŠTINĖ

DALIS PAGAL PASIDALIJAMOJO VALDYMO PRINCIPĄ FINANSUOJAMOS PRIEMONĖS

I SKYRIUS

Tvarus žuvininkystės plėtojimas

24 straipsnis

Konkretūs tikslai

Teikiant paramą pagal šį skyrių prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo pagal 6 straipsnio 1 punkte nustatytą Sąjungos prioritetą.

25 straipsnis

Bendrosios sąlygos

1. Pagal šį skyrių paramą gavęs žvejybos laivo savininkas neperleidžia to laivo už Sąjungos ribų bent penkerius metus nuo tos paramos faktinio išmokėjimo paramos gavėjui dienos. Jei tuo laikotarpiu laivas yra perleidžiamas, veiksmo atžvilgiu nepagrįstai išmokėtą sumą valstybė narė susigrąžina proporcingai laikotarpiui, kuriuo nebuvo laikomasi šios dalies pirmame sakinyje nurodytos sąlygos.

2. Veiklos išlaidos nelaikomos tinkamomis finansuoti, jei šiame skyriuje aiškiai nenustatyta kitaip.

3. Bendras EJŖŽF finansinis įnašas 33 ir 34 straipsniuose nurodytoms priemonėms ir 41 straipsnyje nurodytam pagrindinių arba pagalbinių variklių keitimui arba modernizavimui negali viršyti didesnės iš šių dviejų ribinių verčių:

a) 6 000 000 EUR; arba

b) 15 % Sąjungos finansinės paramos, kurią valstybė narė skiria Sąjungos prioritetams, išdėstytiems 6 straipsnio 1, 2 ir 5 punktuose.

4. Bendras EJŖŽF finansinis įnašas 29 straipsnio 4 dalyje nurodytoms priemonėms negali viršyti 5 % valstybei narei skirtos Sąjungos finansinės paramos.

5. Parama, kuri laivų savininkams buvo skirta pagal 33 straipsnį, išskaitoma iš paramos, pagal 34 straipsnį skiriamos laivų savininkams už tą patį laivą.

26 straipsnis

Inovacijos

1. Siekdamas paskatinti inovacijas žuvininkystės sektoriuje, EJŖŽF gali remti projektus, kuriais siekiama vystyti arba diegti naujus arba iš esmės patobulintus produktus ir įrangą, naujus arba patobulintus procesus ir metodus ir naujas arba patobulintas valdymo ir organizavimo sistemas, be kita ko, perdirbimo ir rinkodaros lygiu.

2. Pagal šį straipsnį finansuojamus veiksmus vykdo valstybės narės arba Sąjungos pripažinta mokslo arba technikos įstaiga arba tokie veiksmai vykdomi su ja bendradarbiaujant. Ta mokslo arba technikos įstaiga patvirtina tokių veiksmų rezultatus.

3. Pagal šį straipsnį finansuojamų veiksmų rezultatus valstybė narė tinkamai paviešina pagal 119 straipsnį.

27 straipsnis

Konsultavimo paslaugos

1. Siekdamas gerinti bendrus veiklos vykdytojų veiklos rezultatus bei konkurencingumą ir skatinti tausią žuvininkystę, EJŖŽF gali remti:
 - a) galimybių studijas ir konsultavimo paslaugas, kuriomis vertinamas projektų, kuriems gali būti teikiama šiame skyriuje nustatyta parama, ekonominis perspektyvumas;
 - b) specialistų konsultacijų aplinkos tvarumo klausimais teikimą, daugiausia dėmesio skiriant galimybėms apriboti ir, jei įmanoma, panaikinti žvejybos veiklos neigiamą poveikį jūrų, sausumos ir gėlo vandens ekosistemoms;
 - c) specialistų konsultacijų verslo ir rinkodaros strategijų klausimais teikimą.
2. 1 dalyje nurodytas galimybių studijas, konsultavimo paslaugas ir konsultacijas rengia mokslo, akademinės, profesinės ar technikos įstaigos arba konsultacijos ekonomikos klausimais teikiantys subjektai, turintys reikiamą kompetenciją.
3. 1 dalyje nuodyta parama teikiama veiklos vykdytojams, žvejų organizacijoms, įskaitant gamintojų organizacijas ar viešosios teisės subjektus.
4. Tais atvejais, kai 1 dalyje nurodyta parama neviršija 4 000 EUR sumos, paramos gavėjas gali būti atrinktas pagreitinta tvarka.

28 straipsnis

Mokslininkų ir žvejų partnerystės

1. Siekdamas paskatinti mokslininkų ir žvejų keitimąsi žiniomis, EJŖŽF gali remti:
 - a) vienos ar daugiau nepriklausomų mokslo įstaigų ir žvejų arba vienos ar daugiau žvejų organizacijų tinklų kūrimą, partnerystės susitarimus ar asociacijas, kuriose gali dalyvauti technikos įstaigos;
 - b) veiklą, vykdomą a punkte nurodytuose tinkluose, pagal partnerystės susitarimus ar asociacijose.
2. 1 dalies b punkte nurodyta veikla gali apimti duomenų rinkimo ir tvarkymo veiklą, tyrimus, bandomuosius projektus, žinių ir mokslinių tyrimų rezultatų platinimą, seminarus ir geriausią praktiką.
3. 1 dalyje nurodyta parama gali būti teikiama viešosios teisės subjektams, žvejams, žvejų organizacijoms, ŽRVVG ir nevyriausybiniams organizacijoms.

29 straipsnis

Žmogiškojo kapitalo, darbo vietų kūrimo ir socialinio dialogo rėmimas

1. Siekdamas remti žmogiškąjį kapitalą, darbo vietų kūrimą ir socialinį dialogą, EJŖŽF gali remti:
 - a) profesinį mokymą, mokymąsi visą gyvenimą, bendrus projektus, ekonominio, techninio, reguliuojamojo ar mokslinio pobūdžio žinių ir inovacinės praktikos pavyzdžių platinimą, naujų profesinių gebėjimų įgijimą, visų pirma, kai tai susiję su tvariu jūrų ekosistemų valdymu, higiena, sveikata, sauga, jūrų sektoriaus veiklos rūšimis, inovacijomis ir verslumu;
 - b) suinteresuotųjų subjektų, be kita ko, organizacijų, propaguojančių lygias vyrų ir moterų galimybes, propaguojančių moterų vaidmenį žvejų bendruomenėse ir skatinančių mažos apimties priekrantės žvejyboje ar žvejyboje nuo kranto dalyvaujančias grupes, kurioms nepakankamai atstovaujama, bendradarbiavimą tinkluose ir keitimąsi patirtimi bei geriausios praktikos pavyzdžiais;
 - c) socialinį dialogą Sąjungos, nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygiu, įtraukiant žvejus, socialinius partnerius ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus.
2. 1 dalyje nurodyta parama taip pat gali būti teikiama savarankiškai dirbančių žvejų sutuoktiniams arba, jeigu jie pripažįstami pagal nacionalinę teisę, ir ta apimtimi, kuria jie pripažįstami, savarankiškai dirbančių žvejų sugyventiniams, laikantis sąlygų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/41/ES ⁽¹⁾ 2 straipsnio b punkte.

⁽¹⁾ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/41/ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB (OL L 180, 2010 7 15, p. 1).

3. 1 dalies a punkte nurodyta parama ne ilgesnį nei dvejų metų laikotarpį gali būti teikiama jaunesnių nei 30 metų amžiaus asmenų, kurie atitinkamos valstybės narės yra pripažįstami bedarbiais, (toliau – mokiniai) mokymui. Tokia parama skiriama mokymui tik mažos apimties priekrantės žvejybos laive, kuris priklauso ne jaunesniam nei 50 metų profesionaliam žvejui, įformintam atitinkamos valstybės narės pripažįstama mokinio ir laivo savininko sutartimi, kuris apima tausios žvejybos praktikos bei jūrų biologinių išteklių išsaugojimo, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 1380/2013, kursus. Su mokiniu laive turi būti ne jaunesnis kaip 50 metų profesionalus žvejys.

4. Pagal 3 dalį profesionaliems žvejams parama teikiama mokinių atlyginimui bei susijusioms išlaidoms padengti ir apskaičiuojama pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 straipsnio 5 dalį, atsižvelgiant į ekonominę padėtį ir pragyvenimo lygį atitinkamoje valstybėje narėje. Ta parama negali viršyti didžiausios 40 000 EUR sumos kiekvienam paramos gavėjui programavimo laikotarpiu.

30 straipsnis

Pajamų įvairinimas ir naujų rūšių pajamos

1. EJŖŽF gali remti investicijas, kuriomis prisidedama prie žvejų pajamų įvairinimo plėtojant papildomą veiklą, įskaitant investicijas į laivą, žūklės turizmą, restoranus, žvejybos aplinkosaugos funkcijas ir šviečiamąją su žvejyba susijusią veiklą.

2. 1 dalyje numatyta parama teikiama žvejams, kurie:

a) pateikia verslo planą, skirtą naujai jų veiklai plėtoti;

b) turi reikiamų profesinių gebėjimų, kurie gali būti įgyjami vykdamas pagal 29 straipsnio 1 dalies a punktą finansuojamus veiksmus.

3. 1 dalyje numatyta parama teikiama tik jei papildoma veikla yra susijusi su žvejo pagrindine žvejybos veikla.

4. Pagal 1 dalį teikiamos paramos suma negali viršyti 50 % verslo plane kiekvienam veiksmui numatyto biudžeto ir kiekvienam paramos gavėjui taikomos didžiausios 75 000 EUR sumos.

31 straipsnis

Parama veiklą pradedantiems jaunesiems žvejams

1. EJŖŽF gali teikti paramą jaunesiems žvejams, skirtą verslo veiklai pradėti.

2. Parama pagal šį straipsnį gali būti skiriama tik įsigyti pirmam žvejybos laivui:

a) kurio bendras ilgis mažesnis nei 24 metrai;

b) kuris pritaikytas jūrinei žvejybai;

c) kurio amžius – nuo 5 iki 30 metų; ir

d) kuris priklauso laivyno segmentui, kurio atveju Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodytoje ataskaitoje apie žvejybos pajėgumus nurodyta, kad to segmento pajėgumai subalansuoti su jo turimomis žvejybos galimybėmis.

3. Šiame straipsnyje „jaunasis žvejas“ reiškia fizinį asmenį, kuris pageidauja pirmą kartą įsigyti žvejybos laivą, kuriam paraiškos pateikimo metu yra mažiau nei 40 metų ir kuris bent penkerius metus dirbo žveju arba yra įgijęs lygiavertį profesinį išsilavinimą. Valstybės narės gali nustatyti papildomus objektyvius kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar jaunasis žvejas atitinka paramos skyrimo pagal šį straipsnį reikalavimus.

4. Parama pagal šį straipsnį negali viršyti 25 % žvejybos laivo įsigijimo išlaidų ir bet kuriuo atveju negali viršyti 75 000 EUR vienam jaunajam žvejui.

32 straipsnis

Sveikata ir sauga

1. Siekdamas pagerinti žvejų higieną, sveikatą, saugą ir darbo sąlygas, EJŖŽF gali remti investicijas į laivą arba į atskirą įrangą, jeigu tomis investicijomis užtikrinama daugiau, nei reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus.

2. Parama pagal šį straipsnį teikiama žvejams arba žvejybos laivų savininkams.
3. Jeigu veiksmą sudaro investicijos į laivą, parama tam pačiam žvejybos laivui teikiama ne daugiau kaip kartą per programavimo laikotarpį tos pačios rūšies investicijoms. Jeigu veiksmą sudaro investicijos į atskirą įrangą, parama tam pačiam paramos gavėjui teikiama ne daugiau kaip kartą per programavimo laikotarpį tos pačios rūšies įrangai.
4. Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos tinkamos finansuoti veiksmų rūšys.

33 straipsnis

Laikinas žvejybos veiklos nutraukimas

1. EJŖŽF gali remti laikino žvejybos veiklos nutraukimo priemones šiais atvejais:
 - a) kai įgyvendinamos Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 12 ir 13 straipsniuose nurodytos atitinkamai Komisijos priemonės arba valstybių narių neatidėliotinos priemonės arba to reglamento 7 straipsnyje nurodytos išsaugojimo priemonės, įskaitant išteklių atsinaujinimo laikotarpius;
 - b) kai neatnaujinami tausios žuvininkystės partnerystės susitarimai arba jų protokolai;
 - c) kai laikinas nutraukimas yra numatytas valdymo plane, priimtame pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1967/2006 ⁽¹⁾, arba daugiamečiame plane, priimtame pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 ir 10 straipsnius, kai, remiantis mokslinėmis rekomendacijomis, reikia mažinti žvejybos pastangas siekiant tikslų, nurodytų to Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje ir 2 straipsnio 5 dalies a punkte.
2. 1 dalyje nurodyta parama gali būti skirta ne ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį vienam laivui 2014–2020 m. laikotarpiu.
3. 1 dalyje nurodyta parama skiriama tik:
 - a) Sąjungos žvejybos laivų savininkams, kurių laivai įregistruoti kaip naudojami ir kuriais per paskutinius dvejus kalendorinius metus iki paraiškos paramai gauti pateikimo dienos ne mažiau kaip 120 dienų vykdyta žvejybos veikla jūroje; arba
 - b) žvejams, kurie per paskutinius dvejus kalendorinius metus iki paraiškos paramai gauti pateikimo dienos ne mažiau kaip 120 dienų dirbo jūroje Sąjungos žvejybos laive, kurio veikla laikinai nutraukiama.
4. Žvejybos laivas ar atitinkami žvejai faktiškai sustabdo visą žvejybos veiklą. Kompetentinga valdžios institucija įsitikina, kad atitinkamas žvejybos laivas laikotarpiu, kuriuo laikinai nutraukta veikla, nevykdo jokios žvejybos veiklos.

34 straipsnis

Žvejybos veiklos nutraukimas visam laikui

1. EJŖŽF gali remti žvejybos veiklos nutraukimo visam laikui priemones, tik jei tai vyksta išmontuojant žvejybos laivus, ir su sąlyga, kad:
 - a) tai įtraukta į veiksmų programą, kaip nustatyta 18 straipsnyje; ir
 - b) veiklos nutraukimas visam laikui kaip priemonė yra numatytas Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 4 dalyje nurodytame veiksmų plane, kuriame konstatuota, kad laivyno segmento pajėgumai nėra veiksmingai subalansuoti su to segmento turimomis žvejybos galimybėmis.
2. Parama pagal 1 dalį teikiama:
 - a) Sąjungos žvejybos laivų savininkams, kurių laivai įregistruoti kaip naudojami ir kuriais per paskutinius dvejus kalendorinius metus iki paraiškos paramai gauti pateikimo dienos ne mažiau kaip 90 dienų per metus vykdyta žvejybos veikla jūroje; arba
 - b) žvejams, kurie per paskutinius dvejus kalendorinius metus iki paraiškos paramai gauti pateikimo dienos ne mažiau kaip 90 dienų per metus dirbo jūroje Sąjungos žvejybos laive, kurio veikla nutraukiama visam laikui.

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo Viduržemio jūroje valdymo priemonių, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93 ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1626/94 (OL L 409, 2006 12 30, p. 11).

3. Atitinkami žvejai faktiškai nutraukia visą žvejybos veiklą. Paramos gavėjas kompetentingai valdžios institucijai pateikia įrodymus, kad jis faktiškai nutraukė žvejybos veiklą. Tuo atveju, jei praėjus mažiau kaip dvejų metų laikotarpiui nuo paraiškos paramai gauti pateikimo dienos žvejys atnauja žvejybos veiklą, kompensacija grąžinama *pro rata temporis* pagrindu.

4. Parama pagal šį straipsnį gali būti skiriama iki 2017 m. gruodžio 31 d.

5. Parama pagal šį straipsnį išmokama tik po to, kai iš Sąjungos žvejybos laivyno registro visam laikui pašalinti lygiaverčiai pajėgumai, o žvejybos licencijos ir leidimai taip pat visam laikui panaikinti. Paramos gavėjui draudžiama registruoti naują žvejybos laivą penkerius metus po tokios paramos gavimo. Sumažėjus pajėgumams dėl žvejybos veiklos nutraukimo visam laikui, kuriam teikiama viešoji pagalba, atitinkamai visam laikui sumažinama Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 II priede nustatyta viršutinė žvejybos pajėgumų riba.

6. Nukrypstant nuo 1 dalies, parama gali būti teikiama žvejybos veiklos nutraukimui visam laikui laivų neišmontuojant, su sąlyga, kad jie pritaikomi kitai veiklai nei verslinė žvejyba.

Be to, siekiant išsaugoti jūrinės kultūros paveldą, parama gali būti teikiama žvejybos veiklos nutraukimui visam laikui neišmontuojant tradicinių medinių laivų atveju, jei tokie laivai išlaiko paveldo funkciją sausumoje.

35 straipsnis

Pavojingų meteorologinių reiškinių ir ekologinių avarių atvejams skirti savitarpio pagalbos fondai

1. EJŖŽF gali prisidėti prie savitarpio pagalbos fondų, iš kurių mokamos kompensacijos žvejams, patyrusiems ekonominių nuostolių dėl pavojingų meteorologinių reiškinių, ekologinės avarijos ir žvejų ar žvejybos laivų avarių jūroje jiems vykstant žvejybos veiklą atveju gelbėjimo išlaidų.

2. 1 dalies tikslais terminas „savitarpio pagalbos fondas“ – tai valstybės narės pagal jos nacionalinę teisę akredituota įnašus mokančių žvejų draudimo sistema, iš kurios mokamos kompensacinės išmokos įnašus mokantiems žvejams, patyrusiems ekonominių nuostolių dėl 1 dalyje išvardytų reiškinių.

3. Valstybės narės užtikrina, kad dėl paramos pagal šį straipsnį ir kitų Sąjungos ar nacionalinių priemonių arba privačių draudimo sistemų derinimo žalos atlyginimas nevirsytų pačios žalos.

4. Kad atitiktų paramos teikimo pagal šį straipsnį reikalavimus, atitinkamas savitarpio pagalbos fondas turi:

a) būti pagal nacionalinę teisę akredituotas valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos;

b) laikytis skaidrios įmokų į fondą ir išmokų iš jo politikos; ir

c) turėti aiškias taisykles dėl atsakomybės už susidariusias skolas.

5. Valstybės narės nustato savitarpio pagalbos fondų sukūrimo ir valdymo taisykles, visų pirma dėl kompensacinių išmokų žvejams krizės atveju skyrimo ir reikalavimų tokioms kompensacijoms gauti atitikties įvykus 1 dalyje nurodytiems pavojingiems meteorologiniams reiškiniams, ekologinėms avarijoms ar avarijoms jūroje, taip pat dėl tų taisyklių laikymosi administravimo bei stebėsenos. Valstybės narės užtikrina, kad fondo taisyklėse būtų numatytos sankcijos, taikytinos žvejo aplaidumo atvejais.

6. 1 dalyje nurodytų pavojingų meteorologinių reiškinių, ekologinių avarių ar avarių jūroje atvejai turi būti oficialiai tokiais pripažinti atitinkamos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos.

7. 1 dalyje nurodyti finansiniai įnašai turi būti susiję tik su sumomis, kurios iš tarpusavio pagalbos fondų išmokėtos kaip finansinės kompensacijos žvejams. Tarpusavio pagalbos fondų įsteigimo administracinės išlaidos nelaikomos tinkamomis finansuoti. Valstybės narės gali riboti tinkamas finansuoti išlaidas taikydamos viršutines ribas kiekvienam savitarpio pagalbos fondui.

8. 1 dalyje nurodyti finansiniai įnašai teikiami tik tiems dėl pavojingų meteorologinių reiškinių, ekologinių avarių ar avarių jūroje patirtiems nuostoliams padengti, kurie sudaro daugiau kaip 30 % atitinkamos įmonės metinės apyvartos, apskaičiuotos remiantis vidutine įmonės apyvarta per trejus ankstesnius kalendorinius metus.

9. Pradiniam akciniam kapitalui EJŖŽF lėšos neteikiamos.
10. Kai valstybės narės nusprendžia riboti tinkamas finansuoti išlaidas taikydamos viršutines ribas, jos pateikia informaciją apie tas ribas ir jų pagrindimą savo veiksmų programose.

36 straipsnis

Parama žvejybos galimybių paskirstymo sistemoms

1. Siekiant, kad žvejybos veikla būtų pritaikyta prie žvejybos galimybių, EJŖŽF gali remti žvejybos galimybių paskirstymo sistemų kūrimą, plėtojimą, stebėseną, vertinimą ir valdymą.
2. Parama pagal šį straipsnį teikiama viešosioms valdžios institucijoms, juridiniams arba fiziniams asmenims arba valstybės narės pripažintoms žvejų organizacijoms, įskaitant pripažintas gamintojų organizacijas, dalyvaujančias bendrai valdant 1 dalyje nurodytas sistemas.

37 straipsnis

Parama išsaugojimo priemonių rengimui ir įgyvendinimui ir regioniniam bendradarbiavimui

1. Siekdamas užtikrinti veiksmingą pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 7, 8 ir 11 straipsnius taikomų išsaugojimo priemonių rengimą ir įgyvendinimą ir regioninį bendradarbiavimą pagal to reglamento 18 straipsnį, EJŖŽF gali remti:
- a) techninių ir administravimo priemonių, būtinų išsaugojimo priemonių ir regionavimo rengimui bei įgyvendinimui, rengimą, plėtojimą ir stebėseną;
 - b) suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir valstybių narių bendradarbiavimą rengiant ir įgyvendinant išsaugojimo priemones ir regionavimą.
2. EJŖŽF gali pagal 1 dalį remti tiesioginį išteklių atkūrimą tik tais atvejais, kai jis Sąjungos teisės akte numatytas kaip išsaugojimo priemonė.

38 straipsnis

Žvejybos poveikio jūrų aplinkai mažinimas ir žvejybos pritaikymas siekiant apsaugoti rūšis

1. Siekdamas mažinti žvejybos poveikį jūrų aplinkai, remti išmetimo į jūrą laipsnišką panaikinimą ir sudaryti palankesnes sąlygas perėjimui prie tausaus gyvųjų jūrų biologinių išteklių naudojimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalį, EJŖŽF gali remti investicijas į:
- a) įrangą, kuria gerinamas žvejybos įrankių selektyvumas dydžio arba rūšių atžvilgiu;
 - b) laivą arba įrangą, kuriais siekiama panaikinti išmetimą į jūrą išvengiant nepageidaujamos verslinių išteklių prieгаudos ir ją mažinant arba tvarkant nepageidaujamą prieгаudą, kuri turi būti iškraunama pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnį;
 - c) įrangą, kuria ribojamas ir, jei įmanoma, panaikinamas fizinis ir biologinis žvejybos poveikis ekosistemai arba jūros dugnui;
 - d) įrangą, kuria apsaugoma, kad į žvejybos įrankius ir sužvejojamą laimikį nepatektų žinduoliai ir paukščiai, kurie yra saugomi pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB ⁽¹⁾, jei nuo to nenukenčia žvejybos įrankių selektyvumas ir jei imtasi visų tinkamų priemonių, kad būtų išvengta fizinės žalos plėšrūnams.
2. Nukrypstant nuo 11 straipsnio a punkto, 1 dalyje nurodyta parama atokiausiuose regionuose gali būti teikiama inkarinėms plūdrėms priemonėms pelaginėms žuvims žvejoti tik tuomet, jei tokiomis priemonėmis prisidedama prie tausios ir selektyvios žvejybos.
3. Parama tos pačios rūšies įrangai tame pačiame Sąjungos žvejybos laive teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.
4. Parama teikiama tik tuo atveju, jei 1 dalyje minėtais žvejybos įrankiais arba kita įranga akivaizdžiai geriau vykdoma dydžio atranka arba daromas akivaizdžiai mažesnis poveikis ekosistemai ir netikslinėms rūšims, palyginti su standartiniais žvejybos įrankiais arba kita įranga, kurie yra leidžiami pagal Sąjungos teisę arba atitinkamą nacionalinę teisę regionavimo srityje, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 1380/2013.

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

5. Parama teikiama:

- a) Sąjungos žvejybos laivų savininkams, kurių laivai įregistruoti kaip naudojami ir kurie per dvejus kalendorinius metus iki paraiškos paramai gauti pateikimo dienos ne mažiau kaip 60 dienų vykdė žvejybos veiklą jūroje;
- b) žvejams, kurie turi keistiną žvejybos įrankį ir kurie per dvejus kalendorinius metus iki paraiškos paramai gauti pateikimo dienos Sąjungos žvejybos laive dirbo ne mažiau kaip 60 dienų;
- c) valstybės narės pripažintoms žvejų organizacijoms.

39 straipsnis

Su jūrų biologinių išteklių išsaugojimu susijusios inovacijos

1. Siekdamas prisidėti prie laipsniško išmetimo į jūrą bei priegaudos panaikinimo, sudaryti palankesnes sąlygas perėjimui prie gyvųjų jūrų biologinių išteklių naudojimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalį ir sumažinti žvejybos poveikį jūrų aplinkai ir poveikį saugomiems plėšrūnams, EJŖŽF gali remti veiksmus, kuriais siekiama plėtoti arba diegti žvejybos veiklos poveikio aplinkai mažinimui skirtas naujas technikos arba organizacines žinias, įskaitant tobulesnius žvejybos būdus ir žvejybos įrankių selektyvumą, arba užtikrinti tausėsnį jūrų biologinių išteklių valdymą ir sambūvį su saugomais plėšrūnais.
2. Pagal šį straipsnį finansuojamus veiksmus vykdo valstybės narės pripažinta mokslo arba technikos įstaiga, kuri patvirtina tokių veiksmų rezultatus, arba tokie veiksmai vykdomi su ja bendradarbiaujant.
3. Pagal šį straipsnį finansuojamų veiksmų rezultatus valstybė narė tinkamai paviešina pagal 119 straipsnį.
4. Pagal šį straipsnį finansuojamuose projektuose dalyvaujančių žvejybos laivų skaičius neturi viršyti 5 % nacionalinių laivyną sudarančių laivų skaičiaus arba jų bendroji talpa neturi viršyti 5 % nacionalinio laivyno bendrosios talpos, apskaičiuotų paraiškų pateikimo metu. Gavusi valstybės narės prašymą, tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis ir remdamasi Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto (ŽMTEK), įsteigto Komisijos sprendimu 2005/629/EB⁽¹⁾, rekomendacija Komisija gali patvirtinti projektus, kurie viršija šioje dalyje nustatytą ribą.
5. Veiksmai, kurie nelaikomi žvejyba mokslo tikslais pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 33 straipsnį ir kuriuos sudaro naujų žvejybos įrankių arba metodų bandymas, vykdomi laikantis atitinkamai valstybei narei nustatytų žvejybos galimybių apribojimų.
6. Grynosios pajamos, gautos žvejybos laivui dalyvaujant veiksmė, atimamos iš tinkamų finansuoti to veiksmo išlaidų laikantis Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 65 straipsnio 8 dalies.
7. 6 dalies tikslais terminas „grynosios pajamos“ reiškia žvejų pajamos iš pirmo žuvų ar vėžiagyvių, kurie sužvejoti naujų techninių ar organizacinių žinių taikymo pradžios ir bandymo metu, pardavimo, atėmus pardavimo išlaidas, pavyzdžiui, aukciono mokesčius.

40 straipsnis

Jūrų biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga bei atkūrimas ir kompensavimo tvarka vykdant tausios žvejybos veiklą

1. Siekdamas apsaugoti ir atkurti jūrų biologinę įvairovę ir ekosistemas vykdant tausią žvejybos veiklą, atitinkamai atvejais, dalyvaujant žvejams, EJŖŽF gali remti tokius veiksmus:
 - a) žvejų atliekamą atliekų rinkimą iš jūros, pavyzdžiui, pamestų žvejybos įrankių ir į jūrą išmestų šiukšlių pašalinimą;
 - b) stacionarių arba kilnojamų įrenginių jūrų gyvūnijai ir augalijai apsaugoti ir praturtinti statymą, įrengimą arba modernizavimą, įskaitant jų mokslinį parengimą ir įvertinimą;
 - c) pastangas, kuriomis siekiama padėti geriau valdyti arba išsaugoti jūrų biologinius išteklius;
 - d) apsaugos ir valdymo planų, skirtų su žuvininkyste susijusiai veiklai „Natura 2000“ teritorijose ir Direktyvoje 2008/56/EB nurodytose specialiose saugomose teritorijose ir kitose ypatingose buveinėse, parengiamąjį darbą, įskaitant studijas, parengimą, stebėseną ir atnaujinimą;

⁽¹⁾ 2005 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos sprendimas 2005/629/EB, įsteigiantis Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetą (OL L 225, 2005 8 31, p. 18).

- e) „Natura 2000“ teritorijų valdymą, atkūrimą ir stebėseną pagal Direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, atsižvelgiant į prioritetinių veiksmų programas, nustatytas pagal Direktyvą 92/43/EEB;
 - f) saugomų jūrų teritorijų valdymą, atkūrimą ir stebėseną siekiant įgyvendinti erdvės apsaugos priemonės, nurodytas Direktyvos 2008/56/EB 13 straipsnio 4 dalyje;
 - g) priemonės sąmoningumui aplinkosaugos srityje ugdyti, kuriomis žvejai įtraukiami į jūrų biologinės įvairovės apsaugą ir atkūrimą;
 - h) laimikiui padarytos žalos, patirtos dėl žinduolių ir paukščių, kurie saugomi pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, kompensavimo sistemas;
 - i) dalyvavimą kituose veiksmuose, kuriais siekiama išlaikyti ir praturtinti biologinę įvairovę bei ekosistemų funkcijas, pavyzdžiui, tam tikrų jūrų ir pakrančių buveinių atkūrimą remiant tvarius žuvų išteklius, įskaitant jų mokslinį parengimą ir įvertinimą;
2. Parama pagal 1 dalies h punktą teikiama, jei tokias sistemas oficialiai pripažįsta valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad dėl Sąjungos, nacionalinių ir privačių kompensavimo sistemų derinimo žalos kompensacija neviršytų pačios žalos.
3. Šiame straipsnyje nurodytus veiksmus gali vykdyti mokslo ar technikos viešosios teisės subjektai, patariamąsios tarybos, žvejai, valstybės narės pripažintos žvejų organizacijos arba nevyriausybinės organizacijos, bendradarbiaujančios su žvejų organizacijomis arba ŽRVVG.
4. Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos pagal šio straipsnio 1 dalį tinkamos finansuoti išlaidos.

41 straipsnis

Energijos vartojimo efektyvumas ir klimato kaitos švelninimas

1. Siekdamas švelninti klimato kaitos poveikį ir didinti žvejybos laivų energijos vartojimo efektyvumą, ERŽJF gali remti:
- a) investicijas į įrangą arba laivą, kurių tikslas – mažinti teršalų arba šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir didinti žvejybos laivų energijos vartojimo efektyvumą. Investicijos į žvejybos įrankius taip pat laikomos tinkamomis finansuoti, jei nuo to nenukenčia tų žvejybos įrankių selektyvumas;
 - b) energijos vartojimo efektyvumo patikrinimus ir sistemas;
 - c) tyrimus, kuriais vertinamas alternatyvių varomųjų sistemų ir alternatyvaus korpuso dizaino poveikis žvejybos laivų energijos vartojimo efektyvumui.
2. Parama pagrindinių arba pagalbinių variklių keitimui arba modernizavimui gali būti skiriama tik:
- a) laivams, kurių bendras ilgis neviršija 12 metrų, jeigu naujas ar modernizuotas variklis nėra didesnės galios kW kaip esamas variklis;
 - b) laivams, kurių bendras ilgis yra nuo 12 iki 18 metrų, jeigu naujo ar modernizuoto variklio galia kW yra bent 20 % mažesnė už esamo variklio galią;
 - c) laivams, kurių bendras ilgis yra nuo 18 iki 24 metrų, jeigu naujo ar modernizuoto variklio galia kW yra bent 30 % mažesnė už esamo variklio galią.
3. Parama pagal 2 dalį pagrindinių arba pagalbinių variklių keitimui arba modernizavimui gali būti skiriama tik laivams, kurie priklauso laivyno segmentui, kurio atveju Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodytoje ataskaitoje apie pajėgumus nurodyta, kad to segmento pajėgumai subalansuoti su jo turimomis žvejybos galimybėmis.
4. Parama pagal šio straipsnio 2 dalį skiriama tik pagrindinių arba pagalbinių variklių, kurie oficialiai sertifikuoti pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 40 straipsnio 2 dalį, keitimui arba modernizavimui. Ji išmokama tik po to, kai reikiamas pajėgumų sumažinimas kW yra visam laikui pašalintas iš Sąjungos žvejybos laivynų registro.

5. Žvejybos laivų, kuriems netaikomas variklio galios sertifikavimo reikalavimas, atveju, parama pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis teikiama tik pagrindinių arba pagalbinių variklių, kurių atžvilgiu variklio galios atitiktis patikrinta pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 41 straipsnį ir kurie fiziškai patikrinti siekiant užtikrinti, kad variklio galia neviršytų žvejybos licencijose nurodytos galios, keitimui arba modernizavimui.
6. 2 dalies b ir c punktuose nurodytą variklio galios sumažinimą gali pasiekti tuose punktuose nurodytų kiekvienos kategorijos laivų grupė.
7. Nedarant poveikio 25 straipsnio 3 daliai, EJŖŽF parama pagal šio straipsnio 2 dalį neviršija didesnės iš šių dviejų ribinių verčių:
 - a) 1 500 000 EUR; arba
 - b) 3 % Sąjungos finansinės paramos, kurią valstybė narė skiria Sąjungos prioritetams, išvardytiems 6 straipsnio 1, 2 ir 5 punktuose.
8. Mažos apimties priekrantės žvejybos sektoriaus veiklos vykdytojų pateiktoms paraiškoms teikiama pirmenybė iki 60 % visos paramos, kuri 2 dalyje nurodytam pagrindinių ar pagalbinių variklių keitimui arba modernizavimui skiriama per visą programavimo laikotarpį.
9. Parama pagal 1 ir 2 dalis teikiama tik žvejybos laivų savininkams, ir tam pačiam žvejybos laivui tos pačios rūšies investicijoms teikiama ne dažniau kaip kartą per programavimo laikotarpį.
10. Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos tinkamos finansuoti išlaidos pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą.

42 straipsnis

Pridėtinė vertė, produktų kokybė ir nepageidaujamos priegaudos panaudojimas

1. Siekdamas pagerinti sugautų žuvų pridėtinę vertę ar kokybę, EJŖŽF gali remti:
 - a) investicijas į žvejybos produktų vertės didinimą, visų pirma suteikiant galimybę žvejams vykdyti savo sužvejoto laimikio perdirbimą, rinkodarą ir tiesioginę prekybą;
 - b) inovacines investicijas į laivus, kuriomis gerinama žvejybos produktų kokybė.
2. 1 dalies b punkte nurodyta parama teikiama su sąlyga, kad naudojami selektyvūs žvejybos įrankiai nepageidaujamai priegaudai mažinti, ir tik Sąjungos žvejybos laivų savininkams, kurių laivais per dvejus kalendorinius metus iki paraiškos paramai gauti pateikimo dienos ne mažiau kaip 60 dienų buvo vykdoma žvejybos veikla jūroje.

43 straipsnis

Žvejybos uostai, iškrovimo vietos, aukcionams skirtos patalpos ir priedangos

1. Siekdamas gerinti iškraunamų produktų kokybę, kontrolę ir atsekamumą, didinti energijos vartojimo efektyvumą, prisidėti prie aplinkos apsaugos ir gerinti saugą ir darbo sąlygas, EJŖŽF gali remti investicijas, kuriomis gerinama žvejybos uostų, aukcionams skirtų patalpų, iškrovimo vietų ir priedangų infrastruktūra, įskaitant investicijas į atliekų ir jūrų šiukšlių surinkimo įrenginius.
2. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti įpareigojimą iškrauti visą sužvejotą laimikį pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 8 straipsnio 2 dalies b punktą bei suteikti pridėtinės vertės nepakankamai naudojamoms sužvejoto laimikio dalims, EJŖŽF gali remti investicijas į žvejybos uostus, aukcionams skirtas patalpas, iškrovimo vietas ir priedangas;
3. Siekdamas gerinti žvejų saugą, EJŖŽF gali remti investicijas į priedangų įrengimą arba modernizavimą.
4. Parama neteikiama naujų uostų, naujų iškrovimo vietų arba naujų aukcionams skirtų patalpų statybai.

44 straipsnis

Vidaus vandenų žvejyba ir vidaus vandenų gyvūnija ir augalija

1. Siekdamas mažinti vidaus vandenų žvejybos poveikį aplinkai, didinti energijos vartojimo efektyvumą, gerinti iškraunamų žuvų vertę arba kokybę arba gerinti sveikatą, saugą, darbo sąlygas, žmogiškąjį kapitalą ir mokymą, EJŖŽF gali remti tokias investicijas:

- a) į žmogiškojo kapitalo, darbo vietų kūrimo ir socialinio dialogo rėmimą, kaip nurodyta 29 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;
 - b) į laivą arba atskirą įrangą, kaip nurodyta 32 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;
 - c) į įrangą ir tam tikrų rūšių veiksmus, kaip nurodyta 38 ir 39 straipsniuose, laikantis tuose straipsniuose nustatytų sąlygų;
 - d) į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir klimato kaitos poveikio švelninimą, kaip nurodyta 41 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;
 - e) skirtas sugautų žuvų pridėtinei vertei ar kokybei gerinti, kaip nurodyta 42 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų;
 - f) į žvejybos uostus, priedangas ir iškrovimo vietas, kaip nurodyta 43 straipsnyje, laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų.
2. EJRŽF gali teikti paramą investicijoms, susijusioms su jaunųjų žvejų veiklos pradžia, kaip nurodyta 31 straipsnyje, laikantis tų pačių sąlygų, kurios išdėstytos tame straipsnyje, išskyrus to straipsnio 2 dalies b punkte nurodytus reikalavimus.
3. EJRŽF gali remti inovacijų kūrimą ir palankesnių sąlygų joms sudarymą pagal 26 straipsnį, konsultavimo paslaugas pagal 27 straipsnį, taip pat mokslininkų ir žvejų partnerystes pagal 28 straipsnį.
4. Siekdamas skatinti vidaus vandenų žvejų veiklos įvairinimą, EJRŽF gali remti vidaus vandenų žvejybos veiklos įvairinimą vykdant papildomą veiklą, laikantis 30 straipsnio sąlygų.
5. Taikant 1 dalį:
- a) 30, 32, 38, 39, 41 ir 42 straipsniuose minimi žvejybos laivai suprantami kaip laivai, eksploatuojami tik vidaus vandenyse;
 - b) 38 straipsnyje minima jūrų aplinka suprantama kaip aplinka, kurioje eksploatuojamas vidaus vandenų žvejybos laivas.
6. Siekdamas apsaugoti ir praturtinti vandens gyvūniją ir augaliją, EJRŽF gali remti:
- a) „Natura 2000“ teritorijų, kurioms daro įtaką žvejybos veikla, valdymą, atkūrimą ir stebėseną, ir vidaus vandenų, įskaitant nerštavietes ir migruojančių rūšių migracijos kelius, atkūrimą laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB ⁽¹⁾, nedarant poveikio šio reglamento 40 straipsnio 1 dalies e punktui ir, atitinkamais atvejais, dalyvaujant žvejybą vidaus vandenyse vykdantiems žvejams;
 - b) stacionarių arba kilnojamų įrenginių, skirtų vandens gyvūnijai ir augalijai apsaugoti ir praturtinti, statymą, modernizavimą arba įrengimą, įskaitant jų mokslinį parengimą, stebėseną ir įvertinimą.
7. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį paramą gaunantys laivai ir toliau būtų eksploatuojami tik vidaus vandenyse.

II SKYRIUS

Tvarus akvakultūros plėtojimas

45 straipsnis

Konkretūs tikslai

Teikiant paramą pagal šį skyrių prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo pagal 6 straipsnio 2 punkte nustatytą Sąjungos prioritetą.

46 straipsnis

Bendrosios sąlygos

1. Pagal šį skyrių teikiama parama skirta tik akvakultūros įmonėms, jei šiame reglamente aiškiai nenustatyta kitaip.

⁽¹⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

2. Taikant šį straipsnį, sektoriuje veiklą pradedantys verslininkai pateikia verslo planą ir, jeigu investicijų suma viršija 50 000 EUR, galimybių studiją, įskaitant veiksmų vertinimą aplinkosaugos atžvilgiu. Parama pagal šį straipsnį teikiama tik tuo atveju, jeigu iš nepriklausomos rinkodaros ataskaitos aiškiai matyti, kad produktas turi geras ilgalaikes rinkos perspektyvas.

3. Jei veiksmus sudaro investavimas į įrangą ar infrastruktūrą, užtikrinančias Sąjungos teisės aktuose nustatytų būsimų aplinkosaugos, žmonių ar gyvūnų sveikatos, higienos ar gyvūnų gerovės reikalavimų laikymąsi, parama gali būti teikiama iki dienos, kurią tokie reikalavimai tampa privalomi įmonėms.

4. Parama neteikiama genetiškai modifikuotų organizmų auginimo veiklai.

5. Parama neteikiama akvakultūros veiklai saugomose jūrų teritorijose, jeigu valstybės narės kompetentinga valdžios institucija, remdamasi poveikio aplinkai įvertinimu, yra nustačiusi, kad veikla darytų didelį neigiamą poveikį aplinkai, kuris negali būti tinkamai sušvelnintas.

47 straipsnis

Inovacijos

1. Siekdamas skatinti inovacijas akvakultūros srityje, EJŖŽF gali remti veiksmus, kuriais siekiama:

- a) plėtoti technines, mokslines ar organizacines žinias akvakultūros ūkiuose, kuriomis visų pirma mažinamas poveikis aplinkai, priklausomybė nuo žuvų miltų ir taukų, skatinama akvakultūroje tausiai naudoti išteklius, gerinama gyvūnų gerovė arba sudaromos palankesnės sąlygos naujiems tvarios gamybos metodams;
- b) kurti ar teikti rinkai naujas akvakultūros rūšis, turinčias gerų rinkos perspektyvų, naujus arba iš esmės patobulintus produktus, naujus ar patobulintus procesus, naujas ar patobulintas valdymo ir organizavimo sistemas;
- c) ištirti inovacinių produktų ar procesų technines ar ekonomines galimybes.

2. Veiksmus pagal šį straipsnį vykdo kiekvienos valstybės narės pripažintos viešosios ar privačiosios mokslo ar technikos įstaigos arba šie veiksmai vykdomi su jomis bendradarbiaujant, ir jos patvirtina tokių veiksmų rezultatus.

3. Veiksmų, kuriems vykdyti skiriama parama, rezultatus valstybė narė tinkamai paviešina pagal 119 straipsnį.

48 straipsnis

Produktyvios investicijos į akvakultūrą

1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiama:

- a) produktyvios investicijos į akvakultūrą;
- b) akvakultūros produkcijos ir auginamų rūšių įvairinimas;
- c) akvakultūros ūkių modernizavimas, įskaitant akvakultūros srities darbuotojų darbo ir saugos sąlygų gerinimą;
- d) tobulinimas ir modernizavimas, susijęs su gyvūnų sveikata bei gerove, įskaitant įrangos, skirtos ūkiams apsaugoti nuo laukinių plėšrūnų, pirkimą;
- e) investicijos į neigiamo poveikio aplinkai mažinimą arba teigiamo poveikio aplinkai didinimą ir išteklių naudojimo efektyvumo didinimą;
- f) investicijos į akvakultūros produktų kokybės gerinimą ar pridėtinės vertės kūrimą;
- g) esamų akvakultūros tvenkinių ar lagūnų atkūrimas pašalinant dumblą arba investicijos, skirtos dumblo nusėdimo prevencijai;
- h) akvakultūros įmonių pajamų įvairinimas plėtojant papildomą veiklą;

- i) investicijos siekiant sudaryti galimybes gerokai sumažinti akvakultūros įmonių poveikį vandens naudojimui ir kokybei, visų pirma mažinant naudojamo vandens ar cheminių medžiagų, antibiotikų ir kitų vaistų kiekį arba gerinant išleidžiamo vandens kokybę, be kita ko, naudojant daigiatrofines akvakultūros sistemas;
 - j) uždarytų akvakultūros sistemų, kai akvakultūros produktai auginami uždaroje recirkuliacinėse sistemose, taip užtikrinant kuo mažesnę vandens naudojimą, skatinimas;
 - k) investicijos į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir į akvakultūros įmonių pertvarkymo, kad būtų naudojami atsinaujinantieji energijos ištekliai, skatinimą.
2. Parama pagal 1 dalies h punktą teikiama tik akvakultūros įmonėms, jei papildoma veikla yra susijusi su pagrindiniu įmonės akvakultūros verslu, įskaitant žūklės turizmą, akvakultūros aplinkosaugos funkcijas arba šviečiamąją su akvakultūra susijusią veiklą.
3. Parama pagal 1 dalį gali būti teikiama gamybos didinimui ir (arba) esamų akvakultūros įmonių modernizavimui arba naujų įmonių kūrimui, jei plėtojimas atitinka akvakultūros plėtojimo daigiametį nacionalinį strateginį planą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 34 straipsnyje.

49 straipsnis

Valdymo, pagalbos ir konsultavimo paslaugos akvakultūros ūkiams

1. Siekiant pagerinti bendrus akvakultūros ūkių veiklos rezultatus ir konkurencingumą ir sumažinti neigiamą jų vykdomos veiklos poveikį aplinkai, EJŖŽF gali remti:
- a) valdymo, pagalbos ir konsultavimo paslaugų akvakultūros ūkiams sukūrimą;
 - b) techninio, mokslinio, teisinio, aplinkosauginio ar ekonominio pobūdžio ūkių konsultavimo paslaugų pirkimą.
2. 1 dalies b punkte nurodytos konsultavimo paslaugos apima:
- a) valdymo poreikius, siekiant įgalinti akvakultūros ūkius laikytis Sąjungos ir nacionalinių aplinkosaugos teisės aktų bei jūrų teritorijų planavimo reikalavimų;
 - b) poveikio aplinkai vertinimą, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB ⁽¹⁾ ir Direktyvoje 92/43/EEB;
 - c) valdymo poreikius, siekiant įgalinti akvakultūros ūkius laikytis Sąjungos ir nacionalinės vandens gyvūnų sveikatos ir gerovės arba visuomenės sveikatos teisės aktų;
 - d) sveikatos ir saugos standartus, pagrįstus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais;
 - e) rinkodaros ir verslo strategijas.
3. 1 dalies b punkte nurodytas konsultavimo paslaugas teikia mokslo ar technikos įstaigos, taip pat konsultacijas teisės ar ekonomikos klausimais teikiantys subjektai, turintys valstybės narės pripažįstamą reikiamą kompetenciją.
4. Parama pagal 1 dalies a punktą teikiama tik viešosios teisės subjektams ar kitiems subjektams, kuriuos valstybė narė atrenka ūkių konsultavimo paslaugoms teikti. Parama pagal 1 dalies b punktą teikiama tik akvakultūros MVĮ arba akvakultūros organizacijoms, įskaitant akvakultūros gamintojų organizacijas ir akvakultūros gamintojų organizacijų asociacijas.
5. Tais atvejais, kai parama neviršija 4 000 EUR, paramos gavėjas gali būti atrinktas pagreitinata tvarka.
6. Paramos gavėjai neturi gauti paramos daugiau kaip vieną kartą per metus kiekvienai konsultavimo paslaugų kategorijai, nurodytai 2 dalyje.

50 straipsnis

Žmogiškojo kapitalo ir bendradarbiavimo tinkluose skatinimas

1. Siekdamas skatinti žmogiškąjį kapitalą ir bendradarbiavimą tinkluose akvakultūros sektoriuje, EJŖŽF gali remti:

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

- a) profesinį mokymą, mokymąsi visą gyvenimą, mokslo bei technikos žinių ir inovacinės praktikos pavyzdžių platinimą, naujų profesinių gebėjimų akvakultūros srityje įgijimą ir akvakultūros veiklos poveikio aplinkai mažinimą;
 - b) darbo sąlygų gerinimą ir darbo saugos skatinimą;
 - c) akvakultūros įmonių ar profesinių organizacijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant mokslo ir technikos įstaigas arba lygias vyrų ir moterų galimybes propaguojančias įstaigas, bendradarbiavimą tinkluose ir keitimąsi patirtimi bei geriausios praktikos pavyzdžiais.
2. 1 dalies a punkte nurodyta parama neteikiama stambioms akvakultūros įmonėms, išskyrus atvejus, kai jos dalyvauja keičiantis žiniomis su MVĮ.
3. Nukrypstant nuo 46 straipsnio, parama pagal šį straipsnį taip pat teikiama viešosioms arba pusiau viešosioms organizacijoms ir kitoms organizacijoms, kurias pripažįsta valstybė narė.
4. Parama pagal šį straipsnį taip pat teikiama savarankiškai dirbančių akvakultūros augintojų sutuoktiniams arba akvakultūros augintojų gyvenimo partneriams, jeigu jie pripažįstami pagal nacionalinę teisę, ir ta apimtimi, kuria jie pripažįstami, laikantis Direktyvos 2010/41/ES 2 straipsnio b punkte nustatytų sąlygų.

51 straipsnis

Akvakultūros teritorijų galimybių didinimas

1. Siekiant prisidėti prie akvakultūros teritorijų ir infrastruktūros plėtros ir sumažinti neigiamą jose vykdomos veiklos poveikį aplinkai, EJŖŽF gali remti:
- a) tinkamiausių teritorijų akvakultūrai plėtoti nustatymą bei kartografavimą ir, atitinkamais atvejais, atsižvelgiant į teritorijų planavimo procesus, ir teritorijų, kuriose neturėtų būti užsiimama akvakultūros veikla, nustatymą ir kartografavimą siekiant išsaugoti tokių teritorijų vaidmenį ekosistemų veikimui;
 - b) paramos priemonių ir infrastruktūros, reikalingų didinti akvakultūros teritorijų galimybes ir mažinti neigiamą akvakultūros poveikį aplinkai, tobulinimą ir plėtojimą, įskaitant investicijas į žemės konsolidaciją, energijos tiekimą ar vandentvarką;
 - c) veiksmus, kurių kompetentingos valdžios institucijos imasi ir kuriuos įgyvendina pagal Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalį arba Direktyvos 92/43/EEB 16 straipsnio 1 dalį, kad būtų išvengta didelės žalos akvakultūrai.
 - d) veiksmus, kurių kompetentingos valdžios institucijos imasi ir kuriuos įgyvendina nustačius padidėjusį gaisrumą ar ligas, kaip numatyta Tarybos direktyvos 2006/88/EB ⁽¹⁾ 10 straipsnyje. Tie veiksmai gali apimti veiksmų planų dėl vėžiagyvių, skirtų natūralių vėžiagyvių telkinių ir vandens baseinų apsaugai, atkūrimui ir tvarkymui, įskaitant paramą vėžiagyvių augintojams jiems išlaikant tokius telkinius ir vandens baseinus, priėmimą.
2. Paramos pagal šį straipsnį gavėjai gali būti tik viešosios teisės subjektai arba privačios įstaigos, kurioms valstybė narė yra pavedusi 1 dalyje nurodytas užduotis.

52 straipsnis

Naujų akvakultūros augintojų skatinimas užsiimti tausia akvakultūra

1. Siekiant skatinti verslumą akvakultūros sektoriuje, EJŖŽF gali remti naujų veiklą pradedančių akvakultūros augintojų tausios akvakultūros įmonių steigimą.
2. Parama pagal 1 dalį akvakultūros augintojams, kurie pradeda veiklą šiame sektoriuje, teikiama, jeigu jie:
- a) turi pakankamų profesinių gebėjimų ir kompetencijos;
 - b) pirmą kartą steigia akvakultūros mikroįmonę arba mažą įmonę kaip jos vadovai; ir
 - c) pateikia verslo planą, skirtą jų akvakultūros veiklai plėtoti;

⁽¹⁾ 2006 m. spalio 24 d. Tarybos direktyva 2006/88/EB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų akvakultūros gyvūnams ir jų produktams, ir dėl tam tikrų vandens gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės (OL L 328, 2006 11 24, p. 14).

3. Kad įgytų reikiamų profesinių gebėjimų, akvakultūros augintojai, kurie pradeda veiklą šiame sektoriuje, gali gauti 50 straipsnio 1 dalies a punkte numatytą paramą.

53 straipsnis

Perėjimas prie aplinkosaugos vadybos ir audito sistemų bei ekologinės akvakultūros

1. Siekiant skatinti ekologinės ir efektyviai energiją naudojančios akvakultūros plėtoją, EJŖŽF gali remti:
 - a) perėjimą nuo įprastų akvakultūros gamybos metodų prie ekologinės akvakultūros, kaip numatyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007 ⁽¹⁾ ir remiantis Komisijos reglamentu (EB) Nr. 710/2009 ⁽²⁾;
 - b) dalyvavimą Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemose (EMAS), įsteigtose pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ⁽³⁾.
2. Parama teikiama tik gavėjams, kurie įsipareigoja dalyvauti EMAS ne trumpiau kaip trejus metus arba laikytis ekologinės gamybos reikalavimų ne trumpiau kaip penkerius metus.
3. Parama teikiama kompensacijos forma ne ilgiau kaip trejus metus įmonės perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiu arba rengiantis dalyvauti EMAS. Valstybės narės apskaičiuoja tą kompensaciją remdamosi:
 - a) negautų pajamų arba papildomų išlaidų, patirtų perėjimo nuo įprastos prie ekologinės gamybos laikotarpiu vykdant veiksmus, tinkamus finansuoti pagal 1 dalies a punktą, suma; arba
 - b) papildomų išlaidų, susidarančių dėl EMAS taikymo ir pasirengimo dalyvauti joje, vykdant veiksmus, tinkamus finansuoti pagal 1 dalies b punktą, suma.

54 straipsnis

Aplinkosaugos funkcijas atliekanti akvakultūra

1. Siekiant skatinti aplinkosaugos funkcijas atliekančios akvakultūros plėtoją, EJŖŽF gali remti:
 - a) akvakultūros metodus, kurie suderinti su specialiais aplinkosaugos poreikiais ir kuriems taikomi specialūs tvarkymo reikalavimai dėl „Natura 2000“ teritorijų nustatymo pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB;
 - b) su dalyvavimu užtikrinant vandens gyvūnų išsaugojimą *ex situ* ir reprodukciją pagal išsaugojimo ir biologinės įvairovės atkūrimo programas, kurias parengė arba prižiūri viešosios valdžios institucijos, tiesiogiai susijusių išlaidų kompensavimą;
 - c) akvakultūros veiklą, įskaitant aplinkos, biologinės įvairovės išsaugojimą ir gerinimą, taip pat kraštovaizdžio ir tradicinių akvakultūros zonų elementų tvarkymą.
2. Parama pagal 1 dalies a punktą teikiama mokant metinę kompensaciją už patirtas papildomas išlaidas ir (arba) negautas pajamas dėl tvarkymo reikalavimų atitinkamose teritorijose, susijusiose su direktyvų 92/43/EEB ar 2009/147/EB įgyvendinimu.
3. Parama pagal 1 dalies c punktą teikiama tik paramos gavėjams, kurie įsipareigoja ne trumpiau kaip penkerius metus laikytis vandens aplinkosaugos reikalavimų, kurie yra griežtesni nei taikant tik Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus. Veiksmo nauda aplinkai įrodoma išankstiniu vertinimu, kurį atlieka valstybės narės paskirtos kompetentingos įstaigos, nebent to veiksmo nauda aplinkai jau pripažinta.

⁽¹⁾ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

⁽²⁾ 2009 m. rugpjūčio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 710/2009, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 įgyvendinimo taisyklės, dėl išsamių ekologinės akvakultūros gyvūnų ir jūros dumblių gamybos taisyklių nustatymo (OL L 204, 2009 8 6, p. 15).

⁽³⁾ 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) (OL L 114, 2001 4 24, p. 1).

4. Parama pagal 1 dalies c punktą teikiama mokant metinę kompensaciją už patirtas papildomas išlaidas ir (arba) negautas pajamas.

5. Veiksmų, kuriems teikiama parama pagal šį straipsnį, rezultatus valstybė narė tinkamai paviešina pagal 119 straipsnį.

55 straipsnis

Visuomenės sveikatai skirtos priemonės

1. EJŖŽF gali remti kompensacijas moliuskų augintojams už išaugintų moliuskų surinkimo sustabdymą, kai toks sustabdymas taikomas išskirtinai visuomenės sveikatos sumetimais.

2. Parama gali būti teikiama tik tuo atveju, jeigu surinkimas dėl moliuskų užteršimo yra sustabdytas dėl toksinus išskiriančio planktono paplitimo arba biotoksinų turinčio planktono buvimo, su sąlyga, kad:

- a) užteršimas trunka ilgiau kaip keturis iš eilės einančius mėnesius; arba
- b) nuostoliai dėl surinkimo sustabdymo viršija 25 % atitinkamos įmonės metinės apyvartos, apskaičiuotos remiantis vidutine tos įmonės apyvarta per trejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kai buvo sustabdytas moliuskų surinkimas.

Pirmos pastraipos b punkto tikslais, valstybės narės gali nustatyti specialias apskaičiavimo taisykles, taikomas trumpiau nei trejus metus veikiančioms įmonėms.

3. Kompensacija gali būti mokama ne ilgiau kaip 12 mėnesių per visą programos laikotarpį. Deramai pagrįstais atvejais tas laikotarpis gali būti pratęstas vieną kartą daugiausia 12 papildomų mėnesių ne daugiau kaip bendrai iki 24 mėnesių.

56 straipsnis

Gyvūnų sveikatos ir gerovės priemonės

1. Siekiant puoselėti gyvūnų sveikatą ir gerovę akvakultūros įmonėse, *inter alia*, prevencijos ir biologinio saugumo aspektais, EJŖŽF gali remti:

- a) ligų kontrolės ir likvidavimo išlaidas akvakultūros sektoriuje, pagal Tarybos sprendimą 2009/470/EB ⁽¹⁾, įskaitant veiklos išlaidas, būtinas likvidavimo plane nustatytiems įsipareigojimams įvykdyti;
- b) bendros ir konkrečioms gyvūnų rūšims skirtos geriausios praktikos ar elgesio kodeksų dėl biologinio saugumo ar gyvūnų sveikatos ir gyvūnų gerovės poreikių akvakultūros sektoriuje parengimą;
- c) iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti akvakultūros priklausomybę nuo veterinarinių vaistų;
- d) veterinarinius arba farmacinius tyrimus ir informacijos platinimą ir keitimąsi ja bei geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su veterinarinėmis ligomis akvakultūros sektoriuje, siekiant skatinti tinkamą veterinarinių vaistų naudojimą;
- e) valstybių narių pripažintų akvakultūros sektoriaus sanitarinės apsaugos grupių steigimą ir veiksmus;
- f) kompensacijas moliuskų augintojams už laikiną jų veiklos sustabdymą dėl išskirtinio masinio gaištamumo, kai gaištamumo lygis viršija 20 % arba kai nuostoliai dėl veiklos sustabdymo viršija 35 % atitinkamos įmonės metinės apyvartos, apskaičiuotos remiantis vidutine tos įmonės apyvarta per trejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kuriais buvo sustabdyta veikla.

2. Parama pagal 1 dalies d punktą neapima veterinarinių vaistų įsigijimo.

3. Apie tyrimų, kurie finansuojami pagal 1 dalies d punktą, rezultatus valstybė narė tinkamai praneša ir juos paviešina pagal 119 straipsnį.

4. Parama gali būti teikiama ir viešosios teisės subjektams.

⁽¹⁾ 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos sprendimas 2009/470/EB dėl išlaidų veterinarijos srityje (OL L 155, 2009 6 18, p. 30).

57 straipsnis

Akvakultūros išteklių draudimas

1. Siekiant apsaugoti akvakultūros gamintojų pajamas, EJŖŽF gali prisidėti prie akvakultūros išteklių draudimo, padengdama ekonominius nuostolius dėl bent vieno iš šių įvykių:

- a) stichinių nelaimių;
- b) pavojingų meteorologinių reiškinių;
- c) staigių vandens kokybės ir kiekio pokyčių, už kuriuos veiklos vykdytojas neatsako;
- d) ligų, gamybos infrastruktūros gedimo ar sunaikinimo akvakultūros sektoriuje, už kuriuos veiklos vykdytojas neatsako.

2. 1 dalyje nurodytas susiklosčiusias aplinkybes akvakultūros sektoriuje turi oficialiai pripažinti atitinkama valstybė narė.

3. Tam tikrais atvejais valstybės narės gali iš anksto apibrėžti kriterijus, kuriais remiantis laikoma, kad 2 dalyje nurodytas oficialus pripažinimas yra suteiktas.

4. Parama teikiama tik akvakultūros išteklių draudimo sutartims, kurios apima 1 dalyje nurodytus ekonominius nuostolius, viršijančius 30 % akvakultūros augintojo vidutinės metinės apyvartos, apskaičiuotos remiantis akvakultūros augintojo vidutine metine apyvarta per trejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kuriais buvo patirti ekonominiai nuostoliai.

III SKYRIUS

Tvarus žuvininkystės ir akvakultūros regionų plėtojimas

1 skirsnis

Taikymo sritis ir tikslai

58 straipsnis

Taikymo sritis

EJŖŽF remia tvarų žuvininkystės ir akvakultūros regionų plėtojamą pagal bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 32 straipsnyje.

59 straipsnis

Konkretūs tikslai

Teikiant paramą pagal šį skyrį prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo pagal 6 straipsnio 4 punkte nustatytą Sąjungos prioritetą.

2 skirsnis

Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos ir Žuvininkystės vietos veiklos grupės

60 straipsnis

Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos

1. Kad prisidėtų prie 59 straipsnyje nurodytų tikslų įgyvendinimo, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos turi:

- a) kuo labiau didinti žvejybos ir akvakultūros sektorių dalyvavimą tvariai plėtojant priekrantės žvejybos bei žvejybos vidaus vandenyse ir akvakultūros regionus;
- b) užtikrinti, kad vietos bendruomenės visiškai pasinaudotų jūrų, pakrančių ir vidaus vandenų plėtros siūlomomis galimybėmis ir gautų jų teikiamą naudą, ir visų pirma padėti mažiems ir nykstantiems žvejybos uostams kuo labiau padidinti savo jūrinį potencialą plėtojant įvairią infrastruktūrą.

2. Strategijos turi atitikti atitinkamame regione nustatytas galimybes bei poreikius ir Sąjungos prioritetus, nustatytus 6 straipsnyje. Strategijos gali būti nuo tik žuvininkystei skirtų iki platesnių strategijų, skirtų žuvininkystės regionų įvairinimui. Strategijos turi būti platesnės nei vien veiksmų rinkinys ar sektoriaus priemonių sugretinimas.

61 straipsnis

Žuvininkystės vietos veiklos grupės

1. EJŖŽF tikslais Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 32 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos vietos veiklos grupės vadinamos Žuvininkystės regiono vietos veiklos grupėmis (ŽRVVG).
2. ŽRVVG siūlo bendruomenės inicijuotą vietos plėtros strategiją, grindžiamą bent šio reglamento 60 straipsnyje nustatytais elementais, ir yra atsakingos už jos įgyvendinimą.
3. ŽRVVG:
 - a) subalansuotai atstovaudamos pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant privatųjį sektorių, viešąjį sektorių ir pilietinę visuomenę, iš esmės atspindi pagrindinį savo strategijos tikslą ir socialinę bei ekonominę savo regiono sudėtį;
 - b) užtikrina reikšmingą žvejybos ir (arba) akvakultūros sektorių atstovavimą.
4. Jei bendruomenės inicijuotą vietos plėtros strategiją, be EJŖŽF, remia kiti fondai, žuvininkystės vietos veiklos grupių įstaiga, atrenkanti EJŖŽF remiamus projektus, taip pat vykdo 3 dalyje nustatytus reikalavimus.
5. ŽRVVG taip pat gali atlikti papildomas užduotis, kuriomis viršijamos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 34 straipsnio 3 dalyje nustatytos minimalios užduotys, jei tokias užduotis joms paveda vadovaujančioji institucija.

3 skirsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

62 straipsnis

EJŖŽF parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai

1. Šie veiksmai yra tinkami finansuoti pagal šį skirsnį remiantis Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsniu:
 - a) parengiamoji parama;
 - b) bendruomenės inicijuotų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas;
 - c) bendradarbiavimo veikla;
 - d) einamosios išlaidos ir aktyvus pritaikymas.
2. Vietos veiklos grupės gali paprašyti vadovaujančiosios institucijos sumokėti išankstinį mokėjimą, jei tokia galimybė numatyta veiksmų programoje. Išankstinių mokėjimų suma neviršija 50 % viešosios paramos, susijusios su einamosiomis išlaidomis ir aktyviu pritaikymu, sumos.

63 straipsnis

Bendruomenės inicijuotų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas

1. Parama bendruomenės inicijuotoms vietos plėtros strategijoms įgyvendinti gali būti teikiama šiais tikslais:
 - a) vertei didinti, darbo vietoms kurti, jaunimui pritraukti ir inovacijoms skatinti visuose žvejybos ir akvakultūros produktų tiekimo grandinės etapuose;
 - b) veiklos įvairinimui verslinės žvejybos ar kituose sektoriuose, mokymuisi visą gyvenimą ir darbo vietų kūrimui žvejybos ir akvakultūros regionuose remti;
 - c) žvejybos ir akvakultūros regionų aplinkos ištekliams didinti ir juos panaudoti, įskaitant klimato kaitos švelninimo veiksmus;
 - d) socialinei gerovei ir kultūros paveldui žvejybos ir akvakultūros regionuose, įskaitant žvejybos, akvakultūros ir jūrinės kultūros paveldą, skatinti;
 - e) žvejybos bendruomenių vaidmeniui vykdant vietos plėtrą stiprinti ir vietos žvejybos ištekliams bei jūrų veiklai valdyti.

2. Parama, nurodyta 1 dalyje, gali apimti šios antraštinės dalies I, II ir IV skyriuose, išskyrus 66 ir 67 straipsnius, numatytas priemones, jei yra aiškus jų valdymo vietos lygiu pagrindimas. Kai parama teikiama tas priemones atitinkantiems veiksmams, taikomos atitinkamos sąlygos ir įnašo veiksmui normos, nustatytos šios antraštinės dalies I, II ir IV skyriuose.

64 straipsnis

Bendradarbiavimo veikla

1. Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta parama gali būti suteikta:

- a) tarpiteritorinio arba tarptautinio bendradarbiavimo projektams;
- b) parengiamajai techninei paramai tarpiteritorinio arba tarptautinio bendradarbiavimo projektams, jei vietos veiklos grupės gali įrodyti, kad rengiasi įgyvendinti projektą.

Šio straipsnio tikslais „tarpiteritorinis bendradarbiavimas“ – bendradarbiavimas valstybėje narėje, o „tarptautinis bendradarbiavimas“ – bendradarbiavimas tarp kelių valstybių narių teritorijų arba bendradarbiavimas tarp bent vienos valstybės narės teritorijos ir vienos ar daugiau trečiųjų šalių teritorijų.

2. Šiame straipsnyje, be kitų ŽRVVG, ŽRVVG partneriai EJŖŽF gali būti vietos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė, kuri įgyvendina bendruomenės inicijuotą vietos plėtros strategiją Sąjungoje ar už jos ribų.

3. Tais atvejais, kai bendradarbiavimo projektus atrenka ne ŽRVVG, valstybės narės sukuria tinkamą sistemą, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti bendradarbiavimo projektus. Jos paskelbia nacionalinę ar regioninę administracinę tarptautinių bendradarbiavimo projektų atrankos tvarką ir tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą ne vėliau kaip per dvejus metus nuo jų veiksmų programos patvirtinimo dienos.

4. Administraciniai sprendimai dėl bendradarbiavimo projektų priimami ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo projekto pateikimo dienos.

5. Valstybės narės praneša Komisijai apie patvirtintus tarptautinius bendradarbiavimo projektus pagal 110 straipsnį.

IV SKYRIUS

Su prekyba ir perdirbimu susijusios priemonės

65 straipsnis

Konkretūs tikslai

Teikiant paramą pagal šį skyrių prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo pagal 6 straipsnio 5 punkte nustatytą Sąjungos prioritetą.

66 straipsnis

Gamybos ir prekybos planai

1. EJŖŽF remia Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 28 straipsnyje nurodytų gamybos ir prekybos planų rengimą ir įgyvendinimą.

2. Su gamybos ir prekybos planais susijusios išlaidos yra tinkamos paramai gauti EJŖŽF lėšomis tik kompetentingoms valdžios institucijoms valstybėje narėje patvirtinus Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 28 straipsnio 5 dalyje nurodytą metinę ataskaitą.

3. Per metus vienai gamintojų organizacijai suteikta parama pagal šį straipsnį neviršija 3 % tos gamintojų organizacijos per ankstesnius trejus kalendorinius metus rinkai pateiktos produkcijos vidutinės metinės vertės. Naujai pripažintai gamintojų organizacijai ta per metus suteikta parama neviršija 3 % šios organizacijos narių per ankstesnius trejus kalendorinius metus rinkai pateiktos produkcijos vidutinės metinės vertės.

4. Atitinkama valstybė narė gali skirti 50 % finansinės paramos išankstinį mokėjimą patvirtinus gamybos ir prekybos planą pagal Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 28 straipsnio 3 dalį.

5. 1 dalyje nurodyta parama teikiama tik gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms.

67 straipsnis

Parama sandėliavimui

1. EJŖŽF gali remti kompensacijas pripažintoms gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios sandėliuoja Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 II priede išvardytus žvejybos produktus, jei tie produktai sandėliuojami pagal to reglamento 30 ir 31 straipsnius, šiomis sąlygomis:

- a) parama sandėliavimui neviršija veiksmų, reikalingų atitinkamų produktų stabilizavimui ir sandėliavimui, techninių ir finansinių išlaidų sumos;
- b) paramos sandėliavimui lėšomis tinkami finansuoti kiekiai neviršija 15 % atitinkamų produktų metinio kiekio, kurį gamintojų organizacija pateikia prekybai;
- c) finansinė parama per metus neviršija gamintojų organizacijos narių 2009–2011 m. laikotarpiu rinkai pateiktos produkcijos 2 % vidutinės metinės vertės.

Pirmos pastraipos c punkto tikslais, kai gamintojų organizacijos narys 2009–2011 m. laikotarpiu rinkai produkcijos nepateikė, atsižvelgiama į to nario pirmųjų trejų gamybos metų rinkai pateiktos produkcijos vidutinę metinę vertę.

2. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. 1 dalyje nurodyta parama baigiasi.

3. 1 dalyje nurodyta parama teikiama tik tuo atveju, jeigu produktai pateikti žmonėms vartoti.

4. Valstybės narės savo teritorijose taikomų techninių ir finansinių išlaidų sumą nustato tokiu būdu:

- a) techninės išlaidos kasmet skaičiuojamos remiantis tiesioginėmis išlaidomis, susijusiomis su stabilizavimui ir atitinkamų produktų sandėliavimui reikalingais veiksmais;
- b) finansinės išlaidos kasmet skaičiuojamos taikant kiekvienoje valstybėje narėje kasmet nustatomą palūkanų normą;

Šios techninės ir finansinės išlaidos skelbiamos viešai.

5. Valstybės narės atlieka patikras, skirtas užtikrinti, kad gaminiai, kurių sandėliavimui teikiama parama, atitiktų šiame straipsnyje nustatytas sąlygas. Tokių tikrinimų tikslais paramos sandėliavimui gavėjai veda kiekvienos kategorijos produktų, padėtų į sandėlį, o vėliau vėl pateiktų rinkai žmonėms vartoti, atsargų apskaitą.

68 straipsnis

Rinkodaros priemonės

1. EJŖŽF gali remti žvejybos ir akvakultūros produktų rinkodaros priemones, kuriomis siekiama:

- a) steigti gamintojų organizacijas, gamintojų organizacijų asociacijas ar tarpšakines organizacijas, kurios turi būti pripažįstamos pagal Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 II skyriaus II skirsnį;
- b) ieškoti naujų rinkų ir gerinti žvejybos ir akvakultūros produktų pateikimo rinkai sąlygas, be kita ko:
 - i) rinkodaros potencialą turinčių rūšių;
 - ii) nepageidaujamos priegaudos, iškrautos iš verslinių išteklų pagal technines priemones, Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 8 straipsnio 2 dalies b punktą;
 - iii) žvejybos ir akvakultūros produktų, gautų taikant mažo poveikio aplinkai metodus, arba ekologinės akvakultūros produktų, apibrėžtų Reglamente (EB) Nr. 834/2007;

- c) skatinti kokybę ir pridėtinę vertę sudarant palankesnes sąlygas:
- i) paraiškų užregistruoti tam tikrą produktą teikimui ir atitinkamų veiklos vykdytojų prisitaikymui prie susijusių atitikties ir sertifikavimo reikalavimų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 ⁽¹⁾;
 - ii) tausios žvejybos ir akvakultūros produktų, įskaitant mažos apimties priekrantės žvejybos būdu sužvejotus produktus, ir aplinkai nežalingų perdirbimo metodų sertifikavimui ir propagavimui;
 - iii) mažos apimties priekrantės žvejų tiesioginei prekybai ar nuo kranto žvejojančių žvejų tiesioginei prekybai;
 - iv) produktų pateikimui ir pakavimui;
- d) prisidėti prie gamybos ir rinkų skaidrumo ir atlikti rinkos tyrimus bei Sąjungos priklausomybės nuo importo tyrimus;
- e) prisidėti prie žvejybos ar akvakultūros produktų atsekamumo ir prireikus sukurti Sąjungos mastu naudojamą ekologinį ženklą, skirtą žvejybos ir akvakultūros produktams, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1379/2013;
- f) rengti MVĮ standartines sutartis, atitinkančias Sąjungos teisę;
- g) vykdyti regionines, nacionalines ar tarptautines komunikacijos ir reklamines kampanijas siekiant didinti visuomenės informuotumą apie tausius žvejybos ir akvakultūros produktus.
2. 1 dalyje nurodyti veiksmai gali apimti tiekimo grandinės gamybos, perdirbimo ir prekybos veiklą.

1 dalies g punkte nurodyti veiksmai nėra skirti prekių ženklu.

69 straipsnis

Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas

1. EJRŽF gali remti investicijas į žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimą:
- a) kuriomis prisidedama prie energijos taupymo arba poveikio aplinkai mažinimo, įskaitant atliekų apdorojimą;
 - b) kuriomis gerinamos saugos, higienos, sveikatos ir darbo sąlygos;
 - c) kuriomis remiamas sužvejoto verslinių žuvų, kurios negali būti skirtos žmonėms vartoti, laimikio perdirbimas;
 - d) susijusias su šalutinių produktų, susidarančių dėl pagrindinės perdirbimo veiklos, perdirbimu;
 - e) susijusias su ekologinės akvakultūros produktų perdirbimu, laikantis Reglamento (EB) Nr. 834/2007 6 ir 7 straipsnių;
 - f) kurios padeda sukurti naujus ar patobulintus produktus, naujus ar patobulintus procesus arba naujas ar patobulintas valdymo ir organizavimo sistemas.
2. Kalbant apie kitas nei MVĮ įmones, 1 dalyje nurodyta parama teikiama tik finansinėmis priemonėmis, numatytomis Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 antros dalies IV antraštinėje dalyje.

V SKYRIUS

Su žvejybos ir akvakultūros produktais susijusių papildomų išlaidų atokiausiuose regionuose kompensavimas

70 straipsnis

Kompensavimo tvarka

1. EJRŽF gali remti papildomų išlaidų, kurias patiria tam tikrų žvejybos ir akvakultūros produktų žvejyba, auginimu, perdirbimu ir prekyba užsiimančios atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje, veiklos vykdytojai.

⁽¹⁾ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012 12 14, p. 1).

2. Kiekviena atitinkama valstybė narė 1 dalyje nurodytiems regionams nustato žvejybos ir akvakultūros produktų sąrašą ir tų produktų kieki, kurie tinkami kompensuoti.
3. Nustatydamos 2 dalyje nurodytą sąrašą ir kiekius valstybės narės atsižvelgia į visus svarbius veiksnius, visų pirma į poreikį užtikrinti, kad kompensacija būtų visapusiškai suderinama su BŽP taisyklėmis.
4. Kompensacija neskiriama šiems žvejybos ir akvakultūros produktams:
 - a) sužvejotiems trečiųjų šalių laivais, išskyrus žvejybos laivus, plaukiojančius su Venesuelos vėliava ir vykdančius veiklą Sąjungos vandenyse;
 - b) sužvejotiems Sąjungos žvejybos laivais, kurie nėra registruoti vieno iš 1 dalyje nurodytų regionų uoste;
 - c) importuotiems iš trečiųjų šalių.
5. 4 dalies b punktas netaikomas, jei atitinkamo atokiausio regiono perdirbimo pramonės esami pajėgumai viršija pagal atitinkamo regiono kompensavimo planą pateiktos žaliavos kiekį.
6. Kompensacija gali būti mokama šiems veiklos vykdytojams:
 - a) fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie naudojami gamybos priemonėmis žvejybos ar akvakultūros produktams gauti, kad juos pateiktų rinkai;
 - b) 1 dalyje nurodytų regionų uostuose registruotų ir tuose regionuose veiklą vykdančių laivų savininkams ar veiklos vykdytojams arba tokių savininkų ar veiklos vykdytojų asociacijoms;
 - c) perdirbimo ir prekybos sektoriaus veiklos vykdytojams arba tokių veiklos vykdytojų asociacijoms.

71 straipsnis

Kompensacijos apskaičiavimas

Kompensacija mokama 70 straipsnio 6 dalyje nurodytiems veiklos vykdytojams, užsiimantiems veikla 70 straipsnio 1 dalyje nurodytuose regionuose, atsižvelgiant į:

- a) papildomas su kiekvienu žvejybos ar akvakultūros produktu arba produktų kategorija susijusias išlaidas, patirtas dėl atitinkamiems regionams būdingų sunkumų; ir
- b) bet kokios rūšies viešąją intervenciją, turinčią poveikį papildomų išlaidų dydžiui.

72 straipsnis

Kompensavimo planas

1. Atitinkamos valstybės narės pateikia Komisijai kiekvienam 70 straipsnio 1 dalyje nurodytam regionui skirtą kompensavimo planą. Tame plane pateikiamas sąrašas ir žvejybos bei akvakultūros produktų kiekiai bei veiklos vykdytojų rūšys, nurodytos 70 straipsnyje, 71 straipsnyje nurodytas kompensacijos dydis ir 97 straipsnyje nurodyta vadovaujanti institucija. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose nustato savo sprendimą dėl tokių kompensavimo planų patvirtinimo.
2. Valstybės narės gali iš dalies keisti 1 dalyje nurodyto kompensavimo plano turinį. Valstybės narės pateikia tokius dalinius pakeitimus Komisijai. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose nustato savo sprendimą dėl tų dalinių pakeitimų patvirtinimo.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose apibrėžiama kompensavimo plano struktūra. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
4. Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, nustatančius papildomų išlaidų, patirtų dėl atitinkamiems regionams būdingų sunkumų, apskaičiavimo kriterijus.

73 straipsnis

Valstybės pagalba kompensavimo planams įgyvendinti

Valstybės narės gali suteikti papildomą finansavimą 72 straipsnyje nurodytų kompensavimo planų įgyvendinimui. Tokiais atvejais valstybės narės praneša Komisijai apie valstybės pagalbą, kurią Komisija gali patvirtinti pagal šį reglamentą kaip tų planų dalį. Laikoma, kad apie valstybės pagalbą, apie kurią taip pranešta, yra pranešta ir pagal SESV 108 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį.

VI SKYRIUS

BŽP papildančios priemonės pagal pasidalijamojo valdymo principą

74 straipsnis

Geografinė taikymo sritis

Nukrypstant nuo 2 straipsnio, šis skyrius taip pat taikomas ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams.

75 straipsnis

Konkretūs tikslai

Teikiant paramą pagal šį skyrių prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo pagal 6 straipsnio 3 punkte nustatytą Sąjungos prioritetą.

76 straipsnis

Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas

1. EJŖŽF gali remti Sąjungos kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemos, numatytos Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 36 straipsnyje ir konkrečiau nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1224/2009, įgyvendinimą.
2. Tinkamų finansuoti veiksmų rūšys visų pirma yra šios:
 - a) technologijų, įskaitant kompiuterinę aparatinę ir programinę įrangą, laivų aptikimo sistemas (LAS), apsaugines vaizdo stebėjimo sistemas (AVSS) ir IT tinklus, kuriuos naudojant galima rinkti, administruoti, tvirtinti, analizuoti duomenis, atlikti rizikos valdymą, pateikti duomenis (naudojant su kontrole susijusias interneto svetaines), keistis su žuvininkystės susijusiems duomenims skirtais duomenų atrankos metodais ir juos rengti, taip pat prisijungti prie tarpsektorinių keitimosi duomenimis sistemų, įsigijimas, įrengimas ir kūrimas;
 - b) komponentų, įskaitant kompiuterinę aparatinę ir programinę įrangą, kurios yra reikalingos siekiant užtikrinti subjektų, užsiimančių žvejyba ir žvejybos produktų prekyba, duomenų perdavimą atitinkamoms valstybių narių ir Sąjungos valdžios institucijoms, įskaitant reikalingus elektroninio duomenų registravimo ir perdavimo sistemų (EDRPS), laivų stebėjimo sistemų (LSS) ir automatinio identifikavimo sistemų (AIS) komponentus, kūrimas, įsigijimas ir įrengimas;
 - c) komponentų, įskaitant kompiuterinę aparatinę ir programinę įrangą, kurios yra reikalingos užtikrinti žvejybos ir akvakultūros produktų atsekamumą, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 58 straipsnyje, kūrimas, įsigijimas ir įrengimas;
 - d) valstybių narių keitimosi duomenimis ir duomenų analizės programų įgyvendinimas;
 - e) patruliuojančių laivų, orlaivių ir sraigtasparnių modernizavimas ir įsigijimas su sąlyga, jeigu jie ne trumpiau kaip 60 % viso jų naudojimo laiko per metus naudojami žuvininkystės kontrolei;
 - f) kitų kontrolės priemonių, įskaitant prietaisus, kuriais galima matuoti variklio galią, ir svėrimo įrangą, įsigijimas;
 - g) inovacinių kontrolės ir stebėsenos sistemų kūrimas ir bandomųjų projektų, susijusių su žuvininkystės kontrole, įskaitant žuvų DNR analizę, įgyvendinimas arba su kontrole susijusių interneto svetainių kūrimas;
 - h) mokymo ir mainų programos, be kita ko, tarp valstybių narių, skirtos už žuvininkystės veiklos stebėseną, kontrolę ir priežiūrą atsakingiems darbuotojams;
 - i) ekonominės naudos analizė ir atliktų auditų įvertinimas, taip pat atliekant stebėseną, kontrolę ir priežiūrą kompetentingų valdžios institucijų patirtų išlaidų įvertinimas;
 - j) iniciatyvos, įskaitant seminarus ir žiniasklaidai skirtas priemones, kuriomis siekiama didinti tiek žvejų bei kitų subjektų, pvz., inspektorių, valstybės prokurorų ir teisėjų, tiek plačiosios visuomenės informuotumą apie būtinybę kovoti su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba ir apie BŽP taisyklių įgyvendinimą;
 - k) veiklos išlaidos, patirtos vykdant sustiprintą išteklį, kuriems taikomos specialiosios kontrolės ir tikrinimo programos, parengtos pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 95 straipsnį ir kuriems taikomas kontrolės koordinavimas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 768/2005 ⁽¹⁾ 15 straipsnį, kontrolę;

⁽¹⁾ 2005 m. balandžio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 768/2005, įsteigiantis Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūrą ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 2847/93, nustatantį bendros žuvininkystės politikos kontrolės sistemą (OL L 128, 2005 5 21, p. 1).

- l) programos, susijusios su veiksmų plano, nustatyto pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 102 straipsnio 4 dalį, įgyvendinimu, įskaitant visas patirtas veiklos išlaidas.
3. 2 dalies h–l punktuose išvardytoms priemonėms parama gali būti teikiama tik tada, jeigu jos susijusios su viešosios valdžios institucijos vykdoma kontrolės veikla.
4. Jei tai yra 2 dalies d ir h punktuose išvardytos priemonės, atitinkamos valstybės narės paskiria už projektą atsakingas vadovaujančiąsias institucijas.

77 straipsnis

Duomenų rinkimas

1. EJŖŽF remia duomenų rinkimą, tvarkymą ir naudojimą, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir konkrečiau išdėstyta Reglamente (EB) Nr. 199/2008.
2. Tinkamų finansuoti veiksmų rūšys visų pirma yra šios:
- a) duomenų rinkimas, tvarkymas ir naudojimas mokslinės analizės ir BŽP įgyvendinimo tikslais;
 - b) nacionalinės, tarptautinės ir subnacionalinės daugiametės duomenų atrankos programos su sąlyga, kad jos skirtos ištekliams, kuriems taikoma BŽP;
 - c) verslinės ir mėgėjų žvejybos stebėseną jūroje, įskaitant jūrų gyvūnų, pavyzdžiui, jūrų žinduolių ir paukščių, priegaudos stebėseną;
 - d) moksliniai tyrimai jūroje;
 - e) valstybių narių atstovų ir regioninės valdžios institucijų atstovų dalyvavimas regioniniuose koordinavimo posėdžiuose, regioninių žuvininkystės valdymo organizacijų, kurių susitariančioji šalis ar stebėtoja yra Sąjunga, posėdžiuose arba tarptautinių įstaigų, atsakingų už mokslinių konsultacijų teikimą, posėdžiuose;
 - f) duomenų rinkimo ir duomenų tvarkymo sistemų tobulinimas ir bandomųjų tyrimų įgyvendinimas siekiant gerinti esamas duomenų rinkimo ir duomenų tvarkymo sistemas.

VII SKYRIUS

Valstybių narių iniciatyva teikiama techninė parama

78 straipsnis

Valstybių narių iniciatyva teikiama techninė parama

1. Valstybės narės iniciatyva ir neviršijant 6 % bendros veiksmų programos sumos viršutinės ribos, EJŖŽF lėšomis gali būti remiama:
- a) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 59 straipsnio 1 dalyje nurodytos techninės paramos priemonės;
 - b) nacionalinių tinklų, kurių tikslas yra informacijos platinimas, gebėjimų stiprinimas, keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais ir valstybių narių teritorijoje esančių ŽRVVG bendradarbiavimo rėmimas, kūrimas.
2. Deramai pagrįstomis aplinkybėmis 1 dalyje nurodytas ribinis dydis išimties tvarka gali būti viršijamas.

VIII SKYRIUS

Su IJP susijusios priemonės, finansuojamos pagal pasidalijamojo valdymo principą

79 straipsnis

Konkretūs tikslai

1. Paramos priemonėmis prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo pagal 6 straipsnio 6 punkte nustatytą Sąjungos prioritetą, įskaitant:
- a) integruotą jūrų stebėjimą ir visų pirma bendrą keitimosi informacija aplinką (BKIA), skirtą Sąjungos jūrų srities stebėjimui;
 - b) jūrų aplinkos, visų pirma jos biologinės įvairovės ir saugomų jūrų teritorijų, pavyzdžiui, „Natura 2000“ teritorijų, apsaugos skatinimą, nedarant poveikio šio reglamento 37 straipsniui, tausų jūrų ir pakrančių išteklių naudojimą ir konkretesnę žmogaus veiklos, darančios poveikį jūrų aplinkai, tvarumo ribų nustatymą, visų pirma pagal Direktyvą 2008/56/EB.

2. Iš dalies pakeitus veiksmų programą dėl 1 dalyje nurodytų priemonių, neturi padidėti 13 straipsnio 7 dalyje nurodyta bendra skirta finansavimo suma.

80 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Vadovaujantis 79 straipsnyje nustatytais tikslais EJŖŽF lėšomis gali būti remiami šie veiksmai:
 - a) suteikiantys galimybę prisidėti prie integruoto jūrų stebėjimo tikslų įgyvendinimo, visų pirma – BKIA;
 - b) jūrų aplinkos, visų pirma jos biologinės įvairovės ir saugomų jūrų teritorijų, pavyzdžiui, „Natura 2000“ teritorijų, apsauga laikantis direktyvomis 92/43/EEB ir 2009/147/EB nustatytų įpareigojimų;
 - c) žinių apie jūrų aplinkos būklę gerinimas, siekiant nustatyti stebėsenos programas ir priemonių programas, numatytas Direktyvoje 2008/56/EB, laikantis toje direktyvoje nustatytų įpareigojimų.
2. Nacionalinių administracijų personalo darbo užmokesčio išlaidos nelaikomos tinkamomis finansuoti veiklos išlaidomis.

VI ANTRAŠTINĖ

DALIS PAGAL TIESIOGINĮ VALDYMĄ FINANSUOJAMOS PRIEMONĖS

I SKYRIUS

Integruota jūrų politika

81 straipsnis

Geografinė taikymo sritis

Nukrypstant nuo 2 straipsnio, šis skyrius taip pat taikomas ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams.

82 straipsnis

Taikymo sritis ir tikslai

Teikiant paramą pagal šį skyrių prisidedama prie aktyvesnio Sąjungos IJP tolesnio vystymo ir įgyvendinimo. Ja:

- a) skatinamas integruoto jūrų ir pakrančių reikalų valdymo plėtojimas ir įgyvendinimas, visų pirma šiomis priemonėmis:
 - i) skatinant veiksmus, kuriais valstybės narės ir jų regionai skatinami įdiegti arba taikyti integruotą jūrų valdymą;
 - ii) skatinant valstybių narių kompetentingų institucijų ir suinteresuotųjų subjektų dialogą ir bendradarbiavimą jūrų ir jūrininkystės klausimais, įskaitant integruotų jūrų baseinų strategijų kūrimą ir įgyvendinimą laikantis subalansuoto požiūrio visų jūrų baseinų atžvilgiu, taip pat atsižvelgiant į jūrų baseinų ir pabaseinių ypatumus, ir prireikus atitinkamų makroregioninių strategijų kūrimą ir įgyvendinimą;
 - iii) skatinant tarpsektorinio bendradarbiavimo, įskaitant viešųjų valdžios institucijų nacionaliniu, regionų ir vietos lygiais, pramonės, įskaitant turizmą, mokslinių tyrimų srities suinteresuotųjų subjektų, piliečių, pilietinės visuomenės organizacijų ir socialinių partnerių atstovus, platformų ir tinklų kūrimą;
 - iv) gerinant valstybių narių bendradarbiavimą keičiantis informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais tarp jų kompetentingų valdžios institucijų;
 - v) skatinant keitimąsi geriausiais praktikos pavyzdžiais ir dialogą tarptautiniu lygiu, įskaitant dvišalį dialogą su trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į UNCLOS ir atitinkamas galiojančias tarptautines konvencijas, pagrįstas UNCLOS, nepažeidžiant kitų susitarimų ar sutarčių, kurie gali būti sudaryti tarp Sąjungos ir atitinkamų trečiųjų šalių. Kai tinkama, toks dialogas apima rezultatyvias diskusijas dėl UNCLOS ratifikavimo ir įgyvendinimo;
 - vi) didinant integruoto požiūrio į jūrų reikalus matomumą ir viešųjų valdžios institucijų, privačiojo sektoriaus ir plačiosios visuomenės informuotumą apie integruotą požiūrį į jūrininkystės reikalus;

- b) prisidedama prie įvairiems jūrininkystės sektoriams ir (arba) sektorių politikos sritims abipusiai naudingų tarpsektorinių iniciatyvų vystymo, atsižvelgiant į šias esamas priemones ir iniciatyvas ir jomis naudojantis:
- i) integruotą jūrų stebėjimą, siekiant sustiprinti nepavojingą, saugų ir tausų naudojimąsi jūrų erdve, visų pirma didinant veiksmingumą ir rezultatyvumą keičiantis informacija tarp sektorių ir valstybių, kartu tinkamai atsižvelgiant į esamus ir būsimus bendradarbiavimo mechanizmus ir sistemas;
 - ii) jūrų teritorijų planavimą ir integruoto pakrančių zonos valdymo procesus;
 - iii) laipsnišką išsamios ir viešai prieinamos aukštos kokybės jūrų duomenų ir žinių bazės sukūrimą – tai turi palengvinti keitimąsi tais duomenimis ir žiniomis, pakartotiną jų panaudojimą bei platinimą įvairiose naudotojų grupėse, tokiu būdu išvengiant pastangų dubliavimo; tuo tikslu reikia kuo geriau pasinaudoti esamomis Sąjungos ir valstybių narių programomis;
- c) remiamas tvarus ekonomikos augimas, užimtumas, inovacijos ir naujos technologijos besiformuojančiuose ir būsimuose jūrininkystės sektoriuose, taip pat Sąjungos pakrančių, salų bei atokiausiuose regionuose, papildant vykdomą sektorių ir nacionalinio lygio veiklą;
- d) skatinama saugoti jūrų aplinką, visų pirma jos biologinę įvairovę, ir saugomas jūrų teritorijas, pvz., „Natura 2000“ teritorijas, ir tausiai naudoti jūrų ir pakrančių išteklius bei konkrečiau nustatyti žmogaus veiklos, darančios poveikį jūrų aplinkai, tvarumo ribas, įgyvendinant tikslus pasiekti ir išlaikyti gerą aplinkos būklę, kaip reikalaujama Direktyvoje 2008/56/EB.

83 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Vadovaujantis 82 straipsnyje nustatytais tikslais EJŖŽF lėšomis gali būti remiami šie veiksmai:
 - a) tyrimai;
 - b) projektai, įskaitant bandomuosius projektus ir bendradarbiavimo projektus;
 - c) visuomenės informavimas ir keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais, informuotumo didinimo kampanijos ir susijusi komunikacinė ir informacijos platinimo veikla, pavyzdžiui, viešinimo kampanijos, renginiai, interneto svetainių, suinteresuotųjų subjektų platformų kūrimas ir techninė priežiūra;
 - d) konferencijos, seminarai, forumai ir praktiniai seminarai;
 - e) veiklos koordinavimas, įskaitant keitimosi informacija tinklus, ir parama jūrų baseinų strategijų kūrimui;
 - f) informacinių technologijų sistemų ir tinklų, kuriuose galima rinkti, administruoti, tvirtinti, analizuoti ir keisti duomenimis bei kurti duomenims skirtus atrankos metodus, kūrimas, veikimas ir techninė priežiūra, taip pat sujungimas su tarpsektorinėmis duomenų keitimosi sistemomis;
 - g) mokymo projektai, skirti žinių bei profesinės kvalifikacijos tobulinimui, ir priemonės jūrininkystės sektoriaus profesiniam tobulinimuisi skatinti;
2. Siekiant įgyvendinti 82 straipsnio b punkte nustatytą konkretų tikslą vystyti tarpvalstybinius ir tarpsektorinius veiksmus, EJŖŽF lėšomis gali būti remiama:
 - a) integruoto jūrų stebėjimo techninių priemonių kūrimas ir įgyvendinimas, visų pirma siekiant remti BKIA jūrų srityje diegimą, veikimą ir techninę priežiūrą, siekiant skatinti tarpsektorinį ir tarpvalstybinį keitimąsi stebėsenos informacija sujungiant visas naudotojų bendruomenes, atsižvelgiant į svarbius sektorių politikos pokyčius stebėjimo srityje ir prireikus prisidedant prie reikiamo jos vystymo;
 - b) valstybių narių arba regionų veiksmų tarpusavio koordinavimo ir bendradarbiavimo veikla siekiant vystyti jūrų teritorijų planavimą ir integruotą pakrančių zonos valdymą, įskaitant išlaidas, susijusias su keitimosi duomenimis ir jų stebėsenos sistemomis ir praktika, vertinimo veikla, ekspertų tinklo sukūrimu ir naudojimu, ir programos, kuria siekiama gerinti valstybių narių gebėjimus vykdyti jūrų teritorijų planavimą, sukūrimu;
 - c) iniciatyvos, kuriomis siekiama bendrai finansuoti, įsigyti ir eksploatuoti jūrų stebėjimo sistemas bei technines priemones, skirtas Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklo sistemos, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas jūrų duomenų ir žinių rinkimui, įgijimui, kaupimui, tvarkymui, kokybės kontrolei, pakartotinam panaudojimui ir platinimui, bendradarbiaujant atitinkamoms valstybėms narėms ir (arba) tarptautinėms institucijoms, sukūrimui, įsteigimui ir eksploatavimui.

II SKYRIUS

BŽP ir IJP papildomos priemonės pagal tiesioginio valdymo principą

84 straipsnis

Geografinė taikymo sritis

Nukrypstant nuo 2 straipsnio, šis skyrius taip pat taikomas ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams.

85 straipsnis

Konkretūs tikslai

Šiame skyriuje nustatytomis priemonėmis sudaromos palankesnės sąlygos įgyvendinti BŽP ir IJP, visų pirma susijusiomis su:

- a) mokslinių rekomendacijų pagal BŽP rinkimu, tvarkymu ir sklaida;
- b) konkrečia kontrole ir vykdymo užtikrinimo priemonėmis pagal BŽP;
- c) savanoriškais tarptautinėms organizacijoms skirtais įnašais;
- d) patariamosiomis tarybomis;
- e) rinkos tyrimais;
- f) komunikacine veikla BŽP ir IJP srityje.

86 straipsnis

Mokslinės rekomendacijos ir žinios

1. EJRŽF parama gali būti teikiama mokslinėms išvadoms teikti, visų pirma taikomųjų mokslinių tyrimų projektams, tiesiogiai susijusiems su mokslinių ir socialinių ekonominių nuomonių ir rekomendacijų teikimu, kad vykdant BŽP būtų priimami tinkami ir veiksmingi žuvininkystės valdymo sprendimai.
2. Tinkamų finansuoti veiksmų rūšys visų pirma yra šios:
 - a) tyrimai ir bandomieji projektai, būtini BŽP įgyvendinti ir vystyti, įskaitant dėl alternatyvių tvaraus žuvininkystės ir akvakultūros valdymo metodų, įskaitant patariamąsias tarybas;
 - b) mokslo įstaigų, įskaitant tarptautines patariamąsias įstaigas, atsakingas už žuvų išteklių vertinimą, nepriklausomų ekspertų ir mokslinių tyrimų institucijų mokslinių nuomonių ir rekomendacijų rengimas ir teikimas;
 - c) ekspertų dalyvavimas darbo grupių žuvininkystės srities moksliniais ir techniniais klausimais pavyzdžiui, ŽMTEK, posėdžiuose, taip pat tarptautinių patariamųjų įstaigų posėdžiuose ir posėdžiuose, kuriuose reikalingas žuvininkystės ir akvakultūros ekspertų dalyvavimas;
 - d) jūroje atliekami moksliniai tyrimai, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 199/2008 12 straipsnio 2 dalyje, regionuose, kuriuose Sąjungos laivai žvejoja pagal tausios žuvininkystės partnerystės susitarimus, kaip nurodyta Reglamento (ES) 1380/2013 31 straipsnyje;
 - e) Komisijos patiriamos išlaidos už paslaugas, susijusias su duomenų rinkimu, tvarkymu ir naudojimu, žuvininkystės ekspertų posėdžių rengimu bei administravimu ir metinių darbo programų, susijusių su žuvininkystės srities mokslinė ir techninė kompetencija, valdymu, kvietimų teikti duomenis ir duomenų rinkinių rengimu, parengiamaisiais darbais, kuriais siekiama pateikti mokslines nuomones ir rekomendacijas;
 - f) valstybių narių bendradarbiavimas duomenų rinkimo srityje, įskaitant įvairius regioninius suinteresuotuosius subjektus ir regioninių duomenų bazių, skirtų duomenims saugoti, tvarkyti ir naudoti, kūrimą ir eksploatavimą; tai bus naudinga regioniniam bendradarbiavimui ir pagerins duomenų surinkimą ir tvarkymą, taip pat suteiks daugiau mokslinės patirties, naudingos žuvininkystės valdymui;

87 straipsnis

Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas

1. EJRŽF parama gali būti teikiama Sąjungos kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemai, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 36 straipsnyje ir konkrečiau nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1224/2009.

2. Tinkamų finansuoti veiksmų rūšys visų pirma yra šios:

- a) patruliavimo laivų, orlaivių, sraigtasparnių įsigijimas ir (arba) frachtavimas, kai juos bendrai įsigyja ir (arba) frachtuoja kelios valstybės narės, esančios toje pačioje geografinėje teritorijoje, jeigu ne mažiau kaip 60 % viso naudojimo laiko per metus jie naudojami žuvininkystės kontrolei;
- b) išlaidos, susijusios su naujų kontrolės technologijų vertinimu ir kūrimu, taip pat keitimosi duomenimis procesais;
- c) visos veiklos išlaidos, susijusios su Komisijos atliekama BŽP įgyvendinimo kontrole ir vertinimu, visų pirma su patikros, tikrinimo ir audito misijomis, Komisijos pareigūnų įranga ir mokymu, susitikimų rengimu ar dalyvavimu juose, įskaitant valstybių narių keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, tyrimus, informacinių technologijų paslaugas ir tiekėjus, ir su Komisijos vykdomu tikrinimo priemonių užsakymu ar įsigijimu, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 IX ir X antraštinėse dalyse.

3. Siekiant sustiprinti ir standartizuoti kontrolę EJŖŽF lėšomis gali būti remiamas tarptautinių projektų, skirtų tarpvalstybinės kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemų, numatytų Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 36 straipsnyje ir konkrečiau nustatytų Reglamente (EB) Nr. 1224/2009, kūrimui ir bandymui, įgyvendinimas.

Tinkamų finansuoti veiksmų rūšys visų pirma yra šios:

- a) tarptautinės darbuotojų, atsakingų už žuvininkystės veiklos stebėseną, kontrolę ir priežiūrą, mokymo programos;
 - b) iniciatyvos, įskaitant seminarus ir žiniasklaidos priemones, skirtos Sąjungos taisyklių ir susijusios kontrolės aiškinimui standartizuoti.
4. 2 dalies a punkte nurodytų veiksmų atveju tik viena iš atitinkamų valstybių narių nurodoma kaip paramos gavėja.

88 straipsnis

Savanoriški tarptautinėms organizacijoms skirti finansiniai įnašai

Tarptautinių ryšių srityje EJŖŽF gali remti šių rūšių veiksmus:

- a) teikti finansinį įnašą, skirtą Jungtinių Tautų organizacijoms, taip pat teikti savanorišką finansavimą visoms tarptautinėms organizacijoms, veikiančioms jūrų teisės srityje;
- b) teikti finansinį įnašą, skirtą su naujomis tarptautinėmis organizacijomis susijusiam parengiamajam darbui, ar tarptautinių sutarčių, kurios svarbios Sąjungai, rengimui;
- c) teikti finansinį įnašą, skirtą Sąjungai ypač svarbiam tarptautinių organizacijų atliekamam darbui ar vykdomoms programoms;
- d) teikti finansinį įnašą, skirtą veiklai (įskaitant darbinius, neoficialius ar neeilinius susitariančiųjų šalių susitikimus), kuria palaikomi Sąjungos interesai tarptautinėse organizacijose, ir stiprinamas bendradarbiavimas su jos partneriais šiose organizacijose. Todėl, kai trečiųjų šalių atstovų dalyvavimas derybose ir susitikimuose, kurie vyksta tarptautiniuose forumuose bei organizacijose, yra būtinas Sąjungos interesams, jų dalyvavimo išlaidos gali būti padengiamos EJŖŽF lėšomis.

89 straipsnis

Patariamąsios tarybos

1. EJŖŽF lėšomis dengiamos patariamųjų tarybų, įsteigtų pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 43 straipsnį, veiklos išlaidos.
2. Juridinio asmens statusą turinti patarioji taryba gali prašyti Sąjungos paramos kaip įstaiga, siekianti bendrą Europos interesą atitinkančio tikslo.

90 straipsnis

Rinkos tyrimas

EJŖŽF parama gali būti teikiama Komisijos vykdomai apie žvejybos ir akvakultūros produktų rinką surinktos informacijos sklaidai pagal Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 42 straipsnį.

91 straipsnis

Komunikacinė veikla BŽP ir IJP srityje

EJRŽF lėšomis gali būti finansuojama:

- a) informavimo ir komunikacinės veiklos, susijusios su BŽP ir IJP, išlaidos, įskaitant:
 - i) konkrečioms įvairių tikslinių grupių poreikiams pritaikytos medžiagos (rašytine, audiovizualine ir elektronine forma) rengimo, vertimo ir platinimo išlaidas;
 - ii) renginių ir posėdžių, skirtų informacijai pateikti arba įvairių su BŽP ir IJP susijusių subjektų nuomonėms išklausti, rengimo ir organizavimo išlaidas;
- b) Komisijos į posėdžius pakviestų ekspertų ir suinteresuotųjų subjektų atstovų kelionės ir apgyvendinimo išlaidas;
- c) institucinio pranešimo apie Sąjungos politinius prioritetus, kiek jie yra susiję su bendraisiais šio reglamento tikslais, išlaidas.

III SKYRIUS

Techninė parama

92 straipsnis

Komisijos iniciatyva teikiama techninė parama

Komisijos iniciatyva EJRRŽF lėšomis ir neviršijant 1,1 % EJRRŽ viršutinės ribos, gali būti remiama:

- a) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 58 straipsnyje nurodytos techninės paramos priemonės;
- b) tausios žuvininkystės susitarimų rengimas, stebėseną bei vertinimas ir Sąjungos dalyvavimas regioninėse žuvininkystės valdymo organizacijose. Atitinkamos priemonės – tai tyrimai, susitikimai, ekspertų dalyvavimas, laikinojo personalo sąnaudos, informavimo veikla ir kitos administracinės išlaidos arba išlaidos, patirtos dėl Komisijos suteiktos mokslinės arba techninės paramos;
- c) ŽRVVG Europos tinklo, kurio tikslas yra gebėjimų stiprinimas, informacijos platinimas, keitimasis patirtimi bei geriausios praktikos pavyzdžiais ir ŽRVVG bendradarbiavimo rėmimas, sukūrimas. Tas tinklas bendradarbiauja su bendradarbiavimo tinklais ir techninės paramos vietos plėtros įstaigomis, įsteigtomis ERPF, ESF ir EŽŪFKP vietos plėtros veiklos ir tarptautinio bendradarbiavimo srityse.

VII ANTRAŠTINĖ

DALIS ĮGYVENDINIMAS PAGAL PASIDALIJAMOJO VALDYMO PRINCIPĄ

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

93 straipsnis

Taikymo sritis

Ši antraštinė dalis taikoma priemonėms, finansuojamoms pagal pasidalijamojo valdymo principą, kaip nustatyta V antraštinėje dalyje.

II SKYRIUS

Įgyvendinimo mechanizmas

1 skirsnis

EJRŽF parama

94 straipsnis

Bendro finansavimo normų nustatymas

1. Pagal 19 straipsnį priimdama įgyvendinimo aktą, kuriuo patvirtinama veiksmų programa, Komisija nustato didžiausią EJRRŽF įnašą į tą programą.

2. EJRŽF įnašas skaičiuojamas remiantis tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma.

Veiksmų programoje nustatoma EJRŽF įnašo norma, taikoma 6 straipsnyje nustatytiems Sąjungos prioritetams. Didžiausia EJRŽF įnašo norma yra 75 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, o mažiausia EJRŽF įnašo norma yra 20 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, EJRŽF įnašas yra:

- a) 100 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, skirtų 67 straipsnyje nurodytai paramai sandėliavimui;
- b) 100 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, skirtų 70 straipsnyje nurodytai kompensavimo tvarkai;
- c) 50 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, skirtų 33 ir 34 straipsniuose ir 41 straipsnio 2 dalyje nurodytai paramai;
- d) 70 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, skirtų 76 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytai paramai;
- e) 90 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, skirtų 76 straipsnio 2 dalies a–d ir f–l punktuose nurodytai paramai;
- f) 80 % tinkamų finansuoti išlaidų, skirtų 77 straipsnyje nurodytai paramai.

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, didžiausia EJRŽF įnašo norma, taikoma siekiant konkrečių tikslų pagal Sąjungos prioritetą, padidinama dešimt procentinių punktų, kai visas 6 straipsnio 4 punkte nustatytas Sąjungos prioritetas įgyvendinamas vykdamas bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą.

95 straipsnis

Viešosios pagalbos intensyvumas

1. Valstybės narės taiko didžiausią viešosios pagalbos intensyvumą, sudarantį 50 % visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali taikyti viešosios pagalbos intensyvumą, sudarantį 100 % visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, kai:

- a) paramos gavėjas yra viešosios teisės subjektas arba įmonė, kuriai yra patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas, kaip nurodyta SESV 106 straipsnio 2 dalyje, kai pagalba teikiama tokių paslaugų teikimui;
- b) veiksmas susijęs su 67 straipsnyje nurodyta parama sandėliavimui;
- c) veiksmas susijęs su 70 straipsnyje nurodyta kompensavimo tvarka;
- d) veiksmas susijęs su 77 straipsnyje nurodytu duomenų rinkimu;
- e) veiksmas susijęs su parama pagal 33 arba 34 straipsnį arba su kompensacija pagal 54, 55 arba 56 straipsnį;
- f) veiksmas susijęs su IJP priemonėmis, nurodytomis 80 straipsnyje.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali taikyti viešosios pagalbos intensyvumą, kuris būtų ne mažesnis kaip 50 % ir ne didesnis kaip 100 % visų tinkamų finansuoti išlaidų, kai:

- a) veiksmas vykdomas pagal V antraštinės dalies I, II, III arba IV skyrius ir atitinka visus šiuos kriterijus:

i) jis yra kolektyvinio intereso;

ii) jis turi kolektyvinį paramos gavėją;

iii) jis turi inovacinių aspektų, kai taikoma, vietos lygiu.

- b) veiksmas vykdomas pagal V antraštinės dalies III skyrių, atitinka vieną iš šios dalies a punkto i, ii arba iii papunkčiuose nurodytų kriterijų ir visuomenei suteikiama galimybė susipažinti su jo rezultatais.

4. Nukrypstant nuo 1 dalies, specialioms veiksmų rūšims taikomi papildomi viešosios pagalbos intensyvumo procentiniai punktai, kaip nustatyta I priede.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato, kaip taikomi skirtingi viešosios pagalbos intensyvumo procentiniai punktai, kai laikomasi kelių I priedo sąlygų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

96 straipsnis

Papildomų išlaidų arba negautų pajamų apskaičiavimas

Kai parama suteikiama remiantis papildomomis išlaidomis arba negautomis pajamomis, valstybės narės užtikrina, kad atitinkami apskaičiavimai būtų tinkami, tikslūs ir iš anksto nustatyti taikant sąžiningą, teisingą ir patikrinamą apskaičiavimą.

III SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

97 straipsnis

Vadovaujančioji institucija

1. Be Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 125 straipsnyje nustatytų bendrųjų taisyklių, vadovaujančioji institucija:

- a) kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. pateikia Komisijai atitinkamus veiksmų, atrinktų finansavimui, laikotarpio iki ankstesnių kalendorinių metų pabaigos suvestinius duomenis, įskaitant pagrindines paramos gavėjo ir paties veiksmo ypatybes;
- b) užtikrina veiksmų programos viešinimą teikdama informaciją galimiems paramos gavėjams, profesinėms organizacijoms, ekonominiams ir socialiniams partneriams, vyrų ir moterų lygybę propaguojančioms įstaigoms ir atitinkamoms nevyriausybinėms organizacijoms, įskaitant aplinkosaugos organizacijas, apie tos programos siūlomas galimybes ir taisykles, reglamentuojančias naudojimąsi programos finansavimu;
- c) užtikrina veiksmų programos viešinimą teikdama paramos gavėjams informaciją apie Sąjungos įnašą, o plačiai visuomenei – apie Sąjungos vaidmenį vykdamą programą.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato 1 dalies a punkte nurodytų duomenų pateikimo taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

98 straipsnis

Finansinių duomenų perdavimas

1. Ne vėliau kaip sausio 31 d. ir liepos 31 d. valstybės narės elektroniniu būdu perduoda Komisijai prognozę, kokią sumą jos numato nurodyti einamųjų finansinių metų ir ateinančių finansinių metų mokėjimo paraiškose.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato modelį, kuris turi būti naudojamas Komisijai teikiant finansinius duomenis. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV SKYRIUS

Valstybių narių vykdoma kontrolė

99 straipsnis

Valstybių narių atliekamos finansinės pataisos

1. Be Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 143 straipsnyje nurodytų finansinių pataisų, valstybės narės atlieka finansines pataisas, jeigu paramos gavėjas nesilaiko šio reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nurodytų įsipareigojimų.

2. 1 dalyje nurodytais finansinių pataisų atvejais valstybės narės nustato pataisos sumos dydį, kuris turi būti proporcingas to paramos gavėjo padaryto pažeidimo arba veikos pobūdžiui, sunkumui, trukmei bei pasikartojimui ir EJRŽF įnašo į paramos gavėjo ekonominę veiklą svarbai.

V SKYRIUS

Komisijos vykdoma kontrolė

1 skirsnis

Pertraukimas ir sustabdymas

100 straipsnis

Mokėjimo termino pertraukimas

1. Papildant Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 83 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose išvardytus kriterijus, dėl kurių galimas pertraukimas, įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas, kaip apibrėžta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012, gali pertraukti tarpinio mokėjimo prašymo įvykdymo terminą, jeigu valstybė narė nesilaiko savo įsipareigojimų pagal BŽP ir tai gali padaryti poveikį išlaidoms, nurodytoms patvirtintoje išlaidų, kurioms prašoma tarpinio mokėjimo, ataskaitoje.

2. Prieš pertraukiant tarpinio mokėjimo terminą, kaip nurodyta 1 dalyje, Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo pripažįstama, jog yra įrodymų, leidžiančių manyti, kad nustatytas sunkus pagal BŽP nustatytų įsipareigojimų nevykdymo atvejis. Prieš priimdama tokius įgyvendinimo aktus, Komisija nedelsdama informuoja atitinkamą valstybę narę apie tokius įrodymus ar patikimą informaciją ir valstybei narei suteikiama galimybė per pagrįstą laikotarpį pateikti savo pastabas.

3. Šis mokėjimo prašyme nurodytoms visoms su tarpiniais mokėjimais susijusioms išlaidoms ar jų daliai taikomas pertraukimas, kaip nurodyta 1 dalyje, turi būti proporcingas nevykdymo atvejo pobūdžiui, sunkumui, trukmei ir pasikartojimui.

101 straipsnis

Mokėjimų sustabdymas

1. Be Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 142 straipsnio, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais sustabdomi visi veiksmų programos tarpiniai mokėjimai arba jų dalis, jeigu yra sunkus valstybės narės įsipareigojimų pagal BŽP nevykdymo atvejis, dėl kurio gali būti padarytas poveikis išlaidoms, nurodytoms patvirtintoje išlaidų, kurioms prašoma tarpinio mokėjimo, ataskaitoje.

2. Prieš sustabdant tarpinį mokėjimą, kaip nurodyta 1 dalyje, Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo pripažįstama, kad valstybė narė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal BŽP. Prieš priimdama tokį įgyvendinimo aktą, Komisija nedelsdama informuoja atitinkamą valstybę narę apie tokius nustatytus faktus ar patikimą informaciją ir valstybei narei suteikiama galimybė per pagrįstą laikotarpį pateikti savo pastabas šiuo klausimu.

3. Šis mokėjimo prašyme nurodytoms visoms su tarpiniais mokėjimais susijusioms išlaidoms ar jų daliai taikomas sustabdymas, kaip nurodyta 1 dalyje, turi būti proporcingas sunkaus nevykdymo atvejo pobūdžiui, sunkumui, trukmei ir pasikartojimui.

102 straipsnis

Komisijos įgaliojimai

Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais apibrėžiami tie nevykdymo atvejai, nurodyti 100 straipsnyje, ir sunkūs nevykdymo atvejai, nurodyti 101 straipsnio 1 dalyje, susiję su atitinkamomis BŽP taisyklėmis, kurios yra ypač svarbios jūrų biologinių išteklių išsaugojimui.

2 skirsnis

Keitimasis informacija ir finansinės pataisos

103 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija

Komisijos prašymu valstybės narės jai perduoda įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriuos jos priėmė įgyvendindamos su BŽP susijusius Sąjungos aktus, jeigu tie aktai daro finansinį poveikį EJRF.

104 straipsnis

Konfidencialumas

1. Valstybės narės ir Komisija imasi visų būtinų veiksmų siekdamas užtikrinti informacijos, perduotos arba gautos taikant patikras vietoje arba patvirtinant pagal šį reglamentą įgyvendinamų priemonių sąskaitas, konfidencialumą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytai informacijai taikomi 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽¹⁾ 8 straipsnyje nurodyti principai.

105 straipsnis

Komisijos atliekamos finansinės pataisos

1. Be Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 22 straipsnio 7 dalyje, 85 straipsnyje ir 144 straipsnio 1 dalyje nurodytų atvejų, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato finansines pataisas atšaukdama visą Sąjungos įnašą į veiksmų programą arba jo dalį, jei, atlikusi būtiną nagrinėjimą, padaro išvadą, kad:

- a) patvirtintoje išlaidų ataskaitoje nurodytoms išlaidoms padarė poveikį atvejai, kai paramos gavėjas nevykdo šio reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nurodytų įsipareigojimų, o valstybė narė iki šioje dalyje numatytos taisomosios procedūros pradžios neištaisė padėties;
- b) patvirtintoje išlaidų ataskaitoje nurodytoms išlaidoms padarė poveikį sunkūs atvejai, kai valstybės narės nesilaiko BŽP taisyklių ir dėl to pagal šio reglamento 101 straipsnį sustabdyti mokėjimai, o atitinkama valstybė narė vis dar negali įrodyti, jog ji ėmėsi būtinų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų taikomų taisyklių laikymąsi ir jų vykdymą ateityje.

2. Komisija nustato pataisos sumą atsižvelgdama į sunkaus atvejo, kai valstybė narė arba paramos gavėjas nesilaiko BŽP taisyklių, pobūdį, sunkumą, trukmę bei pasikartojimą ir EJŖŽF įnašo į atitinkamo paramos gavėjo ekonominę veiklą svarbą.

3. Kai neįmanoma tiksliai skaičiais įvertinti išlaidų sumos, susijusios su atveju, kai valstybė narė nesilaiko BŽP taisyklių, Komisija taiko fiksuoto dydžio sumą arba ekstrapoliuotą finansinę pataisą pagal 4 dalį.

4. Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi taikytinos finansinės pataisos dydžio nustatymo kriterijai ir fiksuoto dydžio sumų ar ekstrapoliuotų finansinių pataisų taikymo kriterijai.

106 straipsnis

Procedūra

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 145 straipsnis *mutatis mutandis* taikomas tais atvejais, kai Komisija pasiūlo šio reglamento 105 straipsnyje nurodytą finansinę pataisą.

VI SKYRIUS

Stebėseną, vertinimą, informavimą ir komunikaciją

1 skirsnis

Bendros stebėsenos ir vertinimo sistemos įsteigimas ir tikslai

107 straipsnis

Stebėsenos ir vertinimo sistema

1. Siekiant įvertinti EJŖŽF veiklos rezultatus nustatoma bendra pasidalijamojo valdymo principu pagrįstų EJŖŽF veiksmų stebėsenos ir vertinimo sistema. Siekiant užtikrinti veiksmingą veiklos rezultatų įvertinimą, Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais apibrėžiami tos sistemos turinys ir struktūra.

2. Bendras EJŖŽF poveikis nagrinėjamas atsižvelgiant į 6 straipsnyje nurodytus Sąjungos prioritetus.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, nustatančius specialiai tiems Sąjungos prioritetams skirtus rodiklius. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją, būtiną atitinkamoms priemonėms stebėti ir vertinti. Komisija atsižvelgia į duomenų poreikius ir galimų duomenų šaltinių sinergiją, visų pirma jų panaudojimą statistikos tikslais atitinkamais atvejais. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato taisykles dėl informacijos, kurią turi atsiųsti valstybės narės, duomenų poreikių ir galimų duomenų šaltinių sinergijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

⁽¹⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

4. Komisija kas ketveri metai teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio straipsnio įgyvendinimo ataskaitą. Pirmoji ataskaita pateikiama ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d.

108 straipsnis

Tikslai

Bendros stebėsenos ir vertinimo sistemos tikslai yra šie:

- a) parodyti BŽP ir IJP pažangą ir laimėjimus, nagrinėti bendrą poveikį ir vertinti EJŖŽF veiksmų veiksmingumą, rezultatyvumą ir aktualumą;
- b) padėti tikslingiau teikti paramą BŽP ir IJP politikai;
- c) remti bendrą mokymosi procesą, susijusį su stebėsenos ir vertinimu;
- d) teikti patikimus, įrodymais pagrįstus EJŖŽF veiksmų įvertinimus, skirtus sprendimų priėmimo procesui.

2 skirsnis

Techninės nuostatos

109 straipsnis

Bendrieji rodikliai

1. Siekiant sudaryti sąlygas apibendrinti duomenis Sąjungos lygiu, 107 straipsnyje numatytoje stebėsenos ir vertinimo sistemoje pateikiamas visoms veiksmų programoms taikomų bendrųjų rodiklių, susijusių su pradine padėtimi ir veiksmų programos finansiniu vykdymu, pasiekimais ir rezultatais, sąrašas.
2. Bendrieji rodikliai siejami su veiksmų programose nustatytais orientyrais ir tikslais, laikantis 6 straipsnyje nustatytų Sąjungos prioritetų. Tie bendrieji rodikliai taikomi veiklos rezultatų peržiūrai, nurodytai Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 21 straipsnio 1 dalyje, ir sudaro galimybę įvertinti politikos įgyvendinimo pažangą, rezultatyvumą ir veiksmingumą siekiant uždavinių ir tikslų Sąjungos ir programos lygiu.

110 straipsnis

Elektroninė informacinė sistema

1. Pagrindinė informacija apie veiksmų programos įgyvendinimą, visus finansavimui atrinktus veiksmus ir įvykdytus veiksmus, reikalinga stebėsenai ir vertinimui, įskaitant pagrindinę informaciją apie paramos gavėją ir projektą, registruojama ir tvarkoma elektroniniu būdu.
2. Komisija užtikrina, kad veiktų tinkama saugi elektroninė sistema, skirta svarbios informacijos registravimui, saugojimui ir tvarkymui ir ataskaitų apie stebėsenos ir vertinimo rezultatus teikimui.

111 straipsnis

Informacijos teikimas

Paramos pagal EJŖŽF gavėjai, įskaitant vietos veiklos grupes, įsipareigoja teikti vadovaujančiajai institucijai ir (arba) paskirtiems vertintojams arba kitoms įstaigoms, kurioms perduotos vadovaujančiosios institucijos funkcijos, visus duomenis ir informaciją, būtinus veiksmų programos stebėsenai ir vertinimui, visų pirma siekiant nustatyti, ar vykdomi konkretūs tikslai ir prioritetai.

3 skirsnis

Stebėsenos

112 straipsnis

Stebėsenos procedūros

1. Šio reglamento 97 straipsnyje nurodyta vadovaujančioji institucija ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 47 straipsnyje nurodytas stebėsenos komitetas stebi programos įgyvendinimo kokybę.
2. Vadovaujančioji institucija ir stebėsenos komitetas veiksmų programos įgyvendinimą stebi vadovaudamiesi finansiniais, pasiekimų ir rezultato rodikliais.

113 straipsnis

Stebėsenos komiteto funkcijos

Stebėsenos komitetas ne tik vykdo Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 49 straipsnyje numatytas funkcijas, bet ir tikrina veiksmų programos veiklos rezultatus ir jos įgyvendinimo veiksmingumą. Tuo tikslu stebėsenos komitetas:

- a) per šešis mėnesius nuo sprendimo, kuriuo patvirtinama programa, priėmimo pateikia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų ir juos patvirtina; atrankos kriterijai patikslinami atsižvelgiant į programavimo poreikius;
- b) nagrinėja su programos vertinimo planu susijusias veiklos kryptis ir našumą;
- c) nagrinėja programos veiklą, susijusią su konkrečių *ex ante* sąlygų įvykdymu;
- d) nagrinėja ir patvirtina metines įgyvendinimo ataskaitas prieš išsiųsdamas jas Komisijai;
- e) nagrinėja veiksmus, skirtus vyrų ir moterų lygybei, vienodoms galimybėms ir nediskriminavimui, įskaitant prieinamumą neįgaliesiems, skatinti.

Su stebėsenos komitetu nesikonsultuojama dėl 21 straipsnyje nurodytų duomenų rinkimo darbų planų.

114 straipsnis

Metinė įgyvendinimo ataskaita

1. Nuo 2016 iki 2023 m. imtinai valstybės narės iki kiekvienų metų gegužės 31 d. pateikia Komisijai veiksmų programos metinę įgyvendinimo ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus. 2016 m. pateikiama ataskaita apima 2014 ir 2015 kalendorinius metus.

2. Be Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 50 straipsnio nuostatų, metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiami šie duomenys:

- a) informacija apie pagal kiekvieną priemonę priimtus finansinius įsipareigojimus ir patirtas išlaidas;
- b) su vertinimo planu susijusios veiklos santrauka;
- c) informacija apie veiksmus, kurių imtasi šio reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nurodytų sunkių pažeidimų atvejais ir trukmės sąlygų, nustatytų šio reglamento 10 straipsnio 2 dalyje, nesilaikymo atvejais, bei apie taisomuosius veiksmus;
- d) informacija apie veiksmus, kurių imtasi, kad būtų laikomasi šio reglamento 41 straipsnio 10 dalies;
- e) informacija apie veiksmus, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad pagal šio reglamento V priedą būtų paskelbti paramos gavėjai, fizinių asmenų atveju – laikantis nacionalinės teisės, įskaitant taikytinas ribas.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato taisykles dėl metinių įgyvendinimo ataskaitų formos ir pateikimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4 skirsnis

Vertinimas

115 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato elementus, kurie turi būti įtraukti į Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 55 straipsnyje nurodytas *ex ante* vertinimo ataskaitas, ir kuriais nustato būtiniausius reikalavimus, taikomus to reglamento 56 straipsnyje nurodytam vertinimo planui. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 127 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Valstybės narės užtikrina vertinimų atitiktį bendrai stebėsenos ir vertinimo sistemai, dėl kurios susitarta pagal 107 straipsnį, organizuoja reikiamų duomenų parengimą bei rinkimą ir vertintojams teikia įvairius duomenis, gautus iš stebėsenos sistemos.

3. Valstybės narės skelbia vertinimo ataskaitas internete, o Komisija – Sąjungos interneto svetainėje.

116 straipsnis

Ex ante vertinimas

Valstybės narės užtikrina, kad rengiant veiksmų programą *ex ante* vertintojas joje dalyvautų nuo pat pradžių, be kita ko, rengiant 18 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą analizę, formuojant programos intervencijos logiką ir nustatant programos tikslus.

117 straipsnis

Ex post vertinimas

Vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 57 straipsniu, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengia *ex post* vertinimo ataskaitą.

118 straipsnis

Vertinimų apibendrinimas

Komisija yra atsakinga už *ex ante* vertinimo ataskaitų apibendrinimus Sąjungos lygiu. Vertinimo ataskaitų apibendrinimai parengiami ne vėliau kaip kitų metų, einančių po atitinkamų vertinimų pateikimo, gruodžio 31 d.

5 skirsnis

Informavimas ir komunikacija

119 straipsnis

Informavimas ir viešinimas

1. Vadovaujančioji institucija pagal 97 straipsnio 1 dalies b punktą yra atsakinga už:
 - a) užtikrinimą, kad būtų sukurta viena bendra interneto svetainė arba vienas bendras interneto portalas, kurioje (-iame) būtų skelbiama informacija apie valstybės narės veiksmų programas ir galimybes jomis naudotis;
 - b) tai, kad galimi paramos gavėjai būtų informuojami apie finansavimo pagal veiksmų programas galimybes;
 - c) tai, kad įgyvendinant informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su partnerystės susitarimų, veiksmų programų ir veiksmų rezultatais bei poveikiu, Sąjungos piliečiai būtų informuojami apie EJŖŽF vaidmenį bei pasiekimus;
 - d) užtikrinimą, kad būtų viešai skelbiama priemonių, skirtų užtikrinti BŽP taisyklių laikymąsi, santrauka, įskaitant atvejus, kai valstybės narės arba paramos gavėjai jų nesilaiko, ir taisomuosius veiksmus, pavyzdžiui, atliktas finansines pataisas.
2. Kad būtų užtikrintas EJŖŽF lėšomis teikiamos paramos skaidrumas, valstybės narės sudaro ir pildo veiksmų sąrašą CSV arba XML formatu; jis skelbiamas vienoje bendroje interneto svetainėje arba viename bendrame interneto portale, kurioje (-iame) pateikiamas veiksmų sąrašas ir veiksmų programos santrauka.

Veiksmų sąrašas atnaujinamas ne rečiau kaip kas šešis mėnesius.

Būtiniausia informacija, įskaitant specialią informaciją dėl veiksmų pagal 26, 39, 47, 54 ir 56 straipsnius, kurią reikia pateikti veiksmų sąrašė, nurodyta V priede.

3. Išsamios informavimo ir viešinimo priemonių, skirtų visuomenei, ir informavimo priemonių, skirtų pareiškėjams bei paramos gavėjams, taisyklės išdėstytos V priede.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato veiksmui skirtų informavimo, viešinimo priemonių technines charakteristikas, nurodymus dėl skiriamojo ženklo sukūrimo ir standartinių spalvų apibrėžtį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 127 straipsnio 2 dalyje nustatytos patariamosios procedūros.

VIII ANTRAŠTINĖ

DALIS ĮGYVENDINIMAS PAGAL TIESIOGINIO VALDYMO PRINCIPĄ

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

120 straipsnis

Taikymo sritis

Ši antraštinė dalis taikoma priemonėms, finansuojamoms pagal tiesioginio valdymo principą, kaip nustatyta VI antraštinėje dalyje.

II SKYRIUS

Kontrolė

121 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija imasi tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad įgyvendinant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant klastojimo, korupcijos ir bet kurios kitos neteisėtos veiklos prevencijos priemones, taikant veiksmingas patikras, o aptikus pažeidimų – susigrąžinant neteisėtai išmokėtas lėšas ir, atitinkamais atvejais, taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.

2. Komisija arba jos atstovai ir Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų paramos gavėjų, rangovų ir subrangovų, kurie gavo Sąjungos lėšų, dokumentų auditą ir patikras vietoje.

Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti su Sąjungos finansavimu tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių ekonominės veiklos vykdytojų patikras ir inspektavimus vietoje Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾ ir Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 nustatyta tvarka, siekiant nustatyti, ar būta sukčiavimo, korupcijos ar bet kurios kitos neteisėtos veiklos, kuri kenkia Sąjungos finansiniams interesams ir kuri susijusi su susitarimu dėl dotacijos, sprendimu dėl dotacijos ar sutartimi dėl Sąjungos finansavimo.

3. Nedarant poveikio 1 ir 2 dalims, bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis susitarimuose, susitarimuose dėl dotacijų, sprendimuose dėl dotacijų ir sutartyse, sudarytuose įgyvendinant šį reglamentą, nustatomos nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti auditus, patikras ir inspektavimus vietoje atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją.

122 straipsnis

Auditai

1. Komisijos ir Audito Rūmų pareigūnai arba jų atstovai gali atlikti pagal šį reglamentą finansuojamų veiksmų auditą vietoje bet kuriuo metu, pranešę apie bent prieš dešimt darbo dienų, išskyrus skubius atvejus, trejų metų laikotarpiu po Komisijos atlikto galutinio mokėjimo.

2. Komisijos ir Audito Rūmų pareigūnai arba jų atstovai, tinkamai įgalioti atlikti auditus vietoje, turi teisę susipažinti su buhalterinėmis knygomis ir visais kitais dokumentais, susijusiais su pagal šį reglamentą finansuojamomis išlaidomis, įskaitant dokumentus ir metaduomenis, parengtus arba gautus ir saugomus elektronine forma.

3. 2 dalyje nurodyti audito įgaliojimai nedaro poveikio nacionalinių nuostatų, kuriose numatoma, kad tam tikrus veiksmus atlieka nacionalinės teisės aktais specialiai paskirti atstovai, taikymui. Komisijos ir Audito Rūmų pareigūnai arba jų atstovai nedalyvauja, *inter alia*, patikrinimuose namuose arba oficialiose asmenų apklausose, vykdomose pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktus. Tačiau jie turi teisę susipažinti su tokiu būdu gauta informacija.

4. Jeigu pagal šį reglamentą suteikta Sąjungos finansinė parama vėliau skiriama trečiajai šaliai kaip galutiniam paramos gavėjui, pradinis paramos gavėjas, kuris gauna Sąjungos finansinę paramą, pateikia Komisijai visą susijusią informaciją apie to galutinio paramos gavėjo tapatybę.

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

123 straipsnis

Mokėjimų sustabdymas, finansinio įnašo sumažinimas ir panaikinimas

1. Jeigu Komisija mano, kad Sąjungos lėšos buvo naudojamas ne pagal šiame Reglamente ar kuriame nors kitame taikytiname Sąjungos teisės akte nustatytas sąlygas, ji informuoja paramos gavėjus, o jie per vieną mėnesį nuo tokio pranešimo gali pateikti savo pastabas Komisijai.

2. Jeigu paramos gavėjai neatsako per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį arba jeigu jų pastabos nelaikomos tinkamomis, Komisija sumažina arba panaikina suteiktą finansinį įnašą arba sustabdo mokėjimus. Bet kokia netinkamai išmokėta suma sugrąžinama į Sąjungos bendrąjį biudžetą. Už laiku nesugrąžintas sumas Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 nustatytais sąlygomis skaičiuojami delspinigiai.

III SKYRIUS

Vertinimas ir ataskaitų teikimas

124 straipsnis

Vertinimas

1. Pagal šį reglamentą finansuojami veiksmai reguliariai stebimi, kad būtų prižiūrimas jų įgyvendinimas.
2. Komisija užtikrina reguliarių nepriklausomą finansuojamų veiksmų išorės vertinimą.

125 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia:

- a) ne vėliau kaip 2017 m. kovo 31 d. tarpinę vertinimo ataskaitą dėl gautų rezultatų ir kokybinių bei kiekybinių pagal šį reglamentą finansuojamų veiksmų įgyvendinimo aspektų;
- b) ne vėliau kaip 2018 m. rugpjūčio 31 d. komunikatą dėl pagal šį reglamentą finansuojamų veiksmų tęsimo.

IX ANTRAŠTINĖ

DALIS PROCEDŪRINĖS NUOSTATOS

126 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 ir 129 straipsniuose nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus suteikiami iki 2020 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 ir 129 straipsniuose nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 ir 129 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareikia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

127 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės dėl įgyvendinimo akto projekto, kuris turi būti priimtas pagal šio reglamento 95 straipsnio 5 dalį, nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

X ANTRAŠTINĖ

DALIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

128 straipsnis

Panaikinimas

1. Nedarant poveikio 129 straipsnio 2 dalies nuostatomis, reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006, (EB) Nr. 791/2007, (ES) Nr. 1255/2011 ir Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 103 straipsnis panaikinami nuo 2014 m. sausio 1 d.
2. Nuorodos į panaikintus reglamentus laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

129 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas perėjimui nuo reglamentais (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006, (EB) Nr. 791/2007 ir (ES) Nr. 1255/2011 nustatytų paramos sistemų prie šiuo reglamentu nustatomos sistemos, Komisijai pagal 126 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant nustatyti sąlygas, kuriomis pagal tuos reglamentus Komisijos patvirtinta parama gali būti integruota į pagal šį reglamentą teikiamą paramą, įskaitant paramą techninei paramai ir *ex post* vertinimams.
2. Šis reglamentas nedaro poveikio atitinkamų projektų ar paramos, kurią Komisija patvirtino remdamasi reglamentais (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006, (EB) Nr. 791/2007 ir (ES) Nr. 1255/2011 ir Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 103 straipsniu ar bet kokiais kitais teisės aktais, taikomais tai paramai 2013 m. gruodžio 31 d., kurie toliau taikomi tokiems projektams ar paramai, tęsimui ar keitimui, įskaitant visišką ar dalinį panaikinimą, iki jų užbaigimo.
3. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 pateiktos paraiškos lieka galioti.

130 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. gegužės 15 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. KOURKOULAS

I PRIEDAS

KONKRETUS PAGALBOS INTENSIVUMAS

Veiksmų rūšis	Procentiniai punktai
Su mažos apimties priekrantės žvejyba susijusiems veiksams galimas padidėjimas	30
Atokiose Graikijos salose ir Kroatijos Dugi Otoko, Viso, Mleto ir Lastovo salose vykdomiems veiksams galimas padidėjimas	35
Atokiausiuose regionuose vykdomiems veiksams galimas padidėjimas	35
Žvejų organizacijų ar kitų kolektyvinių paramos gavėjų ne pagal V antraštinės dalies III skyrių įgyvendinamiems veiksams galimas padidėjimas	10
Gamintojų organizacijų, gamintojų organizacijų asociacijų arba tarpšakinių organizacijų įgyvendinamiems veiksams galimas padidėjimas	25
Veiksams pagal 76 straipsnį dėl kontrolės ir vykdymo užtikrinimo galimas padidėjimas	30
Veiksams pagal 76 straipsnį dėl kontrolės ir vykdymo užtikrinimo, susijusiems su mažos apimties priekrantės žvejyba, galimas padidėjimas	40
Veiksams pagal 41 straipsnio 2 dalį, susijusiems su pagrindinių ar papildomų variklių pakeitimu ar modernizavimu sumažinama	20
Įmonių, kurių MVĮ apibrėžtis neapima, įgyvendinamiems veiksams sumažinama	20

METINIS 2014–2020 M. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ PASKIRSTYMAS

Aprašymas	Laikotarpis	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Iš viso
EJRŽF (Pasidalijamasis valdymas)	(2014–2020)	788 060 689	798 128 031	805 423 852	818 478 098	837 523 233	843 250 018	858 467 679	5 749 331 600

III PRIEDAS

ORIENTACINIS VI ANTRAŠTINĖS DALIES I IR II SKYRIUOSE NUMATYTŲ LĖŠŲ PASKIRSTYMAS 82 IR 85 STRAIPSNIUOSE IŠDĖSTYTIEMS TIKSLAMS ⁽¹⁾

82 straipsnyje nustatyti tikslai:

1. Integruoto jūrų ir pakrančių reikalų valdymo plėtojimas ir įgyvendinimas – 5 %
2. Tarpsektorinių iniciatyvų vystymas – 33 %
3. Parama tvariam ekonomikos augimui, užimtumui, inovacijoms ir naujoms technologijoms – 2 %
4. Jūrų aplinkos apsaugos skatinimas – 5 %

85 straipsnyje nustatyti tikslai:

1. Mokslinių rekomendacijų pagal BŽP rinkimas, tvarkymas ir sklaida – 11 %
2. Konkrečios kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonės pagal BŽP – 19 %
3. Savanoriški tarptautinėms organizacijoms skirti įnašai – 10 %
4. Patariamąsios tarybos ir komunikacinė veikla pagal BŽP ir IJP – 9 %
5. Rinkos tyrimas, įskaitant elektroninių rinkų kūrimą – 6 %

⁽¹⁾ Procentinės dalys taikomos 14 straipsnyje nurodytai sumai, išskyrus asignavimą pagal 92 straipsnį.

KONKREČIOS EX ANTE SĄLYGOS

Konkretus tikslas pagal EJŖŽF skirtą Sąjungos prioritetą/teminis tikslas (TT)	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
EJŖŽF prioritetas: 1. Ekologiškai tausios, efektyvaus išteklių naudojimo, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos žvejybos skatinimas Konkretūs tikslai: a–f. TT 3: MVĮ, žemės ūkio sektoriaus (EŽŪFKP veikla) ir žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus konkurencingumo didinimas (EJŖŽF veikla); TT 6: aplinkos atkūrimas ir apsauga ir efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas; TT 8: tvaraus ir kokybiško užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas.	Ataskaita apie žvejybos pajėgumus pateikta pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalį.	Ataskaita yra parengta remiantis Komisijos paskelbtomis bendromis gairėmis Žvejybos pajėgumai neviršija Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 II priede nustatytų viršutinių žvejybos pajėgumų ribų
EJŖŽF prioritetas: 2. Ekologiškai tausios, efektyvaus išteklių naudojimo, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas Konkretūs tikslai: a, b ir c. TT3: MVĮ, žemės ūkio sektoriaus (EŽŪFKP veikla) ir žvejybos bei akvakultūros sektoriaus (EJŖŽF veikla) konkurencingumo didinimas; TT6: aplinkos atkūrimas ir apsauga ir efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas; TT 8: tvaraus ir kokybiško užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas.	Akvakultūros daugiamečio nacionalinio strateginio plano, nurodyto Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 34 straipsnyje, parengimas iki 2014 m.	Akvakultūros daugiamečio nacionalinis strateginis planas perduodamas Komisijai ne vėliau kaip veiksmų programos perdavimo dieną. veiksmų programa apima informaciją apie papildomumą, susijusį su akvakultūros daugiamečiu nacionaliniu strateginiu planu.

Konkretus tikslas pagal EJRŽF skirtą Sąjungos prioritetą/teminis tikslas (TT)	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
EJRŽF prioritetas: 3. BŽP įgyvendinimo skatinimas. Konkretus tikslas: a. TT6: aplinkos atkūrimas ir apsauga ir efektyvus išteklių naudojimo skatinimas.	Administraciniai gebėjimai: turima administracinių gebėjimų, reikalingų, kad būtų laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 25 straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 199/2008 4 straipsnyje nustatytų žuvininkystės valdymo duomenų reikalavimų.	Administracinių gebėjimų parengti ir taikyti daugiametę duomenų rinkimo programą, kurią persvarsto ŽMTEK ir tvirtina Komisija, aprašas Administracinių gebėjimų parengti ir įgyvendinti duomenų rinkimo darbo planus, kuriuos persvarsto ŽMTEK ir tvirtina Komisija, aprašas Žmogiškųjų išteklių, skirtų dvišaliams ar daugiašaliams susitarimams su kitomis valstybėmis narėmis sudaryti, jei dalijamasi duomenų rinkimo įpareigojimų įgyvendinimo darbu, aprašas
EJRŽF prioritetas: 3. BŽP įgyvendinimo skatinimas Konkretus tikslas: b. TT6: aplinkos atkūrimas ir apsauga ir efektyvus išteklių naudojimo skatinimas.	Administraciniai gebėjimai: turima administracinių gebėjimų, reikalingų, kad būtų laikomasi Sąjungos kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemos įgyvendinimo, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 36 straipsnyje ir konkrečiau išdėstyta Reglamente (EB) Nr. 1224/2009.	Konkretūs veiksmai: Administracinių gebėjimų parengti ir įgyvendinti veiksmų programos skirsnį dėl 18 straipsnio 1 dalies o punkte nurodytos 2014–2020 m. nacionalinės kontrolės finansavimo programos aprašas Administracinių gebėjimų parengti ir įgyvendinti nacionalinę kontrolės veiksmų programą, taikomą daugiamečiams planams, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 46 straipsnyje, aprašas Administracinių gebėjimų parengti ir įgyvendinti bendrą kontrolės programą, kuri gali būti sukurta su kitomis valstybėmis narėmis, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 94 straipsnyje, aprašas
		Administracinių gebėjimų parengti ir įgyvendinti specialiąsias kontrolės ir inspektavimo programas, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 95 straipsnyje, aprašas Administracinių gebėjimų taikyti veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų sankcijų už sunkius pažeidimus, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 90 straipsnyje, sistemą aprašas Administracinių gebėjimų taikyti taškų sistemą už sunkius pažeidimus, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 92 straipsnyje, aprašas

V PRIEDAS

SU EJŖŽF PARAMA SUSIJĘS INFORMAVIMAS IR KOMUNIKACIJA

1. Veiksmų sąrašas

119 straipsnyje nurodytame veiksmų sąraše informacija pateikiama bent viena iš valstybinių valstybės narės kalbų pagal šiuos duomenų laukus:

- paramos gavėjo pavadinimas/vardas, pavardė (tik juridiniai asmenys ir fiziniai asmenys vadovaujantis nacionaline teise);
- Bendrijos laivyno registro (BLR) identifikacijos numeris, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 26/2004 10 straipsnyje (pildoma tik tada, kai veiksmas susijęs su žvejybos laivu);
- veiksmo pavadinimas;
- veiksmo santrauka;
- veiksmo pradžios data;
- veiksmo pabaigos data (numatoma veiksmo fizinės pabaigos arba visiško įgyvendinimo data);
- visos reikalavimus atitinkančios išlaidos;
- Sąjungos įnašo suma;
- veiksmo pašto kodas;
- šalis;
- Sąjungos prioriteto pavadinimas;
- naujausios veiksmų sąrašo redakcijos data.

2. Visuomenei skirtos informavimo ir viešinimo priemonės

1. Valstybė narė užtikrina, kad informavimo ir viešinimo priemonėmis būtų kuo plačiau skelbiama informacija žiniasklaidoje, naudojant įvairias komunikacijos formas ir metodus tinkamu lygiu.
2. Valstybė narė yra atsakinga už tai, kad būtų organizuojamas bent šių informavimo ir viešinimo priemonių įgyvendinimas:
 - a) vykdoma plati informavimo veikla paskelbiant apie veiksmų programos įgyvendinimo pradžią;
 - b) bent du kartus per programavimo laikotarpį įvykdoma plati informavimo veikla, per kurią propaguojamos finansavimo galimybės bei taikomos strategijos ir pristatomi pagal veiksmų programą pasiekti rezultatai;
 - c) priešais kiekvienos vadovaujančiosios institucijos patalpas arba visuomenei matomoje vietoje iškabinama Sąjungos vėliava arba, tam tikrais atvejais, emblema;
 - d) elektroninėmis priemonėmis skelbiamas veiksmų sąrašas pagal 1 skirsnį;
 - e) vienoje bendroje interneto svetainėje arba veiksmų programos svetainėje, į kurią galima patekti per vieną bendrą svetainės portalą, pateikiami veiksmų pavyzdžiai pagal veiksmų programas; pavyzdžiai turėtų būti teikiami plačiai vartojama oficialia Sąjungos kalba, išskyrus atitinkamos valstybės narės valstybinę kalbą arba kalbas;

- f) užtikrinama, kad speciali bendros interneto svetainės dalis būtų skirta trumpai inovacinių ir ekologinių inovacijų veiksmų santraukai;
 - g) vienoje bendroje interneto svetainėje arba veiksmų programos svetainėje, į kurią galima patekti per vieną bendrą svetainės portalą, atnaujinama informacija apie veiksmų programos įgyvendinimą, įskaitant pagrindinius jos pasiekimus;
 - h) užtikrinama, kad būtų viešai skelbiama priemonių, skirtų užtikrinti BŽP taisyklių laikymąsi, santrauka, įskaitant atvejus, kai valstybės narės arba paramos gavėjai jų nesilaiko, ir taisomuosius veiksmus, pavyzdžiui, atliktas finansines pataisas.
3. Vadovaujančioji institucija, įgyvendindama informavimo ir viešinimo priemones pagal nacionalinės teisės aktus ir praktiką, į šią veiklą įtraukia šias įstaigas:
- a) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 5 straipsnyje nurodytus partnerius;
 - b) Europos informacijos centrus, taip pat Komisijos atstovybes valstybėse narėse;
 - c) švietimo ir mokslinių tyrimų institucijas.

Tos įstaigos plačiai skleidžia 119 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytą informaciją.

3. Galimiems paramoms gavėjams ir paramos gavėjams skirtos informavimo priemonės

3.1. Galimiems paramoms gavėjams skirtos informavimo priemonės

- 1. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad informacija apie veiksmų programos tikslus ir EJRŽF suteikiamas finansavimo galimybes būtų plačiai skleidžiama galimiems paramos gavėjams ir visoms suinteresuotosioms šalims.
- 2. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad galimi paramos gavėjai būtų informuojami bent apie:
 - a) tai, kokias išlaidų tinkamumo finansuoti sąlygas reikia įvykdyti, kad būtų galima gauti paramą pagal veiksmų programą;
 - b) paraiškų gauti finansavimą priėmimo sąlygas, nagrinėjimo tvarką ir atitinkamus terminus;
 - c) remtinų veiksmų atrankos kriterijus;
 - d) kontaktinius asmenis, galinčius nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygiais suteikti informacijos apie veiksmų programas;
 - e) tai, kad paraiškose turėtų būti siūloma veiksmo mastui proporcinga komunikacinė veikla, skirta visuomenės informavimui apie veiksmo tikslus ir apie Sąjungos paramą tam veiksmui.

3.2. Paramoms gavėjams skirtos informavimo priemonės

Vadovaujančioji institucija paramos gavėjus informuoja apie tai, kad priėmus finansavimą sutinkama, kad jie būtų įtraukti į veiksmų sąrašą, kuris skelbiamas pagal 119 straipsnio 2 dalį.

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1303/2013

2013 m. gruodžio 17 d.

kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 177 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomones ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomones ⁽²⁾,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomones ⁽³⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 174 straipsniu nustatyta, kad, norėdama stiprinti savo ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, Sąjunga turi siekti mažinti įvairių regionų išsivystymo lygio skirtumus ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų arba salų atsilikimą, ir kad ypatingą dėmesį reikia skirti kaimo vietovėms, pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms ir didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms. SESV 175 straipsnyje nurodyta, kad Sąjunga šių tikslų turi siekti Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, Orientavimo skyriaus, Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo, Europos investicijų banko veiksmams ir kitomis priemonėmis;
- (2) siekiant geriau koordinuoti ir derinti pagal sanglaudos politiką fondų teikiamą paramą, būtent Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo (ESF), Sanglaudos fondo su kaimo plėtrai skirtą fondą,

būtent Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), taip pat jūrų bei žuvininkystės sektoriaus fondo, būtent Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) V antraštinėje dalyje numatytais priemonėmis, finansuojamomis pagal pasidalijamąjį valdymą, teikiama parama, reikėtų nustatyti visiems šiems fondams (toliau – Europos struktūriniai ir investicijų fondai, ESI fondai) taikomas bendras nuostatas. Be to, šiuo reglamentu nustatomos ERPF, ESF ir Sanglaudos fondai taikomos bendrosios nuostatos, bet jos netaikomos EŽŪFKP ir EJRŽF, taip pat bendrosios nuostatos, taikomos ERPF, ESF, Sanglaudos fondai ir EJRŽF, bet netaikomos EŽŪFKP. Dėl kiekvieno ESI fondo ypatybių reikėtų atskiruose reglamentuose nustatyti konkrečias taisykles, taikomas kiekvienam ESI fondui bei Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui pagal ERPF;

- (3) remdamosi 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis, pagal kurias priimta Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, Sąjunga ir valstybės narės turėtų siekti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo, kartu skatindamos darnų Sąjungos vystymąsi ir mažindamos regionų skirtumus. ESI fondai turėtų atlikti svarbų vaidmenį siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų;
- (4) bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) srityje suderinus ir suvienodinus BŽŪP pirmojo ramsčio (Europos žemės ūkio garantijų fondo – EŽŪGF) ir antrojo ramsčio (EŽŪFKP) valdymo ir kontrolės taisykles jau pasiekta reikšmingos sąveikos. Todėl reikėtų ir toliau išlaikyti tvirtą EŽŪGF ir EŽŪFKP sąsają ir išsaugoti valstybėse narėse jau nustatytas struktūras;
- (5) atokiausiems regionams turėtų būti taikomos specialios priemonės ir skiriamas papildomas finansavimas, kad būtų atsižvelgta į jų struktūrinę socialinę ir ekonominę padėtį ir kartu į trūkumus, susijusius su SESV 349 straipsnyje nurodytais veiksniais;
- (6) labiausiai į šiaurę nutolusiems retai apgyvendintiems regionams turėtų būti taikomos specialios priemonės ir skiriamas papildomas finansavimas, kad būtų kompensuojami dideli gamtiniai arba demografiniai trūkumai, nurodyti 1994 m. Stojimo akto Protokolo Nr. 6 2 straipsnyje;

⁽¹⁾ OL C 191, 2012 6 29, p. 30, OL C 44, 2013 2 15, p. 76 ir OL C 271, 2013 9 19, p. 101.

⁽²⁾ OL C 225, 2012 7 27, p. 58 ir OL C 17, 2013 1 19, p. 56.

⁽³⁾ OL C 47, 2011 2 17, p. 1, OL C 13, 2013 1 16, p. 1, ir OL C 267, 2013 9 17, p. 1.

- (7) siekiant užtikrinti tinkamą ir nuoseklų nuostatų aiškinimą ir prisidėti prie teisinio tikrumo valstybėms narėms ir paramos gavėjams, būtina apibrėžti tam tikrus šiame reglamente vartojamus terminus;
- (8) jeigu pagal šį reglamentą nustatomas terminas, per kurį Komisija turi priimti ar iš dalies pakeisti sprendimą, terminas tokiam sprendimui priimti ar iš dalies pakeisti neturėtų apimti laikotarpio, kuris prasideda tą dieną, kai Komisija nusiunčia savo pastabas valstybei narei, ir tęsiasi tol, kol valstybė narė atsako į tas pastabas;
- (9) šį reglamentą sudaro penkios dalys: Pirmojoje dalyje apibrėžiamas dalykas ir nustatomos apibrėžtys, Antrojoje dalyje – visiems ESI fondams taikomos taisyklės, Trečiojoje dalyje – tik ERPF, ESF ir Sanglaudos fondui (toliau – fondai) taikomos nuostatos, Ketvirtojoje – tik fondams ir EJRŽF taikomos nuostatos, ir Penktojoje – baigiamosios nuostatos. Siekiant užtikrinti nuoseklumą aiškinant skirtingas šio reglamento dalis ir nuoseklumą tarp šio reglamento ir konkreitiems fondams skirtų reglamentų, svarbu aiškiai nustatyti santykius tarp jų. Be to, konkreitiems fondams taikomos taisyklės gali būti papildančios, tačiau jomis nuo šio reglamento atitinkamų nuostatų galėtų būti nukrypstama tik tuomet, kai toks nukrypimas aiškiai numatytas šiame reglamente;
- (10) pagal SESV 317 straipsnį, taip pat atsižvelgiant į pasidalijamojo valdymo principą, reikėtų nustatyti sąlygas, leidžiančias Komisijai vykdyti savo išpareigojimus, susijusius su Sąjungos biudžeto vykdymu, ir patikslinti bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis išpareigojimus. Tos sąlygos turėtų suteikti Komisijai galimybę įsitikinti, kad valstybės narės naudojasi ESI fondais teisėtai, tvarkingai ir laikydamosi patikimo finansų valdymo principo, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽¹⁾ (toliau – Finansinis reglamentas). Valstybės narės atitinkamu teritoriniu lygmeniu, atsižvelgdamos į savo institucinę, teisinę ir finansinę sistemą, ir jų tam tikslui paskirtos įstaigos turėtų būti atsakingos už programų rengimą ir įgyvendinimą. Tomis sąlygomis taip pat turėtų būti užtikrinama, kad būtų skiriama dėmesio būtinybei užtikrinti atitinkamos Sąjungos intervencinės veiklos papildomumą ir nuoseklumą, laikomasi proporcingumo principo ir atsižvelgiama į bendrą tikslą mažinti administracinę našą;
- (11) partnerystės sutarties ir kiekvienos programos atveju kiekviena valstybė narė turėtų užmegzti partnerystės

ryšius su regionų, vietos, miestų ir kitų kompetentingų valdžios institucijų atstovais, ekonominiais ir socialiniais partneriais, ir kitomis atitinkamomis pilietinei visuomenei atstovaujančiomis įstaigomis, įskaitant aplinkosaugos srities partnerius, nevyriausybinės organizacijas ir už socialinės įtraukties, lyčių lygybės ir kovos su diskriminavimu skatinimą atsakingomis įstaigomis, įskaitant, atitinkamais atvejais, tokių institucijų ir įstaigų jungtines organizacijas. Tokia partnerystė siekiama užtikrinti daugiapakopio valdymo ir taip pat subsidarumo ir proporcingumo principų laikymąsi, užtikrinti, kad atsižvelgiama į valstybių narių skirtingų institucinių ir teisinių sistemų ypatybes, taip pat užtikrinti, kad suinteresuotieji subjektai būtų atsakingi už planuojamus intervencinius veiksmus, ir naudotis atitinkamų veikėjų teorine ir praktine patirtimi. Valstybės narės turėtų nustatyti atitinkamus geriausiai atstovaujančius partnerius. Tarp tų partnerių turėtų būti institucijos, organizacijos ir grupės, kurios gali daryti įtaką rengiant ir įgyvendinant programas arba kurioms programų rengimas ir įgyvendinimas galėtų daryti poveikį. Šiuo atveju taip pat turėtų būti įmanoma valstybėms narėms, prireikus, atitinkamais partneriais skirti jungtines organizacijas, t. y. atitinkamų regionų, vietos ir miestų valdžios institucijų ar kitų įstaigų asociacijas, federacijas ar konfederacijas, remiantis taikytina nacionaline teise ir praktika.

Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomas Europos partnerystės elgesio kodeksas, siekiant paremti valstybes nares ir joms sudaryti geresnes sąlygas organizuoti partnerystę, kad būtų užtikrintas nuoseklus atitinkamų partnerių dalyvavimas rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant partnerystės sutartis bei programas. Tas priimtas deleguotasis aktas jokiomis aplinkybėmis neturėtų galioti ir būti aiškinamas atgaline data ar juo neturėtų būti remiamasi norint nustatyti pažeidimus, dėl kurių turi būti atliekamos finansinės pataisos. Priimtas deleguotasis aktas neturėtų nurodyti taikymo pradžios datos, ankstesnės nei jo priėmimo data. Priimtu deleguotuoju aktu turėtų būti suteikiama galimybė valstybėms narėms nuspręsti dėl tinkamiausios išsamios partnerystės įgyvendinimo tvarkos, paisant savo institucinės ir teisinės sistemos, taip pat pagal savo nacionalinę ir regioninę kompetenciją, jei pasiekiami šiuo reglamentu nustatyti tikslai;

- (12) ESI fondų veikla ir jų remiami veiksmai turėtų atitikti taikomas Sąjungos ir susijusias nacionalinės teisės nuostatas, kuriomis tiesiogiai arba netiesiogiai įgyvendinamas šis reglamentas ir konkrečiam fondui taikomos taisyklės;

- (13) stengdamasi stiprinti ekonominę, teritorinę ir socialinę sanglaudą, Sąjunga visais ESI fondų paramos įgyvendinimo etapais turėtų siekti naikinti nelygybę, skatinti vyrų ir moterų lygybę ir integruoti lyčių aspektą, taip pat kovoti su diskriminacija dėl lyties, rasinės ar etninės

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 straipsnyje, SESV 10 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje, ypač atsižvelgiant į prieinamumą neįgaliesiems, taip pat Pagrindinių teisių chartijos 5 straipsnio 2 dalyje, kurioje numatyta, kad niekas negali būti verčiamas dirbti priverčiamąjį ar privalomąjį darbą;

- (14) ESI fondų tikslų turėtų būti siekiama atsižvelgiant į darnų vystymąsi ir Sąjungos skatinamą siekį išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, kaip nustatyta SESV 11 straipsnyje ir 191 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“. Tuo tikslu valstybės narės, taikydamos Komisijos įgyvendinimo aktu, kuriuo atsižvelgiama į proporcingumo principą, patvirtintą metodiką, pagrįstą intervencinės veiklos kategorijomis, prioritetinėmis sritimis ar priemonėmis, turėtų teikti informaciją apie paramą klimato kaitos tikslams, laikantis siekio skirti bent 20 proc. Sąjungos biudžeto tiems tikslams;
- (15) siekiant prisidėti prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir prie konkrečių fondų uždavinių pagal Sutartimi pagrįstus jų tikslus, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, ESI fondų parama turėtų būti sutelkta į ribotą bendrų teminių tikslų skaičių. Konkreti kiekvieno ESI fondo taikymo sritis turėtų būti nustatoma konkrečiam fondui taikomose taisyklėse. Ją turėtų būti galima apriboti tik kai kuriais šiuo reglamentu nustatytais teminiais tikslais;
- (16) siekiant didinti paramą iš ESI fondų ir valstybėms narėms ir regionams nustatyti strateginius orientacinius principus norint palengvinti programavimo procesą, reikėtų nustatyti Bendrą strateginę programą (BSP). Pasitelkiant BSP turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos sektorių ir teritorinių lygmenimis koordinuoti Sąjungos intervencinę veiklą pasitelkus ESI fondus ir pagal kitas susijusias Sąjungos politikos sritis ir priemones vykdomus veiksmus, remiantis Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos uždaviniais ir tikslais ir atsižvelgiant į pagrindines skirtingų teritorijų rūšių teritorines problemas;
- (17) BSP reikėtų nustatyti, kaip ESI fondais turi būti prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos, integruoto ESI fondų naudojimo skatinimo tvarkos, ESI fondų koordinavimo su kitomis susijusiomis Sąjungos politikos sritimis ir priemonėmis

tvarkos, horizontaliųjų principų, ir ESI fondų įgyvendinimo bendrųjų politikos tikslų, pagrindinių teritorinių uždavinių sprendimo tvarkos ir ESI fondų bendradarbiavimo veiklos prioritetinių sričių;

- (18) valstybės narės ir regionai vis dažniau susiduria su problemomis, susijusiomis su globalizacijos poveikiu, susirūpinimą keliančiais aplinkos ir energetikos klausimais, gyventojų senėjimu ir demografiniais pokyčiais, technologiniais pokyčiais ir inovacijų poreikiu bei socialine nelygybe. Dėl tokių problemų sudėtingumo ir tarpusavio sąsajos reikėtų integruoti kelių sektorių ir įvairių lygmenų ESI fondų remiamus sprendimus. Šiomis aplinkybėmis ir siekiant padidinti politikos priemonių veiksmingumą ir efektyvumą turėtų būti galima ESI fondus sujungti į integruotus paketus, kurie būtų pritaikyti konkrečioms teritoriniams poreikiams;
- (19) tikėtina, kad dėl mažėjančio dirbančių gyventojų skaičiaus ir didėjančios į pensiją išėjusių asmenų dalies bendrame gyventojų skaičiuje, taip pat problemų, susijusių su gyventojų sklaida, ir toliau kils sunkumų, *inter alia*, valstybių narių švietimo ir socialinės paramos sistemose, o dėl šios priežasties – ir Sąjungos ekonomikos konkurencingumui. Prisitaikymas prie tokių demografinių pokyčių yra viena iš pagrindinių problemų, su kuriomis ateityje susidurs valstybės narės ir regionai, todėl regionai, kuriems demografinis pokytis turi itin didelio poveikio, šiam klausimui turėtų būti skirti ypač didelė dėmesys;
- (20) remdamasi BSP kiekviena valstybė narė, bendradarbiaudama su savo partneriais ir palaikydama dialogą su Komisija, turėtų parengti partnerystės sutartį. Partnerystės sutartimi BSP nustatyti elementai turėtų būti patikslinti atsižvelgiant į nacionalines sąlygas ir nustatyti tvirti įsipareigojimai planuojant ESI fondų veiklą siekti Sąjungos tikslų. Partnerystės sutartyje reikėtų nustatyti tvarką, kuria užtikrinamas derėjimas su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija ir su konkrečių fondų uždaviniais pagal jiems Sutartimi nustatytus tikslus, veiksmingo ir efektyvaus ESI fondų įgyvendinimo užtikrinimo tvarką ir partnerystės principo ir integruoto požiūrio į teritorinį vystymąsi taikymo tvarką; Reikėtų atskirti pagrindinius partnerystės sutarties, dėl kurio sprendimą turi priimti Komisija, elementus nuo kitų elementų, dėl kurių Komisijos sprendimas nereikalingas ir kuriuos iš dalies keisti gali valstybė narė. Būtina numatyti specialią partnerystės sutarties ir programų pateikimo ir tvirtinimo tvarką, jei vieno ar daugiau konkrečiam fondui taikomų reglamentų įsigaliojimas būtų atidėtas arba būtų numatoma, kad įsigaliojimas bus atidėtas. Taigi turėtų būti numatytos nuostatos, pagal kurias būtų leidžiama pateikti ir patvirtinti partnerystės sutartį net ir tuo atveju, jei trūktų tam tikrų su ESI fondu (-ais) susijusių elementų, kuriems atidėjimas turėjo poveikio, ir vėliau, įsigaliojus konkrečiam fondui (-ams) taikomam

(-iems) reglamentui (-ams), kurio (-ių) įsigaliojimas buvo atidėtas, pateikti peržiūrėtą partnerystės sutartį. Kadangi ESI fondų lėšomis bendrai finansuojamos programos, kurioms toks atidėjimas turi poveikio, šiuo atveju turėtų būti pateiktos ir patvirtintos tik po to, kai įsigalioja atitinkamam konkrečiam fondui taikomas reglamentas, turėtų būti nustatytas ir atitinkamas programų, kurioms buvo daromas poveikis, pateikimo terminas;

kurių nepavyko pasiekti tikslų. Nereikėtų taikyti finansinių pataisų, jei tikslų nepavyko pasiekti dėl socialinių, ekonominių ar su aplinka susijusių veiksmų poveikio, esminių ekonomikos ar aplinkos sąlygų valstybėse narėse pasikeitimų arba dėl *force majeure* priežasčių, darančių didelį poveikį atitinkamų prioritetų įgyvendinimui. Į rezultato rodiklius nereikėtų atsižvelgti sustabdymo arba finansinių pataisų tikslais;

(21) valstybės narės turėtų sutelkti paramą, kad užtikrintų svarų indėlį siekiant Sąjungos tikslų, atsižvelgdamos į savo konkrečius nacionalinius ir regioninius vystymosi poreikius. Siekiant užtikrinti, kad būtų sudarytos veiksmingam ir efektyviam Sąjungos paramos panaudojimui reikalingos esminės sąlygos, reikėtų nustatyti *ex ante* sąlygas, taip pat glaustą ir išsamų objektyvių jų vertinimo kriterijų rinkinį. Šiuo tikslu *ex ante* sąlyga turėtų būti taikoma atitinkamos programos prioritetui tik tuo atveju, jei ji turi tiesioginę bei tikrą sąsają su efektyviu ir veiksmingu investicinio prioriteto arba Sąjungos prioriteto konkrečios tikslų įgyvendinimu bei daro jam tiesioginį poveikį, atsižvelgiant į tai, kad ne kiekvienas konkretus tikslas būtinai yra susijęs su *ex ante* sąlyga, nustatyta konkrečiam fondui taikomose taisyklėse. Atliekant vertinimą, ar *ex ante* sąlyga taikytina, pririnkus turėtų būti atsižvelgiama į proporcingumo skiriamos paramos lygiui principą. Valstybė narė, rengdama programas ir, atitinkamai atvejais, partnerystės sutartį, turėtų įvertinti, ar taikytinos *ex ante* sąlygos įvykdytos. Komisija turėtų patikrinti valstybės narės pateiktos informacijos nuoseklumą ir adekvatumą. Neįvykdžius taikytinos *ex ante* sąlygos iki nustatyto termino, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai sustabdyti tarpinius mokėjimus atitinkamiems programos prioritetams, laikantis tiksliai apibrėžtų sąlygų;

(22) Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, 2019 m. turėtų atlikti veiklos rezultatų peržiūrą, grindžiamą veiklos rezultatų planu. Reikėtų nustatyti kiekvienos programos veiklos rezultatų planą, kad per 2014-2020 m. programavimo laikotarpį (toliau – programavimo laikotarpis) būtų galima stebėti pažangą įgyvendinant kiekvienam prioritetui nustatytus tikslus ir uždavinius. Siekiant užtikrinti, kad Sąjungos biudžetas nebūtų naudojamas išlaidžiai arba neveiksmingai, jeigu yra įrodymų, kad didelės dalies veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų, susijusių tik su finansiniais rodikliais, produkto rodikliais ir pagrindiniais įgyvendinimo etapais, pagal prioritetą pasiekti nepavyko dėl aiškiai nustatytų įgyvendinimo trūkumų, apie kuriuos Komisija anksčiau pranešė, o valstybė narė nesiėmė būtinų taisomųjų veiksmų, Komisija turėtų galėti sustabdyti mokėjimus programai arba programavimo laikotarpio pabaigoje pritaikyti finansines pataisas. Taikant finansines pataisas reikėtų, deramai laikantis proporcingumo principo, atsižvelgti į lėšų panaudojimo lygį ir išorės veiksnius, dėl

(23) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas daugiau dėmesio skirti veiklos rezultatams ir Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų įgyvendinimui, reikėtų sukurti kiekvienos valstybės narės veiklos lėšų rezervą, kurį sudarytų 6 proc. bendro asignavimo investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui, taip pat EŽŪFKP ir priemonių, finansuojamų pagal padalijamąjį valdymą pagal būsimą Sąjungos teisės aktą, kuriuo nustatomos finansinės paramos jūrų reikalų ir žuvininkystės politikai sąlygos 2014-2020 m. programavimo laikotarpiu (EJRŽF reglamentas). Programos pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą yra įvairialypės ir įgyvendinamos daugiašaliu pagrindu, todėl veiklos lėšų rezervas joms neturėtų būti kuriamas. Apskaičiuojant veiklos lėšų rezervą neatsižvelgiama į lėšas Jaunimo užimtumo iniciatyvai (JUI), kaip nustatyta veiksmų programoje vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1304/2013 ⁽¹⁾ (ESF reglamentas), Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai, iš BŽŪP pirmo ramsčio EŽŪFKP perkeltas lėšas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 ⁽²⁾, EŽŪFKP 2013 ir 2014 m. kalendoriniais metais perkeltas lėšas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ⁽³⁾ nuostatas dėl 2013 m. tiesioginių išmokų savanoriško patikslinimo ir dėl lėšų perkėlimo EŽŪFKP, Europos infrastruktūros tinklų priemonei iš Sanglaudos fondo perkeltas lėšas, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondui, kaip nustatyta būsimajame Sąjungos teisės akte, perkeltas lėšas; taip pat inovatyvius tvarios miestų plėtros veiksmus;

(24) reikalingas glaudesnis sanglaudos politikos ir Sąjungos ekonomikos valdymo ryšys, kad būtų užtikrinta, kad

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 470).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos schemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 608).

⁽³⁾ 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009, nustatantis bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatantis tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiantis Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL L 30, 2009 1 31, p. 16).

ESI fondų išlaidų veiksmingumas būtų pagrįstas patikima ekonomikos politika ir kad prireikus ESI fondų paramą būtų galima perskirstyti valstybės narės ekonominėms problemoms spręsti. Pagal pirmą priemonių, ESI fondų veiksmingumą susiejančių su patikimu ekonomikos valdymu, dalį Komisija turėtų galėti paprašyti iš dalies pakeisti partnerystės sutartį ir programas, kad galėtų remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą arba kuo labiau padidinti ESI fondų poveikį finansinę paramą gaunančių valstybių narių ekonomikos augimui ir konkurencingumui. Programavimas turėtų būti keičiamas tik tais atvejais, kai tai iš tiesų padarytų tiesioginį poveikį atitinkamose Tarybos rekomendacijose nustatytų problemų sprendimui pagal ekonomikos valdymo mechanizmus siekiant išvengti dažno programavimo keitimo, nes taip kenkiama fondų valdymo nuspėjamumui. Pagal antrą priemonių, ESI fondų veiksmingumą susiejančių su patikimu ekonomikos valdymu, dalį tais atvejais, kai valstybė narė nesiima efektyvių ekonomikos valdymo veiksmų, Komisija turėtų pateikti pasiūlymą Tarybai sustabdyti visus tos valstybės narės programoms numatytus išipareigojimus ar mokėjimus arba jų dalį. Būtina nustatyti skirtingas išipareigojimų vykdymo ir mokėjimų sustabdymo procedūras. Nepaisant to, abiem atvejais Komisija, pateikdama pasiūlymą dėl sustabdymo, turėtų atsižvelgti į visą atitinkamą informaciją ir tinkamai atsižvelgti į visus elementus, susijusius su nuomonėmis, pareikštomis vykstant struktūriniam dialogui su Europos Parlamentu.

Sustabdymo apimtis ir lygis turėtų būti proporcingi ir veiksmingi bei juos priimant valstybės narėms turėtų būti taikomas vienodas požiūris. Be to, taikant sustabdymą turėtų būti atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės ekonomines ir socialines aplinkybes bei į galimą bendrą poveikį valstybės narės ekonomikai atlikus įvairius pirmojo deficito procedūros ir pirmojo disbalanso procedūros veiksmus;

- (25) Pagal prie ES sutarties ir SESV pridėtą Protokolą Nr. 15 dėl tam tikrų su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste susijusių nuostatų, tam tikros nuostatos dėl pirmojo deficito ir susijusių procedūrų netaikomos Jungtinei Karalystei. Todėl nuostatos dėl visų ar dalies mokėjimų ir išipareigojimų sustabdymo Jungtinei Karalystei yra netaikomos;

- (26) Dėl ypatingai didelės bendro finansavimo principo svarbos ESI fondų įgyvendinimui siekiant užtikrinti atsakomybę už vietos politiką, atsižvelgiant į proporcingą sustabdymo taikymą, visus sprendimus dėl sustabdymo pagal antrą priemonių, ESI fondų veiksmingumą susiejančių su patikimu ekonomikos valdymu, dalį reikėtų

priimti atsižvelgiant į konkrečius atitinkamai valstybei narei taikytinus reikalavimus siekiant teikti bendrą finansavimą programoms, finansuojamoms ESI fondų lėšomis. Sustabdymas turėtų būti panaikintas ir atitinkama valstybė narė vėl turėtų galėti naudotis lėšomis, kai tik ji imasi reikiamų veiksmų;

- (27) ESI fondų paramą reikėtų įgyvendinti pasitelkiant programas, apimančias programavimo laikotarpį pagal partnerystės sutartį. Programoms turėtų rengti valstybės narės, remdamosi procedūromis, kurios yra skaidrios, paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos. Valstybės narės ir Komisija turėtų bendradarbiauti, kad užtikrintų ESI fondų programavimo sąlygų koordinavimą ir nuoseklumą. Kadangi programų turinys glaudžiai susijęs su partnerystės sutarties turiniu, programoms reikėtų pateikti per tris mėnesius nuo partnerystės sutarties pateikimo. Programoms pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą pateikti turėtų būti numatytas galutinis devynių mėnesių terminas nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, siekiant atsižvelgti į tai, kad tos programos įgyvendinamos daugiašaliu pagrindu. Visų pirma, reikėtų atskirti pagrindinius partnerystės sutarties ir programų, dėl kurių sprendimą turėtų priimti Komisija, elementus nuo kitų elementų, dėl kurių Komisijos sprendimas nereikalingas ir kuriuos iš dalies keisti gali valstybės narės. Programuojant turėtų būti užtikrintas derėjimas su BSP ir partnerystės sutartimi, ESI fondų veiksmų koordinavimas ir koordinavimas su kitomis taikomomis finansavimo priemonėmis bei, prireikus, EIB veiksmams;

- (28) siekiant užtikrinti programų, remiamų iš įvairių ESI fondų, nuoseklumą, visų pirma siekiant užtikrinti, kad būtų prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos, būtina nustatyti bendrus būtiniausius reikalavimus dėl programų turinio, kuriuos gali papildyti konkrečiam fondui taikomos taisyklės, kad būtų atsižvelgta į kiekvieno ESI fondo konkretų pobūdį;

- (29) būtina nustatyti aiškias Komisijos taikomas programų vertinimo, priėmimo ir pakeitimo procedūras. Siekiant užtikrinti partnerystės sutarties ir programų nuoseklumą, reikėtų nurodyti, kad programos, išskyrus programas pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, negali būti patvirtintos tol, kol Komisija nepriima sprendimo, kuriuo patvirtinama partnerystės sutartis. Norint sumažinti valstybės narės tenkančią administracinę naštą, Komisijai patvirtinus tam tikrų programos dalių pakeitimą, atitinkamos partnerystės sutarties dalys turėtų būti pakeistos automatiškai. Be to, reikėtų užtikrinti ir skubų JUI skirtų lėšų panaudojimą nustatant specialias ESF reglamente nurodytų JUI skirtų veiksmų programų pateikimo ir patvirtinimo procedūros taisykles;

- (30) siekiant optimizuoti mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje vykdomų investicijų, kurios visiškai arba iš dalies finansuojamos iš Sąjungos bendrojo biudžeto, pridėtinę vertę, visų pirma reikėtų siekti ESI fondų ir programos „Horizontas 2020“ veikimo sąveikos, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1291/2013⁽¹⁾, atsižvelgiant į skirtingus jų tikslus. Pagrindiniai tos sąveikos užtikrinimo būdai turėtų būti fiksuoto tinkamų finansuoti programos „Horizontas 2020“ išlaidų dydžio pripažinimas panašaus veiksmo ir paramos gavėjo atveju ir galimybė, įgyvendinant tą patį veiksmą, derinti pagal skirtingas Sąjungos priemones teikiamą finansavimą, įskaitant ESI fondus ir programą „Horizontas 2020“, išvengiant dvigubo finansavimo. Siekiant stiprinti nacionalinių ir regioninių subjektų mokslinių tyrimų ir inovacijų gebėjimus ir norint pasiekti tikslą laipsniškai plėtoti kompetenciją („kompetencijos laiptai“) mažiau išsivysčiusiuose regionuose bei prastesnių rezultatų mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų (MTTPI) srityse pasiekiančiose valstybėse narėse ir regionuose, reikėtų užtikrinti glaudžią ESI fondų ir programos „Horizontas 2020“ sąveiką visose atitinkamose programos prioritetinėse srityse;
- (31) prie SESV ekonominės ir socialinės sanglaudos tikslų pridėta ir teritorinė sanglauda, todėl reikia atkreipti dėmesį į miestų, funkcinį geografinių ir subregioninių vietovių, kurios susiduria su specifinėmis geografinėmis arba demografinėmis problemomis, vaidmenį. Šiuo tikslu ir siekiant geriau sutelkti vietos lygmens galimybes, reikia stiprinti bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą ir sudaryti jai palankesnes sąlygas, nustatant visiems atitinkamiems ESI fondams bendras taisykles ir užtikrinant glaudų koordinavimą. Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros proceso metu reikėtų atsižvelgti į vietos poreikius ir galimybes, taip pat susijusias socialines ir kultūrines ypatybes. Labai svarbu, kad kurti ir įgyvendinti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijas būtų patikėta vietos veiklos grupėms, atstovaujančioms bendruomenės interesams. Išsamią teritorijų ir gyventojų, kuriems taikomos bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos, apibrėžimo tvarką reikėtų numatyti atitinkamose programose pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles;
- (32) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas realiai integruoti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros veiklą į programavimo procesą, tokia veikla gali būti priskiriama vienam teminiam tikslui – arba skatinti socialinę įtrauktį ir kovoti su skurdu, arba skatinti užimtumą ir remti darbo jėgos judumą, nepaisant to, kad veiksmams, finansuojamais kaip bendruomenės inicijuotos vietos plėtros dalis, galėtų būti prisidedama siekiant visų kitų teminių tikslų;
- (33) kai miestų arba teritorinio vystymosi strategijoje reikalaujama laikytis integruoto požiūrio, nes investicijos skiriamos pagal daugiau negu vieną vienos arba daugiau veiksmų programų prioritetinę kryptį, fondų remiamą veiklą, kuriai gali būti papildomai skiriamas EŽŪFKP ar EJRŽF finansavimas, turėtų būti galima vykdyti kaip integruotą teritorinę investiciją pagal veiksmų programą ar programas;
- (34) finansinės priemonės tampa vis svarbesnės, nes jomis stiprinamas ESI fondų poveikis, jomis galima derinti įvairių formų viešąsias ir privačiąsias lėšas, skirtas viešosios politikos tikslams remti, ir dėl atsinaujinančio finansinių lėšų srauto ta parama yra tausesnė ilgesniu laikotarpiu;
- (35) ESI fondų remiamos finansinės priemonės turėtų būti naudojamos konkrečioms rinkos poreikiams tenkinti ekonomiškai efektyviu būdu, laikantis programų tikslų, ir tokios priemonės neturėtų išstumti privataus finansavimo. Todėl sprendimas paramos priemones finansuoti naudojant finansines priemones turėtų būti priimamas remiantis *ex ante* vertinimu, kurį atlikus nustatytas rinkos nepakankamumas arba nepakankamai optimali investavimo aplinka ir apskaičiuotas reikalingas viešųjų investicijų dydis ir apimtis. Šiame reglamente turėtų būti aiškiai apibrėžti esminiai *ex ante* vertinimo elementai. Atsižvelgiant į išsamų *ex ante* vertinimo pobūdį, turėtų būti numatyta, kad *ex ante* vertinimas atliekamas etapais ir kad *ex ante* vertinimas peržiūrimas ir atnaujinamas įgyvendinimo metu;
- (36) finansinės priemonės turėtų būti rengiamos ir įgyvendinamos taip, kad kuo labiau skatintų dalyvauti privačiojo sektoriaus investuotojus ir finansų įstaigas, tinkamai pasidalijus riziką. Kad finansinės priemonės privačiam sektoriui būtų pakankamai patrauklios, yra labai svarbu, kad jos būtų lanksčiai rengiamos bei įgyvendinamos. Todėl vadovaujančiosios institucijos turėtų pasirinkti tinkamiausias finansinių priemonių įgyvendinimo formas tikslinių regionų konkrečioms poreikiams tenkinti, siekdamas atitinkamos programos tikslų, atsižvelgdamos į *ex ante* vertinimo rezultatus ir laikydamosi taikomų valstybės pagalbos taisyklių. Tam tikrais atvejais toks lankstumas taip pat turėtų apimti galimybę per tinkamumo finansuoti laikotarpį pakartotinai panaudoti dalį grąžintų lėšų, siekiant pirmumo tvarka atlyginti privačiojo sektoriaus investuotojams arba viešojo sektoriaus investuotojams, kurie veikia pagal rinkos ekonomikos investavimo principą. Atlyginant pirmumo tvarka turėtų būti atsižvelgiama į rinkos standartus ir užtikrinama, kad visa valstybės pagalba atitiktų taikomą Sąjungos ir nacionalinę teisę ir būtų ribojama iki mažiausios būtinos sumos siekiant kompensuoti privačiojo kapitalo trūkumą, atsižvelgiant į rinkos nepakankamumą arba nepakankamai optimalią investavimo aplinką;

(¹) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamas Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas sprendimas Nr. 1982/2006/EB (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 104).

- (37) siekiant atsižvelgti į tai, kad gali prireikti grąžinti pagal finansines priemones teikiamą paramą, ir norint užtikrinti suderinamumą su rinkos praktika, galutiniams naudos gavėjams investicijų į nuosavą kapitalą ir kvazi-nuosavą kapitalą, paskolų, garantijų arba kitų rizikos pasidalijimo priemonių forma teikiama ESI fondų parama turėtų galėti apimti visas galutinių naudos gavėjų įvykdytas investicijas, neatskirdant su PVM susijusių išlaidų. Atitinkamai tik tais atvejais, kai finansinės priemonės derinamos su subsidijomis, būdas, kaip atsižvelgiama į PVM galutinio naudos gavėjo lygmeniu, turėtų būti svarbus nustatant, ar su subsidija susijusios išlaidos tinkamos finansuoti;
- (38) tais atvejais, kai iš tam tikrų investicijos dalių negaunama tiesioginės finansinės grąžos, galėtų būti pagrįsta finansines priemones derinti su parama subsidijomis tokio mastu, kiek leidžiama pagal taikomas valstybės pagalbos taisykles, siekiant, kad projektai būtų ekonominiu požiūriu tvarūs. Reikėtų nustatyti konkrečias sąlygas, kad tokiais atvejais būtų užkirstas kelias dvigubam finansavimui;
- (39) siekiant užtikrinti, kad finansinėms priemonėms dėl MVĮ skirtos lėšos pasiektų veiksmingą ir efektyvią naujo MVĮ skolų finansavimo kritinę masę, tas lėšas turėtų būti galima naudoti visoje atitinkamos valstybės teritorijoje neatsižvelgiant į regionų kategorijas. Vis dėlto taip pat turėtų būti įmanoma valstybės narės ir EIB derybose dėl finansavimo susitarimo numatyti proporcingos dalies grąžinimą tos pačios valstybės narės regionui arba regionų grupei pagal atskirai kiekvienam ERPF ir EŽŪFKP finansiniam įnašui nustatytą bendrą specialią nacionalinę programą;
- (40) valstybių narių įnašus dėl bendrų neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais finansinių priemonių, skirtų MVĮ, reikėtų paskirstyti 2014, 2015 ir 2016 m., o sumų, kurias EIB turi mokėti valstybės narės, mokėjimo grafiką reikėtų atitinkamai nustatyti finansavimo susitarime, laikantis vyraujančios bankų praktikos ir siekiant paskirstyti poveikį mokėjimų asignavimams kiekvienais atskirais metais;
- (41) pakeitimo vertybiniais popieriais atveju užbaigiant programą reikėtų užtikrinti, kad bent suma, kuri atitinka Sąjungos įnašą, būtų panaudota tikslui remti MVĮ, laikantis su finansinėmis priemonėmis susijusių principų, nustatytų Finansiniame reglamente;
- (42) vadovaujančiosios institucijos turėtų galėti lanksčiai programų lėšomis papildyti Sąjungos lygmeniu nustatytas finansines priemones, kurias tiesiogiai ar netiesiogiai valdo Komisija, arba nacionaliniu, regioniniu, tarptautiniu ar tarpvalstybiniu lygmeniu nustatytas priemones, kurias valdo vadovaujančioji institucija arba kurios yra valdomos jos atsakomybe. Vadovaujančiosios institucijos taip pat turėtų turėti galimybę tiesiogiai įgyvendinti finansines priemones per esamus arba naujai sukurtus fondus arba fondų fondus;
- (43) siekiant užtikrinti proporcingos kontrolės tvarką ir finansinių priemonių pridėtinę vertę, numatytų galutinių naudos gavėjų nereikėtų atgrasinti esančia pernelyg didele administracine našta. Už programų auditą atsakingi subjektai visų pirma turėtų atlikti auditą vadovaujančiųjų institucijų ir finansines priemones, įskaitant fondų fondus, įgyvendinančių subjektų lygmeniu. Vis dėlto gali susiklostyti tam tikros aplinkybės, kai vadovaujančiųjų institucijų arba finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu nėra dokumentų, reikalingų norint atlikti tokį auditą, arba tokiuose dokumentuose nepateikiami teisingi ir tikslūs duomenys apie suteiktą paramą. Tokiais konkrečiais atvejais reikia nustatyti tam tikras nuostatas, kuriomis remiantis būtų galima atlikti auditą taip pat ir galutinių naudos gavėjų lygmeniu;
- (44) iš ESI fondų finansinėms priemonėms bet kuriuo metu išmokėtų lėšų suma turėtų atitikti sumą, kuri yra būtina suplanuotoms investicijoms įgyvendinti ir galutiniams naudos gavėjams skirtiems mokėjimams atlikti, įskaitant valdymo išlaidas ir mokesčius. Taigi, tarpinio mokėjimo paraiškos turėtų būti įgyvendinamos laipsniškai. Kaip tarpinis mokėjimas mokamai sumai turėtų būti taikoma didžiausia 25 proc. visos finansinei priemonei pagal atitinkamą finansavimo susitarimą skirtos programos įnašų sumos viršutinė riba, o tolesni tarpiniai mokėjimai turėtų priklausyti nuo faktinių sumų, įtrauktų į ankstesnes paraiškas ir panaudotų kaip tinkamos finansuoti išlaidos, mažiausios procentinės dalies;
- (45) reikia nustatyti konkrečias taisykles dėl to, kokios sumos pripažįstamos tinkamomis finansuoti išlaidomis užbaigiant programą, siekiant užtikrinti, kad iš ESI fondų finansinėms priemonėms sumokėtos sumos, įskaitant sumas valdymo išlaidoms ir mokesčiams padengti, būtų veiksmingai panaudotos investicijoms į galutinius naudos gavėjus. Šios taisyklės turėtų būti pakankamai lanksčios, kad būtų galima remti numatytoms įmonėms skirtas nuosavų kapitalu grindžiamas priemones, taigi, turėtų būti atsižvelgiama į tam tikrus įmonėms skirtų nuosavų kapitalu grindžiamų priemonių ypatumus, pavyzdžiui, rinkos praktiką, susijusią su tolesnio finansavimo teikimu rizikos kapitalo fondų srityje. Laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų, numatytoms įmonėms turėtų būti sudaryta galimybė pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui toliau gauti paramą, skirtą iš ESI fondų tokioms priemonėms;

- (46) taip pat reikia nustatyti konkrečias taisykles dėl lėšų, priskiriamų prie ESI fondų paramos, pakartotinio naudojimo iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos ir nustatyti kitas taisykles dėl lėšų naudojimo pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui;
- (47) per ESI fondus teikiama parama paprastai neturėtų būti naudojama jau fiziškai užbaigtoms investicijoms arba investicijoms, kurios sprendimo dėl investicijų priėmimo dieną jau visiškai įgyvendintos, finansuoti. Vis dėlto investicijų į infrastruktūrą, kurių tikslas yra remti miestų plėtrą ar miestų atgaivinimą, arba panašių investicijų į infrastruktūrą, kuriomis siekiama įvairinti ne žemės ūkio veiklą kaimo vietovėse, atveju tam tikra paramos suma galėtų būti reikalinga siekiant reorganizuoti skolų portfelį, siejamą su infrastruktūra, kuri yra naujos investicijos dalis. Tokiais atvejais turėtų būti galima naudoti ESI fondų paramą skolų portfeliui reorganizuoti, neviršijant 20 proc. visos investicijai skiriamos finansinės priemonės paramos pagal programą sumos;
- (48) valstybės narės turėtų vykdyti programų stebėseną, kad galėtų tikrinti, kaip jos įgyvendinamos ir kokia pažanga padaryta siekiant programos tikslų. Todėl valstybė narė, pagal savo institucinę, teisinę ir finansinę sistemą, turėtų įsteigti ESI fondų stebėsenos komitetus, nustatyti jų sudėtį ir funkcijas. Atsižvelgiant į specifinį Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtų programų pobūdį, tų programų stebėsenos komitetams turėtų būti nustatytos specialios taisyklės. Siekiant palengvinti ESI fondų koordinavimą, būtų galima sudaryti jungtinius stebėsenos komitetus. Siekiant užtikrinti veiksmingumą, stebėsenos komitetas turėtų turėti galimybę vadovaujančiosioms institucijoms teikti pastabas dėl programos įgyvendinimo ir vertinimo, įskaitant veiksmus, susijusius su paramos gavėjams tenkančios administracinės naštos mažinimu, ir turėtų vykdyti veiksmų, kurių imamasi pagal jo pastabas, stebėseną;
- (49) norint visais lygmenimis supaprastinti valdymo tvarką, reikia suderinti ESI fondų stebėsenos ir ataskaitų teikimo tvarką. Svarbu užtikrinti, kad ataskaitų teikimo reikalavimai būtų proporcingi, tačiau taip pat būtų teikiama išsami informacija apie pažangą, padarytą sprendžiant pagrindinius klausimus, į kuriuos atsižvelgiama per peržiūrą. Todėl ataskaitų teikimo reikalavimai turėtų atitikti informacijos poreikius atitinkamais metais ir būti suderinti su veiklos rezultatų peržiūros laiku;
- (50) siekiant stebėti programų įgyvendinimo pažangą, kasmet turėtų būti rengiamas kiekvienos valstybės narės ir Komisijos peržiūros posėdis. Tačiau, siekiant išvengti nebūtinės administracinės naštos, valstybei narei ir Komisijai turėtų būti sudaryta galimybė susitarti tam tikrais metais (išskyrus 2017 ir 2019 m.) nerengti šio posėdžio;
- (51) kad Komisija galėtų vykdyti Sąjungos tikslų ir konkrečių fondų uždavinių pagal Sutartimi pagrįstus jų tikslus įgyvendinimo pažangos stebėseną, valstybės narės turėtų teikti savo partnerystės sutarčių įgyvendinimo pažangos ataskaitas. Pagal šias ataskaitas Komisija turėtų 2017 ir 2019 m. parengti strateginę pažangos ataskaitą. Kad vyktų reguliarios strateginės politinės diskusijos dėl ESI fondų indėlio siekiant įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją ir gerinti išlaidų kokybę ir politikos veiksmingumą, įgyvendinant Europos semestrą, Taryba turėtų aptarti strategines ataskaitas. Remdamasi tuo aptarimu, Taryba turėtų galėti prisidėti prie per pavasarį vykstantį Europos Vadovų Tarybos susitikimą atliekamo vertinimo, vertinant visų Sąjungos politikos sričių ir priemonių vaidmenį siekiant užtikrinti tvarų ir darbo vietų kūrimą skatinantį ekonomikos augimą visoje Sąjungoje;
- (52) kad būtų galima gerinti programų struktūros ir įgyvendinimo kokybę ir nustatyti programų poveikį siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų ir, kai tinkama, atsižvelgiant į programos apimtį bendrojo vidaus produkto (BVP) ir su nedarbu susijusių tikslų atžvilgiu atitinkamoje programos įgyvendinimo teritorijoje, reikia įvertinti ESI fondų teikiamos pagalbos veiksmingumą, efektyvumą ir poveikį. Reikėtų nustatyti valstybių narių ir Komisijos išipareigojimus šioje srityje;
- (53) kad būtų galima gerinti kiekvienos programos struktūros kokybę ir patikrinti, ar galima pasiekti jos tikslus ir uždavinius, reikėtų atlikti kiekvienos veiksmų programos *ex ante* vertinimą;
- (54) vadovaujančioji institucija arba valstybė narė turėtų parengti vertinimo planą. Turėtų būti įmanoma, kad tas vertinimo planas apimtų daugiau nei vieną programą. Programavimo laikotarpiu vadovaujančiosios institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų atliekami programos veiksmingumo, efektyvumo ir poveikio vertinimai. Kad būtų galima lengviau priimti sprendimus dėl valdymo, apie vertinimo rezultatus turėtų būti pranešama stebėsenos komitetui ir Komisijai;
- (55) kad būtų galima įvertinti ESI fondų veiksmingumą ir efektyvumą bei jų poveikį bendriems ESI fondų ir Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslams, turėtų būti atliekami *ex post* vertinimai, atsižvelgiant į toje Sąjungos strategijoje nustatytus tikslus. Komisija turėtų parengti kiekvieno ESI fondo apibendrinamąją ataskaitą, kurioje pateikiamos pagrindinės *ex post* vertinimų išvados;

- (56) turėtų būti nustatyta, kokių veiksmų galima imtis Komisijos ir valstybių narių iniciatyva, su ESI fondų parama teikiant techninę paramą;
- (57) siekiant užtikrinti veiksmingą Sąjungos lėšų naudojimą ir išvengti perteklinio veiksmų, kuriais gaunama grynąjų pajamų po jų užbaigimo, finansavimo, turėtų būti naudojami įvairūs metodai, kuriuos taikant nustatomos grynosios pajamos iš tokių veiksmų, įskaitant supaprastintą metodą, grindžiamą fiksuotomis normomis, taikomomis sektoriams ar subsektoriams. Fiksuotosios normos turėtų būti grindžiamos Komisijos turimais ankstesniais duomenimis, galimybe susigrąžinti išlaidas ir, jei taikoma, principu „teršėjas moka“. Be to, turėtų būti nuostata dėl fiksuotųjų normų taikymo išplėtimo naujiems sektoriams, naujų subsektorių nustatymo ar sumų būsimiems veiksmams peržiūrėjimo, kai atsiranda naujų duomenų, priimant deleguotąjį aktą. Fiksuotąsias normas galėtų būti itin tinkama naudoti veiksmams informacinių ir ryšių technologijų (IRT), MTTP bei energijos vartojimo efektyvumo srityse. Be to, siekiant užtikrinti proporcingumo principo taikymą ir atsižvelgti į kitas reguliavimo ir sutartines nuostatas, kurios galėtų būti taikomos, būtina nustatyti tų taisyklių išimtis;
- (58) svarbu užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingo požiūrio ir išvengiama finansavimo poreikių patikrinimo dubliavimosi veiksmų, kuriais gaunama grynąjų pajamų po jų užbaigimo ir kuriems taip pat taikomos valstybės pagalbos taisyklės, atveju, atsižvelgiant į tai, kad tokiomis taisyklėmis taip pat nustatomi paramos, kuri gali būti teikiama, apribojimai. Taigi, *de minimis* pagalbos, MVĮ skirtos suderinamos valstybės pagalbos, kuriai taikomas pagalbos intensyvumo arba pagalbos sumos apribojimas, arba didelėms įmonėms skirtos suderinamos valstybės pagalbos, kurią teikiant buvo atliktas atskiras finansavimo poreikių patikrinimas laikantis taikomų valstybės pagalbos taisyklių, atvejais neturėtų būti taikomos nuostatos, pagal kurias reikalaujama apskaičiuoti grynąsias pajamas. Vis dėlto, valstybėms narėms turėtų būti palikta galimybė taikyti grynąjų pajamų apskaičiavimo metodus, kai tai numatyta nacionalinėse taisyklėse;
- (59) viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės gali būti veiksmingos veiksmų įgyvendinimo priemonės, užtikrinančios viešosios politikos tikslų įgyvendinimą sutelkiant įvairių formų viešąsias ir privačiąsias lėšas. Kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos naudotis ESI fondais veiksams, įgyvendinamiems pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sistemą, remti, šiame reglamente turėtų būti atsižvelgiama į tam tikrus viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms būdingus ypatumus adaptuojant kai kurias ESI fondus reglamentuojančias bendrąsias nuostatas;
- (60) siekiant visoje Sąjungoje nustatyti vienodą ir objektyvią ESI fondų paramos įgyvendinimo tvarką, turėtų būti nustatytos išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpio pradžios ir pabaigos datos. Kad būtų lengviau vykdyti programas, tikslinga nustatyti, kad išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpis gali prasidėti anksčiau negu 2014 m. sausio 1 d., jei atitinkama valstybė narė programą pateikia iki tos dienos. Atsižvelgiant į skubų poreikį mobilizuoti JUI skirtas lėšas siekiant paremti jos neatidėliotiną įgyvendinimą, išskirtiniu atveju išlaidų pagal tą iniciatyvą tinkamumo finansuoti laikotarpis turėtų prasidėti 2013 m. rugsėjo 1 d. Siekiant užtikrinti veiksmingą ESI fondų paramos naudojimą ir mažinti riziką Sąjungos biudžetui, reikia nustatyti apribojimus dėl paramos pabaigtiems veiksmams;
- (61) vadovaujantis subsidiarumo principu ir laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1301/2013 ⁽¹⁾, ESF reglamente, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1300/2013 ⁽²⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1299/2013 ⁽³⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1305/2013 ⁽⁴⁾ ir EJRŽF reglamente numatytų išimčių, valstybės narės turėtų patvirtinti nacionalines išlaidų tinkamumo finansuoti taisykles;
- (62) siekiant supaprastinti ESI fondų paramos naudojimą ir mažinti klaidų riziką, numatant diferencijavimo galimybes, kai reikia atsižvelgti į politikos ypatumus, tikslinga apibrėžti paramos formas, suderintas subsidijų ir grąžinamosios subsidijos apmokėjimo ir finansavimo pagal fiksuotąsias normas sąlygas, specialias subsidijų ir grąžinamosios subsidijos tinkamumo finansuoti taisykles ir specialias veiksmų tinkamumo finansuoti pagal jų įgyvendinimo vietą sąlygas.
- (63) siekiant atsakingiems subjektams numatyti galimybę pasirinkti tinkamiausią paramos formą, kuri atitiktų nustatytus poreikius, turėtų būti galima paramą iš ESI fondų teikti subsidijomis, apdovanojimais, grąžinamoji subsidija ir finansinėmis priemonėmis arba šių priemonių deriniu;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 289).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1300/2013 dėl Sanglaudos fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1084/2006 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 281).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 259).

⁽⁴⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) nr. 1698/2005 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 487).

- (64) siekiant užtikrinti ESI fondų intervencinės veiklos veiksmingumą, nešališkumą ir tvarų poveikį, reikėtų numatyti nuostatas, kurios garantuotų, kad investicijos į verslą ir infrastruktūrą būtų ilgalaikės ir neleistų naudojantis ESI fondų parama įgyti nederamo pranašumo. Patirtis rodo, kad tinkamas taikytinas minimalus laikotarpis – penkeri metai, išskyrus tuos atvejus, kai valstybės pagalbos taisyklėse nurodytas kitas laikotarpis. Vis dėlto, laikantis proporcingumo principo, yra įmanoma, kad sutrumpintas trejų metų laikotarpis būtų pagrįstas, jei investicija susijusi su MVĮ padarytų investicijų arba sukurtų darbo vietų išlaikymu. Veiksmo, kurį sudaro investicijos į infrastruktūrą arba gamybinės investicijos, atveju ir kai paramos gavėjas nėra MVĮ, reikėtų grąžinti ESI fondų įnašą, jeigu per 10 metų nuo galutinio mokėjimo paramos gavėjui datos gamybinė veikla perkeliama už Sąjungos ribų. ESF remiamiems veiksams ir veiksams, pagal kuriuos nevykdomos gamybinės investicijos arba investicijos į infrastruktūrą, reikėtų netaikyti bendrojo trukmės reikalavimo, išskyrus tuos atvejus, kai šie reikalavimai nustatyti pagal taikomas valstybės pagalbos taisykles, taip pat reikėtų jo netaikyti finansinėms priemonėms skirtiems įnašams arba jų įnašams. Neteisėtai sumokėtos sumos turėtų būti susigrąžinamos laikantis pažeidimų atvejų taikomų procedūrų;
- (65) tam, kad valstybės narės galėtų garantuoti teisėtą ir tinkamą ESI fondų naudojimą, jos turėtų patvirtinti reikiamas priemones, kad užtikrintų tinkamą savo valdymo ir kontrolės sistemų struktūrą ir veikimą. Todėl reikėtų nustatyti valstybių narių prievolės dėl programų valdymo ir kontrolės sistemų, taip pat dėl Sąjungos teisės nesilaikymo ir pažeidimų prevencijos, nustatymo ir šalinimo;
- (66) pagal pasidalijamojo valdymo principą už programų valdymą ir kontrolę turėtų būti atsakingos valstybės narės ir Komisija. Už programų veiksmų įgyvendinimą ir kontrolę pirmiausia turėtų būti atsakingos valstybės narės, naudodamosi savo valdymo ir kontrolės sistemomis. Siekiant veiksmingiau kontroliuoti veiksmų atranką ir įgyvendinimą bei valdymo ir kontrolės sistemų veikimą, reikėtų nustatyti vadovaujančiosios institucijos funkcijas;
- (67) valstybės narės turėtų vykdyti valdymo, kontrolės ir audito prievolės bei prisiimti išpareigojimus, kaip nustatyta pasidalijamojo valdymo taisyklėse, išdėstytose šiame reglamente, Finansiniame reglamente ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų būtų numatyta veiksminga su ESI fondais susijusių skundų nagrinėjimo tvarka. Paprašius Komisijai valstybės narės, laikydamosi subsidiarumo principo, turėtų nagrinėti Komisijai pateiktus skundus, kurie patenka į jų tvarkos taikymo sritį, ir, gavusios prašymą, turėtų informuoti Komisiją apie nagrinėjimo rezultatus;
- (68) reikėtų nustatyti Komisijos įgaliojimus ir pareigas tikrinti veiksmingą valdymo ir kontrolės sistemų veikimą bei reikalauti, kad valstybė narė imtųsi veiksmų. Be to, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai atlikti auditą ir patikrinimus vietoje, skirtus su patikimu finansų valdymu susijusiems klausimams, kad ji galėtų padaryti išvadas dėl ESI fondų veiklos rezultatų;
- (69) Sąjungos biudžetiniai išpareigojimai turėtų būti vykdomi kiekvienais metais. Siekiant užtikrinti veiksmingą programų valdymą, reikia nustatyti bendras išankstinio finansavimo, tarpinio mokėjimo prašymų ir galutiniam likučiui taikomas taisykles, nedarant poveikio konkrečioms konkrečių kiekvienam ESI fondui taikomoms taisyklėms;
- (70) programų pradžioje suteikiant išankstinį finansavimą užtikrinama, kad valstybė narė turėtų lėšų teikti paramą paramos gavėjams nuo programos įgyvendinimo pradžios siekiant, kad tiems paramos gavėjams būtų mokami avansai, kurių reikia suplanuotoms investicijoms vykdyti, ir kad jiems pateikus mokėjimo prašymus išlaidos būtų greitai atlyginamos. Todėl reikėtų nustatyti pradinio išankstinio finansavimo sumų iš ESI fondų nuostatas. Programos užbaigimo metu pradinio išankstinio finansavimo lėšos turėtų būti visiškai panaudotos;
- (71) siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, tam tikrą laikotarpį turėtų būti numatytos tam tikros priemonės, pagal kurias leidimus suteikiantis pareigūnas galėtų pertraukti mokėjimus, kai turima akivaizdžių įrodymų, kad esama didelių valdymo ir kontrolės sistemos veikimo trūkumų, su mokėjimo prašymu susijusių pažeidimų įrodymų arba įrodymų, kad nebuvo pateikti sąskaitoms patikrinti ir pripažinti būtini dokumentai. Pertraukimo laikotarpio trukmė neturėtų viršyti šešių mėnesių, numatant galimybę tą laikotarpį pratęsti iki devynių mėnesių, jei valstybė narė sutinka, kad būtų skirta pakankamai laiko panaikinti priežastis, dėl kurios mokėjimai buvo pertraukti, taip siekiant išvengti jų sustabdymo;
- (72) Sąjungos biudžetui apsaugoti gali būti, kad Komisijai pririnktų taikyti finansines pataisas. Siekiant valstybėms narėms užtikrinti teisinį tikrumą, svarbu nustatyti aplinkybes, kuriomis, pažeidus taikytiną Sąjungos teisę arba nacionalinę teisę, susijusią su Sąjungos teisės taikymu, Komisija gali taikyti finansines pataisas. Siekiant užtikrinti, kad finansinės pataisos, kurias Komisija gali taikyti valstybėms narėms, būtų susijusios su Sąjungos finansinių interesų apsauga, tokios pataisos turėtų būti taikomos tik tais atvejais, kai taikytinos Sąjungos teisės arba nacionalinės teisės, susijusios su atitinkamos Sąjungos teisės

taikymu, pažeidimas susijęs su veiksmų ir atitinkamų Komisijai deklaruotų išlaidų tinkamumu finansuoti, teisėtumu, valdymu arba kontrole. Norint užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingumo principo, svarbu, kad Komisija, priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos, atsižvelgtų į pažeidimo pobūdį ir sunkumą bei susijusias finansines pasekmes Sąjungos biudžetui;

- (73) siekiant sustiprinti finansinę drausmę, tikslinga nustatyti tvarką, kuria būtų panaikinama bet kokia biudžetinio išipareigojimo pagal programą dalis, visų pirma, jei konkretus išipareigojimas dėl sumos gali būti nepanaikintas, ypač kai įgyvendinimas vėluoja dėl aplinkybių, kurios nuo atitinkamos šalies nepriklauso, yra neįprastos arba jų neįmanoma numatyti, o jų pasekmių neįmanoma išvengti, nepaisant parodytų pastangų, taip pat tais atvejais, kai pateiktas mokėjimo prašymas, tačiau jo mokėjimo terminas ar mokėjimas buvo sustabdytas;
- (74) išipareigojimų panaikinimo procedūra taip pat yra reikalinga veiklos lėšų rezervo paskirstymo mechanizmo dalis ir tokiais atvejais turėtų būti įmanoma atkurti asignavimus, skirtus tolesniems išipareigojimams, susijusiems su kitomis programomis ir prioritetais. Be to, įgyvendinant tam tikras specialias finansines priemones MVĮ labui, tais atvejais, kai panaikinus išipareigojimus valstybė narė nutraukia dalyvavimą tokiose finansinėse priemonėse, turėtų būti numatyta galimybė atkurti asignavimus išipareigojimams kitose programose. Atsižvelgiant į tai, kad norint sudaryti sąlygas tokiam asignavimų atkūrimui Finansiniame reglamente reikės nustatyti papildomas nuostatas, tokios procedūros turėtų būti taikomos tik nuo atitinkamo Finansinio reglamento pakeitimo įsigaliojimo dienos;
- (75) reikia nustatyti papildomas bendrąsias nuostatas dėl konkretaus fondų veikimo. Visų pirma, siekiant padidinti jų pridėtinę vertę ir geriau jais prisidėti prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos prioritetų įgyvendinimo ir konkrečių fondų uždavinių pagal Sutartimi pagrįstus jų tikslus, fondų veikimas turėtų būti supaprastintas ir sutelktas į investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą bei Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą;
- (76) papildomos nuostatos dėl konkretaus EŽŪFKP ir EJRŽF veikimo nustatytos atitinkamuose konkrečioms sektoriams skirtuose teisės aktuose;
- (77) siekiant propaguoti SESV įtvirtintus ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslus, pagal investicijų į

ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą turėtų būti remiami visi regionai. Kad teikiama parama būtų subalansuota, laipsniška ir atitiktų ekonominio ir socialinio išsivystymo lygį, pagal šį tikslą ERPF ir ESF lėšas reikėtų skirti mažiau išsivysčiusiems regionams, pereinamojo laikotarpio regionams ir labiau išsivysčiusiems regionams pagal jų BVP vienam gyventojui santykį su ES-27 vidurkiu. Siekiant užtikrinti ilgalaikį investicijų iš Struktūrinių fondų tvarumą, įtvirtinti plėtros srityje padarytą pažangą ir paskatinti Sąjungos regionų ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą, regionai, kurių BVP vienam gyventojui 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu buvo mažesnis kaip 75 proc. ES-25 vidurkio ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kurių BVP vienam gyventojui padidėjo iki daugiau kaip 75 proc. ES-27 vidurkio, turėtų gauti bent 60 proc. jų 2007–2013 m. skirtų preliminarinių metinių asignavimų vidurkio. Valstybei narei iš ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo skirtų lėšų bendra asignavimų suma turėtų sudaryti mažiausiai 55 proc. jai 2007–2013 m. skirtų asignavimų bendros sumos. Valstybės narės, kurių vienam gyventojui tenkančios bendrosios nacionalinės pajamos (BNP) yra mažesnės kaip 90 proc. Sąjungos vidurkio, turėtų gauti paramą iš Sanglaudos fondo pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą;

- (78) turėtų būti nustatyti objektyvūs kriterijai, pagal kuriuos būtų nustatomi paramos iš fondų reikalavimus atitinkantys regionai ir vietovės. Todėl Sąjungos lygmeniu nustatant regionus ir vietoves reikėtų remtis bendra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1059/2003 ⁽¹⁾, iš dalies pakeistu Komisijos reglamentu Nr. 105/2007 ⁽²⁾, nustatyta regionų klasifikavimo sistema;
- (79) norėdama nustatyti tinkamą finansinę programą fondams, Komisija įgyvendinimo aktais turėtų objektyviai ir skaidriai kiekvieniems metams paskirstyti preliminarinius turimus išipareigojimų asignavimus, siekdama daugiausia dėmesio skirti menkiau išsivysčiusiems regionams ir pereinamojo laikotarpio paramą gaunantiems regionams. Siekiant atsižvelgti į ypatingai sudėtingą valstybių narių, patiriančių krizę, padėtį ir laikantis Tarybos reglamento (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 ⁽³⁾, Komisija turėtų peržiūrėti visus visų valstybių narių asignavimus 2016 m., remdamasi tuo metu turimais naujausiais statistiniais duomenimis ir, jei bendras nuokrypis didesnis nei +/-5 proc., patikslinti tuos asignavimus. Reikalingos patikslintos sumos lygiomis dalimis paskirstomos 2017–2020 m.;

⁽¹⁾ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

⁽²⁾ 2007 m. vasario 1 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 105/2007, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo priedus (OL L 39, 2007 2 10, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. laikotarpio daugiametė finansinė programa (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 884).

- (80) siekiant paspartinti būtiną transporto ir energetikos infrastruktūros, taip pat IRT plėtrą visoje Sąjungoje, sukuriamą Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EIT) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1316/2013 ⁽¹⁾. Paramą iš Sanglaudos fondo reikėtų teikti projektams, kuriais kuriami pagrindiniai tinklai, arba to reglamento priedo I dalyje nurodytiems projektams ir horizontaliesiems veiksams;
- (81) valstybei narei skiriami metiniai fondų asignavimai turėtų būti skiriami laikantis viršutinės ribos, kuri būtų nustatoma atsižvelgiant į tos valstybės narės BVP;
- (82) reikia nustatyti ribas, kiek lėšų galima skirti investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslui, ir patvirtinti objektyvius jų paskirstymo regionams ir valstybėms narėms kriterijus. Valstybės narės turėtų sutelkti paramą, kad užtikrintų, jog jaunimo užimtumui, darbo jėgos judumui, žinioms, socialinei įtraukčiai ir kovai su skurdu būtų skiriama pakankamai investicijų, taip užtikrinant, kad ESF dalis, kaip visų bendrų struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo lėšų Sąjungos lygmeniu procentinė dalis, išskyrus Sanglaudos fondo paramą transporto infrastruktūrai pagal EIT priemonę ir struktūrinių fondų paramą labiausiai skurstantiems žmonėms, valstybėse narėse būtų ne mažesnė nei 23,1 proc.;
- (83) atsižvelgiant į neatidėliotiną prioritetą spręsti jaunimo nedarbo klausimą su šia problema daugiausia susiduriančiuose Sąjungos regionuose ir visoje Sąjungoje, sukuriamą JUI, finansuojama pagal specialų asignavimą ir skiriant tikslinių investicijų iš ESF, prisidedant prie ESI fondais suteikiamos didelės paramos ir ją stiprinant. JUI turėtų būti siekiama teikti paramą reikalavimus atitinkančiuose regionuose gyvenančiam jaunimui, ypač tam, kuris nedirba, nestudijuoja ir nesimoko. JUI turėtų būti įgyvendinama kaip investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo dalis;
- (84) be to, laikantis skurdo mažinimo pagrindinio tikslo, reikia pertvarkyti Europos pagalbos labiausiai skurstantiems fondą, siekiant skatinti socialinę įtrauktį. Reikėtų numatyti mechanizmą, pagal kurį šiai priemonei iš struktūrinių fondų asignavimų kiekvienai valstybei narei būtų pervedamos lėšos;
- (85) atsižvelgiant į dabartinės ekonomikos sąlygas dėl kiekvienai atskirai valstybei narei pervedamų fondų lėšų maksimalaus dydžio (viršutinės ribos) kiekvienai valstybei narei skiriamų asignavimų lygis neturėtų būti didesnis kaip 110 proc. jų lygio realiaja išraiška 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu;
- (86) siekiant užtikrinti tinkamus asignavimus kiekvienos kategorijos regionams, lėšos iš fondų neturėtų būti perkelti tarp mažiau išsivysčiusių, pereinamojo laikotarpio ir labiau išsivysčiusių regionų, išskyrus tinkamai pagrįstų aplinkybių, susijusių su vieno arba kelių teminių tikslų įgyvendinimu, atveju. Tokie perkėlimai turėtų sudaryti ne daugiau kaip 3 proc. viso tos kategorijos regionui skirto asignavimo;
- (87) kad būtų užtikrintas realus ekonominis poveikis, pagal šio reglamento sąlygas fondų parama neturėtų būti teikiama vietoj valstybių narių viešųjų arba lygiaverčių struktūrinių išlaidų. Be to, siekiant užtikrinti, kad teikiant fondų paramą būtų atsižvelgiama į platesnę ekonominę aplinką, viešųjų išlaidų lygis turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į bendras makroekonominės sąlygas, kuriomis teikiamas finansavimas, remiantis valstybių narių kasmet pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 ⁽²⁾ teikiamose stabilumo ir konvergencijos programose nustatytais rodikliais. Komisijai tikrinant, kaip taikomas papildomumo principas, daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama valstybėms narėms, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena ne mažiau kaip 15 proc. gyventojų, dėl jiems skiriamų finansinių išteklių dydžio;
- (88) būtina nustatyti papildomas fondų remiamų veiksmų programų programavimo, valdymo, stebėsenos ir kontrolės nuostatas, siekiant daugiau dėmesio skirti rezultatams. Visų pirma būtina nustatyti išsamius reikalavimus veiksmų programų turiniui. Tai turėtų sudaryti palankesnes sąlygas išdėstyti nuoseklų intervencinės veiklos loginį pagrindą nustatytiems vystymosi poreikiams tenkinti, veiklos rezultatų vertinimo planui parengti ir veiksmingam ir efektyviam fondų paramos įgyvendinimui užtikrinti. Paprastai prioritentinė kryptis turėtų apimti vieną teminį tikslą, vieną fondą ir vieną regionų kategoriją. Jei reikia ir siekiant padidinti efektyvumą taikant teminiu požiūriu nuoseklų integruotą požiūrį, turėtų būti galima prioritetinę kryptį susieti su daugiau nei viena regionų kategorija ir derinti ją su vienu ar daugiau ERPF, ESF ir Sanglaudos fondų vienas kitą papildančių investavimo prioritetų pagal vieną ar daugiau teminių tikslų;
- (89) tiems atvejams, kai valstybė narė parengia ne daugiau kaip vieną veiksmų programą kiekvienam fondui, taigi programas ir partnerystės sutartis parengiami nacionaliniu lygmeniu, reikėtų nustatyti konkrečią tvarką, pagal kurią būtų užtikrintas tokių dokumentų papildomumas;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo sukuriamą Europos infrastruktūros tinklų priemonę ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 bei panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129).

⁽²⁾ 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1).

- (90) siekiant suderinti būtinybę parengti glaustas veiksmų programas, kuriose būtų nustatyti aiškūs valstybių narių įpareigojimai, su būtinybe sudaryti sąlygas lanksčiai pritaikyti prie kintančių aplinkybių, reikėtų atskirti pagrindinius partnerystės sutarties, dėl kurios sprendimą turi priimti Komisija, elementus nuo kitų elementų, dėl kurių Komisijos sprendimas nereikalingas ir kuriuos iš dalies keisti gali valstybė narė. Todėl reikėtų nustatyti nuostatą dėl procedūrų, pagal kurias nacionaliniu lygmeniu būtų galima iš dalies keisti tuos neesminius elementus be Komisijos sprendimo;
- (91) siekiant padidinti papildomumą ir supaprastinti įgyvendinimą, reikėtų numatyti galimybes derinti Sanglaudos fondo ir ERPF paramą su ESF parama bendrose veiksmų programose pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą;
- (92) didelės apimties projektams skiriama reikšminga Sąjungos išlaidų dalis ir jie dažnai yra strategiškai svarbūs įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją. Todėl veiksmai, viršijantys tam tikras ribines vertes, turėtų ir toliau būti tvirtinami laikantis šiamo reglamente nustatytų specialių procedūrų. Ribinė vertė turėtų būti nustatoma pagal visas tinkamas finansuoti išlaidas atsižvelgiant į numatomas grynąsias pajamas, transporto projektams numatant didesnę ribinę vertę, kadangi investicijos tame sektoriuje paprastai yra didesnės. Siekiant užtikrinti aiškumą, tikslinga apibrėžti didelės apimties projekto paraiškos turinį. Paraiškoje reikėtų pateikti visą būtiną informaciją, kad būtų galima užtikrinti, jog dėl fondų finansinio įnašo neprarandama daug darbo vietų esamose veiklos vietose Sąjungoje;
- (93) siekiant skatinti, kad didelės apimties projektai būtų rengiami ir įgyvendinami laikantis patikimų ekonominių ir techninių kriterijų, ir raginti naudotis ekspertų patarimais ankstyvuojant laikotarpiu, tais atvejais, kai nepriklausomi ekspertai, kuriems teikiama techninė Komisijos parama, arba, gavus Komisijos pritarimą, kiti nepriklausomi ekspertai gali aiškiai nurodyti, kad didelės apimties projektą galima įvykdyti ir jis yra ekonominiu požiūriu perspektyvus, Komisijos patvirtinimo procedūra turėtų būti supaprastinta. Komisijai turėtų būti sudaryta galimybė atsisakyti patvirtinti finansinį įnašą tik tais atvejais, kai ji nustato didelių trūkumų, susijusių su nepriklausomų ekspertų atlikta kokybės peržiūra;
- (94) jei didelės apimties projekto nepriklausoma kokybės peržiūra nebuvo atlikta, valstybė narė turėtų pateikti visą reikalaujamą informaciją ir Komisija turėtų įvertinti didelės apimties projektą, siekdamą nustatyti, ar prašomas finansinis įnašas yra pagrįstas;
- (95) siekiant užtikrinti įgyvendinimo tęstinumą, išvengti nereikalingos administracinės naštos, taip pat siekiant laikytis Komisijos sprendimo dėl 2007–2013 m. programavimo laikotarpio užbaigimo gairių, pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006⁽¹⁾ patvirtintiems didelės apimties projektams, kurių įgyvendinimo laikotarpis, kaip manoma, tęsis ir šiuo reglamentu reglamentuojamo programavimo laikotarpio metu, nustatomos laipsniško vykdymo nuostatos. Laikantis tam tikrų sąlygų, turėtų būti numatyta skubos tvarka, taikoma pranešant apie sprendimus dėl didelės apimties projekto, kurio anksčiau etapas ar ankstesni etapai buvo Komisijos patvirtinti 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu, antro arba tolesnio etapo ir patvirtinant antrą arba tolesnį tokį etapą. Kiekvienas atskiras laipsniškai vykdomo veiksmo etapas, kuriuo siekiama to paties bendro tikslo, turėtų būti įgyvendinamas laikantis atitinkamo programavimo laikotarpio taisyklių;
- (96) norint suteikti valstybėms narėms galimybę įgyvendinti dalį veiksmų programos taikant rezultatais pagrįstą metodą, būtų naudinga numatyti bendrąjį veiksmų planą, apimančią projektą arba projektų, įgyvendintinų norint prisidėti prie veiksmų programos tikslų, grupę. Kad kryptingas fondų rezultatų siekis būtų įgyvendinamas paprasčiau ir patikimiau, šis bendrasis veiksmų planas turėtų būti valdomas tik laikantis bendrai nustatytų orientyrų, produktų ir rezultatų, nurodytų Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinamas bendrasis veiksmų planas. Be to, bendrojo veiksmų plano kontrolė ir auditas taip pat turėtų būti susiję tik su tuo, ar pasiekti tie orientyrai, produktai ir rezultatai. Todėl reikia nustatyti bendrųjų veiksmų planų rengimo, turinio, tvirtinimo, finansų valdymo ir kontrolės taisykles;
- (97) būtina nustatyti konkrečias taisykles dėl stebėsenos komiteto funkcijų ir fondų remiamų veiksmų programų įgyvendinimo metinių ataskaitų. Papildomas nuostatas dėl konkretaus EŽŪFKP veikimo reikėtų nustatyti atitinkamuose konkretiems sektoriams skirtuose teisės aktuose;
- (98) siekiant užtikrinti, kad būtų galima gauti svarbią ir aktualią informaciją apie programų įgyvendinimą, valstybės narės turi nuolat teikti Komisijai svarbiausius duomenis. Norint išvengti papildomos naštos valstybėms narėms, šį reikalavimą reikėtų apriboti nuolat renkamais duomenimis, o perdavimas turėtų būti vykdomas elektroninio keitimosi duomenimis priemonėmis;

⁽¹⁾ 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) N. 1260/1999 (OL L 210, 2006 7 31, p. 25).

- (99) siekiant sustiprinti fondų paramos įgyvendinimo pažangos stebėseną ir sudaryti palankesnes sąlygas finansiniam valdymui, būtina užtikrinti galimybę laiku gauti pagrindinius įgyvendinimo pažangos finansinius duomenis;
- (100) pagal SESV 175 straipsnį Komisija kas treji metai pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pranešimą apie ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos linkme pasiektą pažangą. Reikia nustatyti nuostatas dėl šio pranešimo turinio;
- (101) svarbu, kad visuomenė būtų informuojama apie fondų paramos pasiekimus ir kad būtų didinamas informuotumas apie sanglaudos politikos tikslus. Piliečiai turėtų turėti teisę žinoti, kaip investuojami Sąjungos finansiniai ištekliai. Atsakomybė už tai, kad atitinkama informacija būtų skelbiama visuomenei, turėtų tekti ir vadovaujančiosioms institucijoms, ir paramos gavėjams. Siekiant užtikrinti veiksmingesnę komunikaciją su visuomene ir didesnę komunikacijos veiksmų, kurių imamasi Komisijos iniciatyva, sąveiką, pagal šį reglamentą komunikacijos veiksmams skiriamos lėšos taip pat turėtų būti naudojami instituciniam informavimui apie Sąjungos politikos prioritetus, kiek jie susiję su šio reglamento bendraisiais tikslais;
- (102) siekiant, kad informacija apie finansavimo galimybes ir projektų paramos gavėjus būtų kuo prieinamesnė ir skaidresnė, kiekvienoje valstybėje narėje turėtų veikti viena bendra interneto svetainė arba portalas, kur būtų skelbiama informacija apie visas veiksmų programas, taip pat pagal kiekvieną veiksmų programą remiamų veiksmų sąrašas;
- (103) siekiant užtikrinti plačią informacijos apie fondų paramos pasiekimus ir Sąjungos vaidmenį sklaidą bei informuoti potencialius paramos gavėjus apie finansavimo galimybes, šiame reglamente turėtų būti nustatytos išsamios informavimo ir viešinimo priemonių taisyklės, kuriose būtų atsižvelgiama į veiksmų programų apimtį ir kurios būtų nustatomos laikantis proporcingumo principo, taip pat tam tikri techniniai tokių priemonių aspektai;
- (104) siekiant užtikrinti, kad kiekvienam fondui skirtos lėšos būtų sutelkiamos Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijai ir konkrečių fondų uždaviniams pagal Sutartimi pagrįstus jų tikslus, būtina nustatyti valstybės narės techninei paramai skiriamos paramos viršutinę ribą. Taip pat būtina užtikrinti, kad techninės paramos programavimo teisine sistema būtų sudarytos palankesnės sąlygos sukurti supaprastintą rezultatų pateikimo tvarką, taikomą tais atvejais, kai valstybės narės lygiagrečiai įgyvendina kelių fondų paramą ir turėtų būti įmanoma, kad ta sistema apimtų kelias regionų kategorijas;
- (105) reikia nustatyti kriterijus, pagal kuriuos būtų moduluojama fondų prioritetinėms kryptims skiriama bendro finansavimo dalis, visų pirma siekiant padidinti Sąjungos lėšų dauginamąjį poveikį. Taip pat reikia nustatyti didžiausias bendro finansavimo normas pagal regionų kategorijas, siekiant užtikrinti, kad bendro finansavimo principo būtų laikomasi taikant tinkamą viešosios ar privačios nacionalinės paramos lygį;
- (106) valstybės narės turi paskirti kiekvienos veiksmų programos vadovaujančiąją instituciją, tvirtinančiąją instituciją ir funkcinį požiūrį nepriklausomą audito instituciją. Tam, kad valstybės narės galėtų lanksčiai nustatyti kontrolės sistemas, reikėtų numatyti, kad tvirtinančiosios institucijos funkcijas galėtų atlikti vadovaujančioji institucija. Valstybės narės taip pat turėtų būti leidžiama paskirti tarpines institucijas, kurios vykdytų tam tikras vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos funkcijas. Tokiu atveju valstybės narės turėtų aiškiai nustatyti jų atitinkamas pareigas ir funkcijas;
- (107) siekiant atsižvelgti į konkrečias fondų ir EJRŽF valdymo ir kontrolės sistemų struktūros ypatybes ir poreikį užtikrinti proporcingą požiūrį, reikia nustatyti konkrečias nuostatas dėl vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos paskyrimo. Siekiant išvengti nereikalingos administracinės naštos, atitikties šiame reglamente nurodytiems paskyrimo kriterijams *ex ante* patikrinimas turėtų būti vykdomas tik vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos atžvilgiu ir, laikantis šiuo reglamentu nustatytų sąlygų, neturėtų būti reikalaujama atlikti papildomo audito, jei sistema iš esmės yra tokia pat, kaip 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu. Neturėtų būti reikalaujama, kad paskyrimą patvirtintų Komisija. Tačiau siekiant didesnio teisinio tikrumo valstybės narės turėtų turėti galimybę pateikti su paskyrimu susijusius dokumentus Komisijai, jei tenkinamos tam tikros šiuo reglamentu nustatytos sąlygos. Jei pagal audito ir kontrolės tvarką atliekamo stebėjimo, ar laikomasi paskyrimo kriterijų, rezultatai parodo, kad kriterijų nesilaikoma, turėtų būti imamasi taisomųjų veiksmų ir galimai nutraukiamas paskyrimas;
- (108) vadovaujančiajai institucijai tenka pagrindinė atsakomybė už efektyvų ir veiksmingą fondų ir EJRŽF paramos įgyvendinimą, todėl ji atlieka daug funkcijų, susijusių su programų valdymu ir stebėseną, finansų valdymu ir kontrole bei projektų atranka. Atitinkamai reikėtų nustatyti vadovaujančiosios institucijos pareigas ir funkcijas;

- (109) tvirtinančioji institucija turėtų rengti ir teikti Komisijai mokėjimo paraiškas. Ji taip pat turėtų rengti sąskaitas, tvirtinti jų išsamumą, tikslumą ir teisingumą, bei tai, kad į jas įtrauktos išlaidos atitinka taikomas Sąjungos ir nacionalines taisykles. Reikėtų nustatyti tvirtinančiosios institucijos pareigas ir funkcijas;
- (110) audito institucija turėtų užtikrinti, kad būtų atliekamas valdymo ir kontrolės sistemų, tinkamos veiksmų imties ir sąskaitų auditas. Reikėtų nustatyti audito institucijos pareigas ir funkcijas. Deklaruotų išlaidų auditas turėtų būti atliekamas naudojant reprezentatyviąja veiksmų imtį, siekiant užtikrinti, kad rezultatus būtų galima ekstrapoliuoti. Siekiant užtikrinti, kad būtų naudojama patikima reprezentatyvioji imtis, paprastai turėtų būti taikomas statistinis imties metodas. Vis dėlto, tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis audito institucijos turėtų galėti taikyti nestatistinių imties metodą, jei laikomasi šiame reglamente nustatytų sąlygų;
- (111) nedarant poveikio finansų kontrolės srities Komisijos įgaliojimams, valstybės narės ir Komisija turėtų aktyviau bendradarbiauti šioje srityje, taip pat reikėtų nustatyti kriterijus, kurie leistų Komisijai, laikantis jos vykdomos nacionalinių sistemų kontrolės strategijos, nustatyti, kokį patikinimą ji turėtų gauti iš nacionalinių audito įstaigų;
- (112) be bendrų ESI fondų finansų valdymo taisyklių, fondams ir EJRŽF reikia nustatyti papildomas nuostatas. Visų pirma, siekiant užtikrinti, kad prieš metinį sąskaitų pripažinimą Komisija gautų tinkamą patikinimą, tarpinio mokėjimo paraiškos turėtų būti apmokamos 90 proc. sumos, gautos pagal prioritetą tinkamoms finansuoti išlaidoms pritaikius prioriteto bendro finansavimo normą, nustatytą sprendime, kuriuo patvirtinama veiksmų programa. Nesumokėtos sumos turėtų būti išmokėtos valstybėms narėms, pripažinus metines sąskaitas, jei Komisija gali padaryti išvadą, kad jos yra išsamios, tikslios ir teisingos;
- (113) paramos gavėjai turėtų gauti visą paramą ne vėliau kaip per 90 dienų nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą, su sąlyga, kad turima lėšų, skirtų pradiniam ir metiniam išankstiniam finansavimui ir tarpiniams mokėjimams. Vadovaujančioji institucija turėtų galėti pertraukti šio termino eigą, jei nepateikti visi patvirtinamieji dokumentai arba esama įrodymų, kad padarytas pažeidimas, dėl kurio reikalingas tolesnis tyrimas. Turėtų būti numatytas pradinis ir metinis išankstinis finansavimas, siekiant užtikrinti, kad valstybės narės turėtų pakankamai lėšų įgyvendinti programas pagal tokią tvarką. Metinis išankstinis finansavimas turėtų būti kasmet patvirtinamas, pripažįstant sąskaitas;
- (114) siekiant sumažinti neteisėtų išlaidų deklaravimo riziką, tvirtinančioji institucija turėtų galėti, nereikalaujant papildomo pagrindimo, sumas, kurios turi būti papildomai patikrintos, į tarpinio mokėjimo paraišką įtraukti praėjus ataskaitiniams metams, kuriais jos buvo įtrauktos į jos apskaitos sistemą;
- (115) siekiant užtikrinti, kad bendrosios išipareigojimų panaikinimo taisyklės būtų taikomos tinkamai, fondams ir EJRŽF taikomose taisyklėse turėtų būti nustatyta išsami išipareigojimų panaikinimo terminų tvarka;
- (116) siekiant Finansinio reglamento reikalavimus taikyti fondų ir EJRŽF finansų valdymui, būtina nustatyti sąskaitų rengimo, tikrinimo ir pripažinimo procedūras, kuriomis turėtų būti užtikrinama, kad ši tvarka būtų taikoma aiškiai ir užtikrinant teisinį tikrumą. Be to, siekiant suteikti valstybėms narėms galimybę tinkamai vykdyti savo išipareigojimus, valstybė narė turėtų galėti neįtraukti sumų, dėl kurių vykdomas teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas;
- (117) kad būtų mažinama paramos gavėjams tenkanti administracinė našta, turėtų būti nustatyti konkretūs terminai, per kuriuos vadovaujančiosios institucijos būtų įpareigos užtikrinti, kad būtų galima gauti su veiksmais susijusius dokumentus po išlaidų pateikimo ar veiksmo užbaigimo. Laikantis proporcingumo principo, dokumentų saugojimo laikotarpis turėtų skirtis priklausomai nuo visos tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų sumos;
- (118) atsižvelgiant į tai, kad sąskaitos tikrinamos ir pripažįstamos kasmet, užbaigimo procedūra turėtų būti gerokai supaprastinta. Todėl galutinis programos užbaigimas turėtų būti grindžiamas tik dokumentais, susijusiais su paskutiniais ataskaitiniais metais, ir galutine įgyvendinimo ataskaita arba naujausia metine įgyvendinimo ataskaita, nereikalaujant pateikti jokių papildomų dokumentų;
- (119) siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir nustatyti veiksmingo programų įgyvendinimo užtikrinimo priemonės, reikėtų numatyti nuostatas, kurios Komisijai leistų mokėjimus sustabdyti prioritetų arba veiksmų programos lygmeniu;
- (120) siekiant valstybėms narėms užtikrinti teisinį tikrumą, reikėtų nustatyti konkrečią valstybių narių ir Komisijos dėl fondų ir EJRŽF taikomų finansinių pataisų tvarką ir procedūras, laikantis proporcingumo principo;

(121) būtina nustatyti teisinę sistemą, kuria būtų užtikrintos patikimos valdymo ir kontrolės sistemos nacionaliniu ir regionų lygiu bei tinkamas funkcijų ir atsakomybės pasidalijimas taikant pasidalijamojo valdymo principą. Todėl Komisijai tenkantis vaidmuo turėtų būti tiksliai apibrėžtas ir paaiškintas, ir turėtų būti nustatytos proporcingos taisyklės, pagal kurias Komisija taiko finansines pataisas;

(122) veiksmų audito dažnis turėtų būti proporcingas Sąjungos paramai iš fondų ir EJRŽF. Visų pirma, reikėtų sumažinti atliekamų auditų skaičių tais atvejais, kai visos tinkamos finansuoti veiksmo išlaidos neviršija 200 000 EUR ERPF ir Sanglaudos fondo atveju, 150 000 EUR – ESF atveju ir 100 000 EUR – EJRŽF atveju. Vis dėlto auditą turėtų būti galima atlikti bet kuriuo metu, kai turima duomenų apie pažeidimą ar sukčiavimą, arba kai atliekamas audito imties auditas atlikus įgyvendinto veiksmo užbaigimo procedūras. Komisija turėtų turėti galimybę peržiūrėti audito institucijos audito seką arba dalyvauti audito institucijai atliekant auditus vietoje. Tais atvejais, kai Komisija, taikydama tas priemones, negali įsitikinti, kad audito institucija veikia efektyviai, ji turėtų turėti galimybę pakartotinai atlikti auditą, jei laikomasi tarptautiniu mastu pripažįstamų audito standartų. Tam, kad Komisijos audito lygis atitiktų riziką, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė mažiau audituoti veiksmų programas, kurias įgyvendinant nenustatyta didelių trūkumų arba kurių audito institucija yra patikima. Siekiant sumažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą, reikėtų nustatyti konkrečias taisykles, kuriomis būtų mažinama rizika, jog dubliuosis įvairių institucijų, būtent Europos Sąjungos Audito Rūmų, Komisijos arba audito institucijos, atliekamas tų pačių veiksmų auditas;

(123) siekiant papildyti ir iš dalies keisti tam tikras neesmines šio reglamento nuostatas, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl Europos partnerystės elgesio kodekso, susijusio su tikslais ir kriterijais, pagal kuriuos būtų įgyvendinama partnerystė, BSP 4 ir 7 skirsnių papildymų ir dalinių keitimų, taikytinos finansinės pataisos dydžio nustatymo kriterijų, konkrečių žemės pirkimo bei techninės paramos ir finansinių priemonių derinimo taisyklių, konkrečių taisyklių dėl finansinės priemonės įgyvendinančių subjektų vaidmens, išipareigojimų ir atsakomybės, finansinių priemonių valdymo ir kontrolės, mokėjimų finansinėms priemonėms anuliavimo bei atitinkamo mokėjimo prašymų koregavimo, dėl palūkanų normos subsidijų ir garantinio mokesčio subsidijų metinių išmokų kapitalizavimo sistemos nustatymo, konkrečių valdymo išlaidų ir mokesčių nustatymo kriterijų taisyklių, remiantis rezultatais ir taikomais ribiniais dydžiais, taip pat kapitalizuotų valdymo išlaidų ir mokesčių atlyginimo nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių ir mikrokreditų atveju, fiksuotųjų normų, taikomų grynąsias pajamas generuojančiuose

sektoriuose patikslinimo, bei fiksuotųjų normų nustatymo tam tikriems sektoriams ir subsektoriams IRT,

mokslių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų bei energijos vartojimo efektyvumo srityse ir dėl papildomų sektorių arba subsektorių, dėl iš veiksmo gautų diskontuotų grynujų pajamų apskaičiavimo metodo, kuriais nustatomos papildomos taisyklės dėl paramos gavėjo pakeitimo, kuriais nustatomi minimalūs reikalavimai, kurie turi būti įtraukti į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartis, kurios yra būtinos norint taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą dėl išlaidų tinkamumo finansuoti, fiksuotosios normos, taikomos netiesioginėms išlaidoms subsidijoms, paremtos esamais metodais ir atitinkamais Sąjungos politikoje taikytiniais dydžiais, apibrėžties, metodikos, taikytinos atliekant didelės apimties projekto kokybės vertinimą, kriterijų, taikomų pažeidimo atvejams, apie kuriuos turi būti pranešta, teiktiniams duomenims, taip pat sąlygoms ir procedūroms taikytinoms siekiant nustatyti, ar nesusigražinamas sumas kompensuoja valstybės narės, apibrėžti, vadovaujančiųjų institucijų sukurtoje stebėsenos sistemoje įrašomų ir kompiuterizuota forma saugomų duomenų, išsamių būtiniausių reikalavimų, susijusių su audito seka, audito apimties ir turinio, imties metodų, atliekant auditus surinktų duomenų naudojimo taisyklių, kriterijų, nustatant didelių veiksmingo valdymo ir kontrolės sistemų veikimo trūkumus, apskaičiuojant taikytinos finansinės pataisos dydį ir taikant fiksuotąją normą ar ekstrapoliuoto dydžio finansinės pataisos taikymo kriterijais. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

(124) atvejais, susijusiais su visais ESI fondais, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai įgyvendinimo aktais priimti sprendimus, kuriais patvirtinami partnerystės sutarčių elementai ir jų daliniai keitimai, sprendimus, kuriais patvirtinami peržiūrėtų partnerystės sutarčių elementai, sprendimus dėl programų ir prioritetų, kurių orientyrai pasiekti, ir kurie gali gauti naudos iš veiklos lėšų rezervo paskirstymo, sprendimus dėl programų pakeitimo dėl taisomųjų veiksmų, susijusių su finansinių asignavimų perkėlimu kitoms programoms, sprendimus dėl metinių veiksmų planų, finansuojamų iš techninės paramos Komisijos iniciatyva, o išipareigojimų panaikinimo atveju – sprendimus iš dalies keisti sprendimus, kuriais patvirtinamos programos, o su ERPF, ESF ir Sanglaudos fondu susijusiais atvejais – sprendimus, kuriais nustatomi regionai ir valstybės narės, atitinkantys investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą kriterijus, sprendimus, kuriais kiekvienais metais paskirstomi išipareigojimų asignavimai valstybėms narėms, sprendimus,

kuriais nustatoma iš kiekvienos valstybės narės Sanglaudos fondo paskirstymo EITP perkeltina suma, sprendimus, kuriais nustatoma iš kiekvienos valstybės narės struktūrinių fondų paskirstymo pagalbai labiausiai skurstantiesiems pervestina suma, sprendimus, kuriais sutinkama dalį Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtų asignavimų perkelti investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui, sprendimus, ar vykdyti finansines pataisas tuo atveju,

kai nesilaikoma papildomumo taisyklių, sprendimus dėl veiksmų programos aspektų patvirtinimo ir dalinio keitimo, sprendimus, kuriais atsisakoma patvirtinti finansinių įnašų, skirtą didelės apimties projektui, sprendimus dėl finansinio įnašo, skirtą pasirinktam didelės apimties projektui, patvirtinimo ir laikotarpio, per kurį turi būti įvykdytos sąlygos didelės apimties projekto patvirtinimui, pratęsimo ir sprendimus dėl bendrųjų veiksmų planų: ERPF, ESF, Sanglaudos fondo ir EJRF atveju sprendimus dėl sąskaitų nepriėmimo ir mokėtinos sumos, jei sąskaitos buvo nepriimtose, sprendimus dėl tarpinių mokėjimų sustabdymo ir sprendimus dėl finansinių pataisų;

- (125) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su pateikiant pažangos ataskaitą naudotinu modeliu, fondų veiksmų programų modeliu, naudotina metodika atliekant didelės apimties projektų išlaidų ir naudos analizę, informacijos apie didelės apimties projektus teikimo forma, bendrojo veiksmų plano modeliu metinių ir galutinių įgyvendinimo ataskaitų modeliu, atskaitomybės periodiškumu ir naudotina pažeidimų ataskaitų teikimo forma, valdymo pareiškimo modeliu ir audito strategijos, nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modeliais. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾;

- (126) siekiant užtikrinti būtiną valstybių narių indėlį ir geresnį jų dalyvavimą Komisijai naudojantis jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais siekiant įgyvendinti šį reglamentą tam tikrose itin opiose politikos srityse, susijusiose su ESI fondais, taip pat siekiant stiprinti valstybių narių vaidmenį šiuo tikslu patvirtinant vienodas sąlygas arba kitas

vykdomąsias priemones, turinčias esminio poveikio arba galinčias turėti esminio poveikio nacionalinei ekonomikai, nacionaliniam biudžetui arba tinkamam valstybių narių viešosios administracijos veikimui, įgyvendinimo aktai, kuriais nustatoma metodika, kurios laikantis teikiama informacija apie paramą klimato kaitos tikslams įgyvendinti, išsami tvarka, kuria siekiama užtikrinti nuoseklų požiūrį į su veiklos rezultatų planu susijusių orientyrų ir tikslų kiekvienam prioritetui nustatymą ir orientyrų bei tikslų pasiekimo vertinimą, standartinės finansinių priemonių stebėsenos sąlygos, išsami programos įnašų, kuriuos valdo finansines priemones įgyvendinantys subjektai, perleidimo ir valdymo tvarka, finansavimo susitarimo dėl bendrų neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais finansinių priemonių, skirtų MVĮ, modelio; modeliai, naudotini kartu su mokėjimo paraiškoms Komisijai teikiant papildomą informaciją apie finansines priemones ir teikiant Komisijai ataskaitas apie finansines priemones, sąlygos, kurias turi atitikti ta elektroninio keitimosi duomenimis valdymo ir kontrolės sistema, nomenklatūra, kuria remiantis gali būti apibrėžtos

intervencinių veiksmų kategorijos, susijusios su veiksmų programų prioritetinėmis kryptimis, pranešimo apie atrinktą didelės apimties projektą forma, su veiksmu susijusių informavimo ir komunikacijos priemonių techninės charakteristikos ir nurodymai dėl skiriamą ženklo sukūrimo ir standartinių spalvų apibrėžimo nustatymo, modelis, kurį reikia naudoti Komisijai teikiant finansinius duomenis stebėsenos tikslais, išsamos keitimosi informacija tarp paramos gavėjų, vadovaujančiųjų institucijų, tvirtinančiųjų institucijų, audito institucijų ir tarpinių institucijų taisyklės, nepriklausomos audito įstaigos ataskaitos ir nuomonės modelis ir valdančiųjų institucijų ir, jei taikoma, tvirtinančiųjų institucijų funkcijų ir procedūrų aprašymas, valdymo ir kontrolės sistemos techninės specifikacijos, mokėjimo paraiškų ir sąskaitų modeliai turėtų būti priimti laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros;

- (127) tam tikrų įgyvendinimo aktų, kurie priimami laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnyje nustatytos nagrinėjimo procedūros, galimas poveikis valstybės narėms yra toks svarbus, kad pagrįsta taikyti bendrosios taisyklės taikymo išimtį. Atitinkamai, jei komitetas nepateikia nuomonės, Komisija neturėtų priimti įgyvendinimo akto projekto. Tie įgyvendinimo aktai susiję su metodikos, kurios laikantis teikiama informacija apie paramą klimato kaitos tikslams įgyvendinti, nustatymu; su veiklos rezultatų planu susijusių orientyrų nustatymo metodikos apibrėžimu; su finansinėmis priemonėmis susijusių standartinių sąlygų nustatymu, finansavimo susitarimo dėl

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

bendrų neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais finansinių priemonių, skirtų MVĮ, modelio patvirtinimu, tam tikroms finansinėms priemonėms skirtų įnašų pagal programą perdavimo ir valdymo tvarkos nustatymu, modelio, naudotino teikiant Komisijai ataskaitas apie finansines priemones, nustatymu, nomenklatūros, kuria remiantis gali būti apibrėžtos intervencinių veiksmų kategorijos, susijusios su veiksmų programų prioritetine kryptimi, apibrėžimu, su veiksmu susijusių informavimo ir komunikacijos priemonių techninių charakteristikų ir nurodymų dėl skiriamą ženklo sukūrimo ir standartinių spalvų apibrėžimo nustatymo, įrašymo ir duomenų laikymo valdymo ir kontrolės sistemoje techninių charakteristikų nustatymo. Todėl tiems įgyvendinimo aktams reikėtų taikyti Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečią pastraipą;

(128) šiuo reglamentu pakeičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, todėl tas reglamentas turėtų būti panaikintas. Tačiau šis reglamentas neturėtų turėti poveikio paramos, kurią Komisija patvirtino remdamasi Reglamentu (EB) Nr. 1083/2006, tolesniam teikimui arba keitimui, arba kitiems teisės aktams, kurie tai paramai taikomi 2013 m. gruodžio 31 d. Todėl pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006 pateiktos ar patvirtintos paraiškos turėtų toliau galioti. Nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 59 straipsnio 1 dalies b punkto turėtų būti nustatytos specialios pereinamojo laikotarpio taisyklės, reglamentuojančios, kada, taikant šio reglamento 123 straipsnio 5 dalį ir kalbant apie didelės apimties projektų patvirtinimo procedūrą pagal šio reglamento 102 straipsnio 1 dalies a punktą, Komisijos vertinimo, atliekamo pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 73 straipsnio 3 dalį, tikslais vadovaujančioji institucija gali vykdyti tvirtinančiosios institucijos funkcijas veiksmų programų, įgyvendinamų pagal ankstesnio laikotarpio teisėkūros procedūra priimamus aktus, atžvilgiu;

(129) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, valstybės narės negali deramai pasiekti dėl įvairių regionų išsivystymo lygio skirtumų masto bei nepalankiausias sąlygas turinčių regionų atsilikimo ir valstybių narių bei regionų finansinių išteklių ribotumo, bet to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydami ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti;

(130) siekiant sudaryti sąlygas nedelsiant taikyti šiame reglamente nustatytas priemones, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

PIRMOJI DALIS

DALYKAS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos bendros taisyklės, taikomos Europos regioninės plėtros fondui (ERPF), Europos socialiniam fondui (ESF), Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF), kurių veiklos gairės pateiktos bendroje programoje (toliau – Europos struktūriniai ir investicijų (ESI) fondai). Jame taip pat išdėstomos nuostatos, kurios yra reikalingos siekiant užtikrinti ESI fondų veiksmingumą, koordinavimą tarpusavyje ir su kitomis Sąjungos priemonėmis. Bendros taisyklės, taikomos ESI fondams, pateikiamos Antrojoje dalyje.

Trečiojoje dalyje nustatomos bendrosios ERPF ir ESF (toliau – struktūriniai fondai) bei Sanglaudos fondo veiklą reglamentuojančios taisyklės, kuriose nustatomi struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo (toliau – fondai) uždaviniai, prioritetiniai tikslai ir organizacinė struktūra, taip pat kriterijai, kuriuos turi atitikti valstybės narės ir regionai, kad tenkintų fondų paramos reikavimus, turimi finansiniai ištekliai ir jų paskirstymo kriterijai.

Ketvirtojoje dalyje nustatomos fondams ir EJRŽF taikomos valdymo ir kontrolės, finansų valdymo, sąskaitų ir finansinių pataisų bendrosios taisyklės.

Pagal šio straipsnio penktą dalį šio reglamento nuostatos taikomos nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ⁽¹⁾ nuostatoms ir konkrečioms toliau nurodytų reglamentų (toliau – konkrečioms fondams taikomi reglamentai) nuostatoms:

- 1) Reglamentas (ES) Nr. 1301/2013 (toliau – ERPF reglamentas);
- 2) Reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 (toliau – ESF reglamentas);
- 3) Reglamentas (ES) Nr. 1300/2013 (toliau – Sanglaudos fondo reglamentas);
- 4) Reglamentas (ES) Nr. 1299/2013 (toliau – ETB reglamentas);
- 5) Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 (toliau – EŽŪFKP reglamentas) ir

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 549).

- (6) būsimas Sąjungos teisės aktas, nustatantis finansavimo jūrų reikalų ir žuvininkystės politikai 2014-2020 m. programavimo laikotarpiui sąlygas (toliau – EJŖŽF reglamentas).

Šio reglamento antroji dalis taikoma visiems ESI fondams, išskyrus atvejus, kai aiškiai numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos. Šio reglamento trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse nustatomos šio reglamento antrąją dalį papildančios taisyklės, atitinkamai taikomos fondams bei fondams ir EJŖŽF, ir gali būti aiškiai leidžiama atitinkamuose konkrečiuose fondams taikomuose reglamentuose numatyti nukrypti leidžiančias nuostatas. Konkretiems fondams taikomuose reglamentuose gali būti nustatytos taisyklės, papildančios šio reglamento antrąją dalį, kiek tai susiję su ESI fondais, šio reglamento trečiąją dalį, kiek tai susiję su fondais, ir šio reglamento ketvirtąją dalį, kiek tai susiję su fondais ir EJŖŽF. Konkretiems fondams taikomuose reglamentuose nustatytos papildomos taisyklės neturi prieštauti šio reglamento antrosios, trečiosios ar ketvirtosios dalių nuostatomis. Kilus abejonėms dėl to, kurios nuostatos turi būti taikomos, šio reglamento antrosios dalies nuostatos turi viršenybę konkretiems fondams taikomų taisyklių atžvilgiu, o šio reglamento antrosios, trečiosios ir ketvirtosios dalių nuostatos turi viršenybę konkretiems fondams taikomų reglamentų atžvilgiu.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos šios terminų apibrėžtys:

- 1) Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija – tikslai ir bendri uždaviniai, kuriais vadovaujasi valstybės narės ir Sąjunga, nustatyti Europos Vadovų Tarybos 2010 m. birželio 17 d. priimtų išvadų I priede (Nauja Europos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategija, ES pagrindiniai tikslai), 2010 m. liepos 13 d. Tarybos rekomendacijoje ⁽¹⁾ ir Tarybos sprendime 2010/707/ES ⁽²⁾, ir visi šių tikslų ir bendrų uždavinių pakeitimai;
- 2) strateginė politikos programa – dokumentas ar dokumentų rinkinys, nustatytas nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, kuriame nustatytas ribotas remiantis įrodymais apibrėžtų nuoseklių prioritetų skaičius, pateiktas tų prioritetų įgyvendinimo tvarkaraštis ir į kuriuos gali būti įtrauktas stebėsenos mechanizmas;
- 3) pažangiosios specializacijos strategija – nacionalinės ar regioninės inovacijų strategijos, kuriose nustatyti prioritetai siekiant įgyti konkurencinio pranašumo didinant mokslinių tyrimų ir inovacijų privalumus ir derinant juos su verslo poreikiais, kad būtų nuosekliai sprendžiamas galimybių sudarymo ir rinkos pokyčių klausimas ir kartu vengiama pastangų kartojimosi ir susiskaidymo; pažangiosios specializacijos strategija taip pat gali būti laikoma nacionalinė ar regioninė mokslinių tyrimų ir inovacijų strateginė politikos programa arba būti į ją įtraukta;
- 4) konkrečiam fondui taikomos taisyklės – šio reglamento Trečiojoje dalyje ar Ketvirtojoje dalyje arba reglamente, kuriuo reglamentuojamas vienas ar keli 1 straipsnio ketvirtojoje dalyje išvardyti ESI fondai, pateiktos nuostatos arba remiantis minėtomis dalimis nustatytos nuostatos;
- 5) programavimas – organizavimo, sprendimų priėmimo ir finansinių išteklių paskirstymo procesas, kuris vyksta keliais etapais ir kuriame dalyvauja partneriai pagal 5 straipsnį, siekiant įgyvendinti bendrus daugiamečius Sąjungos ir valstybių narių veiksmus, kad būtų pasiekti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslai;
- 6) programa – veiksmų programa, kaip nurodyta šio reglamento trečiojoje dalyje arba ketvirtojoje dalyje ir EJŖŽF reglamente, ir kaimo plėtros programa, kaip nurodyta EŽŪFKP reglamente;
- 7) programos įgyvendinimo teritorija – geografinė vietovė, kurioje taikoma konkreti programa, arba, kai programa taikoma daugiau nei vienoje regiono kategorijoje – geografinė vieta, atitinkanti kiekvieną atskirą regiono kategoriją;
- 8) prioritetas – šio reglamento Antrojoje ir Ketvirtojoje dalyse tai yra šio reglamento Trečiojoje dalyje nurodyta ERPF ir Sanglaudos fondui skirta prioritentinė kryptis, o EJŖŽF reglamente ir EŽŪFKP reglamente – Sąjungos prioritetas;
- 9) veiksmas – projektas, sutartis, veiksmas arba grupė projektų, kuriuos atrenka atitinkamų programų vadovaujančios institucijos arba kurie atrinkami jų atsakomybe ir kuriais padedama siekti prioriteto (-ų) tikslų; finansinių priemonių atveju veiksmą sudaro pagal programą finansinėms priemonėms skirti finansiniai įnašai ir vėlesnis toms finansinėms priemonėms teikiamas finansavimas;
- 10) paramos gavėjas – viešasis arba privatus subjektas, o EŽŪKP reglamente ir EJŖŽF reglamente – ir fizinis asmuo, atsakingas už veiksmų inicijavimą arba inicijavimą ir įgyvendinimą; valstybės pagalbos schemų, kaip apibrėžta šio straipsnio 13 punkte, atveju – subjektas, kuris gauna pagalbą; finansinių priemonių pagal šio reglamento Antrosios dalies IV antraštinę dalį atveju – subjektas, kuris įgyvendina finansinę priemonę arba, jei taikoma, fondų fondą;
- 11) finansinės priemonės – finansinės priemonės, kaip apibrėžta Finansiniame reglamente, išskyrus tuos atvejus, kai šiame reglamente nustatyta kitaip;

⁽¹⁾ 2010 m. liepos 13 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrų valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos gairių (OL L 191, 2010 7 23, p. 28).

⁽²⁾ 2010 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimas 2010/707/ES dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (OL L 308, 2010 11 24, p. 46).

- 12) galutinis naudos gavėjas – juridinis arba fizinis asmuo, gaunantis finansavimą pagal finansinę priemonę;
- 13) valstybės pagalba – pagalba, kuriai taikoma SESV 107 straipsnio 1 dalis; šiame reglamente ši sąvoka taip pat apima *de minimis* pagalbą, kaip apibrėžta Komisijos reglamente (EB) Nr. 1998/2006 ⁽¹⁾, Komisijos reglamente (EB) Nr. 1535/2007 ⁽²⁾ ir Komisijos reglamente (EB) Nr. 875/2007 ⁽³⁾;
- 14) užbaigtas veiksmas – fiziškai užbaigtas arba visiškai įgyvendintas veiksmas, dėl kurio paramos gavėjai yra atlikę visus susijusius mokėjimus ir gavę atitinkamą viešąjį įnašą;
- 15) viešosios išlaidos – bet koks viešasis įnašas veiksmams finansuoti, skiriamas iš nacionalinių, regiono arba vietos valdžios institucijų biudžeto, Sąjungos biudžeto, susijusio su ESI fondais, viešosios teisės subjektų biudžeto arba viešosios valdžios institucijų ar viešosios teisės subjektų asociacijų biudžeto; siekiant nustatyti bendro finansavimo normą ESF programoms ar prioritetams, šios išlaidos gali apimti darbdavių ir darbuotojų bendrai sutelktus finansinius išteklius;
- 16) viešosios teisės subjektas – viešosios teisės reglamentuojamas subjektas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB ⁽⁴⁾ 1 straipsnio 9 punkte, ir Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė (ETBG), įsteigta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1082/2006 ⁽⁵⁾, nepaisant to, ar pagal atitinkamas nacionalines įgyvendinimo nuostatas ETBG yra laikoma viešosios teisės ar privatinės teisės subjektu;
- 17) dokumentas – popierinis dokumentas arba elektroninė laikmena, kurioje laikoma pagal šį reglamentą svarbi informacija;
- 18) tarpinė institucija – viešasis ar privatus subjektas, kuris yra pavaldus vadovaujančiajai arba tvirtinančiajai institucijai arba kuris tokios institucijos vardu atlieka su veiksmus įgyvendinančiais paramos gavėjais susijusias pareigas;
- 19) bendruomenės inicijuota vietos plėtros strategija – nuoseklus veiksmų, kuriais siekiama įgyvendinti vietos tikslus ir tenkinti vietos poreikius, rinkinys, kuriuo prisidedama siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų ir kurį parengia ir įgyvendina vietos veiklos grupė;
- 20) partnerystės sutartis – valstybės narės kartu su partneriais laikantis daugiapakopio valdymo principo parengtas dokumentas, kuriame nustatyta tos valstybės narės ESI fondų paramos veiksmingo ir efektyvaus naudojimo strategija, prioritetai ir tvarka siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų, ir kurį Komisija patvirtina po vertinimo ir dialogo su atitinkama valstybe nare;
- 21) regionų kategorija – regionų skirstymas į mažiau išsivysčiusius regionus, pereinamojo laikotarpio regionus arba labiau išsivysčiusius regionus, kaip nustatyta 90 straipsnio 2 dalyje;
- 22) mokėjimo prašymas – valstybės narės Komisijai pateikta mokėjimo paraiška arba išlaidų deklaracija;
- 23) EIB– Europos investicijų bankas, Europos investicijų fondas arba bet kuri Europos investicijų banko patronuojamoji įmonė;
- 24) viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės – viešojo sektoriaus subjektų ir privačiojo sektoriaus bendradarbiavimo, kuriuo siekiama gerinti investavimą į infrastruktūros projektus ar kitokio pobūdžio veiksmus, kuriais teikiamos viešosios paslaugos pasitelkiant rizikos pasidalijimo priemones, telkiant privačiojo sektoriaus patirtį ar papildomus kapitalo šaltinius, formos;
- 25) viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmas – veiksmas, kuris įgyvendinamas ar kurį ketinama įgyvendinti pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sistemą;
- 26) sąlyginio deponavimo sąskaita – banko sąskaita, reglamentuota rašytiniu vadovaujančiosios institucijos arba tarpinės institucijos ir finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto susitarimu, o veiksmo, įgyvendinamo pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, atveju – rašytiniu paramos gavėjo, kuris yra viešojo sektoriaus subjektas, ir privačiojo partnerio, patvirtinto vadovaujančiosios institucijos arba tarpinės institucijos, susitarimu, atidaryta konkrečiai lėšoms, kurios turi būti išmokėtos pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui, laikyti ir skirta tik 42 straipsnio 1 dalies c punkte, 42 straipsnio 2 dalyje, 42 straipsnio 3 dalyje ir 64 straipsnyje nurodytiems tikslams, arba banko sąskaita, atidaryta laikantis sąlygų, kuriomis užtikrinamos lygiavertės mokėjimams iš fondų taikomos garantijos;

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 379, 2006 12 28, p. 5).

⁽²⁾ 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje (OL L 337, 2007 12 21, p. 35).

⁽³⁾ 2007 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 875/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai žuvininkystės sektoriuje ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1860/2004 (OL L 193, 2007 7 25, p. 6).

⁽⁴⁾ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 114).

⁽⁵⁾ 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) (OL L 210, 2006 7 31, p. 19).

- 27) fondų fondas – fondas, įsteigtas siekiant programos ar programų paramą skirti kelioms finansinėms priemonėms. Jei finansinės priemonės įgyvendinamos pasitelkiant fondų fondą, fondų fondą įgyvendinantis subjektas laikomas vieninteliu paramos gavėju, kaip apibrėžta šio straipsnio 10 punkte;
- 28) MVĮ – labai mažos, mažosios arba vidutinės įmonės, apibrėžtos Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽¹⁾;
- 29) ataskaitiniai – metai trečiojoje dalyje ir ketvirtojoje dalyje tai yra laikotarpis nuo liepos 1 d. iki birželio 30 d., išskyrus pirmuosius programavimo laikotarpio ataskaitinius metus, kurių atveju tai yra laikotarpis nuo išlaidų tinkamumo finansuoti pradžios iki 2015 m. birželio 30 d. Paskutiniai ataskaitiniai metai – 2023 m. liepos 1 d.–2024 m. birželio 30 d.;
- 30) finansiniai metai – Trečiojoje dalyje ir Ketvirtojoje dalyje tai yra laikotarpis nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.;
- 31) makroregioninė strategija – Europos Vadovų Tarybos patvirtinta integruota programa, kurią galima remti ir ESI fondų lėšomis siekiant spręsti bendras problemas, kylančias apibrėžtoje geografinėje teritorijoje ir susijusias su toje pačioje geografinėje teritorijoje esančiomis valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis, kurios tokiu būdu patiria sustiprinto bendradarbiavimo siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos teikiamą naudą;
- 32) jūros baseino strategija – struktūrizuota Sąjungos institucijų, valstybių narių, jų regionų ir atitinkamais atvejais trečiųjų valstybių, priklausančių tam pačiam jūros baseinui, sukurta bendradarbiavimo tam tikroje geografinėje teritorijoje programa; jūros baseino strategijoje atsižvelgiama į jūros baseino geografinius, klimato, ekonominius ir politinius ypatumus;
- 33) taikytina *ex ante* sąlyga – konkrečiai ir tiksliai iš anksto apibrėžtas kritinis veiksnys, kuris yra būtina išankstinė sąlyga tam, kad būtų efektyviai ir veiksmingai pasiektas konkretus investicinio prioriteto arba Sąjungos prioriteto tikslas, ir kuris tiesiogiai ir iš esmės susijęs su šiuo tikslu ir daro jam tiesioginį poveikį;
- 34) konkretus tikslas – rezultatas, kurio siekti esant tam tikroms nacionalinėms ar regioninėms aplinkybėms padeda vadovavimasis investicijų prioritetu arba Sąjungos prioritetu, įgyvendinant veiksmus ar taikant priemones, kurių imamasi pagal tokį prioritetą;
- 35) atitinkamos konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamos Tarybos rekomendacijos, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį – rekomendacijos, susijusios su struktūrinėmis problemomis, kurias tikslinga spręsti pasitelkiant daugiametes investicijas, kurios tiesiogiai patenka į ESI fondų taikymo sritį, kaip nustatyta konkrečiam fondui taikomuose reglamentuose;
- 36) pažeidimas – bet koks įgyvendinant ESI fondus padarytas Sąjungos teisės ar nacionalinės teisės, susijusios su jos taikymu, pažeidimas dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į Sąjungos biudžetą padaroma ar būtų padaryta žala Sąjungos biudžetui.
- 37) Ekonominės veiklos vykdytojas – fizinis ar juridinis asmuo arba kitas subjektas, dalyvaujantis įgyvendinant ESI fondų paramą, išskyrus valstybę narę, besinaudojančia savo, kaip viešosios valdžios institucijomis, išimtinėmis teisėmis;
- 38) sisteminis pažeidimas – bet koks pažeidimas, kuris gali būti pasikartojančio pobūdžio, kai ypač tikėtina, kad jis kartosis panašių rūšių veiksmų atveju, kuris padaromas dėl didelių trūkumų, susijusių su veiksmingu valdymo ir kontrolės sistemos veikimu, įskaitant dėl to, kad nebuvo nustatytos tinkamos procedūros pagal šį reglamentą ir konkrečiam fondui taikomas taisyklės;
- 39) didelis valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumas – fondų ir EJŖŽF įgyvendinimo pagal Ketvirtąją dalį tikslais tai trūkumas, dėl kurio reikalingi esminiai sistemos patobulinimai ir dėl kurio fondai ir EJŖŽF susiduria su didele pažeidimų rizika, taip pat kurio buvimas nesuderinamas su besąlygine audito nuomone dėl valdymo ir kontrolės sistemos tinkamo veikimo.

3 straipsnis

Termino Komisijos sprendimams priimti apskaičiavimas

Jeigu pagal 16 straipsnio 2 ir 3 dalis, 29 straipsnio 3 dalį, 30 straipsnio 2 ir 3 dalis, 102 straipsnio 2 dalį, 107 straipsnio 2 dalį ir 108 straipsnio 3 dalį nustatomas terminas, per kurį Komisija įgyvendinimo aktu turi priimti arba iš dalies pakeisti sprendimą, tas terminas neapima laikotarpio, kuris prasideda kitą dieną po dienos, kurią Komisija nusiunčia savo pastabas valstybei narei, ir tęsiasi tol, kol valstybė narė atsako į šias pastabas.

⁽¹⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

ANTROJI DALIS**ESI FONDAMS TAIKOMOS BENDROS NUOSTATOS****I ANTRAŠTINĖ DALIS****SAJUNGOS PARAMOS ESI FONDAMS PRINCIPAI****4 straipsnis****Bendrieji principai**

1. ESI fondų parama teikiama pagal daugiametes programas, papildant nacionalinę, regioninę ir vietos intervencinę veiklą, skirtą Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijai įgyvendinti, taip pat konkrečaus fondo uždaviniams pagal Sutartimi grindžiamus jų tikslus įgyvendinti, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, atsižvelgiant į atitinkamas strategijos „Europa 2020“ integruotąsias gaires ir atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, ir atitinkamais atvejais nacionaliniu lygmeniu į nacionalinę reformų programą.

2. Komisija ir valstybės narės, atsižvelgdamos į konkrečią kiekvienos valstybės narės padėtį, užtikrina, kad ESI fondų parama derėtų su atitinkama Sąjungos politika, horizontaliaisiais principais, nurodytais 5, 7 ir 8 straipsniuose ir prioritetais, ir kad ji papildytų kitas Sąjungos priemones.

3. ESI fondų parama įgyvendinama Komisijai ir valstybėms narėms glaudžiai bendradarbiaujant ir laikantis subsidarumo principo.

4. Valstybės narės tinkamu teritoriniu lygmeniu, paisydamos savo institucinės, teisinės ir finansinės sistemos, ir jų tam tikslui paskirtos institucijos atsako už programų rengimą ir įgyvendinimą ir vykdo savo užduotis įgyvendindamos partnerystę su 5 straipsnyje nurodytais atitinkamais partneriais ir laikydamosi šio reglamento ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

5. Nustatant ESI fondų paramos įgyvendinimo ir naudojimo, ypač finansinių ir administracinių išteklių, reikalingų programų paramai rengti ir įgyvendinti, stebėsenos, ataskaitų teikimo, vertinimo, valdymo ir kontrolės tvarką laikomasi proporcingumo skiriamos paramos lygiui principo ir atsižvelgiama į bendrą tikslą sumažinti administracinę naštą programų valdymo ir kontrolės veikloje dalyvaujantiems subjektams.

6. Pagal savo atitinkamos atsakomybės sritis Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad ESI fondų veikla būtų koordinuojama tarpusavyje ir su kitomis atitinkamomis Sąjungos politikos sritimis, strategijomis ir priemonėmis, taip pat įgyvendinamomis pagal Sąjungos išorės veiksmus.

7. ESI fondams skirta Sąjungos biudžeto dalis įgyvendinama vadovaujantis valstybių narių ir Komisijos pasidalijamojo valdymo principu pagal Finansinio reglamento 59 straipsnį, išskyrus iš Sanglaudos fondo EITP pervestos paramos sumą, kaip nurodyta šio reglamento 92 straipsnio 6 dalyje, Komisijos iniciatyva įgyvendinamus novatoriškus veiksmus pagal ERPF reglamento 8 straipsnį, Komisijos iniciatyva teikiamą techninę paramą ir paramą tiesioginiam valdymui pagal EJRF reglamentą.

8. Komisija ir valstybės narės pagal Finansinio reglamento 30 straipsnį taiko patikimo finansų valdymo principą.

9. Komisija ir valstybės narės užtikrina ESI fondų rengimo ir įgyvendinimo veiksmingumą, kai tai susiję su stebėseną, ataskaitų teikimu ir vertinimu.

10. Vykdydamos atitinkamas su ESI fondais susijusias funkcijas, Komisija ir valstybės narės siekia mažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą.

5 straipsnis**Partnerystė ir daugiapakopis valdymas**

1. Dėl partnerystės sutarties ir kiekvienos programos kiekviena valstybė narė, paisydama savo institucinės ir teisinės sistemos, užmezga partnerystės ryšius su kompetentingomis regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis. Partnerystėje taip pat dalyvauja šie partneriai:

a) kompetentingos miesto ir kitos valdžios institucijos;

b) ekonominiai ir socialiniai partneriai; ir

c) atitinkami subjektai, atstovaujantys pilietinei visuomenei, įskaitant aplinkosaugos partnerius, nevyriausybinės organizacijas ir subjektus, atsakingus už socialinės įtraukties, lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimą.

2. Pagal daugiapakopio valdymo principą 1 dalyje nurodytus partnerius valstybės narės įtraukia rengiant partnerystės sutartis ir pažangos ataskaitas bei rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant dalyvavimą programų stebėsenos komitetuose pagal 48 straipsnį.

3. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą rengiant Europos partnerystės elgesio kodeksą (toliau – elgesio kodeksas), taip siekiant padėti valstybėms narėms ir sudaryti joms geresnės sąlygas užmegzti partnerystės

ryšius, kaip numatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse. Elgesio kodeksu nustatoma sistema, pagal kurią valstybės narės, paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos ir atsižvelgdamos į savo nacionalinę ir regioninę kompetenciją, įgyvendina partnerystę. Elgesio kodekse, visapusiškai laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principų, apibrėžiami šie aspektai:

- a) pagrindiniai skaidrių procedūrų principai, kurių reikia laikytis nustatant atitinkamus partnerius ir prireikus jų jungtines asociacijas, siekiant sudaryti geresnes sąlygas valstybės narėms paskirti atitinkamus reprezentatyviausius partnerius paisant savo institucinės ir teisinės sistemos;
- b) pagrindiniai principai ir geroji patirtis, susijusi su 1 dalyje nurodytų įvairių kategorijų atitinkamų partnerių dalyvavimu rengiant partnerystės sutartį ir programas, informacija, kurią reikia suteikti apie jų dalyvavimą, ir įvairiais įgyvendinimo etapais;
- c) geroji patirtis, susijusi su narystės stebėsenos komitetuose ir jų vidinės tvarkos taisyklių, dėl kurių atitinkamais atvejais sprendimą turi priimti valstybės narės arba programų stebėsenos komitetai, parengimu, laikantis atitinkamų šio reglamento nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- d) pagrindiniai tikslai ir geroji patirtis, susijusi su atvejais, kai vadovaujančioji institucija į kvietimų teikti pasiūlymus rengimą įtraukia atitinkamus partnerius, ir ypač geroji patirtis, įgyta siekiant išvengti galimų interesų konfliktų atvejais, kai atitinkami partneriai taip pat gali būti paramos gavėjai, taip pat patirtis, susijusi su atitinkamų partnerių dalyvavimu rengiant pažangos ataskaitas ir vykdant su programų stebėseną ir vertinimu susijusią veiklą, laikantis atitinkamų šio reglamento nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- e) orientacinės sritys, temos ir geroji patirtis susiję su tuo, kaip kompetentingos valstybių narių institucijos galėtų naudotis ESI fondais, įskaitant techninę paramą, stiprinant atitinkamų partnerių institucinius gebėjimus, laikantis atitinkamų šio reglamento nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- f) Komisijos vaidmuo skleidžiant gerąją patirtį;
- g) pagrindiniai principai ir geroji patirtis, kurie padeda valstybės narės vertinti partnerystės programos įgyvendinimą ir jos pridėtinę vertę.

Elgesio kodekso nuostatos jokia būdu neprieštarauja atitinkamoms šio reglamento nuostatomis ar konkrečiam fondui taikomoms taisyklėms.

4. Apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą dėl Europos partnerystės elgesio kodekso Komisija ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 18 d. vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai. Tuo deleguotuoju aktu nurodoma jo taikymo pradžios data negali būti ankstesnė nei jo priėmimo data.

5. Bet kokios prievolės, nustatytos valstybės narėms šiuo straipsniu arba pagal šio straipsnio 3 dalį priimtu deleguotuoju aktu, pažeidimas nelaikomas pažeidimu, dėl kurio turi būti taikoma finansinė pataisa pagal 85 straipsnį.

6. Bent kartą per metus dėl kiekvieno ESI fondo Komisija to ESI fondo paramos įgyvendinimo klausimu konsultuojasi su partneriams Sąjungos lygmeniu atstovaujančiomis organizacijomis ir rezultatus praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6 straipsnis

Atitiktis Sąjungos ir nacionalinei teisei

ESI fondų remiami veiksmai atitinka taikytiną Sąjungos teisę ir nacionalinę teisę, susijusią su Sąjungos teisės taikymu (toliau – taikytina teisė).

7 straipsnis

Moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimas

Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad programų rengimo ir įgyvendinimo metu, įskaitant stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo srityje, būtų atsižvelgiama į moterų ir vyrų lygybę ir lyčių aspekto įtraukimą, taip pat tai, kad būtų skatinama užtikrinti moterų ir vyrų lygybę ir įtraukti lyčių aspektą.

Valstybės narės ir Komisija imasi tinkamų priemonių, kad programų rengimo ir įgyvendinimo etapais būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Rengiant ir įgyvendinant programas ypač atsižvelgiama į prieinamumą neįgaliesiems.

8 straipsnis

Darnus vystymasis

ESI fondų tikslų siekiama atsižvelgiant į darnaus vystymosi principą ir Sąjungos skatinamą siekį išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, kaip nurodyta SESV 11 straipsnyje ir 191 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“.

Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad rengiant ir įgyvendinant partnerystės sutartis ir programas būtų skatinama laikytis aplinkosaugos reikalavimų, lėšų naudojimo veiksmingumo, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, biologinės įvairovės, atsparumo nelaimėms ir rizikos prevencijos bei valdymo principų. Valstybės narės teikia informaciją apie paramą kovos su klimato kaita tikslams įgyvendinti, taikydamos metodiką, pagrįstą intervencinės veiklos, prioritetinių sričių arba priemonių kategorijomis, būdingomis kiekvienam ESI fondui. Ta metodika apima pagal ESI fondus teikiamai paramai priskiriamus konkrečius korekcinis koeficientus, kurie yra tokio lygio, kuris atspindi, kaip minėta parama prisidedama siekiant klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos tikslų. Priskiriami konkretūs korekciniai koeficientai diferencijuojami atsižvelgiant į tai, ar teikiant paramą indėlis siekiant su klimato kaita susijusių tikslų yra didelis, ar mažas. Jei teikiant paramą neprisidedama prie tų tikslų arba indėlis nežymus, priskiriamas nulinis korekcinis koeficientas. ERPF, Sanglaudos fondo ir ESF atveju korekciniai koeficientai taikomi intervencinių veiksmų kategorijoms, nustatytoms pagal Komisijos patvirtintą nomenklatūrą. EŽŪFKP atveju korekciniai koeficientai taikomi pagal EŽŪFKP reglamentą numatytoms prioritetinėms sritims, o EJRF atveju – EJRF reglamente nustatytoms priemonėms.

Komisija įgyvendinimo aktu kiekvienam ESI fondui nustato vienodas antroje dalyje nurodytos metodikos taikymo sąlygas. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

II ANTRAŠTINĖ DALIS STRATEGINIS POŽIŪRIS

1 SKYRIUS

ESI fondų ir Bendros strateginės programos teminiai tikslai

9 straipsnis

Teminiai tikslai

Siekiant prisidėti prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir prie konkrečių fondų uždavinių pagal Sutartimi pagrįstus jų tikslus, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, įgyvendinimo, kiekvieno ESI fondų lėšomis remiami šie teminiai tikslai:

- (1) mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas;
- (2) IRT prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas;
- (3) MVĮ, žemės ūkio sektoriaus (EŽŪFKP atveju) ir žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus (EJRF atveju) konkurencingumo didinimas;
- (4) perėjimo prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas;

- (5) prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas;
- (6) aplinkos išlaikymas ir apsauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas;
- (7) tvaraus transporto skatinimas ir silpnųjų vietų pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas;
- (8) tvaraus ir kokybiško užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas;
- (9) socialinės įtraukties skatinimas, kova su skurdu ir diskriminacija;
- (10) investicijos į švietimą, mokymą ir profesinį mokymą siekiant lavinti igūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą;
- (11) valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas.

Pagal teminius tikslus nustatomi konkretūs kiekvieno ESI fondo prioritetai, nurodomi konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

10 straipsnis

Bendra strateginė programa

1. Kad būtų galima skatinti darnų, subalansuotą ir tvarų Sąjungos vystymąsi, nustatoma Bendra strateginė programa (BSP), kaip numatyta I priede. BSP nustatomi strateginiai pagrindiniai principai, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti programavimo procesą ir Sąjungos intervencinės veiklos pagal ESI fondus ir su kitomis susijusiomis Sąjungos politikos sritimis bei priemonėmis, remiantis Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos uždaviniais ir tikslais ir atsižvelgiant į skirtingų rūšių teritorijų pagrindines teritorines problemas, teritorinį ir sektorių koordinavimą.

2. BSP apibrėžti strateginiai pagrindiniai principai nustatomi pagal kiekvieno ESI fondo teikiamos paramos tikslą ir taikymo sritį, taip pat taisyklės, kuriomis reglamentuojama kiekvieno ESI fondo veikla, kaip apibrėžta šiame reglamente ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse. BSP valstybėms narėms nenumatoma papildomos prievolės be tų, kurios numatytos atitinkamų sektorių Sąjungos politikos sričių sistemoje.

3. BSP sudaromos palankesnės sąlygos partnerystės sutarčiai ir programoms rengti, vadovaujantis proporcingumo ir subsidiarumo principais ir atsižvelgiant į nacionalinę bei regioninę kompetenciją, kad būtų galima priimti sprendimus dėl konkrečių ir atitinkamų politikos ir koordinavimo priemonių.

11 straipsnis

Turinys

BSP nustatoma:

- a) mechanizmai, kuriais užtikrinamas ESI fondų indėlis siekiant įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, ESI fondų programavimo suderinamumas ir nuoseklumas atitinkamų konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų, priimtų pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, atitinkamų Tarybos rekomendacijų, priimtų pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, taip pat atitinkamais atvejais nacionaliniu lygmeniu nacionalinės reformų programos atžvilgiu;
- b) integruoto ESI fondų naudojimo skatinimo tvarka;
- c) ESI fondų tarpusavio koordinavimo bei koordinavimo su kitomis susijusiomis Sąjungos politikos sritimis ir priemonėmis, įskaitant bendradarbiavimo išorės priemones, tvarka;
- d) horizontalieji principai, nurodyti 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir bendrieji politikos tikslai dėl ESI fondų įgyvendinimo;
- e) pagrindinių teritorinių uždavinių, kylančių miestų, kaimų, pakrančių ir žuvininkystės teritorijose, regionų demografinių problemų sprendimo arba geografinių teritorijų, turinčių didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje, specialiųjų poreikių tenkinimo, taip pat atokiausių regionų, kaip apibrėžta SESV 349 straipsnyje, specialiųjų uždavinių sprendimo tvarka;
- f) ESI fondų bendradarbiavimo veiklos prioritetinės sritys, kai tinkama, atsižvelgiant į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas.

12 straipsnis

Peržiūra

Jeigu Sąjungos socialinė ir ekonominė padėtis iš esmės pasikeičia arba pakeičiama Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl BSP peržiūros arba Europos Parlamentas ar Taryba, atitinkamai veikdami pagal SESV 225 ar 241 straipsnius, gali paprašyti Komisijos pateikti tokį pasiūlymą.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant papildyti ar iš dalies pakeisti I priedo 4 ir 7 skirsnius, jei to reikia siekiant atsižvelgti į atitinkamų Sąjungos politikos sričių arba priemonių, nurodytų 4 skirsnyje, pokyčius arba bendradarbiavimo veiklos, nurodytos 7 skirsnyje, pokyčius, arba siekiant atsižvelgti į naujos srities Sąjungos politikos, naujų priemonių ar bendradarbiavimo veiklos atsiradimą.

13 straipsnis

Gairės paramos gavėjams

1. Komisija parengia gaires, kaip veiksmingai išnaudoti galimybę gauti lėšų iš ESI fondų ir jas panaudoti, taip pat, kaip pasinaudoti kitų atitinkamų Sąjungos politikos sričių priemonių papildomumu.
2. Šios gairės parengiamos iki 2014 m. birželio 30 d., jose pateikiama su kiekvienu teminiu tikslu susijusi turimų atitinkamų priemonių Sąjungos lygmeniu apžvalga su išsamiais informacijos šaltiniais, gerosios patirties pavyzdžiais, siekiant derinti turimas finansavimo priemones tos pačios ir skirtingų sričių politikoje, atitinkamų valdžios institucijų ir subjektų, dalyvaujančių kiekvienos priemonės valdymo veikloje, aprašymu, galimų paramos gavėjų kontroliniu sąrašu siekiant padėti jiems nustatyti tinkamiausius finansavimo šaltinius.
3. Gairės viešai skelbiamos atitinkamų Komisijos generalinių direktoratų interneto svetainėse. Komisija ir vadovaujančiosios institucijos, veikdamos pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles ir bendradarbiaudamos su Regionų komitetu, užtikrina, kad galimi paramos gavėjai būtų informuoti apie šias gaires.

II SKYRIUS

Partnerystės sutartis

14 straipsnis

Partnerystės sutarties rengimas

1. Kiekviena valstybė narė parengia 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio partnerystės sutartį.
2. Valstybės narės partnerystės sutartį rengia bendradarbiaudamos su 5 straipsnyje nurodytais partneriais. Partnerystės sutartis rengiama vykstant dialogą su Komisija. Valstybės narės partnerystės sutartį rengia remdamosi skaidriomis visuomenės atžvilgiu procedūromis ir paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos.
3. Partnerystės sutartis taikoma visai ESI fondų paramai atitinkamoje valstybėje narėje.
4. Kiekviena valstybė narė savo partnerystės sutartį pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 22 d..
5. Jei ne vėliau kaip 2014 m. vasario 22 d. vienas ar daugiau konkrečiam fondui taikomų reglamentų neįsigalioja arba numatoma, kad toks reglamentas ar reglamentai neįsigalios, nereikalaujama, kad valstybės narės pagal 4 dalį pateiktoje partnerystės sutartyje būtų 15 straipsnio 1 dalies a punkto ii, iii, iv ir v papunkčiuose nurodyti elementai, susiję su atitinkamu ESI fondu, kuriam toks konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimo atidėjimas ar numanomas atidėjimas turi poveikio.

15 straipsnis

Partnerystės sutarties turinys

1. Partnerystės sutartyje nustatoma:

a) tvarka, kuria užtikrinamas derėjimas su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, konkrečių fondų uždaviniais pagal Sutartimi grindžiamus jų tikslus, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, taip pat:

i) netolygumų, vystymosi poreikių ir augimo potencialo analizė atsižvelgiant į teminius tikslus ir teritorinius uždavinius ir atitinkamais atvejais atsižvelgiant į nacionalinę reformų programą, taip pat į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį;

ii) programų *ex ante* vertinimų santrauka arba partnerystės sutarties *ex ante* vertinimų, jeigu valstybė narė tą vertinimą vykdo savo iniciatyva, pagrindinės išvados;

iii) atrinkti teminiai tikslai ir kiekvieno iš atrinktų teminių tikslų pagrindinių įgyvendinimo rezultatų kiekvieno ESI fondo atžvilgiu santrauka;

iv) Sąjungos paramos iš kiekvieno ESI fondo preliminarus paskirstymas nacionaliniu lygmeniu pagal teminį tikslą, taip pat visa preliminarai paramos, numatytos klimato kaitos tikslams, suma;

v) ESI fondų įgyvendinimo horizontaliųjų principų, nurodytų 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir politikos tikslų taikymas;

vi) pagal ERPF, ESF ir Sanglaudos fondą įgyvendinamų programų sąrašas, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programas, ir EŽŪFKP ir EJŖŽF programų sąrašas, nurodant preliminarų lėšų paskirstymą pagal ESI fondą ir pagal metus;

vii) pagal ESI fondą ir, prireikus, regionų kategoriją suskirstyta informacija apie asignavimus, susijusius su veiklos lėšų rezervu, ir informacija apie sumas, kurios buvo atimtos apskaičiuojant veiklos lėšų rezervą pagal 20 straipsnį;

b) veiksmingo ESI fondų paramos įgyvendinimo užtikrinimo tvarka, įskaitant:

i) tvarką, atitinkančią institucinės valstybių narių sistemos nuostatas, kuria užtikrinamas ESI fondų koordinavimas su kitomis Sąjungos ir nacionalinėmis finansavimo priemonėmis ir su EIB;

ii) informaciją, kuri reikalinga siekiant *ex ante* patikrinti, ar laikomasi papildomumo taisyklių, nustatytų šio reglamento trečiojoje dalyje;

iii) nacionaliniu lygmeniu taikytinų *ex ante* sąlygų pagal 19 straipsnį ir XI priedą įgyvendinimo vertinimo santrauką ir, tais atvejais, kai taikytinos *ex ante* sąlygos neįgyvendintos, įgyvendintinų veiksmų santrauką, už jų įgyvendinimą atsakingas institucijas ir tų veiksmų įgyvendinimo grafiką;

iv) metodiką ir priemones, naudojamas siekiant užtikrinti veiklos rezultatų plano pagal 21 straipsnį naudojimo nuoseklumą;

v) vertinimą, ar reikia stiprinti programų valdymo ir kontrolės veikloje dalyvaujančių institucijų ir atitinkamais atvejais paramos gavėjų administracinius gebėjimus, taip pat, jei būtina, atitinkamų veiksmų, kurių reikia imtis tuo tikslu, santrauką;

vi) pagal programas planuojamų veiksmų santrauką, įskaitant orientacinę tvarkaraštį dėl siekio sumažinti paramos gavėjam tenkančią administracinę naštą;

c) 5 straipsnyje nurodyto partnerystės principo įgyvendinimo tvarka;

d) orientacinis 5 straipsnyje nurodytų partnerių sąrašas ir veiksmų, kurių imtasi siekiant juos įtraukti pagal 5 straipsnį, santrauka bei jų vaidmens ruošiant partnerystės sutartį ir pažangos ataskaitą, kaip nurodyta 52 straipsnyje, santrauka.

2. Partnerystės sutartyje taip pat nurodoma:

a) integruotas požiūris į ESI fondų remiamą teritorinį vystymąsi arba programų turiniu pagrįsta integruotų teritorinio vystymosi metodų santrauka, išdėstant:

i) tvarką, kuria užtikrinamas integruotas požiūris į ESI fondų paramos, skirtos teritoriniam konkrečių subregioninių vietovių vystymuisi, naudojimą, visų pirma 32, 33 ir 36 straipsnių įgyvendinimo tvarka, prie jos pridėdant miesto vietovių, kuriose reikia įgyvendinti integruotus tvaraus miestų vystymosi veiksmus, nustatymo principus;

ii) pagrindines prioritines bendradarbiavimo, pasitelkiant ESI fondus, sritis, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;

iii) atitinkamais atvejais – integruotą požiūrį, kurio laikomasi tenkinant specialiuosius geografinių teritorijų, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią diskriminavimo arba socialinės atskirties riziką, poreikius, ypač daug dėmesio skiriant marginalioms bendruomenėms, neįgaliesiems, ilgalaikiams bedarbiams ir nedirbančiam, nestudijuojančiam ir nesimokančiam jaunimui;

iv) atitinkamais atvejais – integruotą požiūrį, kurio laikomasi sprendžiant demografines regionų problemas ar tenkinant geografinių teritorijų, turinčių didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje, specialiuosius poreikius;

b) veiksmingo ESI fondų paramos įgyvendinimo užtikrinimo tvarka, įskaitant esamų elektroninio keitimosi duomenimis sistemų vertinimą ir planuojamų veiksmų, kuriais būtų palaipsniui sudarytos sąlygos paramos gavėjams ir už programų valdymą ir kontrolę atsakingoms institucijoms visa informacija keistis elektroninio keitimosi duomenimis priemonėmis, santrauką.

16 straipsnis

Partnerystės sutarties patvirtinimas ir dalinis keitimas

1. Komisija vertina, ar partnerystės sutartis atitinka šį reglamentą, prireikus atsižvelgdama į nacionalinę reformų programą ir atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, taip pat programų *ex ante* vertinimą, ir per tris mėnesius nuo dienos, kurią valstybė narė pateikė partnerystės sutartį, pateikia savo pastabas. Atitinkama valstybė narė suteikia visą reikalingą papildomą informaciją ir, kai tinkama, peržiūri partnerystės sutartį.

2. Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtinami partnerystės sutarties aspektai, kuriems taikoma 15 straipsnio 1 dalis ir tie, kuriems taikoma 15 straipsnio 2 dalis tuo atveju, kai valstybė narė pasinaudojo 96 straipsnio 8 dalies nuostatomis (aspektai, kuriuos būtina patvirtinti Komisijos sprendimu pagal 96 straipsnio 10 dalį), ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė pateikė savo partnerystės sutartį, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta. Partnerystės sutartis įsigalioja ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d.

3. Komisija iki 2015 m. gruodžio 31 d. parengia ataskaitą apie derybų dėl partnerystės sutarčių ir programų rezultatus,

įskaitant kiekvienos valstybės narės pagrindinių klausimų apžvalgą. Ta ataskaita vienu metu pateikiama Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

4. Jeigu valstybė narė siūlo iš dalies keisti partnerystės sutarties aspektus, kuriems taikomas Komisijos sprendimas, kaip nurodyta 2 dalyje, Komisija atlieka 1 dalyje nurodytą vertinimą ir, kai tinkama, per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė pateikė pasiūlymą dėl keitimo, įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtina pakeitimą.

5. Jeigu valstybė narė iš dalies keičia partnerystės sutarties aspektus, kuriems nėra taikomas 2 dalyje nurodytas Komisijos sprendimas, ji per vieną mėnesį nuo sprendimo dėl pakeitimo priėmimo datos praneša apie tai Komisijai.

17 straipsnis

Peržiūrėto partnerystės sutarties tvirtinimas atidėjus konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimą

1. Kai taikoma 14 straipsnio 5 dalis, per du mėnesius nuo konkrečiam fondui taikomo reglamento, kurio įsigaliojimas buvo atidėtas, įsigaliojimo dienos kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai peržiūrėtą partnerystės sutartį, į kurią įtraukiami trūkstami partnerystės susitarimo elementai, susiję su atitinkamu ESI fondu.

2. Komisija, laikydamasi 16 straipsnio 1 dalies, įvertina peržiūrėtos partnerystės sutarties atitiktį šiam reglamentui ir įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtina peržiūrėtą partnerystės sutartį, kaip numatyta 16 straipsnio 2 dalyje.

III SKYRIUS

Paramos telkimas pagal temas, *ex ante* sąlygos ir veiklos rezultatų peržiūra

18 straipsnis

Paramos telkimas pagal temas

Valstybės narės, vadovaudamosi konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis, telkdamos paramą daugiausia dėmesio skiria intervenciniams veiksams, kuriais sukurama didžiausia pridėtinė vertė pagal Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, atsižvelgdamos į pagrindines įvairių kategorijų teritorijų teritorines problemas pagal BSP ir problemas, atitinkamais atvejais nustatytas nacionalinėse reformų programose, atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį. Paramos telkimo pagal temas vadovaujantis konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis nuostatos netaikomos techninei paramai.

19 straipsnis

Ex ante sąlygos

1. Valstybės narės, paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos ir atsižvelgdamos į programų rengimo ir prireikus partnerystės sutarties sudarymo aplinkybes, įvertina, ar konkrečioms tikslams, kurie įgyvendinami vadovaujantis jų programų prioritetais, taikytinos atitinkamose konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytos *ex ante* sąlygos ir XI priedo II dalyje nustatytos bendrosios *ex ante* sąlygos, taip pat, ar taikytinos *ex ante* sąlygos yra įvykdytos.

Ex ante sąlygos taikomos tik tiek ir tik su sąlyga, kad jos atitinka 2 straipsnio 33 punkte nustatytą apibrėžtį dėl konkrečių tikslų, kurie įgyvendinami vadovaujantis programos prioritetais. Vertinant, ar sąlygos taikomos, nedarant poveikio apibrėžčiai, nustatytai 2 straipsnio 33 punkte, pagal 4 straipsnio 5 dalį prireikus vadovaujamosi proporcingumo skiriamos paramos lygiui principu. Vertinant, ar sąlygos įvykdytos, vadovaujamosi tik kriterijais, nustatytais konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis XI priedo II dalyje.

2. Partnerystės sutartyje pateikiama vertinimo, ar įvykdytos nacionaliniu lygmeniu taikytinos *ex ante* sąlygos, santrauka, o sąlygų, kurios, kaip nustatyta atlikus 1 dalyje nurodytą vertinimą, partnerystės sutarties pateikimo dieną neįvykdytos, atveju nurodomi veiksmai, kurių būtina imtis, atsakingi subjektai ir tų veiksmų įgyvendinimo grafikas. Kiekvienoje programoje nurodoma, kurios pagal atitinkamas konkrečiam fondui taikomas taisyklės nustatytos *ex ante* sąlygos ir XI priedo II dalyje numatytos bendrosios *ex ante* sąlygos jai taikytinos ir kurios iš jų įvykdytos partnerystės sutarties ir programų pateikimo dieną, kaip nustatyta atlikus 1 dalyje nurodytą vertinimą. Jei taikytinos *ex ante* sąlygos neįvykdytos, programoje apibūdinami veiksmai, kurių būtina imtis, nurodomi atsakingi subjektai ir tokių veiksmų įgyvendinimo grafikas. Valstybės narės įvykdo tas *ex ante* sąlygas ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d. ir apie jų įvykdymą praneša ne vėliau kaip 2017 m. metinėje įgyvendinimo ataskaitoje, kaip numatyta 50 straipsnio 4 dalyje, arba 2017 m. pažangos ataskaitoje, kaip numatyta pagal 52 straipsnio 2 dalies c punktą.

3. Komisija įvertina valstybės narės pateiktos informacijos apie *ex ante* sąlygų taikymą ir apie tai, kaip įvykdytos taikytinos *ex ante* sąlygos, nuoseklumą ir tinkamumą, vertindama programas ir prireikus partnerystės sutartį.

Vertindama, ar sąlygos taikomos, pagal 4 straipsnio 5 dalį Komisija prireikus vadovaujasi proporcingumo skiriamos paramos lygiui principu. Vertindama, ar sąlygos įvykdytos, Komisija vadovaujasi tik kriterijais, nustatytais konkrečiam fondui taikomose taisyklėse ir XI priedo II dalyje, o priimant sprendimą dėl konkrečių ir tinkamų politikos priemonių, įskaitant strategijų turinį, paisoma nacionalinės ir regioninės kompetencijos.

4. Jei Komisijai ir valstybė narė nesutaria dėl *ex ante* sąlygos taikymo konkrečiam programos prioritetui tikslui arba dėl jos įvykdymo, Komisija turi įrodyti, kad sąlyga taikoma pagal 2 straipsnio 33 punkto apibrėžtį ir kad ji neįvykdyta.

5. Tvirtindama programą Komisija gali nuspręsti sustabdyti visus arba dalį tarpinių mokėjimų pagal atitinkamą tos programos prioritetą, kol bus užbaigti 2 dalyje nurodyti veiksmai, kai būtina išvengti didelės žalos konkrečių atitinkamo prioriteto tikslų įgyvendinimo veiksmingumui ir efektyvumui. Jeigu partnerystės sutarties ir atitinkamos programos pateikimo dieną neįvykdytai taikytinai *ex ante* sąlygai įvykdyti skirti veiksmai iki 2 dalyje nustatyto termino neužbaigiami, Komisija turi pagrindą sustabdyti tarpinius mokėjimus susijusiems atitinkamos programos prioritetams. Abiem atvejais sustabdyto mokėjimo apimtis yra proporcinga atsižvelgiant į veiksmus, kurių reikia imtis, ir lėšas, kurioms yra iškilusi rizika.

6. 5 dalis netaikoma tuo atveju, jei Komisija ir valstybė narė susitaria dėl to, kad *ex ante* sąlyga netaikoma, ar dėl to, kad taikytina *ex ante* sąlyga yra įvykdyta, kaip nurodoma patvirtinant programą ar partnerystės sutartį, arba jei Komisija nepateikia pastabų per 60 dienų nuo 2 dalyje nurodytos atitinkamos ataskaitos pateikimo.

7. Komisija nedelsdama atšaukia tarpinių mokėjimų prioritetui sustabdymą, jei valstybė narė baigia vykdyti veiksmus, susijusius su atitinkamai programai taikytinų *ex ante* sąlygų, kurios nebuvo įvykdytos tuo metu, kai Komisijai priėmė sprendimą dėl sustabdymo, įvykdymu. Ji taip pat nedelsdama atšaukia sustabdymą, jei dėl programos dalinio pakeitimo, susijusio su atitinkamu prioritetu, atitinkama *ex ante* sąlyga nebetaikoma.

8. 1–7 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

20 straipsnis

Veiklos lėšų rezervas

6 proc. lėšų, pagal šio reglamento 89 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą skirtų ERPF, ESF ir Sanglaudos fondui, taip pat EŽŪFKP ir priemonėms, finansuojamoms pagal pasidalijamąjį valdymą pagal EJŖŽF reglamentą, sudaro veiklos lėšų rezervą, kuris nustatomas partnerystės sutartyje ir programose ir skiriamas konkrečioms prioritetams pagal šio reglamento 22 straipsnio nuostatas.

Apskaičiuojant veiklos lėšų rezervą, neatsižvelgiama į šias lėšas:

- a) lėšas, skirtas JUI, kaip apibrėžta veiksmų programoje pagal ESF reglamento 18 straipsnį;
- b) Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai skirtas lėšas;
- c) iš BŽŪP pirmojo ramsčio EŽŪFKP perkeltas lėšas pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 7 straipsnio 2 dalį ir 14 straipsnio 1 dalį;
- d) EŽŪFKP perkeltas lėšas taikant Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 10b straipsnį, 136 straipsnį ir 136b straipsnį atitinkamai 2013 ir 2014 m. kalendoriniais metais;
- e) EITP iš Sanglaudos fondo perkeltas lėšas pagal šio reglamento 92 straipsnio 6 dalį;
- f) Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondui perkeltas lėšas pagal šio reglamento 92 straipsnio 7 dalį;
- g) inovatyviems tvarios miestų plėtros veiksams skirtas lėšas pagal šio reglamento 92 straipsnio 8 dalį.

21 straipsnis

Veiklos rezultatų peržiūra

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, 2019 m. atlieka kiekvienos valstybės narės programų įgyvendinimo rezultatų peržiūrą (toliau – rezultatų peržiūra), atsižvelgdama į atitinkamose programose nustatytą veiklos rezultatų planą. Veiklos rezultatų planas rengiamas II priede nustatyta tvarka.
2. Per veiklos rezultatų peržiūrą, remiantis valstybių narių 2019 m. pateiktų metinių įgyvendinimo ataskaitų informacija ir vertinimais, nagrinėjama, ar pasiekti programų įgyvendinimo orientyrai prioritetų lygmeniu.

22 straipsnis

Veiklos rezultatų plano taikymas

1. Veiklos lėšų rezervą sudaro 5–7 proc. pagal kiekvieną programos prioritetą skirtų asignavimų, išskyrus techninei paramai skirtus prioritetus ir programas, skirtas finansinėms priemonėms pagal 39 straipsnį. Bendra veiklos lėšų rezervui pagal ESI fondą ir regionų kategoriją skirta suma yra 6 proc.

Veiklos lėšų rezervui skirtinos sumos nustatomos programose pagal prioritetą ir, jei tinkama, pagal ESI fondą ir regionų kategoriją.

2. Remdamasi veiklos rezultatų peržiūra Komisija per du mėnesius nuo atitinkamų metinių įgyvendinimo ataskaitų gavimo 2019 m. įgyvendinimo aktais priima sprendimą dėl kiekvieno ESI fondo ir valstybės narės, programų ir prioritetų, kurių orientyrai pasiekti, pateikiant tą informaciją pagal ESI fondą ir regionų kategoriją, jei prioritetams apima daugiau nei vieną ESI fondą arba regionų kategoriją.

3. Veiklos lėšų rezervas skiriamas tik toms programoms ir tiems prioritetams, kurių atveju pasiekti jų orientyrai. Jei pasiekti pagal prioritetus nustatyti orientyrai, prioritetui skirtos veiklos lėšų rezervo suma laikoma galutinai skirta pagal 2 dalyje nurodytą Komisijos sprendimą.

4. Jei nepavyko pasiekti pagal prioritetus nustatytų orientyrų, valstybė narė pasiūlo perskirstyti atitinkamą veiklos lėšų rezervo sumą 2 dalyje nurodytu Komisijos sprendimu nustatytiems prioritetams, taip pat valstybė narė pasiūlo kitus dalinius programos pakeitimus, susijusius su veiklos lėšų rezervo perskirstymu, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo 2 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo.

Komisija tvirtinta atitinkamų programų pakeitimus, laikydama 30 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatų. Jeigu valstybė narė nepateikia informacijos pagal 50 straipsnio 5 ir 6 dalis, atitinkamoms programoms arba prioritetams numatytas veiklos lėšų rezervas atitinkamoms programoms ar prioritetams neskiriamas.

5. Valstybės narės pasiūlymas perskirstyti veiklos lėšų rezervą atitinka paramos telkimo pagal temas reikalavimus ir minimalius asignavimus, nustatytus pagal šį reglamentą ir konkreitiems fondams taikomas taisyklės. Taikant nukrypti leidžiančias nuostatas tais atvejais, kai nepavyko pasiekti orientyrų pagal vieną ar daugiau prioritetų, susijusių su paramos telkimo pagal temas reikalavimais arba minimaliais asignavimais, valstybė narė gali pasiūlyti perskirstyti rezervo dalį, kuri neatitinka minėtų reikalavimų ir nesutampa su minimaliais asignavimais.

6. Jeigu atlikus prioriteto peržiūrą paaiškėja, kad dėl aiškiai nustatytų įgyvendinimo trūkumų, apie kuriuos Komisija anksčiau pranešė pagal 50 straipsnio 8 dalį, išsamiai pasikonsultavusi su atitinkama valstybe narė, didelės dalies pagal to prioriteto orientyrų, susijusių tik su finansiniais rodikliais, produkto rodikliais ir pagrindiniais įgyvendinimo etapais, įgyvendinti nepavyko, o ta valstybė narė nesiėmė būtinų taisomųjų veiksmų tokiems trūkumams pašalinti, Komisija gali ne anksčiau nei per penkis mėnesius nuo tokio pranešimo sustabdyti visus tarpinius mokėjimus pagal programos prioritetą arba jų dalį, laikydama konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytos tvarkos.

Valstybei narei ėmusis būtinų taisomųjų veiksmų, Komisija nedelsdama atšaukia tarpinių mokėjimų sustabdymą. Kai taisomieji veiksmai susiję su finansinių asignavimų perkėlimu kitoms programoms ar prioritetams, kurių orientyrai pasiekti, Komisija įgyvendinimo aktu patvirtina atitinkamų programų būtiną pakeitimą laikydamosi 30 straipsnio 2 dalies. Nukrypstant nuo 30 straipsnio 2 dalies nuostatų, tokiu atveju Komisija nė vėliau kaip per du mėnesius nuo valstybės narės prašymo pateikimo dienos priima sprendimą dėl pakeitimo.

7. Jeigu Komisija, išnagrinėjusi galutinę programos įgyvendinimo ataskaitą, nustato, kad dėl aiškiai nustatytų įgyvendinimo trūkumų, apie kuriuos Komisija anksčiau pranešė pagal 50 straipsnio 8 dalį, išsamiai pasikonsultavusi su ta atitinkama valstybe nare, nepavyko pasiekti didelės dalies veiklos rezultatų plane nustatytų tikslų, susijusių tik su finansiniais rodikliais, produkto rodikliais ir pagrindiniais įgyvendinimo etapais, o valstybė narė nesiėmė būtinų taisomųjų veiksmų tokiems trūkumams pašalinti, Komisija, nepaisydama 85 straipsnio, gali atitinkamiems prioritetams pritaikyti finansines pataisas, laikydamosi konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

Taikydama finansines pataisas Komisija, deramai laikydamosi proporcingumo principo, atsižvelgia į lėšų panaudojimo lygį ir išorės veiksnius, dėl kurių nepavyko pasiekti tikslų.

Finansinės pataisos netaikomos, jei tikslų nepavyko pasiekti dėl socialinių, ekonominių ar su aplinka susijusių veiksnių poveikio, esminių ekonomikos ar aplinkos sąlygų atitinkamoje valstybėje narėje pasikeitimų, arba dėl *force majeure* priežasčių, darančių didelį poveikį atitinkamų prioritetų įgyvendinimui.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės dėl kriterijų, taikomų nustatant taikytinos finansinės pataisos dydį.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami tvarka, kuria užtikrinama, kad laikomasi nuoseklaus požiūrio veiklos rezultatų plane nustatant kiekvieno prioriteto orientyrus ir tikslus ir vertinant šių orientyrų ir tikslų įgyvendinimo padėtį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV SKYRIUS

Priemonės, susijusios su ekonomikos valdymu

23 straipsnis

Priemonės, kuriomis ESI fondų efektyvumas susiejamas su patikimu ekonomikos valdymu

1. Komisija gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti

jų pakeitimus, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą arba kuo labiau padidinti Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) poveikį finansavimą gaunančių valstybių narių ekonomikos augimui ir konkurencingumui.

Toks prašymas gali būti pateikiamas šiais tikslais:

- a) norint padėti įgyvendinti atitinkamai valstybei narei skirtą atitinkamą Tarybos rekomendaciją, priimtą pagal SESV121 straipsnio 2 dalį arba atitinkamą Tarybos rekomendaciją, priimtą pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį;
- b) padėti įgyvendinti atitinkamai valstybei narei skirtas atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011 ⁽¹⁾ 7 straipsnio 2 dalį arba 8 straipsnio 2 dalį, jeigu tie pakeitimai būtini, norint padėti pašalinti makroekonominis skirtumus; arba
- c) norint padidinti esamų ESI fondų poveikį augimui ir konkurencingumui, jei valstybė narė atitinka vieną iš šių sąlygų:
 - i) jai teikiama Sąjungos finansinė pagalba pagal Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010 ⁽²⁾;
 - ii) jai teikiama finansinė pagalba pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002 ⁽³⁾;
 - iii) jai teikiama finansinė pagalba, dėl kurios taikoma makroekonominio koregavimo programa pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 472/2013 ⁽⁴⁾ arba priimamas Tarybos sprendimas pagal SESV 136 straipsnio 1 dalį.

Siekiant antros pastraipos b punkte numatytų tikslų laikoma, kad kiekviena iš tų sąlygų įvykdyta, jei tokia pagalba buvo teikiama valstybei narei prieš arba po 2013 m. gruodžio 21 d. ir yra toliau jai teikiama.

⁽¹⁾ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikavimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

⁽²⁾ 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė (OL L 118, 2010 5 12, p. 1).

⁽³⁾ 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 332/2002 dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo (OL L 53, 2002 2 23, p. 1).

⁽⁴⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

2. Komisijos prašymas valstybei narei pagal 1 dalį turi būti pagrįstas, nurodant būtinybę deramai remti atitinkamų rekomendacijų įgyvendinimą arba kuo labiau padidinti ESI fondų poveikį ekonomikos augimui ir konkurencingumui, ir jame turi būti nurodytos programos arba prioritetai, kurie, jos manymu, yra svarbūs, ir pakeitimų, kurių tikimasi, pobūdis. Toks prašymas neteikiamas prieš 2015 m. arba po 2019 m., taip pat jis neteikiamas dėl tos pačios programos dvejus metus iš eilės.

3. Valstybė narė savo atsakymą į 1 dalyje nurodytą prašymą pateikia per du mėnesius nuo jo gavimo, nurodydama partnerystės sutarties ir programų pakeitimus, kurie, jos manymu, būtini, tokių pakeitimų priežastis, nurodydama atitinkamas programas ir apibūdindama pasiūlytų pakeitimų pobūdį ir poveikį, kurį, tikėtina, jie turės įgyvendinant rekomendacijas ir ESI fondus. Prireikus Komisija per vieną mėnesį nuo to atsakymo gavimo pateikia savo pastabas.

4. Valstybė narė pasiūlymą iš dalies pakeisti partnerystės sutartį ir atitinkamas programas pateikia per du mėnesius nuo 3 dalyje nurodyto atsakymo pateikimo dienos.

5. Komisijai nepateikus pastabų arba jei Komisija mano, kad į visas pateiktas pastabas buvo tinkamai atsižvelgta, Komisija nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per tris mėnesius po tos dienos, kai valstybė narės juos pateikė pagal 3 dalį, priima sprendimą dėl partnerystės sutarties ir atitinkamų programų pakeitimų patvirtinimo.

6. Jeigu valstybė narė per 3 ir 4 dalyse nustatytus terminus nesiima efektyvių veiksmų dėl prašymo, pateikto pagal 1 dalį, Komisija gali per tris mėnesius nuo jos pastabų pateikimo pagal 3 dalį arba nuo valstybės narės pasiūlymo pateikimo pagal 4 dalį pasiūlyti Tarybai sustabdyti visus atitinkamų programų arba prioritetų mokėjimus arba jų dalį. Savo pasiūlyme Komisija nurodo priežastis, dėl kurių ji padarė išvadą, kad valstybė narė nesiėmė efektyvių veiksmų. Pateikdama savo pasiūlymą Komisija atsižvelgia į visą atitinkamą informaciją ir tinkamai atsižvelgia į visus elementus, susijusius su struktūriniu dialogu pagal 15 dalį, ir dialogo metu išreikštas nuomones.

Sprendimą dėl minėto pasiūlymo Taryba priima įgyvendinimo aktu. Tas įgyvendinimo aktas taikomas tik mokėjimų prašymams, pateiktiems po to įgyvendinimo akto priėmimo datos.

7. Pagal 6 dalį nustatytų mokėjimų sustabdymų apimtis ir lygis yra proporcingi ir veiksmingi ir juos nustatant užtikrinamas vienodas požiūris į valstybes nares, ypač dėl sustabdymo poveikio atitinkamos valstybės narės ekonomikai. Programos, kurias reikia sustabdyti, nustatomos remiantis 1 ir 2 dalyse nurodytame prašyme nustatytais poreikiais.

Sustabdoma ne daugiau nei 50 proc. kiekvienos atitinkamos programos mokėjimų. Sprendime gali būti numatyta padidinti sustabdymo lygį iki 100 proc., jei valstybė narė per tris mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto sprendimo dėl mokėjimų sustabdymo priėmimo nesiima efektyvių veiksmų dėl pagal 6 dalį pateikto prašymo.

8. Jei valstybė narė pateikė pasiūlymą dėl partnerystės sutarties ir atitinkamų programų keitimo, kaip reikalavo Komisija, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima sprendimą dėl mokėjimų sustabdymo panaikinimo.

9. Komisija pateikia pasiūlymą Tarybai sustabdyti visus valstybės narės programų mokėjimus ar išipareigojimų vykdymą, arba jų dalį, jeigu:

a) pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį arba 126 straipsnio 11 dalį Taryba nusprendžia, kad valstybė narė nesiėmė efektyvių veiksmų perviršiniam deficitui ištaisyti,

b) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 3 dalį Taryba priima dvi rekomendacijas iš eilės toje pačioje disbalanso procedūroje, remdamasi tuo, kad valstybė narė pateikė nepakankamą taisomųjų veiksmų planą,

c) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 10 straipsnio 4 dalį toje pačioje disbalanso procedūroje Taryba priima du sprendimus iš eilės, kuriuose nurodoma, kad valstybė narė nesiėmė reikalavimų, nes nesiėmė rekomenduojamų taisomųjų veiksmų;

d) Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nesiėmė priemonių Tarybos reglamente (ES) Nr. 407/2010 arba Tarybos reglamente (EB) Nr. 332/2002 nurodytai koregavimo programai įgyvendinti, ir todėl nusprendžia neleisti sumokėti tai valstybei narei skirtos finansinės pagalbos,

e) Taryba nusprendžia, kad valstybė narė neįgyvendina Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013 7 straipsnyje nurodytos makroekonominio koregavimo programos arba netaiko priemonių, kurių reikalaujama pagal Tarybos sprendimą, priimtą pagal SESV 136 straipsnio 1 dalį.

Pateikdama savo pasiūlymą, Komisija laikosi 11 dalies nuostatų ir atsižvelgia į visą atitinkamą informaciją šiuo klausimu ir tinkamai atsižvelgia į visus elementus, susijusius su struktūriniu dialogu pagal 15 dalį, ir dialogo metu išreikštas nuomones.

Pirmenybė turi būti teikiama išpareigojimų vykdymo sustabdymui; mokėjimai sustabdomi tik tuo atveju, jei prašoma imtis neatidėliotinų veiksmų ir žymaus nesilaikymo atveju. Mokėjimų sustabdymas taikomas mokėjimo prašymams, kurie dėl atitinkamų programų pateikti po sprendimo dėl sustabdymo priėmimo datos.

10. Laikoma, kad Taryba priėmė 9 dalyje nurodytą Komisijos pasiūlymą dėl išpareigojimų vykdymo sustabdymo, išskyrus atvejus, kai Taryba, priimdama įgyvendinimo aktą, per vieną mėnesį nuo Komisijos pasiūlymo pateikimo kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia atmesti tokį pasiūlymą. Išpareigojimų vykdymo sustabdymas taikomas ESI fondų išpareigojimų atitinkamai valstybei narei vykdymui nuo metų, kurie eina po sprendimo dėl sustabdymo priėmimo, sausio 1 d.

Taryba įgyvendinimo aktu priima sprendimą dėl mokėjimų sustabdymo, remdamasi 9 dalyje nurodytu Komisijos pasiūlymu.

11. Pagal 10 dalį nustatytų išpareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymo apimtis ir lygis yra proporcingi, juos nustatant užtikrinamas vienodas požiūris į valstybes nares ir atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės ekonomines ir socialines aplinkybes, ypač atitinkamos valstybės narės nedarbo lygį lyginant su Sąjungos vidurkiu ir sustabdymo poveikį atitinkamos valstybės narės ekonomikai. Sustabdymo poveikis programoms, kurios ypatingai svarbios siekiant įveikti nepalankias ekonomines ar socialines sąlygas, yra specialus veiksnys, į kurį reikia atsižvelgti.

Sustabdymo apimtį ir lygį apibrėžiančios išsamios nuostatos išdėstytos III priede.

Išpareigojimų vykdymas sustabdomas taikant mažesnę iš toliau nurodytų viršutinių ribų:

a) daugiausiai 50 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų išpareigojimų, kai pirmą kartą nesilaikoma perviršinio deficito procedūros reikalavimų, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos a punkte, ir daugiausiai 25 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų išpareigojimų, kai pirmą kartą nesilaikoma reikalavimų, susijusių su taisomųjų veiksmų planu pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos b punkte, arba jei nesiimama rekomenduojamų taisomųjų veiksmų pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos c punkte.

Sustabdymo lygis palaipsniui didinamas iki daugiausiai 100 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų išpareigojimų perviršinio deficito procedūros atveju ir iki 50

proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų išpareigojimų perviršinio disbalanso procedūros atveju, atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo rimtumą;

b) daugiausiai 0,5 proc. nominaliojo BVP, taikoma pirmą kartą nesilaikant perviršinio deficito procedūros, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos a punkte, ir daugiausiai 0,25 proc. nominaliojo BVP, taikoma pirmą kartą nesilaikant reikalavimų, susijusių su taisomuoju veiksmų planu pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos b punkte, arba nevykdant rekomenduotų taisomųjų veiksmų pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos d punkte.

Jei ir toliau nesilaikoma reikalavimų, susijusių su 9 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytais taisomaisiais veiksmais, to BVP apribojimo procentinė dalis turėtų būti palaipsniui didinama ir:

— sudaryti ne daugiau kaip 1 proc. nominaliojo BVP, ją taikant tuo atveju, jei ir toliau nesilaikoma perviršinio deficito procedūros pagal 9 dalies pirmos pastraipos a punktą;

— sudaryti ne daugiau kaip 0,5 proc. nominaliojo BVP, ją taikant tuo atveju, jei ir toliau nesilaikoma perviršinio disbalanso procedūros pagal 9 dalies pirmos pastraipos b arba c punktus, atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo rimtumą;

c) daugiausiai 50 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų išpareigojimų arba daugiausiai 0,5 proc. nominaliojo BVP, kai pirmą kartą nesilaikoma reikalavimų, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos d ir e punktuose.

Nustatant sustabdymo lygį ir sprendžiant klausimą, ar turi būti sustabdytas išpareigojimų vykdymas, ar mokėjimai, atsižvelgiama į programos ciklo etapą ir ypač į lėšoms panaudoti likusį laikotarpį po sustabdytų išpareigojimų pakartotinio įtraukimo į biudžetą.

12. Nedarant poveikio 86–88 straipsniuose nustatytoms išpareigojimų panaikinimo taisyklėms, Komisija nedelsdama panaikina išpareigojimų vykdymo sustabdymą, jeigu:

a) perviršinio deficito procedūra sustabdoma pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 ⁽¹⁾ 9 straipsnį arba Taryba pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį nusprendė panaikinti sprendimą dėl perviršinio deficito buvimo;

⁽¹⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 1997 m. liepos 7 d. dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

- b) Taryba patvirtino atitinkamos valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 2 dalį pateiktą taisomųjų veiksmų planą arba perviršinio disbalanso procedūra sustabdoma pagal to reglamento 10 straipsnio 5 dalį, arba Taryba pabaigė perviršinio disbalanso procedūrą pagal to reglamento 11 straipsnį;
- c) Komisija nusprendžia, kad atitinkama valstybė narė ėmėsi tinkamų priemonių siekdama įgyvendinti Reglamento (ES) Nr. 472/2013 7 straipsnyje nurodytą koregavimo programą arba priemonių, kurių reikalaujama pagal Tarybos sprendimą, priimtą pagal SESV 136 straipsnio 1 dalį.

Komisija, panaikindama išipareigojimų vykdymo sustabdymą, išipareigojimus, kurių vykdymas sustabdytas, pakartotinai įtraukia į biudžetą pagal Tarybos reglamento (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 8 straipsnį.

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima sprendimą dėl mokėjimų sustabdymo panaikinimo, kai įvykdytos pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nustatytos taikytinos sąlygos.

13. 6–12 dalys netaikomos Jungtinei Karalystei tiek, kiek tai susiję su atvejais, kai išipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymas susijęs su klausimais, kurie numatyti 1 dalies antros pastraipos a punkte, b punkte ir c punkto iii papunktyje arba 9 dalies pirmos pastraipos a, b ar c punktuose.

14. Šis straipsnis netaikomas Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

15. Komisija informuoja Europos Parlamentą apie šio straipsnio įgyvendinimą. Visų pirma, kai valstybė narė tenkina vieną iš 6 dalyje ar 9 dalies pirmos pastraipos a–e punktuose nurodytų sąlygų, Komisija nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir pateikia išsamią informaciją apie ESI fondus ir programas, kurioms galėtų būti taikomas išipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymas.

Europos Parlamentas gali pakviesti Komisiją dalyvauti struktūriiniame dialoge dėl šio straipsnio nuostatų taikymo, visų pirma atsižvelgiant į pirmojoje pastraipoje nurodytos informacijos perdavimą.

Komisija pateikia pasiūlymą dėl išipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymo arba pasiūlymą panaikinti tokį sustabdymą Europos Parlamentui ir Tarybai iš karto po jo patvirtinimo. Europos Parlamentas gali paprašyti Komisijos paaiškinti jos pasiūlymo priežastis.

16. 2017 m. Komisija atlieka šio straipsnio taikymo peržiūrą. Šiuo tikslu Komisija parengia ataskaitą ir ją, prireikus kartu su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

17. Jeigu Sąjungos socialinė ir ekonominė padėtis iš esmės pasikeičia, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl šio straipsnio taikymo peržiūros arba Europos Parlamentas ar Taryba, veikdami atitinkamai pagal SESV 225 ar 241 straipsnius, gali paprašyti Komisijos pateikti tokį pasiūlymą.

24 straipsnis

Mokėjimų su laikiniais biudžeto sunkumais susiduriančioms valstybėms narėms didinimas

1. Valstybės narės prašymu tarpiniai mokėjimai ir galutinis likutis gali būti padidinti, prie kiekvienam prioritetui pagal ERPF, ESF ir Sanglaudos fondą arba kiekvienai priemonei pagal EŽŪFKP ir EJŪŽF taikomos bendro finansavimo normos pridėjus 10 procentinių punktų. Jei po 2013 m. gruodžio 21 d. valstybė narė tenkina vieną iš toliau nurodytų sąlygų, padidinta norma, kuri negali būti didesnė kaip 100 proc., taikoma tos valstybės narės mokėjimų prašymams, pateiktiems laikotarpiu iki 2016 m. birželio 30 d.:

- a) jeigu atitinkama valstybė narė gauna paskolą iš Sąjungos pagal Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010,
- b) jeigu atitinkama valstybė narė gauna vidutinio laikotarpio finansavimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 332/2002, susietą su makroekonominio koregavimo programos įgyvendinimo sąlyga;
- c) jeigu atitinkamai valstybei narei teikiamas finansavimas susietas su makroekonominio koregavimo programos, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 472/2013, įgyvendinimo sąlyga.

Ši dalis netaikoma programoms, įgyvendinamoms pagal ETB reglamentą.

2. Nepaisant 1 dalies, Sąjungos parama, mokama kaip tarpiniai ir galutinio likučio mokėjimai, neviršija programą patvirtinančiame Komisijos sprendime nustatytos viešųjų išlaidų sumos ir didžiausios ESI fondų paramos sumos pagal kiekvieną prioritetą ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo atveju arba kiekvieną priemonę EŽŪFKP ir EJŪŽF atveju.

3. Komisija tikrina, kaip taikomos 1 ir 2 dalys, ir iki 2016 m. birželio 30 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai savo vertinimo ataskaitą ir prireikus prideda atitinkamą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

25 straipsnis

Su laikiniais biudžeto sunkumais susiduriančioms valstybėms narėms teikiamos techninės paramos valdymas

1. Su laikiniais biudžeto sunkumais susiduriančios valstybės narės, atitinkančios 24 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, prašymu dalis pagal 59 straipsnį nustatytų ir pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles suplanuotų lėšų Komisijai pritarus gali būti perkeliama Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai finansuoti siekiant įgyvendinti priemones, susijusias su atitinkama valstybe nare, kaip numatyta 58 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos k punkte, taikant tiesioginį arba netiesioginį šios pagalbos valdymą.

2. Lėšos, nurodytos 1 dalyje, papildo sumas, nustatytas laikantis Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles numatytų viršutinių ribų. Jei konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatyta valstybės narės iniciatyva teikiamai techninei paramai taikoma viršutinė riba, numatyta perkelti suma įtraukiama apskaičiuojant, ar tos ribos laikomasi.

3. Valstybė narė 2 straipsnyje nurodytą prašymą perkelti lėšas kalendoriniais metais, kuriais ji atitinka 24 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, pateikia iki metų, kuriais lėšos turi būti perkeltos, sausio 31 d. Kartu su prašymu pateikiamas pasiūlymas iš dalies pakeisti programą arba programas, pagal kurias numatytos lėšos bus perkeliamos. Pagal 30 straipsnio 2 dalį atitinkamai iš dalies pakeičiama partnerystės sutartis, kurioje nurodoma visa kiekvienais metais Komisijai perkeliama suma.

Jei valstybė narė 2014 m. sausio 1 d. atitinka 24 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, ji gali perduoti prašymą tiems metams tuo pat metu, kai pateikiama partnerystės sutartis, kurioje nurodoma suma, numatyta perkelti Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai finansuoti.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMAVIMAS

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos dėl ESI fondų

26 straipsnis

Programų rengimas

1. ESI fondų parama įgyvendinama pagal programas laikantis partnerystės sutarties. Kiekviena programa parengiama 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui.

2. Programas rengia valstybės narės arba jų paskirtos institucijos, bendradarbiaudamos su 5 straipsnyje nurodytais partneriais. Valstybės narės programą rengia laikydamosi skaidrių procedūrų visuomenės atžvilgiu ir paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos.

3. Valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja siekdamos užtikrinti veiksmingą koordinavimą rengiant ir įgyvendinant ESI fondams skirtas programas, įskaitant, atitinkamais atvejais, fondams, skirtas kelių fondų finansuojamas programas, atsižvelgiant į proporcingumo principą.

4. Programas valstybės narės Komisijai pateikia per tris mėnesius, kai buvo pateikta partnerystės sutartis. Europos teritorinio bendradarbiavimo programos pateikiamos ne vėliau kaip 2014 m. rugsėjo 22 d.. Prie visų programų pridodamas 55 straipsnyje nurodytas *ex ante* vertinimas.

5. Jei vienas ar daugiau konkrečiam ESI fondui taikomų reglamentų įsigalioja tarp 2014 m. vasario 22 d. ir 2014 m. birželio 22 d., pagal ESI fondą, kuriam toks konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimo atidėjimas turėjo poveikio, remiama programa arba programos pateikiamos per tris mėnesius nuo peržiūrėtos partnerystės sutarties, nurodytos 17 straipsnio 1 dalyje, pateikimo dienos.

6. Jei vienas ar daugiau konkrečiam ESI fondui taikomų reglamentų įsigalioja vėliau nei 2014 m. birželio 22 d., pagal ESI fondą, kuriam toks konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimo atidėjimas turėjo poveikio, remiama programa arba programos pateikiamos per tris mėnesius nuo konkrečiam fondui taikomo reglamento, kurio įsigaliojimas buvo atidėtas, įsigaliojimo dienos.

27 straipsnis

Programų turinys

1. Kiekvienoje programoje nustatoma strategija, kaip įgyvendinant programą prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo, laikantis šio reglamento, konkrečiam fondui taikomų taisyklių ir atsižvelgiant į partnerystės sutarties turinį.

Kiekvienoje programoje išdėstoma ESI fondų paramos veiksmingo, efektyvaus ir suderinto įgyvendinimo užtikrinimo tvarka ir nurodomi veiksmai, kuriais siekiama mažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą.

2. Kiekvienoje programoje apibrėžiami prioritetai, pagal kuriuos nustatomi konkretūs tikslai, ESI fondų paramos finansiniai asignavimai ir atitinkamas nacionalinis bendras finansavimas, įskaitant sumas, susijusias su veiklos lėšų rezervu, kurį gali skirti viešieji ar privatūs subjektai pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

3. Jei valstybės narės ir regionai dalyvauja įgyvendinant makroregionines ar jūrų baseinų strategijas, atitinkama programa, atsižvelgiant į valstybių narių nustatytus programos įgyvendinimo teritorijos poreikius, reglamentuojamas planuojamų intervencinių veiksmų indėlis į šias strategijas.

4. Kiekvienam prioritetui nurodomi rodikliai ir atitinkamos siektinos reikšmės, išreikštos kokybiškai arba kiekybiškai, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių, pagal kuriuos

vertinama programos įgyvendinimo pažanga siekiant nustatyti tikslų ir kuriais grindžiama stebėseną, vertinimas ir veiklos rezultatų peržiūra. Tie rodikliai apima:

- a) finansinius rodiklius, susijusius su paskirstytomis išlaidomis;
- b) produkto rodiklius, susijusius su remiamais veiksmais;
- c) rezultato rodiklius, susijusius su atitinkamu prioritetu.

Konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatomi kiekvienam ESI fondui taikomi bendrieji rodikliai ir gali būti nustatomos su konkrečios programos rodikliais susijusios taisyklės.

5. Kiekvienoje programoje, išskyrus tik techninei paramai skirtas programas, apibūdinami veiksmai, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių, kuriais atsižvelgiama į 5, 7 ir 8 straipsniuose nustatytus principus.

6. Kiekvienoje programoje, išskyrus skirtas techninei paramai pagal konkrečią programą teikti, nustatoma preliminarinė paramos klimato kaitos tikslams suma pagal 8 straipsnyje nurodytą metodiką.

7. Valstybės narės rengia programas remdamosi konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis.

28 straipsnis

Specialios nuostatos dėl programų, skirtų EIB įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais teikiant kapitalo lengvatas priemonėms, turinio

1. Nukrypstant nuo 27 straipsnio, 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytos specialios programos apima:

- a) 27 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje ir to straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytus elementus, susijusius su 5 straipsnyje nustatytais principais;
- b) šio reglamento 125, 126 ir 127 straipsniuose ir EŽŪFKP reglamento 65 straipsnio 2 dalyje nurodytų subjektų, susijusių su atitinkamu fondu, nustatymą;

c) dėl kiekvienos pagal 19 straipsnį ir XI priedą nustatytos *ex ante* sąlygos, kuri taikoma programai, – vertinimą, ar partnerystės sutarties ir programos pateikimo metu įvykdyta *ex ante* sąlyga, o jei *ex ante* sąlygos neįvykdytos – veiksmų, skirtų *ex ante* sąlygai įvykdyti, aprašymą, atsakingus subjektus ir tokių veiksmų tvarkaraštį, atsižvelgiant į partnerystės sutartyje pateiktą santrauką;

2. Nukrypstant nuo 55 straipsnio, 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytas *ex ante* vertinimas laikomas tokių programų *ex ante* vertinimu.

3. Šio reglamento 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytoms programoms EŽŪFKP reglamento 6 straipsnio 2 dalis ir 59 straipsnio 5 ir 6 dalys netaikomos. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų elementų, pagal EŽŪFKP įgyvendinamoms programoms taikomos tik EŽŪFKP reglamento 8 straipsnio 1 dalies c punkto i papunkčio, 8 straipsnio 1 dalies f punkto, 8 straipsnio 1 dalies h punkto, 8 straipsnio 1 dalies i punkto ir 8 straipsnio 1 dalies m punkto i–iii papunkčių nuostatos.

29 straipsnis

Programų patvirtinimo procedūra

1. Komisija vertina programų atitiktį šiam reglamentui ir konkrečiam fondui taikomoms taisyklėms, programų indėlio veiksmingumą siekiant kiekvieno ESI fondo atveju taikomų atrinktų teminių tikslų ir Sąjungos prioritetų, taip pat atitiktį partnerystės sutarčiai, atsižvelgdama į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, taip pat į *ex ante* vertinimą. Vertinant visų pirma skiriamas dėmesys programos strategijos, atitinkamų uždavinių, rodiklių, siektinų reikšmių ir biudžeto lėšų paskirstymo tinkamumui.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, Komisijai nereikia vertinti, ar specialios veiksmų programos, skirtos JUI, kaip nurodyta ESF reglamento 18 straipsnio antros pastraipos a punkte, ir specialios veiksmų programos, nurodytos šio reglamento 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte, atitinka partnerystės sutartį, jei tokių specialių veiksmų programų pateikimo dieną valstybė narė nėra pateikusi savo partnerystės sutarties.

3. Komisija per tris mėnesius nuo programos pateikimo dienos pateikia pastabas. Valstybė narė Komisijai suteikia visą reikalingą papildomą informaciją ir, kai tinkama, atnaujina siūlomą programą.

4. Laikydamosi konkrečiam fondui taikomų taisyklių, Komisija patvirtina kiekvieną programą ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) ją pateikė, jeigu į visas Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta, bet ne anksčiau kaip iki 2014 m. sausio 1 d. arba iki Komisijos sprendimo dėl partnerystės sutarties patvirtinimo.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos reikalavimo, programas, kuriomis siekiama įgyvendinti Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, Komisija gali patvirtinti prieš priimdama sprendimą dėl partnerystės sutarties patvirtinimo, o specialias veiksmų programas, skirtas JUI, kaip nurodyta ESF reglamento 18 straipsnio antros pastraipos a punkte, ir specialias veiksmų programas, nurodytas šio reglamento 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte, Komisija gali patvirtinti prieš pateikiant partnerystės sutartį.

30 straipsnis

Programų keitimas

1. Valstybių narių pateikti prašymai iš dalies keisti programas tinkamai pagrindžiami ir juose visų pirma nurodomas tikėtinas programos pakeitimų poveikis siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir konkrečių programoje apibrėžtų tikslų, atsižvelgiant į šį reglamentą ir konkrečiam fondui taikomas taisykles, horizontaliuosius principus, nurodytus 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir į partnerystės sutartį. Prašymai teikiami kartu su atnaujinta programa.

2. Komisija vertina pagal 1 dalį pateiktą informaciją, atsižvelgdama į valstybės narės pateiktą pagrindimą. Komisija gali pateikti pastabas per vieną mėnesį nuo atnaujintos programos pateikimo dienos, o valstybė narė Komisijai pateikia visą reikalingą papildomą informaciją. Laikydamosi konkrečiam fondui taikomų taisyklių, Komisija kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė juos pateikė, patvirtina prašymus iš dalies keisti programas, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta.

Jeigu programos pakeitimas daro poveikį partnerystės sutartyje pagal 15 straipsnio 1 dalies a punkto iii, iv, vi papunkčius pateiktai informacijai, tai, kad Komisija patvirtina programos pakeitimą, reiškia, kad tuo pačiu metu patvirtinama atitinkama partnerystės sutartyje pateiktos informacijos peržiūra.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, kai Komisijai pateikiamas prašymas dėl pakeitimo siekiant perskirstyti veiklos lėšų rezervą atlikus veiklos rezultatų peržiūrą, Komisija pateikia pastabas tik dėl tų atvejų, kuriais, jos manymu, siūlomas lėšų paskirstymas neatitinka taikytinų taisyklių, nederą su valstybės narės ar regiono vystymosi poreikiais arba dėl jo kyla didelė rizika, kad pasiūlyme nustatytų tikslų ir uždavinių nebus galima pasiiekti. Komisija kuo skubiau patvirtina prašymą iš dalies keisti programas, bet ne vėliau kaip per du mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė jį pateikė, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta. Tai, kad Komisija patvirtina programos pakeitimą, reiškia, kad tuo pačiu metu patvirtinama atitinkama partnerystės sutartyje pateiktos informacijos peržiūra.

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, EJRF reglamente gali būti numatytos specialios veiksmų programų keitimo procedūros.

31 straipsnis

EIB dalyvavimas

1. Valstybių narių prašymu EIB gali dalyvauti rengiant partnerystės sutartį, taip pat veikloje, susijusioje su veiksmų, visų pirma didelės apimties projektų, rengimu, finansinėmis priemonėmis bei viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėmis.

2. Prieš patvirtindama partnerystės sutartį arba programas Komisija gali konsultuotis su EIB.

3. Komisija gali paprašyti EIB išnagrinėti didelės apimties projektų techninę kokybę, ekonominį ir finansinį tvarumą bei gyvybingumą ir padėti jai dėl numatomų įgyvendinti ar tobulinti finansinių priemonių.

4. Įgyvendinama šio reglamento nuostatas Komisija gali skirti subsidijas EIB arba sudaryti paslaugų sutartis su EIB, susijusias su daugiametėmis iniciatyvomis. Įsipareigojimai dėl įnašų iš Sąjungos biudžeto tokioms subsidijoms ar paslaugų sutartims vykdomi kasmet.

II SKYRIUS

Bendruomenės inicijuota vietos plėtra

32 straipsnis

Bendruomenės inicijuota vietos plėtra

1. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra, kuri yra vietos plėtra pagal iniciatyvą LEADER, remiama EŽŪFKP ir gali būti remiama ERPF, ESF arba EJRF lėšomis. Šiame skyriuje tie fondai – susiję ESI fondai.

2. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra:

- a) vykdoma konkrečiose subregioninėse vietovėse;
- b) inicijuojama vietos veiklos grupių, kurias sudaro viešiesiems ir privatiems vietos socialiniams ir ekonominiams interesams atstovaujantys subjektai, kuriose sprendimų priėmimo lygmeniu nei viešosios valdžios institucijų, kaip apibrėžta nacionalinėse taisyklėse, nei kurios nors vienos interesų grupės atstovai neturi daugiau kaip 49 proc. balsavimo teisių;
- c) vykdoma įgyvendinant integruotas ir kelis sektorius apimančias vietos plėtros strategijas;
- d) rengiama atsižvelgiant į vietos poreikius ir galimybes, apima vietos inovacijų aspektus, tinklų kūrimą ir, kai tinkama, bendradarbiavimą.

3. Susijusių ESI fondų parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai turi būti nuosekli ir koordinuojama tarp susijusių ESI fondų. Tai užtikrinama, *inter alia*, koordinuotai stiprinant gebėjimus, atrenkant, tvirtinant ir finansuojant bendruomenės inicijuotas vietos plėtros strategijas ir vietos veiklos grupes.

4. Jeigu pagal 33 straipsnio 3 dalį sudarytas bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijų atrankos komitetas nustato, kad atrinktai bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijai įgyvendinti reikalinga daugiau negu vieno fondo parama, jis pagal nacionalines taisykles ir procedūras gali paskirti pagrindinį fondą, kuris padengtų visas einamąsias ir aktyvaus pritaikymo išlaidas pagal 35 straipsnio 1 dalies d ir e punktus, patirtas įgyvendinant bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją.

5. Susijusių ESI fondų remiama bendruomenės inicijuota vietos plėtra vykdoma pagal vieną arba kelis atitinkamos programos arba programų prioritetus, laikantis konkrečioms susijusiems ESI fondams taikomų taisyklių.

33 straipsnis

Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos

1. Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją sudaro bent šios sudedamosios dalys:

- a) teritorijos ir gyventojų, kuriems taikoma strategija, apibrėžtis;
- b) teritorijos vystymosi poreikių ir potencialo analizė, taip pat pranašumų, trūkumų, galimybių ir grėsmių analizė;
- c) strategijos ir jos tikslų apibūdinimas, integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas, tikslų hierarchija, taip pat išmatuojamos produkto arba rezultato siektinos reikšmės. Dėl rezultatų siektinos reikšmės gali būti išreikšiamos kiekybiškai arba kokybiškai. Strategija turi atitikti susijusias visų dalyvaujančių ESI fondų programas;
- d) bendruomenės dalyvavimo proceso rengiant strategiją apibūdinimas;
- e) veiksmų planas, iš kurio būtų matyti, kaip pagal tikslus nustatomi konkretūs veiksmai;
- f) strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos apibūdinimas, iš kurio būtų matyti vietos veiklos grupės gebėjimas įgyvendinti strategiją, ir konkrečios vertinimo tvarkos apibūdinimas;
- g) strategijos finansinis planas, taip pat planuojamas lėšų paskirstymas pagal kiekvieną susijusį ESI fondą.

2. Valstybės narės nustato bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijų atrankos kriterijus.

3. Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijas atranka vadovaujančios institucijos arba atsakingų institucijų tuo tikslu sudarytas komitetas ir tvirtina vadovaujančioji institucija arba atsakingos institucijos.

4. Pirmas bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijų atrankos etapas baigiamas ne vėliau kaip per dvejus metus nuo partnerystės sutarties patvirtinimo datos. Valstybės narės gali po šios datos, bet ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d., atrinkti papildomas bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijas.

5. Sprendime dėl bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos patvirtinimo nustatomas lėšų paskirstymas iš kiekvieno susijusio ESI fondo. Sprendime taip pat apibrėžiama atsakomybė už valdymo ir kontrolės užduotis pagal programą (-as), susijusią (-ias) su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategija.

6. 1 dalies a punkte nurodytos teritorijos gyventojų skaičius turi būti ne mažesnis kaip 10 000 ir ne didesnis kaip 150 000. Tačiau tinkamai pagrįstais atvejais ir remdamasi valstybės narės pasiūlymu, Komisija gali patvirtinti arba iš dalies pakeisti tą gyventojų skaičiaus ribą savo sprendime pagal atitinkamai 15 straipsnio 2 ar 3 dalis patvirtinti ar iš dalies pakeisti partnerystės sutartį tos valstybės narės atžvilgiu, siekdama atsižvelgti į retai arba tankiai apgyvendintas teritorijas arba siekdama užtikrinti teritorijų, kuriose įgyvendinamos bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos, teritorinę sanglaudą.

34 straipsnis

Vietos veiklos grupės

1. Vietos veiklos grupės rengia ir įgyvendina bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijas.

Valstybės narės nustato vietos veiklos grupės ir už atitinkamų programų įgyvendinimą atsakingų institucijų atitinkamas funkcijas įgyvendinant visas su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategija susijusias užduotis.

2. Vadovaujančioji institucija ar atsakingos institucijos užtikrina, kad vietos veiklos grupės iš grupės išsirinktų vieną pagrindinį partnerį, atsakingą už administracinius ir finansinius reikalus, arba sudarytų teisiškai įformintą bendrą struktūrą.

3. Vietos veiklos grupės užduotys:

- a) stiprinti vietos subjektų gebėjimus rengti ir įgyvendinti veiksmus, įskaitant projektų valdymo gebėjimų stiprinimą;
- b) rengti nediskriminuojančią ir skaidrią veiksmų atrankos procedūrą ir objektyvius veiksmų atrankos kriterijus, kuriais išvengiama interesų konfliktų, užtikrinama, kad ne mažiau kaip 50 proc. balsų priimant sprendimus dėl atrankos tektų partneriams, kurie nėra viešosios valdžios institucijos, ir kuriais leidžiama atranką vykdyti rašytine tvarka;

- c) atrenkant veiksmus ir suteikiant tiems veiksams prioritetą pagal jų indėlį į strategijos uždavinių ir tikslų įgyvendinimą, užtikrinti atitiktį su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategija;
- d) rengti ir skelbti kvietimus teikti pasiūlymus arba rengti ir skelbti tęstinio projektų teikimo procedūrą, taip pat apibrėžti atrankos kriterijus;
- e) priimti ir vertinti paramos paraiškas;
- f) atrinkti veiksmus ir nustatyti paramos sumą arba, kai tinkama, prieš patvirtinant pasiūlymus teikti juos už galutinį tinkamumo finansuoti vertinimą atsakingai institucijai;
- g) vykdyti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos ir remiamų veiksmų įgyvendinimo stebėseną bei atlikti konkrečius vertinimo, susijusio su ta strategija, veiksmus.

4. Nedarant poveikio 3 dalies b punktui, vietos veiklos grupė gali būti paramos gavėjas ir įgyvendinti veiksmus pagal bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją.

5. Vietos veiklos grupių bendradarbiavimo veiklos atveju, kaip nurodyta 35 straipsnio 1 dalies c punkte, šio straipsnio 3 dalies f punkte nurodytas užduotis gali atlikti atsakinga vadovaujančioji institucija.

35 straipsnis

ESI fondų parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai

1. Atitinkamų ESI fondų parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai apima:

- a) parengiamosios paramos išlaidas, kurias sudaro gebėjimų stiprinimas, mokymas ir tinklų kūrimas siekiant parengti ir įgyvendinti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją.

Tokios išlaidos gali apimti vieną ar daugiau šių elementų:

- i) vietos suinteresuotųjų subjektų mokymo veiksmams;
- ii) atitinkamos vietovės tiriamosios studijos;
- iii) su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos rengimu susijusias išlaidas, įskaitant konsultavimosi išlaidas ir išlaidas veiksams, kurie susiję su konsultavimusi su suinteresuotaisiais subjektais siekiant parengti strategiją;

- iv) organizacijos, parengiamuoju etapu teikiančios paraišką dėl parengiamosios paramos, administracinės išlaidos (išlaidos veiklai ir personalui);

- v) parama mažos apimties bandomiesiems projektams.

Tokia parengiamoji parama laikoma tinkama finansuoti neat-sižvelgiant į tai, ar pagal 33 straipsnio 3 dalį sudarytas atrankos komitetas finansavimui atranka vietos veiklos grupių, gaunančių paramą, parengtą bendruomenės inici-juotos vietos plėtros strategiją.

- b) veiksmų įgyvendinimą pagal bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją;
- c) vietos veiklos grupės bendradarbiavimo veiklos rengimą ir įgyvendinimą;
- d) einamąsias išlaidas, susijusias su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos įgyvendinimo valdymu, kurias sudaro veiklos išlaidos, personalo išlaidos, mokymo išlaidos, su viešaisiais ryšiais susijusios išlaidos, finansinės išlaidos bei išlaidos, susijusios su tos strategijos stebėseną ir vertinimu, kaip nurodyta 34 straipsnio 3 dalies g punkte;
- e) bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos aktyvų pritaikymą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos suintere-suotųjų subjektų mainams teikiant informaciją ir skatinant įgyvendinti strategiją, taip pat padėti potencialiems paramos gavėjams plėtoti veiksmus ir rengti paraiškas.

2. Parama einamosioms išlaidoms ir aktyviam pritaikymui, nurodytiems 1 dalies d ir e punktuose, neviršija 25 proc. visų pagal bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją patirtų viešųjų išlaidų.

III SKYRIUS

Teritorinis vystymasis

36 straipsnis

Integruotos teritorinės investicijos

1. Jeigu pagal miestų plėtros strategiją arba kitą teritorinę strategiją ar teritorinį susitarimą, nurodytus ESF reglamento 12 straipsnio 1 dalyje, reikalaujama laikytis integruoto požiūrio ir iš ESF, ERPF arba Sanglaudos fondo investuojama pagal daugiau negu vieną vienos arba kelių veiksmų programų prioritetinę kryptį, veiksmams gali būti įgyvendinami kaip integruota teritorinė investicija (toliau – ITI).

Pagal ITI vykdomi veiksmams gali būti papildomai remiami iš EŽŪFKP arba EJRŽF.

2. Jei ITI remiama iš ESF, ERPF arba Sanglaudos fondo, atitin-kamoje veiksmų programoje ar programose apibūdinamas ITI priemonės taikymo metodas ir orientaciniai finansiniai asig-na-vimai pagal kiekvieną prioritetinę kryptį, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

Jei ITI teikiamas papildomas finansavimas iš EŽŪFKP arba EJŖŽF, susiję orientaciniai finansiniai asignavimai ir priemonės išdėstomi atitinkamoje programoje ar programose, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

3. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija gali paskirti vieną arba kelias tarpines institucijas, tarp jų – vietos valdžios institucijas, regionines vystymosi įstaigas arba nevyriausybinės organizacijos, kurios valdytų ir įgyvendintų ITI, laikydamosi konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

4. Valstybė narė arba atitinkama vadovaujančioji institucija užtikrina, kad programos ar programų stebėsenos sistema leistų nustatyti prioriteto veiksmus ir produktus, kuriais prisidedama prie ITI.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINĖS PRIEMONĖS

37 straipsnis

Finansinės priemonės

1. ESI fondai gali būti naudojami finansinėms priemonėms, įgyvendinamoms pagal vieną ar kelias programas remti, tam, kad būtų prisidėta siekiant konkrečių prioriteto tikslų, įskaitant atvejus, kai finansinės priemonės įgyvendinamos per fondų fondus.

Finansinės priemonės įgyvendinamos tam, kad būtų remiamos investicijos, kurios, kaip tikimasi, turėtų būti finansiškai gyvybingos ir kurioms neteikiamas pakankamas finansavimas iš rinkos šaltinių. Taikant šią antraštinę dalį vadovaujančiosios institucijos, fondų fondus ir finansines priemones įgyvendinantys subjektai laikosi taikytinos teisės, visų pirma susijusios su valstybės pagalba ir viešaisiais pirkimais.

2. Finansinių priemonių parama grindžiama *ex ante* vertinimu, kurį atliekant nustatyti rinkos trūkumai arba beveik optimalios investavimo situacijos ir apskaičiuotas viešųjų investicijų poreikių mastas ir apimtis, įskaitant finansuotinių finansinių priemonių tipus. Toks *ex ante* vertinimas apima:

- a) rinkos trūkumų, beveik optimalių investavimo situacijų analizę ir investicijų poreikių, atitinkamoms politikos sritims ir teminiams tikslams ar investavimo prioritetams, siekiant prisidėti prie konkrečių prioriteto tikslų įgyvendinimo, kurie finansuoti naudoja finansines priemones, analizę. Ta analizę grindžiama turima gerosios patirties metodika;
- b) finansinių priemonių, kurios, kaip manoma, turi būti remiamos iš ESI fondų, pridėtinės vertės suderinamumo su kitomis viešosios intervencinės veiklos formomis, kurios skirtos tai pačiai rinkai, vertinimą galimo valstybės pagalbos buvimo, numatomos intervencinės veiklos proporcingumo ir priemonių, skirtų mažinti rinkos iškraipymą vertinimą;

c) papildomų viešųjų ir privačiųjų lėšų, kurias finansinė priemonė galėtų pritraukti iki galutinio naudos gavėjo lygmens (tikėtinas sverto padarinys) apskaičiavimą, įskaitant, kai tinkama, paskatinamojo atlygio poreikio ir masto, siekiant iš privačiojo sektoriaus investuotojų pritraukti atitinkamai papildomų lėšų, vertinimą ir (arba) mechanizmų, tokių kaip konkursinis arba deramai nepriklausomas įvertinimas, kurie bus naudojami tokio paskatinamojo atlygio poreikiui ir mastui nustatyti, aprašymą;

d) patirties, įgytos praeityje valstybei narei įgyvendinant panašias priemones ir atliekant *ex ante* vertinimus, įvertinimą ir, kaip tokia patirtis bus pritaikyta ateityje;

e) siūlomą investavimo strategiją, įskaitant įgyvendinimo sąlygų, kaip apibrėžta 38 straipsnyje, galimybių nagrinėjimą, siūlytinius finansinius produktus, tikslinius galutinius naudos gavėjus ir numatomą derinį su parama subsidijomis, kai taikoma;

f) laukiamų rezultatų aprašymą ir informaciją apie tai, kaip pasitelkiant atitinkamą finansinę priemonę tikimasi prisidėti įgyvendinant konkrečius susijusio prioriteto tikslus, įskaitant to indėlio rodiklius;

g) nuostatas, kuriomis leidžiama *ex ante* vertinimą peržiūrėti ir prireikus atnaujinti bet kurios finansinės priemonės, kuri įgyvendinama remiantis tokiu vertinimu, įgyvendinimo metu, jeigu įgyvendinimo etapu vadovaujančioji institucija mano, kad *ex ante* vertinimas nebegali tiksliai atspindėti įgyvendinimo metu esančių rinkos sąlygų.

3. 2 dalyje nurodytas *ex ante* vertinimas gali būti atliekamas etapais. Bet kuriuo atveju jis baigiamas iki vadovaujančiajai institucijai priimant sprendimą dėl įnašų pagal programą skyrimo finansinei priemonei.

Ex ante vertinimų metu nustatytų su finansinėmis priemonėmis susijusių rezultatų apibendrinimas ir išvados skelbiamos per tris mėnesius nuo jų užbaigimo datos.

Laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių, *ex ante* vertinimas informavimo tikslais pateikiamas stebėsenos komitetui.

4. Tais atvejais, kai finansinės priemonės skirtos finansuoti įmones, įskaitant MVĮ, tokia parama skiriama naujoms įmonėms steigti, ankstyvosios stadijos kapitalui, t. y. parengiamosios stadijos kapitalui ir veiklos pradžios kapitalui, plėtros kapitalui, įmonės bendros veiklos stiprinimo kapitalui užtikrinti arba naujiems projektams įgyvendinti, patekimui į naujas rinkas arba jau įsteigtų įmonių naujai veiklai vykdyti, nedarant

poveikio taikytinoms Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms ir laikantis konkrečiam fondui taikytinų taisyklių. Finansavimas gali apimti investicijas į materialųjį ir nematerialųjį turtą, taip pat apyvartinį kapitalą, neviršijant taikytinomis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėmis nustatytų ribų ir siekiant skatinti privatųjį sektorių įmonėms teikti finansavimą. Be to, finansavimas gali būti teikiamas dengiant nuosavybės teisių perdavimo įmonėse išlaidas, jei toks perdavimas vyksta tarp nepriklausomų investuotojų.

5. Investicijos, kurioms turi būti skiriama finansinių priemonių finansavimas, nėra fiziškai užbaigtos arba visiškai įgyvendintos sprendimo dėl investavimo priėmimo dieną.

6. Jei pagal finansines priemones galutiniams naudos gavėjams teikiama parama, susijusi su investicijomis į infrastruktūrą, kurių tikslas yra remti miestų plėtrą ar miestų atgaivinimą, arba panašiomis investicijomis į infrastruktūrą, kuriomis siekiama įvairinti ne žemės ūkio veiklą kaimo vietovėse, tokia parama gali apimti sumą, būtiną siekiant reorganizuoti skolų portfelį, siejamą su infrastruktūra, kuri yra naujos investicijos dalis, neviršijant 20 proc. visos investicijai skiriamos finansinės priemonės paramos pagal programą sumos.

7. Finansinės priemonės gali būti derinamos su subsidijomis, palūkanų normos subsidijomis arba garantijos mokesčio subsidijomis. Tais atvejais, kai ESI fondų parama teikiama pasitelkiant finansines priemones ir kai ji, vykdant vieną veiksmą, derinama su kitų formų parama tiesiogiai susieta su finansinėmis priemonėmis, skirtomis tiems patiems galutiniams naudos gavėjams, įskaitant techninę pagalbą, palūkanų normos subsidijas ir garantijos mokesčio subsidijas, finansinėms priemonėms taikytinos nuostatos taikomos visų formų paramai, teikiamai tam veiksmui. Tokiais atvejais laikomasi taikytinų Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių ir kiekvienos formos paramos atveju tvarkoma atskira apskaita.

8. Pagal ESI fondo finansinę priemonę remiami galutiniai naudos gavėjai gali gauti finansavimą ir pagal kitą ESI fondų prioritetą ar programą arba pagal kitą Sąjungos biudžeto lėšomis remiamą priemonę, laikantis taikytinų Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Tuo atveju tvarkoma atskira kiekvieno pagalbos šaltinio apskaita, o ESI fondų finansinės priemonės parama turi sudaryti dalį veiksmo, kurio tinkamos finansuoti išlaidos atskirtos nuo kitų finansavimo šaltinių.

9. Derinant subsidijas ir finansinėmis priemonėmis teikiamą finansavimą, kaip nurodyta 7 ir 8 dalyse nurodytas, jei laikomasi taikytinų Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių, galima finansuoti tą patį išlaidų elementą, jei visų derinamų formų paramos suma neviršija visos atitinkamo išlaidų elemento sumos. Subsidijos nenaudojamos finansavimui, gautam pagal finansines priemones, apmokėti. Finansinės priemonės nenaudojamos iš anksto, kol negautas subsidijų finansavimas.

10. Nepiniginiai įnašai nėra laikomi tinkamomis finansuoti išlaidomis naudojant finansines priemones, išskyrus įnašus žeme arba nekilnojamuoju turtu tais atvejais, kai investicijų tikslas yra remti kaimo ir miesto vystymąsi arba miestų atkūrimą, kai žemė arba nekilnojamas turtas yra investicijos dalis. Tokie įnašai žeme arba nekilnojamuoju turtu yra tinkami finansuoti, jei įvykdomos 69 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

11. PVM nėra tinkamos finansuoti veiksmo išlaidos, išskyrus atvejį, kai PVM nėra susigrąžinamas remiantis nacionaliniais PVM teisės aktais. Kai siekiama nustatyti, ar išlaidos tinkamos finansuoti pagal finansinę priemonę, nuostatos dėl PVM netaikomos galutinių naudos gavėjų investicijų lygmenyje. Tačiau kai finansinės priemonės derinamos su subsidijomis pagal šio straipsnio 7 ir 8 dalis, subsidijai taikomos 69 straipsnio 3 dalies nuostatos.

12. Taikant šį straipsnį taikytinomis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėmis laikomos taisyklės, kurios galioja tuo metu, kai vadovaujančioji institucija ar fondų fondą įgyvendinantis subjektas sutartimi išsipareigoja skirti programos įnašus finansinei priemonei arba, atitinkamai, kai programos įnašus pagal finansinę priemonę sutartimi išsipareigojama paskirti galutiniams naudos gavėjams.

13. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos konkrečios žemės pirkimo, taip pat techninės paramos ir finansinių priemonių derinimo taisyklės.

38 straipsnis

Finansinių priemonių įgyvendinimas

1. Įgyvendindamos 37 straipsnį, vadovaujančiosios institucijos gali skirti finansinį įnašą šioms finansinėms priemonėms:

- a) Sąjungos lygmeniu nustatytoms finansinėms priemonėms, kurias tiesiogiai arba netiesiogiai valdo Komisija;
- b) nacionaliniu, regioniniu, tarptautiniu ar tarpvalstybiniu lygmenimis nustatytoms finansinėms priemonėms, kurias valdo arba už kurių valdymą atsako vadovaujančioji institucija.

2. 1 dalies a punkte nurodytoms finansinėms priemonėms skirti ESI fondų įnašai tvarkomi atskirose sąskaitose ir naudojami, laikantis atitinkamo ESI fondo tikslų, veikloms ir galutiniams naudos gavėjams finansuoti, derantiems su programa arba programomis, pagal kurią ar kurias tie įnašai buvo skirti.

Pirmoje pastraipoje nurodytoms finansinėms priemonėms skirtiems įnašams taikomas šis reglamentas, nebent būtų aiškiai numatytos išimtys.

Antra pastraipa nedaro poveikio pagal Finansinį reglamentą įgyvendinamų finansinių priemonių nustatymą ir veikimą reglamentuojančioms taisyklėms, nebent tos taisyklės prieštarautų šio reglamento taisyklėms; tokiu atveju taikomas šis reglamentas.

3. 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių atveju vadovaujančioji institucija gali skirti finansinį įnašą šioms finansinėms priemonėms:

- a) finansinėms priemonėms, kurios atitinka Komisijos nustatytas standartines sąlygas pagal šios dalies antrą pastraipą;
- b) esamoms arba naujoms finansinėms priemonėms, kurios yra specialiai skirtos konkrečioms pagal atitinkamą prioritetą nustatytiems tikslams pasiekti.

Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl standartinių sąlygų, kurias turi atitikti finansinės priemonės pagal pirmos pastraipos a punktą. Tie įgyvendinimo aktai, priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros,

4. Remdama 1 dalies b punkte nurodytas finansines priemones vadovaujančioji institucija gali:

- a) investuoti į esamų arba naujų juridinių asmenų, taip pat ir tų, kurie finansuojami kitų ESI fondų lėšomis, kurių paskirtis – įgyvendinti finansines priemones suderintas su atitinkamų ESI fondų tikslais, ir kurie imsis vykdyti įgyvendinimo užduotis, kapitalą; finansavimas šiems subjektams neviršija sumų, reikalingų naujoms investicijoms įgyvendinti pagal 37 straipsnį ir teikiamas laikantis šio reglamento tikslų;
- b) įgyvendinimo užduotis pavesti vykdyti:
 - i) EIB;
 - ii) tarptautinėms finansų įstaigoms, kuriose valstybė narė yra akcininkė, arba valstybėje narėje įsteigtoms finansų įstaigoms, kurių tikslas – siekti viešųjų interesų kontroliuojant valdžios institucijai;
 - iii) viešosios arba privačiosios teisės subjektui; ar
- c) imtis įgyvendinimo užduotis vykdyti tiesiogiai, kai finansines priemones sudaro tik paskolos arba garantijos. Tuo atveju

vadovaujančioji institucija laikoma paramos gavėju, kaip apibrėžta 2 straipsnio 10 punkte.

Įgyvendindami finansinę priemonę pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodyti subjektai užtikrina, kad būtų laikomasi taikytinos teisės, įskaitant ESI fondus, valstybės pagalbą, viešuosius pirkimus ir atitinkamus standartus reglamentuojančias taisykles, taip pat taikomus teisės aktus pinigų plovimo prevencijos, kovos su terorizmu ir mokestiniu sukčiavimu srityse. Tie subjektai neturi būti įsisteigę tų valstybių, kurios nebendradarbiauja su Sąjunga taikant tarptautiniu mastu sutartus mokesčių standartus, jurisdikcijai priklausančiose teritorijose ir neturi palaikyti verslo ryšių su tose teritorijose įsisteigusiais subjektais, o minėtus reikalavimus turi įtraukti į su pasirinktais finansų tarpininkais sudarytas sutartis.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos konkrečios taisyklės dėl finansinės priemonės įgyvendinančių subjektų vaidmens, įsipareigojimų ir atsakomybės, susijusių atrankos kriterijų ir produktų, kurie gali būti teikiami taikant finansines priemones pagal 37 straipsnį. Apie tuos deleguotuosius aktus Komisija ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 22 d. vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. 4 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodyti subjektai, įgyvendindami fondų fondus, dalį įgyvendinimo užduočių gali patikėti vykdyti finansų tarpininkams, jeigu tie subjektai savo atsakomybe užtikrina, kad finansų tarpininkai atitinka Finansinio reglamento 140 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nustatytus kriterijus. Finansų tarpininkai pasirenkami taikant atviras, skaidrias, proporcingas ir nediskriminuojančias procedūras, vengiant interesų konflikto.

6. 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytos įstaigos, kurioms patikėta vykdyti įgyvendinimo užduotis, savo vardu vadovaujančiosios institucijos naudai atidaro patikėjimo teise valdomas sąskaitas arba steigia finansinę priemonę kaip atskirą finansų padalinį finansų įstaigoje. Atskiro finansų padalinio atveju į finansinę priemonę investuotos programos lėšos nuo kitų finansų įstaigos turimų lėšų atskiriamos vedant atskirą apskaitą. Patikėjimo teise valdomose sąskaitose laikomos lėšos ir tokie atskiri finansų padaliniai valdomi pagal patikimo finansų valdymo principą, laikantis tinkamų atsakingo valdymo taisyklių, ir yra tinkamo likvidumo.

7. Kai finansinė priemonė įgyvendinama pagal 4 dalies pirmos pastraipos a ir b punktus, atsižvelgiant į finansinės priemonės įgyvendinimo struktūrą, programų įnašų skyrimo finansinėms priemonėms taisyklės ir sąlygos nustatomos finansavimui sutartyse pagal III priedą sudaromose tokiuose lygmenyse:

- a) atitinkamais atvejais – tarp deramai įgaliotų vadovaujančiosios institucijos ir fondų fondą įgyvendinančio subjekto atstovų; taip pat

b) tarp deramai įgaliotų vadovaujančiosios institucijos atstovų arba, kai taikoma, fondų fondą įgyvendinančio subjekto atstovų ir finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto atstovų.

8. Kai finansinės priemonės įgyvendinamos pagal 4 dalies pirmos pastraipos c punktą, programų įnašų skyrimo finansinėms priemonėms taisyklės ir sąlygos nustatomos strateginiame dokumente, kaip nurodyta IV priede, kurį turi išnagrinėti stebėsenos komitetas.

9. Nacionaliniai viešieji ir privatieji įnašai, tam tikrais atvejais įskaitant atitinkamus nepiniginius įnašus, kaip nurodyta 37 straipsnio 10 dalyje, gali būti suteikti fondų fondo, finansinės priemonės ar galutinio naudos gavėjo lygmenyje, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

10. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos vienodos sąlygos, susijusios su 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų subjektų valdomų programų įnašų pervedimo jiems ir šių įnašų valdymo išsamia tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nustatytos nagrinėjimo procedūros.

39 straipsnis

ERPF ir EŽŪFKP įnašas EIB įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais finansinėms priemonėms, skirtoms MVĮ

1. Šiame straipsnyje skolų finansavimas reiškia paskolas, išperkamąją nuomą arba garantijas.

2. Valstybės narės gali naudotis ERPF ir EŽŪFKP fondais siekdamos skirti finansinį įnašą šio reglamento 38 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytoms finansinėms priemonėms, kurias pagal Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punkto iii papunktį ir 139 straipsnio 4 dalį netiesiogiai valdo Komisija, o įgyvendinimo užduotys pavestos EIB, kai vykdoma ši veikla:

a) išduodamos neribotos garantijos teikiant kapitalo lengvatas finansiniams tarpininkams, siekiant kurti naujus skolų finansavimo portfelius, skirtus tinkamoms finansuoti MVĮ, kaip numatyta pagal šio reglamento 37 straipsnio 4 dalį;

b) vykdomas pakeitimas vertybiniais popieriais, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013⁽¹⁾ 4 straipsnio 1 dalies 61 punkte, kai vertybiniais popieriais pakeičiamas vienas šių elementų:

i) esami skolų finansavimo portfeliai, skirti MVĮ ir kitoms įmonėms, turinčioms mažiau kaip 500 darbuotojų;

ii) nauji MVĮ skirti skolų finansavimo portfeliai.

Šios dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytu finansiniu įnašu prisidedama prie tuose punktuose nurodytų portfelių subordinuotųjų ir (arba) tarpinio pobūdžio segmentų su sąlyga, kad atitinkamas finansinis tarpininkas išlaiko pakankamą portfelio rizikos dalį, bent jau lygiavertę Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/36/ES⁽²⁾ ir Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytam rizikos išlaikymo reikalavimui, siekiant užtikrinti tinkamą interesų suderinimą. Pakeitimo vertybiniais popieriais pagal šios dalies pirmos pastraipos b punktą atveju finansinis tarpininkas įpareigojamas sukurti naują skolų finansavimą, skirtą tinkamoms finansuoti MVĮ, kaip numatyta pagal šio reglamento 37 straipsnio 4 dalį.

Kiekviena valstybė narė, ketinanti dalyvauti įgyvendinant tokias finansines priemones, prisideda suma, kuri atitinka MVĮ skolų finansavimo poreikius toje valstybėje narėje ir numatomą tokio MVĮ skolų finansavimo paklausą, atsižvelgiant į 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą *ex ante* vertinimą ir jokių būdu neviršijant 7 proc. ERPF ir EŽŪFKP fondų asignavimo tai valstybei narei. Bendram visų dalyvaujančių valstybių narių įnašui iš ERPF ir EŽŪFKP fondų taikoma bendra 8 500 000 000 EUR viršutinė riba (2011 m. kainomis).

Jei Komisija, pasikonsultavusi su EIB, mano, kad priemonei skiriamas minimalus bendras įnašas, kurį sudaro visų dalyvaujančiųjų valstybių narių įnašų suma, nėra pakankamas deramai atsižvelgiant į minimalią kritinę masę, apibrėžtą atliekant 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą *ex ante* vertinimą, finansinės priemonės vykdymas nutraukiamas ir įnašai grąžinami valstybėms narėms.

Jei valstybė narė ir EIB negali susitarti dėl 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodyto finansavimo susitarimo sąlygų, valstybė narė pateikia prašymą iš dalies pakeisti 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą programą ir perskirti įnašą kitoms programoms ir prioritetams, laikydamosi paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

Jei tenkinamos sąlygos nutraukti valstybės narės įnašą, skirtą pagal 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytą atitinkamos valstybės narės ir EIB finansavimo susitarimą nustatytai priemonei, mokėjimą, valstybė narė pateikia prašymą iš dalies pakeisti

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudenčių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą programą ir perskirti įnašą likutį kitoms programoms ir prioritetams, laikydamasi paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

Kai valstybės narės dalyvavimas nebetęsiamas, ta valstybė narė pateikia prašymą iš dalies pakeisti programą. Jei nepanaudoti biudžetiniai įsipareigojimai panaikinami, panaikinti įsipareigojimai iš naujo nustatomi atitinkamai valstybei narei, kad būtų perskirstyti kitoms programoms ir prioritetams, laikantis paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

3. MVĮ, kurios gauna naują skolų finansavimą finansiniam tarpininkui sukūrus naują portfelį pagal 2 dalyje nurodytą finansinę priemonę, laikomos galutinėmis ERPF ir EŽŪFKP įnašo, skirto atitinkamai finansinei priemonei, gavėjomis.

4. 2 dalyje nurodytas finansinis įnašas atitinka šias sąlygas:

a) nukrypstant nuo 37 straipsnio 2 dalies, šis įnašas grindžiamas vienu EIB ir Komisijos atliekamu Sąjungos lygmens *ex ante* vertinimu;

Remiantis turimais duomenų šaltiniais dėl bankų vykdomo skolų finansavimo ir MVĮ, *ex ante* vertinimas, *inter alia*, apima MVĮ finansavimo poreikių Sąjungos lygmeniu, MVĮ finansavimo sąlygų ir poreikių analizę, taip pat MVĮ finansavimo stygiaus kiekvienoje valstybėje narėje nustatymą, MVĮ sektoriaus ekonominės ir finansinės padėties apžvalgą atskirų valstybių narių lygmeniu, minimalią kritinę bendrų įnašų masę, numatomą bendrą paskolų, sukuriamų tokias įnašais, mastą ir pridėtinę vertę;

b) šį įnašą skiria kiekviena dalyvaujančioji valstybė narė pagal atskirai kiekvienam ERPF ir EŽŪFKP finansiniam įnašui, kuriuo remiami 9 straipsnio pirmos pastraipos 3 punkte išdėstyti teminiai tikslai, nustatytą specialią nacionalinę programą;

c) šiam įnašui taikomos kiekvienos dalyvaujančiosios valstybės narės ir EIB sudarytame finansavimo susitarime nustatytos sąlygos, įskaitant, *inter alia*:

- i) EIB užduotis ir įsipareigojimus, įskaitant atlygį;
- ii) minimalų sverto poveikį, kuris turi būti pasiektas per 65 straipsnio 2 dalyje nurodytą tinkamumo finansuoti laikotarpį laikantis tiksliai apibrėžtų orientyrų;
- iii) sąlygas naujam skolų finansavimui sukurti;
- iv) nuostatas, susijusias su netinkama finansuoti veikla ir atmetimo kriterijais;
- v) mokėjimų grafiką;

vi) baudas, taikomas tuo atveju, jei finansų tarpininkai nevykdo susitarimo;

vii) finansų tarpininkų atranką;

viii) stebėseną, ataskaitų teikimą ir auditą;

ix) matomumą;

x) susitarimo nutraukimo sąlygas.

Igyvendindamas priemonę EIB sudarys sutartis su atrinktais finansiniais tarpininkais;

d) jei c punkte nurodytas finansavimo susitarimas nesudaromas per šešis mėnesius nuo tada, kai patvirtinama b punkte nurodyta programa, valstybė narė turi teisę perskirti tokį įnašą kitoms programoms ir prioritetams, laikydamasi paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato pirmos pastraipos c punkte nurodyto finansavimo susitarimo modelį. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Kiekviena dalyvaujančioji valstybė narė turi pasiekti minimalų sverto poveikį, laikydamasi 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime nustatytų orientyrų, apskaičiuotų kaip naujo skolų finansavimo, kurį finansiniai tarpininkai turi sukurti tinkamoms finansuoti MVĮ, ir atitinkamo ERPF ir EŽŪFKP įnašo, kurį susijusi valstybė narė skiria finansinėms priemonėms, santykis. Toks minimalus sverto poveikis gali būti skirtingas įvairioms dalyvaujančiosioms valstybėms narėms.

Jei finansinis tarpininkas nepasiekia minimalaus sverto poveikio, nustatyto šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime, pagal sutartinius įsipareigojimus jis privalo dalyvaujančiajai valstybei narei sumokėti baudas, laikydamasis finansavimo susitarimo nuostatų ir sąlygų.

Finansinio tarpininko nesugebėjimas pasiekti pagal finansavimo susitarimą nustatyto minimalaus sverto poveikio neturi neigiamos įtakos nei išduotoms garantijoms, nei atitinkamiems pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriams.

6. Nukrypstant nuo 38 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos, šio straipsnio 2 dalyje nurodyti finansiniai įnašai gali būti tvarkomi kiekvienos valstybės narės atskirose sąskaitose arba, jei dvi ar daugiau dalyvaujančiųjų valstybių narių duoda sutikimą, – vienoje visoms tokioms valstybėms narėms bendroje sąskaitoje ir naudojami pagal konkrečius tikslus, nustatytą programose, pagal kurias tie įnašai buvo skirti.

7. Nukrypstant nuo 41 straipsnio 1 ir 2 dalių, šio straipsnio 2 dalyje numatytų finansinių įnašų atveju valstybės narės Komisijai teikiamame mokėjimo prašyme nurodoma 100 proc. sumos, kurią valstybė narė, laikydamasi šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime nustatyto grafiko, turi sumokėti EIB. Tokie mokėjimo prašymai grindžiami EIB prašomomis sumokėti sumomis, kurios laikomos būtinomis išsipareigojimams, susijusiems su garantijų sutartimis arba pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriais, kurie bus atlikti per kitus tris mėnesius, padengti. Valstybių norių mokėjimai EIB atliekami nedelsiant ir bet koku atveju prieš EIB prisiimant išsipareigojimus.

8. Programos užbaigimo metu tinkamos finansuoti išlaidos yra visa finansinei priemonei sumokėta programos įnašų suma, kuri atitinka:

- a) kai vykdoma šio straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyta veikla – 42 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytas lėšas;
- b) kai vykdoma šio straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodyta veikla – bendrą naujo skolų finansavimo, sukurto vykdant pakeitimo vertybiniais popieriais sandorius, sumą, sumokėtą tinkamoms finansuoti MVĮ arba jų naudai per 65 straipsnio 2 dalyje nurodytą tinkamumo finansuoti laikotarpį.

9. Taikant 44 ir 45 straipsnius nepareikalausios garantijos ir susigražintos sumos, susijusios atitinkamai su neribotomis garantijomis ir pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriais, laikomos finansinėms priemonėms grąžinamomis lėšomis. Likviduojant finansines priemones, grynosios likvidavimo pajamos, atskaičiavus išlaidas, mokesčius ir kreditoriams mokėtinas sumas, kurioms teikiama pirmenybė palyginti su ERPF ir EŽŪFKP įnašu, grąžinamos atitinkamoms valstybėms narėms proporcingai pagal jų įnašus, skirtus finansinei priemonei.

10. Į 46 straipsnio 1 dalyje nurodytą ataskaitą įtraukiami šie papildomi elementai:

- a) visa finansinei priemonei pagal programą, prioritetą arba priemonę sumokėta ERPF ir EŽŪFKP paramos suma, susijusi su neribotomis garantijomis arba pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriais;
- b) pažanga kuriant tinkamoms finansuoti MVĮ skirtą naują skolų finansavimą, kaip numatyta 37 straipsnio 4 dalyje.

11. Nepaisant 93 straipsnio 1 dalies, pagal šio straipsnio 2 dalį priemonėms skirtos lėšos gali būti naudojamos siekiant sukurti naują MVĮ skolų finansavimą visoje valstybės narės teritorijoje, neatsižvelgiant į regionų kategorijas, jeigu šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime nenumatyta kitaip.

12. 70 straipsnis netaikomas programoms, sukurtoms siekiant įgyvendinti finansines priemones pagal šį straipsnį.

40 straipsnis

Finansinių priemonių valdymas ir kontrolė

1. Pagal šio reglamento 124 straipsnį ERPF, Sanglaudos fondo, ESF ir EJRŽF atveju ir pagal EJRŽF reglamento 65 straipsnį EŽŪFKP atveju paskirti subjektai neatlieka veiksmų, kuriuos sudaro pagal 38 straipsnio 1 dalies a punktą įgyvendinamos finansinės priemonės, patikrų vietoje. Subjektai, kuriems patikėta įgyvendinti tas finansines priemones, nuolat teikia paskirtiems subjektams kontrolės ataskaitas.

2. Už programų auditą atsakingi subjektai neatlieka veiksmų, kuriuos sudaro pagal 38 straipsnio 1 dalies a punktą įgyvendinamos finansinės priemonės, audito ir su tomis finansinėmis priemonėmis susijusių valdymo ir kontrolės sistemų audito. Audito institucijos, nurodytos susitarimuose dėl tų finansinių priemonių įgyvendinimo, nuolat teikia už programų auditą atsakingiems subjektams kontrolės ataskaitas.

3. Už programų auditą atsakingi subjektai gali atlikti auditą galutinių naudos gavėjų lygmeniu tik tuo atveju, jeigu susiklosto viena ar daugiau iš šių padėčių:

- a) vadovaujančiosios institucijos arba finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu nėra pagrindžiančių dokumentų, įrodančių, kad galutiniams naudos gavėjams buvo skirtas finansinių priemonių finansavimas ir kad jis buvo panaudotas pagal numatytą paskirtį, laikantis taikytinos teisės;
- b) esama įrodymų, kad vadovaujančiosios institucijos ar finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu turimuose dokumentuose nepateikiami teisingi ir tikslūs duomenys apie suteiktą finansavimą.

4. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl finansinių priemonių, nurodytų 38 straipsnio 1 dalies b punkte, valdymo ir kontrolės, įskaitant kontrolę, kurią turi vykdyti vadovaujančioji institucija ir audito institucija, pagrindžiančių dokumentų saugojimo tvarką, pagrindžiančiais dokumentais įrodomus elementus, taip pat valdymo, kontrolės ir audito tvarką. Apie tuos deleguotuosius aktus Komisija ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 22 d. vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Finansines priemones įgyvendinantys subjektai privalo užtikrinti, kad būtų prieinami pagrindžiantys dokumentai, ir nenustatyti galutiniams naudos gavėjams apskaitos duomenų saugojimo reikalavimų, kurie nėra būtini siekiant jiems įvykdyti tą pareigą.

41 straipsnis

Prašymai išmokėti lėšas, įskaitant finansinių priemonių išlaidas

1. 38 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų finansinių priemonių ir 38 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, įgyvendintų pagal 38 straipsnio 4 dalies a ir b punktus, atveju tinkamumo finansuoti laikotarpiu, nustatytu 65 straipsnio 2 dalyje (tinkamumo finansuoti laikotarpis) laipsniškos tarpinio mokėjimo paraiškos teikiamos etapais dėl finansinei priemonei mokamų programos įnašų, laikantis šių sąlygų:

- a) į kiekvieną tinkamumo finansuoti laikotarpiu pateiktą tarpinio mokėjimo paraišką įtraukta finansinei priemonei mokamo programos įnašo suma neviršija 25 proc. visos pagal atitinkamą finansavimo sutartį finansinei priemonei įsipareigotos programos įnašų sumos, atitinkančios tinkamumo finansuoti laikotarpiu mokėtinas 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose apibrėžtas išlaidas. Į tarpinio mokėjimo paraišką, pateiktą po tinkamumo finansuoti laikotarpio, įtraukiama visa tinkamų finansuoti išlaidų suma, kaip apibrėžta 42 straipsnyje;
- b) į kiekvieną šios pastraipos a punkte nurodytą tarpinio mokėjimo paraišką gali būti įtraukta iki 25 proc. visos nacionalinio bendro finansavimo sumos, kaip nurodyta 38 straipsnio 9 dalyje, kurią numatoma sumokėti finansinei priemonei, arba galutinių naudos gavėjų lygmeniu – išlaidoms, kaip apibrėžta 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose, patirtoms per tinkamumo finansuoti laikotarpį, padengti;
- c) vėlesnės tarpinio mokėjimo paraiškos, pateiktos tinkamumo finansuoti laikotarpiu, teikiamos tik tokiais atvejais:
 - i) antrosios tarpinio mokėjimo paraiškos atveju – kai ne mažiau kaip 60 proc. į pirmąją tarpinio mokėjimo paraišką įtrauktos sumos išleista kaip tinkamos finansuoti išlaidos, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose;
 - ii) trečiosios ir vėlesnės tarpinio mokėjimo paraiškos atveju – kai ne mažiau kaip 85 proc. į ankstesnės tarpinio mokėjimo paraišką įtrauktų sumų išleista kaip tinkamos finansuoti išlaidos, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose;
- d) kiekvienoje tarpinio mokėjimo paraiškoje, į kurią įtrauktos su finansinėmis priemonėmis susijusios išlaidos, atskirai nurodoma visa finansinei priemonei sumokėtų programos įnašų suma ir sumos, sumokėtos kaip tinkamos finansuoti išlaidos, kurios apibrėžtos 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose.

Užbaigiant programą į galutinio likučio mokėjimo paraišką įtraukiama visa tinkamų finansuoti išlaidų, apibrėžtų 42 straipsnyje, suma.

2. 38 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, įgyvendinamų pagal 38 straipsnio 4 dalies c punktą, atveju į tarpinio mokėjimo paraišką ir galutinio likučio mokėjimo paraišką įtraukiama visa vadovaujančiosios institucijos atliktų mokėjimų investicijoms į galutinius naudos gavėjus, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, suma.

3. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl išmokėjimų finansinėms priemonėms išėmimo bei paskesnio koregavimo, taikytino mokėjimo paraiškoms.

4. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustomi modeliai, naudotini kai su mokėjimo paraiškomis Komisijai teikiama papildoma informacija apie finansines priemones. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nustatytos nagrinėjimo procedūros.

42 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos užbaigimo metu

1. Programos užbaigimo metu tinkamos finansuoti finansinės priemonės išlaidos yra visa faktiškai įgyvendinant finansinę priemonę per tinkamumo finansuoti laikotarpį išmokėta programos įnašų suma arba, garantijų atveju, suma, dėl kurios prisiimti įsipareigojimai, kuri yra:

- a) mokėjimai galutiniams naudos gavėjams, o 37 straipsnio 7 dalyje nurodytais atvejais – mokėjimai galutiniams naudos gavėjų naudai;
- b) lėšos, kurias įsipareigota skirti pagal garantijų sutartis, nepaisant to, ar garantijų sutartys dar galioja, ar jų galiojimas yra pasibaigęs, kurios skirtos galimiems nuostoliams pagal garantijų apmokėti, apskaičiuotiems pagal protingą *ex ante* rizikos vertinimą, taikytą atitinkamai padaugintam naujų paskolų arba kitų rizikos padalinimu grindžiamų priemonių, skirtų naujoms investicijoms į galutinius naudos gavėjus, skaičiui;
- c) kapitalizuotos palūkanų normų subsidijos arba garantijos mokesčio subsidijos, kurias reikia sumokėti per ne ilgesnį kaip 10 metų laikotarpį po tinkamumo finansuoti laikotarpio ir kurios yra naudojamos kartu su finansinėmis priemonėmis, mokamos į tam tikslui atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą ir bus faktiškai išmokėtos pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui, bet susijusios tik su paskolomis ir kitomis rizikos priemonėmis, kurios buvo išmokėtos išmokėtų investicijoms į galutinius naudos gavėjus per tinkamumo finansuoti laikotarpį;
- d) patirtų finansinės priemonės valdymo kaštų padengimas arba valdymo mokesčių sumokėjimas.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos konkrečios taisyklės dėl palūkanų normos subsidijų ir garantijos mokesčio subsidijų metinių išmokų kapitalizavimo, kaip nurodyta pirmos pastraipos c punkte, sistemos sukūrimo.

2. Nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių ir mikrokreditų atveju kapitalizuotos valdymo išlaidos arba mokesčiai, kurie, pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui, ne ilgesnį kaip šešerių metų laikotarpį bus mokami už per tinkamumo finansuoti laikotarpį įvykdytas investicijas į galutinius naudos gavėjus ir kuriems negalima taikyti 44 ar 45 straipsnių, gali būti laikomi tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei sumokami į tam tikslui atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą.

3. Nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių, numatytų 37 straipsnio 4 dalyje nurodytoms įmonėms, kurioms skirtas 38 straipsnio 7 dalies b punkte nurodytas finansavimo susitarimas buvo pasirašytas anksčiau nei 2017 m. gruodžio 31 d. ir kurios iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos investavo bent 55 proc. lėšų pagal programą, išipareigotų skirti pagal atitinkamą finansavimo susitarimą, atveju ribota investicijoms į galutinius naudos gavėjus skirtų mokėjimų, kurie pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui turi būti mokami ne ilgesnį ketverių metų laikotarpį, suma gali būti laikoma tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei ji sumokama į tam tikslui atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą, su sąlyga, kad laikomasi valstybės pagalbos taisyklių ir įvykdytos toliau nurodytos sąlygos.

Į sąlyginio deponavimo sąskaitą sumokėta suma:

- a) naudojama vien tik paskesnėms investicijoms į galutinius naudos gavėjus, kuriems per tinkamumo finansuoti laikotarpį pagal finansinę priemonę buvo skirtos pradinės nuosavu kapitalu grindžiamos investicijos, dar nesumokėtos visiškai arba iš dalies;
- b) naudojama tik paskesnėms investicijoms, kurios turi būti vykdomos laikantis rinkos standartų ir rinkos standartų sutartinių sąlygų ir neturi viršyti minimalios sumos, kuri būtina privačiojo sektoriaus bendram investavimui skatinti, kartu užtikrinant tikslinių įmonių finansavimo tęstinumą, kad investicijos būtų naudingos tiek viešojo, tiek privačiojo sektoriaus investuotojams,
- c) neviršija 20 proc. tinkamų finansuoti 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytų nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių išlaidų, iš kurių išskaitomi nuosavu kapitalu grindžiamai priemonei tinkamumo finansuoti laikotarpį teikiantys grąžą ribiniai kapitalo ištekliai ir pelnas.

Bet kurios į sąlyginio deponavimo sąskaitą sumokėtos sumos, kurios nėra naudojamos investicijoms į galutinius naudos gavėjus pirmoje pastraipoje nurodytu laikotarpiu, naudojamos pagal 45 straipsnį.

4. Pagal 1 ir 2 dalis nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos negali viršyti toliau nurodytų sumų sumos:

- a) visos ESI fondų paramos, išmokėtos 1 ir 2 dalių tikslais, sumos ir
- b) atitinkamo nacionalinio bendro finansavimo sumos.

5. Fondų fondą įgyvendinantis subjektas arba finansines priemones įgyvendinantys subjektai, kaip numatyta 38 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose, gali reikalauti atlyginti šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos d punkte ir 2 dalyje nurodytas valdymo išlaidas ir rinkti nurodytus mokesčius, neviršydami šio straipsnio 6 dalyje nurodytame deleguotajame akte nustatytų ribinių dydžių. Valdymo išlaidas sudaro tiesioginės arba netiesioginės išlaidos, kurios atlyginamos įrodžius išlaidas, o valdymo mokesčiais laikoma sulygta kaina už suteiktas paslaugas, atitinkamais atvejais nustatyta konkurencingos rinkos proceso metu. Valdymo išlaidos ir mokesčiai pagrįsti veiklos rezultatais grindžiama apskaičiavimo metodika.

Į valdymo išlaidos ir mokesčius galima įtraukti administravimo mokesčius. Tais atvejais, kai administravimo mokesčiai arba jų dalis renkami iš galutinių naudos gavėjų, jie nedeklaruojami kaip tinkamos finansuoti išlaidos.

Valdymo išlaidos ir mokesčiai, įskaitant valdymo išlaidas ir mokesčius už parengiamąjį darbą, susijusį su finansine priemone, prieš pasirašant atitinkamą finansavimo susitarimą, laikomi tinkamais finansuoti nuo atitinkamo finansavimo susitarimo pasirašymo dienos.

6. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos konkrečios valdymo išlaidų ir mokesčių nustatymo kriterijų taisyklės, remiantis rezultatais ir taikomais ribiniais dydžiais, taip pat kapitalizuotų valdymo išlaidų ir mokesčių atlyginimo nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių ir mikrokreditų atveju taisyklės.

43 straipsnis

Palūkanos ir kitas pelnas, gauti iš ESI fondų paramos finansinėms priemonėms

1. Finansinėms priemonėms sumokėta ESI fondų parama pervedama į sąskaitas valstybės narės finansų įstaigose ir laikinai investuojama laikantis patikimo finansų valdymo principų.

2. Palūkanos ir kitas pelnas, priskiriami prie finansinėms priemonėms sumokėtos ESI fondų paramos, panaudojami tiems patiems tikslams, įskaitant patirtų valdymo išlaidų atlyginimą arba finansinės priemonės valdymo mokesčių sumokėjimą pagal 42 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos d punktą, taip pat pagal 42 straipsnio 2 dalį sumokėtų išlaidų atlyginimą, kaip pradinė ESI fondų parama toje pačioje finansinėje priemonėje arba, pasibaigus finansinei priemonei, kitose finansinėse priemonėse, arba kitų formų paramai, vadovaujantis konkrečiais pagal prioritetą nustatytais tikslais, iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos.

3. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad palūkanų ir kito pelno naudojamas būtų tinkamai apskaitomas.

44 straipsnis

Prie ESI fondų paramos priskiriamų lėšų pakartotinis panaudojimas iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos

1. Lėšos, kurios finansinėms priemonėms grąžinamos iš investicijų, arba grąžinamos lėšos, kurias buvo įsipareigota skirti pagal garantijų sutartis, įskaitant kapitalo grąžinimą, pelną ir kitas pajamas ar uždarbį, pavyzdžiui, palūkanas, garantijų mokesčius, dividendus, kapitalo prieaugį arba visas kitas pajamas iš investicijų, kurie priskiriami prie ESI fondų paramos, pakartotinai panaudojami toliau išvardytiems tikslams, neviršijant reikalingos sumos ir laikantis tvarkos, dėl kurios susitarta atitinkamuose finansavimo susitarimuose:

- a) tolesnėms investicijoms pagal tas pačias arba kitas finansines priemones, vadovaujantis konkrečiais pagal prioritetą nustatytais tikslais;
- b) atitinkamais atvejais privačiojo sektoriaus investuotojams arba viešojo sektoriaus investuotojams, kurie veikia pagal rinkos ekonomikos investavimo principą ir teikia analogiškų lėšų papildydami ESI fondų paramą finansinei priemonei arba kartu investuoja galutinio naudos gavėjo lygmeniu, pirmumo tvarka atlyginti.
- c) atitinkamais atvejais patirtoms valdymo išlaidoms atlyginti ir finansinės priemonės valdymo mokesčiams sumokėti.

Būtinybė atlyginti pirmumo tvarka pagal pirmos pastraipos c punktą ir atlyginimo dydis nustatomi atliekant *ex ante* vertinimą. Atlyginant pirmumo tvarka neviršijama to, kas būtina, kad būtų skatinama pritraukti analogiškų privačių lėšų, ir nemokama pernelyg didelė kompensacija privačiojo sektoriaus investuotojams arba viešojo sektoriaus investuotojams, kurie veikia pagal rinkos ekonomikos investavimo principą. Interesų suderinamumas užtikrinamas tinkamai pasidalijant riziką ir pelną, interesai suderinami remiantis įprastu komerciniu pagrindu ir neprieštaraujama Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms.

2. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad 1 dalyje nurodytų lėšų panaudojimas būtų tinkamai apskaitomas.

45 straipsnis

Lėšų naudojimas po tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad finansinėms priemonėms grąžinamos lėšos, įskaitant kapitalo grąžinimą, pelną ir kitas pajamas ar uždarbį, gautus per ne

trumpesnę kaip aštuonerių metų laikotarpį nuo tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos, kurios priskirtos prie ESI fondų paramos finansinėms priemonėms pagal 37 straipsnį, būtų naudojamos laikantis programos ar programų tikslų arba toje pačioje finansinėje priemonėje, arba, nutraukus tas lėšas finansinei priemonei, – kitose finansinėse priemonėse su sąlyga, kad abiem atvejais rinkos sąlygų vertinimo rezultatai rodo, jog ir toliau reikia tokių investicijų ar kitų formų paramos.

46 straipsnis

Finansinių priemonių įgyvendinimo ataskaita

1. Vadovaujančioji institucija siunčia Komisijai specialią veiksmų, kuriuose naudojamos finansinės priemonės, ataskaitą, pridedamą prie metinės įgyvendinimo ataskaitos.

2. 1 dalyje nurodytoje specialioje ataskaitoje pateikiama ši informacija apie kiekvieną finansinę priemonę:

- a) nurodoma programa, prioritetas arba priemonė, kuriems teikiama ESI fondų parama;
- b) apibūdinama finansinė priemonė ir jos įgyvendinimo tvarka;
- c) nurodomi subjektai, įgyvendinantys finansines priemones, ir atitinkamais atvejais – fondų fondą įgyvendinantys subjektai, kaip nurodyta 38 straipsnio 1 dalies a punkte ir 38 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose, taip pat 38 straipsnio 6 dalyje nurodyti finansų tarpininkai;
- d) nurodoma visa finansinei priemonei sumokėta programos įnašų pagal prioritetą ar priemonę suma;
- e) nurodoma visa pagal finansinę priemonę galutiniams naudos gavėjams arba galutinių naudos gavėjų naudai sumokėta arba įsipareigota skirti pagal garantijų sutartis paramos suma pagal programą, prioritetą arba priemonę, skirta investicijoms į galutinius naudos gavėjus, taip pat susidariusios valdymo išlaidos ar sumokėti valdymo mokesčiai;
- f) nurodomi finansinės priemonės veiklos rezultatai, įskaitant pažangą, padarytą steigiant finansinę priemonę ir atrenkant ją įgyvendinančius subjektus, įskaitant fondų fondą įgyvendinantį subjektą;
- g) nurodomos palūkanos ir kitas pelnas, gautas iš ESI fondų paramos finansinėms priemonėms ir programos lėšų, kurie finansinėms priemonėms grąžinti iš investicijų, kaip nurodyta 43 ir 44 straipsniuose;
- h) nurodoma pažanga, padaryta siekiant tikėtino naudojant finansinę priemonę padarytų investicijų ir dalyvavimo vertės sverto poveikio;

- i) nurodoma investicijų į nuosavą kapitalą vertė, lyginant su ankstesniaisiais metais;
- j) nurodomas finansinės priemonės indėlis siekiant atitinkamo prioriteto ar atitinkamos priemonės rodiklių.

Informaciją, nurodytą pirmos pastraipos h ir j punktuose, galima pateikti tik 2017 ir 2019 m. pateikiamų metinių įgyvendinimo ataskaitų priede, taip pat galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje. Galutinių naudos gavėjų lygmeniu netaikomos pirmos pastraipos a–j punktuose išdėstytos su ataskaitų teikimu susijusios prievolės.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi modeliai, naudotini teikiant ataskaitas apie finansines priemones Komisijai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Kiekvienais metais, pradedant 2016 m., per šešis mėnesius nuo metinių įgyvendinimo ataskaitų, nurodytų 111 straipsnio 1 dalyje (ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo atveju), EŽŪFKP reglamento 75 straipsnyje (EŽŪFKP atveju) ir atitinkamose konkrečių EJRF taikomų taisyklių nuostatose, pateikimo termino, Komisija pateikia duomenų apie padarytą pažangą finansuojant ir įgyvendinant finansines priemones, kuriuos remdamosi šiuo straipsniu pateikė vadovaujančiosios institucijos, suvestinę. Tos suvestinės teikiamos Europos Parlamentui ir Tarybai ir skelbiamos viešai.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

STEBĖSENA IR VERTINIMAS

1 SKYRIUS

Stebėseną

I Skirsnis

Programų stebėseną

47 straipsnis

Stebėsenos komitetas

1. Valstybė narė, susitarusi su vadovaujančiąja institucija, per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybei narei buvo pranešta apie Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinama programa, paisydama savo institucinės, teisinės ir finansinės sistemos, sudaro stebėsenos komitetą programos įgyvendinimo stebėsenai vykdyti (toliau – stebėsenos komitetas).

Valstybė narė gali sudaryti vieną bendrą stebėsenos komitetą, skirtą apimti daugiau nei vieną programą, bendrai finansuojamą iš ESI fondų.

2. Kiekvienas stebėsenos komitetas parengia ir patvirtina savo darbo tvarkos taisykles pagal atitinkamos valstybės narės institucinę, teisinę ir finansinę sistemą.

3. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos stebėsenos komitetą įsteigia bendradarbiavimo programoje dalyvaujančios valstybės narės ir trečiosios šalys, jei jos priėmė kvietimą dalyvauti bendradarbiavimo programoje, susitarus su vadovaujančiąja institucija per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybėms narėms buvo pranešta apie sprendimą patvirtinti bendradarbiavimo programą. Tas stebėsenos komitetas parengia ir patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

48 straipsnis

Stebėsenos komiteto sudėtis

1. Dėl stebėsenos komiteto sudėties nusprendžia valstybė narė su sąlyga, kad stebėsenos komitetą sudaro atitinkamų valstybių narių institucijų atstovai ir tarpininkai bei 5 straipsnyje nurodytų partnerių atstovai. Partnerių atstovus į stebėsenos komitetą deleguoja atitinkami partneriai, ir šis procesas vykdomas skaidriai. Kiekvienas stebėsenos komiteto narys gali turėti balsavimo teisę.

Dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos stebėsenos komiteto sudėties susitaria programoje dalyvaujančios valstybės narės ir trečiosios šalys, jei jos priėmė kvietimą dalyvauti bendradarbiavimo programoje. Į stebėsenos komitetą įtraukiami atitinkami tų valstybių narių ir trečiųjų šalių atstovai. Į stebėsenos komitetą gali būti įtraukiami ETBG atstovai, programos įgyvendinimo teritorijoje vykdytys su programa susijusią veiklą.

2. Stebėsenos komiteto narių sąrašas skelbiamas viešai.

3. Komisija dalyvauja stebėsenos komiteto veikloje patariamąja teise.

4. Jeigu prie programos prisideda EIB, jis gali dalyvauti stebėsenos komiteto veikloje patariamąja teise.

5. Stebėsenos komitetui pirmininkauja valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos atstovas.

49 straipsnis

Stebėsenos komiteto funkcijos

1. Stebėsenos komiteto posėdžiai šaukiami bent kartą per metus, per juos apžvelgiamas programos įgyvendinimas ir pažanga, padaryta siekiant jos tikslų. Tai atlikdamas jis atsižvelgia į finansinius duomenis, bendruosius ir konkrečius programos rodiklius, taip pat rezultato rodiklių reikšmės pokyčius, pažangą, padarytą siekiant kiekybinių siektinų reikšmių, 21 straipsnio 1 dalyje nurodytame veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų ir, prireikus, į kokybinių analizių rezultatus.

2. Stebėsenos komitetas nagrinėja visus klausimus, turinčius poveikį programos įgyvendinimui, įskaitant veiklos rezultatų išvadas.

3. Su stebėsenos komitetu konsultuojamasi ir jei šis komitetas mano, kad tai tinkama, jis pateikia nuomonę dėl bet kokių vadovaujančiosios institucijos siūlomų programos pakeitimų.

4. Stebėsenos komitetas gali vadovaujančiajai institucijai teikti pastabas dėl programos įgyvendinimo ir vertinimo, taip pat dėl veiksmų, susijusių su paramos gavėjų administracinės naštos mažinimu. Stebėsenos komitetas vykdo veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į jo pastabas, stebėseną.

50 straipsnis

Igyvendinimo ataskaitos

1. Nuo 2016 m. iki 2023 m. (imtinai) kiekviena valstybė narė Komisijai teikia metinę programos įgyvendinimo ankstesniais finansiniais metais ataskaitą. Kiekviena valstybė narė, laikydami konkrečius fondams taikomose taisyklėse nustatytų terminų, pateikia Komisijai ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo programų galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir metinę EŽŪFKP ir EJŖŽF įgyvendinimo ataskaitą.

2. Metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama pagrindinė informacija apie programos ir jos prioritetų įgyvendinimą remiantis finansiniais duomenimis, bendraisiais ir konkrečios programos rodikliais, kiekybinėmis siektinomis reikšmėmis, taip pat, tam tikrais atvejais, informacija apie rezultato rodiklių reikšmės pokyčius ir, pradedant 2017 m. pateikiama metinė įgyvendinimo ataskaita, apie veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų pokyčius. Pateikti duomenys siejami su rodiklių reikšmėmis iš visiškai įgyvendintų veiksmų ir, kai įmanoma atsižvelgiant į įgyvendinimo etapą, iš atrinktų projektų. Ataskaitose taip pat pateikiama visų programos vertinimų išvadų, gautų per ankstesnius finansinius metus, santrauka, visi klausimai, darantys poveikį programos įgyvendinimui, ir priemonės, kurių imtasi. Prireikus 2016 m. pateiktinoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje taip pat galima nurodyti veiksmus, kurių imtasi *ex ante* sąlygoms įvykdyti.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, ESF reglamentu gali būti nustatytos specialios taisyklės dėl duomenų, kurie turi būti pateikiami ESF fondo atveju.

4. 2017 m. pateiktinoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje pateikiama ir įvertinama 2 dalyje nurodyta informacija ir programos tikslų įgyvendinimo pažanga, taip pat tai, kaip ESI fondai prisidėjo prie rezultato rodiklių reikšmės pokyčių, kai turimi patvirtinantys atitinkamo vertinimo duomenys. Toje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje taip pat nurodomi veiksmai, kurių imtasi siekiant įvykdyti *ex ante* sąlygas, kurios nebuvo įvykdytos patvirtinant programas. Joje taip pat įvertinamas veiksmų, kuriais siekiama atsižvelgti į 7 ir 8 straipsniuose nustatytus principus, įgyvendinimas, 5 straipsnyje nurodytų partnerių vaidmuo įgyvendinant programą ir pateikiama paramos klimato kaitos tikslams ataskaita.

5. 2019 m. pateiktinoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje ir galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje dėl ESI fondų, be 2 ir 3

dalyse nurodytos informacijos ir vertinimo, pateikiama informacija apie programos tikslų įgyvendinimo pažangą, apie jos indėlį siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir šią pažangą įvertinama.

6. Kad būtų laikomos priimtinos, 1–5 dalyse nurodytose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama visa tose dalyse ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nurodyta informacija.

Komisija per 15 darbo dienų nuo metinės įgyvendinimo ataskaitos gavimo dienos valstybei narėi praneša, jei ataskaita nepriimtina, o jei to nepadaro, ataskaita laikoma priimtina.

7. Komisija išnagrinėja metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir savo pastabas dėl jos valstybei narėi pateikia per du mėnesius nuo metinės įgyvendinimo ataskaitos gavimo dienos ir per penkis mėnesius nuo galutinės įgyvendinimo ataskaitos gavimo dienos. Jei Komisija per šį terminą nepateikia pastabų, laikoma, kad ataskaitos priimtos.

8. Komisija vadovaujančiajai institucijai gali teikti pastabas dėl klausimų, kurie daro didelį poveikį programos įgyvendinimui. Jei tokios pastabos pateikiamos, vadovaujančioji institucija pateikia visą reikalingą su tokiais pastabomis susijusią informaciją ir atitinkamais atvejais per tris mėnesius informuoja Komisiją apie tai, kokių priemonių imtasi.

9. Metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitos ir piliečiams skirta jų turinio santrauka skelbiamos viešai.

51 straipsnis

Metinis peržiūros posėdis

1. Metiniai Komisijos ir kiekvienos valstybės narės peržiūros posėdžiai organizuojami kasmet nuo 2016 iki 2023 m. (imtinai), juose svarstomi kiekvienos programos įgyvendinimo rezultatai, atsižvelgiant į metinę įgyvendinimo ataskaitą ir Komisijos pastabas, jei jų buvo pateikta.

2. Metiniame peržiūros posėdyje gali būti aptariama daugiau negu viena programa. 2017 ir 2019 m. metiniuose peržiūros posėdžiuose aptariamos visos valstybės narės programos, taip pat atsižvelgiama į valstybės narės pagal 52 straipsnį tais metais pateiktas pažangos ataskaitas.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybė narė ir Komisija gali susitarti neorganizuoti metinio peržiūros posėdžio programai aptarti, išskyrus 2017 m. ir 2019 m. posėdžius.

4. Metiniams peržiūros posėdžiams pirmininkauja Komisija arba, valstybės narės prašymu, posėdžiams bendrai pirmininkauja valstybė narė ir Komisija.

5. Valstybė narė užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgta į po metinio peržiūros posėdžio Komisijos pateiktas pastabas dėl klausimų, kurie daro didelį poveikį programos įgyvendinimui, ir atitinkamais atvejais per tris mėnesius praneša Komisijai apie priemones, kurių imtasi.

II Skirsnis

Strateginė pažanga

52 straipsnis

Pažangos ataskaita

1. Iki 2017 m. rugpjūčio 31 d. ir iki 2019 m. rugpjūčio 30 d. valstybė narė Komisijai pateikia partnerystės sutarties įgyvendinimo atitinkamai iki 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pažangos ataskaitas.

2. Pažangos ataskaitoje pateikiama ši informacija ir įvertinami šie aspektai:

- a) valstybės narės vystymosi poreikių pokyčiai nuo partnerystės sutarties patvirtinimo;
- b) pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją ir taip pat 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus konkrečių fondų uždavinius, pasitelkiant ESI fondų įnašą siekiant pasirinktų teminių tikslų ir, visų pirma, kiekvienos programos veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų ir teikiant klimato kaitos tikslams panaudotą paramą;
- c) tai, ar veiksmai, kurių imtasi siekiant įvykdyti iki partnerystės sutarties patvirtinimo dienos neįvykdytas partnerystės sutartimi nustatytas taikytinas *ex ante* sąlygas, buvo įvykdyti pagal nustatytą grafiką. Šis punktas taikomas tik 2017 m. pateiktinai pažangos ataskaitai;
- d) priemonių, kuriomis užtikrinamas ESI fondų ir kitų Sąjungos ir nacionalinių finansavimo priemonių bei EIB koordinavimas, įgyvendinimas;
- e) integruoto požiūrio į teritorinį vystymąsi įgyvendinimas arba programomis pagrįstų integruotų metodų įgyvendinimo santrauka, įskaitant pažangą, padarytą įgyvendinant nustatytą bendradarbiavimo prioritetinių sričių tikslus;
- f) atitinkamais atvejais veiksmai, kurių imtasi siekiant stiprinti valstybės narės institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus administruoti ir naudoti ESI fondų paramą;
- g) veiksmai, kurių imtasi, ir pažanga, padaryta siekiant sumažinti paramos gavėjų administracinę naštą;

h) 5 straipsnyje nurodytų partnerių vaidmuo įgyvendinant partnerystės sutartį;

i) veiksmų, kurių imtasi taikant ESI fondų įgyvendinimo horizontaliuosius principus, nurodytus 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir politikos tikslus, santrauka.

3. Jeigu Komisija per du mėnesius nuo pažangos ataskaitos pateikimo nustato, kad pateikta informacija yra neišsami arba neaiški tokiu mastu, kad tai turi didelio poveikio atitinkamo vertinimo kokybei ir patikimumui, ji gali, su sąlyga, kad prašymu nesukeliama nepagrįsti vėlavimai ir, kad Komisija nurodo tariamo kokybės ir patikimumo trūkumą pagrindžiančias priežastis, prašyti, kad valstybė narė pateiktų papildomos informacijos. Valstybė narė prašomą informaciją Komisijai pateikia per tris mėnesius ir, jei reikia, atitinkamai patikslina pažangos ataskaitą.

4. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas pateikiant pažangos ataskaitą naudotinas modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

53 straipsnis

Komisijos ataskaitos ir diskusijos dėl ESI fondų

1. Komisija kasmet nuo 2016 m. Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui perduoda apibendrinamąją ataskaitą apie ESI fondų programas, pagrįstą metinėmis valstybių narių įgyvendinimo ataskaitomis, pateiktomis pagal 50 straipsnį, taip pat apibendrintus duomenis apie turimus programų vertinimus. 2017 m. ir 2019 m. apibendrinamoji ataskaita sudaro 2 dalyje nurodytos strateginės ataskaitos dalį.

2. 2017 ir 2019 m. Komisija parengia strateginę ataskaitą, kurioje apibendrina valstybių narių pažangos ataskaitas, ir ją atitinkamai iki 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, o tos institucijos raginamos surengti diskusijas šiuo klausimu.

3. Taryba aptaria strateginę ataskaitą, ypač atsižvelgdama į ESI fondų indėlį įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, ir raginama prisidėti prie pavasarį vykstančio Europos Vadovų Tarybos susitikimo.

4. Kas dvejus metus nuo 2018 m. Komisija į savo metinę pažangos ataskaitą, kurią teikia pavasarį vykstančio Europos Vadovų Tarybos susitikimo metu, įtraukia skirsnį, kuriame apibendrina naujausias iš 1 ir 2 dalyse nurodytų ataskaitų, visų pirma įvertindama ESI fondų indėlį prisidedant prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo pažangos.

II SKYRIUS

Vertinimas

54 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Vertinant siekiama, kad programos būtų kokybiškiau rengiamos ir įgyvendinamos, taip pat kad būtų įvertintas jų efektyvumas, veiksmingumas ir poveikis. Programų poveikis vertinamas atsižvelgiant į kiekvieno ESI fondo paskirtį, susijusią su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslais, ir atitinkamais atvejais atsižvelgiant į programos apimtį BVP ir nedarbo atžvilgiu atitinkamoje programos įgyvendinimo teritorijoje.

2. Valstybės narės suteikia lėšas, kurių reikia vertinimams atlikti, ir užtikrina, kad būtų nustatytos vertinimams reikalingų duomenų, įskaitant duomenis apie bendrus ir, kai tinkama, konkrečių programų rodiklius, parengimo ir surinkimo procedūros.

3. Vertinimus atlieka vidaus arba išorės ekspertai, funkcinio požiūriu nepriklausomi nuo institucijų, atsakingų už programos įgyvendinimą. Iškart po šio reglamento įsigaliojimo Komisija pateikia gaires, kaip atlikti vertinimus.

4. Visi vertinimai skelbiami viešai.

55 straipsnis

Ex ante vertinimas

1. Valstybės narės atlieka *ex ante* vertinimus, kad pagerintų kiekvienos programos rengimo kokybę.

2. Už *ex ante* vertinimų atlikimą atsako už programų parengimą atsakinga institucija. *Ex ante* vertinimai Komisijai pateikiami kartu su programa ir santrauka. Konkrečiam fondui taikomose taisyklėse gali būti nustatyti ribiniai dydžiai, kurių neviršijant *ex ante* vertinimas gali būti derinamas su kitos programos vertinimu.

3. Atliekant *ex ante* vertinimus vertinama:

- a) kaip prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos, atsižvelgiant į pasirinktus teminius tikslus ir prioritetus bei nacionalinius ir regionų poreikius ir vystymosi potencialą, taip pat ankstesniais programavimo laikotarpiais įgytą patirtį;
- b) siūlomos programos ar veiklos vidaus nuoseklumas ir jos ryšys su kitomis susijusiomis priemonėmis;
- c) paskirtų biudžeto lėšų derėjimas su programos tikslais;
- d) atrinktų teminių tikslų, prioritetų ir susijusių tikslų derėjimas su BSP, partnerystės sutartimi, atitinkamomis konkrečioms

šalims skirtomis rekomendacijomis, priimtomis pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir, atitinkamais atvejais nacionaliniu lygmeniu su nacionaline reformų programa;

- e) siūlomų programos rodiklių tinkamumas ir aiškumas;
- f) kaip numatomi produktai prisidės prie rezultatų;
- g) ar rodiklių kiekybinės siektinos vertės yra realistiškos atsižvelgiant į numatomą ESI fondų paramą;
- h) siūlomos paramos formos loginis pagrindimas;
- i) ar žmogiškųjų išteklių ir administracinių gebėjimų pakanka programai valdyti;
- j) ar tinkamos programos stebėsenai ir vertinimams reikalingų duomenų rinkimo procedūros;
- k) ar veiklos rezultatų plane pasirinkti orientyrai yra tinkami;
- l) ar suplanuotos priemonės pakankamos siekiant skatinti lygias moterų ir vyrų galimybes ir užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai, ypač prieinamumo neigaliesiems aspektu;
- m) ar suplanuotos priemonės tinkamos darniam vystymuisi skatinti;
- n) ar suplanuotos priemonės tinkamos paramos gavėjų administracinei naštai mažinti.

4. Kai tinkama, į *ex ante* vertinimus įtraukiami reikalavimai dėl strateginio poveikio aplinkai vertinimo, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB ⁽¹⁾, atsižvelgiant į būtinybę švelninti klimato kaitą.

56 straipsnis

Vertinimas per programavimo laikotarpį

1. Vadovaujančioji institucija arba valstybė narė parengia vertinimo planą, kuris gali apimti daugiau nei vieną programą. Vertinimo planas pateikiamas remiantis konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis.

2. Valstybės narės užtikrina tinkamus vertinimo gebėjimus.

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

3. Programavimo laikotarpiu vadovaujančioji institucija užtikrina, kad būtų atliekami kiekvienos programos vertinimai, įskaitant veiksmingumo, efektyvumo ir poveikio vertinimus, remiantis vertinimo planu, ir kad kiekvienam vertinimui būtų taikomos atitinkamos tolesnės priemonės, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių. Bent kartą per programavimo laikotarpį įvertinama, kaip ESI fondų parama prisideda prie kiekvieno prioriteto tikslų įgyvendinimo. Stebėsenos komitetas išnagrinėja visus vertinimus ir siunčia Komisijai.

4. Komisija programas gali vertinti savo iniciatyva. Ji informuoja vadovaujančiąją instituciją, o rezultatai siunčiami vadovaujančiajai institucijai ir pateikiami atitinkamam stebėsenos komitetui.

5. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys netaikomos 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytoms specialioms programoms.

57 straipsnis

Ex post vertinimas

1. Ex post vertinimus atlieka Komisija arba valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija. Per ex post vertinimus nagrinėjamas ESI fondų veiksmingumas ir efektyvumas, jų indėlis įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, atsižvelgiant į toje Sąjungos strategijoje nustatytus tikslus ir laikantis konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytų konkrečių reikalavimų.

2. Ex post vertinimai užbaigiami ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d.

3. 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytų specialių programų ex post vertinimą atlieka Komisija, ir šis vertinimas užbaigiamas ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d.

4. Komisija ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. parengia kiekvieno ESI fondo apibendrinamąją ataskaitą, kurioje pateikiamos pagrindinės ex post vertinimų išvados.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

TECHNINĖ PARAMA

58 straipsnis

Komisijos iniciatyva teikiama techninė parama

1. Komisijos iniciatyva iš ESI fondų galima skirti paramą pasirengimo, stebėsenos, administravimo ir techninės paramos, vertinimo, audito ir kontrolės priemonėms, reikalingoms šiam reglamentui įgyvendinti.

Pirmoje pastraipoje nurodytas priemonės gali įgyvendinti arba tiesiogiai – Komisija, arba netiesiogiai – kiti subjektai ir asmenys, išskyrus valstybes nares, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 60 straipsnyje.

Pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės visų pirma gali būti:

- a) parama projektų rengimui ir vertinimui, taip pat tais atvejais, kai dalyvauja EIB;
- b) parama institucijų ir administracinių gebėjimų stiprinimui siekiant veiksmingai valdyti ESI fondus;
- c) tyrimai, susiję su Komisijos teikiamomis ataskaitomis dėl ESI fondų ir su sanglaudos pranešimu;
- d) priemonės, susijusios su ESI fondų analize, valdymu, stebėseną, keitimusi informacija ir įgyvendinimu, bei priemonės, susijusios su kontrolės sistemų ir techninės bei administracinės paramos įgyvendinimu;
- e) vertinimai, ekspertų ataskaitos, statistiniai duomenys ir tyrimai, įskaitant bendro pobūdžio tyrimus, susijusius su dabartine ir būsima ESI fondų veikla, kuriuos, kai tinkama, gali atlikti EIB;
- f) veiksmai, skirti informacijai skleisti, tinklų veiklai remti, komunikacijos veiklai vykdyti, informuotumui didinti, bendradarbiavimui bei keitimuisi patirti, taip pat su trečiosiomis šalimis, skatinti.
- g) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, audito, kontrolės ir vertinimo sistemų įrengimas, eksploatavimas ir sujungimas;
- h) veiksmai vertinimo metodams tobulinti, dalytis informacija apie vertinimo praktiką;
- i) su auditu susiję veiksmai;
- j) nacionalinių ir regioninių gebėjimų, susijusių su investicijų planavimu, poreikių vertinimu, finansinių priemonių, bendrųjų veiksmų planų ir didelės apimties projektų, įskaitant kartu su EIB įgyvendinamas bendras iniciatyvas, rengimu, kūrimu ir įgyvendinimu, stiprinimas;
- k) gerosios patirties sklaida siekiant padėti valstybėms narėms stiprinti 5 straipsnyje nurodytų atitinkamų partnerių ir jų jungtinių organizacijų gebėjimus;
- l) priemonės, kuriomis siekiama nustatyti struktūrines ir administracines reformas, nustatyti jų prioritetus ir jas įgyvendinti, siekiant spręsti ekonomines ir socialines problemas valstybėse narėse, kurios atitinka 24 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

Siekiant veiksmingesnės komunikacijos su visuomene ir didesnės komunikacijos veiksmų, kurių imtasi Komisijos iniciatyva, sąveikos, pagal šį reglamentą komunikacijos veiksmams skiriamos lėšos taip pat naudojamos instituciniam informavimui apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su šio reglamento bendraisiais tikslais.

2. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, kasmet nustato savo planus dėl veiksmų, susijusių su 1 dalyje išvardytomis priemonėmis, rūšių, kai yra numatyta skirti lėšų iš ESI fondų.

59 straipsnis

Techninė parama valstybių narių iniciatyva

1. Valstybės narės iniciatyva iš ESI fondų galima remti pasirengimo, valdymo, stebėsenos, vertinimo, informavimo ir komunikacijos, tinklų kūrimo, skundų sprendimo, kontrolės ir audito veiksmus. ESI fondų paramą valstybė narė gali naudoti remdama veiksmus, kuriais siekiama mažinti paramos gavėjų administracinę naštą, įskaitant elektroninio keitimosi duomenimis sistemas ir veiksmus, kuriais siekiama stiprinti valstybės narės institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus administruoti ir naudoti tų fondų paramą. ESI fondus taip pat galima naudoti remiant veiksmus, kuriais siekiama stiprinti atitinkamų partnerių gebėjimus vadovaujantis 5 straipsnio 3 dalies e punktu ir gerinti tokių partnerių tarpusavio keitimąsi gerąja patirtimi. Šioje dalyje nurodyti veiksmai gali būti susiję su ankstesniais ir vėlesniais programavimo laikotarpiais.

2. Konkrečiam fondui taikomose taisyklėse galima nurodyti arba iš jų išbraukti papildomus veiksmus, kuriuos galima finansuoti kiekvieno ESI fondo techninės paramos lėšomis.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

ESI FONDŲ FINANSAVIMAS

1 SKYRIUS

ESI fondų parama

60 straipsnis

Bendro finansavimo normų nustatymas

1. Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama programa, nustatoma bendro finansavimo norma arba normos, ir didžiausia ESI fondų finansavimo suma, remiantis konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis.

2. Komisijos iniciatyva arba jos vardu įgyvendinamos techninės paramos priemonės gali būti finansuojamos 100 proc.

61 straipsnis

Veiksmai, iš kurių gaunama grynąjų pajamų po jų užbaigimo

1. Šis straipsnis taikomas veiksams, iš kurių gaunama grynąjų pajamų po jų užbaigimo. Šiame straipsnyje grynosios pajamos – tai grynąjų pinigų, kuriuos naudotojai tiesiogiai sumokėjo už įgyvendinant veiksmus tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas, srutai, pavyzdžiui, mokesčiai, kuriuos naudotojai tiesiogiai sumoka už naudojimąsi infrastruktūra, žemės ar pastatų pardavimo arba nuomos mokesčiai arba mokėjimai už paslaugas, mažesni nei veiklos išlaidos ir trumpalaikės įrangos pakeitimo išlaidos, patirtos atitinkamu laikotarpiu. Įgyvendinant veiksmus sutaupytos veiklos išlaidos laikomos grynosiomis pajamomis, išskyrus atvejus, kai jos kompensuojamos tiek pat sumažinant veiklai skirtas subsidijas.

Tuo atveju, kai ne visos investicinės išlaidos yra tinkamos bendrai finansuoti, grynosios pajamos proporcingai paskirstomos tinkamų finansuoti ir netinkamų finansuoti investicinių išlaidų dalimis.

2. Iš ESI fondų bendrai finansuoti tinkamos veiksmo išlaidos sumažinamos iš anksto, atsižvelgiant į galimybę iš veiksmo gauti grynąjų pajamų per konkretų ataskaitinį laikotarpį, kuris apima veiksmo įgyvendinimą ir laikotarpį po jo užbaigimo.

3. Galimos grynosios pajamos iš veiksmo nustatomos iš anksto, taikant vieną iš toliau nurodytų metodų, kurį pasirenka vadovaujančioji institucija pagal sektorių, subsektorių ar veiksmo pobūdį:

- a) sektoriui ar subsektoriui numatytos grynąjų pajamų procentais išreikštos fiksuotosios normos, taikytinos V priede arba antroje, trečioje ir ketvirtoje pastraipose nurodytų deleguotųjų aktų apibrėžtam veiksmui, taikymas;
- b) iš veiksmo gautų diskontuotų grynąjų pajamų apskaičiavimas atsižvelgiant į atitinkamam veiksmo sektoriui ar subsektoriui taikytiną ataskaitinį laikotarpį, pelningumą, kurio paprastai tikimasi iš atitinkamos kategorijos investicijų, į principo „teršėjas moka“ taikymą ir atitinkamais atvejais – į teisingumo aspektus, susijusius su atitinkamos valstybės narės arba regiono santykine gerove.

Tinkamai pagrįstais atvejais Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas V priedas, patikslinant jame nustatytas fiksuotąsias normas, atsižvelgiant į ankstesnius duomenis, galimybę susigrąžinti išlaidas bei atitinkamais atvejais – į principą „teršėjas moka“.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos fiksuotosios normos, taikomos sektoriams ir subsektoriams IRT, MTTPI bei energijos vartojimo efektyvumo srityse. Deleguotuosius aktus Komisija ne vėliau kaip 2015 m. birželio 30 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

Be to, tinkamai pagrįstais atvejais Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, dėl papildomų sektorių arba subsektorių, įskaitant sektorių subsektorių, kurie priklauso 9 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytiems teminiams tikslams ir kuriems teikiama ESI fondų parama, įtraukimo į V priedą.

Tais atvejais, kai taikomas pirmos pastraipos a punkte nurodytas metodas, taikant fiksuotąsias normas atsižvelgiama į visas grynąsias pajamas, gautas įgyvendinant veiksmą ir po jo užbaigimo, todėl šios pajamos vėliau neišskaitomos iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų;

Jei naujam sektoriui ar subsektoriui taikoma fiksuotoji norma, nustatyta priimant deleguotąjį aktą pagal trečią ir ketvirtą pastraipą, vadovaujančioji institucija gali nuspręsti naujiems veiksmams, susijusiems su atitinkamu sektoriumi arba subsektoriumi, taikyti pirmos pastraipos a punkte nustatytą metodą.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomas pirmos pastraipos b punkte nurodytas metodas. Kai taikomas tas metodas, gryniosios pajamos, per veiksmo įgyvendinimo laikotarpį gautos iš pajamų šaltinių, į kuriuos nebuvo atsižvelgta nustatant galimas grynąsias pajamas iš veiksmo, išskaitomos iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų ne vėliau kaip paramos gavėjui pateikiant galutinį mokėjimo prašymą.

4. Metodas, pagal kurį gryniosios pajamos išskaitomos iš veiksmo išlaidų, įtrauktų į Komisijai pateiktą mokėjimo prašymą, nustatomas vadovaujantis nacionalinėmis taisyklėmis.

5. Kaip alternatyva 3 dalyje nustatytų metodų taikymui, 60 straipsnio 1 dalyje nurodyta didžiausia bendro finansavimo norma valstybės narės prašymu gali būti sumažinta priimant tam tikram prioritetui ar priemonei skirtą programą, pagal kurią visiems pagal tą prioritetą ar priemonę remiamiems veiksmams būtų galima taikyti vienodą fiksuotąją normą pagal 3 dalies pirmos pastraipos a punktą. Sumažinta suma neturi būti mažesnė už sumą, apskaičiuotą didžiausią Sąjungos bendro finansavimo normą, taikytiną pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles, padauginus iš 3 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytos atitinkamos fiksuotosios normos.

Tais atvejais, kai taikomas pirmoje pastraipoje nurodytas metodas, taikant sumažintą bendro finansavimo normą atsižvelgiama į visas grynąsias pajamas, gautas įgyvendinant veiksmą ir jį užbaigus, todėl vėliau jos neišskaitomos iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų.

6. Tais atvejais, kai pajamų objektyviai iš anksto nustatyti remiantis vienu iš 3 ar 5 dalyse nurodytų metodų neįmanoma, per trejus metus nuo veiksmo užbaigimo arba iki termino programos užbaigimo dokumentų pateikimui, nustatyto konkrečiam fondui taikomose taisyklėse (taikoma ankstesnė iš šių datų) gautos pajamos išskaitomos iš Komisijai deklaruojamų išlaidų.

7. 1–6 dalys netaikomos:

- a) veiksmams arba jų dalims, remiamiems tik iš ESF,
- b) veiksmams, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos prieš taikant 1–6 dalis taikymą neviršija 1 000 000 EUR;
- c) grąžinamosioms subsidijoms, jeigu nustatyta prievolė grąžinti visą sumą ir apdovanojimus;
- d) techninei paramai;

e) finansinėms priemonėms skirtai paramai arba iš finansinių priemonių gautai paramai;

f) veiksmams, kuriems viešojo parama skiriama kaip fiksuotosios sumos arba fiksuotieji vieneto įkainiai;

g) veiksmams, įgyvendinamiems pagal bendrąjį veiksmų planą;

h) veiksmams, kuriems paramos sumos arba normos yra nustatytos EŽŪFKP reglamento II priede.

Nepaisant šios dalies pirmos pastraipos b punkto, tais atvejais, kai valstybė narė taiko 5 dalį, ji į atitinkamą prioritetą ar priemonę gali įtraukti veiksmus, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos prieš taikant 1–6 dalis neviršija 1 000 000 EUR.

8. Be to, 1–6 dalys netaikomos veiksmams, kuriems teikiama parama pagal šią programą yra:

- a) *de minimis* pagalba,
- b) MVĮ skirta suderinama valstybės pagalba, kurios atveju taikomas valstybės pagalbos intensyvumo arba pagalbos sumos apribojimas;
- c) suderinama valstybės pagalba, kurios atveju turi būti atliekamas atskiras finansavimo poreikių įvertinimas laikantis taikomų valstybės pagalbos taisyklių.

Nepaisydama pirmos pastraipos, vadovaujančioji institucija gali taikyti 1–6 dalių nuostatas veiksmams, kurie patenka į šios dalies pirmos pastraipos a–c punktų taikymo sritį, kai tai numatyta pagal nacionalines taisykles.

II SKYRIUS

Specialios taisyklės dėl ESI fondų paramos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms

62 straipsnis

Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės

ESI fondai gali būti naudojami viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms veiksmams remti. Tokie viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms veiksmams atitinka taikytiną teisę, visų pirma dėl valstybės pagalbos ir viešųjų pirkimų.

63 straipsnis

Paramos gavėjas įgyvendinant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmus

1. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmo atveju ir nukrypstant nuo 2 straipsnio 10 punkto, paramos gavėjas gali būti:

- a) veiksmą inicijuojantis viešosios teisės subjektas; arba

b) valstybės narės privačiosios teisės subjektas (privatusis partneris), kuris pasirinktas arba turi būti pasirinktas veiksmui įgyvendinti.

2. Veiksmą inicijuojantis viešosios teisės subjektas gali pasiūlyti, kad privatusis partneris, kuris turi būti pasirinktas patvirtinus veiksmą, būtų ESI fondų paramos gavėjas. Tuo atveju sprendimas dėl patvirtinimo priimamas, jei vadovaujančioji institucija įsitikina, kad pasirinktas privatusis partneris prisiima ir įvykdo visas atitinkamas paramos gavėjo prievolės pagal šį reglamentą.

3. Veiksmui įgyvendinti pasirinktas privatusis partneris, kaip paramos gavėjas, gali būti pakeistas per įgyvendinimo laikotarpį, jeigu to reikalaujama pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sąlygas arba tarp privačiojo partnerio ir finansų įstaigos, bendrai finansuojančių veiksmą, finansavimo susitarimą. Tuo atveju pakaitinis privatusis partneris arba viešosios teisės subjektas tampa paramos gavėju, jeigu vadovaujančioji institucija įsitikina, kad pakaitinis partneris prisiima ir įvykdo visas atitinkamas paramos gavėjo prievolės pagal šį reglamentą.

4. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos taisyklės dėl paramos gavėjo pakeitimo ir dėl su tuo susijusios atsakomybės.

5. Paramos gavėjo pakeitimas nelaikomas nuosavybės teisių pakeitimu, kaip apibrėžta 71 straipsnio 1 dalies b punkte, jei tas pakeitimas padarytas laikantis taikytinų šio straipsnio 3 dalyje išdėstytų sąlygų ir deleguotojo akto, priimto laikantis šio straipsnio 4 dalies.

64 straipsnis

Parama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmams

1. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmo atveju, kai paramos gavėjas yra viešosios teisės subjektas, įgyvendinant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmą susidariusios išlaidos, kurias patyrė ir sumokėjo privatusis partneris, nukrypstant nuo 65 straipsnio 2 dalies, gali būti laikomos paramos gavėjo patirtomis bei sumokėtomis išlaidomis ir įtraukiamos į Komisijai skirtą mokėjimo prašymą, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) paramos gavėjas sudarė viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartį su privačiuoju partneriu;
- b) vadovaujančioji institucija patikrina, ar privatusis partneris sumokėjo paramos gavėjo deklaruotas išlaidas ir ar veiksmas atitinka taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę, programą ir paramos veiksmui sąlygas.

2. Paramos gavėjams sumokėtos išmokos, susijusios su mokėjimo prašyme nurodytomis išlaidomis pagal 1 dalį, sumokamos į sąlyginio deponavimo sąskaitą, šiuo tikslu atidarytą paramos gavėju vardu.

3. Lėšos, sumokėtos į 2 dalyje nurodytą sąlyginio deponavimo sąskaitą, naudojamos išmokoms pagal viešojo ir privačiojo

sektorių partnerystės sutartį, įskaitant išmokas, kurios turi būti sumokėtos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutarties nutraukimo atveju.

4. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi minimalūs reikalavimai, kurie turi būti įtraukti į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartis, kurios yra būtinos norint taikyti šio straipsnio 1 dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, įskaitant nuostatas, susijusias su viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutarties nutraukimu, ir siekiant užtikrinti tinkamą audito seką.

III SKYRIUS

Išlaidų tinkamumas finansuoti ir trukmė

65 straipsnis

Tinkamumas finansuoti

1. Išlaidų tinkamumas finansuoti nustatomas pagal nacionalines taisykles, išskyrus tuos atvejus, kai šiame reglamente arba konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatomos konkrečios taisyklės.

2. Išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti iš ESI fondų, jeigu paramos gavėjas jas faktiškai patyrė ir jei jos apmokėtos per laikotarpį nuo programos pateikimo Komisijai arba 2014 m. sausio 1 d. (taikoma ankstesnė iš šių datų) iki 2023 m. gruodžio 31 d. Be to, išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti iš EŽŪFKP tik tuo atveju, jeigu mokėjimo agentūra faktiškai sumokėjo atitinkamas pagalbos lėšas per laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, išlaidos pagal JUI laikomos tinkamomis finansuoti nuo 2013 m. rugsėjo 1 d.

4. Jeigu išlaidos atlyginamos remiantis 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b ir c punktais, veiksmams, kurių išlaidos atlyginamos, vykdomi nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

5. Nukrypstant nuo 3 dalies, pagal JUI įgyvendinamų veiksmų, susijusių su išlaidomis, kurios atlyginamos remiantis 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b ir c punktais, vykdymo pradžios diena yra 2013 m. rugsėjo 1 d.

6. Veiksmams negali būti atrinkti, kad jiems būtų teikiama ESI fondų parama, jeigu iki paramos gavėjo paraiškos skirti finansavimą pagal programą pateikimo vadovaujančiajai institucijai jie buvo fiziškai baigti arba visiškai įgyvendinti, nepaisant to, ar paramos gavėjas atliko visus su jais susijusius mokėjimus.

7. Šis straipsnis nedaro poveikio 58 straipsniu nustatytoms Komisijos iniciatyva teikiamos techninės paramos tinkamumo finansuoti taisyklėms.

8. Ši dalis taikoma veiksmams, iš kurių per jų įgyvendinimo laikotarpį gaunamos grynosios pajamos ir kuriems netaikomos 61 straipsnio 1–6 dalys.

Tinkamos finansuoti veiksmo išlaidos, kurios turi būti bendrai finansuojamos iš ESI fondų, ne vėliau kaip paramos gavėjui pateikiant galutinį mokėjimo prašymą sumažinamos grynųjų pajamų suma, į kurią veiksmo patvirtinimo metu nebuvo atsižvelgta, tiesiogiai gauta tik per jo įgyvendinimo laikotarpį. Tuo atveju, kai ne visos išlaidos atitinka bendro finansavimo reikalavimus, grynosios pajamos proporcingai paskirstomos tinkamų ir netinkamų finansuoti išlaidų dalims.

Ši dalis netaikoma:

- a) techninei paramai;
- b) finansinėms priemonėms;
- c) grąžinamosioms subsidijoms, jeigu nustatyta prievolė grąžinti visą sumą;
- d) apdovanojimams;
- e) veiksmams, kuriems taikomos valstybės pagalbos taisyklės;
- f) veiksmams, kuriems viešojo parama teikiama fiksuotomis sumomis arba pagal fiksuotuosius vieneto įkainius, jei į grynąsias pajamas atsižvelgta *ex ante*;
- g) veiksmams, įgyvendinamiems pagal bendrąjį veiksmų planą, jei į grynąsias pajamas atsižvelgta *ex ante*;
- h) veiksmams, kuriems paramos sumos arba normos yra nustatytos EŽŪFKP reglamento I priede, arba
- i) veiksmams, kuriems įgyvendinti visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 50 000 EUR.

Šiame straipsnyje ir 61 straipsnyje visos išmokos, paramos gavėjo gautos kaip sutartinės netesybos dėl paramos gavėjo ir trečiosios šalies ar trečiųjų šalių sutarties pažeidimo arba kurios gautos dėl to, kad trečioji šalis atsiėmė pasiūlymą (užstatą) pasirinkdama viešųjų pirkimų taisyklėse numatytą galimybę, nėra laikomos pajamomis ir neišskaitomos iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų.

9. Išlaidos, kurios tampa tinkamos finansuoti dėl programos pakeitimų, laikomos tinkamomis finansuoti tik nuo prašymo iš dalies keisti programą pateikimo Komisijai arba, jei taikoma 96 straipsnio 11 dalis, nuo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiama programa, įsigaliojimo dienos.

Konkrečiai EJRŽF taikomos taisyklės gali nukrypti nuo pirmos pastraipos.

10. Nukrypstant nuo 9 dalies, EŽŪFKP reglamente gali būti numatytos specialios nuostatos dėl tinkamumo finansuoti pradžios dienos.

11. Veiksmui gali būti skiriama vieno ar kelių ESI fondų, arba vienos ar kelių programų parama ir kitų Sąjungos priemonių parama, jeigu į mokėjimo prašymą dėl atlyginimo iš vieno ESI fondo įtraukta išlaidų dalis nėra remiama iš kito fondo arba kita Sąjungos priemone, arba iš to paties fondo pagal kitą programą.

66 straipsnis

Paramos formos

Iš ESI fondų parama teikiama kaip subsidijos, apdovanojimai, grąžinamosios subsidijos ar finansinės priemonės arba šių priemonių derinys.

Grąžinamųjų subsidijų atveju paramą suteikusiai įstaigai arba kitai valstybės narės įstaigai grąžinta parama laikoma atskiroje sąskaitoje arba atskiriama apskaitos kodais ir pakartotinai panaudojama tam pačiam tikslui arba laikantis programos tikslų.

67 straipsnis

Subsidijų formos ir grąžinamosios subsidijos

1. Subsidijos ir grąžinamosios subsidijos gali būti teikiamos taip:

- a) atlyginant tinkamas finansuoti faktiškai patirtas ir apmokėtas išlaidas kartu atlyginant, jei yra, nepiniginius įnašus ir nusi-dėvėjimą;
- b) pagal fiksuotuosius vieneto įkainius;
- c) pagal fiksuotąsias sumas, neviršijant 100 000 EUR viešojo įnašo;
- d) pagal fiksuotąsias normas, kai finansavimas apskaičiuojamas kaip procentinė vienos ar daugiau nurodytų kategorijų išlaidų dalis.

Konkrečioms fondams taikomos taisyklės gali apriboti subsidijų ar grąžinamųjų subsidijų formas, taikytinas tam tikriems veiksmams.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, EJRŽF reglamente gali būti numatytos papildomų formų subsidijos ir apskaičiavimo metodai.

3. 1 dalyje nurodytos galimybės gali būti derinamos tik tada, kai kiekviena tų galimybių taikoma skirtingos kategorijos išlaidoms arba kai yra taikomos skirtingiems veiksmų sudarantiems projektams arba nuosekliems veiksmo etapams.

4. Jeigu veiksmas arba veiksmo dalį sudarantis projektas įgyvendinamas išimtinai rengiant darbų, prekių arba paslaugų viešuosius pirkimus, taikomas tik 1 dalies pirmos pastraipos a punktas. Jeigu viešasis pirkimas pagal veiksmą arba veiksmo dalį sudarantį projektą apsiriboja tik tam tikrų kategorijų išlaidomis, galima taikyti visas 1 dalyje nurodytas galimybes.

5. 1 dalies pirmos pastraipos b, c ir d punktuose nurodyti dydžiai nustatomi vienu iš šių būdų:

a) sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu, pagrįstu:

i) statistiniais duomenimis arba kita objektyvia informacija, arba

ii) patikrintais ankstesniais konkrečių paramos gavėjų duomenimis arba

iii) taikant įprastas konkrečių paramos gavėjų išlaidų apskaitos normas;

b) remiantis atitinkamų pagal Sąjungos politikos sritis panašaus pobūdžio veiksmui ir panašioms paramos gavėjams taikomų fiksuotųjų vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų taikymo taisyklėmis;

c) remiantis atitinkamų pagal valstybių narių visiškai finansuojamas subsidijų programas panašaus pobūdžio veiksmui ir panašioms paramos gavėjams taikomų fiksuotųjų vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų taikymo taisyklėmis;

d) šiame reglamente arba konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytais normomis;

e) specialiais metodais, taikomais siekiant nustatyti dydžius, numatytus pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

6. Dokumente, kuriame nustatomos kiekvieno veiksmo rėmimo sąlygos, nurodomas metodas, taikytinas nustatant veiksmo išlaidas, ir subsidijos mokėjimo sąlygos.

68 straipsnis

Netiesioginių išlaidų ir personalo išlaidų finansavimas taikant fiksuotąsias normas subsidijų ir grąžinamųjų subsidijų atveju

1. Jeigu įgyvendinant veiksmą patiriamos netiesioginės išlaidos, jas galima apskaičiuoti taikant fiksuotąsias normas vienu iš šių būdų:

a) taikant fiksuotąją normą, kurią sudaro iki 25 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, jei fiksuotoji norma apskaičiuojama taikant sąžiningą, nešališką ir patikrinamą apskaičiavimo metodą arba metodą, taikomą įgyvendinant tik valstybės narės finansuojamas subsidijų programas, skirtas panašaus pobūdžio veiksmui ir panašiam paramos gavėjui;

b) taikant fiksuotąją normą, kurią sudaro 15 proc. tinkamų finansuoti tiesioginių personalo išlaidų, nereikalaujant, kad valstybė narė atliktų skaičiavimą taikytinai normai apskaičiuoti;

c) taikant fiksuotąją normą, taikomą tinkamoms finansuoti išlaidoms, remiantis esamais metodais ir atitinkamomis normomis, kurios pagal Sąjungos politikos sritis taikomos panašaus pobūdžio veiksmui ir panašiam paramos gavėjui.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl šios dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytos fiksuotosios normos ir susijusių metodų apibrėžties.

2. Siekiant nustatyti su veiksmo įgyvendinimu susijusias personalo išlaidas, taikytiną valandinį įkainį galima apskaičiuoti paskiausiai apskaitytas metines bendrąsias darbo išlaidas padalijus iš 1 720 valandų.

69 straipsnis

Specialiosios subsidijų ir grąžinamųjų subsidijų tinkamumo finansuoti taisyklės

1. Nepiniginiai įnašai, kai įvykdomi darbai, suteikiamos prekės, paslaugos, žemė ir nekilnojamasis turtas, už kuriuos neatliekami piniginiai mokėjimai, pagrįsti sąskaitomis faktūromis arba lygiaverčiais įrodomaisiais dokumentais, gali būti tinkami finansuoti, su sąlyga, kad tai leidžiama pagal ESI fondų ir programos tinkamumo finansuoti taisykles ir jeigu tenkinami visi šie kriterijai:

a) veiksmui sumokėta viešoji parama, kurią taip pat sudaro nepiniginiai įnašai, baigiant įgyvendinti veiksmą neviršija visos tinkamų finansuoti išlaidų sumos, neįskaitant nepiniginio įnašo;

b) nepiniginiams įnašams priskiriama vertė nėra didesnė už atitinkamas rinkoje paprastai pripažįstamas išlaidas;

c) įnašų vertę ir suteikimą galima įvertinti ir patikrinti remiantis nepriklausomais šaltiniais;

d) jeigu suteikiama žemė arba nekilnojamasis turtas, išperkamosios nuomos susitarimo tikslais gali būti kasmet sumokama nominali suma, neviršijanti vieno valstybės narės valiutos vieneto dydžio;

e) jeigu nepiniginis įnašas sudaro neapmokamas darbas, to darbo vertė nustatoma atsižvelgiant į patikrintą jam skirtą laiką ir atlygio už lygiavertį darbą dydį.

Žemės arba nekilnojamojo turto vertę, nurodytą šios dalies pirmos pastraipos d punkte, patvirtina nepriklausomas kvalifikuotas ekspertas arba tinkamai įgaliota oficiali įstaiga, ir ta vertė neviršija 3 dalies b punkte nustatytos ribos.

2. Nusidėvėjimo išlaidos gali būti laikomos tinkamomis finansuoti, jei įvykdomos šios sąlygos:

- a) tai leidžiama programos tinkamumo finansuoti taisyklėse;
- b) išlaidų suma yra tinkamai pagrįsta patvirtinančiaisiais dokumentais, kurių įrodomoji galia prilygsta tinkamų finansuoti išlaidų sąskaitų faktūrų įrodomajai galiai, jei išlaidos atlyginamos 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nustatyta tvarka;
- c) išlaidos susijusios tik su paramos veiksmui galiojimo laikotarpiu;
- d) nudėvimam turtui įsigyti nebuvo panaudotos viešosios subsidijos.

3. Šios išlaidos nėra tinkamos finansuoti iš ESI fondų ir iš paramos sumos, pervestos iš Sanglaudos fondo EITP, kaip nurodyta 92 straipsnio 6 dalyje:

- a) skolos palūkanos, išskyrus dėl subsidijų, suteiktų kaip palūkanų normos subsidija ar garantinio mokesčio subsidija;
- b) neužstatytos ir užstatytos žemės pirkimas už sumą, viršijančią 10 proc. atitinkamo veiksmo visų tinkamų finansuoti išlaidų. Apleistų ir ankstesnės pramoninės paskirties vietovių, kuriose yra pastatų, atveju ta riba padidinama iki 15 proc. Išskirtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais, įgyvendinant veiksmus, susijusius su aplinkos apsauga, galima taikyti už atitinkamas nurodytas procentines dalis didesnę ribą;
- c) pridėtinės vertės mokestis, išskyrus tuos atvejus, kai jo negalima susigrąžinti pagal nacionalinius PVM teisės aktus.

70 straipsnis

Veismų tinkamumas finansuoti atsižvelgiant į jų vykdymo vietą

1. Laikantis 2 ir 3 dalyse nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių, iš ESI fondų remiami veiksmai vykdomi programos įgyvendinimo teritorijoje.

2. Vadovaujančioji institucija gali sutikti, kad veiksmas būtų įgyvendintas ne programos įgyvendinimo teritorijoje, tačiau Sąjungoje, jei įvykdomos visos šios sąlygos:

- a) veiksmas naudingas programos įgyvendinimo teritorijai;
- b) visa veiksmams, įgyvendinamiems ne programos įgyvendinimo teritorijoje, pagal programą skirta suma neviršija 15 proc. paramos iš ERPF, Sanglaudos fondo ir EJRF prioritetų lygmeniu arba 5 proc. EŽŪFKP fondo paramos programų lygmeniu;

c) stebėsenos komitetas pritarė atitinkamam veiksmui arba atitinkamo pobūdžio veiksmams;

d) programos institucijų prievolės, susijusios su veiksmo valdymu, kontrole ir auditu, už programą, pagal kurią veiksmui suteikta parama, atsakingų institucijų yra įvykdytos arba šios institucijos yra sudariusios susitarimus su teritorijos, kurioje įgyvendinamas veiksmas, institucijomis.

3. Veismų, susijusių su technine parama arba reprezentacijai skirta veikla, išlaidos gali būti patirtos ne Sąjungoje, jeigu 2 dalies a punkte nustatytos sąlygos ir su veiksmo valdymu, kontrole ir auditu susijusios prievolės įvykdytos.

4. 1–3 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms, o 2 ir 3 dalys netaikomos ESF remiamiems veiksmams.

71 straipsnis

Veismų tęstinumas

1. Pagal veiksmą, kurį sudaro investicijos į infrastruktūrą arba gamybinės investicijos, skirtas ESI fondų įnašas grąžinamas, jeigu per penkerius metus nuo galutinio mokėjimo paramos gavėjui arba per valstybės pagalbos taisyklėse, jei jos taikomos, nustatytą laikotarpį, įvyksta bet kuris iš šių veiksnių:

- a) gamybinė veikla nutraukiama arba perkeliama už programos įgyvendinimo teritorijos ribų;
- b) pasikeičia infrastruktūros objekto nuosavybės teisės, todėl įmonė arba viešojo sektoriaus subjektas įgyja nederamą pranašumą;
- c) iš esmės pasikeičia veiksmo pobūdis, tikslai arba įgyvendinimo sąlygos ir tai pakenkia pradiniais jo tikslams.

Neteisėtai pagal veiksmą sumokėtas sumas valstybė narė susigrąžina proporcingai laikotarpiui, kuriuo reikalavimai nebuvo įvykdyti.

Valstybės narės gali sutrumpinti pirmoje pastraipoje nustatytą terminą iki trejų metų atvejais, susijusiais su MVĮ padarytų investicijų arba sukurtų darbo vietų išlaikymu.

2. Pagal veiksmą, kurį sudaro investicijos į infrastruktūrą arba gamybinės investicijos, skirtas ESI fondų įnašas grąžinamas, jeigu per 10 metų nuo galutinio mokėjimo paramos gavėjui gamybinė veikla perkeliama už Sąjungos ribų, išskyrus tą atvejį, jei paramos gavėjas yra MVĮ. Jei ESI fondų įnašas mokamas kaip valstybės pagalba, 10 metų laikotarpis pakeičiamas pagal valstybės pagalbos taisyklės taikomu terminu.

3. Pagal ESF remiamus veiksmus ir kitų ESI fondų remiamus veiksmus, kurie nėra investicijos į infrastruktūrą arba gamybinės investicijos, skirtas fondų įnašas grąžinamas tik tada, jei pagal juos taikoma prievolė išlaikyti investiciją pagal taikomas valstybės pagalbos taisykles ir jei gamybinė veikla nutraukiama arba perkeliama per tose taisyklėse nustatytą laikotarpį.

4. 1, 2 ir 3 dalys netaikomos finansinėms priemonėms skirtiems įnašams ar finansinių priemonių įnašams arba veiksmui skirtiems įnašams, jeigu su tuo veiksmu susijusi gamybinė veikla nutraukiama dėl netyčinio bankroto.

5. 1, 2 ir 3 dalys netaikomos investicinę paramą gaunantiems fiziniams asmenims, kurie pasibaigus investiciniam veiksmui tampa atitinkančiais Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1309/2013 paramos reikalavimus ir ją gauna, jeigu ta investicija yra tiesiogiai susijusi su tam tikro pobūdžio veikla, tinkama Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramai gauti.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

VALDYMAS IR KONTROLĖ

1 SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

72 straipsnis

Bendrieji valdymo ir kontrolės sistemų principai

Valdymo ir kontrolės sistemas atsižvelgiant į 4 straipsnio 8 dalį sudaro:

- a) kiekvienos institucijos valdymo ir kontrolės funkcijų bei funkcijų pasiskirstymo toje institucijoje apibūdinimas;
- b) funkcijų atskyrimo tarp šių institucijų ir šių institucijų viduje principo laikymasis;
- c) procedūros, užtikrinančios deklaruojamų išlaidų teisingumą ir tvarkingumą;
- d) kompiuterizuotos apskaitos sistemos, skirtos finansiniams duomenims ir duomenims apie rodiklius stebėsenos ir atsiskaitymo tikslais saugoti ir perduoti;
- e) atsiskaitymo ir stebėsenos sistema, kai atsakingoji institucija patiki vykdyti funkcijas kitai institucijai;
- f) valdymo ir kontrolės sistemų veikimo audito tvarka;
- g) tinkamos audito sekos užtikrinimo sistemos ir procedūros;

- h) pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencijos, nustatymo ir taisymo priemonės ir netinkamai išmokėtų lėšų kartu su delpiniginiais susigrąžinimo tvarka.

73 straipsnis

Pareigos taikant pasidalijamojo valdymo principą

Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybės narės ir Komisija atsako už programų valdymą ir kontrolę pagal atitinkamas savo pareigas, nustatytas šiuo reglamentu ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

74 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės vykdo valdymo, kontrolės ir audito prievoles ir priima atitinkamą atsakomybę, kurie yra nustatyti pasidalijamojo valdymo taisyklėse, išdėstytose Finansiniame reglamente ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

2. Valstybės narės užtikrina, kad programų valdymo ir kontrolės sistemos būtų nustatytos laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių ir kad šios sistemos būtų veiksmingos.

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų numatyta veiksminga su ESI fondais susijusių skundų nagrinėjimo tvarka. Atsakomybė už taikymo sritį, taisykles ir procedūras, susijusias su tokia tvarka, tenka valstybėms narėms, atsižvelgiant į jų institucinę ir teisinę sistemą. Paprašius Komisijai valstybės narės nagrinėja Komisijai pateiktus skundus, kurie patenka į jų tvarkos taikymo sritį. Gavusios prašymą valstybės narės informuoja Komisiją apie to nagrinėjimo rezultatus.

4. Visa oficialia informacija tarp valstybės narės ir Komisijos keičiamasi elektroninio keitimosi duomenimis sistema. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos sąlygos, kurias turi atitikti ta elektroninio keitimosi duomenimis sistema. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

II SKYRIUS

Komisijos įgaliojimai ir pareigos

75 straipsnis

Komisijos įgaliojimai ir pareigos

1. Komisija, remdamasi turima informacija, įskaitant informaciją apie už valdymą ir kontrolę atsakingų institucijų skyrimą, dokumentus, kuriuos, remiantis Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalimi, kiekvienais metais teikia tos paskirtos institucijos, kontrolės ataskaitas, metines įgyvendinimo ataskaitas ir nacionalinių bei Sąjungos institucijų atliktą auditą, įsitikina, ar valstybės narės yra nustačiusios šį reglamentą ir konkrečiam fondui taikomas taisykles atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir ar tos sistemos įgyvendinant programas yra veiksmingos.

2. Komisijos pareigūnai arba įgaliotieji Komisijos atstovai gali atlikti auditą arba patikrinimus vietoje, kompetentingai nacionalinei institucijai apie tai pranešę bent prieš 12 darbo dienų, išskyrus skubius atvejus. Komisija laikosi proporcingumo principo, atsižvelgdama į poreikį vengti nepagrįsto valstybių narių vykdomo audito ar patikrinimų dubliavimosi, rizikos Sąjungos biudžetui lygį ir poreikį kuo labiau sumažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių. Per tokį auditą arba patikrinimus gali būti visų pirma tikrinama, ar programos arba jos dalies ar veiksmų valdymo ir kontrolės sistemos yra veiksmingos, ir vertinama, ar veiksmų arba programų finansų valdymas yra patikimas. Valstybės narės pareigūnai arba įgaliotieji atstovai gali dalyvauti atliekant tokį auditą ar patikrinimus.

Komisijos pareigūnai ar įgaliotieji Komisijos atstovai, tinkamai įgalioti atlikti auditą ar patikrinimus vietoje, turi teisę susipažinti su visais būtiniais duomenimis, dokumentais ir metaduomenimis, susijusiais su ESI fondų remiamais veiksmais arba valdymo ir kontrolės sistemomis, nepaisant to, kokioje terpėje jie yra saugomi. Valstybės narės, gavusios prašymą, Komisijai pateikia tokių duomenų, dokumentų ir metaduomenų kopijas.

Šioje dalyje nurodyti įgaliojimai neturi poveikio nacionalinių nuostatų, pagal kurias tam tikrus veiksmus atlieka tik specialiai pagal nacionalinės teisės aktus paskirti atstovai, taikymui. Komisijos pareigūnai ir įgaliotieji atstovai, *inter alia*, nedalyvauja gyvenamojoje vietoje atliekamuose patikrinimuose ar oficialiose asmenų apklausose pagal nacionalinės teisės aktus. Tačiau tokie pareigūnai ir įgaliotieji atstovai turi teisę naudotis tokiu būdu gauta informacija, nedarant poveikio nacionalinių teismų kompetencijai ir visapusiškai gerbiant atitinkamų teisės subjektų pagrindines teises.

3. Komisija gali reikalauti, kad valstybė narė imtųsi veiksmų, kurių reikia siekiant užtikrinti, kad jų valdymo ir kontrolės sistemos veiktų efektyviai arba išlaidos atitiktų konkrečiam fondui taikomas taisykles.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSŲ VALDYMAS, SĄSKAITŲ TIKRINIMAS IR PRIPAŽINIMAS, FINANSINĖS PATAISOS IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PANAIKINIMAS

I SKYRIUS

Finansų valdymas

76 straipsnis

Biudžetiniai įsipareigojimai

Sąjungos biudžetiniai įsipareigojimai dėl kiekvienos programos 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu vykdomi kiekvienam fondui skirtomis metinėmis išmokomis. Biudžetiniai įsipareigojimai, susiję su kiekvienos programos veiklos lėšų rezervu, vykdomi atskirai nuo likusių programai skirtų asignavimų.

Komisijos sprendimas, kuriuo patvirtinama programa, yra finansavimo sprendimas pagal Finansinio reglamento 84 straipsnį, ir pranešus apie jį susijusiai valstybei narei jis tampa teisiniu įsipareigojimu pagal tą reglamentą.

Komisijai patvirtinus programą prisiimami pirmosios išmokos biudžetiniai įsipareigojimai dėl tos programos.

Komisija prisiima biudžetinius įsipareigojimus dėl paskesnių išmokų iki kiekvienų metų gegužės 1 d., remdamasi šio straipsnio antroje pastraipoje nurodytu sprendimu, išskyrus tuos atvejus, kai taikomas Finansinio reglamento 16 straipsnis.

Pagal 22 straipsnį stebėdama, kaip taikomas veiklos rezultatų planas, jei pagal prioritetus nustatyti orientyrai nepasiekti, Komisija prireikus panaikina atitinkamus asignavimus, kurie buvo numatyti atitinkamoms programoms kaip veiklos lėšų rezervo dalis, ir leidžia juos naudoti programoms, kurioms skiriamos lėšos padidintos dėl Komisijos pagal 22 straipsnio 5 dalį patvirtinto pakeitimo.

77 straipsnis

Bendros mokėjimų taisyklės

1. Komisija ESI fondų įnašus kiekvienai programai moka pagal biudžeto asignavimus ir atsižvelgdama į turimas lėšas. Kiekvienas mokėjimas priskiriamas pirmiausia dar neįvykdytam atitinkamo fondo biudžetiniam įsipareigojimui.

2. Mokėjimai, susiję su veiklos lėšų rezervo įsipareigojimais, nevykdomi tol, kol galutinai nepaskirstomas veiklos lėšų rezervas pagal 22 straipsnio 3 ir 4 dalis.

3. Mokėjimai vykdomi kaip išankstiniai, tarpiniai ir galutinio likučio mokėjimai.

4. 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b, c ir d punktuose bei 68 ir 69 straipsniuose nurodytos paramos atveju, taikytinu pagrindu apskaičiuotos išlaidos yra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

78 straipsnis

Bendros tarpinių ir galutinio likučio mokėjimų apskaičiavimo taisyklės

Sumos, atlyginamos kaip tarpiniai ir galutinio likučio mokėjimai, apskaičiuojamos pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles. Tos sumos nustatomos kaip tinkamoms finansuoti išlaidoms taikytinos konkrečios bendro finansavimo normos funkcija.

79 straipsnis

Mokėjimo prašymai

1. Konkreti mokėjimo prašymų teikimo procedūra ir teiktina informacija dėl kiekvieno ESI fondo nustatomos konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

2. Komisijai teiktiname mokėjimo prašyme nurodoma visa informacija, būtina Komisijai sąskaitoms pagal Finansinio reglamento 68 straipsnio 3 dalį parengti.

80 straipsnis

Euro naudojimas

Valstybių narių pateiktose programose, išlaidų sąmatose, išlaidų ataskaitose, mokėjimo prašymuose, sąskaitose pateikiamos sumos ir metinėje bei galutinėje įgyvendinimo ataskaitose pateikiamos išlaidos nurodomos eurai.

81 straipsnis

Pradinio išankstinio finansavimo mokėjimas

1. Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo patvirtinama programa, Komisija sumoka pradinę išankstinio finansavimo sumą už visą programavimo laikotarpį. Pradinė išankstinio finansavimo suma mokama dalimis, atsižvelgiant į biudžeto poreikius. Dalių lygis nustatomas konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

2. Pradinis išankstinis finansavimas naudojamas tik mokėjimams paramos gavėjams įgyvendinant programą. Jis nedelsiant suteikiamas už tą tikslą atsakingai institucijai.

82 straipsnis

Pradinio išankstinio finansavimo patvirtinimas

Sumokėta išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose visiškai patvirtinama ne vėliau kaip užbaigus programą.

83 straipsnis

Mokėjimo termino pertraukimas

1. Tarpinio mokėjimo prašymo terminą Finansiniame reglamente nurodytas įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas gali pertraukti ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei:

- a) iš nacionalinės arba Sąjungos audito institucijos pateiktos informacijos akivaizdžiai matyti, kad esama didelių valdymo ir kontrolės sistemų veikimo trūkumų;
- b) įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas turi atlikti papildomus patikrinimus, nes gavo informacijos, kad mokėjimo prašyme nurodytos išlaidos yra susijusios su pažeidimu, turinčiu sunkių finansinių pasekmių;
- c) nepateikiamas kuris nors iš Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalyje nurodytų dokumentų.

Valstybė narė gali sutikti pertraukimo laikotarpį pratęsti dar trimis mėnesiams.

Konkrečiai EJRŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs mokėjimų pertraukimo pagrindai, susiję su pagal bendrą žuvininkystės politiką taikytinų taisyklių nevykdymo, kurie yra proporcingi atsižvelgiant į nevykdymo pobūdį, sunkumą, trukmę ir pasikartojimą.

2. Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas pertraukimą taiko tik tai mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų daliai, kuriai turėjo poveikio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyti veiksniai, išskyrus atvejus, kai susijusios išlaidų dalies nustatyti neįmanoma. Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas raštu informuoja valstybę narę ir vadovaujančiąją instituciją apie pertraukimo priežastį ir prašo ištaisyti padėtį. Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas pertraukimą atšaukia iš karto, kai įvykdomos reikiamos priemonės.

II SKYRIUS

Sąskaitų tikrinimas ir pripažinimas

84 straipsnis

Sąskaitų tikrinimo ir pripažinimo Komisijoje terminas

Iki kitų metų pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui gegužės 31 d. Komisija pagal Finansinio reglamento 59 straipsnio 6 dalį taiko sąskaitų tikrinimo ir pripažinimo procedūras bei informuoja valstybę narę, ar ji pripažįsta, kad sąskaitos yra išsamios, tikslios ir teisingos pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

III SKYRIUS

Finansinės pataisos

85 straipsnis

Komisijos atliekamos finansinės pataisos

1. Komisija atlieka finansines pataisas, panaikindama visą Sąjungos įnašą programai arba jo dalį ir susigrąžindama lėšas iš valstybės narės, kad Sąjungos lėšomis nebūtų finansuojamos išlaidos, kuriomis pažeidžiama taikytina teisė.

2. Pažeidus taikytiną teisę finansinės pataisos taikomos tik Komisijai deklaruotų išlaidų atžvilgiu ir jeigu įvykdoma viena iš šių sąlygų:

- a) pažeidimas paveikė už ESI fondų paramą atsakingos institucijos vykdomą veiksmo atranką arba, kai dėl pažeidimo pobūdžio neįmanoma nustatyti to poveikio, bet yra didelė rizika, kad pažeidimas turėjo tokį poveikį;
- b) pažeidimas paveikė išlaidų sumą, pateiktą atlyginti iš Sąjungos biudžeto arba, kai dėl pažeidimo pobūdžio neįmanoma nustatyti jo finansinio poveikio, bet yra didelė rizika, kad pažeidimas turėjo tokį poveikį.

3. Nustatydamas finansinę pataisą pagal 1 dalį, Komisija laikosi proporcingumo principo, atsižvelgdama į taikytinos teisės pažeidimo pobūdį ir sunkumą bei jo finansines pasekmes Sąjungos biudžetui. Komisija informuoja Europos Parlamentą apie sprendimus, priimtus siekiant taikyti finansines pataisas.

4. Finansinių pataisų taikymo kriterijai ir tvarka nustatomi konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

IV SKYRIUS

Įsipareigojimų panaikinimas

86 straipsnis

Principai

1. Įsipareigojimų panaikinimo procedūra taikoma visoms programoms ir nustatoma remiantis tuo, kad įsipareigojimas panaikinamas, jeigu su įsipareigojimu susijusios sumos per nustatytą laikotarpį nepadengtos išankstiniu finansavimu arba nenurodytos mokėjimo prašyme, įskaitant bet koki mokėjimo prašymą, kuriame nurodytoms visoms sumoms arba jų daliai taikomas mokėjimų termino pertraukimas ar mokėjimų sustabdymas.

2. Su paskutiniaisiais laikotarpio metais susijęs įsipareigojimas panaikinamas laikantis programų užbaigimo taisyklių.

3. Tiksliai įsipareigojimų panaikinimo taisyklės taikymo kiekvienam ESI fondui tvarka nustatoma konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

4. Bet kuri įsipareigojimų dėl dar neįvykdytų įsipareigojimų dalis panaikinama, jei per konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytus terminus Komisijai nepateikiami užbaigti būtini dokumentai.

5. Su veiklos lėšų rezervu susijusiems biudžetiniams įsipareigojimams taikoma tik 4 dalyje nurodyta įsipareigojimų panaikinimo procedūra.

87 straipsnis

Įsipareigojimų panaikinimo išimtis

1. Iš panaikinamų įsipareigojimų sumos atimamos sumos atitinka tą biudžetinių įsipareigojimų dalį:

- a) kurios veiksmai sustabdyti dėl teismo proceso arba sustabdomąjį poveikį turinčio administracinio skundo, arba
- b) dėl kurios nebuvo įmanoma pateikti mokėjimo prašymo dėl *force majeure* aplinkybių, kurios labai paveikė visos programos ar jos dalies įgyvendinimą.

Force majeure aplinkybės pagal pirmos pastraipos b punktą nurodančios nacionalinės valdžios institucijos turi įrodyti tiesioginį *force majeure* poveikį visos programos arba jos dalies įgyvendinimui.

Pirmos pastraipos a ir b punktų tikslais atimti šias sumas galima prašyti vieną kartą, jei sustabdymas arba *force majeure* aplinkybės truko ne ilgiau kaip vienerius metus, arba tiek kartų, kiek tai atitinka *force majeure* trukmę, arba metų praėjusių nuo teismo ar administracinio sprendimo sustabdyti veiksmo įgyvendinimą datos iki galutinio teismo ar administracinio sprendimo datos, skaičių.

2. Valstybė narė iki sausio 31 d. pateikia Komisijai 1 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytą informaciją apie išimtis dėl sumų, kurias reikėjo deklaruoti iki praėjusių metų pabaigos.

88 straipsnis

Procedūra

1. Komisija iš anksto informuoja atitinkamą valstybę narę ir vadovaujančiąją instituciją, jei esama rizikos, kad bus taikoma taisyklė dėl panaikinimo pagal 86 straipsnį.

2. Komisija, remdamasi sausio 31 d. gauta informacija, informuoja valstybę narę ir vadovaujančiąją instituciją apie tai, kokia įsipareigojimų suma bus panaikinta pagal tą informaciją.

3. Valstybė narė per du mėnesius pritaria panaikintinų įsipareigojimų sumai arba pateikia savo pastabas.

4. Valstybė narė iki birželio 30 d. pateikia Komisijai patikslintą finansavimo planą, kuriame atsižvelgiama į sumažintą atitinkamų finansinių metų vienos arba daugiau programos prioritetų paramos sumą, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į asignavimą pagal fondą ir pagal regiono kategoriją. Jei toks planas nepateiktas, Komisija peržiūri finansinį planą, sumažindama atitinkamų finansinių metų ESI fondų įnašą. Tas kiekvienam prioritetui numatytas asignavimas mažinamas proporcingai.

5. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, ne vėliau kaip rugsėjo 30 d. iš dalies keičia sprendimą, kuriuo patvirtinama programa.

TREČIOJI DALIS

ERPF, ESF IR SANGLAUDOS FONDUI TAIKOMOS BENDROSIOS NUOSTATOS

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR FINANSINĖ PROGRAMA

1 SKYRIUS

Paskirtis, tikslai ir geografinė paramos teikimo aprėptis

89 straipsnis

Paskirtis ir tikslai

1. Pagal SESV 174 straipsnį fondai padeda plėtoti ir vykdyti Sąjungos veiklą, kuria stiprinama jos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda.

Fondų remiama veikla taip pat padedama įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją.

2. Įgyvendinant 1 dalyje nurodytą paskirtį siekiama šių tikslų:

- a) investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą valstybėse narėse ir regionuose – šis tikslas remiamas iš visų fondų, ir
- b) Europos teritorinio bendradarbiavimo – šis tikslas remiamas iš ERPF.

90 straipsnis

Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslas

1. Struktūrinių fondų parama investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui skiriama visuose regionuose, kurie pagal Reglamentu (EB) Nr. 1059/2003, iš dalies pakeistame Reglamentu (EB) Nr. 105/2007, nustatytą bendrą teritorinių statistinių vienetų klasifikatorių priskiriami prie 2 lygio regionų (NUTS 2 lygio regionai).

2. Lėšos investicijų į ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslui paskirstomos tarp šių trijų NUTS 2 lygio regionų kategorijų:

- a) mažiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis kaip 75 proc. ES-27 BVP vidurkio;
- b) pereinamojo laikotarpio regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra 75–90 proc. ES-27 BVP vidurkio;
- c) labiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 90 proc. ES-27 BVP vidurkio.

Regionų klasifikacija pagal vieną iš trijų regionų kategorijų nustatoma palyginant kiekvieno regiono BVP vienam gyventojui, apskaičiuotą perkamosios galios paritetais (PGP) pagal 2007–2009 m. Sąjungos rodiklius, ir ES-27 to paties ataskaitinio laikotarpio BVP vidurkį.

3. Iš Sanglaudos fondo parama skiriama toms valstybėms narėms, kurių vienam gyventojui tenkančios BNP, apskaičiuotos PGP pagal 2008 m. –2010 m. Sąjungos rodiklius, yra mažesnės kaip 90 proc. ES-27 to paties ataskaitinio laikotarpio BNP vienam gyventojui vidurkio.

Valstybės narės, kurios 2013 m. atitinka Sanglaudos fondo paramos reikalavimus, bet kurių vienam gyventojui tenkančios nominaliosios BNP, apskaičiuotos pirmoje pastraipoje nurodytu būdu, yra didesnės kaip 90 proc. ES-27 BNP vienam gyventojui vidurkio, paramą iš Sanglaudos fondo gauna laikinai ir specialiomis sąlygomis.

4. Įsigaliojus šiam reglamentui, Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame paskelbia regionų, kurie atitinka 2

dalyje nurodytų trijų regionų kategorijų kriterijus, ir valstybių narių, kurios atitinka 3 dalyje nustatytus kriterijus, sąrašą. Tas sąrašas galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

5. 2016 m. Komisija peržiūri, kaip valstybės narės atitinka tinkamumo finansuoti iš Sanglaudos fondo kriterijus, remdamasi 2012 m. –2014 m. laikotarpio ES-27 Sąjungos BNP rodikliais. Valstybės narės, kurių vienam gyventojui tenkančios nominaliosios BNP yra mažesnės kaip 90 proc. ES-27 vienam gyventojui tenkančių BNP vidurkio, tampa naujai atitinkančios paramos iš Sanglaudos fondo kriterijus, o tos valstybės narės, kurios atitiko tinkamumo finansuoti iš Sanglaudos fondo kriterijus ir kurių vienam gyventojui tenkančios nominaliosios BNP yra didesnės kaip 90 proc., nebeatitinka tinkamumo finansuoti kriterijų ir paramą iš Sanglaudos fondo gauna laikinai ir specialiomis sąlygomis.

II SKYRIUS

Finansinė programa

91 straipsnis

Lėšos ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai

1. Biudžetiniams įsipareigojimams 2014–2020 m. laikotarpiu esamų lėšų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai numatyta 325 145 694 739 EUR 2011 m. kainomis pagal VI priede nustatytą metinį paskirstymą, iš kurių 322 145 694 739 EUR yra ERPF, ESF ir Sanglaudos fondui skirtos visos lėšos, o 3 000 000 000 EUR yra specialus asignavimas JUI. Lėšas programuojant ir vėliau įtraukiant į Sąjungos biudžetą, lėšų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai suma yra indeksuojama 2 proc. per metus.

2. Nedarydama poveikio šio straipsnio 3 daliai ar 92 straipsnio 8 daliai, Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo kiekvienai valstybei narei kasmet paskirsto visas lėšas pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, ir kasmet kiekvienai valstybei narei paskirsto specialaus asignavimo JUI lėšas ir pateikia reikalavimus atitinkančių regionų sąrašą, atsižvelgdama į atitinkamai VII ir VIII prieduose nustatytus kriterijus ir metodiką.

3. Atskaičius paramą EITP, nurodytai 92 straipsnio 6 dalyje, ir pagalbai labiausiai skurstantiems, kaip nurodyta 92 straipsnio 7 dalyje, 0,35 proc. visų lėšų skiriamos Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai.

92 straipsnis

Investicijoms į ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslą ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skiriamos lėšos

1. Investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą skiriama 96,33 proc. visų lėšų (t. y. iš viso 313 197 435 409 EUR) ir jos paskirstomos taip:

- a) 52,45 proc. (t. y. iš viso 164 279 015 916 EUR) – mažiau išsivysčiusiems regionams;

- b) 10,24 proc. (t. y. iš viso 32 084 931 311 EUR) – pereinamojo laikotarpio regionams;
- c) 15,67 proc. (t. y. iš viso 49 084 308 755 EUR) – labiau išsivysčiusiems regionams;
- d) 21,19 proc. (t. y. iš viso 66 362 384 703 EUR) – iš Sanglaudos fondo remiamoms valstybėms narėms;
- e) 0,44 proc. (t. y. iš viso 1 387 794 724 EUR) – kaip papildomas finansavimas SESV 349 straipsnyje nurodytiems atokiausiems regionams ir NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems 1994 m. stojimo akto Protokolo Nr. 6 2 straipsnyje nustatytus kriterijus.

2. Be 91 straipsnyje ir šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sumų, 2014 m. ir 2015 m. atitinkamai dar skiriama 94 200 000 EUR ir 92 400 000 EUR suma, kaip numatyta pagal VII priedo skiltį „Papildomi patikslinimai“. Tos sumos nustatomos 91 straipsnio 2 dalyje nurodytame Komisijos sprendime.

3. 2016 m. Komisija, atlikdama 2017 m. techninį patikslinimą, kaip numatyta pagal Reglamento (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, 4 ir 5 straipsnius, peržiūri visoms valstybėms narėms pagal 2017–2020 m. investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą skirtą bendrą asignavimų sumą, taikydama VII priedo 1–16 dalyse nustatytą lėšų paskirstymo metodą, remdamasi tuo metu turimais naujausiais statistiniais duomenimis ir, valstybių narių, kurioms nustatytos ribos, atveju, – 2014–2015 m. bendro nacionalinio BVP ir 2012 m. tam pačiam laikotarpiui numatyto bendro nacionalinio BVP palyginimu, kaip nurodyta pagal VII priedo 10 dalį. Jei bendras nuokrypis tarp peržiūrėtų asignavimų ir bendros asignavimų sumos didesnis nei +/-5 proc., bendra asignavimų suma atitinkamai pakoreguojama. Remiantis Reglamento (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 5 straipsniu, patikslinimai paskirstomi lygiomis dalimis 2017–2020 m. ir atitinkamai pakeičiamos atitinkamos finansinėje programoje nustatytos viršutinės ribos. Bendras grynas patikslinimų poveikis – teigiamas ar neigiamas – negali viršyti 4 000 000 000 EUR. Komisija, atlikusi techninį patikslinimą, įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo nustatomas peržiūrėtas kasmetinis visų lėšų paskirstymas kiekvienai valstybei narei.

4. Siekiant užtikrinti, kad jaunimo užimtumo, darbo jėgos judumo, žinių, socialinės įtraukties ir kovos su skurdu sritys būtų skiriama pakankamai investicijų, kiekvienoje valstybėje narėje ESF skiriama struktūrinių fondų lėšų dalis, numatyta veiksmų programų programavimui pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, negali būti mažesnė nei tai valstybei narei skirta atitinkama ESF dalis, nustatyta 2007 m. –2013 m. programavimo laikotarpiu konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslams skirtose veiksmų programose. Prie tos dalies kiekvienai valstybei narei pridedama papildoma suma, nustatyta vadovaujantis IX priede nurodytu metodu, siekiant užtikrinti, kad ESF dalis, kaip visų fondų ir

Sąjungos lygmeniu procentinė dalis, išskyrus Sanglaudos fondo paramą transporto infrastruktūrai pagal EITP, kaip nurodyta 6 dalyje, ir struktūrinių fondų paramą labiausiai skurstantiems, kaip nurodyta 7 dalyje, valstybėse narėse būtų ne mažesnė nei 23,1 proc. Šios dalies tikslais JUI skiriamos ESF investicijos laikomos struktūrinių fondų ESF skirtų lėšų dalimi.

5. JUI skiriama 3 000 000 000 EUR lėšų pagal specialų asignavimą JUI ir mažiausiai 3 000 000 000 EUR iš ESF tikslinių investicijų.

6. Iš Sanglaudos fondo EITP pervestina paramos suma yra 10 000 000 EUR. Ji panaudojama tik valstybėse narėse, atitinkančiose Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimus, siekiant remti transporto infrastruktūros projektus, kaip numatyta pagal Reglamentą (ES) Nr. 1316/2013.

Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame nustatoma iš kiekvienos valstybės narės Sanglaudos fondo asignavimų EITP pervestinių lėšų suma, kuri turi būti nustatoma proporcingai visam laikotarpiui. Sanglaudos fondo asignavimai kiekvienai valstybei narei atitinkamai sumažinami.

Metiniai asignavimai, atitinkantys pirmoje pastraipoje nurodytą Sanglaudos fondo paramą, nuo 2014 biudžetinių metų įtraukiami į atitinkamas EITP biudžeto eilutes.

Iš Sanglaudos fondo EITP pervesta pirmoje pastraipoje nurodyta suma įgyvendinama skelbiant specialius kvietimus projektams, kuriais kuriami pagrindiniai tinklai, arba Reglamento (ES) Nr. 1316/2013 priedo I dalyje nurodytiems projektams ir horizontaliesiems veiksams.

Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1316/2013 transporto sektoriui taikytinos taisyklės taikomos specialioms kvietimams, nurodytiems ketvirtoje pastraipoje. Iki 2016 m. gruodžio 31 d., vykdamas finansavimo reikalavimus atitinkančių projektų atranką, atsižvelgiama į nacionalinius asignavimus pagal Sanglaudos fondą. Nuo 2017 m. sausio 1 d. į EITP pervestos lėšos, kurios nebuvo skirtos transporto infrastruktūros projektui, yra prieinamos visoms valstybėms narėms, atitinkančioms finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, transporto infrastruktūros projektams finansuoti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1316/2013.

Siekiant remti valstybes nares, atitinkančias finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, kurios gali susidurti su sunkumais kurdamos pakankamai parengtus, kokybiškus, arba ir pakankamai parengtus, ir kokybiškus bei pakankamą Sąjungos pridėtinę vertę turinčius projektus, išskirtinis dėmesys skiriamas pagalbiniais programos veiksams, kuriais siekiama stiprinti institucinius gebėjimus ir didinti su Reglamentu (ES) Nr. 1316/2013 I priedo I priede nurodytų projektų rengimu ir įgyvendinimu susijusių viešojo administravimo įstaigų bei

viešųjų paslaugų efektyvumą. Siekdama užtikrinti kuo didesni pervestų lėšų panaudojimą visose valstybėse narėse, atitinkančiose finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, Komisija gali skelbti papildomus kvietimus.

7. Pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą pagalbai labiausiai skurstantiems skirta struktūrinių fondų parama yra ne mažesnė kaip 2 500 000 000 EUR, šią sumą valstybės narės, skirdamos papildomą paramą, gali nuspręsti savanoriškai padidinti ne daugiau kaip 1 000 000 000 EUR.

Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame nustatoma iš kiekvienos valstybės narės struktūrinių fondų asignavimo pagalbai labiausiai skurstantiems pervestinių lėšų suma visam laikotarpiui. Kiekvienai valstybei narei skirtas struktūrinių fondų asignavimas atitinkamai sumažinamas proporcingai sumažinus jį pagal regiono kategoriją.

Metiniai asignavimai, atitinkantys pirmoje pastraipoje nurodytą struktūrinių fondų paramą, nuo 2014 m. biudžetinių metų įtraukiami į atitinkamas pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims priemonės biudžeto eilutes.

8. 330 000 000 EUR struktūrinių fondų lėšų, skiriamų investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui, skiriama tvarios miestų plėtros srities novatoriškiems veiksams, Komisijai atliekant tiesioginį arba netiesioginį valdymą.

9. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skiriamos lėšos sudaro 2,75 proc. fondų biudžetiniams įsipareigojimams 2014–2020 m. numatytų visų lėšų (t. y. iš viso 8 948 259 330 EUR).

10. Taikant šį straipsnį, šio reglamento 18, 91, 93, 95, 99, 120 straipsnius, I priedą ir X priedą, ERPF reglamento 4 straipsnį, ESF reglamento 4 straipsnį, ESF reglamento 4 straipsnį ir 16–23 straipsnius, ETB reglamento 3 straipsnio 3 dalį, atokiausias Majoto regionas laikomas NUTS 2 lygio regionu, patenkančiu į mažiau išsivysčiusių regionų kategoriją. Taikant ETB reglamento 3 straipsnio 1 ir 2 dalis, Majotas ir Sen Martenas laikomi NUTS 3 lygio regionais.

93 straipsnis

Draudimas perskirstyti lėšas tarp regionų kategorijų

1. Visų asignavimų, skirtų valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, pereinamojo laikotarpio regionams ir labiau išsivysčiusiems regionams, tarp tų regionų kategorijų perskirstyti negalima.

2. Nukrypdamas nuo 1 dalies, Komisija tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su vieno arba kelių teminių tikslų įgyvendinimu, gali sutikti su valstybės narės pasiūlymu, šiai pirmą kartą teikiant partnerystės sutartį, arba tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis – paskirstant veiklos lėšų rezervą arba atliekant

partnerystės sutarties esminę peržiūrą, iki 3 proc. viso vienos kategorijos regionams skirto asignavimo perskirstyti kitų kategorijų regionams.

94 straipsnis

Draudimas perskirstyti lėšas tarp tikslų

1. Visų asignavimų, skirtų kiekvienai valstybei narei siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, tarp tų tikslų perskirstyti negalima.

2. Nukrypdamas nuo 1 dalies, Komisija, siekdama užtikrinti veiksmingą fondų indėlį siekiant vykdyti 89 straipsnio 1 dalyje nurodytas užduotis, tinkamai pagrįstais atvejais ir laikydamasi 3 dalyje nustatytos sąlygos, priimdama įgyvendinimo aktą sutinka su valstybės narės pasiūlymu, šiai pirmą kartą teikiant partnerystės sutartį, dalį Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtų jos asignavimų perkelti investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui.

3. Valstybės narės, teikiančios 2 dalyje nurodytą pasiūlymą, Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirta dalis yra ne mažesnė nei 35 proc. visų tai valstybei narei skirtų asignavimų, susijusių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslu, o atlikus perkėlimą – ne mažesnė kaip 25 proc. tų visų asignavimų.

95 straipsnis

Papildomumas

1. Šiame straipsnyje ir X priede vartojamų terminų apibrėžtys:

1) bendrasis pagrindinio kapitalo formavimas – suma, apskaičiuojama iš per tam tikrą laikotarpį gamintojų rezidentų įsigyto ilgalaikio turto atėmus nurašytą ilgalaikį turtą ir pridėjus tam tikrus nesukurto turto vertės padidėjimus dėl gamintojo arba institucinių vienetų gamybinės veiklos, kaip apibrėžta Tarybos reglamente (EB) Nr. 2223/96 ⁽¹⁾;

2) ilgalaikis turtas – visas materialusis arba nematerialusis turtas, kuris sukuriama per gamybos procesą ir gamybos procese pats pakartotinai arba nuolat naudojamas ilgiau kaip vienus metus;

3) valdžios sektorius – institucijų, kurios, be savo politinių ir ekonomikos reguliavimo funkcijų, teikia daugiausia ne rinkos paslaugas (gali būti prekės) asmeniniam arba kolektyviniam naudojimui ir persikrsto pajamas ir turtą, visuma;

4) viešosios arba joms lygiavertės struktūrinės išlaidos – valdžios sektoriaus bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas.

⁽¹⁾ 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje (OL L 310, 1996 11 30, p. 1).

2. Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslo parama negali pakeisti valstybės narės viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų.

3. Valstybės narės 2014–2020 m. laikotarpiu užtikrina, kad metinės vidutinės viešosios arba joms lygiavertės struktūrinės išlaidos būtų bent jau lygios partnerystės sutartyje nurodytam orientaciniam lygiui.

Nustatydamos pirmoje pastraipoje nurodytą orientacinį lygį, Komisija ir valstybės narės atsižvelgia į bendras makroekonominės sąlygas, konkrečias arba išskirtines aplinkybes, pavyzdžiui, privatizavimą, valstybės narės išskirtinį viešųjų arba lygiaverčių išlaidų lygį 2007 m.–2013 m. programavimo laikotarpiu ir kitų viešųjų investicijų rodiklių raidą. Jos taip pat atsižvelgia į nacionalinių asignavimų iš fondų pokyčius, palyginti su 2007–2013 m.

4. Tai, ar viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygis per laikotarpį buvo išlaikytas, tikrinama tik tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena ne mažiau kaip 15 proc. visų gyventojų.

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena ne mažiau kaip 65 proc. visų gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu lygmeniu.

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. visų gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Tuo tikslu valstybės narės Komisijai teikia informaciją apie išlaidas mažiau išsivysčiusiuose regionuose kiekvieno tikrinimo proceso etapu.

5. Tai, ar viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygis išlaikytas, tikrinama partnerystės sutarties pateikimo metu (*ex ante* tikrinimas), 2018 m. (laikotarpio vidurio tikrinimas) ir 2022 m. (*ex post* tikrinimas).

Išsamios papildomumo tikrinimo taisyklės išdėstytos X priedo 2 punkte.

6. Jeigu atlikdama *ex post* tikrinimą Komisija nustato, kad valstybė narė neišlaikė partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygio, ir kaip nurodyta X priede, Komisija, atsižvelgdama į nesišalymo sunkumą, gali atlikti finansinę pataisą, įgyvendinimo aktu priimdama sprendimą. Spręsdama, ar atlikti finansinę pataisą, Komisija atsižvelgia į tai, ar valstybės narės ekonominė padėtis nuo laikotarpio vidurio tikrinimo reikšmingai pasikeitė. Išsamios finansinės pataisos normų taisyklės išdėstytos X priedo 3 punkte.

7. 1–6 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMAVIMAS

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos dėl fondų

96 straipsnis

Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo veiksmų programų turinys, tvirtinimas ir keitimas

1. Veiksmų programą sudaro prioritetingos kryptys. Prioritetinga kryptis nustatoma vienam fondui ir vienai regionų kategorijai, išskyrus Sanglaudos fondo atveju, ir, nedarant poveikio 59 straipsniui, atitinka vieną teminį tikslą, ją sudaro vienas arba keli to teminio tikslo investavimo prioritetai, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių. Atitinkamais atvejais ir teminiu požiūriu nuosekliu integruotu požiūriu siekiant padidinti savo poveikį ir veiksmingumą, prioritetinga kryptis gali:

- a) būti nustatoma daugiau kaip vienai regionų kategorijai;
- b) apimti vieną arba kelis vienas kitą papildančius ERPF, Sanglaudos fondą ir ESF investavimo prioritetus pagal vieną teminį tikslą;
- c) tinkamai pagrįstais atvejais apimti vieną arba kelis vienas kitą papildančius skirtingų teminių tikslų investavimo prioritetus, siekiant maksimalaus indėlio įgyvendinant tą prioritetingą kryptį;
- d) ESF atveju apimti skirtingų 9 straipsnio pirmos pastraipos 8, 9, 10 ir 11 punktuose nurodytų teminių tikslų investavimo prioritetus, siekiant, kad jais būtų paprasčiau prisidedama prie kitų prioritetingų krypčių įgyvendinimo, taip pat siekiant diegti socialines inovacijas ir vykdyti tarptautinį bendradarbiavimą.

Valstybės narės gali derinti dvi ar daugiau a–d punktuose nurodytų galimybių.

2. Veiksmų programa prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo ir siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, ir joje išdėstoma:

- a) teminių tikslų, atitinkamų investavimo prioritetų ir finansinių asignavimų, susijusių su partnerystės sutartimi, pasirinkimo pagrindimas remiantis nustatytais regioniniais ir, kai tinkama, nacionaliniais poreikiais, įskaitant poreikį spręsti problemas, nustatytas atitinkamose konkrečioms šalims skirtose

rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, atsižvelgiant į *ex ante* vertinimą pagal 55 straipsnį;

b) pagal kiekvieną prioritetinę kryptį, išskyrus techninę paramą:

- i) investiciniai prioritetai ir atitinkami konkretūs tikslai;
- ii) siekiant užtikrinti geresnį programavimo orientavimą į rezultatus, tikėtini konkrečių tikslų įgyvendinimo rezultatai ir atitinkami rezultato rodikliai, nurodant jų bazinę vertę ir siektiną vertę, atitinkamais atvejais išreikštą kiekybiniais rodikliais, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- iii) pagal kiekvieną investavimo prioritetą remtinų projektų rūšies bei pavyzdžių ir jų tikėtino indėlio siekiant i punkte nurodytų konkrečių tikslų, įskaitant pagrindinius projektų atrankos principus, apibūdinimas ir, kai tinkama, pagrindinių tikslinių grupių, konkrečių tikslinių teritorijų ir paramos gavėjų tipų nustatymas, planuojamas finansinių priemonių bei didelės apimties projektų naudojimas;
- iv) produkto rodikliai kiekvienam investavimo prioritetui, įskaitant kiekybinę siektiną reikšmę, kuriais, kaip tikimasi, bus prisidėta siekiant rezultatų, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- v) įgyvendinimo etapų ir finansinių bei produkto rodiklių, ir, kai taikoma, rezultato rodiklių, kurie būtų laikomi veiklos rezultatų plano orientyrais ir tikslais pagal 21 straipsnio 1 dalį ir II priedą, nustatymas;
- vi) atitinkamų intervencinių veiksmų kategorijos, pagrįstos nomenklatūra, patvirtinta Komisijos, taip pat programuojamų lėšų preliminarus paskirstymas;
- vii) kai tinkama, planuojamo techninės paramos naudojimo, įskaitant, jei reikia, veiksmus, kuriais siekiama stiprinti institucijų, dalyvaujančių valdant ir kontroliuojant programas, ir paramos gavėjų administracinius gebėjimus, santrauka;

c) pagal kiekvieną prioritetinę kryptį, susijusią su technine parama:

- i) konkretūs tikslai;
- ii) tikėtini kiekvieno konkretaus uždavinio įgyvendinimo rezultatai ir, kai tai objektyviai pateisinama atsižvelgiant

į veiklų turinį, atitinkami rezultato rodikliai, nurodant jų pradinę reikšmę ir siektiną reikšmę, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių;

iii) remtinų projektų ir jų tikėtino indėlio siekiant i punkte nurodytų konkrečių tikslų apibūdinimas;

iv) produkto rodikliai, kuriais, kaip tikimasi, bus prisidėta siekiant rezultatų;

v) atitinkamos intervencinių veiksmų kategorijos, pagrįstos nomenklatūra, patvirtinta Komisijos patvirtinta, taip pat programuojamų lėšų preliminarus paskirstymas.

Tais atvejais, kai prioritetinei kryptčiai ar kryptims skirtas Sąjungos įnašas, susijęs su technine parama įgyvendinant veiksmų programą, neviršija 15 000 000 EUR, ii punktą netaikomas.

d) finansavimo planas, kurį sudaro šios lentelės:

- i) lentelės, kuriose pagal 60, 120 ir 121 straipsnius pagal metus suskirstomi iš kiekvieno fondo numatomi skirti visi finansavimo asignavimai, kuriose nurodytos sumos, skirtos veiklos lėšų rezervui;
- ii) lentelės, kuriose nurodyta visa viso programavimo laikotarpio kiekvieno fondo paramos ir nacionalinio bendro finansavimo finansinių asignavimų suma pagal veiksmų programą ir kiekvieną prioritetinę kryptį, ir kuriose nurodytos sumos, skirtos veiklos lėšų rezervui. Prioritetinių kryptčių, susijusių su keliomis regionų kategorijomis, atveju lentelėse nurodoma visa fondų finansinių asignavimų ir nacionalinio bendro finansavimo finansinių asignavimų suma pagal kiekvieną regionų kategoriją.

Prioritetinių kryptčių, apimančių skirtingų teminių tikslų investavimo prioritetus, atveju lentelėse nurodoma visa kiekvieno fondo finansinių asignavimų ir nacionalinio bendro finansavimo suma pagal kiekvieną atitinkamą teminį tikslą.

Jeigu nacionalinį bendrą finansavimą sudaro viešasis ir privatus bendras finansavimas, lentelėse nurodomos preliminaros viešojo ir privačiojo finansavimo dalys. Joje informavimo tikslais nurodoma numatoma EIB dalyvavimo dalis;

e) didelės apimties projektų, kuriuos įgyvendinti planuojama programavimo laikotarpiu, sąrašas.

Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl pirmos pastraipos b punkto vi papunktyje ir c punkto v papunktyje nurodytos nomenklatūros. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis nagrinėjimo procedūros, nurodytos 150 straipsnio 3 dalyje.

3. Atsižvelgiant į jos turinį ir tikslus, veiksmų programoje, apibūdinamas integruotas požiūris į teritorinį vystymąsi, susijęs su partnerystės sutartimi, ir parodoma, kaip ta veiksmų programa padeda siekti jos tikslų ir tikėtinų rezultatų, prirėkus nurodant šiuos aspektus:

- a) požiūris į bendruomenės inicijuotos vietos plėtros priemonių naudojimą ir principai, kuriais remiantis nustatomos sritys, kuriose jis bus įgyvendinamas;
- b) preliminarai ERPF paramos integruotiesiems tvaraus miestų vystymosi projektams, kurie bus įgyvendinami pagal ERPF Reglamento 7 straipsnio 3 dalį, suma ir orientaciniai ESF paramos integruotiesiems projektams asignavimai;
- c) požiūris į integruotų teritorinių investicijų priemonės naudojimą, išskyrus atvejus, kuriems taikomas b punktas, ir orientaciniai finansiniai asignavimai pagal kiekvieną prioritetinę kryptį;
- d) tarpregioninių ir tarpvalstybinių projektų, vykdančių veiksmų programas drauge su paramos gavėjais, įsisteigusiais bent vienoje kitoje valstybėje narėje, įgyvendinimo tvarka;
- e) valstybės narės ir regionams įgyvendinant makroregionines strategijas ir jūros baseino strategijas, priklausomai nuo programos įgyvendinimo teritorijos poreikių, kuriuos nustato valstybė narė, planuojamų intervencinių veiksmų indėlis į tokias strategijas.

4. Be to, veiksmų programoje nurodomi šie aspektai:

- a) atitinkamais atvejais – ar ja tenkinami geografinių vietovių, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią diskriminavimo arba socialinės atskirties riziką, poreikiai ir kaip jie yra tenkinami, ypač daug dėmesio skiriant marginalioms bendruomenėms ir neįgaliesiems, ir, kai tinkama, nurodant indėlį į partnerystės sutartyje nustatytą integruotą požiūrį;
- b) atitinkamais atvejais – ar ja sprendžiamos regionų demografinės problemos ar tenkinami specialūs vietovių, turinčių ypač didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje, poreikiai, ir indėlis prisidedant prie partnerystės sutartyje šiuo tikslu nustatyto integruoto požiūrio įgyvendinimo.

5. Veiksmų programoje nurodoma:

- a) vadovaujančioji institucija, tvirtinančioji institucija ir, jei taikoma, audito institucija;
- b) subjektas, kuriam Komisija turi pervesti mokėjimus;

c) veiksmas, kurių imtasi siekiant į veiksmų programos rengimą įtraukti 5 straipsnyje nurodytus partnerius, ir partnerių vaidmuo įgyvendinant veiksmų programą, vykdančią jos stebėjamą ir ją vertinant.

6. Atsižvelgiant į partnerystės sutarties turinį ir valstybių narių institucinę ir teisinę sistemą, veiksmų programoje taip pat išdėstoma:

- a) priemonės, kuriomis užtikrinamas fondų, EŽŪFKP ir EJRŽF koordinavimas ir koordinavimas su kitomis Sąjungos bei nacionalinėmis finansavimo priemonėmis ir EIB, atsižvelgiant į susijusias nuostatas, nustatytas BSP;
- b) dėl kiekvienos pagal 19 straipsnį ir XI priedą nustatytos *ex ante* sąlygos, kuri yra taikytina veiksmų programai – vertinimas, ar partnerystės sutarties ir veiksmų programos pateikimo metu įvykdyta *ex ante* sąlyga, o jei *ex ante* sąlygos neįvykdytos – veiksmų, skirtų tokiai sąlygai įvykdyti, aprašymas, atsakingi subjektai ir tokių veiksmų tvarkaraštis, atsižvelgiant į partnerystės sutartyje pateiktą santrauką;
- c) paramos gavėjų administracinės naštos įvertinimo santrauka ir, jei reikalinga, planuojami veiksmas, ir preliminarus tvarkaraštis sumažinti administracinę naštą.

7. Į kiekvieną veiksmų programą, išskyrus tas veiksmų programas, kurių atveju techninė parama teikiama pagal specialią veiksmų programą, atsižvelgiant į tai, kaip valstybė narė tinkamai pagrįstai yra įvertinusi veiksmų programų turinio ir tikslų aktualumą, įtraukiamas aprašymas:

- a) konkrečių priemonių, kuriomis atrenkant projektus atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus, efektyvų išteklių naudojimą, klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos, atsparumą nelaimėms ir rizikos prevenciją ir valdymą;
- b) konkrečių priemonių, kuriomis rengiant, planuojant ir įgyvendinant veiksmų programą skatinamos lygios galimybės, užkertamas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, ypač galimybių naudotis finansavimu srityje, atsižvelgiant į įvairių tikslinių tokio diskriminavimo rizikos grupių poreikius ir ypač į reikalavimus užtikrinti prieinamumą neįgaliesiems;
- c) veiksmų programos indėlio skatinant moterų ir vyrų lygybę, ir, jei tinkama, tvarkos, kuria užtikrinamas lyčių lygybės aspekto integravimas veiksmų programos ir veiksmo lygmenimis.

Valstybės narės kartu su pasiūlymu dėl veiksmų programos pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą gali pateikti nacionalinių už lygias galimybes atsakingų subjektų nuomonę apie pirmos pastraipos b ir c punktuose nurodytas priemones.

8. Kai valstybė narė parengia ne daugiau kaip vieną veiksmų programą kiekvienam fondui, tos veiksmų programos aspektai, patenkantys į 2 dalies pirmos pastraipos a punkto, 3 dalies a, c ir d punktų, 4 dalies ir 6 dalies taikymo sritį, gali būti įtraukiami vien tik pagal atitinkamas partnerystės sutarties nuostatas.

9. Veiksmų programa parengiama pagal modelį. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomas tas modelis. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

10. Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtinami visi veiksmų programos aspektai, įskaitant visus jos būsimus pakeitimus, patenkantys į šio straipsnio taikymo sritį, išskyrus aspektus, patenkančius į 2 dalies pirmos pastraipos b punkto vi papunkčio, c punkto v papunkčio ir e punkto, 4 ir 5 dalių, 6 dalies a ir c punktų ir 7 dalies taikymo sritį, už kuriuos atsakingos lieka valstybės narės.

11. Vadovaujančioji institucija per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo datos praneša Komisijai apie bet kokią sprendimą, kuriuo iš dalies keičiami į Komisijos sprendimo, nurodyto 10 dalyje, taikymo sritį nepatenkantys veiksmų programos aspektai. Iš dalies keičiančiame sprendime nurodoma jo įsigaliojimo data, kuri negali būti ankstesnė už priėmimo datą.

97 straipsnis

Specialios nuostatos dėl paramos, skirtos bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais priemonėms pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, programavimo

Laikantis 28 straipsnio, 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytos veiksmų programos apima tik 96 straipsnio 2 dalies b punkto i, ii ir iv papunkčiuose, 96 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos d punkte, 96 straipsnio 5 dalyje ir 96 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytus elementus.

98 straipsnis

Jungtinė fondų parama pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą

1. Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo veiksmų programoms gali būti skiriama jungtinė fondų parama.

2. Iš ERPF ir ESF lėšų papildomai ir neviršijant 10 proc. kiekvienai veiksmų programos prioritetinei krypčiai skiriamo Sąjungos finansavimo gali būti finansuojama projekto dalis, kurios išlaidos yra tinkamos finansuoti iš kito fondo pagal

tam fondui taikomas tinkamumo finansuoti taisyklės, jeigu tokios išlaidos reikalingos, kad projektas būtų sėkmingai įgyvendinamas, ir tiesiogiai su tuo projektu susijusios.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

99 straipsnis

Geografinė veiksmų programų įgyvendinimo aprėptis pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą

Išskyrus tuos atvejus, kai Komisija ir valstybė narė susitaria kitaip, ERPF ir ESF veiksmų programos rengiamos atitinkamu geografiniu lygiu, ne žemesniu kaip NUTS 2, remiantis tai valstybei narei būdinga institucine sistema.

Veiksmų programos, kurioms teikiama parama iš Sanglaudos fondo, rengiamos nacionaliniu lygmeniu.

II SKYRIUS

Didelės apimties projektai

100 straipsnis

Turinys

Pagal veiksmų programą arba veiksmų programas, kurioms buvo taikomas Komisijos sprendimas pagal šio reglamento 96 straipsnio 10 dalį arba ETB reglamento 8 straipsnio 12 dalį, iš ERPF ir Sanglaudos fondo gali būti remiamas projektas, kurį sudaro grupė darbų, veiksmų ar paslaugų, skirtų nedalomam tikslui nustatyto ekonominio arba techninio pobūdžio uždaviniui, kuriuo siekiama aiškiai nustatytų tikslų, atlikti, o bendros tinkamos finansuoti išlaidos yra didesnės kaip 50 000 000 EUR, ir projektai, kuriais prisidedama prie 9 straipsnio pirmos pastraipos 7 punkte nurodyto teminio tikslo įgyvendinimo, kai visos tinkamos finansuoti išlaidos yra didesnės kaip 75 000 000 EUR (toliau – didelės apimties projektas). Finansinės priemonės didelės apimties projektais nelaikomos.

101 straipsnis

Didelės apimties projektui patvirtinti būtina informacija

Prieš patvirtinant didelės apimties projektą, vadovaujančioji institucija užtikrina, kad būtų prieinama ši informacija:

- a) detali informacija apie subjektą, kuris atsako už didelės apimties projekto įgyvendinimą, ir jo pajėgumus;
- b) investicijos ir jos vietos apibūdinimas;
- c) visos išlaidos ir visos tinkamos finansuoti išlaidos, atsižvelgiant į 61 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
- d) atliktos galimybių studijos, įskaitant alternatyvų analizę ir jų rezultatus;

- e) išlaidų ir naudos analizė, įskaitant ekonominę ir finansinę analizę, ir rizikos vertinimą;
- f) poveikio aplinkai analizė atsižvelgiant į prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių, poreikį juos mažinti ir atsparumą nelaimėms;
- g) detali informacija apie tai, kaip didelės apimties projektas atitinka atitinkamos veiksmų programos arba veiksmų programų prioritetinės kryptis, ir tikėtinas jo indėlis siekiant įgyvendinti tų prioritetinių krypčių konkrečius tikslus ir tikėtinas indėlis į socialinę ir ekonominę vystymąsi;
- h) finansavimo planas, kuriame nurodomi visi planuojami finansiniai ištekliai ir planuojama fondų ir EIB parama, taip pat visi kiti finansavimo šaltiniai ir fiziniai bei finansiniai pažangos stebėsenos rodikliai atsižvelgiant į nustatytą riziką;
- i) didelės apimties projekto įgyvendinimo tvarkaraštis ir, jei numatomas įgyvendinimo laikotarpis yra ilgesnis už programavimo laikotarpį, etapai, kuriems prašoma fondų paramos 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu.
- ii) pateikiamas investicijos ir jos vietos apibūdinimas, įgyvendinimo tvarkaraštis ir numatomas didelės apimties projekto indėlis siekiant atitinkamos prioritetinės krypties arba krypčių konkrečių tikslų;
- iii) nurodomos visos išlaidos ir visos tinkamos finansuoti išlaidos, atsižvelgiant į 61 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
- iv) pateikiamas finansavimo planas ir fiziniai ir finansiniai pažangos stebėsenos rodikliai, atsižvelgiant į nustatytą riziką;
- b) pateikiamas nepriklausomų ekspertų atliktas kokybės vertinimas, aiškiai nurodant didelės apimties projekto investicijų pagrįstumą ir ekonominį gyvybingumą.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pirmos pastraipos e punkte nurodytos išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodika, pagrįsta pripažinta geriausia patirtimi pagrįsta metodika. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

Valstybės narės iniciatyva pirmos pastraipos a–i punktuose nurodytą informaciją gali būti vertinama nepriklausomų ekspertų, kuriems bus teikiama Komisijos techninė parama, arba, Komisijai pritarus, kiti nepriklausomi ekspertai (kokybės vertinimas). Kitais atvejais valstybė narė pateikia Komisijai pirmos pastraipos a–i punktuose nurodytą informaciją iškart po to, kai ją gauna.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma metodika, taikytina atliekant didelės apimties projekto kokybės vertinimą.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma teiktinos informacijos, nurodytos pirmos dalies a–i punktuose, forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

102 straipsnis

Sprendimas dėl didelės apimties projekto

1. Jei didelės apimties projektą nepriklausomi ekspertai, atlikdami kokybės vertinimą, įvertino teigiamai, remdamasi ekspertų pateiktu 101 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos vertinimu, vadovaujančioji institucija gali pradėti didelės apimties projekto atranką pagal 125 straipsnio 3 dalį. Vadovaujančioji institucija praneša Komisijai apie atrinktą didelės apimties projektą. Tokį pranešimą sudaro šie elementai:

- a) 125 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytas dokumentas, kuriame:

Jei Komisija per tris mėnesius nuo pranešimo, nurodyto pirmoje pastraipoje, dienos įgyvendinimo aktu nepriima sprendimo, kuriuo atsisako patvirtinti finansinį įnašą, laikoma, kad valstybės narės pasirinkto didelės apimties projekto finansinis įnašas yra patvirtintas nesant Komisijos sprendimo. Komisija atsisako patvirtinti finansinį įnašą remdamasi tik tuo, kad ji yra nustatiusi didelių trūkumų, susijusių su nepriklausomų ekspertų atliktas kokybės vertinimas.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pranešimo, nurodyto pirmoje pastraipoje, forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Kitais nei šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais Komisija didelės apimties projektą įvertina remdamasi 101 straipsnyje nurodyta informacija, siekdama nustatyti, ar prašomas finansinis įnašas didelės apimties projektui, kurį laikydamosi 125 straipsnio 3 dalies pasirinkto vadovaujančioji institucija, yra pagrįstas. Komisija ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo 101 straipsnyje nurodytos informacijos pateikimo dienos įgyvendinimo aktu priima sprendimą dėl finansinio įnašo, skirtą pasirinktam didelės apimties projektui, patvirtinimo.

3. Komisijos patvirtinimas pagal 1 dalies antrą pastraipą ir 2 dalį suteikiamas su sąlyga, kad sudaryta pirma darbų sutartis, arba, jei projektai įgyvendinami pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės struktūrą, kad viešojo sektoriaus subjektas ir privačiojo sektoriaus subjektas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartį pasirašys per trejus metus nuo patvirtinimo dienos. Valstybei narei per trejų metų laikotarpį pateikus tinkamai pagrįstą prašymą, visų pirma, kai dėl administracinių ir teisinių procedūrų, susijusių su didelės apimties projektų įgyvendinimu, yra vėluojama, Komisija įgyvendinimo aktu gali priimti sprendimą dėl laikotarpio pratęsimo ne ilgesniam nei dvejų metų laikotarpiui.

4. Jei Komisija nepatvirtina finansinio įnašo pasirinktam didelės apimties projektui, savo sprendime ji nurodo atsisakymo priežastis.

5. Didelės apimties projektai, apie kuriuos pranešta Komisijai pagal 1 dalį arba kurie jai pateikti tvirtinti pagal 2 dalį, įtraukiami į veiksmų programos didelės apimties projektų sąrašą.

6. Didelės apimties projekto išlaidos gali būti įtraukiamos į mokėjimo prašymą po to, kai buvo pateiktas 1 dalyje nurodytas pranešimas, arba po to, kai buvo projektas buvo pateiktas tvirtinti pagal 2 dalį. Jei Komisija nepatvirtina vadovaujančiosios institucijos pasirinkto didelės apimties projekto, po to, kai Komisija priima sprendimą, išlaidų deklaracija atitinkamai pataisoma.

103 straipsnis

Sprendimas dėl didelės apimties projekto, kuris įgyvendinamas etapais

1. Nukrypstant nuo 101 straipsnio trečios pastraipos ir 102 straipsnio 1 ir 2 dalių, šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos procedūros taikomos projektui, kuris atitinka šias sąlygas:

- a) projektas susijęs su antruoju ar vėlesniu didelės apimties projekto etapu pagal ankstesnį programavimo laikotarpį, kurio ankstesnį etapą ar etapus Komisija patvirtina ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006; valstybių narių, įstojusių į Sąjungą po 2013 m. sausio 1 d., atveju ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d.;
- b) didelės apimties projekto visų tinkamų finansuoti išlaidų visais etapais suma viršija 100 straipsnyje nustatytus atitinkamus lygius;
- c) didelės apimties projekto paraiška ir Komisijos atliktas vertinimas pagal ankstesnį programavimo laikotarpį apėmė visus suplanuotus etapus;
- d) nėra esminių šio reglamento 101 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos apie didelės apimties projektą ir informacijos, numatytos didelės apimties projekto paraiškai, pateikiamai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, skirtumų, visų pirma visų tinkamų finansuoti išlaidų atžvilgiu;
- e) pagal ankstesnį programavimo laikotarpį įgyvendintino didelės apimties projekto etapas yra arba bus parengtas įgyvendinti pagal Komisijos sprendime nurodytą jam numatytą paskirtį iki atitinkamos veiksmų programos arba programų užbaigimo dokumentų pateikimui nustatyto termino.

2. Vadovaujančioji institucija gali pradėti didelės apimties projekto atranką pagal 125 straipsnio 3 dalį ir pateikti pranešimą, kuriame pateikiami visi 102 straipsnio 1 dalies pirmos

pastraipos a punkte išdėstyti elementai, taip pat savo patvirtinimą, kad yra įvykdyta šio straipsnio 1 dalies d punkte nurodyta sąlyga. Nereikalaujama, kad nepriklausomi ekspertai atliktų informacijos kokybės vertinimą.

3. Jei Komisija per tris mėnesius nuo pranešimo, nurodyto 2 dalyje, dienos įgyvendinimo aktu nepriima sprendimo, kuriuo atsisakoma patvirtinti finansinį įnašą, laikoma, kad vadovaujančiosios institucijos pasirinkto didelės apimties projekto finansinis įnašas yra patvirtintas nesant Komisijos sprendimo. Komisija atsisako patvirtinti finansinį įnašą remdamasi tik tuo, kad iš esmės pasikeitė 1 dalies d punkte nurodyta informacija arba didelės apimties projektas neatitinka atitinkamos veiksmų programos ar programų atitinkamos prioritetinės krypties.

4. 102 straipsnio 3–6 dalys taikomos sprendimams dėl didelės apimties projekto, kuris įgyvendinamas etapais.

III SKYRIUS

Bendrasis veiksmų planas

104 straipsnis

Taikymo sritis

1. Bendrasis veiksmų planas – tai veiksmas, kurio apimtis yra nustatyta ir kuris valdomas pagal pasiektiną produktų ir rezultatų lygį. Jį sudaro projektas arba grupė projektų, nesusijusių su infrastruktūros teikimu, už kurių vykdymą yra atsakingas paramos gavėjas, ir kuris sudaro veiksmų programos arba programų dalį. Bendrojo veiksmų plano produkto ir rezultato rodikliai suderinami tarp valstybės narės ir Komisijos, jie padeda siekti konkrečių veiksmų programų tikslų ir sudaro pagrindą skirti fondų paramą. Rezultatai – tai tiesioginiai bendrojo veiksmų plano įgyvendinimo padariniai. Bendrojo veiksmų plano paramos gavėjas yra viešosios teisės subjektas. Bendrieji veiksmų planai nėra laikomi didelės apimties projektais.

2. Bendrajam veiksmų planui skirtos viešosios išlaidos yra ne mažesnės kaip 10 000 000 EUR arba sudaro ne mažiau kaip 20 % viešosios paramos veiksmų programai arba programoms, atsižvelgiant į tai, kuri suma yra mažesnė. Vykdam bandomąjį projektą, viename bendrajame veiksmų plane kiekvienai veiksmų programai skirtos minimalios viešosios išlaidos gali būti sumažintos iki 5 000 000 EUR.

3. 2 dalis netaikoma veiksmams, kurie remiami pagal JUL.

105 straipsnis

Bendrojo veiksmų plano rengimas

1. Valstybė narė, vadovaujančioji institucija arba bet kuris paskirtas viešosios teisės subjektas gali pateikti pasiūlymą dėl bendrojo veiksmų plano kartu su atitinkama veiksmų programa arba vėliau. Tame pasiūlyme pateikiama visa 106 straipsnyje nurodyta informacija.

2. Bendrasis veiksmų planas parengiamas daliai 2014 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d. laikotarpio. Už įgyvendinant bendrąjį veiksmų planą pasiektus produkto ir rezultato rodiklius atlyginama tik tada, jei jie būna pasiekti po sprendimo dėl bendrojo veiksmų plano, nurodyto 107 straipsnyje, patvirtinimo dienos ir iki nurodyto įgyvendinimo laikotarpio, apibrėžto tame sprendime, pabaigos.

106 straipsnis

Bendrijų veiksmų planų turinys

Bendrajame veiksmų plane pateikiama:

- (1) vystymosi poreikių analizė ir tikslai, kuriais jis grindžiamas, atsižvelgiant į veiksmų programų tikslus ir, jei taikomos, atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, valstybių narių ir Sąjungos ekonomikos politikos bendras gaires pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį bei atitinkamas Tarybos rekomendacijas, į kurias valstybės narės turi atsižvelgti savo užimtumo politikoje, pateiktas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį;
- (2) planas, kuriame nurodomas bendrų ir konkrečių bendrojo veiksmų plano tikslų ryšys, produkto ir rezultatų orientyrai ir tikslai, numatomi projektai arba projektų tipai;
- (3) bendri ir konkretūs produkto ir rezultatų stebėsenos rodikliai, kai tinkama, pagal prioritetines kryptis;
- (4) informacija apie jo geografinę įgyvendinimo aprėptį ir tikslines grupes;
- (5) numatomas jo įgyvendinimo laikotarpis;
- (6) jo poveikio moterų ir vyrų lygybės skatinimui ir diskriminacijos prevencijai analizė;
- (7) kai tinkama, jo poveikio darnaus vystymosi skatinimui analizė;
- (8) jo įgyvendinimo nuostatos, taip pat nuostatos dėl:
 - a) paramos gavėjo, atsakingo už bendrojo veiksmų plano įgyvendinimą, paskyrimo ir jo kompetencijos atitinkamoje srityje bei jo administracinio ir finansų valdymo gebėjimų užtikrinimo;
 - b) bendrojo veiksmų plano valdymo tvarkos pagal 108 straipsnį;

c) bendrojo veiksmų plano stebėsenos ir vertinimo tvarkos, taip pat orientyrų, produkto ir rezultatų pasiekimo duomenų kokybės, rinkimo ir saugojimo užtikrinimo tvarkos;

d) tvarkos, kuria užtikrinama informacijos, susijusios su bendruoju veiksmų planu ir fondais, sklaida bei jų viešinimas,

(9) jo finansavimo tvarka, taip pat:

- a) orientyrų, produkto ir rezultatų tikslų įgyvendinimo išlaidos remiantis 2 punktu, taikant šio reglamento 67 straipsnio 5 dalyje ir ESF reglamento 14 straipsnyje nurodytus metodus;
- b) preliminarus mokėjimų paramos gavėjui grafikas, susietas su orientyrais ir tikslais;
- c) veiksmų programos ir prioritetinės krypties finansavimo planas, įskaitant visą tinkamą finansuoti sumą ir viešųjų išlaidų sumą.

Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas bendrojo veiksmų plano modelio formatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

107 straipsnis

Sprendimas dėl bendrojo veiksmų plano

1. Komisija bendrąjį veiksmų planą vertina remdamasi 106 straipsnyje nurodyta informacija, kad nustatytų, ar fondų parama yra pagrįsta.

Jeigu Komisija per du mėnesius nuo pasiūlymo dėl bendrojo veiksmų plano pateikimo nusprendžia, kad jis neatitinka vertinimo reikalavimų, nurodytų 104 straipsnyje, ji pateikia pastabas valstybei narei. Valstybė narė Komisijai suteikia visą prašomą reikalingą papildomą informaciją ir, jei reikia, atitinkamai peržiūri bendrąjį veiksmų planą.

2. Jeigu į visas pastabas tinkamai atsižvelgiama, Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriuo bendrąjį veiksmų planą patvirtina ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė jį pateikia, bet ne anksčiau kaip iki atitinkamų veiksmų programų patvirtinimo.

3. 2 dalyje nurodytame sprendime nurodomas bendrojo veiksmų plano paramos gavėjas ir bendrieji bei konkretūs bendrojo veiksmų plano tikslai, orientyrai, produkto ir rezultatų tikslai, tų orientyrų, produkto ir rezultatų tikslų įgyvendinimo išlaidos, finansavimo planas pagal veiksmų programą ir prioritetinę kryptį, įskaitant visą tinkamą finansuoti sumą ir viešųjų išlaidų sumą, bendrojo veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpis ir, jei reikia, bendrojo veiksmų plano įgyvendinimo geografinė aprėptis ir tikslinės grupės.

4. Jei Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą, atsisako leisti skirti fondų paramą bendrajam veiksmų planui, per 2 dalyje nustatytą laikotarpį ji praneša valstybei narei savo priežastis.

108 straipsnis

Valdymo komitetas ir bendrojo veiksmų plano pakeitimai

1. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija atskirai nuo atitinkamų veiksmų programų stebėsenos komiteto sudaro bendrojo veiksmų plano valdymo komitetą. Valdymo komitetas posėdžiauja ne rečiau kaip du kartus per metus ir teikia ataskaitas vadovaujančiajai institucijai. Vadovaujančioji institucija informuoja atitinkamą stebėsenos komitetą apie valdymo komiteto darbo rezultatus ir pažangą įgyvendinant bendrąjį veiksmų planą pagal 110 straipsnio 1 dalies e punktą ir 125 straipsnio 2 dalies a punktą.

Dėl valdymo komiteto sudėties sprendžia valstybė narė, pasitarusi su atitinkama vadovaujančiąja institucija ir laikydamasi partnerystės principo.

Komisija gali dalyvauti valdymo komiteto veikloje patariamąja teise.

2. Valdymo komitetas atlieka šias užduotis:

a) vykdo bendrojo veiksmų plano orientyrų, produkto ir rezultatų įgyvendinimo pažangos peržiūrą;

b) svarsto ir tvirtina visus pasiūlymus dėl bendrojo veiksmų plano keitimo, kad būtų atsižvelgta į visus aspektus, darančius įtaką jo vykdymui.

3. Valstybės narės Komisijai pateikiami prašymai dėl bendrųjų veiksmų planų keitimo tinkamai pagrindžiami. Komisija, atsižvelgdama į valstybės narės pateiktą informaciją, vertina, ar prašymas dėl pakeitimo yra pagrįstas. Komisija gali pateikti pastabas, o valstybė narė Komisijai pateikia visą reikalingą papildomą informaciją. Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą dėl keitimo prašymo ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė jį pateikė, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta. Pakeitimas įsigalioja nuo sprendimo dienos, jeigu sprendime nenurodoma kitaip.

109 straipsnis

Bendrojo veiksmų plano finansų valdymas ir kontrolė

1. Mokėjimai paramos gavėjui pagal bendrąjį veiksmų planą vykdomi kaip fiksuotosios sumos arba pagal fiksuotuosius vieneto įkainius 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nustatytos fiksuotųjų sumų ribos netaikomos.

2. Bendrojo veiksmų plano finansų valdymu, kontrole ir auditu siekiama tik tikrinti, ar sprendime, kuriuo patvirtinamas bendrasis veiksmų planas, nurodytos mokėjimų sąlygos įvykdytos.

3. Paramos gavėjas pagal bendrąjį veiksmų planą ir jo atsakomybe veikiantys subjektai veiksmų įgyvendinimo išlaidas gali nustatyti taikydami savo apskaitos normas. Audito institucija arba Komisija nevykdo tų apskaitos normų ir faktiškai paramos gavėjo patirtų išlaidų audito.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

STEBĖSENA, VERTINIMAS, INFORMAVIMAS IR KOMUNIKACIJA

1 SKYRIUS

Stebėseną ir vertinimą

110 straipsnis

Stebėsenos komiteto funkcijos

1. Stebėsenos komitetas visų pirma nagrinėja:

a) visus klausimus, kurie daro poveikį veiksmų programos įgyvendinimo rezultatams;

b) pažangą įgyvendinant vertinimo planą ir tolesnius veiksmus atsižvelgiant į vertinimų išvadas;

c) komunikacijos strategijos įgyvendinimą;

d) didelės apimties projektų įgyvendinimą;

e) bendrųjų veiksmų planų įgyvendinimą;

f) projektus, skirtus moterų ir vyrų lygybei, lygioms galimybėms ir nediskriminavimui skatinti, įskaitant prieigą neįgaliesiems;

g) projektus, skirtus darniam vystymuisi skatinti;

h) tam tikrais atvejais, kai *ex ante* sąlygos neįvykdytos partnerystės sutarties ir veiksmų programos pateikimo dieną, pažangą įgyvendinant projektus, kurių imamasi taikytinoms *ex ante* sąlygoms įvykdyti;

i) finansines priemones.

2. Nukrypstant nuo 49 straipsnio 3 dalies, stebėsenos komitetas nagrinėja ir tvirtina:

- a) veiksmų atrankos metodiką ir kriterijus;
- b) metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitas;
- c) veiksmų programos vertinimo planą ir visus vertinimo plano pakeitimus, įskaitant atvejus, kai toks planas yra bendro vertinimo plano dalis pagal 114 straipsnio 1 dalį;
- d) veiksmų programos komunikacijos strategiją ir visus jos pakeitimus;
- e) visus vadovaujančiosios institucijos pasiūlymus dėl veiksmų programos pakeitimų.

111 straipsnis

Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitos

1. Ne vėliau kaip 2016 m. gegužės 31 d. ir kiekvienų paskesnių metų iki 2023 m. (imtinai) gegužės 31 d. tą pačią datą valstybė narė Komisijai pateikia metinę įgyvendinimo ataskaitą, kaip nustatyta 50 straipsnio 1 dalyje. 2016 m. teikiama ataskaita apima 2014 ir 2015 finansinius metus, taip pat laikotarpį nuo išlaidų tinkamumo finansuoti pradžios iki 2013 m. gruodžio 31 d.

2. 2017 m. ir 2019 m. pateiktoms ataskaitoms 1 dalyje nurodytas terminas yra birželio 30 d.

3. Metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama informacija apie:

- a) veiksmų programos įgyvendinimą pagal 50 straipsnio 2 dalį;
- b) didelės apimties projektų ir bendrųjų veiksmų planų rengimo ir įgyvendinimo pažangą.

4. 2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir įvertinama informacija, nurodyta atitinkamai 50 straipsnio 4 ir 5 dalyse, ir šio straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija ir ši informacija:

- a) vertinimo plano įgyvendinimo pažanga ir paskesni veiksmai, kurių imtasi atsižvelgiant į vertinimų išvadas;
- b) informavimo apie fondus ir jų viešinimo priemonių rezultatai, pasiekti įgyvendinant komunikacijos strategiją;
- c) partnerių dalyvavimas įgyvendinant, stebint ir vertinant veiksmų programą.

2017 m. ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose, priklausomai nuo veiksmų programų turinio ir tikslų, gali būti pateikiama ir įvertinama ši informacija:

- a) pažanga, padaryta įgyvendinant integruotą teritorinio vystymosi principą, įskaitant su demografinėmis problemomis susiduriančių ir nuolatinių arba gamtinių trūkumų turinčių teritorijų plėtrą, tvarią miestų plėtrą ir bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą pagal veiksmų programą;
- b) veiksmų, kuriais stiprinami valstybės narės institucijų ir paramos gavėjų gebėjimai administruoti ir naudoti fondų paramą, įgyvendinimo pažanga;
- c) tarpregioninių ir tarpvalstybinių veiksmų įgyvendinimo pažanga;
- d) atitinkamais atvejais indėlis įgyvendinant makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;
- e) konkretūs veiksmai, kurių imtasi siekiant skatinti moterų ir vyrų lygybę, užkirsti kelią diskriminacijai, visų pirma priemonių neįgaliesiems srityje, taip pat tai, kokia tvarka buvo siekiama užtikrinti, kad veiksmų programoje ir veiksmuose būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą;
- f) veiksmai, kurių imtasi darniam vystymuisi skatinti pagal 8 straipsnį;
- g) veiksmų socialinių inovacijų srityje, jei tinkama, įgyvendinimo pažanga;
- h) pažanga, padaryta įgyvendinant priemones, skirtas specifiniams geografinių vietovių, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią skurdo, diskriminavimo arba socialinės atskirties riziką, poreikiams tenkinti, ypač didelį dėmesį skiriant marginalioms bendruomenėms, neįgaliesiems, ilgalaikiams bedarbiams bei nedirbantiems jaunuoliams, įskaitant, kai tinkama, panaudotus finansinius išteklius.

Nukrypstant nuo pirmos ir antros pastraipų ir siekiant užtikrinti partnerystės sutarties ir pažangos ataskaitos suderinamumą, valstybės narės, parengusios ne daugiau kaip vieną veiksmų programą kiekvienam fondui, gali įtraukti 50 straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją apie *ex ante* sąlygas, pagal 50 straipsnio 4 dalį reikalaujamą pateikti informaciją ir šios dalies antros pastraipos a, b, c ir h punktuose nurodytą informaciją į pažangos ataskaitą, o ne į metines įgyvendinimo ataskaitas, pateikiamas atitinkamai 2017 ir 2019 m., ir atitinkamai į galutinę įgyvendinimo ataskaitą, nedarant poveikio 110 straipsnio 2 dalies b punkto taikymui.

5. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitos modeliai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patarimosios procedūros.

112 straipsnis

Finansinių duomenų teikimas

1. Iki sausio 31 d., liepos 31 d. ir spalio 31 d. valstybė narė elektroniniu būdu Komisijai stebėsenos tikslais apie kiekvieną veiksmų programą pateikia šiuos duomenis pagal prioritetines kryptis:

- a) visas ir viešąsias tinkamas finansuoti veiksmų išlaidas ir paramai atrinktų veiksmų skaičių;
- b) visas paramos gavėjų vadovaujančiajai institucijai deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas.

2. Be to, iki sausio 31 d. pateikti duomenys skirstomi pagal intervencinės veiklos kategorijas. Tie pateikti duomenys laikomi atitinkančiais 50 straipsnio 2 dalyje nurodytus finansinių duomenų pateikimo reikalavimus.

3. Kartu su sausio 31 d. ir liepos 31 d. pateikiamais duomenimis pateikiama prognozė, kokią sumą valstybės narės numato nurodyti einamųjų finansinių metų ir ateinančių finansinių metų mokėjimo paraiškose.

4. Pagal šį straipsnį teikiamų duomenų laikotarpio pabaiga yra mėnesio, einančio prieš duomenų pateikimo mėnesį, pabaiga.

5. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas modelis, kurį reikia naudoti Komisijai teikiant finansinius duomenis stebėsenos tikslais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

113 straipsnis

Sanglaudos pranešimas

SESV 175 straipsnyje nurodytame Komisijos pranešime pateikiama:

- a) informacija apie pažangą, padarytą siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, taip pat informacija apie regionų socialinę ir ekonominę padėtį bei vystymąsi ir apie tai, kaip atsižvelgiama į Sąjungos prioritetus;
- b) informacija apie tai, kaip prie padarytos pažangos prisidėjo fondai, EIB finansavimas ir kitos priemonės ir kokią poveikį jai turėjo kita Sąjungos ir nacionalinė politika;

- c) prireikus, nuoroda į būsimas Sąjungos priemones ir politikos kryptis, kurių reikia ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai stiprinti ir Sąjungos prioritetams įgyvendinti.

114 straipsnis

Vertinimas

1. Vadovaujančioji institucija arba valstybė narė parengia vienos arba kelių veiksmų programų vertinimo planą. Vertinimo planas stebėsenos komitetui pateikiamas ne vėliau kaip per vienerius metus nuo veiksmų programos patvirtinimo.

2. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. vadovaujančiosios institucijos Komisijai pateikia kiekvienos veiksmų programos ataskaitą, kurioje apibendrina programavimo laikotarpiu atliktų vertinimų išvadas ir pagrindinius veiksmų programų produktus ir rezultatus, pateikdamos pastabas apie praneštą informaciją.

3. Komisija atlieka *ex post* vertinimus glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir vadovaujančiosiomis institucijomis.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytoms specialioms programoms.

II SKYRIUS

Informavimas ir komunikacija

115 straipsnis

Informavimas ir komunikacija

1. Valstybės narės ir vadovaujančiosios institucijos yra atsakingos už tai, kad:

- a) būtų parengtos komunikacijos strategijos;
- b) užtikrintų, kad būtų sukurta viena bendra interneto svetainė arba portalas, kur būtų skelbiama informacija apie visas tos valstybės narės veiksmų programas ir galimybę jomis naudotis, įskaitant informaciją apie programų įgyvendinimo terminus ir visas susijusias viešąsias konsultacijas;
- c) galimi paramos gavėjai būtų informuojami apie finansavimo pagal veiksmų programas galimybes;
- d) įgyvendinant informavimo ir komunikacijos projektus, susijusius su partnerystės susitarimų, veiksmų programų ir veiksmų rezultatais ir poveikiu, Sąjungos piliečiai būtų informuojami apie sanglaudos politikos ir fondų vaidmenį ir pasiekimus.

2. Kad užtikrintų fondų suteiktos paramos skaidrumą, valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos sudaro ir pildo veiksmų pagal veiksmų programas ir fondus sąrašą lentelinės skaičiuoklės formatu, kuris sudaro galimybę duomenis rūšiuoti, atlikti jų paiešką, juos gauti, palyginti ir nesunkiai skelbti internete, pavyzdžiui, CSV arba XML formatais. Šis veiksmų sąrašas skelbiamas vienoje bendroje interneto svetainėje arba viename bendrame portale, kur pateikiamas visų tos valstybės narės veiksmų programų sąrašas ir santrauka.

Siekiant toliau paskatinti privatųjį sektorių, pilietinę visuomenę ar nacionalinius viešojo administravimo subjektus veiksmų sąrašu naudotis ne vieną kartą, interneto svetainėje galima aiškiai nurodyti taikytinas licencijavimo taisykles, pagal kurias duomenys skelbiami aiškiu būdu.

Veiksmų sąrašas atnaujinamas ne rečiau kaip kas šešis mėnesius.

Būtiniausia informacija, kurią reikia pateikti veiksmų sąrašė, nurodyta XII priede.

3. Išsamios informavimo ir komunikacijos priemonių, skirtų visuomenei, ir informavimo priemonių, skirtų pareiškėjams ir paramos gavėjams, taisyklės išdėstytos XII priede.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl veiksmui skirtų informavimo ir komunikacijos priemonių techninėms charakteristikoms ir nurodymams dėl skiriamojo ženklo sukūrimo ir standartinių spalvų apibrėžimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nustatytos nagrinėjimo procedūros.

116 straipsnis

Komunikacijos strategija

1. Valstybė narė arba vadovaujančiosios institucijos parengia kiekvienos veiksmų programos komunikacijos strategiją. Kelioms veiksmų programoms gali būti parengta bendra komunikacijos strategija. Komunikacijos strategijoje atsižvelgiama į atitinkamos veiksmų programos ar programų apimtį, laikantis proporcingumo principo.

Į komunikacijos strategiją įtraukiamos XII priede nurodytos sudedamosios dalys.

2. Komunikacijos strategija pateikiama stebėsenos komitetui patvirtinti pagal 110 straipsnio 2 dalies d punktą ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo atitinkamos veiksmų programos ar programų patvirtinimo.

Jei bendra komunikacijos strategija parengiama kelioms veiksmų programoms ir yra susijusi su keliais stebėsenos komitetais, valstybė narė gali paskirti vieną stebėsenos komitetą,

konsultuojantis su kitais susijusiais stebėsenos komitetais atsakingą už bendros komunikacijos strategijos ir vėlesnius tos strategijos pakeitimus.

Prereikęs valstybė narė arba vadovaujančiosios institucijos programavimo laikotarpiu gali iš dalies pakeisti komunikacijos strategiją. Vadovaujančioji institucija pateikia iš dalies pakeistą komunikacijos strategiją stebėsenos komitetui patvirtinti pagal 110 straipsnio 2 dalies d punktą.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies trečios pastraipos, vadovaujančioji institucija pagal 110 straipsnio 1 dalies c punktą bent kartą per metus informuoja atsakingą stebėsenos komitetą ar komitetus apie komunikacijos strategijos įgyvendinimo pažangą ir atliktą rezultatų analizę, taip pat apie numatomą informavimo ir komunikacijos veiklą, kuri bus vykdoma kitais metais. Stebėsenos komitetas pateikia nuomonę dėl kitais metais numatomos veiklos, jei jam tai atrodo tinkama.

117 straipsnis

Už informavimą ir komunikaciją atsakingi pareigūnai ir jų tinklai

1. Kiekviena valstybė narė paskiria už informavimą ir komunikaciją atsakingą pareigūną, kuris koordinuoja informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su vienu arba daugiau fondais, įskaitant susijusias programas pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, ir atitinkamai informuoja Komisiją.

2. Už informavimą ir komunikaciją atsakingas pareigūnas yra atsakingas už nacionalinio su fondais susijusių už komunikaciją atsakingų asmenų tinklo, jei tokio tinklo esama, veiklos koordinavimą, už XII priede nurodytos interneto svetainės arba portalo sukūrimą ir tvarkymą ir už komunikacijos priemonių, kurių imtasi valstybės narės lygmeniu, apžvalgos pateikimą.

3. Kiekviena vadovaujančioji institucija paskiria po vieną asmenį, atsakingą už informavimą ir komunikaciją veiksmų programos lygmeniu, ir apie paskirtus asmenis praneša Komisijai. Atitinkamais atvejais kelioms veiksmų programoms galima paskirti vieną asmenį.

4. Komisija sukuria Sąjungos tinklus, kurių narius paskiria valstybės narės, siekdama užtikrinti, kad būtų keičiamasi komunikacijos strategijų įgyvendinimo rezultatų informacija, patirtimi įgyvendinant informavimo ir komunikacijos priemones ir kita gerąja patirtimi.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

TECHNINĖ PARAMA

118 straipsnis

Komisijos iniciatyva teikiama techninė parama

Atsižvelgiant į atskaitymus, įvykdytus pagal 91 straipsnio 3 dalį, fondų lėšomis galima remti techninę paramą, neviršijant 0,35 proc. metinių konkrečiam fondui skirtų asignavimų.

119 straipsnis

Valstybių narių techninė parama

1. Fondų paramos suma, skiriama techninei paramai, neviršija 4 proc. visos fondų lėšų, skirtų kiekvienos regionų, kuriuose atitinkamais atvejais įgyvendinamas investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslas, kategorijos veiksmų programoms valstybėje narėje, sumos.

Nustatydamos visos kiekvienai valstybei narei skiriamos techninės paramos lėšų sumos ribą, valstybės narės gali atsižvelgti į specialų asignavimą JUI.

2. Iš kiekvieno fondo galima finansuoti techninės paramos veiksmus, kurie tinkami finansuoti pagal bet kurį kitą fondą. Nedarant poveikio 1 daliai, techninei paramai iš vieno fondo skirtos lėšos neviršija 10 proc. visų lėšų, skirtų iš to fondo valstybės narės veiksmų programoms pagal kiekvieną regionų, kuriuose, jei tinkama, įgyvendinamas investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslas, kategoriją.

3. Nukrypstant nuo 70 straipsnio 1 ir 2 dalių, techninės paramos veiksmai gali būti įgyvendinami ne programos įgyvendinimo, bet Sąjungos teritorijoje, su sąlyga, kad veiksmai yra naudingi veiksmų programai, o techninės paramos veiksmų programos atveju – kitoms atitinkamoms programoms.

4. Kai 1 dalyje nurodyti struktūrinių fondų asignavimai naudojami su daugiau kaip viena regionų kategorija susijusiems techninės paramos veiksams remti, su veiksmis susijusios išlaidos gali būti realizuotos atsižvelgiant į prioritetinę kryptį, apimančią skirtingas regionų kategorijas, ir priskirtos taikant proporcingumo principą, atsižvelgiant į asignavimą pagal kiekvieną regionų kategoriją kaip į visų valstybei narei skirtų asignavimų dalį.

5. Nukrypstant nuo 1 dalies, tais atvejais, kai visa fondų lėšų, skiriamų valstybei narei pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, suma neviršija 1 000 000 000 EUR, techninei paramai skiriamą sumą galima padidinti iki 6 proc. tos visos sumos arba 50 000 000 EUR sumos, atsižvelgiant į tai, kuri iš šių sumų yra mažesnė.

6. Techninė parama teikiama kaip vieno fondo prioritetinė kryptis pagal veiksmų programą arba specialią veiksmų programą, arba pagal abi programas.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

FONDŲ FINANSAVIMAS

120 straipsnis

Bendro finansavimo normų nustatymas

1. Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama veiksmų programa, nustatoma bendro finansavimo norma ir didžiausias galimas fondų finansavimas kiekvienai prioritetinei kryptiai. Jei prioritetinė kryptis susijusi su daugiau kaip vienos kategorijos

regionais arba daugiau kaip vienu fondu, Komisijos sprendimu prireikus nustatoma bendro finansavimo norma pagal regiono kategoriją ir fondą.

2. Dėl kiekvienos prioritetinės krypties Komisijos sprendime nurodoma, ar tai prioritetinei kryptiai nustatyta bendro finansavimo norma turi būti taikoma:

a) visoms tinkamoms finansuoti išlaidoms, įskaitant viešąsias ir privačiąsias išlaidas, arba

b) viešosioms tinkamoms finansuoti išlaidoms.

3. Pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą įgyvendinamų veiksmų programų, ir kai tinkama, pagal regiono kategoriją ir fondą, kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma, negali būti didesnė kaip:

a) Sanglaudos fondui – 85 proc.,

b) valstybių narių, kurių 2007–2009 m. laikotarpiu BVP vienam gyventojui vidurkis buvo mažesnis kaip 85 proc. ES-27 vidurkio tuo laikotarpiu, mažiau išsivysčiusiems regionams – 85 proc., įskaitant pagal ETB reglamento 92 straipsnio 1 dalies e punktą ir 4 straipsnio 2 dalį atokiausiems regionams numatytą papildomą asignavimą;

c) valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus b punkte, ir visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui, naudojamas kaip tinkamumo finansuoti kriterijus, 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu buvo mažesnis kaip 75 % ES 25 vidurkio tuo laikotarpiu, tačiau kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 % ES 27 BVP vidurkio, taip pat regionams, apibrėžtiems Reglamento (ES) Nr. 1083/2006 8 straipsnio 1 dalyje, gaunantiems pereinamojo laikotarpio paramą 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu, – 80 %;

d) pereinamojo laikotarpio regionams, išskyrus nurodytus c punkte, – 60 proc.,

e) labiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus c punkte, – 50 proc.

2014 m. sausio 1 d.–2017 m. birželio 30 d. laikotarpiu kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma visoms Kipre vykdomoms veiksmų programoms yra ne didesnė kaip 85 proc.

Komisija atlieka peržiūrą, kad įvertintų priežastis, ar reikia toliau taikyti bendro finansavimo normą, nurodytą antroje pastraipoje, po 2017 m. birželio 30 d., ir prireikus iki 2016 m. birželio 30 d. pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą įgyvendinamų veiksmų programų kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma negali būti didesnė kaip 85 proc.

Didžiausia bendro finansavimo norma pagal pirmos pastraipos b, c, d, ir e punktus padidinama kiekvienai prioritetinei kryptčiai, kuria įgyvendinama JUL, ir tuo atveju, jei prioritetinė krypttis yra susijusi su socialinėmis inovacijomis ar tarpvalstybiniu bendradarbiavimu arba abiejų šių elementų deriniu. Tas padidėjimas nustatomas pagal su konkrečioms fondams taikomas taisykles.

4. NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems 1994 m. stojimo akto Protokole Nr. 6 išdėstytus kriterijus, pagal 92 straipsnio 1 dalies e punktą skiriamo papildomo asignavimo bendro finansavimo norma yra ne didesnė kaip 50 proc.

5. Didžiausia galima bendro finansavimo norma pagal 3 dalį prioritetinės kryptties lygmeniu padidinama dešimčia procentinių punktų, jeigu visa prioritetinė krypttis yra įgyvendinama naudojant finansines priemones arba bendruomenės inicijuotos vietos plėtros veiksmams.

6. Fondų įnašas kiekvienai prioritetinei kryptčiai yra ne mažesnis kaip 20 proc. tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų.

7. Veiksmų programoje gali būti numatyta atskira iki 100 proc. bendrai finansuojama prioritetinė krypttis, skirta veiksmams, įgyvendinamiems naudojant Sąjungos lygmeniu nustatytas ir tiesiogiai arba netiesiogiai Komisijos valdomas finansines priemones, remti. Nustačius tokią atskirą prioritetinę kryptį, atitinkamos kryptties paramos negalima įgyvendinti kitais būdais.

121 straipsnis

Bendro finansavimo normų moduliavimas

Prioritetinei kryptčiai taikoma fondų bendro finansavimo norma gali būti pritaikoma atsižvelgiant į:

- 1) prioritetinės kryptties svarbą Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimui, atsižvelgiant į konkrečias spragas, kurias reikia pašalinti;
- 2) aplinkos apsaugą ir jos gerinimą, pirmiausia taikant atsargumo principą, prevencinių veiksmų principą ir principą „teršėjas moka“;
- 3) mobilizuotą privataus finansavimo dalį;
- 4) tai, ar įtraukiamos šios vietovės, kurios turi didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų:
 - a) salose esančios valstybės narės, kurios atitinka Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimus, ir kitos salos, išskyrus salas, kuriose yra valstybės narės sostinė arba kurias su pagrindine valstybės teritorija jungia nuolatinė jungtis;
 - b) kalnuotos vietovės, apibrėžtos valstybės narės nacionalinės teisės aktuose;

c) retai (mažiau kaip 50 gyventojų viename kvadratiname kilometre) ir labai retai (mažiau kaip 8 gyventojai viename kvadratiname kilometre) apgyvendintos vietovės;

d) įtraukiami atokiausi regionai, kaip nustatyta SESV 349 straipsnyje.

KETVIRTOJI DALIS

FONDAMS IR EJRŽF TAIKOMOS BENDROSIOS NUOSTATOS

I ANTRAŠTINĖ DALIS

VALDYMAS IR KONTROLĖ

1 SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

122 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės užtikrina, kad veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos būtų nustatytos laikantis 72, 73 ir 74 straipsnių.

2. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso bei susigrąžina neteisėtai sumokėtas sumas ir visus delspinigius. Jos informuoja Komisiją apie pažeidimus, kurie 10 000 EUR viršija fondų įnašą, ir nuolat ją informuoja apie tai, ar įgyvendinant susijusias administracines ir teises procedūras daroma didelė pažanga.

Valstybės narės Komisijai apie pažeidimus nepraneša:

- a) atvejais, kai pažeidimas yra tik visiškas ar dalinis veiksmo, įtraukto į bendrai finansuojamą veiksmų programą, neįvykdymas dėl paramos gavėjo bankroto;
- b) atvejais, į kuriuos vadovaujančios institucijos ar tvirtinančios institucijos dėmesį savo noru atkreipė paramos gavėjas prieš kuriai nors institucijai nustatant pažeidimą iki viešųjų lėšų išmokėjimo ar po jo;
- c) atvejais, kuriuos nustato ir ištaiso vadovaujančioji arba tvirtinančioji institucija prieš atitinkamas išlaidas įtraukiant į Komisijai teikiamą išlaidų ataskaitą.

Visais kitais atvejais, ypač atvejais iki bankroto arba įtariamo sukčiavimo atvejais, apie nustatytus pažeidimus ir su jais susijusias prevencines arba taisomąsias priemones pranešama Komisijai.

Kai paramos gavėjui neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinti neįmanoma ir tai įvyko dėl valstybės narės kaltės arba aplaidumo, valstybė narė yra atsakinga už atitinkamų sumų grąžinimą į Sąjungos biudžetą. Valstybės narės gali nuspręsti nesugrąžinti neteisėtai išmokėtos sumos, jei iš paramos gavėjo susigrąžintina suma, neskaitant palūkanų, fondų įnašo neviršija 250 EUR.

Komisijai pagal 142 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos išsamios taisyklės, susijusios su kriterijais, taikomais pažeidimo atvejams, apie kuriuos turi būti pranešta, teiktiniams duomenims, taip pat sąlygoms ir procedūroms, taikytinoms siekiant nustatyti, ar nesusigražinamas sumas kompensuoja valstybės narės, apibrėžti.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas atskaitomybės periodiškumas ir naudotina pažeidimų ataskaitų teikimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

3. Valstybės narės užtikrina, kad ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. visa informacija tarp paramos gavėjų ir vadovaujančiosios, tvirtinančiosios, audito institucijos ir tarpinių institucijų būtų galima keisti per elektroninio keitimosi duomenimis sistemas.

Pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos palengvina sąveiką su nacionalinėmis ir Sąjungos sistemomis, ir jomis paramos gavėjams sudaromos sąlygos visą pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją pateikti vienu perdavimu.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios keitimosi informacija pagal šią dalį taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 143 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. 3 dalis netaikoma EJŖŽF.

II SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės institucijos

123 straipsnis

Institucijų paskyrimas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kiekvienos veiksmų programos nacionalinę, regioninę arba vietos valdžios instituciją ar subjektą arba privatųjį subjektą, kuri ar kuris veikia kaip vadovaujančioji institucija. Ta pati vadovaujančioji institucija gali būti paskirta daugiau nei vienai veiksmų programai.

2. Nedarant poveikio 3 daliai, valstybė narė paskiria kiekvienos veiksmų programos nacionalinę, regioninę arba vietos valdžios instituciją arba subjektą, kuri ar kuris veikia kaip tvirtinančioji institucija. Ta pati tvirtinančioji institucija gali būti paskirta daugiau nei vienai veiksmų programai.

3. Valstybė narė gali paskirti veiksmų programos vadovaujančiąją instituciją, kuri yra valdžios institucija arba subjektas, papildomai atlikti tvirtinančiosios institucijos funkcijas.

4. Valstybė narė paskiria kiekvienos veiksmų programos nacionalinę, regioninę arba vietos valdžios instituciją arba subjektą, funkcinio požiūriu nepriklausomą nuo vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos, kuri veikia kaip audito

institucija. Tą pačią audito instituciją galima skirti daugiau nei vienai veiksmų programai.

5. Su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių fondų ir EJŖŽF atveju vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir prireikus audito institucijų funkcijas gali vykdyti ta pati viešosios valdžios institucija arba tas pats subjektas, jeigu laikomasi funkcijų atskyrimo principo.

Tuo atveju, kai veiksmų programai visa skiriama fondų paramos suma yra daugiau kaip 250 000 000 EUR arba EJŖŽF atveju – daugiau kaip 100 000 000 EUR, ta pati viešosios valdžios institucija arba tas pats subjektas, kuri arba kuris vykdo vadovaujančiosios institucijos funkcijas, gali vykdyti audito institucijos funkcijas, jei pagal ankstesniam programavimo laikotarpiui taikomas nuostatas Komisija prieš atitinkamos veiksmų programos patvirtinimo dieną informavo valstybę narę apie savo išvadą, kad ji iš esmės gali pasitikėti jos audito nuomone, arba jei Komisija, remdamasi ankstesnio programavimo laikotarpio patirtimi, sutinka, kad dėl audito institucijos institucinės struktūros ir atskaitomybės suteikiamos tinkamos jos funkcinio nepriklausomumo ir patikimumo garantijos.

6. Valstybė narė gali paskirti vieną ar kelias tarpines institucijas, kurios vykdytų tam tikras vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos funkcijas tos institucijos atsakomybe. Atitinkami vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos ir tarpinių institucijų susitarimai įforminami raštu.

7. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija gali dalies veiksmų programos valdymą patikėti tarpinei institucijai pagal rašytinį valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos ir tarpinės institucijos susitarimą (visuotinė dotacija). Tarpinė institucija pateikia garantijas dėl savo mokumo ir kompetencijos atitinkamoje srityje ir jos administracinio bei finansų valdymo gebėjimų.

8. Valstybė narė gali savo iniciatyva paskirti koordinavimo instituciją, kurios pareiga yra palaikyti ryšius su Komisija ir teikti jai informaciją, koordinuoti kitų susijusių paskirtų institucijų veiklą ir skatinti suderintai taikyti taikytiną teisę.

9. Valstybė narė raštu nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su vadovaujančiosiomis, tvirtinančiosiomis ir audito institucijomis, šių institucijų tarpusavio santykius ir santykius su Komisija.

124 straipsnis

Vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos paskyrimo procedūra

1. Iki pirmo tarpinio mokėjimo paraiškos pateikimo Komisijai valstybė narė informuoja Komisiją apie tinkamu lygiu atliekamo vadovaujančiosios institucijos ir, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios institucijos paskyrimo datą bei formą.

2. 1 dalyje nurodytas paskyrimas grindžiamas nepriklausomos audito institucijos, kuri vertina institucijų XIII priede išdėstytų kriterijų dėl vidaus kontrolės aplinkos, rizikos valdymo, valdymo ir kontrolės veiklos ir stebėsenos, tenkinimą, ataskaita ir nuomone. Nepriklausoma audito institucija yra audito institucija arba kitas viešosios ar privačios teisės reglamentuojamas subjektas, turintis būtinus gebėjimus atlikti auditus, kuris yra nepriklausomas nuo vadovaujančiosios įstaigos ir, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios įstaigos, ir kuris vykdo veiklą vadovaudamasis tarptautiniu mastu pripažintais audito standartais. Jei nepriklausoma audito institucija padaro išvadą, kad valdymo ir kontrolės sistemos dalis, susijusi su vadovaujančiąja arba tvirtinančiąja įstaiga, iš esmės yra ta pati, kaip ir ankstesniu programavimo laikotarpiu, ir jei, remiantis audito darbu, atliktu laikantis atitinkamų Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 ⁽¹⁾ nuostatų, yra įrodymų, kad tuo laikotarpiu jos funkcionavo veiksmingai, ji, neatlikdama papildomų audito darbų, gali padaryti išvadą, kad atitinkami kriterijai yra įgyvendinti.

3. Jeigu visa fondų paramos veiksmų programai suma yra didesnė kaip 250 000 000 EUR arba EJRF paramos suma didesnė kaip 1 000 000 000 EUR, Komisija gali paprašyti per mėnesį nuo 1 dalyje nurodytos informacijos apie paskyrimą pranešimo pateikti 2 dalyje nurodytą nepriklausomos audito institucijos ataskaitą ir nuomonę bei vadovaujančiosios institucijos ir, kai tinkama, tvirtinančiosios institucijos atliekamų funkcijų ir procedūrų aprašymą. Komisija nusprendžia, ar paprašyti pateikti tuos dokumentus, remdamasi rizikos vertinimu ir atsižvelgdama į informaciją apie vadovaujančiosios institucijos ar, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios institucijos funkcijų ir procedūrų reikšmingus pakeitimus palyginti su galiojusia ankstesniu programavimo laikotarpiu ir atitinkamus įrodymus apie jų efektyvų veikimą.

Komisija gali pateikti pastabas per du mėnesius nuo pirmoje pastraipoje nurodytų dokumentų gavimo. Nedarant poveikio 83 straipsniui, dėl tų dokumentų nagrinėjimo nenutrūksta paraiškų atlikti tarpinius mokėjimus nagrinėjimas.

4. Jeigu visa fondų paramos veiksmų programai suma yra didesnė kaip 250 000 000 EUR, o vadovaujančiosios institucijos ir, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios institucijos funkcijų ir procedūrų pokyčiai yra reikšmingi palyginti su galiojusia ankstesniu programavimo laikotarpiu, valstybė narė gali savo iniciatyva per du mėnesius nuo pranešimo apie 1 dalyje nurodytą paskyrimą pateikti Komisijai 3 dalyje nurodytus dokumentus. Pastabas dėl tų dokumentų Komisija pateikia per tris mėnesius nuo jų gavimo.

5. Kai turimi audito ir kontrolės rezultatai rodo, kad paskirtoji institucija nebetenkina 2 dalyje nurodytų kriterijų, valstybė

narė, atsižvelgdama į problemos sunkumą, atitinkamu lygiu nustato bandomąjį laikotarpį, per kurį imamasi reikiamų taisomųjų veiksmų.

Kai paskirtai institucijai nepavyksta per valstybės narės nustatytą bandomąjį laikotarpį įgyvendinti reikiamų taisomųjų veiksmų, valstybė narė atitinkamu lygiu nutraukia jos paskyrimą.

Valstybė narė nedelsdama informuoja Komisiją, kai paskirtajai institucijai nustatomas bandomasis laikotarpis, suteikdama informaciją apie atitinkamą bandomąjį laikotarpį, kai bandomasis laikotarpis baigiamas įgyvendinus taisomuosius veiksmus, taip pat tais atvejais, kai institucijos paskyrimas yra nutraukiamas. Dėl pranešimo apie tai, kad valstybė narė paskirtajai institucijai nustatė bandomąjį laikotarpį, nedarant poveikio 83 straipsnio taikymui, nenutrūksta paraiškų atlikti tarpinius mokėjimus nagrinėjimas.

6. Kai vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos paskyrimas nutraukiamas, valstybės narės pagal 2 dalyje numatytą procedūrą paskiria naują instituciją perimti vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos funkcijas, ir apie tai informuoja Komisiją.

7. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas nepriklausomos audito institucijos ataskaitos bei nuomonės ir vadovaujančiosios institucijos bei, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios institucijos atliekamų funkcijų ir taikomų procedūrų aprašymo modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

125 straipsnis

Vadovaujančiosios institucijos funkcijos

1. Vadovaujančioji institucija atsako už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.

2. Valdydama veiksmų programą vadovaujančioji institucija:

a) teikia pagalbą 47 straipsnyje nurodytam stebėsenos komitetui šiam atliekant savo darbą, teikia jam informaciją, kuri yra reikalinga jo funkcijoms vykdyti, visų pirma duomenis, susijusius su veiksmų programos pažanga siekiant jos tikslų, finansinius duomenis bei duomenis apie rodiklius ir orientyrus;

b) rengia ir, stebėsenos komitetui patvirtinus, teikia Komisijai 50 straipsnyje nurodytas metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitas;

⁽¹⁾ 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo (OL L 223, 2006 8 15, p. 1).

- c) tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikia informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksmams įgyvendinti;
- d) nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą;
- e) užtikrina, kad d punkte nurodyti duomenys būtų renkami, įvedami į d punkte nurodytą sistemą ir joje saugomi ir kad duomenys apie rodiklius būtų suskirstyti pagal lytis, jei to reikalaujama pagal ESF reglamento I ir II priedus.
3. Veiksmų atrankos srityje vadovaujančioji institucija:
- a) parengia ir patvirtinusi taiko atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus, kurie:
- i) padeda užtikrinti, kad veiksmams būtų prisidėta siekiant atitinkamo prioriteto konkrečių tikslų ir rezultatų;
- ii) yra nediskriminuojantys ir skaidrūs;
- iii) atitinka 7 ir 8 straipsniuose nustatytus bendruosius principus;
- b) užtikrina, kad atrinktas veiksmas atitiktų atitinkamo fondo arba fondų paramos aprėptį ir gali būti priskirtas intervencijos kategorijai, arba EJŖŽF atveju atitinka priemonę, nurodytą pagal veiksmų programos prioritetą arba prioritetus;
- c) užtikrina, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą teiktinų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino;
- d) prieš patvirtindama veiksmą įsitikina, ar paramos gavėjas turi administracinius, finansinius ir veiklos gebėjimus įvykdyti c punkte nurodytas sąlygas;
- e) jeigu veiksmą pradėta vykdyti prieš pateikiant finansavimo paraišką vadovaujančiajai institucijai, įsitikina, kad buvo laikomasi veiksmui taikytinos teisės;
- f) užtikrina, kad veiksmams, kurie buvo atrinkti siekiant teikti fondų paramą, neapimtų veiklos, įtrauktos į veiksmus, kuriems buvo arba turėjo būti taikoma lėšų susigrąžinimo procedūra pagal 71 straipsnį dėl to, kad buvo pakeista gamybinės veiklos vieta perkeliant ją už programos įgyvendinimo teritorijos ribų;
- g) nustato intervencijos kategorijas arba EJŖŽF atveju – priemones, prie kurių priskiriamos veiksmo išlaidos.
4. Veiksmų programos finansų valdymo ir kontrolės srityje vadovaujančioji institucija:
- a) tikrina, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteikti ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas;
- b) užtikrina, kad veiksmą įgyvendinant dalyvaujantys paramos gavėjai, kuriems atlyginamos tinkamos finansuoti faktiškai patirtos išlaidos, turėtų atskirą apskaitos sistemą arba tinkamą visų su veiksmu susijusių sandorių apskaitos kodą;
- c) atsižvelgdama į nustatytą riziką nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones;
- d) nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir auditais susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 72 straipsnio g punkto reikalavimų;
- e) rengia valdymo pareiškimą ir metinę galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santrauką, nurodytą Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies a ir b punktuose.
- Nukrypstant nuo pirmos pastraipos a punkto, ETB reglamentu gali būti nustatytos specialios bendradarbiavimo programoms taikytinos tikrinimo taisyklės.
5. Tikrinant pagal 4 dalies pirmos pastraipos a punktą atliekamos šios procedūros:
- a) atliekamas kiekvienos paramos gavėjų pateiktos išlaidų atlyginimo paraiškos administracinis tikrinimas;
- b) atliekamos veiksmų patikros vietoje.
- Patikrų vietoje dažnumas ir aprėptis turi proporcingai atitikti viešosios paramos veiksmui dydį bei per tokias patikras ir audito institucijos atliktą visos valdymo ir kontrolės sistemos auditą nustatytą rizikos lygį.
6. Pagal 5 dalies pirmos pastraipos b punktą atliekant pavienių veiksmų patikras vietoje jas galima atlikti naudojant imtis.
7. Jeigu vadovaujančioji institucija pagal veiksmų programą taip pat yra ir paramos gavėja, 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyta tikrinimų tvarka užtikrinamas tinkamas funkcijų atskyrimas.

8. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos taisyklės, skirtos informacijai, susijusiai su įrašomais ir kompiuterizuota forma stebėsenos sistemoje, sukurtoje pagal šio straipsnio 2 dalies d punktą, saugomais duomenimis, apibrėžti.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos pagal šio straipsnio 2 dalies d punktą sukurtos sistemos techninės specifikacijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 143 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9. Komisijai pagal 142 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi išsamūs šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos d punkte nurodytos audito sekos būtiniausi reikalavimai, susiję su apskaitos duomenimis ir patvirtinamaisiais dokumentais, kuriuos turi saugoti tvirtinančioji institucija, vadovaujančioji institucija, tarpinės institucijos ir paramos gavėjai.

10. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodyto valdymo pareiškimo modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patiriamosios procedūros.

126 straipsnis

Tvirtinančiosios institucijos funkcijos

Veiksmų programos tvirtinančioji institucija visų pirma yra atsakinga už:

- a) mokėjimo paraiškų parengimą ir pateikimą Komisijai bei patvirtinimą, kad jos parengtos naudojant patikimas apskaitos sistemas, yra pagrįstos patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais ir buvo vadovaujančiosios institucijos patikrintos;
- b) Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies a punkte nurodytų sąskaitų parengimą;
- c) patvirtinimą, kad sąskaitos yra išsamios, tikslios ir teisingos ir kad į sąskaitas įtrauktos išlaidos atitinka taikytiną teisę, buvo patirtos vykdant veiksmus, atrinktus finansavimui pagal veiksmų programai taikytinus kriterijus bei laikantis taikytinų teisės;
- d) užtikrinimą, kad veiktų sistema, kurioje kompiuterizuota forma būtų registruojami ir saugomi kiekvieno veiksmo apskaitos duomenys, saugomi mokėjimo paraiškoms ir sąskaitoms parengti reikalingi duomenys, įskaitant duomenis apie susigrąžintinų sumų apskaitą ir išimtų sumų apskaitą panaikinus dalį veiksmui skirtos paramos arba visą paramą;

- e) užtikrinimą mokėjimo paraiškų rengimo ir teikimo tikslais, kad iš vadovaujančiosios institucijos gauta tinkama informacija apie įvykdytas su išlaidomis susijusias procedūras ir patikrinimus;
- f) tai, kad mokėjimo paraiškų rengimo ir teikimo tikslais būtų atsižvelgta į visų auditų, kuriuos atliko institucija arba kurie buvo atlikti jos atsakomybe, rezultatus;
- g) Komisijai deklaruotų išlaidų ir atitinkamo viešojo paramos gavėjams sumokėto įnašo apskaitos įrašų saugojimą kompiuterizuota forma;
- h) susigrąžintinų sumų apskaitą ir anuliuotų sumų apskaitą, panaikinus dalį veiksmui skirtą įnašą arba visą įnašą. Susigrąžintos sumos iki veiksmų programos užbaigimo sugrąžinamos į Sąjungos biudžetą, išskaitant jas iš kitos išlaidų ataskaitos.

127 straipsnis

Audito institucijos funkcijos

1. Audito institucija užtikrina, kad veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos tinkamo veikimo ir tinkamos veiksmų imties auditas būtų atliekamas remiantis deklaruotomis išlaidomis. Deklaruotų išlaidų auditas atliekamas remiantis reprezentatyviąja imtimi ir, kaip įprasta, taikant statistinius imties metodus.

Nestatistinis imties metodas gali būti naudojamas tada, kai tinkamai pagrįstais atvejais audito institucija, vadovaudamasi tarptautiniu mastu priimtiniais audito standartais, priima tokį profesinį sprendimą, ir bet kuriuo atveju, kai ataskaitinių metų veiksmų skaičius nepakankamas, kad būtų galima naudoti statistinį metodą.

Tokiais atvejais imties dydis turi būti pakankamas, kad audito institucija galėtų parengti pagrįstą audito nuomonę remdamasi Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies antra pastraipa.

Nestatistinis veiksmų atrankos metodas apima bent 5 proc. veiksmų, kurių išlaidos per ataskaitinius metus buvo deklaruotos Komisijai, ir 10 proc. per ataskaitinius metus Komisijai deklaruotų išlaidų.

2. Jeigu auditą atlieka ne audito institucija, o kitas subjektas, audito institucija užtikrina, kad tas subjektas funkcinio požiūriu būtų nepriklausomas tiek, kiek reikia.

3. Audito institucija užtikrina, kad atliekant auditą būtų atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus.

4. Audito institucija per aštuonis mėnesius nuo veiksmų programos patvirtinimo parengia audito strategiją. Audito strategijoje išdėstoma audito metodika, veiksmų atrankos auditui metodas ir audito planavimas per einamuosius ir dvejus paskesnius ataskaitinius metus. Audito strategija nuo 2016 iki 2024 m. imtinai kasmet atnaujinama. Jeigu bendra valdymo ir kontrolės sistema taikoma daugiau kaip vienai veiksmų programai, atitinkamoms veiksmų programoms gali būti parengta viena bendra audito strategija. Audito institucija, gavusi prašymą, audito strategiją pateikia Komisijai.

5. Audito institucija parengia:

- a) audito nuomonę pagal Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą;
- b) kontrolės ataskaitą, kurioje pateikiamos pagrindinės pagal 1 dalį atlikto audito išvados, įskaitant išvadas, susijusias su nustatytais valdymo ir kontrolės sistemų trūkumais, ir siūlo mi bei įgyvendinti taisomieji veiksmai.

Jeigu bendra valdymo ir kontrolės sistema taikoma daugiau negu vienai veiksmų programai, pirmos pastraipos b punkte nurodyta informacija gali būti grupuojama vienoje ataskaitoje.

6. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi audito strategijos, audito nuomonės ir kontrolės ataskaitos modeliai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

7. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma veiksmų audito ir sąskaitų audito aprėptis ir turinys ir šio straipsnio 1 dalyje nurodyta veiksmų imties atrankos metodika.

8. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės dėl Komisijos pareigūnų arba įgaliotų Komisijos atstovų atliekamo audito metu surinktų duomenų naudojimo.

III SKYRIUS

Bendradarbiavimas su audito institucijomis

128 straipsnis

Bendradarbiavimas su audito institucijomis

1. Komisija bendradarbiauja su audito institucijomis, derindama savo audito planus ir metodus, ir su tomis institucijomis nedelsdama pasikeičia atlikto valdymo ir kontrolės sistemų audito rezultatais.

2. Siekdama sudaryti palankesnes sąlygas šiam bendradarbiavimui tais atvejais, kai valstybė narė skiria daugiau negu vieną audito instituciją, valstybė narė gali skirti koordinavimo įstaigą.

3. Komisija, audito institucijos ir koordinavimo įstaiga reguliariai, paprastai bent kartą per metus, šaukia susitikimus, jeigu nesusitarta kitaip, per kuriuos nagrinėja metinę kontrolės ataskaitą, audito nuomonę ir audito strategiją, keičiasi nuomonėmis su valdymo ir kontrolės gerinimu susijusiais klausimais.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSŲ VALDYMAS, SĄSKAITŲ RENGIMAS, TIKRINIMAS, PRIPAŽINIMAS IR UŽDARYMAS BEI FINANSINĖS PATAISOS

1 SKYRIUS

Finansų valdymas

129 straipsnis

Bendros mokėjimų taisyklės

Valstybė narė užtikrina, kad viešųjų išlaidų suma, išmokėta paramos gavėjams ne vėliau kaip veiksmų programos užbaigimo dieną, yra bent lygi Komisijos tai valstybei narei išmokėtam fondų įnašui.

130 straipsnis

Bendros tarpinių mokėjimų ir galutinio likučio mokėjimų apskaičiavimo taisyklės

1. Tarpiniais mokėjimais Komisija atlygina 90 proc. sumos, gautos veiksmų programą patvirtinančiame sprendime nurodytoms į mokėjimo paraišką įtraukto prioriteto tinkamoms finansuoti išlaidoms pritaikius bendro finansavimo normą. Komisija nustato likusias sumas, kurios turi būti atlyginamos kaip tarpiniai mokėjimai arba turi būti susigrąžinamos pagal 139 straipsnį.

2. Fondų arba EJŖŽF įnašas prioritetui mokant tarpinius mokėjimus ir galutinį likutį negali viršyti:

- a) mokėjimo paraiškoje nurodytų prioritetui skirtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų arba
- b) veiksmų programą patvirtinančiame Komisijos sprendime nustatyto prioritetui skirto fondų arba EJŖŽF įnašo.

131 straipsnis

Mokėjimo paraiškos

1. Mokėjimo paraiškose pagal kiekvieną prioritetą nurodoma:

- a) visa paramos gavėjų įgyvendinant veiksmus patirtų ir sumokėtų tinkamų finansuoti išlaidų suma, įtraukta į tvirtinančios institucijos apskaitos sistemą;

b) visa įgyvendinant veiksmus patirtų viešųjų išlaidų suma, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos apskaitos sistemą.

2. Į mokėjimo paraišką įtraukiamos tinkamos finansuoti išlaidos pagrindžiamos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavėčiais įrodomaisiais apskaitos dokumentais, išskyrus paramos formas pagal šio reglamento 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b, c ir d punktus, 68 straipsnį, 69 straipsnio 1 dalį ir 109 straipsnį ir ESF reglamento 14 straipsnį. Tų formų paramos atveju į mokėjimo paraišką įtraukiamos sumos yra taikytinu pagrindu apskaičiuotos išlaidos.

3. Pagalbos schemų pagal SESV 107 straipsnį atveju viešąją įnašą, atitinkantį į mokėjimo paraišką įtrauktas išlaidas, paramos gavėjams turi sumokėti pagalbą teikianti institucija.

4. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės pagalbos atveju į mokėjimo paraišką gali būti įtraukti pagalbą teikiančios institucijos paramos gavėjui sumokėti avansai, jei laikomasi visų šių sąlygų:

a) tie avansai užtikrinami valstybėje narėje įsteigto banko ar kitos finansų įstaigos suteikta garantija arba padengiami kaip garantija viešojo subjekto arba valstybės narės suteikta finansavimo priemonė;

b) tie avansai neviršija 40 proc. visos paramos gavėjui konkrečiam veiksmui suteiktos pagalbos sumos;

c) tie avansai padengiami išlaidomis, paramos gavėjų sumokėtomis įgyvendinant veiksmą ir pagrįstomis apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavėčiais įrodomaisiais apskaitos dokumentais, vėliausiai per trejus metus po tų metų, kuriais sumokėtas avansas, arba 2023 m. gruodžio 31 d. (priklausomai nuo to, kuri data ankstesnė), o to nepadarius kita mokėjimo paraiška atitinkamai ištaisyta.

5. Kiekvienoje mokėjimo paraiškoje, į kurią įtraukti 4 dalyje nurodytų rūšių avansai, atskirai nurodoma iš veiksmų programos kaip avansai sumokėta bendra suma, paramos gavėjų per trejus metus nuo avanso sumokėjimo pagal 4 dalies c punktą sumokėtomis išlaidomis padengta suma, ir suma, nepadengta paramos gavėjų sumokėtomis išlaidomis, kurių atžvilgiu trejų metų laikotarpis nėra pasibaigęs.

6. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas mokėjimo paraiškų modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

132 straipsnis

Mokėjimas paramos gavėjams

1. Jei turima pradiniam ir metiniam išankstiniam finansavimui ir tarpiniams mokėjimams skirtų lėšų, vadovaujančioji institucija užtikrina, kad paramos gavėjas gautų visą tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumą, kuri turi būti sumokėta visa ir ne vėliau kaip per 90 dienų nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą.

Neatimamos ir neišskaičiuojamos jokios sumos ir neimamas joks papildomas specialus mokestis ar kitas lygiavertį poveikį turintis mokestis, kuris sumažintų paramos gavėjams skirtas sumas.

2. 1 dalyje nurodytą mokėjimo terminą vadovaujančioji institucija gali pertraukti bet kuriuo iš šių tinkamai pagrįstų atveju, kai:

a) mokėjimo prašyme nurodyta suma nepagrįsta arba nebuvo pateikti tinkami patvirtinamieji dokumentai, įskaitant dokumentus, būtinus siekiant atlikti valdymo patikrinimą, kaip numatyta 125 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a punkte;

b) pradėtas galimo pažeidimo, turinčio poveikio atitinkamoms išlaidoms, tyrimas.

Atitinkamas paramos gavėjas raštu informuojamas apie šį pertraukimą ir jo priežastis.

133 straipsnis

Euro naudojimas

1. Valstybės narės, kurios mokėjimo paraiškos pateikimo metu nėra įsivedusios euro kaip savo valiutos, nacionaline valiuta patirtas išlaidų sumas konvertuoja į eurus. Tos sumos konvertuojamos į eurus taikant Komisijos mėnesinį buhalterinį valiutos kursą, galiojantį tą mėnesį, kai išlaidos buvo įtrauktos į atitinkamos veiksmų programos tvirtinančiosios institucijos sąskaitas. Kursą Komisija kiekvieną mėnesį skelbia elektroniniu būdu.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, ETB reglamentu gali būti nustatyti specialios taisyklės dėl to, koku metu konvertuojama į eurus.

3. Kai euras tampa valstybės narės valiuta, 1 dalyje nustatyta konvertavimo tvarka toliau taikoma visoms išlaidoms, į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas įtrauktoms iki fiksuoto nacionalinės valiutos ir euro perskaičiavimo kurso įsigaliojimo datos.

134 straipsnis

Išankstinio finansavimo mokėjimas

1. Pradinė išankstinio finansavimo suma mokama tokiomis dalimis:

- a) 2014 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJRŽF paramos veiksmų programai sumos ar 1,5 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJRŽF paramos veiksmų programai sumos, jeigu valstybė narė gauna finansavimą nuo 2010 m. pagal SESV 122 ir 143 straipsnius arba paramą iš Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF), arba jeigu 2013 m. gruodžio 31 d. ji gauna pagalbą pagal SESV 136 ir 143 straipsnius;
- b) 2015 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJRŽF paramos veiksmų programai sumos ar 1,5 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJRŽF paramos veiksmų programai sumos, jeigu valstybė narė gauna finansavimą paramą nuo 2010 m. pagal SESV 122 ir 143 straipsnius arba paramą iš EFSF, arba jeigu 2014 m. gruodžio 31 d. ji gauna paramą pagal SESV 136 ir 143 straipsnius;
- c) 2016 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJRŽF paramos veiksmų programai sumos.

Jei veiksmų programa patvirtinta 2015 m. arba vėliau, anks-
tesnės dalys išmokamos patvirtinimo metais.

2. 2016 m. – 2023 m. metinė išankstinio finansavimo suma sumokama prieš liepos 1 d. Ji sudaro viso programavimo laikotarpio fondų ir EJRŽF paramos veiksmų programai sumos šią procentinę dalį:

— 2016 m.: 2 proc.

— 2017 m.: 2,625 proc.

— 2018 m.: 2,7 proc.

— 2019 m.: 2,875 proc.

— 2020 m. – 2023 m.: 3 proc.

3. Apskaičiuojant pradinio išankstinio finansavimo sumą, nurodytą 1 dalyje, į viso programavimo laikotarpio paramos sumą neįtraukiamos su veiksmų programa susijusios veiklos lėšų rezervui skirtos sumos.

Apskaičiuojant metinio išankstinio finansavimo sumą, nurodytą 2 dalyje, iki 2020 m. (imtinai), į viso programavimo laikotarpio paramos sumą neįtraukiamos su veiksmų programa susijusios veiklos lėšų rezervui skirtos sumos.

135 straipsnis

Tarpinio mokėjimo paraiškų pateikimo ir apmokėjimo terminai

1. Tvirtinančioji institucija reguliariai teikia tarpinio mokėjimo paraiškas pagal 131 straipsnio 1 dalį, į kurias įrašomos sumos, per ataskaitinius metus įtrauktos į jos apskaitos sistemą. Tačiau tvirtinančioji institucija, jei mano, kad tai reikalinga, tokias sumas gali įtraukti į mokėjimo paraiškas, pateikiamas paskesniais ataskaitiniais metais.

2. Tvirtinančioji institucija galutinę tarpinio mokėjimo paraišką pateikia iki liepos 31 d., pasibaigus ankstesniems ataskaitiniams metams, ir bet kuriuo atveju – iki pirmos kitų ataskaitinių metų tarpinio mokėjimo paraiškos pateikimo.

3. Pirmoji tarpinio mokėjimo paraiška neteikiama, kol Komisijai nepranešama apie vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos paskyrimą pagal 124 straipsnį.

4. Tarpiniai mokėjimai pagal veiksmų programą nemokami, nebent Komisijai buvo pateikta metinė įgyvendinimo ataskaita pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

5. Atsižvelgdama į turimas lėšas Komisija tarpinį mokėjimą įvykdo ne vėliau kaip per 60 dienų nuo tos dienos, kurią mokėjimo paraiška užregistruota Komisijoje.

136 straipsnis

Išipareigojimų panaikinimas

1. Komisija panaikina visas veiksmų programai numatytų išipareigojimų dalis, kurios iki trečiųjų finansinių metų po tų metų, kuriais veiksmų programai prisiimti biudžetiniai išipareigojimai, gruodžio 31 d. nebuvo panaudotos pradiniam ir metiniam išankstiniam finansavimui ir tarpiniams mokėjimams arba dėl kurių pagal 131 straipsnį parengta mokėjimo paraiška nebuvo pateikta pagal 135 straipsnį.

2. 2023 m. gruodžio 31 d. dar neįgyvendinti išipareigojimai panaikinami, jeigu Komisijai iki 141 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino nepateikiami kurie nors iš pagal 141 straipsnio 1 dalį reikalaujamų dokumentų.

II SKYRIUS

Sąskaitų rengimas ir pripažinimas ir veiksmų programų užbaigimas bei mokėjimų sustabdymas

I Skirsnis

Sąskaitų rengimas, tikrinimas ir pripažinimas

137 straipsnis

Sąskaitų rengimas

1. Komisijai teikiamos kiekvienos veiksmų programos Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies a punkte nurodytos sąskaitos. Sąskaitos parengiamos ataskaitiniams metams, į jas įtraukiami šie kiekvieno prioriteto ir prirėkus kiekvieno fondo ir kiekvienos kategorijos regionų duomenys:

- a) visa tinkamų finansuoti išlaidų suma, įrašyta į tvirtinančiosios institucijos apskaitos sistemas ir įtraukta į mokėjimo paraiškas, pateiktas Komisijai pagal 131 straipsnį ir 135 straipsnio 2 dalį iki liepos 31 d. pasibaigus ataskaitiniams metams, visa atitinkamų įgyvendinant veiksmus patirtų viešųjų išlaidų suma ir visa atitinkamų mokėjimų, sumokėtų paramos gavėjams pagal 132 straipsnio 1 dalį, suma;
- b) per ataskaitinius metus panaikintos ir susigrąžintos sumos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigrąžintinos sumos, pagal 71 straipsnį susigrąžintos sumos ir nesusigrąžinamos sumos;
- c) finansinėms priemonėms sumokėtos programų įnašų sumos pagal 41 straipsnio 1 dalį ir valstybės pagalbos avansai pagal 131 straipsnio 4 dalį;
- d) kiekvieno prioriteto pagal a punktą nurodytų išlaidų ir už tuos pačius ataskaitinius metus mokėjimo paraiškose deklaruotų išlaidų suderinimas ir visų skirtumų paaiškinimas.

2. Jeigu valstybė narė į savo sąskaitas neįtraukia išlaidų, kurios anksčiau buvo įtrauktos į tarpinio mokėjimo paraišką už ataskaitinius metus, nes vyksta tų išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas, visos tokios išlaidos ar jų dalis, kurios, vėliau nustatytos kaip teisėtos ir tvarkingos, gali būti įtrauktos į tarpinio mokėjimo paraišką, susijusią su paskesniais ataskaitiniais metais.

3. Komisija, siekdama nustatyti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas sąskaitų, nurodytų šiame straipsnyje, modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

138 straipsnis

Informacijos pateikimas

Nuo 2016 m. iki 2025 m. imtinai valstybės narės, laikydamosi Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalyje nustatyto termino, teikia tame straipsnyje nurodytus dokumentus už kiekvienus to laikotarpio metus:

- a) už praėjusius ataskaitinius metus – šio reglamento 137 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąskaitas;
- b) už praėjusius ataskaitinius metus – šio reglamento 125 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodytą valdymo pareiškimą ir metinę santrauką;
- c) už praėjusius ataskaitinius metus – šio reglamento 127 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytą audito nuomonę ir kontrolės ataskaitą.

139 straipsnis

Sąskaitų tikrinimas ir pripažinimas

1. Komisija tikrina valstybės narės pagal 138 straipsnį pateiktus dokumentus. Komisijos prašymu valstybė narė pateikia visą reikiamą papildomą informaciją, kad Komisija iki 84 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino galėtų nustatyti, ar sąskaitos yra išsamios, tikslios ir teisingos.

2. Komisija sąskaitas pripažįsta, jeigu gali padaryti išvadą, kad jos yra išsamios, tikslios ir teisingos. Komisija tokią išvadą padaro, jeigu audito institucija yra pateikusi besąlyginę audito nuomonę dėl sąskaitų išsamumo, tikslumo ir teisingumo, išskyrus atvejus, kai Komisija turi konkrečių įrodymų, kad audito nuomonė dėl sąskaitų yra nepatikima.

3. Komisija iki 84 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino informuoja valstybę narę, ar ji gali pripažinti sąskaitas.

4. Jeigu dėl nuo valstybės narės priklausančių priežasčių Komisija negali pripažinti sąskaitų iki 84 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino, ji praneša valstybėms narėms apie tai, nurodydama priežastis, kaip numatyta šio straipsnio 2 dalyje, ir veiksmus, kurių reikalaujama imtis, bei jų įvykdymo terminą. Pasiėmus terminui, per kurį turėjo būti įvykdyti tie veiksmai, Komisija praneša valstybei narei, ar ji gali pripažinti sąskaitas.

5. Sąskaitų pripažinimo tikslais Komisija neatsižvelgia į su į sąskaitas įtrauktomis išlaidomis susijusių pagrindinių sandorių teisėtumo ir tvarkingumo klausimus. Nedarant poveikio 83 ir 142 straipsniams, vykstant sąskaitų tikrinimo ir pripažinimo procedūrai tarpinio mokėjimo paraiškų nagrinėjimas nepertraukiamas ir dėl to nesustabdomi mokėjimai.

6. Remdamasi pripažintomis sąskaitomis, Komisija apskaičiuoja iš fondų ir EJŖŽF už ataskaitinius metus mokėtiną sumą ir su tuo susijusį mokėjimų valstybei narei koregavimą. Komisija atsižvelgia į:

- a) 137 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas į sąskaitas įtrauktas sumas, kurioms turi būti taikoma bendro finansavimo norma pagal kiekvieną prioritetą;
- b) bendrą Komisijos per tuos ataskaitinius metus atliktų mokėjimų sumą, kurią sudaro:
 - i) Komisijos sumokėta tarpinių mokėjimų suma pagal 130 straipsnio 1 dalį ir 24 straipsnį; ir
 - ii) metinio išankstinio finansavimo suma, sumokėta pagal 134 straipsnio 2 dalį.

7. Apskaičiavusi pagal 6 dalį, Komisija patvirtina atitinkamą metinį išankstinį finansavimą ir sumoka visas mokėtinas papildomas sumas per 30 dienų nuo sąskaitų pripažinimo. Iš valstybės narės susigrąžintinos sumos atveju reikalingas Komisijos išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti, kuris vykdomas, jei įmanoma, tą sumą išskaitant iš valstybei narei mokėtinų sumų atliekant paskesnius mokėjimus tai pačiai veiksmų programai. Toks susigrąžinimas nėra finansinė pataisa ir dėl jo nėra mažinama fondų parama veiksmų programai. Pagal Finansinio reglamento 177 straipsnio 3 dalį susigrąžinamos sumos sudaro asignuotąsias pajamas.

8. Jeigu pritaikiusi 4 dalyje nustatytą procedūrą, Komisija negali pripažinti sąskaitų, remdamasi turima informacija ir laikydami 6 dalies ji nustato už ataskaitinius metus fondų mokėtinas sumas ir apie tai informuoja valstybę narę. Jeigu valstybė narė per du mėnesius nuo Komisijos informacijos perdavimo praneša Komisijai apie savo sutikimą, taikoma 7 dalis. Jei tokio sutikimo nėra, Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo nustato už ataskaitinius metus fondų mokėtiną sumą. Toks sprendimas nėra finansinė pataisa ir dėl jo nėra mažinama fondų parama veiksmų programai. Komisija, remdamasi sprendimu, pagal 7 dalį valstybei narei taiko mokėjimų koregavimą.

9. Komisijos atliktu sąskaitų pripažinimu arba pagal šio straipsnio 8 dalį Komisijos priimtu sprendimu nedaromas poveikis pataisų taikymui pagal 144 ir 145 straipsnius.

10. Valstybės narės gali pakeisti po sąskaitų pateikimo nustatytas netinkamas finansuoti sumas, darydamos atitinkamus

koregavimus tų ataskaitinių metų sąskaitose, kuriose nustatytos tos netinkamos finansuoti sumos, nedarant poveikio 144 ir 145 straipsniams.

140 straipsnis

Dokumentų pateikimas

1. Nedarant poveikio valstybės pagalbą reglamentuojančioms taisyklėms, vadovaujančioji institucija užtikrina, kad Komisijai ir Europos Audito Rūmams paprašius būtų pateikti visi iš fondų padengiamas išlaidas patvirtinantys dokumentai dėl veiksmų, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 1 000 000 EUR, už trejų metų laikotarpį nuo gruodžio 31 d. po sąskaitų, į kurias įtrauktos veiksmų išlaidos, pateikimo.

Visų kitų nei pirmoje pastraipoje nurodyti veiksmų atveju visi patvirtinantys dokumentai pateikiami už dvejų metų laikotarpį nuo gruodžio 31 d. po sąskaitų, į kurias įtraukiamos užbaigtų veiksmų galutinės išlaidos, pateikimo.

Vadovaujančioji institucija gali nuspręsti veiksams, kurių bendros tinkamos finansuoti išlaidos nesiekia 1 000 000 EUR, taikyti visiems kitiems veiksams taikomą taisyklę, nurodytą antroje pastraipoje.

Pirmoje pastraipoje nurodytas laikotarpis pertraukiamas dėl teisinių procedūrų arba tinkamai pagrįstu Komisijos prašymu.

2. Vadovaujančioji institucija praneša paramos gavėjams 1 dalyje nurodyto laikotarpio pradžios datą.

3. Saugomi dokumentų originalai arba patvirtintos tikslios jų kopijos, arba dokumentai saugomi bendrai priimtinoose duomenų laikmenose, įskaitant elektronines dokumentų originalų versijas ar dokumentus, kurių versijos yra tik elektroninės.

4. Dokumentai saugomi tokia forma, kad būtų galima identifikuoti duomenų subjektus, bet ne ilgiau nei reikalinga tiems tikslams, kuriems tie duomenys buvo surinkti arba dėl kurių jie toliau tvarkomi.

5. Dokumentų, saugomų bendrai priimtinoose laikmenose, atitikties dokumentų originalams patvirtinimo tvarką nustato nacionalinės valdžios institucijos, ta tvarka užtikrinama, kad saugomos versijos atitiktų nacionalinės teisės aktų reikalavimus ir jas būtų galima naudoti audito tikslais.

6. Jeigu saugoma tik elektroninė dokumento versija, naudojamos kompiuterinės sistemos turi atitikti pripažintus saugumo standartus, kuriais užtikrinama, kad saugomi dokumentai atitiktų nacionalinės teisės aktų reikalavimus ir juos būtų galima naudoti audito tikslais.

II Skirsnis

Veiksmų programų užbaigimas

141 straipsnis

Užbaigimo dokumentų pateikimas ir galutinio likučio sumokėjimas

1. Be 138 straipsnyje nurodytų dokumentų, už paskutinius ataskaitinius metus (2023 m. liepos 1 d.–2024 m. birželio 30 d.) valstybės narės pateikia veiksmų programos galutinę įgyvendinimo ataskaitą arba EJŖŽF remiamos veiksmų programos paskutinę metinę įgyvendinimo ataskaitą.

2. Galutinis likutis sumokamas ne vėliau kaip iki vėlesniojo iš šių terminų: per tris mėnesius nuo paskutinių ataskaitinių metų sąskaitų pripažinimo arba per vieną mėnesį nuo galutinės įgyvendinimo ataskaitos priėmimo dienos.

III Skirsnis

Mokėjimų sustabdymas

142 straipsnis

Mokėjimų sustabdymas

1. Komisija gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus arba jų dalį prioritetų arba veiksmų programų lygmeniu, jei tenkinama viena ar kelios iš šių sąlygų:

- a) veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemoje esama didelių veiksmingo veikimo trūkumų, dėl kurių Sąjungos įnašui į veiksmų programą kilo pavojus ir kuriems ištaisyti nebuvo imtasi taisomųjų priemonių;
- b) išlaidų ataskaitoje pateiktos išlaidos susijusios su pažeidimu, kuris turi svarbių finansinių pasekmių ir kuris neištaisytas;
- c) valstybė narė nesiėmė reikiamų veiksmų, kad ištaisyti padėtį, dėl kurios pagal 83 straipsnį sustabdyti mokėjimai;
- d) esama didelių stebėsenos sistemos arba duomenų apie bendrus ir konkrečius rodiklius kokybės ir patikimumo trūkumų;
- e) neužbaigti veiksmai, skirti *ex ante* sąlygai įvykdyti, laikantis 19 straipsnyje nustatytų sąlygų;
- f) per prioriteto veiklos rezultatų peržiūrą nustatyta, kad visiškai nepavyko pasiekti to prioriteto orientyrų, susijusių su finansiniais ir produkto rodikliais ir pagrindiniais įgyvendinimo etapais, laikantis 22 straipsnyje nustatytų sąlygų.

Konkrečiai EJŖŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs mokėjimų sustabdymo pagrindai, kai nesilaikoma pagal bendrą žuvininkystės politiką taikomų taisyklių, kurie turi būti proporcingi, atsižvelgiant į taisyklių nesilaikymo pobūdį, svarbą, trukmę ir pasikartojimą.

2. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali nuspręsti sustabdyti visus tarpinius mokėjimus ar jų dalį, prieš tai suteikusi valstybei narei galimybę pateikti pastabas.

3. Komisija nutraukia visų tarpinių mokėjimų ar jų dalies sustabdymą, jei valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, leidžiančių jį nutraukti.

III SKYRIUS

Finansinės pataisos

I Skirsnis

Valstybių narių atliekamos finansinės pataisos

143 straipsnis

Valstybių narių atliekamos finansinės pataisos

1. Atsakomybė už pažeidimų tyrimą, reikiamas finansines pataisas ir lėšų susigrąžinimą visų pirma tenka valstybėms narėms. Sisteminio pažeidimo atveju valstybė narė atlieka visų veiksmų, kuriems pažeidimas galėjo turėti įtakos, tyrimą.

2. Valstybės narės atlieka reikiamas finansines pataisas, kurias reikia atlikti dėl veiksmuose arba veiksmų programose nustatytų pavienių ar sisteminių pažeidimų. Atliekant finansines pataisas panaikinamas visas veiksmui arba veiksmų programai skirtas viešasis įnašas arba jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, sunkumą ir fondų arba EJŖŽF finansinius nuostolius ir taiko proporcingą pataisą. Vadovaujančioji institucija finansinę pataisą įtraukia į tų ataskaitinių metų, kuriais priimtas sprendimas dėl panaikinimo, sąskaitas.

3. Pagal 2 dalį panaikintą fondų arba EJŖŽF įnašą valstybė narė gali dar kartą panaudoti atitinkamai veiksmų programai, laikydamosi 4 dalies nuostatų.

4. Pagal 2 dalį panaikintas įnašas negali būti dar kartą panaudotas jokiame veiksmui, kuriam taikyta finansinė pataisa, arba, jei finansinė pataisa taikyta dėl sisteminio pažeidimo, – jokiame veiksmui, kuriam tas sisteminis pažeidimas turėjo poveikio.

5. Konkrečiai EJŖŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs pagrindai, kuriais remdamosi valstybės narės atlieka finansines pataisas, kai nesilaikoma pagal bendrą žuvininkystės politiką taikomų taisyklių, kurie turi būti proporcingi, atsižvelgiant į taisyklių nesilaikymo pobūdį, svarbą, trukmę ir pasikartojimą.

II Skirsnis

Komisijos atliekamos finansinės pataisos

144 straipsnis

Finansinių pataisų kriterijai

1. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, atlieka finansines pataisas, panaikindama visą Sąjungos įnašą veiksmų programai arba jo dalį, kaip nustatyta 85 straipsnyje, jei, atlikusi būtiną tyrimą, nustato, kad:

- a) esama didelių veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumų, keliančių pavojų Sąjungos įnašui, kuris veiksmų programai jau išmokėtas;
- b) prieš pradėdama taikyti šioje dalyje nustatytą pataisos procedūrą valstybė narė neįvykdė savo prievolių pagal 143 straipsnį;
- c) mokėjimo paraiškoje nurodytos išlaidos yra netinkamos finansuoti ir prieš pradėdama taikyti šioje dalyje nustatytą pataisos procedūrą valstybė narė tų trūkumų neištaisė.

Taikydama finansines pataisas Komisija remiasi konkrečiais nustatytų pažeidimų atvejais ir atsižvelgia į tai, ar pažeidimas yra sisteminis. Jeigu iš fondų arba EJRŽF prašomų padengti netinkamų finansuoti išlaidų sumos tiksliai kiekybiškai įvertinti neįmanoma, Komisija finansinę pataisą atlieka remdamasi fiksuotąja norma arba finansinę pataisą ekstrapoliuoja.

2. Nustatydama 1 dalyje nurodytą pataisą Komisija laikosi proporcingumo principo, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir sunkumą bei į nustatytą atitinkamos veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų mastą ir finansinį poveikį.

3. Jeigu Komisija savo poziciją grindžia ne savo tarnybų auditorių ataskaitomis, savo išvadas dėl finansinių pasekmių ji parengia išnagrinėjusi priemones, kurių atitinkama valstybė narė ėmėsi pagal 143 straipsnio 2 dalį, pagal 122 straipsnio 2 dalį pateiktus pranešimus ir visus valstybės narės atsakymus.

4. Remiantis 22 straipsnio 7 dalimi, jeigu Komisija, išnagrinėjusi fondų galutinę veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitą arba EJRŽF paskutinę metinę įgyvendinimo ataskaitą, nustato, kad iš esmės nepavyko pasiekti veiklos rezultatų plane nustatytų tikslų, atitinkamiems prioritetams ji gali pritaikyti finansines pataisas, priimdama įgyvendinimo aktus.

5. Jeigu valstybė narė nevykdo savo prievolių pagal 95 straipsnį, Komisija, atsižvelgdama į tų prievolių nevykdymo laipsnį, gali atlikti finansinę pataisą, panaikindama visą atitinkamai valstybei narei skirtą struktūrinių fondų įnašą arba jo dalį.

6. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su kriterijais, taikomais siekiant nustatyti didelių valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumus, įskaitant pagrindines tokių trūkumų rūšis, kriterijais, taikomais apskaičiuojant taikytinos finansinės pataisos dydį, ir nustatyto arba ekstrapoliuoto dydžio finansinių pataisų taikymo kriterijais.

7. Konkrečiai EJRŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs pagrindai, kuriais remdamasi Komisija taiko finansines pataisas, kai nesilaikoma pagal bendrą žuvininkystės politiką taikomų taisyklių, kurie turi būti proporcingi, atsižvelgiant į taisyklių nesilaikymo pobūdį, svarbą, trukmę ir pasikartojimą.

145 straipsnis

Procedūra

1. Prieš priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos, Komisija pradeda procedūrą, informuodama valstybę narę apie preliminarį savo tyrimo išvadą ir prašydama jos per du mėnesius pateikti savo pastabas.

2. Jeigu Komisija siūlo finansinę pataisą apskaičiuoti ekstrapoliuojant arba taikant fiksuotą dydį, valstybei narei suteikiama galimybė įrodyti, nagrinėjant atitinkamus dokumentus, kad faktinis pažeidimo mastas buvo mažesnis nei nustatė Komisija. Susitarusi su Komisija, valstybė narė gali nagrinėti tik atitinkamų dokumentų dalį arba atrinktus dokumentus. Išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, laikas, nustatytas tam nagrinėjimui, neturi būti ilgesnis nei dar vienas dviejų mėnesių laikotarpis pasibaigus 1 dalyje minėtam dviejų mėnesių laikotarpiui.

3. Komisija atsižvelgia į visus valstybės narės per 1 ir 2 dalyse nurodytą terminą pateiktus įrodymus.

4. Jeigu valstybė narė nesutinka su preliminarėmis Komisijos išvadomis, ji yra kviečiama į Komisijos posėdį, siekiant užtikrinti, kad Komisija turėtų visą reikiamą informaciją ir pastabas išvadoms dėl finansinės pataisos taikymo pagrįsti.

5. Pasiekus susitarimą ir nedarant poveikio šio straipsnio 6 daliai, valstybė narė gali dar kartą panaudoti atitinkamas fondų lėšas, laikydamosi 143 straipsnio 3 dalies.

6. Norėdama taikyti finansines pataisas Komisija per šešis mėnesius nuo posėdžio dienos arba, jei valstybė narė sutinka po posėdžio pateikti tokią papildomą informaciją – nuo papildomos informacijos gavimo dienos įgyvendinimo aktu priima sprendimą. Komisija atsižvelgia į visą per procedūrą pateiktą informaciją ir pastabas. Jei posėdis neįvyksta, šešių mėnesių laikotarpis pradėdamas skaičiuoti praėjus dviem mėnesiams nuo Komisijos kvietimo atvykti į posėdį išsiuntimo dienos.

7. Jeigu vykdydama pareigas pagal 75 straipsnį Komisija arba Europos Audito Rūmai nustato pažeidimų, kurie rodo didelius valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumus, atliekamos finansinės pataisos, dėl kurių sumažėja fondų programa veiksmų programai.

Pirma pastraipa netaikoma, jei esama didelių valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumų, kurie prieš juos nustatant Komisijai arba Europos Audito Rūmams:

- a) buvo nurodyti valdymo pareiškime, metinėje kontrolės ataskaitoje ar audito nuomonėje, pateiktose Komisijai pagal Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalį, arba kitose Komisijai pateiktose audito institucijos audito ataskaitose ir buvo imtasi tinkamų priemonių; arba
- b) jiems panaikinti valstybė narė taikė atitinkamas taisomąsias priemones.

Didelių valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumų vertinimas grindžiamas taikytina teise, jei buvo pateikti atitinkami valdymo pareiškimai, metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės.

Priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos, Komisija:

- a) vadovaujasi proporcingumo principu, atsižvelgdama į didelio valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumo pobūdį bei sunkumą ir į jo lemiamas finansines pasekmes Sąjungos biudžetui;
- b) nustatyto arba ekstrapoliuoto dydžio pataisos taikymo tikslais neįtraukia anksčiau valstybės narės nustatytų neteisėtų išlaidų, dėl kurių buvo pakoreguotos sąskaitos pagal 139 straipsnio 10 dalį, taip pat išlaidų, dėl kurių vyksta teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas pagal 137 straipsnio 2 dalį;
- c) nustatydamas likutinę riziką Sąjungos biudžetui, atsižvelgia į išlaidoms valstybės narės taikytas nustatyto arba ekstrapoliuoto dydžio pataisas, kurias valstybė narė taikė kitų jos nustatytų didelių trūkumų atveju.

8. Konkrečiai EJRŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatytos papildomos procedūrinės taisyklės dėl finansinių pataisų, nurodytų 144 straipsnio 7 dalyje.

146 straipsnis

Valstybių narių prievolės

Komisijos atliekama finansinė pataisa nedaroma poveikio valstybės narės prievolei siekti susigrąžinti sumas pagal šio reglamento 143 straipsnio 2 dalį ir susigrąžinti valstybės pagalbą, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ 14 straipsnyje.

147 straipsnis

Gražinimas

1. Visos Sąjungos biudžetui grąžintinos sumos grąžinamos iki pagal Finansinio reglamento 73 straipsnį parengtame vykdomajame rašte sumoms išieškoti nurodyto termino. Mokėjimo terminas yra paskutinė antro mėnesio po vykdomojo rašto priėmimo diena.

2. Uždelsus grąžinti sumą nustatomi delspinigiai, kurie pradedami skaičiuoti nuo mokėjimo termino iki faktinio sumokėjimo dienos. Tokių delspinigių dydis apskaičiuojamas prie Europos Centrinio Banko savo pagrindiniams perfinansavimo veiksmams to mėnesio, kurį sueina mokėjimo terminas, pirmą darbo dieną taikomos normos pridėjus 1,5 procentinio punkto.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PROPORCINGA VEIKSMŲ PROGRAMŲ KONTROLĖ

148 straipsnis

Proporcinga veiksmų programų kontrolė

1. Veiksmų, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos ERPF ir Sanglaudos fondo atveju neviršija 200 000 EUR, ESF atveju – 150 000 EUR ir EJRŽF atveju – 100 000 EUR, auditas atliekamas ne daugiau kaip kartą, auditą atlieka audito institucija arba Komisija iki ataskaitų, į kurias įtraukiamos užbaigtų veiksmų galutinės išlaidos, pateikimo. Kitiems veiksmams auditas atliekamas ne daugiau kaip kartą per ataskaitinius metus, auditą atlieka audito institucija arba Komisija iki ataskaitų, į kurias įtraukiamos užbaigtų veiksmų galutinės išlaidos, pateikimo. Komisija ar audito institucija tam tikrais metais veiksmų audito neatlieka, jeigu tais metais auditą jau atliko Europos Audito Rūmai ir jeigu Europos Audito Rūmų atlikto tokių veiksmų audito rezultatus audito institucija arba Komisija gali panaudoti atitinkamoms savo funkcijoms atlikti.

2. Jeigu naujausioje audito nuomonėje apie veiksmų programas nurodoma, kad reikšmingų trūkumų nėra, Komisija gali paskesniame susitikime, nurodytame 128 straipsnio 3 dalyje, susitarti su audito institucija, kad būtino audito veiksmų lygis gali būti sumažintas taip, kad proporcingai atitiktų nustatytą riziką. Tokiais atvejais Komisija pati neatlieka audito vietoje, nebent yra faktų, liudijančių, kad esama valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų, kurie paveikia Komisijai ataskaitiniais metais, kurių sąskaitas patvirtino Komisija, deklaruotas išlaidas.

⁽¹⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

3. Jeigu Komisija padaro išvadą, kad gali remtis audito institucijos nuomone apie veiksmų programas, Komisija gali susitarti su audito institucija apriboti pačios Komisijos auditus vietoje ir audituoti tik audito institucijos veiklą, nebent yra faktų, liudijančių, kad audito institucijos veikloje, susijusioje su ataskaitiniais metais, kurių sąskaitas patvirtino Komisija, esama trūkumų.

4. Nepaisant 1 dalies, per 140 straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį audito institucija ir Komisija gali atlikti veiksmų auditus, jeigu atliekant rizikos vertinimą arba Europos Audito Rūmų auditą nustatyta konkreti pažeidimo arba sukčiavimo rizika ar yra įrodymų, kad esama didelių atitinkamos veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumų. Komisija, siekdama įvertinti audito institucijos veiklą, gali peržiūrėti audito institucijos audito seką arba dalyvauti audito institucijai atliekant auditus vietoje, o kai pagal tarptautiniu mastu pripažįstamus audito standartus tai būtina siekiant įsitikinti, ar audito institucija dirba veiksmingai, Komisija gali pati atlikti veiksmų auditus.

PENKTOJI DALIS

IGALIOJIMŲ SUTEIKIMAS, ĮGYVENDINIMO, PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Igaliojimų suteikimas ir įgyvendinimo nuostatos

149 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 5 straipsnio 3 dalyje, 12 straipsnio antroje pastraipoje, 22 straipsnio 7 dalies ketvirtoje pastraipoje, 37 straipsnio 13 dalyje, 38 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje, 40 straipsnio 4 dalyje, 41 straipsnio 3 dalyje, 42 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, 42 straipsnio 6 dalyje, 61 straipsnio 3 dalies antroje, trečioje, ketvirtoje ir septintoje pastraipose, 63 straipsnio 4 dalyje, 64 straipsnio 4 dalyje, 68 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, 101 straipsnio ketvirtoje pastraipoje, 122 straipsnio 2 dalies penktoje pastraipoje, 125 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje, 125 straipsnio 9 dalyje, 127 straipsnio 7 ir 8 dalyse ir 144 straipsnio 6 dalyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami nuo 2013 m. gruodžio 21 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5 straipsnio 3 dalyje, 12 straipsnio antroje pastraipoje, 22 straipsnio 7 dalies ketvirtoje pastraipoje, 37 straipsnio 13 dalyje, 38 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje, 40 straipsnio 4 dalyje, 41 straipsnio 3 dalyje, 42 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, 42 straipsnio 6 dalyje, 61 straipsnio 3 dalies antroje, trečioje, ketvirtoje ir septintoje pastraipose, 63 straipsnio 4 dalyje, 64 straipsnio 4 dalyje, 68 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, 101 straipsnio ketvirtoje pastraipoje, 122 straipsnio 2 dalies

penktoje pastraipoje, 125 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje, 125 straipsnio 9 dalyje, 127 straipsnio 7 ir 8 dalyse ir 144 straipsnio 6 dalyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 5 straipsnio 3 dalį, 12 straipsnio antrą pastraipą, 22 straipsnio 7 dalies ketvirtą pastraipą, 37 straipsnio 13 dalį, 38 straipsnio 4 dalies trečią pastraipą, 40 straipsnio 4 dalį, 41 straipsnio 3 dalį, 42 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 42 straipsnio 6 dalį, 61 straipsnio 3 dalies antrą, trečią, ketvirtą ir septintą pastraipas, 63 straipsnio 4 dalį, 64 straipsnio 4 dalį, 68 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 101 straipsnio ketvirtą pastraipą, 122 straipsnio 2 dalies penktą pastraipą, 125 straipsnio 8 dalies pirmą pastraipą, 125 straipsnio 9 dalį, 127 straipsnio 7 ir 8 dalis ir 144 straipsnio 6 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareikia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

150 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Taikyti šį reglamentą, ERPF Reglamentą, ETB Reglamentą, ESF reglamentą ir Sanglaudos fondo reglamentą Komisijai padeda ESI fondų koordinavimo komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto, susijusio su 8 straipsnio trečioje pastraipoje, 22 straipsnio 7 dalies penktoje pastraipoje, 38 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, 38 straipsnio 10 dalyje, 39 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje, 46 straipsnio 3 dalyje, 96 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, 115 straipsnio 4 dalyje ir 125 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje nurodytais įgyvendinimo igaliojimais, projekto nepriima, ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

II SKYRIUS

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

151 straipsnis

Peržiūra

Europos Parlamentas ir Taryba ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. peržiūri šį reglamentą SESV 177 straipsnyje nustatyta tvarka.

152 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi įtakos paramos, kurią Komisija patvirtino remdamasi Reglamentu (EB) Nr. 1083/2006 arba kitais teisės aktais, kurie taikomi tai paramai 2013 m. gruodžio 31 d., tolesniam teikimui arba keitimui, įskaitant visos paramos arba jos dalies nutraukimą. Tas reglamentas ir tokie kiti taikytini teisės aktai ir toliau taikomi tai paramai arba susijusiems veiksams po 2013 m. gruodžio 31 d. iki jų užbaigimo, Taikant šią dalį parama apima veiksmų programas ir didelės apimties projektus.

2. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006 pateiktos arba patvirtintos paraiškos dėl paramos gavimo ir toliau galioja.

3. Tais atvejais, kai valstybė narė pasinaudoja 123 straipsnio 3 dalyje išdėstyta galimybe, ji gali pateikti prašymą Komisijai dėl to, kad vadovaujančioji institucija vykdytų tvirtinančiosios institucijos funkcijas, nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 59 straipsnio 1 dalies b punkto atitinkamų veiksmų programų, įgyvendinamų remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1083/2006, atveju. Prie prašymo pridedamas audito institucijos atliktas vertinimas. Tais atvejais, kai Komisija, remdamasi

audito institucijos pateikta informacija ir savo pačios atlikto audito rezultatais, įsitikina, kad tų veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veikia veiksmingai ir kad jų veikimas nebus sutrikdytas dėl to, kad vadovaujančioji institucija vykdytų tvirtinančiosios institucijos funkcijas, ji informuoja valstybę narę apie savo pritarimą per du mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

153 straipsnis

Panaikinimas

1. Nedarant poveikio 152 straipsnyje išdėstytoms nuostatomis, Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 panaikinamas nuo 2014 m. sausio 1 d.

2. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal XIV priede pateiktą atitikties lentelę.

154 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

20–24 straipsniai, 29 straipsnio 3 dalis, 38 straipsnio 1 dalies a punktas, 58, 60, 76–92 straipsniai, 118, 120, 121 straipsniai ir 129–147 straipsniai taikomi nuo 2014 m. sausio 1 d.

39 straipsnio 2 dalies septintos pastraipos antras sakinyss ir 76 straipsnio penkta pastraipa taikomi nuo dienos, kurią įsigalioja Finansinio reglamento pakeitimai, susiję su asignavimų panaikinimu.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2013 m. gruodžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

R. ŠADŽIUS

I PRIEDAS

BENDRA STRATEGINĖ PROGRAMA**1. ĮŽANGA**

Siekiant skatinti darnų, subalansuotą ir tvarų Sąjungos vystymąsi ir kuo labiau padidinti Europos ESI fondų įnašą į Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją ir konkrečių ESI fondų uždavinių vykdymą, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, būtina užtikrinti, kad pagal Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją priimti politiniai įsipareigojimai būtų remiami investicijomis iš ESI fondų ir pagal kitas Sąjungos priemones. Todėl pagal 10 straipsnį ir konkretiems fondams taikomuose reglamentuose nustatytus prioritetus ir tikslus Bendra strateginė programa (toliau – BSP) nustatomi strateginiai pagrindiniai principai, kad būtų pasiektas integruoto vystymusi grindžiamas požiūris naudojantis ESI fondais, tai derinant su kitomis Sąjungos priemonėmis ir politikos sritimis, siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir atitinkamais atvejais pavyzdinių iniciatyvų politikos tikslų ir pagrindinių tikslų, atsižvelgiant į pagrindines teritorines problemas ir konkrečias nacionalines, regiono ir vietos aplinkybes.

2. ESI FONDŲ ĮNAŠAS ĮGYVENDINANT SAJUNGOS PAŽANGAUS, TVARAUS IR INTEGRACINIO AUGIMO STRATEGIJĄ IR NUOSEKLUMAS SU SAJUNGOS EKONOMIKOS VALDYMU

1. Siekiant remti veiksmingus pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslus partnerystės sutartyse ir programose, šio reglamento 9 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta vienuolika teminių tikslų, atitinkančių Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos prioritetus, kuriems teikiama ESI fondų parama.
2. Atsižvelgdamos į 9 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytus teminius tikslus valstybės narės, siekdamos užtikrinti pakankamai lėšų, būtinų augimui ir darbo vietų kūrimui užtikrinti, telkia paramą pagal šio reglamento 18 straipsnį ir konkrečiam fondui taikomas taisykles dėl paramos telkimo pagal temas ir užtikrina išlaidų veiksmingumą. Valstybės narės ypač teikia pirmenybę augimą skatinančioms išlaidoms, įskaitant išlaidas švietimui, moksliniams tyrimams, inovacijoms ir energijos vartojimo efektyvumui, ir išlaidoms, kuriomis siekiama sudaryti MVĮ palankesnes sąlygas gauti finansavimą ir užtikrinti aplinkos tvarumą, gamtos išteklių ir klimato kaitos valdymą, taip pat modernizuoti viešąjį administravimą. Jos taip pat siekia išlaikyti arba didinti įdarbinimo tarnybų veiklos ir aktyvios darbo rinkos politikos aprėptį bei veiksmingumą siekiant kovoti su nedarbu, daugiau dėmesio skiriant jaunimui, įveikti socialines krizes pasekmes ir skatinti socialinę įtrauktį.
3. Siekdamos užtikrinti derėjimą su prioritetais, nustatytais įgyvendinant Europos semestrą, valstybės narės, rengdamos partnerystės sutartis, planuoja naudotis ESI fondais, atitinkamais atvejais atsižvelgdamos į nacionalines reformų programas ir naujausias konkrečioms šalims skirtas atitinkamas rekomendacijas, priimtas pagal 121 straipsnio 2 dalį, bei atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, atlikdamos savo atitinkamą vaidmenį ir prievole. Valstybės narės prireikus taip pat atsižvelgia į atitinkamas Stabilumo ir augimo pakto pagrįstas Tarybos rekomendacijas ir ekonominio koregavimo programas.
4. Siekdamos nustatyti, koku būdu ESI fondai gali veiksmingiausiai prisidėti prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo, ir atsižvelgti į Sutartyje įtvirtintus tikslus, įskaitant susijusius su ekonomine, socialine ir teritorine sanglauda, valstybės narės, planuodamos naudotis ESI fondais, teminius tikslus pasirenka atsižvelgdamos į atitinkamas nacionalines, regiono ir vietos aplinkybes.

3. INTEGRUOTAS POŽIŪRIS Į ESI FONDŲ LĖŠŲ NAUDOJIMĄ IR ŠIŲ LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKA**3.1 Įžanga**

1. Pagal 15 straipsnio 2 dalies a punktą partnerystės sutartyje nurodomas integruotas požiūris į teritorinį vystymąsi. Valstybės narės užtikrina, kad teminių tikslų ir investicijų pasirinkimas ir Sąjungos prioritetai laikantis integruoto požiūrio atitiktų vystymosi poreikius ir teritorines problemas atsižvelgiant į 6.4 skirsnyje nurodytą analizę. Valstybės narės siekia, kad būtų išnaudota kuo daugiau galimybių siekiant užtikrinti koordinuotą ir integruotą ESI fondų lėšų panaudojimą.
2. Valstybės narės ir atitinkamais atvejais pagal 4 straipsnio 4 dalį regionai užtikrina, kad ESI fondų lėšomis remiami intervenciniai veiksmai vienas kitą papildytų, o jų įgyvendinimas būtų koordinuojamas siekiant sukurti sinergiją, kad būtų sumažintos vadovaujančiųjų institucijų ir paramos gavėjų administracinės išlaidos ir našta pagal 4, 15 ir 27 straipsnius.

3.2 Koordinavimas ir papildomumas

1. Valstybės narės ir už ESI fondų įgyvendinimą atsakingos vadovaujančiosios institucijos glaudžiai bendradarbiauja rengdamos, įgyvendindamos, stebėdamos ir vertindamos partnerystės sutartį ir programas. Visų pirma jos užtikrina, kad būtų atlikti šie veiksmai:
 - a) nustatytos intervencinių veiksmų sritys, kuriose, siekiant šiame reglamente nurodytų teminių tikslų, galima derinti ESI fondus, juos tarpusavyje papildant;
 - b) pagal 4 straipsnio 6 dalį užtikrinta, kad būtų nustatyta veiksmingo ESI fondų koordinavimo tvarka, siekiant padidinti šių fondų poveikį ir efektyvumą, įskaitant tam tikrais atvejais kelių fondų programų naudojimą fondams;
 - c) skatinama įtraukti už kitus ESI fondus atsakingas vadovaujančiąsias institucijas ir atitinkamas ministerijas rengiant paramos sistemas ir taip užtikrinti koordinavimą ir sinergiją ir išvengti dubliavimo;
 - d) prireikus įsteigti programų, kuriomis įgyvendinami ESI fondai, jungtiniai stebėsenos komitetai ir nustatyta kita jungtinio valdymo ir kontrolės tvarka, kad būtų palengvintas už ESI fondų įgyvendinimą atsakingų institucijų tarpusavio veiksmų koordinavimas;
 - e) naudojamosi esamais bendrais e. valdymo sprendimais, kurie gali padėti pareiškėjams ir paramos gavėjams, ir kuo plačiau naudojamosi vieno langelio principu, be kita ko, konsultuojant apie galimybes gauti paramą iš kiekvieno ESI fondo;
 - f) nustatyta bendradarbiavimo veiklos, kuri finansuojama iš ERPF ir ESF, ir investicijų, remiamų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo programą, koordinavimo tvarka;
 - g) skatinama, kad ESI fondai laikytųsi bendro požiūrio į gaires dėl veiksmų vykdymo, kvietimų teikti pasiūlymus ir atrankos procesų ar kitų priemonių, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos fondų lėšas panaudoti integruotiems projektams;
 - h) skatinamas skirtingų ESI fondų vadovaujančiųjų institucijų bendradarbiavimas stebėsenos, vertinimo, valdymo ir kontrolės ir audito srityse.

3.3 Integruoto metodo skatinimas

1. Valstybės narės prireikus derina ESI fondų lėšas nacionalinio, regioninio arba vietos lygmens integruotuose paketuose, kurie yra pritaikyti konkrečioms teritorinėms problemoms spręsti, siekdamas padėti įgyvendinti partnerystės sutartyje ir programose nustatytus tikslus. Tai galima padaryti naudojantis integruotomis teritorinėmis investicijomis, integruotais veiksmais, bendraisiais veiksmų planais ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros iniciatyvomis.
2. Pagal 36 straipsnį, siekiant integruoti teminius tikslus, finansavimas pagal skirtingas prioritetines kryptis arba veiksmų programas, remiant ESF, ERPF ir Sanglaudos fondui, gali būti derinamas pagal integruotų teritorinių investicijų priemonę. Veiksmus, vykdomus pagal integruotų teritorinių investicijų priemonę, galima papildyti atitinkamai EŽŪFKP ar EJŖŽF teikiamu finansavimu pagal programas.
3. Pagal atitinkamas konkrečioms fondams taikomų taisyklių nuostatas siekiant padidinti poveikį ir efektyvumą taikant teminiu požiūriu suderintą integruotą požiūrį, prioritetinė kryptis gali būti susieta su daugiau nei viena regionų kategorija, apimti vieną ar daugiau ERPF, Sanglaudos fondą ir ESF vienas kitą papildančių investavimo prioritetų pagal vieną teminį tikslą ir tinkamai pagrįstais atvejais apimti vieną ar daugiau vienas kitą papildančių investavimo prioritetų pagal skirtingus teminius tikslus siekiant kuo labiau prisidėti prie tos prioritetinės krypties įgyvendinimo.
4. Pagal savo institucinę ir teisinę sistemą ir pagal 32 straipsnį valstybės narės skatina vietos ir subregioninio požiūrio plėtojimą. Vykdam bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą laikomasi strateginio požiūrio, siekiant užtikrinti, kad vadovaujantis principu „iš apačios į viršų“ nustatyti vietos poreikiai atitiktų aukštesniu lygmeniu nustatytus prioritetus. Todėl pagal 15 straipsnio 2 dalį valstybės narės apibrėžia požiūrį į bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, kurio turi laikytis EŽŪFKP ir atitinkamais atvejais ERPF, ESF ar EJŖŽF, ir partnerystės sutartyje nurodo svarbiausias šiuo būdu sprendžiamas problemas, pagrindinius bendruomenės inicijuotos vietos plėtros tikslus ir prioritetus, tikslines teritorijų rūšis, konkretų vaidmenį, kuris turi tekti vietos veiklos grupėms įgyvendinant strategijas, ir EŽŪFKP ir atitinkamais atvejais ERPF, ESF ar EJŖŽF fondams numatytą vaidmenį įgyvendinant bendruomenės vykdomas vietos plėtros strategijas įvairių rūšių teritorijose, pavyzdžiui, kaimų, miestų ir pajūrio vietovėse, taip pat atitinkamą koordinavimo tvarką.

4. ESI FONDŲ KOORDINAVIMAS SU KITOMIS SĄJUNGOS POLITIKOS SRITIMIS IR PRIEMONĖMIS IR JŲ SINERGIJA

Pagal šį skirsnį numatytas valstybių narių koordinavimas vykdomas, jei valstybė narė ketina pasinaudoti ESI fondų ir kitų Sąjungos priemonių parama atitinkamoje politikos srityje. Šiame skirsnyje pateiktas Sąjungos programų sąrašas nėra baigtinis.

4.1 Įžanga

1. Valstybės narės ir Komisija, paisydamos atitinkamos savo atsakomybės, atsižvelgia į Sąjungos politikos poveikį nacionaliniui ir regioniniui lygiui ir poveikį socialinei, ekonominei ir teritorinei sanglaudai, siekdamos skatinti sinergiją bei veiksmingą koordinavimą ir nustatyti bei skatinti naudoti tinkamiausius Sąjungos lėšų panaudojimo būdus vietos, regioninėms ir nacionalinėms investicijoms remti. Valstybės narės taip pat užtikrina Sąjungos politikos bei priemonių ir nacionalinių, regionų ir vietos intervencinių veiksmų papildomumą.
2. Valstybės narės ir Komisija pagal 4 straipsnio 6 dalį ir atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, užtikrina ESI fondų koordinavimą su kitomis susijusiomis Sąjungos priemonėmis Sąjungos ir valstybių narių lygmeniu. Jos imasi reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti ESI fondų remiamų intervencinių veiksmų ir kitų Sąjungos politikos sričių tikslų nuoseklumą planavimo ir įgyvendinimo etapais. Todėl jos siekia atsižvelgti į šiuos aspektus:
 - a) didinti Sąjungos, nacionalinių ir regioninių lygiu įgyvendinamų skirtingų Sąjungos priemonių papildomumą ir sinergiją planavimo ir įgyvendinimo etapais;
 - b) optimizuoti esamas ir prireikus sukurti naujas struktūras, kurios padėtų strategiškai nustatyti skirtingų priemonių prioritetus ir koordinavimo Sąjungos ir nacionalinių lygiu struktūrą, išvengti pastangų dubliavimosi ir nustatyti sritis, kurioms reikia papildomo finansavimo;
 - c) išnaudoti galimybes derinti skirtingų priemonių paramą, siekiant remti konkrečius veiksmus ir glaudžiai bendradarbiauti su tais, kurie atsakingi už įgyvendinimą Sąjungos ir nacionalinių lygmenimis, siekiant, kad paramos gavėjams būtų sudarytos nuoseklios ir racionalios finansavimo galimybės.

4.2 Koordinavimas su bendra žemės ūkio politika ir bendra žuvininkystės politika

1. EŽŪFKP yra neatskiriama bendros žemės ūkio politikos dalis, papildanti Europos žemės ūkio garantijų fondo priemones, kuriomis teikiama tiesioginė parama ūkininkams ir remiamos rinkos priemonės. Todėl valstybės narės kartu valdo tuos intervencinius veiksmus, siekdamos kuo didesnės jų sinergijos ir Sąjungos paramos pridėtinės vertės.
2. EJŪŽF siekia reformuotos bendros žuvininkystės politikos ir integruotos jūrų politikos tikslų. Todėl valstybės narės naudojasi EJŪŽF parama veiksams, kuriais tobulinamas duomenų rinkimas ir stiprinama kontrolė, remti ir užtikrina, kad būtų siekiama sinergijos remiant integruotos jūrų politikos prioritetus, susijusius su jūrų pažinimu, jūrų erdvės planavimu, integruotu pakrančių zonų valdymu, integruotu jūrų stebėjimu, jūrine aplinkosauga, biologinės įvairovės apsauga ir prisitaikymu prie neigiamų klimato kaitos padarinių pakrančių zonos.

4.3 Programa „Horizontas 2020“ ir kitos centralizuotai valdomos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos

1. Valstybės narės ir Komisija stengiasi stiprinti ESI fondų ir programos „Horizontas 2020“, Įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programos (COSME), remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1287/2013 ⁽¹⁾ bei kitų atitinkamų centralizuotai valdomų Sąjungos finansavimo programų koordinavimą ir papildomumą, tuo pačiu metu aiškiai atskirdamos sritis, kuriose imasi intervencinių veiksmų.
2. Prireikus valstybės narės, vadovaudamosi nacionaline reformų programa, parengia pažangiosios specializacijos nacionalines ir (arba) regionines strategijas. Tokios strategijos gali būti parengtos kaip pažangiajai specializacijai skirta nacionalinė arba regioninė mokslinių tyrimų ir inovacijų strateginė politikos programa arba įtrauktos į tokią programą. Pažangiosios specializacijos strategijos rengiamos į verslumo galimybių paieškos procesą įtraukiant nacionalines arba regionines vadovaujančiąsias institucijas ir suinteresuotąsias šalis, pavyzdžiui, universitetus ir kitas aukštojo mokslo įstaigas, pramonę ir socialinius partnerius. Tame procese aktyviai dalyvauja tiesiogiai su programa „Horizontas 2020“ susijusios institucijos. Pažangiosios specializacijos strategijos apima:

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1287/2013, kuriuo sukuriami 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1639/2006/EB (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 33).

- a) parengiamuosius įgyvendinimo veiksmus, kuriais regioniniai MTI srities veikėjai rengiami dalyvauti programos „Horizontas 2020“ projektuose („kompetencijos laiptai“), atitinkamais atvejais plėtojamus stiprinant gebėjimus. Stiprinamas programos „Horizontas 2020“ nacionalinių informacijos centrų ir ESI fondų vadovaujančiųjų institucijų komunikacija ir bendradarbiavimas;
 - b) įgyvendinimo veiksmus, kuriuos vykdant nustatomi būdai rinkoje panaudoti ir skleisti MTI rezultatus, pasiūkčius įgyvendinant programą „Horizontas 2020“ ir ankstesnes programas, visų pirma siekiant verslui ir pramonei, įskaitant MVĮ, sukurti inovacijoms palankią aplinką ir drauge atsižvelgti į atitinkamoje pažangiosios specializacijos strategijoje teritorijoms nustatytus prioritetus.
3. Valstybės narės skatina naudotis šio reglamento nuostatomis, pagal kurias leidžiama derinti ESI fondų ir programos „Horizontas 2020“ lėšas atitinkamose programose, skirtose įgyvendinti strategijų, nurodytų 2 punkte, dalis. Nacionalinėms ir regioninėms valdžios institucijoms jungtinė parama teikiama tokioms strategijoms rengti ir įgyvendinti, bendro Europai svarbių MTI infrastruktūrų finansavimo galimybėms nustatyti, tarptautiniam bendradarbiavimui skatinti, metodinei paramai pasitelkiant tarpusavio vertinimus teikti, gerosios patirties mainams ir mokymams įvairiuose regionuose rengti.
4. Siekdamas atskleisti savo pažangumo potencialą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje ir tuo pačiu papildyti programą „Horizontas 2020“ ir sukurti su ja sinergiją, visų pirma pasinaudojant jungtiniu finansavimu, valstybės narės ir tam tikrais atvejais pagal 4 straipsnio 4 dalį regionai apsveria galimybę priimti toliau išvardytas papildomas priemones. Tomis priemonėmis siekiama:
- a) susieti itin aukštos kokybės mokslinių tyrimų institutus ir mažiau išsivysčiusius regionus, taip pat prastesnių rezultatų mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų (MTTPI) srityse pasiekiančias valstybes nares ir regionus, siekiant kurti naujus arba modernizuoti esamus kompetencijos centrus mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir prastesnių rezultatų MTTPI srityse pasiekiančiose valstybėse narėse ir regionuose;
 - b) kurti sąsajas tarp pripažintų novatoriškų kompetencijos grupių mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir prastesnių rezultatų MTTPI srityse pasiekiančiose valstybėse narėse ir regionuose;
 - c) kurti Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) atstovų grupę, siekiant pritraukti išskirtinius mokslininkus, ypač mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir prastesnių rezultatų MTTPI srityse pasiekiančiose valstybėse narėse ir regionuose;
 - d) remti tyrėjų ir inovacijų kūrėjų, kurie nepakankamai dalyvauja Europos mokslinių tyrimų erdvėje (EMTE) arba yra iš mažiau išsivysčiusių regionų ar prastesnių rezultatų MTTPI srityse pasiekiančių valstybių narių ir regionų, galimybes prisijungti prie tarptautinių tinklų;
 - e) atitinkamai prisidėti prie Europos inovacijų partnerystės;
 - f) parengti nacionalines institucijas ir (arba) kompetencijos grupes dalyvauti Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) žinių ir inovacijos bendrijose (ŽIB) ir
 - g) rengti aukštos kokybės tarptautinių tyrėjų judumo programas, pasinaudojant pagal Marie Skłodowska-Curie veiksmus teikiamu bendru finansavimu.

Valstybės narės prirėkus turėtų stengtis pagal 70 straipsnį pasinaudoti lankstumo galimybėmis, siekdamas paremti veiksmus už programos įgyvendinimo teritorijos, teikdamas pakankamai investicijų kritinei masei pasiekti, kad įgyvendintų pirmoje pastraipoje nurodytas priemones kaip galima veiksmingiau.

4.4 Parodomųjų projektų finansavimas iš naujiems rinkos dalyviams skirto rezervo (toliau – „NER300“) ⁽¹⁾

1. Valstybės narės užtikrina, kad ESI fondų finansavimas būtų derinamas su parama, skiriama pagal programą „NER300“, kuriai naudojamos pajamos, gautos aukcione pardavus 300 milijonų leidimų, rezervuotų Europos prekybos taršos leidimais sistemos naujiems rinkos dalyviams skirtame rezerve.

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 3 d. Komisijos sprendimas 2010/670/ES, kuriuo nustatomi komercinių parodomųjų projektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai nežalingą CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, taip pat inovacinių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų naudojimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB nustatytą Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, finansavimo kriterijai ir priemonės (OL L 290, 2010 11 6, p. 39).

4.5 Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) ⁽¹⁾ ir aplinkos *acquis*

1. Valstybės narės ir Komisija, daugiau dėmesio skirdamos programų teminėms sritims ir taikydamos darnaus vystymosi principą pagal 8 straipsnį, siekia pasinaudoti sinergija su Sąjungos politikos priemonėmis (finansavimo ir ne finansavimo priemonėmis), kuriomis siekiama klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, aplinkos apsaugos ir efektyvaus išteklių naudojimo tikslų.
2. Valstybės narės skatina ir tam tikrais atvejais pagal 4 straipsnį užtikrina papildomumą ir koordinavimą su LIFE, visų pirma su gamtos, biologinės įvairovės, vandens, atliekų, oro, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos sričių integruotais projektais. Tokio koordinavimo siekiama tokiomis priemonėmis, kaip, pavyzdžiui, skatinant per ESI fondus finansuoti veiklą, kuri papildo pagal LIFE finansuojamus integruotus projektus, kartu skatinant taikyti pagal LIFE patvirtintus sprendimus, metodus ir principus, be kita ko, įskaitant investicijas į ekologišką infrastruktūrą, efektyvų energijos vartojimą, ekologines inovacijas, ekosistema pagrįstus sprendimus ir susijusių naujoviškų technologijų priėmimą.
3. Atitinkami sektorių planai, programos ar strategijos (įskaitant prioritetinių veiksmų programą, upių baseinų valdymo planą, atliekų tvarkymo planą, švelninimo planą arba prisitaikymo strategiją) gali tapti koordinavimo pagrindu, jei atitinkamoms sritims yra numatyta parama.

4.6 ERASMUS + ⁽²⁾

1. Valstybės narės siekia panaudoti ESI fondus pagal programą „Erasmus +“ parengtoms ir sėkmingai išbandytoms priemonėms ir metodams skleisti, kad socialinis ir ekonominis investicijų poveikis žmonėms būtų kuo didesnis ir, be kita ko, būtų suteiktas postūmis jaunimo iniciatyvoms ir piliečių veiksmams.
2. Pagal 4 straipsnį valstybės narės skatina ir užtikrina veiksmingą ESI fondų ir programos „Erasmus +“ koordinavimą nacionaliniu lygiu, aiškiai atskirdamos investicijų rūšis ir remiamas tikslines grupes. Valstybės narės siekia papildomumo su judumo veiksmų finansavimu.
3. Koordinavimo siekiama nustatant atitinkamą vadovaujančiųjų institucijų ir pagal programą „Erasmus +“ įsteigtų nacionalinių agentūrų bendradarbiavimo tvarką, kuri gali paskatinti teikti skaidrią ir prieinamą informaciją piliečiams Sąjungos, nacionaliniu ir regionų lygmenimis.

4.7 Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (toliau – USIP) ⁽³⁾

1. Pagal 4 straipsnio 6 dalį valstybės narės skatina ir užtikrina veiksmingą Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (USIP) ir pagal teminius užimtumo ir socialinės įtraukties tikslus teikiamos paramos iš ESI fondų koordinavimą. Tas veiksmingas koordinavimas apima pagal USIP kryptį EURES teikiamos paramos ir ESF remiamų veiksmų tarptautiniam darbo jėgos judumui didinti koordinavimą siekiant skatinti geografinį darbuotojų judumą ir didinti įsidarbinimo galimybes, taip pat ESI fondų teikiamos paramos savarankiškam darbui, verslumui, verslo steigimui ir socialinėms įmonėms remti ir pagal USIP teikiamos mikrofinansų ir socialinio verslumo krypties paramos koordinavimą.
2. Valstybės narės, naudodamosi ESF parama, siekia plačiai taikyti pagal USIP kryptį „Progress“ parengtas veiksmingiausias priemones, visų pirma socialinių inovacijų ir eksperimentinių socialinės politikos priemonių srityje.

4.8 Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) ⁽⁴⁾

1. Siekdamas kuo didesnės Europos pridėtinės vertės transporto, telekomunikacijų ir energetikos srityse, valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad intervenciniai veiksmai pasitelkus ERPF ir Sanglaudos fondą būtų planuojami glaudžiai derinant juos su EITP teikiama parama, kad būtų garantuotas papildomumas, išvengta veiksmų dubliavimo ir užtikrintas optimalus skirtingų rūšių infrastruktūros sujungimas vietos, regioniniu bei nacionaliniu lygiu ir

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1293/2013 dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 614/2007 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 185).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukuriamas Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 50).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) ir kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 283/2010/ES, nustatantis Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę Progress (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 238).

⁽⁴⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo įsteigiama Europos infrastruktūros tinklų priemonė, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129).

visoje Sąjungoje. Sąjungos ir bendrosios rinkos masto projektams, suteikiantiems didžiausios Europos pridėtinės vertės ir skatinantiems socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą, ypač susijusiems su prioritetiniais transporto, energetikos ir skaitmeninės infrastruktūros tinklais, nustatytais atitinkamuose transeuropinių tinklų politikos teisės aktuose, įvairiomis finansavimo priemonėmis užtikrinamas didžiausias svarto poveikis, siekiant sukurti naują infrastruktūrą ir iš esmės atnaujinti esamą.

2. Transporto srityje investicijos planuojamos remiantis faktine ir numatoma transporto paklausa ir nustatomos trūkstamos jungtys bei esamos kliūtys, nuosekliai atsižvelgiant į Sąjungoje kuriamas tarpvalstybines jungtis ir skirtingų regionų jungtis valstybėje narėje. Investicijomis į regionų prijungimą prie visuotinio transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) ir pagrindinio TEN-T užtikrinama, kad miesto ir kaimo teritorijos galėtų pasinaudoti pagrindinių tinklų teikiama galimybe.
 3. Nustatant investicijų, kurios turi poveikio ne vien tik konkrečiai valstybei narei, ypač tokių valstybių narių, kurios yra pagrindinių TEN-T tinklo koridorių dalis, prioritetus, atsižvelgiama į TEN-T planavimą ir pagrindinių tinklo koridorių įgyvendinimo planus, kad ERPF ir Sanglaudos fondo investicijos į transporto infrastruktūrą visiškai atitiktų TEN-T gaires.
 4. Valstybės narės orientuojasi į tvarias transporto rūšis bei tvarų miestų judumą ir investuoja į tas sritis, kuriose numatoma gauti didžiausią Europos pridėtinę vertę, atsižvelgiant į poreikį gerinti transporto paslaugų kokybę, prieinamumą ir patikimumą siekiant remti viešąjį transportą. Nustatytos investicijos turėtų būti suskirstytos pagal prioritetus atsižvelgiant į jų indėlį judumo, tvarumo srityje, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, taip pat indėlį į bendrą Europos transporto erdvę, remiantis Baltojoje knygoje „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklų naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“ išdėstyta vizija, pabrėžiant, kad būtina iš esmės sumažinti transporto sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tvariems Europos krovinio transporto tinklams sukurti skirtų projektų indėlį plėtojant vidaus vandens kelius reikėtų remti atsižvelgiant į išankstinį projektų poveikio aplinkai vertinimą.
 5. ESI fondai sudaro galimybes vietos ir regioninei infrastruktūrai kurti ir susieti ją su prioritetiniais Sąjungos energetikos ir telekomunikacijų tinklais.
 6. Valstybės narės ir Komisija nustato atitinkamas koordinavimo ir techninės paramos priemones, kad būtų užtikrintas IRT priemonių papildomumas ir veiksmingas jų planavimas, siekiant visapusiškai naudotis įvairiomis Sąjungos priemonėmis (ESI fondais, EITP, transeuropiniais tinklais, programa „Horizontas 2020“) plačiajuosčio ryšio tinklams ir skaitmeninių paslaugų infrastruktūrai finansuoti. Kad viešosios lėšos būtų panaudotos kuo veiksmingiau, renkantis tinkamiausią finansavimo priemonę atsižvelgiama į veiksmo potencialą generuoti pajamas ir į jo keliamą riziką. Kalbant apie valstybių narių paraiškų gauti ESI fondų paramą vertinimus, valstybės narės turėtų atsižvelgti į su jomis susijusių veiksmų, dėl kurių buvo prašyta EITP paramos, tačiau kurie nebuvo atrinkti, vertinimus; tai neturi poveikio vadovaujančiosios institucijos sprendimui dėl galutinio pasirinkimo.
- 4.9 Pasirengimo narystei pagalbos priemonė, Europos kaimynystės priemonė ir Europos plėtros fondas
1. Norėdamos veiksmingiau siekti daugialypių Sąjungos politikos tikslų, valstybės narės ir Komisija, atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, stengiasi labiau koordinuoti išorės priemones ir ESI fondus. Ypač svarbu užtikrinti koordinavimą ir papildomumą su Europos plėtros fondu, Pasirengimo narystei pagalbos priemone ir Europos kaimynystės priemone.
 2. Teritorinei integracijai stiprinti valstybės narės stengiasi išnaudoti su teritoriniu bendradarbiavimu susijusios sanglaudos politikos veiklos ir Europos kaimynystės priemonės sinergiją, ypač tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje, atsižvelgiant į ETBG siūlomas galimybes.
5. HORIZONTALIEJI PRINCIPAI, NURODYTI 5, 7 IR 8 STRAIPSNIUOSE, IR BENDRIEJI POLITIKOS TIKSLAI
- 5.1 Partnerystė ir daugiapakopis valdymas
1. Vadovaujantis 5 straipsniu, valstybės narės laikosi partnerystės ir daugiapakopio valdymo principų, kad sudarytų palankesnes sąlygas siekti socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos ir įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo srities prioritetus. Siekiant atsižvelgti į tuos principus, būtina derinti veiksmus, ypač tarp skirtingų valdymo pakopų, ir juos vykdyti laikantis subsidarumo ir proporcingumo principų, įskaitant praktinį ir institucinį bendradarbiavimą, ypač rengiant ir įgyvendinant partnerystės sutartį ir programas.

2. Valstybės narės nagrinėja, ar būtina stiprinti partnerių institucinius gebėjimus siekiant plėtoti jų galimybes prisidėti prie veiksmingos partnerystės.

5.2 Darnus vystymasis

1. Valstybės narės ir vadovaujančiosios institucijos visais įgyvendinimo etapais užtikrina visapusišką darnaus vystymosi principo integravimą į ESI fondų veiklą, laikydamosi ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje nustatyto darnaus vystymosi principo, taip pat laikydamosi SESV 11 straipsnyje nustatytos prievolės atsižvelgti į aplinkos apsaugos reikalavimus ir SESV 191 straipsnio 2 dalyje nustatyto principo „teršėjas moka“.

Vadovaujančiosios institucijos per visą programos gyvavimo ciklą imasi veiksmų, kad išvengtų aplinkai žalingo intervencinių veiksmų poveikio arba jį sumažintų ir užtikrintų grynąją naudą socialinėje, aplinkos ir klimato srityse. Veiksmai, kurių reikia imtis, be kita ko, gali būti šie:

- a) skirti investicijas pasirinkus tausiausią išteklių naudojimą užtikrinančias ir tvariausias galimybes;
 - b) vengti investicijų, kurios gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai ar klimatui, ir remti veiksmus, kuriais švelninamas bet koks padarytas poveikis;
 - c) lyginant alternatyvių investavimo galimybių „gyvavimo ciklo“ išlaidas, vadovautis ilgalaikėmis perspektyvomis;
 - d) dažniau rengti žaliuosius viešuosius pirkimus.
2. Pagal 8 straipsnį valstybės narės atsižvelgia į investicijų, vykdomų naudojant ESI fondų paramą, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos pasekmių potencialą ir užtikrina, kad jos būtų atsparios klimato kaitos ir gaivalinių nelaimių, pavyzdžiui, padidėjusio potvynių pavojaus, sausras, karščio bangų, miškų gaisrų ir ekstremalių meteorologinių reiškinių, poveikiui.

3. Investuojant paisoma vandentvarkos problemų sprendimo būdų hierarchijos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁽¹⁾, ypač atsižvelgiant į paklausos valdymo galimybes. Alternatyvios pasiūlos galimybės svarstomos tik tuo atveju, kai nebelieka galimybių sutaupyti vandens ar padidinti jo naudojimo efektyvumą. Viešaisiais intervenciniais veiksmais atliekų tvarkymo sektoriuje papildomi privačiojo sektoriaus veiksmai, visų pirma gamintojo atsakomybės atžvilgiu. Investicijomis skatinamas aukšto lygio perdirbimą skatinantis novatoriškas požiūris. Investicijos atitinka atliekų hierarchijos principą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB⁽²⁾. Su biologine įvairove ir gamtos išteklių apsauga susijusios išlaidos atitinka Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁽³⁾.

5.3 Moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimas

1. Vadovaudamasi 7 straipsniu valstybės narės ir Komisija siekia moterų ir vyrų lygybės tikslo ir imasi atitinkamų veiksmų užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant ESI fondų bendrai finansuojamų programų veiklą. Siekdamos 7 straipsnio tikslų valstybės narės aprašo veiksmus, kurių reikia imtis, visų pirma, susijusių su veiksmų atranka, intervencinių veiksmų tikslų nustatymu ir stebėsenos bei ataskaitų teikimo tvarka. Prireikus valstybės narės taip pat atlieka analizę lyčių požiūriu. Konkretūs tiksliniai veiksmai visų pirma remiami ESF lėšomis.
2. Pagal 5 ir 7 straipsnius valstybės narės užtikrina, kad partnerystėje dalyvautų už lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimą atsakingi atitinkami subjektai, o remiantis nacionaline praktika būtų įsteigtos atitinkamos institucijos, kurios konsultuotų lyčių lygybės, nediskriminavimo ir galimybių užtikrinimo klausimais, kad rengiant, stebint ir vertinant ESI fondų veiklą būtų teikiamos reikalingos ekspertų nuomonės.
3. Vadovaujančiosios institucijos, derindamos savo veiklą su stebėsenos komitetais, atlieka vertinimus arba savo veiklos vertinimus, daugiausia dėmesio skirdamos lyčių integravimo principo taikymui.

⁽¹⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁽²⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

⁽³⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

4. Valstybės narės tinkamai atsižvelgia į palankių sąlygų neturinčių grupių poreikius, siekdamos sudaryti joms sąlygas geriau integruotis į darbo rinką, ir taip sudaro joms palankesnes sąlygas visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime.

5.4 Galimybių užtikrinimas

1. Valstybės narės ir Komisija pagal 7 straipsnį imasi reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias bet kokiai diskriminacijai dėl negalios. Veiksmams per visą programos gyvavimo ciklą vadovaujančiosios institucijos užtikrina, kad visi piliečiai, įskaitant neįgaliuosius, galėtų naudotis visais visuomenei prieinamais ar siūlomais ir ESI fondų bendrai finansuojamais produktais, prekėmis, paslaugomis ir infrastruktūra pagal taikytiną teisę, ir taip prisideda kuriant aplinką be kliūčių neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims. Visų pirma, skatinant integruoti palankių sąlygų neturinčias grupes, įskaitant neįgaliuosius, užtikrinamos galimybės naudotis fizine aplinka, transportu, IRT. Veiksmai, kurių reikia imtis, gali apimti investicijų nukreipimą į patekimo į esamus pastatus ir prieigos prie teikiamų paslaugų užtikrinimą.

5.5 Demografinių pokyčių problemos sprendimas

1. Visais lygmenimis atsižvelgiama į dėl demografinių pokyčių atsirandančias problemas, visų pirma įskaitant dirbančių asmenų skaičiaus mažėjimo, pensinio amžiaus asmenų dalies didėjimo pagal bendrą gyventojų skaičių ir gyventojų skaičiaus mažėjimo problemas. Pagal atitinkamas nacionalines ar regionines strategijas, jei tokios strategijos parengiamos, valstybės narės naudoja ESI fondų lėšas siekdamos spręsti demografinės problemas ir skatinti ekonomikos augimą senėjančioje visuomenėje.
2. Pagal atitinkamas nacionalines ar regionines strategijas valstybės narės naudoja ESI fondų lėšomis siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas bet kokio amžiaus grupių įtraukčiai, be kita ko, suteikiant geresnes galimybes įgyti išsilavinimą ir prieigą prie socialinės paramos struktūrų, kad būtų didinamos senyvo amžiaus asmenų ir jaunimo užimtumo galimybės ir didžiausią dėmesį skiriant regionams, kuriuose, palyginti su ES vidurkiu, aukštas jaunimo nedarbo lygis. Investicijomis į sveikatos apsaugos infrastruktūrą siekiama užtikrinti ilgą ir sveiką visų Sąjungos piliečių profesinį gyvenimą.
3. Kad išspręstų problemas labiausiai demografinių pokyčių paveiktuose regionuose, valstybės narės pirmiausia nustato priemones, kuriomis siekiama:
 - a) remti demografinį atsinaujinimą, sudarant geresnes sąlygas šeimoms ir gerinant darbo ir šeimos gyvenimo suderinamumą;
 - b) didinti užimtumą, gerinti produktyvumą ir ekonominės veiklos rezultatus, investuojant į švietimą, IRT ir mokslinius tyrimus bei inovacijas;
 - c) sutelkti dėmesį į švietimo, mokymo ir socialinės paramos struktūrų tinkamumą ir kokybę, taip pat atitinkamais atvejais į socialinės apsaugos sistemų veiksmingumą;
 - d) skatinti ekonomiškai efektyvesnę sveikatos apsaugos ir ilgalaikės priežiūros teikimą, įskaitant investicijas į e. sveikatą, e. priežiūrą ir infrastruktūrą.

5.6 Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos

Pagal 8 straipsnį klimato kaitos švelninimas bei prisitaikymas prie jos ir rizikos prevencija įtraukiama į partnerystės sutartį ir programų rengimą ir įgyvendinimą.

6. SVARBIAUSIŲ TERITORINIŲ PROBLEMŲ SPRENDIMO TVARKA

- 6.1 Valstybės narės atsižvelgia į geografinius ar demografinius ypatumus ir imasi veiksmų konkrečioms kiekvieno regiono teritorinėms problemoms spręsti, kad būtų atskleistas jų konkretus vystymosi potencialas, tokiu būdu padėdamos jiems siekti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo pačiu veiksmingiausiu būdu.
- 6.2 Teminių tikslų pasirinkimas ir derinys, taip pat atitinkamų investicijų ir Sąjungos prioritetų bei konkretaus tikslų rinkinio parinkimas atspindi kiekvienos valstybės narės ir regiono pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo poreikius ir potencialą.

- 6.3 Todėl rengdamos partnerystės sutartis ir programas valstybės narės atsižvelgia į tai, kad pagrindinės visuomenės problemos, su kuriomis šiuo metu susiduria Sąjunga – globalizacija, demografiniai pokyčiai, aplinkos būklės prastėjimas, migracija, klimato kaita, energijos vartojimas, ekonominės ir socialinės krizės pasekmės – gali turėti skirtingą poveikį įvairiems regionams.
- 6.4 Siekdamas integruoto teritorinio požiūrio, kuriuo siekiama išspręsti teritorines problemas, valstybės narės užtikrina, kad ESI fondų lėšomis finansuojamos programos atspindėtų Europos regionų įvairovę, susijusią su užimtumo ir darbo rinkos ypatumais, atskirų sektorių vietos tarpusavio sąsajomis, kelionių į darbą ir atgal būdais, senėjančia visuomene ir demografiniais pokyčiais, kultūriniais, kraštovaizdžio ir paveldo ypatumais, klimato kaitos pažeidžiamomis vietomis ir poveikiu, žemės naudojimu ir išteklių trūkumu, tvaresnio gamtos išteklių, įskaitant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, naudojimo potencialu, institucine ir valdymo tvarka, ryšiais ir prieinamumu bei sąsajomis tarp kaimo ir miesto vietovių. Todėl siekdamas parengti partnerystės sutartis ir programas pagal 15 straipsnio 1 dalies a punktą valstybės narės ir regionai imasi šių veiksmų:
- a) atlieka valstybės narės ar regiono ypatumų, vystymosi potencialo ir gebėjimų analizę, visų pirma atsižvelgdamos į Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje, nacionalinėse reformų programose, atitinkamai atvejais konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, nustatytas pagrindines problemas;
 - b) įvertina didžiausias regione ar valstybėje narėje sprendtinias problemas, nustato kliūtis, trūkstamas sąsajas bei inovacijų spragas, įskaitant trūkstamus planavimo ir įgyvendinimo gebėjimus, dėl kurių mažėja ilgalaikis augimo ir darbo vietų kūrimo potencialas. Tuo remiantis išsiaiškinama, kuriose srityse ir veiklos sferose reikalingi politikos prioritetai, intervenciniai veiksmai ir sutelkimas;
 - c) nustato tarpsektorinius, tarpjurisdikcinius ar tarpvalstybinius koordinavimo klausimus, ypač atsižvelgiant į makro-regionines ir jūrų baseinų strategijas;
 - d) nustato veiksmus, kaip pagerinti skirtingų teritorinių lygmenų (atsižvelgiant į atitinkamą teritorinį mastą ir aplinkybes, į kurias reikia atkreipti dėmesį kuriant politiką, taip pat ir į valstybių narių institucines ir teises sistemas) ir finansavimo šaltinių koordinavimą, kad būtų laikomasi integruoto požiūrio, susiejančio Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją ir regioninius bei vietos subjektus.
- 6.5 Siekdamas, kad būtų atsižvelgta į teritorinės sanglaudos tikslą, valstybės narės ir regionai visų pirma užtikrina, kad bendras požiūris, kuriuo siekiama atitinkamose srityse skatinti pažangą, tvarų ir integracinį augimą:
- a) apimtų miestų, miesto ir kaimo vietovių, žuvininkystės ir pajūrio vietovių ir su specifiniais geografiniais arba demografiniais trūkumais susiduriančių vietovių vaidmenį;
 - b) atspindėtų specifines problemas, su kuriomis susiduria atokiausi regionai, labai retai apgyvendinti toliausiai į šiaurę esantys regionai bei salos, pasienio ir kalnuotos vietovės;
 - c) užtikrintų glaudesnę miesto ir kaimo vietovių ryšį, t. y. įperkama ir aukštos kokybės infrastruktūra ir paslaugos, bei spręstų marginalių bendruomenių tankiai apgyvendintuose regionuose problemas.

7. BENDRADARBIAVIMO VEIKLA

7.1 Koordinavimas ir papildomumas

1. Valstybės narės siekia, kad bendradarbiavimo veikla ir kiti ESI fondų lėšomis remiami veiksmai vienas kitą papildytų.
2. Valstybės narės užtikrina, kad bendradarbiavimo veikla būtų veiksmingai prisidedama siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų, o bendradarbiaujant būtų siekiama platesnio užmojo politinių tikslų. Šiems tikslams pasiekti valstybės narės ir Komisija, atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, užtikrina veiksmų papildomumą ir koordinavimą su kitomis Sąjungos finansuojamomis programomis arba priemonėmis.

3. Norėdamos užtikrinti didesnę sanglaudos politikos veiksmingumą valstybės narės siekia, kad programos pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą ir investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą vienos kitą papildytų ir būtų koordinuojamos, visų pirma siekiant užtikrinti nuoseklų planavimą ir sudaryti palankesnes sąlygas didelio masto investicijų įgyvendinimui.
4. Valstybės narės prireikus užtikrina, kad makroregioninės ir jūrų baseinų strategijos būtų įtrauktos į bendrą strateginį planavimą partnerystės sutartyse pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalį ir atitinkamų regionų ir valstybių narių programose pagal atitinkamas konkrečius fondams taikomų taisyklių nuostatas. Valstybės narės taip pat siekia užtikrinti, kad nustatytoms makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijoms įgyvendinti būtų skiriama ESI fondų parama pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalį ir atitinkamas konkrečius fondams taikomų taisyklių nuostatas, atsižvelgiant į valstybių narių nustatytus programos įgyvendinimo teritorijos poreikius. Veiksmingam įgyvendinimui užtikrinti taip pat vykdomas koordinavimas su kitomis Sąjungos finansuojamomis priemonėmis ir kitomis atitinkamomis priemonėmis.
5. Valstybės narės prireikus pasinaudoja galimybe drauge su paramos gavėjais, išsteigusiais bent vienoje kitoje valstybėje narėje, įgyvendinti tarpregioninius ir tarptautinius veiksmus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslo veiksmų programas, įskaitant atitinkamų mokslinių tyrimų ir inovacijų priemonių, numatytų jų pažangiosios specializacijos strategijose, įgyvendinimą.
6. Valstybės narės ir regionai kuo geriau naudojami teritorinio bendradarbiavimo programomis, įveikdami kliūtis, trukdančias bendradarbiauti be administracinių apribojimų, tuo pat metu prisidedami prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir stiprindami ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą. Šiuo atžvilgiu ypatingas dėmesys kreipiamas į regionus, nurodytus SESV 349 straipsnyje.

7.2 Tarpvalstybinis, tarptautinis ir tarpregioninis bendradarbiavimas pagal ERPF

1. Valstybės narės ir regionai siekia išnaudoti galimybę bendradarbiauti, kad pasiektų kritinę masę, *inter alia*, IRT, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse, taip pat skatintų bendrą pažangiosios specializacijos požiūrių plėtotę ir švietimo įstaigų partnerystę. Tarpregioninis bendradarbiavimas prireikus apima novatoriškų mokslinius tyrimus intensyviai vykdančių branduolių bendradarbiavimo ir mokslinių tyrimų institucijų mainų skatinimą, atsižvelgiant į programose „Žinių regionas“ ir „Mokslinių tyrimų potencialas konvergencijos ir atokiausiuose regionuose“ pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą įgytą patirtį.
2. Valstybės narės ir regionai atitinkamose srityse išnaudoja tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo galimybes siekdami:
 - a) užtikrinti, kad teritorijos, kurioms būdingi bendri esminiai geografiniai ypatumai (salos, ežerai, upės, jūrų baseinai ar kalnų grandinės), remtų jų gamtos išteklių bendrą valdymą ir propagavimą;
 - b) išnaudoti masto ekonomijos, kurią galima sukurti, potencialą, visų pirma investicijų, susijusių su bendru naudojimosi bendromis viešosiomis paslaugomis, atžvilgiu;
 - c) skatinti tarpvalstybinės tinklo infrastruktūros, visų pirma trūkstančių tarpvalstybinių jungčių, suderintą planavimą bei kūrimą ir aplinką tausojančias ir sąveikias transporto rūšis didesnėse geografinėse vietovėse;
 - d) pasiekti kritinę masę, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų, IRT, švietimo srityse, ir priemonių, didinančių MVĮ konkurencingumą, atžvilgiu;
 - e) gerinti tarpvalstybinės darbo rinkos paslaugas siekiant skatinti tarpvalstybinį darbuotojų judumą;
 - f) gerinti tarpvalstybinį valdymą.
3. Valstybės narės ir regionai siekia išnaudoti tarpregioninio bendradarbiavimo galimybes, siekdami padidinti sanglaudos politikos veiksmingumą skatinant regionus ir miestus keistis patirtimi siekiant suintensyvinti programų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą rengimą ir įgyvendinimą.

7.3 Pagrindinių programų indėlis įgyvendinant makroregionines ir jūrų baseinų strategijas

1. Pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktį ir atitinkamas konkrečioms fondams taikomų taisyklių nuostatas valstybės narės siekia užtikrinti sėkmingą Sąjungos lėšų, skirtų makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijoms, panaudojimą atsižvelgiant į valstybės narės nustatytus programos įgyvendinimo teritorijos poreikius. Sėkmingas lėšų panaudojimas gali būti įvykdytas, be kita ko, su makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijomis susijusiems veiksams suteikiant prioritetą – organizuojant specialius jiems skirtus konkursus arba teikiant jiems pirmenybę atrankos procese nustatant veiksmus, kurie gali būti bendrai finansuojami pagal skirtingas programas.
2. Valstybės narės apsvarsto galimybę atitinkamas tarptautines programas panaudoti kaip pagrindą, pagal kurį būtų remiamos įvairios politikos sritys ir teikiamos lėšos, būtinos makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijoms įgyvendinti.
3. Valstybės narės prirėkus skatina makroregioninių strategijų atveju naudoti ESI fondų paramą Europos transporto koridorių kūrimui, įskaitant paramą muitinių modernizavimui, gaivalinių nelaimių prevencijai, pasirengimui joms ir reagavimui į jas, vandentvarkai upių baseinų lygmeniu, ekologiškai infrastruktūrai, tarpvalstybiniam ir tarpsektoriniam bendradarbiavimui integruotos jūrų politikos klausimais, mokslinių tyrimų ir inovacijų tinklams ir IRT tinklams, bendrų jūrų išteklių valdymui jūrų baseinuose ir jūrų biologinės įvairovės apsaugai.

7.4 Tarptautinis bendradarbiavimas pagal ESF

1. Valstybės narės stengiasi spręsti su atitinkamose Tarybos rekomendacijose nustatytais politikos sritimis susijusius klausimus, kad būtų kuo labiau išnaudotos tarpusavio mokymosi galimybės.
2. Atsižvelgdamos į konkrečius savo poreikius valstybės narės prirėkus pasirenka tarptautinės veiklos temas ir nustato atitinkamas įgyvendinimo priemones.

II PRIEDAS

VEIKLOS REZULTATŲ PLANO RENGIMO METODAS

1. Veiklos rezultatų planą sudaro kiekvienam prioritetui, išskyrus techninei paramai ir finansinėms priemonėms pagal 39 straipsnį numatytoms programoms skirtus prioritetus, nustatyti orientyrai 2018 metams ir siektinos reikšmės 2023 metams. Orientyrai ir siektinos reikšmės pateikiami 1 lentelėje nurodyta forma.

1 lentelė. Tipinė veiklos rezultatų plano forma

Prioritetas	Rodiklis ir matavimo vienetas, jei tinkama		Orientyras 2018 m.	Siektina reikšmė 2023 m.

2. Orientyrai yra tarpinės reikšmės, tiesiogiai susijusios su konkrečios prioriteto uždavinio įgyvendinimu ir atitinkamais atvejais žymintys siekiamą pažangą įgyvendinant laikotarpio pabaigai nustatytas siektinas reikšmes. Prie 2018 m. nustatytų orientyrų priskiriami finansiniai rodikliai, produkto rodikliai ir, kai tinkama, rezultato rodikliai, kurie glaudžiai susiję su remiamais politikos intervenciniais veiksmais. Į rezultato rodiklius neatsižvelgiama taikant 22 straipsnio 6 ir 7 dalis. Taip pat gali būti nustatomi pagrindinių įgyvendinimo etapų orientyrai.
3. Orientyrai ir siektinos reikšmės turi būti:
- realistiški, pasiekiami, tinkami ir atitinkantys svarbiausią informaciją apie pažangą įgyvendinant prioritetą;
 - atitinkantys prioriteto konkrečių uždavinių pobūdį ir ypatybes;
 - skaidrūs, nustatant objektyviai patikrinamas siektinas reikšmes bei nurodant duomenų šaltinius ir, kai tai įmanoma, viešai prieinami;
 - patikrinami, nenustatant neproporcingos administracinės naštos;
 - visose programose nustatomi nuosekliai, jei taikytina.
4. 2023 m. tikslai atitinkamam prioritetui nustatomi atsižvelgiant į veiklos lėšų rezervo, susijusio su tuo prioritetu, sumą.
5. Tinkamai pagrįstais atvejais, pavyzdžiui, valstybėje narėje ar regione iš esmės pasikeitus ekonominėms, aplinkos ir darbo rinkos sąlygoms, be pakeitimų, padarytų dėl konkrečiam prioritetui skirtų asignavimų pokyčių, ta valstybė narė gali pasiūlyti vadovaujantis šio reglamento 30 straipsniu peržiūrėti orientyrus ir tikslus.

III PRIEDAS

NUOSTATOS, KURIOMIS REMIANTIS NUSTATOMA 23 STRAIPSNIO 11 DALYJE NURODYTO ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO AR MOKĖJIMŲ SUSTABDYMO APIMTIS IR LYGIS**1. ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO SUSTABDYMO LYGIO NUSTATYMAS**

Didžiausias galimas valstybei narei taikomo sustabdymo lygis nustatomas pirmiausia atsižvelgiant į 23 straipsnio 11 dalies trečios pastraipos a–c punktuose nustatytas viršutines ribas. Tas lygis sumažinamas, jeigu taikomas vienas ar daugiau šių punktų:

- a) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną nedarbo rodiklis valstybėje narėje didesnis už vidutinį Sąjungos rodiklį daugiau kaip dviem procentiniais punktais, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 15 proc.;
- b) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną nedarbo rodiklis valstybėje narėje didesnis už vidutinį Sąjungos rodiklį daugiau kaip penkiais procentiniais punktais, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 25 proc.;
- c) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną nedarbo rodiklis valstybėje narėje didesnis už vidutinį Sąjungos rodiklį daugiau kaip aštuoniais procentiniais punktais, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 50 proc.;
- d) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną asmenų, kuriems gresia skurdas arba socialinė atskirtis, procentinė dalis valstybėje narėje yra didesnė už Sąjungos vidurkį daugiau kaip dešimčia procentinių punktų, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 20 proc.;
- e) kai dvejus ar daugiau metų iš eilės iki 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dienos valstybės narės realusis BVP mažėjo, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 20 proc.;
- f) kai stabdomas 2018, 2019 ar 2020 m. įsipareigojimų vykdymas, taikant 23 straipsnio 11 dalį nustatytas lygis sumažinamas taip:
 - i) 2018 m. – sustabdymo lygis sumažinamas 15 proc.;
 - ii) 2019 m. – sustabdymo lygis sumažinamas 25 proc.;
 - iii) 2020 m. – sustabdymo lygis sumažinamas 50 proc.

Taikant a–f punktus sustabdymo lygis sumažinamas iš viso ne daugiau kaip 50 proc.

Jeigu b arba c punkte apibūdinta situacija įvyksta kartu su d ir e (abiejuose) punktuose numatyta situacija, sustabdymo įsigaliojimas atidedamas vieniems metams.

2. ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO SUSTABDYMO APIMTIES NUSTATYMAS PAGAL PROGRAMAS IR PRIORITETUS

Valstybei narei taikomas įsipareigojimų vykdymo sustabdymas pirmiausia proporcingai paveikia visas programas ir prioritetus.

Tačiau sustabdymas netaikomas šioms programoms ir prioritetams:

- i) programoms arba prioritetams, kuriems jau taikomas sustabdymo sprendimas, priimtas pagal 23 straipsnio 6 dalį;
- ii) programoms arba prioritetams, kurių lėšos turi būti didinamos dėl Komisijos išnagrinėto programavimo keitimo prašymo pagal 23 straipsnio 1 dalį tais metais, kai atsiranda 23 straipsnio 9 dalyje nurodyta sustabdymo priežastis;
- iii) programoms arba prioritetams, kurių lėšos dėl sprendimo, priimto pagal 23 straipsnio 5 dalį, buvo didinamos dvejus metus iki 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dienos;

iv) programoms arba prioritetams, kurie ypatingai svarbūs siekiant pašalinti nepalankias ekonomines ar socialines sąlygas. Į tokias programas ar prioritetus įeina programos arba prioritetai, pagal kuriuos remiamos Sąjungai ypatingai svarbios investicijos, susijusios su JUI. Programos arba prioritetai gali būti laikomi ypatingai svarbiais, kai pagal juos remiamos investicijos, kurios susijusios su atitinkamai valstybei narei skirtų rekomendacijų pagal Europos semestro sistemą įgyvendinimu ir kuriomis siekiama struktūrinių reformų, arba susijusios su prioritetais, pagal kuriuos remiamas skurdo mažinimas arba MVĮ konkurencingumo finansinės priemonės.

3. ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO SUSTABDYMO GALUTINIO LYGIO NUSTATYMAS PROGRAMOMS, KURIAS APIMA SUSTABDYMAS

Kai iš programos išbraukiamas prioritetas, įsipareigojimas programai sumažinamas proporcingai pagal prioritetui skirtas lėšas.

Programų įsipareigojimų vykdymui taikomo sustabdymo lygis yra toks, kokio reikia, kad būtų pasiektas bendras pagal 1 punktą nustatytas sustabdymo lygis.

4. MOKĖJIMŲ SUSTABDYMO APIMTIES IR LYGIO NUSTATYMAS

Mokėjimų sustabdymas taip pat neapima 2 punkto i–iv papunkčiuose nurodytų programų ir prioritetų.

Taikytino sustabdymo lygis neviršija 50 proc. programų ir prioritetų mokėjimų.

IV PRIEDAS

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS. FINANSAVIMO SUSITARIMAI

1. Tais atvejais, kai finansinė priemonė įgyvendinama remiantis 38 straipsnio 4 dalies a ir b punktus, į finansavimo susitarimą įtraukiamos sąlygos dėl programos įnašų į finansinę priemonę ir nurodomi bent šie elementai:

- a) investavimo strategija ar politika, įskaitant įgyvendinimo sąlygas, finansinius produktus, kurie bus siūlomi, tikslinius galutinius naudos gavėjus ir numatomą derinį su parama subsidijomis (kai tinkama);
- b) verslo planas ar lygiaverčiai dokumentai finansinei priemonei, kuri bus įgyvendinama, įskaitant 37 straipsnio 2 dalyje nurodytą tikėtiną sverto poveikį;
- c) tiksliniai rezultatai, kurie, kaip tikimasi, bus pasiekti taikant atitinkamą finansinę priemonę, kad būtų prisidėta siekiant konkrečių atitinkamo prioriteto tikslų ir rezultatų;
- d) nuostatos dėl investicijų įgyvendinimo ir sandorių srautų stebėsenos, įskaitant finansinės priemonės ataskaitų teikimą fondų fondui ir (arba) vadovaujančiajai institucijai, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 46 straipsnio;
- e) audito reikalavimai, pavyzdžiui, būtiniausi dokumentų saugojimo finansinės priemonės lygmeniu (ir, kai tinkama, fondų fondo lygmeniu) reikalavimai, taip pat reikalavimai, susiję su atskira apskaita kiekvienu skirtingos formos paramos atveju, kaip nustatyta pagal 37 straipsnio 7 ir 8 dalis (kai tinkama), įskaitant nuostatas ir reikalavimus dėl galimybės valstybių narių audito institucijoms, Komisijos auditoriams ir Europos Audito Rūmams susipažinti su dokumentais, kad būtų užtikrinta aiški audito seka, kaip nustatyta 40 straipsnyje;
- f) programoje pagal 41 straipsnį nustatyti laipsniško įnašų skyrimo valdymo, taip pat sandorių srautų prognozavimo reikalavimai ir procedūros, įskaitant 38 straipsnio 6 dalyje išdėstytus patikos ir (arba) atskiros apskaitos reikalavimus;
- g) palūkanų ir kito pelno, gauto taip, kaip nurodyta pagal 43 straipsnį, įskaitant priimtinas išdo operacijas ir (arba) investicijas, valdymo reikalavimai ir procedūros, taip pat atitinkamų šalių atsakomybė ir įsipareigojimai;
- h) nuostatos dėl susidariusių finansinės priemonės valdymo išlaidų apskaičiavimo ir mokėjimo arba valdymo mokesčių;
- i) nuostatos dėl lėšų, priskirtinų ESI fondų paramai, pakartotinio panaudojimo iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos, kaip nustatyta pagal 44 straipsnį;
- j) nuostatos dėl lėšų, priskirtinų ESI fondų paramai, panaudojimo pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui, kaip nustatyta pagal 45 straipsnį, ir ESI fondų įnašo į finansinę priemonę nutraukimo politika;
- k) galimo programų įnašų, susijusių su finansinių priemonių programomis, įskaitant, kai tinkama, fondų fondą, viso ar dalinio anuliavimo sąlygos;
- l) nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad finansines priemones įgyvendinantys subjektai valdo finansines priemones nepriklausomai ir laikydamiesi atitinkamų profesinių standartų, bei veikia išimtinai šalių, įnašus skiriančių finansinei priemonei, interesais;
- m) nuostatos dėl finansinės priemonės pasibaigimo.

Be to, tais atvejais, kai finansinės priemonės organizuojamos pasitelkiant fondų fondą, vadovaujančiosios institucijos ir subjekto, kuris įgyvendina fondų fondą, finansavimo susitarime taip pat turi būti įtvirtintos nuostatos dėl finansinės priemonės įgyvendinančių subjektų vertinimo ir atrankos, be kita ko, dėl kvietimų pareikšti susidomėjimą arba viešųjų pirkimų procedūrų.

2. Į 38 straipsnio 8 dalyje nurodytus strateginius dokumentus, susijusius su finansinėms priemonėms, įgyvendinamomis pagal 38 straipsnio 4 dalies c punktą, įtraukiami bent šie elementai:

- a) finansinės priemonės investavimo strategija ar politika, bendrosios numatytų skolos produktų sąlygos, tiksliniai paramos gavėjai ir remtini veiksmai;

- b) verslo planas ar lygiaverčiai dokumentai finansinei priemonei, kuri bus įgyvendinama, įskaitant 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą tikėtiną sverto poveikį;
 - c) nuostatos dėl ESI fondų paramai priskirtinų lėšų panaudojimo arba pakartotinio panaudojimo pagal 43, 44 ir 45 straipsnius;
 - d) nuostatos dėl finansinės priemonės įgyvendinimo stebėsenos ir ataskaitų apie tai teikimo, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 46 straipsnio.
-

V PRIEDAS

APIBRĖŽTOS FIKSUOTOSIOS NORMOS, TAIKOMOS PROJEKTAMS, KURIUOS VYKDANT GAUNAMOS GRYNOSIOS PAJAMOS

	Sektorius	Fiksuotosios normos
1	KELIŲ	30 %
2	GELEŽINKELIŲ	20 %
3	MIESTO TRANSPORTO	20 %
4	VANDENS	25 %
5	KIETŲJŲ ATLIEKŲ	20 %

METINIS 2014–2020 M. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ PASKIRSTYMAS

Patikslintos metinės sumos (įskaitant papildomas lėšas Jaunimo užimtumo iniciatyvai)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Iš viso
EUR, 2011 m. kainomis	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

VII PRIEDAS

LĖŠŲ PASKIRSTYMO METODIKA

Mažiau išsivysčiusiems regionams, atitinkantiems finansavimo reikalavimus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte, skirtų lėšų paskirstymo metodas

1. Kiekvienai valstybei narei skirtos lėšos yra asignavimų jos atskiroms finansavimo reikalavimus atitinkantiems NUTS 2 lygio regionams suma, apskaičiuota atliekant šiuos veiksmus:
 - a) nustatoma absoliuti suma (EUR), gaunama padauginus atitinkamo regiono gyventojų skaičių iš to regiono BVP vienam gyventojui, apskaičiuoto perkamosios galios paritetais, ir 27 ES valstybių narių (ES-27) BVP vienam gyventojui (apskaičiuoto perkamosios galios paritetais) vidurkio skirtumo;
 - b) pirmiau minėtai absoliučiai sumai taikomas procentinis dydis siekiant nustatyti minėtam regionui skirtą finansinį paketą; šis procentinis dydis įvairuoja pagal santykinę valstybės narės, kurioje yra finansavimo reikalavimus atitinkantis regionas, gerovę, apskaičiuotą perkamosios galios paritetais palyginus su ES-27 vidurkiu, t. y.:
 - i) valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui vidurkis yra mažesnis negu 82 proc. ES-27 vidurkio, regionams – 3,15 proc.;
 - ii) valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui vidurkis yra 82–99 proc. ES-27 vidurkio, regionams – 2,70 proc.;
 - iii) valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui vidurkis yra didesnis negu 99 proc. ES-27 vidurkio, regionams – 1,65 proc.;
 - c) prie sumos, apskaičiuotos pagal b punktą, jei taikoma, pridedama suma, gaunama paskyrus 1 300 EUR priemoną už kiekvieną bedarbį per metus, taikoma tame regione esančių bedarbių skaičiui, kuriuo viršijamas tas skaičius, kuris būtų tuo atveju, jei būtų taikomas vidutinis visų ES mažiau išsivysčiusių regionų nedarbo lygis.

Pereinamojo laikotarpio regionams, atitinkantiems finansavimo reikalavimus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkte, skirtų lėšų paskirstymo metodas

2. Kiekvienai valstybei narei skirtos lėšos yra asignavimų jos atskiroms finansavimo reikalavimus atitinkantiems NUTS 2 lygio regionams suma, apskaičiuota pagal šiuos veiksmus:
 - a) kiekvienam reikalavimus atitinkančiam pereinamojo laikotarpio regionui nustatomas minimalus ir maksimalus teorinis pagalbos intensyvumas. Minimalus paramos lygis nustatomas pagal kiekvienos valstybės narės vidutinį pagalbos intensyvumą vienam gyventojui be priemonos už regioninę minimalios socialinės apsaugos sistemą, priskiriamą tos valstybės narės labiau išsivysčiusiems regionams. Jei valstybėje narėje nėra labiau išsivysčiusių regionų, minimalus paramos lygis atitiks visų labiau išsivysčiusių regionų pradinį pagalbos intensyvumo vidurkį vienam gyventojui, t. y. 19,80 EUR vienam gyventojui per metus. Maksimalus paramos lygis nustatomas pagal teorinį regioną, kurio BVP vienam gyventojui sudaro 75 proc. ES-27 vidurkio, ir apskaičiuojamas naudojant 1 dalies a ir b punktuose apibrėžtą metodą. Atsižvelgiama į 40 proc. naudojant šį metodą apskaičiuotos sumos;
 - b) apskaičiuojamas pradinis regioninis paskirstymas, atsižvelgiant į regioninį BVP vienam gyventojui (apskaičiuotą perkamosios galios paritetais), taikant regiono santykinę gerovės ES-27 atžvilgiu tiesinę interpoliaciją;
 - c) prie sumos, apskaičiuotos pagal b punktą, jei taikoma, pridedama suma, gaunama paskyrus 1 100 EUR priemoną už kiekvieną bedarbį per metus, taikoma tame regione esančių bedarbių skaičiui, kuriuo viršijamas tas skaičius, kuris būtų tuo atveju, jei būtų taikomas vidutinis visų mažiau išsivysčiusių regionų nedarbo lygis.

Labiau išsivysčiusiems regionams, atitinkantiems finansavimo reikalavimus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punkte, skirtų lėšų paskirstymo metodas

3. Bendras pradinis teorinis finansinio paketo dydis apskaičiuojamas padauginus 19,80 EUR pagalbos intensyvumą vienam gyventojui per metus iš reikalavimus atitinkančio gyventojų skaičiaus.
4. Kiekvienai atitinkamai valstybei narei nustatyta dalis yra jos finansavimo reikalavimus atitinkantiems NUTS 2 lygio regionams skirtų dalių suma, kuri apskaičiuojama pagal šiuos kriterijus, naudojant šiuos koeficientus:
 - a) bendras regiono gyventojų skaičius (koeficientas 25 proc.);

- b) bedarbių skaičius NUTS 2 lygio regionuose, kuriuose nedarbo lygis viršija visų labiau išsivysčiusių regionų vidurkį (koeficientas 20 proc.);
- c) pridedamas užimtumas, kad būtų pasiektas Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje numatytas 75 proc. regioninio užimtumo tikslas (amžiaus grupėje nuo 20 iki 64 m.) (koeficientas 20 proc.);
- d) pridedamas žmonių, kurių amžius nuo 30 iki 34 m., turinčių aukštąjį (tretinį) išsilavinimą, skaičius, kad būtų pasiektas Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje numatytas 40 proc. tikslas (koeficientas 12,5 proc.);
- e) atimamas švietimo ir mokymo įstaigų nebaigusiu asmenų (amžiaus grupėje nuo 18 iki 24 m.) skaičius, kad būtų pasiektas Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje numatytas 10 proc. tikslas (koeficientas 12,5 proc.);
- f) skirtumas tarp regiono faktinio BVP (apskaičiuoto perkamosios galios paritetais) ir teorinio regioninio BVP, jei regiono BVP vienam gyventojui būtų toks pat, kaip labiausiai klestinčio NUTS 2 lygio regiono (koeficientas 7,5 proc.);
- g) gyventojų skaičius NUTS 3 lygio regionuose, kuriuose gyventojų tankumas yra mažesnis kaip 12,5 gyv./km² (koeficientas 2,5 proc.).

Valstybės narėms, atitinkančioms finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, kaip nurodyta 90 straipsnio 3 dalyje, skirtų lėšų paskirstymo metodas

5. Bendras teorinis finansinio paketo dydis apskaičiuojamas vidutinį 48 EUR pagalbos intensyvumą vienam gyventojui per metus padauginus iš reikalavimus atitinkančio gyventojų skaičiaus. Šio teorinio finansinio paketo dalis, a priori skirta kiekvienai finansavimo reikalavimus atitinkančiai valstybei narei, atitinka procentinį dydį, grindžiamą jos gyventojų skaičiumi, plotu ir šalies gerove, bei apskaičiuojama atliekant šiuos veiksmus:
 - a) apskaičiuojamas aritmetinis tos valstybės narės gyventojų skaičiaus ir ploto dalių vidurkis, palyginti su visų finansavimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių bendru gyventojų skaičiumi ir plotu; tačiau jei valstybės narės bendro gyventojų skaičiaus dalis penkis ar daugiau kartų viršija jos bendro ploto dalį, o tai rodo labai didelį gyventojų tankumą, atliekant šį veiksmą atsižvelgiama tik į bendro gyventojų skaičiaus dalį;
 - b) tokiu būdu apskaičiuoti procentiniai dydžiai patikslinami pritaikius koeficientą, kuris yra viena trečioji procentinės dalies, kuria tos valstybės narės BNP vienam gyventojui (apskaičiuotas perkamosios galios paritetais) 2008–2010 m. yra didesnis arba mažesnis už visų finansavimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių BNP vienam gyventojui vidurkį (vidurkis išreikštas 100 proc.).
6. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių, kurios įstojo į Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. arba vėliau, didelius transporto ir aplinkos apsaugos poreikius, joms iš Sanglaudos fondo skiriama lėšų suma bus lygi bent vienai trečiajai bendros galutinio finansinio asignavimo sumos, pritaikius 10–13 dalyse nurodytą viršutinę ribą, vidutiniškai gautos tą laikotarpį.
7. 90 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoms valstybėms narėms iš Sanglaudos fondo skiriamos lėšos palaipsniui mažinamos per septynerių metų laikotarpį. Ši pereinamojo laikotarpio parama 2014 m. sudarys 48 EUR vienam gyventojui ir bus taikoma visam valstybės narės gyventojų skaičiui. Tolesniais metais sumos bus išreikštos 2014 m. skirtos sumos procentine dalimi, t. y. 2015m. – 71proc., 2016m. – 42proc., 2017m. – 21proc., 2018m. – 17proc., 2019 m. – 13 proc. ir 2020 m. – 8 proc.

Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui, kaip nurodyta ETB reglamento 4 straipsnyje, skirtų lėšų paskirstymo metodas

8. Valstybės narės lėšų paskirstymas, apimantis tarpvalstybinį ir tarptautinį bendradarbiavimą, įskaitant Europos kaimynystės priemonę ir Pasirengimo narystei pagalbos priemonę skirtą ERPF įnašą, apskaičiuojamas kaip pasienio regionų gyventojų skaičiaus ir kiekvienos valstybės narės visų gyventojų skaičiaus svertinė suma. Koeficientas apskaičiuojamas atsižvelgiant į atitinkamas tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo dalis. Tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo dalys sudaro 77,9 proc. ir 22,1 proc.

92 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytiems regionams skirto papildomo finansavimo paskirstymo metodas

9. Papildomas specialus asignavimas, atitinkantis 30 EUR pagalbos intensyvumą vienam gyventojui per metus, bus skiriamas atokiausiems NUTS 2 lygio regionams ir retai apgyvendintiems šiauriniams NUTS 2 lygio regionams. Šis asignavimas bus paskirstytas regionams ir valstybėms narėms proporcingai šių regionų bendram gyventojų skaičiui.

Maksimali iš sanglaudą remiančių fondų pervedamų lėšų suma

10. Siekiant padėti tinkamai sutelkti sanglaudai skirtas lėšas mažiausiai išsivysčiusiuose regionuose bei valstybėse narėse ir sumažinti vidutinio pagalbos intensyvumo vienam gyventojui skirtumus, kiekvienai atskirai valstybei narei nustatytas pervedamų fondų lėšų maksimalus dydis (viršutinė riba) bus 2,35 proc. tos valstybės narės BVP. Viršutinė riba bus taikoma kasmet, darant reikalingus patikslinimus, kad būtų remiamos ypač intensyvios pradinės pastangos pagal JUI, ir atitinkamai atvejais proporcingai mažės visi atitinkamai valstybei narei atliekami pervedimai (išskyrus skirtus labiau išsivysčiusiems regionams ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui), kad būtų neviršytas maksimalus pervedamų lėšų dydis. Valstybėms narėms, kurios į Sąjungą įstojo iki 2013 m. ir kurių 2008–2010 m. vidutinis realiojo BVP augimas buvo mažesnis nei -1 proc., pervedamų lėšų maksimalus dydis bus 2,59 proc.
11. 10 dalyje nurodytos viršutinės ribos apima įnašus iš ERPF, skirtus Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės ir Pasirengimo narystei paramos priemonės tarpvalstybinio taikymo finansavimui. Tos viršutinės ribos neapima JUI skiriamo 3 000 000 000 EUR dydžio specialaus asignavimo.
12. Komisijos atliekami BVP apskaičiavimai bus grindžiami 2012 m. gegužės mėn. turimais statistiniais duomenimis. Komisijos 2012 m. gegužės mėn. prognozuotos individualios šalių BVP augimo normos 2014 m. –2020 m. bus taikomos atskirai kiekvienai valstybei narei.
13. Taikant 10 dalyje nustatytas taisykles atskirai valstybei narei skiriamų asignavimų lygis negali būti didesnis kaip 110 proc. jų lygio realiąja išraiška 2007 m. –2013 m. programavimo laikotarpiu.

Papildomos nuostatos

14. Visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui (apskaičiuotas perkamosios galios paritetais), buvo naudotas kaip tinkamumo finansuoti kriterijus 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu, ir buvo mažesnis kaip 75 proc. ES-25 vidurkio, tačiau kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 proc. ES-27 vidurkio, minimalus paramos lygis 2014–2020 m. pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą kiekvienais metais sudarys 60 proc. jų ankstesnių preliminarinių metinių asignavimų vidurkio pagal konvergencijos tikslą, Komisijos apskaičiuoto 2007–2013 m. daugiametėje finansinėje programoje.
15. Nė vienas pereinamojo laikotarpio regionas negauna mažiau nei būtų gavęs, jei būtų buvęs labiau išsivysčiusiu regionu. Siekiant nustatyti šių minimalių asignavimų lygį, lėšų paskirstymo metodas, skirtas labiau išsivysčiusiems regionams, bus taikomas visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra bent 75 proc. ES-27 vidurkio.
16. Bendra minimali valstybei narei skiriamo asignavimo iš fondų suma sudaro 55 proc. jai 2007–2013 m. skirtų asignavimų bendros sumos. Šiam reikalavimui įvykdyti reikalingi patikslinimai taikomi proporcingai asignavimams iš fondų, išskyrus asignavimus pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą.
17. Siekiant kovoti su ekonomikos krizės poveikiu euro zonai priklausančių valstybių narių gerovės lygiui, taip pat siekiant skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą šiose valstybėse narėse, iš struktūrinių fondų bus skirta šių papildomų asignavimų:
 - a) 1 375 000 000 EUR – labiau išsivysčiusiems Graikijos regionams;
 - b) 1 000 000 000 – Portugalijai, paskirstomi taip: 450 000 000 EUR – labiau išsivysčiusiems regionams (iš kurių 150 000 000 EUR – Madeirai), 75 000 000 EUR – pereinamojo laikotarpio regionui ir 475 000 000 EUR – mažiau išsivysčiusiems regionams;
 - c) 100 000 000 EUR – Airijos pasienio, vidurio ir vakarų regionui;
 - d) 1 824 000 000 EUR – Ispanijai, iš kurių 500 000 000 EUR – Estremadūrai, 1 051 000 000 EUR – pereinamojo laikotarpio regionams ir 273 000 000 EUR – labiau išsivysčiusiems regionams;
 - e) 1 500 000 000 EUR – mažiau išsivysčiusiems Italijos regionams (iš kurių 500 000 000 EUR – ne miesto zonoms).
18. Kad būtų atsižvelgta į sunkumus, kurie kyla dėl salų valstybių narių padėties ir tam tikrų Sąjungos dalių atokumo, Malta ir Kipras, pritaikius 16 dalį nurodytą apskaičiavimo metodą, atitinkamai gauna papildomus 200 000 000 EUR ir 150 000 000 EUR finansinius paketus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kurie paskirstomi taip: viena trečioji dalis – Sanglaudos fondo lėšos, dvi trečiosios dalys – struktūrinių fondų lėšos.

Ispanijos regionams Seutai ir Meliljai iš struktūrinių fondų skiriamas papildomas bendras 50 000 000 EUR finansinis paketas.

Atokiausiam regionui Majotui iš struktūrinių fondų skiriamas bendras 200 000 000 EUR finansinis paketas.

19. Siekiant padėti tam tikriems regionams prisitaikyti prie jų tinkamumo finansuoti statuso pokyčių arba prie ilgalaikio poveikio, kurį daro pastarojo meto pokyčiai jų ekonomikoje, skiriami šie asignavimai:
- a) Belgijai – 133 000 000 EUR, iš kurių 66 500 000 EUR – Limburgui ir 66 500 000 EUR – Valonijos regiono pereinamojo laikotarpio regionams;
 - b) Vokietijai – 710 000 000 EUR, iš kurių 510 000 000 EUR – buvusiems konvergencijos regionams, priskiriamiems pereinamojo laikotarpio regionų kategorijai, ir 200 000 000 EUR – Leipzigo regionui.
 - c) nepaisant 10 dalies, iš struktūrinių fondų mažiau išsivysčiusiems Vengrijos regionams skiriamas papildomas 1 560 000 000 EUR finansinis paketas, mažiau išsivysčiusiems Čekijos regionams – papildomas 900 000 000 EUR finansinis paketas ir mažiau išsivysčiusiam Slovėnijos regionui – papildomas 75 000 000 EUR finansinis paketas.
20. Iš viso 150 000 000 EUR bus skirta PEACE programai, iš jų 106 500 000 EUR – Jungtinei Karalystei ir 43 500 000 EUR – Airijai. Ši programa bus įgyvendinama kaip tarpvalstybinio bendradarbiavimo programa, kurioje dalyvaus Šiaurės Airija ir Airija.

Papildomi patikslinimai pagal 92 straipsnio 2 dalį

21. Greta 91 ir 92 straipsniuose nurodytų sumų, Kiprui skiriamas papildomas 94 200 000 EUR asignavimas 2014 m. ir 92 400 000 EUR asignavimas 2015 m., kuris bus pridedamas prie jo asignavimo iš struktūrinių fondų.

VIII PRIEDAS

SPECIALAUS 91 STRAIPSNYJE NURODYTO JUI SKIRIAMO ASIGNAVIMO METODIKA**I. Specialaus asignavimo JUI paskirstymas nustatomas taip:**

1. reikalavimus atitinkančiuose NUTS 2 lygmens regionuose, kaip apibrėžta ESF reglamento 16 straipsnyje, būtent NUTS 2 lygmens regionuose, kuriuose jaunų 15–24 m. žmonių nedarbas 2012 m. sudarė daugiau nei 25 proc., ir valstybių narių, kuriose jaunimo nedarbo lygis 2012 m. padidėjo daugiau nei 30 proc., regionuose, kuriuose jaunimo nedarbo lygis 2012 m. buvo daugiau kaip 20 proc., nustatomas jaunų 15–24 m. nedirbančių žmonių skaičius (toliau - reikalavimus atitinkantys regionai);
 2. Asignavimo kiekvienam reikalavimus atitinkančiam regionui dydis nustatomas pagal reikalavimus atitinkančiame regione nedirbančių jaunų žmonių skaičiaus ir bendro 1 punkte nurodyto nedirbančių jaunų žmonių skaičiaus visuose reikalavimus atitinkančiuose regionuose santykį.
 3. Kiekvienai valstybei narei skiriamas asignavimas yra visiems jos reikalavimus atitinkantiems regionams skiriamų asignavimų suma.
- II. Į specialų JUI skiriamą asignavimą neatsižvelgiama taikant VII priede nustatytas viršutinės ribos nustatymo taisykles visų lėšų asignavimui.
- III. Nustatant Majotui skiriamas specialias lėšas pagal JUI, kol nėra Eurostato duomenų NUTS 2 lygmeniu, jaunimo nedarbo lygis ir nedirbančių jaunų žmonių skaičius nustatomas remiantis naujausiais turimais duomenimis nacionaliniu lygmeniu.
- IV. 2016–2020 m. lėšos JUI gali būti peržiūros didinant sumas pagal biudžeto procedūrą, vadovaujantis Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 14 straipsniu. Papildomos lėšos kiekvienai valstybei narei paskirstomos pagal tuos pačius veiksmus kaip ir taikant pradinį paskirstymą, bet naudojami naujausi turimi metiniai duomenys.
-

IX PRIEDAS

MAŽIAUSIOS ESF PROCENTINĖS DALIES NUSTATYMO METODIKA

Papildoma procentinė dalis, kuri turi būti pridedama prie 92 straipsnio 4 dalyje nurodytos struktūrinių fondų lėšų dalies, kuri valstybėje narėje priskirta ESF ir prilygsta tai valstybei narei 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu numatyta daliai, nustatoma atsižvelgiant į užimtumo lygį (tarp 20–64 metų amžiaus asmenų) 2012-aisiais ataskaitiniais metais:

- kai užimtumo lygis siekia 65 proc. ar yra mažesnis, ši dalis padidinama 1,7 procentiniais punktais;
- kai užimtumo lygis didesnis negu 65 proc., tačiau neviršija 70 proc., ši dalis padidinama 1,2 procentiniais punktais;
- kai užimtumo lygis didesnis negu 70 proc., tačiau neviršija 75 proc., ši dalis padidinama 0,7 procentiniais punkto;
- kai užimtumo lygis viršija 75 proc., padidinti dalies nereikalaujama.

Bendra procentinė valstybės narės dalis pridėjus papildomą dalį neviršija 52 proc. 92 straipsnio 4 dalyje nurodytos struktūrinių fondų lėšų sumos.

Kroatijos atveju 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu ESF priskiriama struktūrinių fondų lėšų dalis, neskaitant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, atitinka 2004 m. sausio 1 d. arba vėliau į Sąjungą įstojusių valstybių narių konvergencijos regionų dalies vidurkį.

X PRIEDAS

PAPILDOMUMAS

1. VIEŠOSIOS ARBA JOMS LYGIAVERTĖS STRUKTŪRINĖS IŠLAIDOS

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena ne mažiau kaip 65 proc. gyventojų, viešosioms arba joms lygiavertėms struktūrinėms išlaidoms apskaičiuoti bus taikomas bendrojo pagrindinio kapitalo rodiklis, nurodytas valstybių narių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 rengiamose stabilumo ir konvergencijos programose, kuriose pateikiama jų vidutinio laikotarpio biudžeto strategija. Naudojamas tas rodiklis, kuris nurodomas, kai pateikiamas valdžios sektoriaus balanso ir skolos santykis, ir kuris yra susijęs su valstybės biudžeto perspektyvomis. Rodiklis išreiškiamas BVP procentine dalimi.

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. gyventojų, viešosioms arba joms lygiavertėms struktūrinėms išlaidoms apskaičiuoti bus taikomas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo mažiau išsivysčiusiuose regionuose bendras rodiklis. Jis nurodomas tokia pačia forma, kaip nustatyta pirmoje pastraipoje.

2. TIKRINIMAS

Papildomumas pagal 95 straipsnio 5 dalį tikrinamas laikantis toliau pateiktų taisyklių.

2.1 Ex ante vertinimas

- a) Kartu su partnerystės sutartimi valstybė narė, naudodama 1 lentelėje pateiktą formą, pateikia informaciją apie planuojamą išlaidų pobūdį.

1 lentelė

Valdžios sektoriaus išlaidos, išreikštos kaip BVP dalis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- b) Valstybės narės, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. gyventojų, naudodamos 2 lentelėje pateiktą formą, taip pat pateikia informaciją apie planuojamą išlaidų pobūdį tuose mažiau išsivysčiusiuose regionuose.

2 lentelė

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Valdžios sektoriaus bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas mažiau išsivysčiusiuose regionuose, išreikštas kaip BVP dalis	X	X	X	X	X	X	X

- c) Valstybės narės Komisijai pateikia informaciją apie pagrindinius makroekonominis rodiklius ir prognozes, kuriomis pagrįstas viešųjų arba joms lygiavertėms struktūrinių išlaidų dydis.
- d) Valstybės narės, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. gyventojų, Komisijai taip pat pateikia informaciją apie metodą, taikytą apskaičiuojant bendrojo pagrindinio kapitalo formavimą tuose regionuose. Šiuo tikslu valstybės narės naudoja regioninio lygmens viešųjų investicijų duomenis, jei jų turi. Jeigu tokių duomenų neturima arba kitais tinkamai pagrįstais atvejais, įskaitant atvejus, kai valstybė narė 2014–2020 m. laikotarpiui reikšmingai pakeičia regioninį suskirstymą, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1059/2003, bendrojo pagrindinio kapitalo formavimą galima apskaičiuoti nacionalinio lygmens viešųjų investicijų duomenis perskaičiuojant pagal regioninių viešųjų išlaidų rodiklius arba regiono gyventojų skaičių.
- e) Komisijai ir valstybei narei susitarus, pirmiau nurodyta 1 lentelė ir, kai taikoma, 2 lentelė bus įtrauktos į atitinkamos valstybės narės partnerystės sutartį kaip orientacinis viešųjų arba joms lygiavertėms struktūrinių išlaidų dydis, kurio turi būti laikomasi 2014–2020 m.

2.2 Laikotarpio vidurio tikrinimas

- a) Atliekant laikotarpio vidurio tikrinimą laikoma, kad valstybė narė išlaikė viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį, jeigu metinės vidutinės 2014–2017 m. išlaidos yra lygios orientaciniam partnerystės sutartyje nurodytam išlaidų dydžiui arba jį viršija.
- b) Po laikotarpio vidurio tikrinimo Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, gali pakeisti partnerystės sutartyje nustatytą viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį, jeigu atitinkamos valstybės narės ekonominė padėtis labai pasikeitė, palyginti su partnerystės sutartimi patvirtinimo metu nustatyta ekonomine padėtimi.

2.3 Ex post tikrinimas

Atliekant ex post tikrinimą laikoma, kad valstybė narė išlaikė viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį, jeigu metinės vidutinės 2014–2020 m. išlaidos yra lygios orientaciniam partnerystės sutartyje nurodytam išlaidų dydžiui arba jį viršija.

3. FINANSINIŲ PATAISŲ NORMOS PO EX POST TIKRINIMO

Jeigu Komisija nusprendžia atlikti finansinę pataisą pagal 95 straipsnio 6 dalį, finansinės pataisos norma apskaičiuojama taip: iš skirtumo tarp partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio dydžio ir faktinio dydžio, išreikšto kaip procentinė orientacinio dydžio dalis, atėmus 3 proc. ir gautą rezultatą padalijus iš 10. Finansinės pataisos dydis apskaičiuojamas tą finansinės pataisos normą pritaikius viso programavimo laikotarpio fondų įnašo atitinkamos valstybės narės mažiau išsivysčiusiems regionams sumai.

Jeigu skirtumas tarp partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio ir faktinio dydžio, išreikšto kaip procentinė partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio dydžio dalis, yra 3 proc. arba mažesnis, finansinė pataisa neatliekama.

Finansinė pataisa negali viršyti 5 proc. viso programavimo laikotarpio fondų asignavimo atitinkamos valstybės narės mažiau išsivysčiusiems regionams.

XI PRIEDAS

Ex ante sąlygos

I DALIS: Teminės ex ante sąlygos

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
1. Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas (MTTP tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 1 punkte)	ERPF: — visi investavimo prioritetai pagal teminį tikslą Nr. 1.	1.1. Moksliniai tyrimai ir inovacijos: parengta nacionalinė arba regioninė pažangiosios specializacijos strategija pagal nacionalinę reformų programą, siekiant pritraukti privačių lėšų MTI išlaidoms dengti, kuri atitinka gerai veikiančias nacionalines arba regionines MTI sistemas.	— Parengta nacionalinė arba regioninė pažangiosios specializacijos strategija: — kuri pagrįsta SSGG (angl. SWOT) arba panašia analize, siekiant išteklius sutelkti pagal tam tikrą mokslinių tyrimų ir inovacijų prioritetų skaičių; — kurioje išdėstomos priemonės privatioms investicijoms į MTTP skatinti; — kurioje numatytas stebėsenos mechanizmas. — Priimta programa, kurioje nustatomos biudžeto lėšos, kurias galima skirti moksliniams tyrimams ir inovacijoms.
	ERPF: — mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) infrastruktūros ir gebėjimų tobulinti mokslinių tyrimų ir inovacijų srities kompetenciją, taip pat kompetencijos centrų, visų pirma svarbių Europai, rėmimas.	1.2. Mokslinių tyrimų ir inovacijų infrastruktūra. Parengtas daugiametis biudžeto ir investavimo prioritetų planas.	— Patvirtintas orientacinis daugiametis biudžeto ir investavimo prioritetų, susijusių su Sąjungos ir atitinkamais atvejais su Europos strateginiu mokslinių tyrimų infrastruktūros forumu (ESFRI), planas.
2. Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas (Plačiajuosčio ryšio tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 2 punkte)	ERPF: — IRT produktų ir paslaugų bei elektroninės prekybos plėtojimas ir IRT produktų paklausos didinimas; — e. vyriausybės, e. mokymosi, e. įtraukties, e. kultūros ir e. sveikatos IRT taikomųjų programų stiprinimas.	2.1. Skaitmeninis augimas: skaitmeniniam augimui skirta strateginė politikos programa, pagal kurią numatoma skatinti prieinamas, geros kokybės ir IRT grindžiamas sąveikias privačias ir viešąsias paslaugas, skatinti piliečius, įskaitant pažeidžiamas grupes, verslo ir viešojo administravimo sektorius, jomis naudotis, be kitų priemonių, įgyvendinant tarpvalstybines iniciatyvas.	— Parengta, pavyzdžiui, į nacionalinę arba regioninę pažangiosios specializacijos strategiją įtraukta skaitmeniniam augimui skirta strateginė politikos programa, kurioje: — planuojamas biudžetas ir nustatomi veiksmų prioritetai, atsižvelgiant į SSGG analizę ar panašią analizę, kuri atitinka Europos skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestinę; — išnagrinėtos informacinių ir ryšių technologijų (IRT) paklausos ir pasiūlos subalansavimo paramos galimybės;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— rodikliai intervencinių veiksmų pažangai tokiose srityse, kaip skaitmeninis raštingumas, e. įtrauktis, e. prieinamumas ir e. sveikatos pažangai vertinti pagal SESV 168 straipsnį, suderinti, kai taikoma, su galiojančiomis atitinkamomis sektorių Sąjungos, nacionalinėmis arba regioninėmis strategijomis; — įvertinti poreikiai intensyviau stiprinti IRT gebėjimus.
	ERPF: — plačiajuosčio ryšio diegimo plėtimas, didelės spartos tinklų diegimas ir skaitmeninei ekonomikai skirtų ateities ir besiformuojančių technologijų ir tinklų remimas.	2.2. Naujos kartos tinklų (NKT) infrastruktūra: parengti nacionaliniai arba regioniniai NKT planai, kuriuose atsižvelgta į regioninius veiksmus, siekiant įgyvendinti Sąjungos didelės spartos interneto prieigos tikslus, daugiausia dėmesio skiriant toms sritims, kuriose rinka negali prieinamomis išlaidomis suteikti kokybiškos atviros infrastruktūros, laikantis Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisyklių, ir teikti pažeidžiamoms grupėms prieinamas paslaugas.	— Parengtas nacionalinis ar regioninis NKT planas, kuriame pateikiama: — investicijų į infrastruktūrą planas, grindžiamas ekonomine analize, atsižvelgiant į esamą privačiąją ir viešąją infrastruktūrą ir planuojamas investicijas; — tvarūs investicijų modeliai, kuriais skatinama konkurencija, suteikiama galimybė naudotis atvira, prieinama, kokybiška ir perspektyvia infrastruktūra ir paslaugomis; — privačių investicijų skatinimo priemonės.
3. Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) konkurencingumo didinimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 3 punkte)	ERPF: — verslumo skatinimas, visų pirma sudarant palankesnes sąlygas įgyvendinti naujas idėjas ekonomikoje ir skatinant naujų įmonių kūrimą, be kita ko, pasitelkiant verslo inkubatorius (ERPF 3 straipsnio a punktas); — naujų MVI verslo, ypač internacionalizavimo, modelių kūrimas ir įgyvendinimas (ERPF 3b str.); MVI gebėjimų dalyvauti plečiantis regioninėms, nacionalinėms ir tarptautinėms rinkoms ir vykstant inovacijų procesams rėmimas.	3.1. Imtasi konkrečių veiksmų, kad būtų remiamas verslumo skatinimas atsižvelgiant į Smulkiojo verslo aktą.	— Konkretūs veiksmai: — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti įmonės steigimo laikotarpį ir sumažinti įmonės steigimo sąnaudas, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus; — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti licencijų ir leidimų, reikalingų norint verstis konkrečia įmonės veikla, gavimo laikotarpį, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— nustatytas mechanizmas taikomų Smulkiojo verslo akto priemonių įgyvendinimui stebėti ir teisės aktų poveikiui MVĮ vertinti.
4. Perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 4 punkte)	ERPF ir Sanglaudos fondas: — energijos vartojimo efektyvumo, pažangaus energijos valdymo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimo viešosios infrastruktūros objektuose, įskaitant viešuosius pastatus, ir būstų sektoriuje rėmimas.	4.1. Imtasi veiksmų siekiant skatinti energijos galutinio vartojimo efektyvumo ekonomiškai efektyvų gerinimą ir ekonomiškai efektyvias investicijas į energijos vartojimo efektyvumą statant arba renovuojant pastatus.	— Veiksmai: — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti būtiniausius reikalavimus, susijusius su pastatų energiniu naudingumu, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES ⁽¹⁾ 3, 4 ir 5 straipsnius; — priemonės, būtinose pastatų energinio naudingumo sertifikavimo sistemai nustatyti, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES 11 straipsnį; — priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti strateginį energijos vartojimo efektyvumo planavimą, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES ⁽²⁾ 3 straipsnį; — priemonės, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/32/EB ⁽³⁾ 13 straipsnį, kuriomis siekiama užtikrinti, kiek tai techniškai įmanoma, finansiškai pagrįsta ir proporcinga atsižvelgiant į energijos kiekį, kurį galima sutautyti, kad galutiniais vartotojams būtų pateikti individualūs skaitikliai.
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — didelio efektyvumo bendros šilumos ir elektros energijos gamybos, grindžiamos naudingosios šilumos paklausa, skatinimas.	4.2. Imtasi veiksmų siekiant skatinti didelio efektyvumo bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą.	— Veiksmai: — parama bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai grindžiama naudingosios šilumos paklausa ir pirminės energijos taupymu laikantis Direktyvos 2004/8/EB 7 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 1 dalies a ir b punktų. Valstybės narės arba jų kompetentingos institucijos yra įvertinusios esamą teisinę ir reguliavimo sistemą leidimų suteikimo tvarkos ar kitokių procedūrų atžvilgiu, kad:

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			a) paskatintų bendros šilumos ir elektros energijos gamybos įrenginių projektavimą, siekiant patenkinti ekonomiškai pagrįstą naudingosios šilumos paklausą ir išvengti šilumos kiekio, didesnio už naudingosios šilumos kiekį, gamybos, taip pat b) sumažintų su reguliavimu susijusias ir nesusijusias kliūtis bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai didinti.
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — energijos, gaunamos iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamybos ir paskirstymo skatinimas.	4.3. Imtasi veiksmų siekiant skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir paskirstymą (*).	— Nustatytos skaidrios paramos programos, pirmenybinė prieiga prie tinklų ar užtikrinta prieiga ir pirmenybinė operatyvinė kontrolė, taip pat viešai paskelbtos standartinės techninių pertvarkymų išlaidų padengimo ir pasidalijimo taisyklės, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB (*) 14 straipsnio 1 dalį, 16 straipsnio 2 ir 3 dalis; — valstybė narė yra priėmusi nacionalinę atsinaujinančiųjų išteklių energijos veiksmų planą, atitinkantį Direktyvos 2009/28/EB 4 straipsnį.
5. Prisitaikymo prie klimato kaitos skatinimas, rizikos prevencija ir valdymas (Klimato kaitos tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 5 punkte)	ERPF ir Sanglaudos fondas: — investicijų siekiant spręsti konkretios rizikos klausimą, skatinimas, atsparumo nelaimėms užtikrinimas ir nelaimių valdymo sistemų kūrimas.	5.1. Rizikos prevencija ir valdymas: parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai nelaimių valdymo tikslams, atsižvelgiant į prisitaikymą prie klimato kaitos.	— Parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai, kuriuose pateikiami šie elementai: — apibūdinti procesai, metodika, metodai ir neįslaptinti duomenys, naudojami rengiant rizikos vertinimą, taip pat rizika grindžiami kriterijai, taikomi nustatant investavimo prioritetus; — apibūdinti vienos rizikos ir kelių rūšių rizikos scenarijai; — kai taikoma, atsižvelgta į nacionalines prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas.

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
6. Aplinkos išsaugojimas ir apsauga ir tausaus išteklių naudojimo skatinimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 6 punkte)	ERPF ir Sanglaudos fondas: — investavimas į vandens sektorių siekiant įvykdyti Sąjungos aplinkos srities <i>acquis</i> reikalavimus ir patenkinti valstybių narių nustatytus poreikius, susijusius su investicijomis, viršijančiomis tuos reikalavimus.	6.1. Vandens sektorius: a) nustatyta vandens kainodaros politika, kuria naudotojai tinkamai skatinami veiksmingai naudotis vandens išteklius, ir b) įvairiose vandens naudojimo srityse tinkamai prisidedama prie vandens paslaugų išlaidų susigrąžinimo, taikant normą, nustatytą patvirtintame upių baseinų valdymo plane, skirtą pagal programas remiamoms investicijoms.	— Sektoriuose, kurie remiami ir ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis, valstybė narė yra užtikrinusi, kad įvairiose vandens naudojimo srityse pagal sektorius būtų prisidedama prie vandens paslaugų išlaidų susigrąžinimo, laikantis Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsnio 1 dalies pirmos įtraukos, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į socialinį, aplinkosauginį ir ekonominį susigrąžinimo poveikį ir susijusio regiono arba regionų geografinės ir klimato sąlygas; — priimtas upės baseino rajonui taikomas upės baseino valdymo planas, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnio.
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — investavimas į atliekų sektorių siekiant įvykdyti Sąjungos aplinkos srities <i>acquis</i> reikalavimus ir patenkinti valstybių narių nustatytus poreikius, susijusius su investicijomis, viršijančiomis tuos reikalavimus.	6.2. Atliekų sektorius: ekonominiu ir aplinkos požiūriu tvaraus investavimo į atliekų sektorių, visų pirma rengiant atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvą 2008/98/EB ir pagal atliekų hierarchiją, skatinimas.	— Komisijai pateikta įgyvendinimo ataskaita, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2008/98/EB 11 straipsnio 5 dalį, dėl Direktyvos 2008/98/EB 11 straipsnyje nustatytų tikslų įgyvendinimo pažangos; — parengtas vienas ar daugiau atliekų tvarkymo planų, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2008/98/EB 28 straipsnį; — parengtos atliekų prevencijos programos, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2008/98/EB 29 straipsnį; — patvirtintos priemonės, kurių reikia, kad iki 2020 m. būtų pasiekti parengimo pakartotinai naudoti ir perdirbimo tikslai, laikantis Direktyvos 2008/98/EB 11 straipsnio 2 dalies.

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
7. Tvaraus transporto skatinimas ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 7 punkte)	ERPF + Sanglaudos fondas: — daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T); — visa apimančių aukštos kokybės sąveikių geležinkelių sistemų kūrimas ir atkūrimas ir triukšmo mažinimo priemonių skatinimas; — aplinką tausojančių, taip pat nedaug triukšmo skleidžiančių, ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių transporto sistemų kūrimas ir gerinimas, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšės jungtis ir oro uostų infrastruktūrą, siekiant skatinti tvarų regiono ir vietos judumą. ERPF: — regionų judumo prie TEN-T infrastruktūros prijungiant antrinius ir tretinius transporto mazgus didinimas, įskaitant daugiarūšius transporto mazgus.	7.1. Transportas: atsižvelgiant į valstybių narių institucinę sąrangą parengtas (-i) išsamus (-ūs) transporto investicijų planas (-ai) arba programa (-os) (įskaitant regioninį ir vietos viešąjį transportą), pagal kurį (-iuos) teikiama parama infrastruktūros plėtojimui ir jungčių su TEN-T visuotiniu ir pagrindiniu tinklais gerinimui.	— Parengtas (-i) išsamus (-ūs) transporto investicijų planas (-ai) arba programa (-os), kurie atitinka teisinius strateginio aplinkos įvertinimo reikalavimus ir kuriuose nustatoma: — įnašas į bendrą Europos transporto erdvę laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1315/2013 ⁽⁵⁾ 10 straipsnio, įskaitant prioritetus, susijusius su investavimu į: — pagrindinį TEN-T tinklą ir visuotinį tinklą, kai numatomos investicijos iš ERPF ir Sanglaudos fondo; — antrines jungtis; — realistiškas ir apgalvotas projektų, kuriuos numatoma remti ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis, paketas; — priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tarpinių institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus įgyvendinti projektus pagal numatytą paketą.
	ERPF + Sanglaudos fondas: — daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į TEN-T; — visa apimančių aukštos kokybės sąveikių geležinkelių sistemų kūrimas ir atkūrimas ir triukšmo mažinimo priemonių skatinimas;	7.2. Geležinkeliai: atsižvelgiant į valstybių narių institucinę sąrangą išsamiam (-uose) transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra išsami dalis, skirta geležinkelių plėtojimui (įskaitant regioninį ir vietos viešąjį transportą), pagal kurią teikiama parama infrastruktūros plėtojimui ir jungčių su TEN-T visuotiniu ir pagrindiniu tinklais gerinimui. Investicijos apima mobilųjį turtą, sąveiką bei gebėjimų stiprinimą.	— Transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra dalis, skirta geležinkelių plėtojimui, kaip nurodyta pirmiau, kuri atitinka teisinius strateginio aplinkos įvertinimo reikalavimus ir kurioje nustatomas realistiškas ir apgalvotas projektų paketas (įskaitant grafiką, biudžeto sistemą); — priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tarpinių įstaigų ir paramos gavėjų gebėjimus įgyvendinti projektus pagal numatytą paketą.

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	— aplinką tausojančių, taip pat nedaug triukšmo skleidžiančių, ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių transporto sistemų kūrimas ir gerinimas, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšės jungtis ir oro uostų infrastruktūrą, siekiant skatinti tvarų regiono ir vietos judumą. ERPF: — regionų judumo prie TEN-T infrastruktūros prijungiant antrinius ir tretinius transporto mazgus didinimas, įskaitant daugiarūšius transporto mazgus.		
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T); — visa apimančių aukštos kokybės sąveikių geležinkelių sistemų kūrimas ir atkūrimas ir triukšmo mažinimo priemonių skatinimas; — aplinką tausojančių, taip pat nedaug triukšmo skleidžiančių, ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių transporto sistemų kūrimas ir gerinimas, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšės jungtis ir oro uostų infrastruktūrą, siekiant skatinti tvarų regiono ir vietos judumą. ERPF: — regionų judumo prie TEN-T infrastruktūros prijungiant antrinius ir tretinius transporto mazgus didinimas, įskaitant daugiarūšius transporto mazgus.	7.3. Kitos transporto rūšys, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšės jungtis ir oro uostų infrastruktūrą: išsamiaje (-uose) transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra atskira dalis, skirta vidaus vandenų keliams ir jūrų transportui, uostams, daugiarūšėms jungtims ir oro uostų infrastruktūrai, kuria prisidedama gerinant jungtis su TEN-T visuotiniu ir pagrindiniu tinklais ir skatinant tvarų regiono ir vietos judumą.	— Transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra dalis, kuri skirta vidaus vandenų keliams ir jūrų transportui, uostams, daugiarūšėms jungtims ir oro uostų infrastruktūrai ir kuri: — atitinka teisinius strateginio aplinkos įvertinimo reikalavimus; — nustato realistišką ir apgalvotą projektų paketą (su grafiku, biudžeto sistema); — priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tarpinių institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus įgyvendinti projektus pagal numatytą paketą.
	ERPF: — energijos vartojimo efektyvumo ir tiekimo saugumo gerinimas plėtojant pažangiąsias energijos paskirstymo, saugojimo ir perdavimo sistemas ir integruojant paskirstytą atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą.	7.4. Pažangiųjų energijos paskirstymo, saugojimo ir perdavimo sistemų plėtojimas. Parengti išsamūs investicijų į pažangiąją energetikos infrastruktūrą planai ir reguliavimo priemonės, kuriais prisidedama gerinant energijos vartojimo efektyvumą ir tiekimo saugumą.	— Parengti išsamūs planai, kuriais apibūdinami nacionaliniai energetikos infrastruktūros prioritetai ir kurie: — atitinka direktyvų 2009/72/EB ir 2009/73/EB 22 straipsnį (-ius), kai taikytina,

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— atitinka regioninių investicijų planus pagal 12 straipsnį ir Sąjungos masto dešimties metų tinklo plėtros planą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 714/2009 (6) 8 straipsnio 3 dalies b punktą ir pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 (7) ir — yra suderinti su Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 347/2013 3 straipsnio 4 dalies nuostatomis (8); — tuose planuose pateikiama: — realistiškas ir apgalvotas projektų, kuriuos numatoma remti ERPF lėšomis, paketas; — priemonės socialinės ir ekonominės sanglaudos bei aplinkos apsaugos tikslams pasiekti pagal Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 10 dalį ir Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnio 7 dalį; — energijos naudojimo optimizavimo ir energijos vartojimo efektyvumo skatinimo priemonės pagal Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 11 dalį ir Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnio 8 dalį.
8. Tvaraus ir kokybiško užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas (Užimtumo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 8 punkte)	ESF: — galimybių gauti darbą jo ieškantiems asmenims ir neaktyviems asmenims, įskaitant ilgalaikius bedarbius ir asmenis, nutolusius nuo darbo rinkos, sudarymas taip pat pasitelkiant vietas užimtumo iniciatyvas ir remiant darbo jėgos judumą.	8.1. Parengta ir atsižvelgiant į užimtumo gaires įgyvendinama aktyvi darbo rinkos politika.	— Užimtumo tarnybos turi gebėjimų pasiekti ir pasiekti, kad: — visiems darbo ieškantiems asmenims, kartu didelį dėmesį skiriant asmenims, kuriems kyla socialinės atskirties pavojus, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių, būtų anksti teikiamos individualizuotos paslaugos ir būtų įgyvendinamos aktyvios bei prevencinės darbo rinkos priemonės;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— būtų teikiama išsami ir skaidri informacija apie laisvas darbo vietas ir užimtumo galimybes atsižvelgiant į kintančius darbo rinkos poreikius; — užimtumo tarnybos yra sudariusios oficialius arba neoficialius bendradarbiavimo susitarimus su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.
	ESF: — savarankiškas darbas, verslumas ir verslo steigimas, įskaitant pažangias mažas, vidutines ir labai mažas įmones. ERPF: — paramos verslo inkubatorių kūrimui ir investicinės paramos savarankiskam darbui, labai mažoms įmonėms ir įmonių steigimui teikimas.	8.2. Savarankiškas darbas, verslumas ir įmonių steigimas: parengta strateginė politikos programa, pagal kurią teikiama integracinė parama veiklai pradėti.	— Parengta strateginė politikos programa, pagal kurią teikiama integracinė parama veiklai pradėti, apimanti šiuos elementus: — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti įmonės steigimo laikotarpį ir sumažinti įmonės steigimo išlaidas, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus; — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti licencijų ir leidimų, reikalingų norint verstis konkrečia įmonės veikla, gavimo laikotarpį, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus; — veiksmas, kuriais susiejamos tinkamos verslo plėtros paslaugos ir finansinės paslaugos (prieiga prie kapitalo), be kita ko, teikiamos nepalančioje padėtyje esančioms grupėms ir (arba) vietovėms, kai to reikia.
	ESF: — darbo rinkos institucijų, pavyzdžiui, viešųjų ir privačiųjų užimtumo tarnybų, modernizavimas, atitiktis darbo rinkos poreikiams gerinimas, įskaitant veiksmus, kuriais, pasitelkus mobilumo programas ir geresnį institucijų ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą, didinamas tarptautinis darbo jėgos judumas. ERPF: — investicijos į užimtumo tarnybų infrastruktūrą.	8.3. Darbo rinkos institucijos modernizuojamos ir stiprinamos atsižvelgiant į užimtumo gaires; prieš vykdant darbo rinkos institucijų reformas parengta aiški strateginė politikos programa ir atliktas ex ante vertinimas įtraukiant lyčių aspektą.	— Veiksmai, kuriais siekiama pertvarkyti užimtumo tarnybas, siekiant užtikrinti jų gebėjimus, kad: — visiems darbo ieškantiems asmenims, kartu didelį dėmesį skiriant asmenims, kuriems kyla socialinės atskirties pavojus, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių, būtų anksti teikiamos individualizuotos paslaugos ir būtų įgyvendinamos aktyvios bei prevencinės darbo rinkos priemonės; — būtų teikiama išsami ir skaidri informacija apie laisvas darbo vietas ir užimtumo galimybes atsižvelgiant į kintančius darbo rinkos poreikius;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			per užimtumo tarnybų reformą bus kuriami oficialūs arba neoficialūs bendradarbiavimo tinklai, jungiantys atitinkamus suinteresuotuosius subjektus.
	ESF: aktyvus ir sveikas senėjimas.	8.4. Aktyvus ir sveikas senėjimas: atsižvelgiant į užimtumo gaires parengta aktyvaus senėjimo politika.	- Rengiant aktyvaus senėjimo politiką ir vykdamas su ja susijusią tolesnę veiklą, siekiant išlaikyti vyresnio amžiaus darbuotojus darbo rinkoje ir skatinti jų užimtumą, dalyvauja atitinkami suinteresuotieji subjektai; - valstybė narė nustatė aktyvaus senėjimo koncepcijos skatinimo priemones.
	ESF: darbuotojų, įmonių ir verslininkų prisitaikymas prie pokyčių.	8.5. Darbuotojų, įmonių ir verslininkų prisitaikymas prie pokyčių: nustatyta politika, kuria siekiama padėti numatyti ir tinkamai valdyti pokyčius ir restruktūrizavimą.	- Parengtos socialiniams partneriams ir valdžios institucijoms paremti skirtos priemonės, kad šie subjektai plėtotų iniciatyvų požiūrį į pokyčius ir restruktūrizavimą ir stebėtų, kaip laikomasi šio požiūrio; šios priemonės apima: - priemonės, kuriomis siekiama skatinti numatyti pokyčius; - restruktūrizavimo proceso parengimo ir valdymo skatinimo priemonės.
	ESF: jaunimo, visų pirma nedirbančio ir nesimokančio jaunimo, įskaitant jaunimą, kuriam kyla socialinės atskirties pavojus ir marginalizuotų bendruomenių jaunimą, ilgalaikis integravimas į darbo rinką, taip pat įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą.	8.6. nustatyta strateginė politikos programa, kuria siekiama skatinti jaunimo užimtumą įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą. Ši ex ante sąlyga taikoma tik įgyvendinant JUI.	- Nustatyta strateginė politikos programa jaunimo užimtumo skatinimui, kuri: - pagrįsta įrodymais, kuriais įvertinami rezultatai nedirbantiems, nestudijuojantiems ir nesimokantiems jauniems žmonėms, ir kuri yra tikslinės politikos plėtojimo ir pokyčių stebėjimo pagrindas; - nustato už jaunimo užimtumo srities priemonių valdymą ir partnerystės veiklos koordinavimą visais lygmenimis ir visuose sektoriuose atsakingą valdžios instituciją; - įtraukia suinteresuotuosius subjektus, kurie yra svarbūs sprendžiant jaunimo nedarbo problemą; - užtikrina ankstyvąją intervenciją ir aktyvumo skatinimą;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— apima pagalbines galimybių įsidarbinti, įgūdžių stiprinimo, darbo jėgos judumo ir tvaraus jaunų žmonių, kurie nedirba, nestudijuoja ir nesimoko, integravimo į darbo rinką priemones.
9. Socialinės įtraukties skatinimas, kova su skurdu ir visų rūšių diskriminacija (Skurdo mažinimo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 9 punkte)	ESF: — aktyvi įtrauktis, be kita ko, siekiant skatinti lygias galimybes, aktyvų dalyvavimą ir geresnes įsidarbinimo galimybes. ERPF: — investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, nelygybės sveikatos atžvilgiu mažinimas, socialinės įtraukties skatinimas suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir laisvalaikio paslaugų, taip pat pereinant nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų; — paramos fiziniams, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų ir kaimų vietovių bendruomenių atnaujinimui teikimas	9.1. Parengta ir įgyvendinama nacionalinė skurdo mažinimo strateginė politikos programa, kuria siekiama užtikrinti iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvią įtrauktį atsižvelgiant į užimtumo gaires.	— Parengta nacionalinė skurdo mažinimo strateginė politikos programa, kuria siekiama užtikrinti aktyvią įtrauktį ir kuri: — yra tinkamas įrodymais grindžiamas pagrindas skurdo mažinimo politikai plėtoti ir pokyčiams stebėti; — apima priemones, kuriomis padedama siekti nacionalinio skurdo ir socialinės atskirties mažinimo tikslo (nustatyto nacionalinėje reformų programoje), pagal kurį taip pat siekiama skatinti tvaraus ir kokybiško užimtumo galimybes asmenims, kurie patiria didžiausią socialinės atskirties riziką, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių; — įtraukia atitinkamus suinteresuotuosius subjektus į kovą su skurdu; — atsižvelgiant į nustatytus poreikius, apima numatytas perėjimo nuo institucinės priežiūros paslaugų prie bendruomenės priežiūros paslaugų priemones; — pateikus prašymą ir pagrįstais atvejais atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams bus teikiama parama teikiant projektų paraiškas ir įgyvendinant bei administruojant atrinktus projektus.

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	ESF: — socialinis ir ekonominis marginalizuotų bendruomenių, pavyzdžiui, romų, integravimas. ERPF: — investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, nelygybės sveikatos atžvilgiu mažinimas, socialinės įtraukties skatinimas suteikiant prieigą prie socialinių, kultūrinių ir laisvalaikio paslaugų, taip pat pereinant nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų; — paramos fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų ir kaimų vietovių bendruomenių atnaujinimui teikimas; — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.	9.2. Parengta nacionalinė strateginė romų įtraukties politikos programa	— Parengta nacionalinė romų įtraukties strateginė politikos programa: — kurioje nustatyti pasiekiami nacionaliniai romų integracijos mažinant atskirtį nuo kitų gyventojų tikslai. Šiais tikslais turėtų būti siekiama romų integracijos keturių ES lygmens tikslų, susijusių su išsilavinimo, užimtumo, sveikatos priežiūros ir būsto galimybėmis; — kurioje nustatyti, kai tinkama, nepalankioje padėtyje esantys mikroregionai arba atskirti rajonai, kurių bendruomenės ypač skurdžios, vadovaujantis turimais socialiniais, ekonominiais ir teritoriniais rodikliais (pvz., labai žemas išsilavinimo lygis, ilgalaikis nedarbas ir pan.); — kurioje nustatyti patikimos stebėsenos metodai, kad būtų galima įvertinti romų integracijos veiksmų poveikį ir strategijos pritaikymo ją peržiūrint tvarką; — kuri yra rengiama, įgyvendinama ir stebima nuolat glaudžiai bendradarbiaujant su romų pilietine visuomene, regionų ir vietos valdžios institucijomis; — pateikus prašymą ir pagrįstais atvejais atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams bus teikiama parama teikiant projektų paraiškas ir įgyvendinant bei administruojant atrinktus projektus.
	ESF: — galimybių naudotis įperkamos, tvariomis ir aukštos kokybės paslaugomis, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas, didinimas.	9.3. Sveikata: parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa sveikatos apsaugos srityje laikantis SESV 168 straipsnio, kuria užtikrinamas ekonominis tvarumas.	— Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa sveikatos apsaugos srityje, kurioje numatytos: — suderintos priemonės, kuriomis būtų sudaromos geresnės sąlygos naudotis sveikatos paslaugomis;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	ERPF: — investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, nelygybės sveikatos atžvilgiu mažinimas, socialinės įtraukties skatinimas suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir laisvalaikio paslaugų, taip pat pereinant nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų.		— sveikatos apsaugos sektoriaus veiksmingumo skatinimo priemonės pasitelkiant paslaugų teikimo modelius ir infrastruktūrą; — stebėsenos ir peržiūros sistema; — valstybė narė arba regionas yra patvirtinę programą, kurioje nurodomi orientacinės turimos biudžeto lėšos ir ekonomiškai efektyvus išteklių sutelkimas sveikatos priežiūros poreikiams, kuriems teikiamas prioritetas.
10. Investicijos į švietimą, mokymą ir profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą (Švietimo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 10 punkte)	ESF: — mokyklos nebaigiančių asmenų skaičiaus mažinimas ir mokyklos nebaigimo prevencija, lygių galimybių gauti geros kokybės ikimokyklinį, pradinį ir vidurinį išsilavinimą, įskaitant grįžimui į švietimo ir mokymo procesą skirtus mokymosi būdus (formalųjį, neformalųjį mokymąsi ir savimoką), užtikrinimas. ERPF: — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.	10.1. Mokyklos nebaigusiu asmenų skaičius: nustatyta strateginė politikos programa mokyklos nebaigusiu asmenų skaičiui mažinti laikantis SESV 165 straipsnio.	— Taikoma sistema, pagal kurią atitinkamais lygmenimis renkami ir analizuojami duomenys bei informacija apie mokyklos nebaigusiu asmenų skaičių, kuri: — yra tinkamas įrodymais grindžiamas pagrindas tikslinei politikai plėtoti ir pokyčiams stebėti; — parengta strateginė politikos programa mokyklos nebaigusiu asmenų klausimu, kuri: — yra pagrįsta įrodymais; — apima atitinkamus švietimo sektorius, įskaitant ankstyvąjį vaiko vystymąsi, visų pirma yra orientuota į pažeidžiamas grupes, kurios pasižymi didžiausia mokyklos nebaigusiu asmenų rizika, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių, ir pagal ją taikomos prevencinės, intervencinės ir kompensacinės priemonės; — apima visus politikos sektorius ir suinteresuotuosius subjektus, kurie yra svarbūs sprendžiant mokyklos nebaigimo klausimą.

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	ESF: — aukštojo ir lygiavertio lygmens mokslo kokybės, veiksmingumo ir prieinamumo didinimas siekiant didinti dalyvavimo ir rezultatų lygį, visų pirma nepalankių grupių atveju. ERPF: — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.	10.2. Aukštasis mokslas: parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, skirta skatinti įgyti tretinį išsilavinimą, gerinti jo kokybę ir veiksmingumą laikantis SESV 165 straipsnio.	— Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, kuri skirta tretiniam išsilavinimui ir kuri apima šiuos elementus: — prireikus – priemonės, skirtas didinti dalyvaujančiųjų ir išsilavinimą įgyjančiųjų skaičių, kuriomis: — didinamas mažas pajamas gaunančių asmenų grupėms ir kitoms nepakankamai atstovaujamos grupėms, ypač atsižvelgiant į socialiai pažeidžiamus asmenis, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių, priklausančių asmenų, siekiančių aukštojo išsilavinimo, skaičius; — mažinamas mokymo įstaigų nebaigusių asmenų skaičius ir (arba) gerinamas mokymo įstaigas baigusiujų skaičiaus rodiklis; — priemonės, kuriomis skatinamas novatoriškas turinys ir programų struktūra; — priemonės, skirtas įsidarbinimo galimybėms ir verslumui didinti, kuriomis: — skatinama pagal atitinkamas aukštojo mokslo programas ugdyti universaliuosius, taip pat verslumo, įgūdžius; — mažinami lyčių skirtumai priimančias sprendimus dėl akademinio ir profesinio pasirinkimo.
	ESF: — vienodų galimybių formaliai, neformaliai ir savarankiškai mokytis visą gyvenimą suteikimas visoms amžiaus grupėms, darbuotojų žinių, įgūdžių ir kompetencijos ugdymas ir lanksčių mokymosi būdų, be kita ko pasitelkiant profesinį orientavimą ir įgytos kompetencijos pripažinimą, skatinimas.	10.3. Mokymasis visą gyvenimą: parengta nacionalinė ir (arba) regioninė strateginė mokymosi visą gyvenimą politikos programa, laikantis SESV 165 straipsnio.	— Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė mokymosi visą gyvenimą politikos programa, kurioje numatytos priemonės: — kuriomis siekiama remti mokymosi visą gyvenimą plėtojimą ir su tuo susijusias paslaugas, įskaitant jų įgyvendinimą ir įgūdžių tobulinimą (t. y. tvirtinimo, konsultacijų, švietimo ir mokymo paslaugas), ir kuriomis numatomas atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir partnerystė su jais;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	ERPF: — investicijos į švietimą, į profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastuktūrą.		— skirtos įvairioms tikslinėms grupėms, jei joms teikiamas prioritetas nacionalinėse arba regioninėse politikos programose, priklausančių asmenų (pavyzdžiui, profesiniame mokyme dalyvaujančio jaunimo, suaugusiųjų, į darbo rinką grįžtančių tėvų, žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojų, migrantų ir kitų nepalankioje padėtyje esančioms grupėms priklausančių asmenų, ypač neįgaliųjų) gebėjimų plėtojimui; — skirtos plėsti galimybes mokytis visą gyvenimą, be kita ko dedant pastangas veiksmingai įgyvendinti skaidrumo priemones (pavyzdžiui, Europos kvalifikacijų sąrangą, nacionalinę kvalifikacijų sąrangą, Europos profesinio mokymo kreditų sistemą, Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemą). — kuriomis siekiama didinti švietimo ir mokymo aktualumą darbo rinkai ir pritaikyti juos prie nustatytų tikslinių grupių poreikių (pavyzdžiui, profesiniame mokyme dalyvaujančio jaunimo, suaugusiųjų, į darbo rinką grįžtančių tėvų, žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojų, ypač neįgaliųjų, migrantų ir kitų nepalankioje padėtyje esančių grupių).
	ESF: — švietimo ir mokymo sistemų atitikties darbo rinkos poreikiams gerinimas, perėjimo nuo švietimo prie užimtumo palengvinimas ir profesinio mokymo ir mokymo sistemų ir jų kokybės stiprinimas, be kita ko pasitelkiant gebėjimų numatymą, mokymo programų pritaikymą ir mokymosi darbo vietoje sistemų kūrimą ir plėtojimą, įskaitant dualinio mokymo sistemas ir pameistrystės programas.	10.4. Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, skirta profesinio rengimo ir mokymo sistemų kokybei ir veiksmingumui didinti laikantis SESV 165 straipsnio.	— Nustatyta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, skirta profesinio rengimo ir mokymo sistemų kokybei ir veiksmingumui didinti laikantis SESV 165 straipsnio, programa apima šias priemones:

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	ERPF: — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastuktūrą.		— profesinio rengimo ir mokymo sistemų atitikties darbo rinkai gerinimo glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, taip pat pasitelkiant gebėjimų numatymą, mokymo programų pritaikymą ir mokymosi darbo vietoje sistemų gerinimą įvairiais būdais; — profesinio rengimo ir mokymo kokybės ir patrauklumo didinimo nustatant nacionalinį profesinio rengimo ir mokymo kokybės užtikrinimo metodą (pavyzdžiui, pagal Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinę sistemą) ir įgyvendinant skaidrumo ir pripažinimo priemones, pavyzdžiui, Europos profesinio mokymo kreditų sistemą.
11. Valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 11 punkte)	ESF: — investavimas į institucinius gebėjimus ir viešojo administravimo subjektų bei viešųjų paslaugų veiksmingumą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis siekiant reformų, geresnio reglamentavimo ir gero valdymo. ERPF: — viešojo sektoriaus institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų ir veiksmingo viešojo administravimo gerinimas stiprinant institucinius gebėjimus ir viešųjų administravimo institucijų bei viešųjų paslaugų, susijusių su ERPF įgyvendinimu, veiksmingumą teikiant paramą ESF remiamoms su instituciniais gebėjimais ir viešojo administravimo veiksmingumu susijusioms priemonėms.	— parengta valstybių narių administracinio veiksmingumo stiprinimo strateginė politikos programa, įskaitant viešojo administravimo pertvarką	— Parengta ir įgyvendinama valstybės narės valdžios institucijų administracinio veiksmingumo ir įgūdžių taikant šiuos elementus stiprinimo strategija: — pateikiama teisinių, organizacinių ir (arba) procedūrinių pertvarkos veiksmų analizė ir strateginis planavimas; — numatyta plėtoti kokybės valdymo sistemas; — nurodyti integruoti veiksmai, kuriais paprastinamos ir racionalizuojamos administravimo procedūros; — numatyta rengti ir įgyvendinti žmogiškųjų išteklių strategijas ir politiką, kuriomis šalinamos nustatytos pagrindinės spragos šioje srityje; — numatyta ugdyti įgūdžius visais valdžios institucijų profesinės hierarchijos lygmenimis;

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	Sanglaudos fondas: — viešojo sektoriaus institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas, stiprinant su Sanglaudos fondo įgyvendinimu susijusių viešojo administravimo įstaigų ir viešųjų tarnybų institucinius gebėjimus ir veiksmingumą.		— numatyta parengti stebėsenos ir vertinimo procedūras ir priemones.

(¹) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

(²) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

(³) 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų, panaikinanti Tarybos direktyvą 93/76/EEB (OL L 114, 2006 4 27, p. 64).

(⁴) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

(⁵) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

(⁶) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantys Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 (OL L 211, 2009 8 14, p. 15).

(⁷) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinantys Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL L 211, 2009 8 14, p. 36).

(⁸) 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL L 115, 2013 4 25, p. 39).

II DALIS: Bendrosios ex ante sąlygos

Sritis	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
1. Kova su diskriminavimu	Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje	— Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas subjektų, atsakingų už vienodo požiūrio taikymo visiems asmenims skatinimą, dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lygybės klausimais teikimą vykdančią su ESI fondais susijusią veiklą; — valdant ir kontroliuojant ESI fondus, dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktų ir politikos srityse tvarka;
2. Lyčių lygybė	Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos lyčių lygybės teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje	— Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už lyčių lygybę atsakingų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lyčių lygybės klausimais teikimą vykdančią su ESI fondais susijusią veiklą; — valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos lyčių lygybės teisės aktų ir politikos, taip pat lyčių aspekto integravimo srityse tvarka;

Sritis	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
3. Negalia	Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvenciją (JT neigaliųjų teisių konvencija) ESI fondų srityje pagal Tarybos sprendimą 2010/48/EB ⁽¹⁾	— Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už neigaliųjų teisių apsaugą atsakingų subjektų arba neigaliesiems atstovaujančių organizacijų ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas; — valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl negalios ir susijusios politikos, įskaitant prieinamumą ir Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos praktinį taikymą, kaip atspindėta Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose, srityse tvarka; — JT neigaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnio įgyvendinimo stebėjimo užtikrinimo tvarka ESI fondų atveju rengiant ir įgyvendinant programas.
4. Viešieji pirkimai	Nustatyta veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	— veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių taikymo naudojant tinkamus mechanizmus tvarka; — skaidrios sutarčių sudarymo procedūros užtikrinimo tvarka; — įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka; — administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos viešųjų pirkimų taisykles užtikrinimo tvarka.
5. Valstybės pagalba	Nustatyta veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	— veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo tvarka; — įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka; — administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos valstybės pagalbos taisykles užtikrinimo tvarka.
6. Aplinkos apsaugos srities teisės aktai, susiję su poveikio aplinkai vertinimu (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimu (SPAV)	Nustatyta veiksmingo Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų, susijusių su PAV ir SPAV, taikymo tvarka.	— veiksmingo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES ⁽²⁾ (PAV) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB ⁽³⁾ (SPAV) direktyvų taikymo tvarka; — PAV ir SPAV direktyvas įgyvendinančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka; — pakankamų administracinių gebėjimų užtikrinimo tvarka.

Sritis	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
7. Statistinės sistemos ir rezultato rodikliai	Nustatytas statistinis pagrindas, reikalingas programų veiksmingumo ir poveikio vertinimams atlikti. Nustatyta rezultato rodiklių sistema, reikalinga norint atrinkti veiklas, kurios veiksmingiausiai prisideda prie pageidaujamų rezultatų, stebėti pažangą siekiant rezultatų ir atlikti poveikio vertinimą.	— Nustatyta statistinių duomenų surinkimo laiku ir apdorojimo tvarka, apimanti šiuos elementus: — nustatyti šaltiniai ir priemonės statistiniam duomenų patvirtinimui užtikrinti; — numatyta apdorotų duomenų skelbimo ir viešinimo tvarka; — nustatyta veiksminga rezultato rodiklių sistema, įskaitant: — rezultato rodiklių, pagal kuriuos gaunama informacijos apie politikos veiksmų, finansuojamų pagal programą, atrankos motyvus, nustatymą kiekvienai programai; — siektinų reikšmių nustatymą tiems rodikliams; — kiekvieno rodiklio atitiktį šiems reikalavimams: patikimumas ir statistinis patvirtinimas, normatyvinis aiškumas, aktualumas politikai, duomenų rinkimas laiku; — nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad visiems programos finansuojamiems projektams veiklai būtų taikoma veiksminga rodiklių sistema.

(¹) Tarybos sprendimas 2009/26/EB dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 23, 2010 1 27, p. 35).

(²) 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

(³) 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

XII PRIEDAS

INFORMAVIMAS IR KOMUNIKACIJA, SUSIJĘ SU FONDŲ PARAMA

1. VEIKSMŲ SĄRAŠAS

115 straipsnio 2 dalyje nurodytame veiksmų sąraše bent viena iš oficialiųjų valstybės narės kalbų duomenų lauke liuose pateikiama tokia informacija:

- paramos gavėjo pavadinimas (tik juridiniai asmenys; fiziniai asmenys nenurodomi),
- veiksmo pavadinimas,
- veiksmo santrauka,
- veiksmo pradžios data,
- veiksmo pabaigos data (numatoma veiksmo fizinės pabaigos arba visiško įgyvendinimo data),
- visos tinkamos finansuoti išlaidos veiksmui,
- Sąjungos bendras finansavimas (pagal prioritetines kryptis),
- veiksmo pašto kodas arba kitas atitinkamas vietos nustatymo rodiklis,
- šalis,
- veiksmui skirtų intervencinių veiksmų kategorijos pavadinimas pagal 96 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkto vi papunktį,
- naujausios veiksmų sąrašo versijos data.

Duomenų laukų antraštės taip pat pateikiamos dar bent viena kita oficialia Sąjungos kalba.

2. VISUOMENEI SKIRTOS INFORMAVIMO IR KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖS

Valstybė narė, vadovaujančioji institucija ir paramos gavėjai imasi reikiamų visuomenės informavimo apie veiksmus, finansuojamus pagal veiksmų programas pagal šį reglamentą, priemonių ir susijusių komunikacijos priemonių.

2.1. Valstybės narės ir vadovaujančiosios institucijos pareigos

1. Valstybė narė ir vadovaujančioji institucija užtikrina, kad informavimo ir komunikacijos priemonės būtų įgyvendinamos pagal komunikacijos strategiją ir kad tomis priemonėmis informacija būtų skleidžiama kuo plačiau, tinkamu lygmeniu naudojant įvairias komunikacijos formas ir metodus.
2. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija yra atsakinga už tai, šias informavimo ir komunikacijos priemones:
 - a) organizuojama plati informavimo kampanija informacijai apie veiksmų programos (-ų) įgyvendinimo pradžią paskelbti dar prieš patvirtinant atitinkamas komunikacijos strategijas;
 - b) per metus organizuojama viena plati informavimo kampanija, per kurią populiarinamos finansavimo galimybės ir taikytos strategijos, pristatomi pagal veiksmų programą ar programas pasiekti rezultatai, taip pat, jei reikia, informuojama apie didelės apimties projektus, bendruosius veiksmų planus ir pateikiami kitų projektų pavyzdžiai;
 - c) kiekvienos vadovaujančiosios institucijos patalpose iškabinamas Sąjungos skiriamasis ženklas;

- d) elektroninėmis priemonėmis skelbiamas veiksmų sąrašas pagal šio priedo 1 skyrių;
 - e) vienoje bendroje interneto svetainėje arba veiksmų programos svetainėje, į kurią galima patekti per vieną bendrą portalą, pateikiami veiksmų pavyzdžiai pagal veiksmų programas; pavyzdžiai turėtų būti teikiami plačiai vartojama oficialia Sąjungos kalba, išskyrus tos valstybės narės oficialią kalbą arba kalbas;
 - f) vienoje bendroje interneto svetainėje arba veiksmų programos svetainėje, į kurią galima patekti per vieną bendrą portalą, atnaujinama informacija apie veiksmų programų įgyvendinimą, taip pat, atitinkamais atvejais, pagrindinius pasiekimus.
3. Į informavimo ir komunikacijos priemonių įgyvendinimo veiklą vadovaujančioji institucija atitinkamais atvejais pagal nacionalinius įstatymus ir praktiką įtraukia šiuos subjektus:
- a) 5 straipsnyje nurodytus partnerius;
 - b) Europos informacijos centrus, taip pat Komisijos atstovybes ir Europos Parlamento informacijos biurus valstybėse narėse;
 - c) švietimo ir mokslinių tyrimų institucijas.

Šie subjektai plačiai skleidžia 115 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją.

2.2. Paramos gavėjų pareigos

1. Visose paramos gavėjo informavimo ir komunikacijos priemonėse pripažįstama fondų parama veiksmui, pateikiant:
- a) Sąjunga skiriamąjį ženklą, atitinkantį technines charakteristikas, Komisijos nustatytas pagal 115 straipsnio 4 dalį priimtame įgyvendinimo akte, ir nuorodą į Sąjungą;
 - b) nuorodą į fondą ar fondus, kurio (-ių) lėšomis remiamas veiksmas.

Tais atvejais, kai informavimo arba komunikacijos priemonė susijusi su veiksmu arba keliais veiksmiais, kurie bendrai finansuojami daugiau kaip vieno fondo lėšomis, b punkte numatytą nuorodą galima pakeisti nuoroda į ESI fondus.

2. Įgyvendindamas veiksmą paramos gavėjas informuoja visuomenę apie iš fondų gautą paramą:
- a) paramos gavėjo interneto svetainėje, jei tokia yra, pateikia trumpą veiksmo aprašymą, proporcingą gautos paramos dydžiui, įskaitant jo tikslus ir rezultatus, bei pabrėžia Europos Sąjungos finansavimą;
 - b) visuomenei gerai matomoje vietoje, pavyzdžiui, prie įėjimo į pastatą, 4 ir 5 punktuose nenurodytų veiksmų atveju iškabina bent vieną plakatą (ne mažesnę kaip A3 formato), kuriame pateikia informaciją apie projektą ir apie gautą Europos Sąjungos finansavimą.
3. ESF remiamų veiksmų ir atitinkamais atvejais ERPF arba Sanglaudos fondo remiamų veiksmų atveju paramos gavėjas užtikrina, kad veiksmo dalyviai būtų informuoti apie šių fondų suteiktą finansavimą.

Ant visų su veiksmo įgyvendinimu susijusių dokumentų, skirtų visuomenei arba dalyviams, taip pat ant dalyvavimo arba kitų pažymėjimų įrašoma, kad veiksmų programai įgyvendinti buvo suteikta fondo arba fondų parama.

4. Įgyvendindamas ERPF arba Sanglaudos fondo remiamą veiksmą, paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje pakabina laikiną tinkamo dydžio kiekvieno veiksmo, pagal kurį finansuojama infrastruktūra arba statybos darbai, kuriems skirta visa viešoji parama viršija 500 000 EUR, informacinę lentą.

5. Ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo veiksmo užbaigimo paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje pakabina nuolatinę tinkamo dydžio kiekvieno veiksmo, kuris atitinka toliau nurodytus kriterijus, lentelę arba informacinę lentą:

- a) visa viešoji parama veiksmui viršija 500 000 EUR;
- b) veiksmas yra fizinio objekto pirkimas arba infrastruktūros ar statybos darbų finansavimas.

Lentelėje arba informacinėje lentoje nurodomas veiksmo pavadinimas ir pagrindinis tikslas. Ji įrengiama laikantis Komisijos pagal 115 straipsnio 4 dalį patvirtintų techninių charakteristikų.

3. GALIMIEMS PARAMOS GAVĖJAMS IR PARAMOS GAVĖJAMS SKIRTOS INFORMAVIMO PRIEMONĖS

3.1. Galimiems paramos gavėjams skirtos informavimo priemonės

1. Vadovaujančioji institucija, laikydamasi komunikacijos strategijos, užtikrina, kad informacija apie veiksmų programos strategiją ir tikslus bei Sąjungos bei valstybės narės jungtinės paramos galimybes būtų kuo plačiau paskleista galimiems paramos gavėjams ir visoms suinteresuotosioms šalims, taip pat būtų pateikiami išsamūs duomenys apie atitinkamų fondų paramą.

2. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad galimi paramos gavėjai turėtų galimybę susipažinti su atitinkama informacija, įskaitant prireikus atnaujintą informaciją, ir atsižvelgiant į elektroninių ir kitų ryšių paslaugų prieinamumą tam tikriems galimiems paramos gavėjams, bent apie:

- a) galimybes gauti finansavimą ir kvietimo teikti paraiškas paskelbimą;
- b) tai, kokias išlaidų tinkamumo finansuoti sąlygas reikia įvykdyti, kad būtų galima gauti paramą pagal veiksmų programą;
- c) paraiškų skirti finansavimą nagrinėjimo tvarkos ir susijusių laikotarpių apibūdinimą;
- d) remtinų veiksmų atrankos kriterijus;
- e) tai, kas nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmenimis gali suteikti informacijos apie veiksmų programas;
- f) galimų paramos gavėjų pareigą informuoti visuomenę apie veiksmo tikslą ir veiksmui skirtą fondų paramą pagal 2.2 punktą. Vadovaujančioji institucija gali prašyti, kad galimi paramos gavėjai paraiškose nurodytų siūlomą orientacinę veiksmo mastui proporcingą komunikacijos veiklą.

3.2. Paramos gavėjams skirtos informavimo priemonės

1. Vadovaujančioji institucija paramos gavėjus informuoja, kad priėmus finansavimą sutinkama, kad jie būtų įtraukti į veiksmų, apie kuriuos skelbiama pagal 115 straipsnio 2 dalį, sąrašą.

2. Vadovaujančioji institucija suteikia informaciją ir komunikacijos priemonių rinkinius, taip pat elektroninių formų modelius, kad prireikus padėtų paramos gavėjams įvykdyti 2.2 punkte nurodytas prievoles.

4. KOMUNIKACIJOS STRATEGIJOS SUDEDAMOSIOS DALYS

Vadovaujančiosios institucijos ir atitinkamais atvejais valstybės narės parengtą komunikacijos strategiją sudaro šios dalys:

- a) apibūdinamas taikytas požiūris, taip pat nurodomos pagrindinės informavimo ir komunikacijos priemonės, kurių valstybė narė arba vadovaujančioji institucija, atsižvelgdama į 115 straipsnyje apibūdintus tikslus, turi imtis ir kurios yra skirtos galimiems paramos gavėjams, paramos gavėjams, informacijos skleidėjams ir plačiajai visuomenei;
- b) apibūdinama informacinė medžiaga, kuri bus pateikta neigaliesiems prieinamomis formomis;
- c) apibūdinama, kaip paramos gavėjams bus padedama vykdyti komunikacijos veiklą;
- d) pateikiamas preliminarus strategijos įgyvendinimo biudžetas;

- e) apibūdinamos administracinės institucijos, įskaitant personalą, atsakingą už informavimo ir komunikacijos priemonių įgyvendinimą;
 - f) pateikiama 2 punkte nurodytų informavimo ir komunikacijos priemonių taikymo tvarka, taip pat interneto svetainė arba portalas, kur galima rasti šiuos duomenis;
 - g) nurodoma, kaip informavimo ir komunikacijos priemonės vertinamos pagal tai, kiek politika, veiksmų programos ir veiksmai bei fondams ir Sąjungai tenkantis vaidmuo yra matomas ir kiek apie tai žinoma;
 - h) kai tinka, apibūdinama, kaip buvo panaudoti ankstesnių veiksmų programų pagrindiniai rezultatai;
 - i) kasmet atnaujinami duomenys apie kitais metais vykdytiną informavimo ir komunikacijos veiklą.
-

XIII PRIEDAS

VADOVAUJANČIOSIOS INSTITUCIJOS IR TVIRTINANČIOSIOS INSTITUCIJOS PASKYRIMO KRITERIJAI

1. VIDINĖ KONTROLĖS APLINKA

- i) Nustatyta organizacinė struktūra, kuri apima vadovaujančiosios ir tvirtinančiosios institucijų funkcijas ir funkcijų paskirstymą toms institucijoms, užtikrinant, kad atitinkamais atvejais būtų laikomasi funkcijų atskyrimo principo.
- ii) Nustatyta sistema, kuria užtikrinama, kad užduočių delegavimo tarpinėms institucijoms atveju būtų apibrėžiamos atitinkamos šių institucijų atsakomybės sritys ir pareigos, tikrinami jų gebėjimai vykdyti deleguotąsias užduotis ir būtų nustatytos ataskaitų teikimo procedūros.
- iii) Nustatytos informavimo apie pažeidimus ir neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo procedūros bei pažeidimų ir neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo stebėsenos procedūros.
- iv) Parengtas tinkamų žmogiškųjų išteklių su reikiamais techniniais gebėjimais paskirstymo planas, apimantis įvairius organizacijos lygmenis ir funkcijas.

2. RIZIKOS VALDYMAS

Atsižvelgiant į proporcingumo principą, nustatyta sistema, kuria užtikrinama, kad prireikus ir ypač didelių veiklos pokyčių atveju būtų atliekamos atitinkamos rizikos valdymo pratybos.

3. VALDYMO IR KONTROLĖS VEIKSMAI

A. Vadovaujančioji institucija

- i) Nustatytos paraiškų dėl subsidijų, paraiškų vertinimo, finansuotinių subjektų pasirinkimo procedūros, be kita ko, instrukcijos ir gairės, kuriomis užtikrinamas veiksmų efektyvumas remiantis 125 straipsnio 3 dalies a punkto i papunkčiais, siekiant konkrečių atitinkamo prioriteto tikslų ir rezultatų.
- ii) Nustatytos valdymo patikrinimų procedūros, be kita ko, administracinių patikrinimų dėl kiekvienos paramos gavėjų pateikiamos paraiškos atlyginti išlaidas ir veiksmų patikrinimų vietoje procedūros.
- iii) Nustatytos paramos gavėjų paraiškų atlyginti išlaidas ir mokėjimo leidimų nagrinėjimo procedūros.
- iv) Nustatytos procedūros dėl kompiuterinėse laikmenose saugomų duomenų apie kiekvieną veiksmą rinkimo, užfiksavimo ir saugojimo, įskaitant atitinkamais atvejais duomenis apie atskirus dalyvius ir prireikus duomenų apie rodiklių išskaidymą pagal lytį, siekiant užtikrinti, kad sistemų saugumas atitiktų tarptautiniu lygmeniu pripažintus standartus.
- v) Vadovaujančioji institucija yra nustačiusi procedūras, kuriomis užtikrinama, kad paramos gavėjai turėtų atskirą apskaitos sistemą arba atitinkamą apskaitos kodą visoms su veiksmu susijusioms operacijoms.
- vi) Nustatytos procedūros veiksmingoms ir proporcingoms kovos su sukčiavimu priemonėms nustatyti.
- vii) Nustatytos procedūros tinkamai audito sekai ir archyvavimo sistemai užtikrinti.
- viii) Nustatytos procedūros valdymo patikinimo deklaracijai parengti, ataskaitai dėl atliktų kontrolės veiksmų ir nustatytų trūkumų teikti, taip pat metinei galutinio audito ir kontrolės priemonių santraukai parengti.
- ix) Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstytos paramos kiekvienam veiksmui teikimo sąlygos.

B. Tvirtinančioji institucija

- i) Nustatytos Komisijai teikiamų tarpinio mokėjimo paraiškų tvirtinimo procedūros.
- ii) Nustatytos sąskaitų rengimo ir jų teisingumo, išsamumo ir tikslumo tvirtinimo procedūros, taip pat patvirtinimo, kad atitinkamos išlaidos atitinka taikytiną teisę, procedūros, atsižvelgiant į visų auditų rezultatus.
- iii) Nustatytos procedūros, skirtos užtikrinti kiekvieno veiksmo tinkamą audito seką pasitelkiant apskaitos duomenų, įskaitant duomenis apie susigrąžintinas, susigrąžintas sumas ir anuliuotas sumas, saugojimą kompiuterinėse laikmenose.
- iv) Atitinkamais atvejais nustatytos procedūros, skirtos užtikrinti, kad tvirtinančioji institucija iš vadovaujančiosios institucijos gautų pakankamai informacijos apie atliktus patikrinimus ir auditų, atliktų audito institucijos arba jai vadovaujant, rezultatus.

4. STEBĖSENA

A. Vadovaujančioji institucija

- i) Nustatytos procedūros stebėsenos komiteto darbui remti.
- ii) Nustatytos metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitos rengimo ir teikimo Komisijai procedūros.

B. Tvirtinančioji institucija

Nustatytos procedūros vykdyti tvirtinančiosios institucijos pareigas: užtikrinti valdymo patikrinimų rezultatų ir audito institucijos ar jai vadovaujant atliktų auditų rezultatų įvertinimą prieš pateikiant mokėjimo paraiškas Komisijai.

XIV PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 ir 4 straipsniai	89 straipsnis
5, 6 ir 8 straipsniai	90 straipsnis
7 straipsnis	—
9 straipsnis	4 ir 6 straipsniai
10 straipsnis	4 straipsnio 1 dalis
11 straipsnis	5 straipsnis
12 straipsnis	4 straipsnio 4 dalis
13 straipsnis	4 straipsnio 5 dalis
14 straipsnis	4 straipsnio 7 ir 8 dalys ir 73 straipsnis
15 straipsnis	95 straipsnis
16 straipsnis	7 straipsnis
17 straipsnis	8 straipsnis
18 straipsnis	91 straipsnis
19–21 straipsniai	92 straipsnis
22 straipsnis	93 ir 94 straipsniai
23 straipsnis	92 straipsnio 6 dalis
24 straipsnis	91 straipsnio 3 dalis
25 straipsnis	10 ir 11 straipsniai
26 straipsnis	12 straipsnis
27 straipsnis	15 straipsnis
28 straipsnis	14 ir 16 straipsniai
29 straipsnis	52 straipsnis
30 straipsnis	53 straipsnis
31 straipsnis	113 straipsnis
32 straipsnis	26 straipsnis, 29 straipsnis ir 96 straipsnio 9 ir 10 dalys
33 straipsnis	30 straipsnis ir 96 straipsnio 11 dalis
34 straipsnis	98 straipsnis
35 straipsnis	99 straipsnis
36 straipsnis	31 straipsnis
37 straipsnis	27 straipsnis ir 96 straipsnio 1–8 dalys
38 straipsnis	—

Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006	Šis reglamentas
39 straipsnis	100 straipsnis
40 straipsnis	101 straipsnis
41 straipsnis	102 ir 103 straipsniai
42 straipsnis	123 straipsnio 7 dalis
43 straipsnis	—
43a straipsnis	67 straipsnis
43b straipsnis	67 straipsnis
44 straipsnis	37 - 46 straipsniai
45 straipsnis	58 ir 118 straipsniai
46 straipsnis	59 ir 119 straipsniai
47 straipsnis	54 straipsnis
48 straipsnis	55 straipsnis, 56 straipsnio 1-3 dalys, 57 straipsnis ir 114 straipsnio 1 ir 2 dalys
49 straipsnis	56 straipsnio 4 dalis, 57 straipsnis ir 114 straipsnio 3 dalis
50 straipsnis	20 - 22 straipsniai
51 straipsnis	—
52 straipsnis	121 straipsnis
53 ir 54 straipsniai	60 ir 120 straipsniai
55 straipsnis	61 straipsnis
56 straipsnis	65–70 straipsniai
57 straipsnis	71 straipsnis
58 straipsnis	73 straipsnis
59 straipsnis	123 straipsnis
60 straipsnis	125 straipsnis
61 straipsnis	126 straipsnis
62 straipsnis	127 straipsnis
63 straipsnis	47 straipsnis
64 straipsnis	48 straipsnis
65 straipsnis	110 straipsnis
66 straipsnis	49 straipsnis
67 straipsnis	50 ir 111 straipsniai
68 straipsnis	51 ir 112 straipsniai
69 straipsnis	115 - 117 straipsniai
70 straipsnis	74 ir 122 straipsniai
71 straipsnis	124 straipsnis
72 straipsnis	75 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006	Šis reglamentas
73 straipsnis	128 straipsnis
74 straipsnis	148 straipsnis
75 straipsnis	76 straipsnis
76 straipsnis	77 ir 129 straipsniai
77 straipsnis	78 ir 130 straipsniai
78 ir 78a straipsniai	131 straipsnis
79 straipsnis	—
80 straipsnis	132 straipsnis
81 straipsnis	80 ir 133 straipsniai
82 straipsnis	81 ir 134 straipsniai
83 straipsnis	—
84 straipsnis	82 straipsnis
85 - 87 straipsniai	135 straipsnis
88 straipsnis	—
89 straipsnis	141 straipsnis
90 straipsnis	140 straipsnis
91 straipsnis	83 straipsnis
92 straipsnis	142 straipsnis
93 straipsnis	86 ir 136 straipsniai
94 straipsnis	—
95 straipsnis	—
96 straipsnis	87 straipsnis
97 straipsnis	88 straipsnis
98 straipsnis	143 straipsnis
99 straipsnis	85 ir 144 straipsniai
100 straipsnis	145 straipsnis
101 straipsnis	146 straipsnis
102 straipsnis	147 straipsnis
103 ir 104 straipsniai	150 straipsnis
105 straipsnis	152 straipsnis
105a straipsnis	—
106 straipsnis	151 straipsnis
107 straipsnis	153 straipsnis
108 straipsnis	154 straipsnis

Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl 67 straipsnio

Taryba ir Komisija susitaria, kad 67 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta, kad 67 straipsnio 1 dalies b–d punktuose išvardytos supaprastintos sąnaudos netaikomos tais atvejais, kai veiksmas ar veiksmo dalį sudarantis projektas įgyvendinamas vien tik viešųjų pirkimų procedūromis, netrukdoma įgyvendinti veiksmo viešųjų pirkimų procedūromis, kurių laikantis paramos gavėjas sumoka rangovui pagal iš anksto nustatytus vieneto įkainius. Taryba ir Komisija susitaria, kad paramos gavėjo nustatytos ir apmokėtos sąnaudos, grindžiamos viešųjų pirkimų procedūromis nustatytais vieneto įkainiais, yra pagal 67 straipsnio 1 dalies a punktą faktiškai patirtos ir paramos gavėjo apmokėtos tikrosios sąnaudos.

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 persvarstymo dėl asignavimų atkūrimo

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija sutaria į persvarstytą Finansinį reglamentą, kai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 966/2012 bus derinamas su 2014–2020 m. daugiamečiu finansine programa, įtraukti nuostatas, kurių reikia, kad būtų galima taikyti veiklos lėšų rezervo paskirstymo tvarką ir įgyvendinti finansines priemones pagal Reglamento, kuriuo nustatomos bendros Europos struktūrinių ir investicijų fondų nuostatos, 39 straipsnį (MVĮ iniciatyva), dėl šių asignavimų atkūrimo:

- i. programoms numatytų asignavimų, susijusių su veiklos lėšų rezervu, kurie turėjo būti panaikinti dėl to, kad nepasiekti pagal tų programų prioritetus nustatyti orientyrai, ir
- ii. numatytų asignavimų, susijusių su 39 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytomis specialiomis programomis, kurie turėjo būti panaikinti dėl to, kad turėjo būti nutrauktas valstybės narės dalyvavimas finansinėje priemonėje.

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl 1 straipsnio

Jeigu tam, kad būtų atsižvelgta į EJRŽF ir EŽŪFKP ypatumus, reikėtų tolesnių pagrįstų nuostatų, leidžiančių nukrypti nuo bendrų taisyklių, Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija įsipareigoja numatyti tokias nukrypti leidžiančias nuostatas, su deramu stropumu atliekant reikiamus Reglamento, kuriuo nustatomos Europos struktūriniams ir investicijų fondams bendros nuostatos, pakeitimus.

Europos Parlamento ir Tarybos bendras pareiškimas dėl bet kokie 5 straipsnio 3 dalies nuostatų netaikymo atgaline data

Europos Parlamentas ir Taryba susitaria, kad:

- kiek tai susiję su reglamento, kuriuo nustatomos Europos struktūriniais ir investicijų fondams bendros nuostatos, 14 straipsnio 2 dalies, 15 straipsnio 1 dalies c punkto ir 26 straipsnio 2 dalies taikymu, veiksmai, kurių imasi valstybės narės, siekdamos įtraukti 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus partnerius rengiant 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą partnerystės susitarimą ir programas, apima visus praktinius valstybių narių veiksmus, neatsižvelgiant į tai, koku metu jų buvo imtasi, taip pat veiksmus, kurių jos ėmėsi prieš įsigaliojant tam reglamentui ir prieš įsigaliojant pagal to reglamento 5 straipsnio 3 dalį priimtam deleguotajam aktui dėl Europos elgesio kodekso, per valstybių narių programavimo procedūros parengiamąjį etapą, jei įgyvendinami tame reglamente nustatyti tikslai, susiję su partnerystės principu. Šiuo atžvilgiu valstybės narės, paisydamos savo nacionalinės ir regioninės kompetencijos, nuspręš dėl siūlomo partnerystės susitarimo ir siūlomų programų projektų turinio, laikydamosi atitinkamų to reglamento ir konkrečioms fondams taikomų taisyklių nuostatų;
- pagal 5 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas, kuriuo nustatomas Europos elgesio kodeksas, jokiais aplinkybėmis neturės nei tiesioginės, nei netiesioginės grįžamosios galios, visų pirma kai tai susiję su partnerystės susitarimo ir programų tvirtinimo procedūra, kadangi ES teisėkūros institucijų tikslas nėra suteikti Komisijai įgaliojimus, kuriais remdamasi ji galėtų nepritarti partnerystės susitarimo ir programų patvirtinimui vien tik dėl to, kad nesilaikoma pagal 5 straipsnio 3 dalį priimto Europos elgesio kodekso;
- Europos Parlamentas ir Taryba ragina Komisiją pateikti deleguotojo akto, kuris turi būti priimtas pagal 5 straipsnio 3 dalį, projekto tekstą kuo anksčiau, bet ne vėliau kaip iki tos dienos, kai Taryba patvirtins politinį susitarimą dėl Reglamento, kuriuo nustatomos Europos struktūriniais ir investicijų fondams bendros nuostatos, arba dienos, kai dėl pranešimo projekto dėl šio reglamento bus balsuojama per Europos Parlamento plenarinį posėdį, atsižvelgiant į tai, kuri data bus pirmesnė.

EUROPOS KOMISIJA

Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas
Politikos Formavimas Ir Koordinavimas

Susisiekite: Struktūrinė politika ir ekonominė analizė

El. paštas: mare-a3@ec.europa.eu

Europos Komisija
B-1049 Bruxelles/Brussel

Teisinis pranešimas

Nei Europos Komisija, nei joks jai atstovaujantis asmuo negali būti laikomi atsakingais už šiame leidinyje esančios informacijos panaudojimą.

© Europos Sąjunga, 2014

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Viršelio nuotrauka © Nisangha (istockphoto.com)